This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

39

1262

T. Text. Gr. c. 30/3

d 23/3

= T. Text. Gr. d 89

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

S. JOANNIS CHRYSOSTOMI

HOMILIAE IN MATTHAEVM

Digitized by Google

Digitized by Google

SANCTI PATRIS NOSTRI

JOANNIS CHRYSOSTOMI

ARCHIEPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI

HOMILIAE IN MATTHAEVM

TEXTVM AD FIDEM CODICVM MSS. ET VERSIONVM EMENDAVIT
PRAECIPVAM LECTIONIS VARIETATEM ADSCRIPSIT
ADNOTATIONIBVS VBI OPVS ERAT ET NOVIS
INDICIBVS INSTRVXIT

FRIDERICVS FIELD AA.M.
COLLEGII SS. TRINITATIS A REGE HEN. VIII FVNDATI
VNVS E SODALITIO

TOMVS III

ADNOTATIONES ET INDICES

CANTABRIGIAE
IN OFFICINA ACADEMICA
SVMTIBVS EDITORIS

VENDVNT CANTABRIGIAE J. ET J. J. DEIGHTON
LONDINI J. G. ET F. RIVINGTON OXONII J. H. PARKER
LIPSIAE J. A. G. WEIGEL

MDCCCXXXIX

1262.

Digitized by Google

BIBLIOTHECA · BODLEIANA
DOMINUS ILLUMINATIO MEA

Digitized by Google

PRAEFATIO.

Quod Chrysostomo ipsi, dum in vivis erat, a lividioribus objiciebatur[1], eum prolixis exordiis auditores morari, id ne mihi quoque crimini detur, praefandi negotio intra arctissimos limites concluso, ad disertissimum Patrem Lectorem remittam. Antequam vero ad novae Editionis institutum rationemque describendam accingor, operae pretium erit, quid ante nos in hac parte immensae scriptorum Chrysostomicorum sylvae excolenda Editores praestiterint, breviter recensere. Nam et non leviter erravit, qui idem negotium in Praefatione sua suscepit, Montefalconius; et de veris nostri Patris Editionum tum fontibus tum meritis Viros etiam doctissimos in summa ignorantia versari video.

I. Statim in principio hujus argumenti, notanda est mira Montefalconii hallucinatio, qui Editione Saviliana, anno MDCXII vulgata, primo loco posita, Commelinianae secundum tribuerit, his verbis: "Anno "MDCXVII altera prodiit Editio Graeco-latina Ho"miliarum Chrysostomi in Matthaeum atque in Joan"nem ex officina Commeliniana Heidelbergae. Qui "autem illam publicandam curarunt, Savilianam jam "quinque ante annis emissam ne novisse quidem vi"dentur; illa certe non usi sunt, nec ejus uspiam me-

[1] Vid. Opp. Tom. III. p. 115 D.

Digitized by Google

"minerunt." Nec mirum. Nam Editionem suam non *quinque annis post*, sed *decem annis ante* vulgatam Savilianam, videlicet anno MDCII, publici juris fecerunt; eamque ipsam, ut mox videbimus, Savilius typothetae suo exprimendam tradidit. Res autem est haec. Prodito exemplari Anglicano, Heidelbergenses, ne sua Editio prorsus obsolesceret, libros novo titulo, annum posteriorem falso ferente, instructos emiserunt; quorum unum incaute descripsit Montefalconius. Qui tamen ne sic quidem excusandus est. Nam Savilius ipse in Notis ad Homilias in Matthaeum sic praefatus erat: "Hisce (codicibus) accessit *Editio vulgata Hei-* "*delbergensis*, de qua quamvis innumeris scateat erro- "ribus, quorum magnam et certe maximam partem nos "expurgavimus, tamen gratia debetur bonis illis Viris, "quia et prius inedita edere voluerunt, idque libris "non negligentissime inspectis." Itaque, ut ad rem redeamus, Chrysostomi Homilias in Matthaeum[2] primus *Graece* edidit (nam de Latinis Editionibus nunc non dicam) Commelinus typographus Heidelbergensis, in volumine cujus inscriptio haec est. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως ἑρμηνεία εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον ἅγιον εὐαγγέλιον. *Sancti Patris nostri Joannis Chrysostomi Archiepiscopi Constantinopoleos Expositio in Evangelium secundum Matthaeum. Graece nunc primum producitur e MSS. illustris.* [3] *Bibliothecarum Palatinae, Bavarae, Augustanae, cum interpretatione Aniani. Accedit*

[2] Harum Homiliarum una et altera seorsum jam ante prodierant. Vid. Adnot. pp. 1, 162.

[3] Unde novo argumento probari potest, pro hoc titulo alium postea suppositum esse. Nam de subsidiis hujus Editionis Montefalconius sic: "Graeca ex MSS. ut credere est, Palatinis erue- "runt: *neque enim monuerunt, unde desumserint.*"

Digitized by Google

Commentarius mere Latinus in Matthaeum, vulgo attributus eidem D. Chrysostomo. Ex officina Commeliniana. Cum privilegiis. MDCII. Quod hic de *Aniani* interpretatione asseritur, id non nisi de octo prioribus Homiliis intelligendum est: nam in fronte Hom. IX diserte legitur, *Georgio Trapezontio Interprete.* Commentarius autem *mere Latinus* is est, qui vulgo *Chrysostomi Opus imperfectum in Matthaeum* nuncupatur, de quo praeter alios egit *Millius*, Prolegom. num. 1037. De Graeco hujus Editionis exemplari praeter Savilii testimonium supra allatum pauca monenda sunt. Codicum dissensionis in toto opere nulla mentio. Plures autem libros in Graecis constituendis evolutos esse, dubitari non potest; in quibus tractandis Editor hanc legem sibi imposuisse videtur, ut pleniore lectione in textum relata, vocabula quae in uno aut pluribus codicibus non exstarent, uncis includeret: quam quidem regulam eo usque observavit, ut manifestissimos propter homoeoteleuton defectus iisdem notis distingueret. De his notis aliud porro monendum est, videlicet per Homilias XL, XLI et XLII eas parcius disseminari; in tribus autem sequentibus nullas exstare: unde Homilias istas ex unico codice descriptas esse, colligi potest. Post Homiliam XLV rursus notantur codicum defectus, sed aliquanto, ni fallor, pauciores. Postremo ab Homilia LXXXV ad ultimam textus hujusmodi signis omnino expers est. Cujus rei, cum de codicibus manu scriptis dicendum fuerit, ratio constabit. Unum addam, exemplum hujus Editionis, quod olim Isaaci Casauboni fuit, Londini in Museo Britannico exstare, cujus in limine pauca quaedam, ad res in primis pertinentia, notavit Vir magnus, harum Homiliarum, ut ex com-

Digitized by Google

mentario ejus ad Persii satiras facto apparet, lector studiosissimus.

II. Chrysostomi Opera omnia Graece edidit Henricus Savilius, Etonae anno MDCXII, in octo tomos distributa, quorum secundus Homilias in Matthaeum et Joannem complectitur. Hujus ultimae paginae adscriptum est, *Etonae excusum in Collegio Regali* MDCX. Typographus, ut supra diximus, exemplari Commeliniano usus est, ab ipsius Savilii manu diligentissime recognito, quod ipsum adhuc Oxonii in Bibliotheca Bodleiana religiose servatur. Hic illic, in posteriore praesertim, si bene memini, voluminis parte, pro excuso archetypum manu scriptum, emendatum et illud, operae expresserunt. De subsidiis suae recensionis pauca nos docuit Editor egregius, quae hic exscribere non gravabor. "Harum Editionem Homiliarum ador-"navimus, Lector, ex quinque libris manu scriptis. "*Primum* nobis exhibuit Bibliotheca Collegii Corporis "Christi Oxonii, a Serbopulo quodam, homine Graeco, "anno MCCCCXCIX satis negligenter et imperite "scriptum, Redingae in Anglia, XLV tantum priores "Homilias continentem. *Secundum* Bibliotheca illustris-"simi Caecilii Comitis Oxoniensis, ab eodem Serbopulo "ibidem eadem fide et diligentia scriptum anno se-"quente, sc. MD, reliquas posteriores complectentem. "*Tertium* nobis codicem dedit Bibliotheca Collegii "Novi Oxonii, et *quartum* Bibliotheca Universitatis "Oxoniensis, Constantinopoli nuper advectum, melioris "notae et antiquum satis, non plures tamen *quemque* "quam XLIV aut XLV priores repraesentantem. "*Quintum* et ultimum posteriores Homilias, easque "non plene continentem, sed optimae cum primis "notae codicem, supra commemoratae Universitatis

Digitized by Google

"Bibliothecae debemus." Horum tres priores non indagavi; quartus codex is est, ni fallor, qui hodie Bodl. 160 notatur: qui tamen non XLIV aut XLV, sed XLII tantum Homilias continet. Sed praeterquam quod ceteri omnes Oxonienses serius in Bibliothecam venerunt, lectiones quasdam prorsus singulares, a Savilio in notis ex libro suo *Constantinopolitano* excerptas, in dicto codice Bodleiano inveni[4]. Ceterum utrum quartus iste codex Savilio, dum textum harum Homiliarum concinnaret, ad manum fuerit, an serius, cum ad notas ventum esset, ei innotuerit, mihi quidem non liquet. Restat *quintus* codex, Bodleianus, *Homilias posteriores easque non plene continens;* quem diu multumque quaerens frustra fui, donec inveni, eum in Catalogo num. 3019 sub indice tenebricoso, *J. Chrysostomi Homiliae aliquot*, latere. Hujus pars antiqua et membranacea non plus quam XXI Homilias, id est, a p. 564 B. ad p. 741 A., complectitur; et quoad textus recensionem arctissimam cum Regio 688 posthac describendo affinitatem prae se fert. Reliqua ejusdem voluminis pars nullum prorsus ad criticen usum habet. Itaque constat, praeter librum Redingianum recentissimum et a scriba imperito descriptum, tres tantum codices Savilio praesto fuisse, duo videlicet prioris partis, et unum, eumque valde mutilum, posterioris. Hisce subsidiis sane tenuioribus quomodo usus fuerit, nunc videndum. Exemplar Heidelbergense, qui ei *Codex excusus* est, pro fundamento novae Editionis posuit. Hoc summa diligentia et fide ad codices suos, adhibito quoque Vetere Interprete, recognovit; errores typographicos, si non omnes, certe maximam partem, plerumque non monito lectore, exe-

[4] Vid. Adnot. ad pp. 240 D. 242 C. 253 D.

Digitized by Google

mit; distinctionem, quae prius misere jacebat, sedulo castigavit; uncos Commelinianos, de quibus paulo ante dictum est, plurimos merito sustulit, paucis relictis alios, sed pauciores, de suo in textum intulit. Quod ad ordinem verborum attinet, in quo constituendo librarii multum inter se dissentiunt, in prioribus Homiliis archetypum raro deserit; in posterioribus vero, ope, ut videtur, codicis sui, plurima novavit. Praeterea varias lectiones, sed non ita frequentes, orae libri adscripsit, more qui tunc temporis usitatus erat. Scilicet, nulla singulorum codicum mentione facta, si quid textui ab ipso recepto libri probabiliter adjiciebant, asterisco in serie posito, verba addititia, eandem notam praetendentia, margini illevit; si quid mutabant, duabus lineolis transversis (″) ad initium verbi vel verborum, quae e textu movenda erant, insertis, verbum vel verba, quae ex codicibus sufficienda erant, in marginem signo γρ. praeposito retulit. Hoc vero ei infeliciter cessit, quod nullam notulam habebat, qua significaretur, ad quot vocabula sese extendat lineolarum istarum vis: quae res Editoribus Benedictinis nonnunquam errandi occasio exstitit[5]. Iidem non uno loco notas *additionis* et *mutationis* inter se confundendo, novas lectiones finxerunt[6]. Tertium fictarum lectionum genus ex ipsius Savilii incuria originem traxit[7]. Porro observandum est, Savilium plurimas, ut dixi, veteris Editionis lectiones sine admonitione mutasse; si vero aliquando de correctione Lector monendus esset, lectionem a se amotam in margine cum signo γρ. posuisse, haud secus quam si e codice quodam manu

[5] Vide Adnot. ad p. 459 B.
[6] Vide Adnot. ad pp. 346 B. 369 A. 613 D. 664 B.
[7] Vide Adnot. ad pp. 206 A. 416 D.

Digitized by Google

scripto excerpta fuisset. Hoc quoque est ubi Benedictinis fraudi fuit[8]. Quod vero ad textus castigationem attinet, in priore operis parte, ubi plures codices ei ad manum erant, multo cautius et religiosius in mutationibus tum admittendis tum notandis versatus est; in posteriore autem, codici suo, ut videtur, nimium addictus, innumera fere novavit, de quibus neque in ora libri, neque in notis verbum monuit. Harum mutationum nonnullas aut in adnotationibus aut in variis lectionibus indicavi; plures silentio praeterii. Ceterum praeter notas marginales, Savilius observationes suas, paucas quidem sed bonae frugi, in parte posteriore Tomi octavi condidit; quarum maximam partem amico suo, Joanni Boisio[9], Canonico Eliensi, debere se profitetur. Incepti Saviliani vere magnifici et privatum censum exsuperantis notitiam meam absolvam, postquam de toto opere monuero, operarum correctores in officio suo diligentissime versatos esse; ut non magis externo nitore, quam interiore accuratione ac fide liber emineat.

III. Ad tertiam Editionem[10], quae Morelli est, describendam Montefalconii verbis utar. "Editio Paris-"ina Claudii [immo *Caroli*] Morelli anno MDCXXXVI "[immo MDCXXXIII] data, Saviliana et Commeli-"niana inferior est, etsi ipse typographus admodum "illam commendet in Monito suo. ***Exemplaria***, in-

[8] Vide Adnot. ad pp. 207 C. 355 E.

[9] Hujus Viri, linguae utriusque peritissimi, exstat libellus utilissimus, nec satis notus: *Veteris Interpretis cum Beza aliisque recentioribus Collatio.* Lond. MDCLV.

[10] Haec Editio interdum *Frontoniana* dicitur, a Frontone Ducaeo Jesuita nomine ducto; qui tamen Homilias in Matthaeum non tetigit.

Digitized by Google

"quit, *quibus in praesenti Editione usi sumus fuere,*
"*authenticum illud Anglicanae Editionis, nunquam*
"*satis laudatum, cui religiose adhaesimus in corri-*
"*gendo textu Graeco, notatis prius suo quibusque loco*
"*mendis, quae in calce ejusdem Editionis accurate*
"*et fideliter habentur. Alterum fuit Editio postrema*
"*Parisiensis Latine tantum a R. P. Frontone Ducaeo*
"*Societat. Jesu Theologo* etc. Atqui quod ait ille
"se Anglicano exemplari, sive Saviliano, religiose ad-
"haesisse, mirum quantum a vero aberrat: nam ab
"illo saepissime ita dissonat, maxime vero quibusdam
"in locis, et quidem sat frequentibus, ut planum sit
"illum a labore haec duo exemplaria conferendi vel
"omnino, vel saltem plerumque abstinuisse. Prorsus
"autem consonant Graeca Morelli cum Graecis Com-
"melinianis; ita ut etiam voces omnes, quae uncinis
"includuntur in Commeliniana Editione, id quod
"passim occurrit, uncinis similiter includantur in
"Morelliana...... Unde facile crediderim, operas Mo-
"relli typographicas ad Commelinianae Editionis fidem
"Graeca Chrysostomi edidisse. Et tamen nulla Com-
"melinianae Editionis mentio habetur in Monito
"Morelli." Haec verissime a Montefalconio dicta esse testor, praesertim quod de summa concordia exemplarium Morelliani et Commeliniani affirmat; ita ut, si a manifestis utriusque operarum erroribus decesseris, vix decem locis ea inter se dissentire existimem. Itaque cum satis constet, in hac Editione nihil omnino criticae fidei aut auctoritatis inesse, prorsus de ea tacuissem, nisi duae causae obstitissent: una, quod hoc ipsum exemplar, cujus depravationes tam penitus perspectas habuit Montefalconius, ipse spreto Anglicano operis suis imitandum dedit; altera,

Digitized by Google

quod dum Graeca mea ornabam, Editionem Commelinianam ad manum habere non potui: postea vero exemplari comparato, vidi in locum Morelli Commelini nomen ubique fere suffici posse[11].

IV. Jam tandem ad Benedictinam devenimus, quae summo Virorum doctorum indoctorumque consensu ad hunc diem *Editionis optimae* elogio decoratur. Prodiit igitur Operum Chrysostomi Tomus septimus, qui a nostris Homiliis totus occupatur, Parisiis anno MDCCXXVII. In fronte libri de Chrysostomi operibus in universum praedicatur, EA AD MSS. CODICES GALLICANOS, VATICANOS, ANGLICANOS, GERMANICOSQUE, NECNON AD SAVILIANAM ET FRONTONIANAM EDITIONES CASTIGATA ESSE. Quod hic de codicibus Vaticanis Germanicisque tanto cum fastu commemoratur, id ad alia Chrysostomi opera pertinet: Anglicanorum vero codicum mentio non nisi repetita Editionis Savilianae nominatio est. Restant ergo Gallicani, quos ad initium Homiliae primae breviter designavit. *Contulimus,* inquit, *codices Regios* 1934, 1940, 1942. *Colbert.* 166, 205. *Coislin.* 66. *Alium item Dom.* Foucault. *et Turonensem Dom.* du Poirier, *Medici eruditissimi.* Habes octo codices bene numeratos, in quorum tamen notitia Virum palaeographicum et totum in membranarum descriptione versatum equidem non agnosco. Quod plurimum interest, utrum singuli codices integrum opus, an priorem tantum vel posteriorem partem contineant, id ne verbo quidem declaravit. Qua de re pauca nobis dicenda sunt. Codicem Coislinianum ipse Montef. in Bibliotheca Coislin. p. 129. fusius descripsit: continet Homilias XLV priores. Regius 1940, hodie 673,

[11] Editio Morelli repetita est Francofurti apud B. C. Wustium, anno MDCXCVIII.

easdem habet. Regius 1942, hodie 666, et Reg. $\frac{1934}{3}$, hodie 668, priores XLIV uterque numerat. Quatuor hos codices ipse inspexi, lectionesque nonnullas inde excerptas, in adnotationibus cum Lectore communicavi. Regius $\frac{1934}{4}$, hodie 685, mihi L., posteriorem Homiliarum partem continet. De ceteris nihil compertum habeo. Ceterum codicum indicibus in fronte operis positis, postea a prima Homilia usque ad novissimam ne unum quidem nominatim appellat; sed *unum, duo, alios, quosdam, plurimos* hoc vel illud legere monens, umbris ac simulacris lectorem ludit[12]. Plura de istius hominis codicum tractatione in adnotationibus dixi, quae nunc repetere non placet. Summa autem haec est. Codices non modo non *contulit* bonus Monachus, sed interdum etiam in locis difficilioribus, et ubi se haerere profitetur, ne *inspexit* quidem[13]. Variarum lectionum ex tot subsidiis a se evolutis vix unius codicilli messem collegit[14]. Notularum magna pars in vitiis

[12] Semel quidem, p. 287 B. not. [c], ad *codicum omnium emendatissimum* provocat, nec nominat tamen. Cf. quae dixi in Adnot. ad p. 205 A. *Matthaei*. Nov. Eclog. p. 235. "Ita ergo invenit Montef. "in suis XIV codicibus [sc. Homiliarum in Joannem] apud suos "*quosdam*, et apud suos *alios*, quos nemo praeter ipsum novit."

[13] Vide Adnot. ad pp. 155 A. 205 A. et alibi. Idem Matthaeio quoque persuasum est. Nov. Eclog. p. 7. "Montef. tacite exclusit "τῶν. Nam codices inspicere properanti Critico non vacabat." Ibid. p. 136. "Codices consulere debebat Montef." Ibid. p. 139. "Vetus Interpres multum discrepat a Graeco. Hic ergo consulendi "erant codices." Et sic centies.

[14] Hoc in Commentariis ad Pauli Epistolas posteriores manifestius videtur, ubi in integra Homilia *unam* interdum lectiunculam ex codicibus affert. *Valck*. Opusc. II. p. 198. "Illud vero miror, in "ista splendida Edit. tam raras ex Codd. Regiis adnotatas legi "scripturae varietates."

Digitized by Google

Ed. Morellianae mere typographicis notandis insumta est[15]. Porro eas ipsas lectiones, quas quasi ex codicibus suis erutas attulit, magnam, immo maximam partem a Savilii margine sumsit; unde ei nonnunquam accidit, ut vitiosam Ed. Commelinianae lectionem pro codicum *quorundam* scriptura venditaret[16]. Innumeris autem locis, ubi Morellus et Savilius diversa exhibent, posita utriusque lectione, hanc vel illam anteponendam *censet*, nulla omnino de libris manu scriptis mentione facta[17]. Praeterea etsi paulo ante in Praefatione exemplar Savilianum merito extulerat, Morellianum recte depresserat, tamen, quod mireris, hoc, non illud, castigatum quidem ex altero *hic illic inspecto*, typographo suo commisit. Nam duas Editiones eum accurate, vel etiam mediocri diligentia usum, inter se contulisse, vehementer nego. Probationes si quis quaerat, eum non tam ad nostram Editionem, quam ad ipsam Benedictinam nuperrime a Parisiensibus repetitam, remitto; in qua non paucas textus Morello-Montefalconiani depravationes ope exemplaris Saviliani sustulit Editor, multo tamen plures nobis tollendas reliquit. Quod ad interpunctionem attinet, in hac quoque parte Savilio, optimo duce, deserto, totus ab archetypo suo pendet. Contra cum pagina Morelliana

[15] *Matthaei*. N. E. p. 121. " 'Καρηβαρίαι] Morel. καρηβαρεῖαι.' " *Montef.* Utinam neglectis manifestis vitiis Editionum, codices " diligentius tractasset."

[16] Vide Adnot. ad pp. 80 C. 207 C. 355 E. 502 B.

[17] Vide Adnot. ad p. 263 B. et alibi. *Matth*. N. E. p. 215. " 'Commelin. et Morel. ἐπὶ ταῖς.' *Montef.* Hoc mihi mirabile est, " quod, neglectis codicibus, Editiones, quas quilibet inspicere potest, " memorat." Ibid. p. 233. " 'Morel. ἀγάλλεσθαι πλέον, ὅτι. Savil. " ἀγάλλεσθαι πάλιν.' *Montef.* Quid vero hic et centum locis aliis " codices? Nihil, inquit."

Digitized by Google

magna uncorum vi distincta esset, hos omnes, ne chartarum suarum nitorem obscurarent, nullo delectu aut discrimine exsulare jussit. Sectionum vel capitum partitio in Edd. Commel. et Morel. nulla est: Savilius autem eo contentus erat, ut partem *moralem* a reliquo sermone secerneret. Opus a prioribus omissum tandem confecit Montefalconius, singulis Homiliis in quinque sexve pericopas distributis; in quibus definiendis dum ad longitudinis aequalitatem magis quam ad sensus conclusionem attendit, dici non potest, quam misere orationem conciderit[18]. Uno addito, ab ingrato sane opere desistam. Criticus noster, qui neglectis testibus, lectiones judicio suo examinandas tradit, non modo ingenii acumine et critica divinatione nihil pollet, sed omnis Graecae linguae eruditionis omnino expers atque ignarus est[19].

Ex supra dictis cum satis evidenter appareat, in critica priorum Editorum supellectili aut nullam aut tenuissimam ad textum recognoscendum opem inesse, nova prorsus subsidia circumspeximus; quae quidem in summa nostri operis, maxime apud Graecos, gratia et celebritate, non longe petenda erant. Haec jam describenda sunt.

Chrysostomi Homiliarum in Matthaeum codices ubique et boni et plurimi exstant. Membranacei sunt fere omnes; saeculo X ad XII scripti; in *folio*, quod aiunt, aut *quarto* majori; nitido charactere, raris

[18] Vide adnot. ad p. 230 A. Aliud exemplum exstat p. 288 E. lin. ult. ubi nova sectio a verbis Ἵνα οὖν μὴ ταῦτα λέγωσι incipit. Utrumque locum recte distinxerat Savilius.

[19] Ed. Benedictina recusa est Venetiis, anno MDCCLV; et nuperrime Parisiis, Editoris nomine celato. Haec mihi est Ed. Ben. 2da.

Digitized by Google

scripturae compendiis, paginis in bina segmenta oblonga divisis. Literae initiales, ut et verba S. S. singulis Homiliis praeposita, minio, interdum auro pictae sunt. Cum vero prolixius opus sit, quam ut uno volumine concludatur, semper, ni fallor, in duos tomos divisum reperitur[20]; quorum prior cum Homilia XLIV vel XLV, interdum XLII clauditur. Utraque autem pars pro integro codice in Catalogis habetur; nec memini me operis exemplar videre, cujus prior pars cum posteriore forma et scriptura prorsus consentiret.

In priore Homiliarum parte adhibiti sunt sex codices, quorum ne unus quidem priorum Editionum critico usui inserviit. Hi sunt:

A. Bibliothecae Coll. Trin. Cantab. B. 8 4. in *quarto*, membranaceus, saeculi XII aut XIII. Continet Homilias XLIV priores. Primi folii pars detrita est; ceteroquin codex integerrimus est. Venit in Bibliothecam cum multis aliis codicibus Graecis, quos a Coenobio τοῦ παντοκράτορος in monte Atho in Angliam anno MDCCXXVII invectos pretio comparavit et postea Collegio legavit Ricardus Bentleius, Societatis nostrae grande decus et flagellum. Librum integrum accurate contuli.

[20] Quinque codices, tres prioris partis, et duos posterioris, descripsit *Montef.* in Biblioth. Coislin. p. 129 sq. Sex prioris, et totidem posterioris, Mosquae in Bibliotheca SS. Synodi exstantes, descripsit *Matthaei.* Nov. Test. Tom. IX. p. 205 sqq. Falsus est Catalogus MSS. Biblioth. Reg. Tom. II. p. 121. num. 662. "Ibi "continentur S. Joannis Chrysostomi Homiliae in Matthaeum. "Desiderantur decem priores." Codicem inspexi, qui continet Homilias VI ad XLV cum particula Hom. V. Rursus sub num. 663 legitur: "Ibi continentur S. Joan. Chrys. Homiliae in Matth. "ab Hom. I ad LXXXIX, cujus finis desideratur." Immo, continentur Homiliae I ad XX, non integrae: deinde post XX absolutam incipit Hom. LXXX, omissis interjacentibus.

Digitized by Google

B. Bibliothecae Coll. Emman. Cantab. I. 1. 12 et 13. in *folio*, membranaceus, saeculo XI, grandi et pulchro charactere, sed ab imperito scriba descriptus. Unus liber est, in duo volumina a compactore distractus. Codicis quod reliquum est continet Homilias XXXV priores, exceptis XXV—XXIX, quae nunquam in eo exstiterunt: nam Homilia tricesima numero XXV notatur. Praeterea temporis damno perierunt partes, quae sequuntur. Ab initio operis ad p. 9 A. lin. 1.: a p. 49 B. lin. 1. ad p. 50 C. lin. penult.: a p. 108 B. lin. 5. ad v. ὅπερ p. 109 C. lin. 5.: a p. 273 A. lin. 6. ad v. τοῦτο p. 274 A. lin. 3.: a p. 352 C. lin. 3. ad p. 353 B. lin. 5.: a v. πόσῳ p. 355 A. lin. 5. ad p. 356 A. lin. 1.: postremo omnia post p. 401 B. lin. 8. Fuit olim Medici eruditi Adami Askevii, a cujus filio, patris ὁμωνύμῳ, dono accepit praeceptor ejus doctissimus Samuel Parr S. T. P. qui anno MDCCCXIV Bibliothecae sui et utriusque Askevii Collegii librum donavit. Hunc codicem totum contuli: quod ut commodius facere possem, usum ejus per hos duo fere annos humanissime mihi concesserunt Collegii Magister et Socii; quibus nunc publice gratias ago quam possum maximas.

C. Bibliothecae Bodleianae, Cromwell 19. in *folio*, vel *quarto* majori, membranaceus, saeculi XI. Codex pulcherrimus et integerrimus, magnifico ornatu fulgens, continet Homilias XLV priores. In exteriore duorum Evangelistarii foliorum, quibus ad librum compingendum usus est artifex vetus, haec leguntur: *Ἠιχμαλωτίσθη αὔτη ἡ βίβλος αὔτη* (sic) *ἡ κατὰ Ματθαῖον ἐκ τῶν ἀθέων βαρβάρων ὑπὸ τῆς μεγαλωνύμου πόλεως, νῦν δὲ δυστυχοῦς καὶ ἀθλίας, αἶ, αἶ· ὠνήθη δὲ παρ' ἐμοῦ Σκουτερίου Στεφάνου τοῦ Ἐλταμούρη ἐπὶ ἔτους ϛϡξα* (= A. D. 1453) *δι' ἄσπρων σο'. Θεὸς διδώη ὅπως πάλιν ἐπαναστρέψειε, ἔνθα ἐξῆλθε, ὃν τρόπον αὐτὸς οισ . . . . . χεῖρας Χριστιανῶν.*

D. Ejusdem Bibliothecae, Barocc. 198. in *quarto* majori, membranaceus, saeculi XI. Continet Homilias XLV priores. Deficit a p. 339 E. lin. 4. ad p. 340 E. lin. penult. Rursus a p. 361 D. lin. 7 ad p. 362 D. lin. 6. et a p. 421 A. lin. 3 ad p. 422 A. lin. 5. Praeterea folia, quae sequuntur, a manu recentiore suppleta sunt: videlicet a p. 122 A. lin. 4 ad p. 123 B. lin. penult.: a v. ἐγκαλῶν p. 467 D. lin. 6. ad v. ποιεῖν

Digitized by Google

p. 468 D. lin. penult.: et a p. 474 E. lin. ult. ad p. 476 A. lin. 6.

E. Ejusdem Bibliothecae, Barocc. 233. in *folio*, membranaceus, saeculi XI. Codex integerrimus et optimae notae continet Homilias XLV priores, nullo defectu.

Hos tres codices cum immensi paene laboris fuisset ad literam excutere, trium aliorum a me accuratissime collatorum ratione habita, hoc modo tractavi. Collectis codicum Cantabrigiensium varietatibus, et in tabulas relatis, adjectis insuper lectionibus a Savilio et Montefalconio e suis codicibus notatis, ad singulos locos codicum Oxoniensium lectiones summa fide excerpsi. Praeterea si forte alicubi difficultatis aut obscuritatis aliquid subesse videbatur, si quando Veteris Interpretis verba suspicionem movebant, postremo si quem locum aut priores Editores, aut etiam ipse conjecturis tentaveram, his omnibus locis codices inspexi. Hunc laborem, dum Oxonii duobus fere abhinc annis diutius commorabar, suscepi: in quo exantlando tum celeberrimae Academiae liberalitatem, tum optimi Bibliothecarii, Bulkeleii Bandinel S.T.P. humanitatem, satis admirari non potui. Postea sextum codicem nactus, unde plures melioris notae lectiones ubertati meae accesserunt, has quoque omnes aut per literas aut repetitis itineribus, ad dictos tres codices exegi. Postremo dum textus excudebatur si quid dubitationis inciderat, promtam et strenuam mihi operam praestiterunt Viri officiosissimi Henricus Woollcombe A.M. et Gulielmus Carolus Cotton A.M. Aedis Christi Alumni.

F. Musei Britannici, Arundel. 543. in *folio*, membranaceus, saeculi XI. Continet Homilias priores XLIV, cum defec-

tionibus, quas nunc declarabo. Ab initio operis ad p. 30 A.: a p. 44 B. lin. 3. ad p. 46 B. lin. 4: a p. 59 B. lin. 8. ad v. ὥσπερ p. 61 A. lin. penult.: a p. 71 C. lin. penult. ad p. 73 B. lin. 6.: a p. 408 B. lin. 3. ad p. 409 D. lin. 7. Porro a recenti scriba suppleta sunt, quae sequuntur: folium primum, usque ad p. 31 C. lin. penult.: aliud folium a p. 42 B. lin. ult. ad p. 44 B. lin 3.: duo folia a p. 219. E. lin. 1. ad p. 222 C. lin. 2.: postremo octo folia a p. 273 D. lin. 6. ad p. 284 C. lin. 8. Codicem bonae quidem frugi, sed negligentissime scriptum, ad verbum contuli.

In posteriore operis parte, cum domestici libri pauciores reperti sint, ad Parisinorum opem confugiendum erat: quo facto quinque codices numerandi sunt.

G. Bibliothecae Coll. Trin. Cant. B. 9. 12. in *folio*, membranaceus, saeculi XI. Continet Homilias XLV ad XC. Ultimum folium deest; totus liber ex humore, ut videtur, detrimentum accepit. Porro ipse scriba, dum praepropere festinat, plura ob homoeoteleuton praeterlapsus est. Codex Bibliothecae accessit tempore et modo supra memoratis. Ad hunc librum paene transcriptus esse videtur Barocc. 189. bombycinus, quem hic illic tractavi.

H. Bibliothecae Regiae Parisiensis Mazarinaeus, hodie 687, olim 1941 et 2401, in *folio*, membranaceus, saeculi, ut videtur, XI: codex elegans, et diligenter scriptus. Continet Homilias XLVI—XC integerrimas; sed omnia post p. 837 D. manu recentiore scripta sunt. Ad calcem subjicitur oratio Joannis Geometrae, cui titulus: Τοῦ μακαρίου Ἰωάννου τοῦ Γεωμέτρου λόγος προσφωνητικὸς ἢ χαριστήριος εἰς τὸν εὐαγγελισμὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Πάτερ, εὐλόγησον. Oratio sic incipit: Χαίρετε. Τοῦτό μοι τὸ βραχὺ καὶ μέγα τοῦ λόγου προοίμιον· χαίρετε. Codicem, si partem recentiorem excipias, diligenter contuli.

K. Ejusdem Bibliothecae, hodie 695, olim 1939 et 2425, in *folio*, membranaceus, saeculi XI: codex pulcherrimus, et accurate descriptus. Continet Homilias XLVI ad XC, uno folio excepto integras. Vid. var. lect. ad p. 481 B. Totum contuli.

Digitized by Google

L. Ejusdem Bibliothecae, hodie 685, olim $\frac{1934}{4}$ et Colb. 400: in *folio*, membranaceus, saeculi X. Codicis quod superstes est, incipit in Hom. XLVII, p. 489 A.; desinit in Hom. LXXXIX, p. 836 C. Plures habet lacunas, quas in var. lect. indicavi. Hunc codicem a se collatum esse testatur Montefalconius, quam vere, post meos labores Lector propria inspectione doceri potest. Hic tantum monebo, nonnullas lectiones, partim singulares, partim vitiosas, a Benedictinis ex hoc codice excerptas, cum neque sua bonitate, neque aliorum subsidiorum testimonio commendarentur, a me silentio praeteritas esse. Quod reliquum est, codicem ad verbum quidem non contuli; sed post alios quatuor a me accurate collatos ita excussi, ut vix ullam varietatem, quae vel levissimum ad textum purgandum momentum haberet, aciem meam fugisse credam.

Praeter dictos tres libros, quos ex duodecim ad minimum ejusdem Bibliothecae codicibus examinatione habita delegi, alios quoque in locis difficilioribus inspexi, de quibus in adnotationibus monitum est. Horum unius, Reg. 688, de quo paulo post dicturus sum, lectiones selectas in marginem retuli. Quod superest, nunquam obliviscar, quantum debeam humanitati Viri laudatissimi, libris Bibliothecae Regiae MSS. jure optimo praepositi, Caroli Benedicti Hase; cujus eruditio profecto non ea est, quae hominis novi atque ignoti praeconio indigeat.

M. Bibliothecae Coll. Emman. Cantab. I. 1. 14 et 15, in *folio*, membranaceus, saeculi XI aut XII, in duos tomos a Bibliopego divisus. Incipit in Hom. XLVIII, p. 486 E. Praeter multa folia in initio et fine desiderata, alias lacunas habet, quas in var. lect. diligenter indicavimus. In parte operis, quae a p. 681 D. ad p. 713 D. extendit, cum cod. L. amice conspirat; ceteroquin ad cod. G. proxime accedit. Quae autem de possessoribus codicis B. dicta sunt, ad hunc quoque cod. pertinent. Integrum contuli.

Digitized by Google

Horum nonnullis versus finem operis deficientibus, in ultima Homilia duo sequentes in subsidium vocati sunt.

N. Bibliothecae Viri literatissimi THOMAE PHILLIPPS, Baronetti, num. 1436, in *folio*, membranaceus, saeculi, ut videtur, XII; nitide sed parum diligenter scriptus, et interpolationibus scatens. Continet Homilias tantum XXXVII posteriores, sed et initio et fine integerrimus est. Ergo totum opus in *tres* partes a descriptore divisum est, quod alibi factum non vidi. Hic codex ad eandem cum cod. L. familiam pertinere videtur.

P. Regius 688, olim Medicaeus, in *folio*, membranaceus, saeculi XI. Continet Homilias XLIII ad XC integras. Codex ejusdem cum *quinto* Savilii recensionis est: itaque cum textu Saviliano innumeris locis, repugnantibus universis, concordat. Exempla in var. lect. passim allata sunt. Ceterum hanc recensionem a *correctore* quodam profectam esse nullus dubito.

Codices *Mosquenses*, qui in locis Evangelii constituendis laudantur, sunt utriusque partis sex, quorum lectiones Matthaeius pro variis N. T. lectionibus attulit[21].

Praeter Chrysostomi codices praesto mihi fuit Epitome quaedam totius operis, ita concinnata, ut Ethicis omissis ea quae ad Evangelii expositionem pertineant, contractiora quidem, sed ipsa Chrysostomi verba maximam partem referentia, Auctor excerpserit. Hujus operis descriptio exstat apud *Matthaei*. N. T. Tom. IX. p. 219: necnon in Catalogo MSS. Bibl. Reg. sub numeris 701, 702, 703. Praeter Chrysostomum uno et fortasse altero loco laudatur ὁ Πη-

[21] Vide Adnot. ad p. 489 B.

Digitized by Google

λουσιώτης. Cum Auctor incertus sit, *Epitomatoris* (Ep.) nomine opus indicavimus.

Ep. Contuli exemplar, quod in Bibliotheca Coll. Trin. Cant. B. 7. 1. exstat, in *quarto* minori, membranaceum, saeculo, ni fallor, X ineunte nitidissime et diligentissime scriptum. Indicem habet: Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἑρμηνεία εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον ἅγιον εὐαγγέλιον. Folio primo verso legitur, Βιβλίον μόνης τοῦ παντοκράτορος. Continet praeterea 1. Eusebii et Isidori opuscula quaedam, a Matthaeio l. l. recensita. 2. Epitomen Nostri Homiliarum in Joannem, eodem modo adornatam. 3. Expositionem in Lucam, quae Tito Bostrensi vulgo tribuitur, a Peltano edita, et postea a Ducaeo in Auctario Bibliothecae Patrum, Paris. MDCXXIV, Tom. II. p. 702. Posterioris operis pars magna intercidit.

Chrysostomi *Flores*, sive Excerpta moralia ex omnimodis operibus ejus depromta et in XXXI capita, *De prece*, *De poenitentia* etc. digesta, *ex pervetusto MS. codice Moguntiae invento* descripsit et cum Latina interpretatione edidit Balthasar Etzelius, Mogunt. MDCIII[22]. Hujus centonis usus criticus etiam Savilio suboluit in Notis p. 920. "Non sum nescius plu-"rima in his Eclogis emendari posse e fontibus, si quis "venas omnes perscrutetur; quin et *fontes ipsos ex* "*his rivulis nonnunquam purgari posse*[23]." Opus in-

[22] Etzelii opus a Morello religiosissime expressum, securus repraesentavit Montefalconius in Tomo suo XII, neglecto tum codice Coislin. tantopere a se praedicato, tum exemplari Saviliano e tribus codd. Anglicanis multo castigatius adornato. Vide quae dixi in Adnot. p. 83 *not.*

[23] Fas sit mihi insigne exemplum ex Homilia XXVIII in Epist. I. ad Corinth. (Tom. x. p. 255 B.) apponere. Locus in omnibus Edd., etiam in Ben. 2[da], cujus curatores Regios 739 et 740 a se *in subsidium vocatos esse* praedicant, sic legitur: εἰ γὰρ

Digitized by Google

eptissimum legi relegique; locorumque, quae ex Homiliis in Matthaeum excerpta sunt, omnium, ni fallor, sedibus indagatis, lectiones nec paucas nec contemnendas, non sine magno labore nactus sum.

Theophylacti Commentarius in Matthaeum, hujus operis in gratiam a nobis excussus, nonnihil subsidii attulit.

Majore, immo maximo cum fructu, contulimus *Euthymii Zigabeni* opus, quod magnam partem ex Chrysostomi commentariis, verbis paululum mutatis, decerptum esse, omnibus notum est. Hujus operis Editio Latina a Joanne Hentenio confecta, inde ab anno MDXLIV exstitit: Graecus autem textus primum a Matthaeio anno MDCCXCII ex duobus codd. Mosqq. publici juris factus, nunc tandem ad ipsos fontes purgandos a nobis adhibitus est.

Quaestionem de *Aniano*, Vetere harum Homiliarum Interprete, pluribus tractavit Montefalconius in Praefatione Sect. v: quae nunc repetere non vacat. Hujus Versionis Latinae, saeculo V confectae, pars minima, quae scilicet octo priores Homilias continet, hodie in Editis comparet: totum vero librum ab eo conversum esse, immo integram ejus Versionem ad hunc diem in Bibliothecarum latebris delitescere posse, probabilibus argumentis docuit Montef.[24]

δυναίμην ἐμαυτὸν χειρώσασθαι, ἢ δεηθῆναι ἑτέρου, καὶ ποιήσαιμι τοῦτο. Corrige ex Flor. p. 317. καὶ ποιήσει μοι τοῦτο. Porro genuinam scripturam in Regiis modo dictis diserte legi, oculatus testis adsum.

[24] Huc pertinere videtur exemplum in Adnot. ad p. 634 A. allatum. Adde *Petav.* ad Synes. Notae p. 37. "Non minus falsus "est idem Scaliger, dum ex Aniano, veteri Chrysostomi Interprete, "conjectatur πρυτανεῖα sumsisse Chrysostomum pro *sportula in*

Digitized by Google

Homilias omnes a nona ad ultimam Latine vertisse vulgo creditur *Georgius Trapezuntius:* quod tamen non omni ex parte verum esse docui in Adnot. ad p. 838 B. Utrumque Interpretem post Boisium et Savilium denuo ad dissensiones codicum dijudicandas advocavi; adhibita tamen summa cautione, ne ex solutis verbosisque, interdum etiam falsis Interpretum conversionibus, novas lectiones comminiscerer. Exemplari autem usus sum, quod in Tomo secundo Editionis Chrysostomi, Parisiis anno MDLXX Latine excusae, exstat; ubi ad calcem Hom. XCI haec leguntur: *Divi Joannis Chrysostomi Homiliarum XCI in Matthaeum finis, per* Philipp. Montanum *recognitarum ad exemplaria Graeca duo vetustissima, quae nobis suppeditaverat Regia apud Bellae aquae fontem Bibliotheca.* Scilicet textu Latino integro servato, Montanus emendationes suas non ita multas in margine illevit.

Versionis Armenae harum Homiliarum notitiam debeo Viris eruditis, Benedictinae repetitae Editoribus; qui in Corollario ad Montefalconii Praefationem haec scripserunt. "Versionem Armenam saeculo V confectam "S. Joannis Chrysostomi Commentariorum in S. Matthaei Evangelium typis vulgaverunt, duobus Voluminibus in *octavo,* Mechitaristae Revv. Patres Armeni "in insula S. Lazari, Venetiis, anno MDCCCXXVI, "nullis additis notis Latinis, et sine translatione ulla: "ita ut nobis, Armenae linguae ignaris, hoc libro "uti non concessum fuerit." Librum statim com-

" *Prytaneo.* Verum neque apud Anianum, neque apud Chrysost. " ista leguntur. Hujus verba sunt [p. 12 B.] οὐδὲ ἡ ἐν πρυτανείῳ " σίτησις. Anianus vero ita reddit, *nec publice in Prytaneo apparata* " *convivia.* Sic ille: nec vulgo exstat, *nec in Prytaneo sportula.*"

Digitized by Google

paravi, et pro mea istius linguae scientia, quae perquam exigua est, magna cum voluptate evolvi. Continet Homilias LIII priores. Interpres Graeca probe intellexit, terse ac fideliter expressit; interdum unus omnium verum vidit[25]. Quantum vero utilitatis ad genuinum Nostri aurum e sordibus eruendum inde perceperimus, pro se quisque ipso opere inspecto judicare poterit[26].

Quod superest, merces meas sane locupletissimas quomodo in chartis explicuerim, breviter exponendum est. Itaque varias lectiones, ne operis per se crassioris moles supra modum excurreret, cum delectu notandas duxi. In quo adhibendo, accidit mihi, quod omnibus, credo, qui ad rem criticam tractandam paulo rudiores accesserint, ut ineunte opere nonnulla praetermitterem, quae postea experientia doctus nullo modo contemnenda esse vidi. Hinc factum est, ut altera pars Homiliarum uberiorem variantium lectionum segetem jactare videatur; cui tamen inaequalitati, multis, quae prius omiseram, in adnotationes relatis, remedii aliquid allatum est. Praeterea si forte lectiones Oxonienses serius advenerant, quam ut suo quaeque loco notarentur, de his quoque in adnotationibus sedulo monitum est.

In variis lectionibus digerendis has fere regulas secutus sum.

I. Codices, qui non memorantur, nisi forte lacuna exstet, cum textu nostro consentiunt. Ubi vero codices, qui nominantur, receptam lectionem habent, ceteros pro rejecta stare, per se satis intelligitur.

II. De aliis testibus, qui non nisi certis locis appellari possunt, e. g. Ep. Euth. Theoph. Flor. et

[25] Vide Adnot. ad pp. 89 A. 216 D. 431 D.

[26] Vide in primis Adnot. ad pp. 115 C. 117 B. 147 D.

Digitized by Google

Interpp. nisi diserte nominentur, nihil a Lectore colligi potest.

III. Editorum librorum lectiones semper et ubique commemorare non nostri fuit incepti. Itaque saepe accidit, ut lectio minus probabilis, ex uno aut pluribus codd. in margine allata, ea ipsa sit, quae in Edd. aut quibusdam, aut etiam omnibus reperiatur.

IV. Ubi pro altera lectione *omnes* scripti, pro altera vero *omnes* Editi libri pugnant, codicum lectione recepta, editam in margine scripsi, cum nota, "Edd."

V. Ubi in aliqua lectione tuenda cum textu Saviliano consentiunt *omnes* codices, hanc innumeris locis, rejecta lectione Morello-Benedictina, *tacite* excudi.

VI. In ordine verborum constituendo singulis locis plures et meliores libros secutus sum, idque maximam partem non monito Lectore; cum infinitae molis fuisset, omnes hujusmodi mutationes in tabellas referre.

Quod reliquum est, repudiatis Montefalconii sectionibus, quibus nihil absurdius cogitatione fingi potest, novas quam maxime potui sensui accommodatas ipse feci.

Moralium initia jam ante nos distinxerat Savilius; eorundem vero *argumenta* nunc primum e codicibus prolata sunt. Haec in codicibus non omnibus eadem leguntur: alia nos edidimus, alia Latine versa in fronte operis dedit Morellus. De his exstat monitum in codice Coislin. 66, quod hic exscribere nil vetat. Ἐπειδὴ ἔθος ἦν τῷ μακαριωτάτῳ Ἰωάννῃ τῷ Χρυσοστόμῳ μετὰ τὸ ἑρμηνεῦσαι τὸ παρ' αὐτοῦ προτεθὲν εὐαγγελικὸν ῥητὸν εἰς ἠθικὸν καταπαύειν τὸν λόγον, ἀναγ-

καῖον ἐνόμισα καὶ τὰ παρ' αὐτοῦ ἐν τῷ ἠθικῷ κατὰ πλάτος εἰρημένα ἐν συντόμῳ προτάξαι, ἵνα ἔχῃ ὁ βουλόμενος τὴν δύναμιν τοῦ παντὸς ἠθικοῦ ἀπόνως καὶ ἐν συντόμῳ εὑρίσκειν[27]. Plerumque vero non in fronte operis, indicis modo, sed suis quaeque locis in margine libri, quod nos fecimus, argumenta notantur.

In Adnotationibus praeter ea, quae vel ad criticen vel ad interpretationem necessaria videbantur, pauculas conjecturas nostras ad alia gratiosissimi Auctoris scripta pertinentes, cum Lectore communicavimus.

Postremo ad Indices consuetos accessit alius Graecus; in quo conficiendo id potissimum mihi propositum est, ut eorum commodis inserviam, qui posthac alia fortasse Chrysostomi opera purganda suscipient; quod negotium tam expeditum, quam necessarium esse, post meum laborem nemo, opinor, negabit. Scribebam Cantabrigiae, die XIX Aprilis, MDCCCXXXIX.

[27] Haec ipse ex codice exscripsi. Nunc video eadem a Montefalconio in Bibl. Coislin. p. 130 edita esse, qui tamen pro verbis *τὸ παρ' αὐτοῦ προτεθὲν*, alia *αὐτὸν προτέροθεν* dedit. Sed apographum meum verius esse, quivis videt.

Digitized by Google

ADNOTATIONES.

Digitized by Google

Digitized by Google

ADNOTATIONES

AD

CHRYSOSTOMI IN MATTHAEVM HOMILIAS.

AD HOM. I.

Hanc Homiliam primus Graece evulgavit Robertus Stephanus, in fronte tertiae suae Editionis Novi Testamenti, Lutetiae anno MDL excusae.

Tit. Κωνσταντίνου πόλεως bifariam scribunt D. E. Cf. *Heyler.* ad Julian. Epist. p. 429.

ibid. τὸν εὐαγγελιστὴν] τὸν ἀπόστολον καὶ εὐαγγελιστὴν C. τὸν εὐαγγελιστήν. Κύριε, εὐλόγησον D.

ibid. ὑπόμνημα...εὐαγγελιστὴν] ἑρμηνεία εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγέλιον. Εὐλόγησον, πάτερ A. Verba Πάτερ, εὐλόγησον vel Εὐλόγησον, πάτερ post pericopam S. S. singulis Homiliis praefixam repetit hic codex. Alteram formulam Κύριε, εὐλόγησον usurpat scriba codicis B. De hoc usu recte judicasse videtur *Ferrarius*, De sacris concionibus, Cap. IX. quem qui impugnare conatus est *Augusti* Denkwürdigkeiten, Tom. VI. p. 360, librorum manu exaratorum imperitia, non unum errorem admisit.

ibid. Ὁμιλία α΄] Προοίμιον E. Λόγος πρῶτος C. Hi autem in sequentibus Homiliis nomen usitatum habent. *Homiliam* primam, ceteras λόγους appellat D.

p. 2 A. not. [b] ἐκγόνοις Sav. ἐγγόνοις Steph. Com. Mor. Euth. et major pars codicum. Utrum horum dare voluerit Montef. non liquet; nam vitio, credo, operarum γόνοις excusum est. Infra p. 7 B. ἔκγονος Sav. Ben. ἔγγονος Steph. Com. Mor. et codices.

p. 3 A. lin. 1. πῶς δὲ [καὶ] ἡ καινή, et lin. 3. [καὶ] ἐν τῷ ὄρει Com. Mor. et sine uncis Ben. Utrumque καὶ delevit Sav. suffragantibus codd. De talibus, quae innumera sunt, ubi cum Savilio consentiunt *omnes* mei, posthac non monebo.

p. 3 B. lin. 1. τῶν ante τοιούτων deest in Edd. sed notavit in mar. Sav. Habent omnes mei.

ibid. lin. 3. ὑπεραναβεβηκόσιν. "Sic duo MSS. et hanc puto veram esse lectionem. Editi ἀναβεβηκόσιν." *Montef.* Unus meorum A. ὑπεραναβεβηκόσιν habet: ceteri ἀναβεβηκόσιν. Decompositum

Digitized by Google

habet Noster, Tom. IV. p. 375 E. Μεγάλα τὰ εἰρημένα, καὶ ψυχῆς νεανικῆς δεόμενα, καὶ ὑπεραναβαινούσης καὶ ἀφιείσης κάτω πάντα τὰ ἀνθρώπινα.

p. 4 B. lin. 5. ἐγένετο includunt Com. Mor. et delevit Sav. invitis meis. ἐγίνετο C.

ibid. not. [m] λελυμένον dedi ex C. D. pro vulgato δεδέμενον; *mortem solutam* Arm. Ad verba Aniani *mortem peremptam,* haec notat Montanus: "λελυμένον, id est, *peremptam* aut *dissolutam:* alii legunt "δεδεμένον, id est, *vinctam.*" Utrumque frequentat Noster. Infra p. 20 A. θανάτῳ θάνατον ὄψει λυόμενον, ubi similiter *peremptam* habet An. p. 157 B. θανάτου λύσιν: sed p. 144 D. οὔπω τοῦ θανάτου δεθέντος. Adde Tom. x. p. 74 E. Πεντακισχίλια ἔτη καὶ πλείω παρῆλθε, καὶ ὁ θάνατος οὐδέπω λέλυται.

p. 6 A. not. [o] δὲ om. Com. Idem cum forte paginam clauderet verbum ἀλήθειαν, sequentia καὶ ταῦτα solito typothetarum more ad imam paginae oram adscripsit, deinde per incuriam in initio sequentis repetere omisit. Quod successori ejus fraudi fuit. Nam in Mor. sic legitur: τὴν ἀλήθειαν. Ὡς ἂν ὁ θεὸς παρέχῃ κ. τ. ἑ. Montefalconius autem, ne codices inspiciendo tempus tereret, locum ex ingenio, distinctione scilicet mutata, sanare maluit.

p. 8 A. lin. 1. διηλέγχθησαν dedi pro eo quod vulgo legitur, διελέχθησαν. Aniani interpretationem, *de eadem* (parte) *adversus alias disputassent,* correxit Montanus h. m. *ex eadem parte convicti fuissent,* notula subscripta: "diversa hic est lectio; alii enim διελέχθησαν, "alii διηλέγχθησαν legunt." At contra assurgit Montef. "Omnes "MSS. nostri, Savil. atque Morel. διελέγχθησαν [voluit διελέχθησαν] "habent." Quod parum accurate dixit. Nam primo Steph. et Com. non διελέχθησαν, sed διηλέχθησαν (sic) excuderunt, ex quo Savilius tandem διελέχθησαν fecit; Mor. autem suo more ad Commelinianum reversus est. Deinde etiam codicum consensus iste nullus est: siquidem διελέχθησαν habent E. et corr. C. διηλέχθησαν A. D. et pr. C.; ex Parisiensibus autem, quos quidem inspexi, διελέχθησαν Reg. 663. διηλέχθησαν Reg. 669. διειλέχθησαν Regg. 666, 668, et Coislin. 66; quorum tribus ultimis usus est ipse Montef. Idem testatur Sav. cujus verba sunt: "διηλέχθησαν in omnibus fere, "quos inspexi, libris cum ῃ. Quare videndum num pro διηλέγχθη-"σαν positum sit." Posterius Boisio quoque non displicuisse videtur. Equidem fateor me in nullo codice scripturam διηλέγχθησαν reperisse; quod tamen ex testimonio Montani, suadente totius loci sententia, haud cunctanter admisi. Non valde absimilis est argumenti locus, qui legitur Tom. x. p. 587 A. Καίτοιγε πολλοὶ κατατέμνειν

Digitized by Google

αὐτὸν (Paulum) ἐπεχείρησαν αἱρετικοὶ, ἀλλ' ὅμως καὶ κατὰ μέλος ὢν, πολλὴν ἐπιδείκνυται τὴν ἰσχύν. Κέχρηται μὲν γὰρ αὐτῷ καὶ Μαρκίων καὶ Μανιχαῖος, ἀλλὰ κατατέμνοντες· ἀλλ' ὅμως καὶ οὕτως ἐλέγχονται ἀπὸ τῶν μελῶν.

ibid. not. [r] "ἐδέχθη. Sic Sav. et Morel. [quibus addi possunt "Steph. et Com.] recte. Manuscripti non pauci habent ἐδείχθη, "male." *Montef.* Ex codicibus ad minimum *novem*, quos ad h. l. tractavi, ne unus quidem ἐδέχθη habet, quod ad sensum quoque minus probandum est.

p. 9 A. lin. 8. ἐπιοῦσα] ποιοῦσα Sav. mar. invitis meis.

p. 10 A. lin. 3. γυμνώσαντες] γυμνάσαντες codex quidam, cujus specimen edidit Montefalconius in Pal. Gr. p. 291. nisi forte manus exscribentis peccaverit. Mox εὑρέματα habent B. C. D. quam scripturam infra p. 127 B. cum Savilio et quinque codd. (alter C. μυθεύματα habet) pro altera dedi. Vid. *Lobeck.* ad Phryn. p. 446.

p. 11 A. lin. 5. εὐκολώτερον] εὐτελέστερον B. D. E. Hanc lectionem confirmat locus similis, Tom. I. p. 773 B. Μία καιροῦ ῥοπὴ, καὶ ἀράχνης εὐτελέστερον πάντα διεσπᾶτο. Mox clausulam ὥστε δυνηθῆναι...δίκαιον post ἐνέπλησεν rejiciunt B. C. D. An.

p. 12 C. lin. 6. μιμεῖται] οὐ μιμεῖται Mor. Ben. sensu plane everso. Aut vitium, aut *correctio* est ipsius Morelli; nam Commeliniana, quam fideliter expressit, particulam negantem non habet.

p. 13 A. not. [1] Vox τρανῶς deest etiam in Oxoniensibus C. D. invito Aniano.

p. 14 A. not. [r] Verba καὶ τῆς Ῥαὰβ, quae a subsidiis absunt universis, ex mera conjectura Chrysostomo vindicavi. Cujus facti ut ratio appareat, ipsum contextum paulo accuratius expendamus. Recensitis scilicet mulieribus, quas ob probrum aliquod infames Christi genealogiae intexuit Evangelista, singularum facinora, inversa tamen serie, commemorat Auctor, h. m. ὧν ἡ μὲν (nempe ea, quam ultimo loco posuit, Ruth) ἀλλογενὴς ἦν, ἡ δὲ (Rahab) πόρνη, ἡ δὲ (Thamar) τῷ κηδεστῇ προσεφθάρη...καὶ τὴν τοῦ Οὐρίου δὲ (hanc ob interjectam parenthesim nimis ab antecedentibus remotam *nomine* tandem appellat) οὐδεὶς ἀγνοεῖ κ. τ. ἑ. Omissionis causa, aut ex errore scribarum petenda est, qui vv. πόρνη καὶ μοιχαλὶς de una muliercula intellexerint, aut ex pudore, quo personam minus honestam libenter reticuerint. Ceterum emendationem nostram apprime confirmant verba Euthymii, Tom I. p. 27. Λοιπὸν οὖν οὐδὲ τῆς Θάμαρ ἀκαίρως ἐμνημόνευσεν, οὐδὲ τῶν ἄλλων τριῶν γυναικῶν μετὰ τοῦτο· ἀλλ' ἐπεὶ ἡ μὲν Θάμαρ ἀθεμιτόγαμος ἦν, ὡς τῷ πενθερῷ μιγεῖσα, πόρνη δὲ ἡ Ῥαὰβ, ἡ δὲ Ῥοὺθ ἀλλόφυλος, ἡ δὲ τοῦ Οὐρίου Βηθσαβεὲ

Digitized by Google

μοιχαλὶς, ὡς αἱ κατ' αὐτὰς ἱστορίαι διδάσκουσιν, ἤγαγε τὰς τοιαύτας γυναῖκας εἰς μέσον κ. τ. ἑ.

p. 16 A. lin. 2. Vulgo legitur, ἡμεῖς δὲ τοὐναντίον ποιοῦμεν· ἀκούομεν, καὶ καθ' ἑκάστην κ. τ. ἑ. In codice Reg. 669 pro ἀκούομεν, scriptum inveni ἢ ἀκούομεν. Sed rectius, ni fallor, abest ἀκούομεν; nam id ipsum indignatur Chrysostomus, quod ne audire quidem curarent. Anianus: *Nos vero e contrario cuncta agimus, et quotidie* etc.

p. 18 B. lin. 6. χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ κ. τ. ἑ. In clausulis Homiliarum constituendis, cum singuli fere codices in diversa abeant, nobis tutius videbatur, in re ancipiti nec magni sane momenti, veterum Editionum vestigiis insistere.

AD HOM. II.

p. 20 A. not. [h] Vulgatum ἀλλ' οὐδὲ σιτίων οὐδὲ ποτῶν πρὸ ταύτης ἂν ἔθου τῆς ἱστορίας, merito displicuit duumviris eruditis, et diligentissimis textus Chrysostomici scrutatoribus, Boisio et Savilio, quibus inter alia minus probanda, οὐδὲ σιτίον οὐδὲ ποτὸν in mentem venit. Idem ex *quibusdam* codd. attulit Montef., vetera autem intacta reliquit. Ego vero in *omnibus* libris οὐδὲ σιτίον οὐδὲ ποτὸν, in nullo autem οὐδὲ σιτίων οὐδὲ ποτῶν scriptum exstare affirmare ausim.

ibid. not. [i] Edd. πῶς δὲ θεῷ ἀντιπαρετάξατο; sed θεῷ deest in codd. paene omnibus, nec agnoscit An. In Reg. 669 τῷ θεῷ alio loco intrusum est, nempe post διάβολος.

ibid. ἀντιπαρετάξατο. "Sic MSS. paene omnes: Savil. et Morel. ἀντεπαρετάξατο." *Montef.* Duplicatum augmentum, quod non pro vitiosa scriptura habendum est, tuentur A. B. C. D. Eundem usum in verbo ἀποκαθιστάναι obtinere notavit *Winer* Grammatik p. 66. Ed. tert.

p. 20 C. lin. 5. μᾶλλον δὲ οὐδὲ τὴν μετὰ ταῦτα. Duas Christi generationes memorat Auctor; unam scilicet aeternam planeque ineffabilem, alteram stupendam quidem et difficilis tractationis, quam tamen se pro viribus aggressurum esse profitetur. Quomodo igitur dicere poterat, μᾶλλον δὲ οὐδὲ τὴν μετὰ ταῦτα, *posteriorem illam et terrestrem* narrabo; ἀνέκφραστος γὰρ καὶ ἀπόρρητος? Quin etiam Esaiae effatum ad aeternam Filii generationem, non ad incarnationem ab Auctore referri, manifestum est. Haec si vere a me disputata sunt, legendum deleto articulo, μᾶλλον δὲ οὐδὲ μετὰ ταῦτα, *immo vero ne* posthac *quidem;* quod praecedenti τέως pulchre respondet.

Digitized by Google

Codices quidem emendationem non probant; sed ita in suo legisse Anianum, quovis pignore contendam: *neque enim nunc tibi ipsam generationem Domini conor exponere, immo vero nec cum ista narravero.*

p. 21 B. lin. penult. προγόνους] πρόγονον A. C. D. E. Mox τὸ γὰρ φρικωδέστερον (omisso δὴ) A. et corr. C. τὸ πολὺ φρικωδέστερον E.

p. 22 C. lin. 4. τὰ αὐτοῦ] τὰ αὑτοῦ dedit Sav. repugnantibus codicibus. Idem saepius fecit. Scilicet millies apud Nostrum leguntur αὐτοῦ, αὐτὸν, αὐτῶν etc., ubi e regulis Grammaticorum αὑτοῦ vel ἑαυτοῦ cum suis casibus scribendum erat; idque recentioris Graecitatis proprium esse, ii quibus codices manu scriptos evolvere contigit (nam in editis saepe mutatum est) mecum agnoscent. Nostri usum observavit *Matthaeius*, Novae ex J. Chrysostomo Eclogae, p. 435. *saepius correctum esse* αὑτῆς, *loco* αὐτῆς, *contra codices* notans. Verbo nunc monebo, quod posthac favente Deo pluribus declarabo, *pronomen* αὑτοῦ *reciprocum e sacro N. F. codice penitus exstirpandum esse.*

p. 23 A. lin. 4. τῆς πρὸς αὐτὸν συμπλοκῆς] τὴν πρὸς αὐτὸν συμπλοκὴν B. quod vereor ne correctori debeatur. Haud absurda est Boisii conjectura, olim scriptum fuisse πρὸ τῆς πρὸς αὐτὸν συμπλοκῆς. Vid. Anianum.

p. 23 B. lin. 2. ὑπὲρ ἐλπίδα πᾶσαν. Recepi hoc, invitis codicibus, Savilium secutus: nunc in vulgato πᾶσιν acquiescendum puto.

ibid. lin. 7. εἰσαγαγὼν] εἰσαγαγεῖν A. C. E. In Edd. praeter Savil. male excusum est, Καὶ γὰρ ὁ Ἰησοῦς. Locum sic mire interpungit Montef. Καὶ γὰρ ὁ Ἰησοῦς ὁ μετὰ Μωϋσέα, εἰσαγαγὼν τὸν λαὸν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας λέγεται: vertens, *siquidem Jesus, qui post Moysem fuit, populum in terram promissionis introduxisse narratur* (!)

p. 25 A. lin. 4. ἀγαγεῖν] ἀναγαγεῖν B. Infra ἔγγονος pro ἔκγονος dant B. D. Paulo post pro συντελῶν, κοινὸν τελῶν habet B. κοινὸν ἔχων Sav. in mar.

p. 25 B. not.[g] Lectio codicis E. quam in margine minus accurate exscripsi, haec est: Τί τοίνυν βούλει τούτου σαφέστερον λοιπὸν, ἀκούσας ὅτι κ. τ. ἑ.

p. 26 A. lin. 1. ὅτι καὶ ἐξ οἴκου B. C. D. E. et sic edebatur ante Montef. qui copulam tacite omisit.

ibid. not.[h] Articulum ante Ἰωσὴφ ignorant A. C. E. Mox pro Διὰ γὰρ τοῦτο Savilius edidit Ἀλλὰ διὰ τοῦτο, idque in cod. E. scriptum inveni.

p. 27 C. lin. 6. ἐργάσεται] Sic omnes mei: ἐργάσητε Edd. ante Montef. qui tacite correxit. Nominativus est θεὸς, quod non viderunt Interpretes. Mox τὰ μέλη om. Sav. et pr B. invitis Interpp.

Digitized by Google

p. 30 B. lin. 2. *ἀναγκαῖα.* "Sic MSS. paene omnes, melius quam Sav. et Mor. qui habent *ἀναγκαῖον.*" *Montef.* Emendationem confirmant omnes mei. Mox in loco Paulino *χρῆσθ'* pro *χρηστὰ* scribere non sinunt codices.

p. 31 C. lin. 4. *Οὕτω καὶ οἱ μεγάλοι ἄνδρες* [*καὶ*] *τῷ θεῷ φίλοι* [*βελτίους*] *ἐγένοντο* Com. Mor. *Οὕτω καὶ οἱ μ. ἄνδρες τοῦ θεοῦ φίλοι ἐγένοντο* Reg. 669 et meus F. (sed primum hujus codicis folium recentioris est manus.) Cum his consentit Interpres Arm.

ibid. not. [h] Lectionem *προσίηται* defendit Arm. qui *accipiendi, amplectendi* notionem expressit. Quaero num idem in suo habuerit Anianus, *et non accedit ad implenda, quae dicta sunt,* vertens. Mox articulus ante *κέρδος* deest in codd. praeter F.

p. 32 A. lin. penult. *προσγινομένην* B. F.

AD HOM. III.

p. 34 A. lin. 3. *καὶ* ante *ἐσκανδαλίσθη* om. C. D. E. F. Infra ante locum Lucae, *ἡ παρθένος* om. B. An.

p. 34 B. lin. 3. *Διὰ τοῦτο οὐδὲ οἱ ἄγγελοι ταῦτα λέγουσιν, ἀλλὰ τῇ Μαρίᾳ μόνῃ καὶ τῷ Ἰωσὴφ* [*διεσάφησαν*] Com. Mor. et sine uncis Ben. Eadem, omisso *διεσάφησαν,* habent Regg. 668, 669. h. e. cum meo F. conspirant. Vocis *πᾶσι* in textum receptae hodie me poenitet.

ibid. not. [h] Prior pars hujus notulae sic corrigenda est: "*καὶ*.... *αὐτοῦ*] *οὐκ ἐμνημόνευσε τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν* A. C. E."

p. 34 C. not. [i] Lectionem codicis A. ex duobis MSS. protulit Montef., haec addens: "Hanc vero lectionem incunctanter sequere-"mur, nisi Anianus illam secutus esset, quae in Editis et MSS. "plurimis legitur, *καὶ τῶν ἄλλων τῶν προτέρων.*" Mihi contra prorsus exploratum est, verba *τῆς πονηρίας αὐτοῦ τρόπων* ex glossemate vocis praecedentis *δύστροπον* nata esse.

p. 35 A. lin. 8. Leviter mutanda est distinctio, h. m. *Καὶ τί τοῦτο; φησίν.* Formula solennis, *καὶ τί τοῦτο;* vel *objicientis,* ut pp. 130 D. 132 A.; vel *objectionem diluentis,* ut p. 213 C. ubi verbosius reddit Ge. *et quid tandem hujuscemodi conficere gestit objectio?* *Φησὶν* autem, quod in illo genere fere semper, in hoc rarius subjicitur, ad Evangelistam refero.

Digitized by Google

p. 36 A. lin. 4. παρέφερον] περιέφερον Euthym. quod cum significatione *celebrandi* longe usitatius est. Vid. Indicem.

p. 37 B. lin. 4. Paulo concinnior est lectio codicis F., qui post συμβάντος haec habet: οὐδὲ γὰρ κινήσεως ἦν λογικῆς ταῦτα, οὐδὲ φύσεως ἀκολουθίας, τὸ τὴν χεῖρα ἐκβαλόντος (sic) συστεῖλαι πάλιν δεθέντα. Προεξελθούσης μὲν γὰρ κ. τ. ἑ. Vulgatum vertit An.

p. 38 B. not. [x] Ῥαὰβ recte contra meos tuentur Regg. 668, 669. καὶ τῆς Ῥοὺθ καὶ τῆς Ῥαὰβ [καὶ τῆς Θάμαρ] μέμνηται Com. Mor.

p. 38 C. lin. 4. γενόμενα. Sic omnes codices, ut non monito lectore edidit Montef. γινόμενα Com. Sav. Mor. Paulo post κατενήνεκτο habent B. E.

p. 39 C. lin. 3. γινόμεθα] γενόμεθα vitiose F. Sic tamen Edd. praeter novissimam omnes.

p. 41 B. not. [l] Verba μηδὲ πάθῃς, quae in Edd. leguntur, manifestam interpolationem produnt. Simile quid accidit alio loco, qui legitur Tom. x. p. 412 A. ἀλλ' ὅτε τὴν τοῦ στρατιώτου γυναῖκα εἶδεν (ὁ Δαυὶδ) ὀφθαλμοῖς ἀδίκοις, τότε, ὅπερ ἐπὶ τῆς θαλάττης τῆς μαινομένης τοὺς ἐμπλέοντας πάσχειν [εἰκὸς, ἔπαθε· διὸ καὶ] ἔλεγε, "πᾶσα ἡ σοφία αὐτοῦ κατεπόθη": ubi verba, quae inclusi, imperite ex uno codice admisit Editor Ben. 2[dae].

idid. not. [m] Pro μετὰ χαρᾶς, quae omnium codicum lectio est, μετ' εὐχαριστίας primus edidit Sav., nescio quo auctore. Aniani verba sunt, *cum quadam gratiarum actione;* ad quae notavit Montanus: "μετὰ χαρᾶς scriptum est, sed μετ' εὐχαριστίας legendum videtur." Armenius autem Interpres eodem verbo usus est, quod postea pro εὐχαριστία posuit.

p. 41 C. lin. 5. Τὸ γὰρ τὰ οἰκεῖα κ. τ. ἑ. Locus vix sanus esse videtur. Tentavit Boisius, sed parum feliciter. Vocem suspectam ὁμολογοῦντα non expressit Anianus; quin et clausulam οὗτος μ. ἐ. ὁ εὐχαριστῶν silentio praeteriit. Ex Pariensibus, quibus utor, duo vulgatum habent; alter Reg. 668, pro ὅπερ, ὅσπερ legit, ut a corr. rec. B. Mox pro βδελυροὺς, βδελυκτοὺς habent B. E. F.

p. 42 B. lin. 1. καὶ αὐτὸ τὸ οὕτω διακεῖσθαι, καὶ μειζόνως ἢ ἐκεῖνο D. Post ἐκείνων, ὄντα addit C. Sed nihil mutandum.

p. 42 C. lin. 3. ὁ Παῦλος φησὶν] Παῦλος λέγων B. E. idque recepit Sav. In tribus aliis C. D. F. articulus deest. Mox καὶ ante πρῶτος om. F. et delevit Sav. Infra p. 43 A. lin. 1, Ὁ γὰρ οὕτω τεταπεινωμένος habent B. E.

p. 44 A. lin. 1. Lectionem πάντα ἔστεγε a Sav. et Ben. in margine memoratam, in nullo meorum inveni. Recte quidem dicitur πάντα στέγειν (ut a Nostro, Tom. xii. p. 318 A. ἀλλ' ὅπερ ἂν

Digitized by Google

ἐμπέσῃ, πάντα στέγει) locutione a noto Apostoli loco, 1 Cor. xiii. 7, desumta. Sed nostro loco vulgaris scriptura aptior videtur. Cf. Tom. x. p. 237 A. Ἀλλ' οὐδὲν ἐκείνῃ τοιοῦτον οὔτε εἶπεν, οὔτε ἐνενόησεν, ἀλλ' ἔστερξεν ἅπαντα τὰ παρ' ἐκείνου γινόμενα.

p. 44 C. not. [d] "MSS. non pauci ἀρετῶν, quae lectio optime quadraret." *Montef.* At ἀρετῶν merae librariorum negligentiae deberi, indicio est, quod vocabulum πάντων immutatum reliquerunt. Id certe de meis testor. Sed aliud hic habeo monendum. Lectores, quibus πάντων ἀρετῶν displicuerit, in margine librorum suorum πασῶν exarasse probabile est; quod mox in contextum loco alieno receptum, absurdam scripturam peperit, quae in omnibus fere Edd. ad hunc diem permansit; ἐν ταῖς ἑαυτῶν φυτεύσωμεν πασῶν ψυχαῖς. Ineptum illud πασῶν, in nullo cod. lectum, solus delere ausus est Sav.

AD HOM. IV.

p. 45 B. lin. penult. "Post haec verba, τὸ δὲ δεύτερον ἡμεῖς "ἐροῦμεν, tres MSS. ita pergunt: μᾶλλον δὲ καὶ τὸ πρότερον ὑμῖν "ἡμεῖς ἐροῦμεν, ὡς ἂν μὴ πράγματα σχοίητε διερευνῶντες. Ubi tres "fere paginae adjiciuntur, ut explicentur illae XIV generationes, "quae ante captivitatem numerantur, necnon XIV aliae, quae post "captivitatem. Quia vero haec ab Aniano lecta non sunt, nec vi-"dentur esse Chrysostomi, in finem Commentariorum in Matthaeum "ablegata sunt, pp. 846—848 hujus Tomi." *Montef.* Haec, quia in nullo meorum exstant, repetere supersedi.

p. 45 C. lin. 2. Legendum ex codd. A. B. D. E. et An. Ἀναμιμνήσκει δὲ καὶ τῆς αἰχμαλωσίας. In cod. F. folium periit.

p. 47 A. not. [i] Vulgatum ἐκπηδῆσαν, quo alias saepe eandem rem narrans usus est Auctor, licet alterum hic summo consensu codices tueantur, non mutavi. Nam valde dubito, an recte dicatur τῶν θεμελίων ἀναπηδῆσαν, absente ἐκ vel ἀπό. Quae autem hic habet Chrysostomus de prodigiis, paucis quidem, sed indubitatis, suo aevo visis, alibi, ut solet, iisdem fere verbis repetit. Vid. Tom. II. p. 492 D. Tom. v. p. 271 D. De interitu Juliani, avunculi Imperatoris, fusius narrat in Orat. de S. Babyla, Tom. II. p. 564 A. ubi eum per errorem τὸν θεῖον τὸν πρὸς πατρὸς vocat. Nam frater erat Basilinae, Juliani Augusti matris. Ibidem thesaurarii regii fata (Felicem alii appellant) breviter attingit. Horum facinora

Digitized by Google

cum incendio Templi Apollinis Daphnaei arcte connectunt Historici (Theodoret. III. 12, 13. Philostorg. VII. 10); quod tamen e Chrysostomi relatione aegre expedias.

p. 48 A. lin. 5. Pro ἀπηνέχθησαν, ἀπήχθησαν edidit Sav. repugnantibus codd. Verbum ἀπενεχθῆναι de captivis legitur, Tom. IX. p. 527 C. Tom. X. p. 471 E. Infra B. lin. ult. voculam μοι om. B. E.

p. 49 A. lin. 8. μᾶλλον δὲ καὶ συντέμνει [εἰς] τὴν διήγησιν αὐτοῖς τῆς γεννήσεως Com. Mor. Cf. var. lect. Pro αὐτοῖς, αὐτοῦ conjecit Boisius, nos αὐτῆς ex uno cod. recepimus. Praepositionem post Sav. ejecit Montef.; sed ne sic quidem omnia expedita esse videntur. Parum hic juvat Anianus, vertendo, *quin et generationis seriem intersecat.*

p. 50 B. not. * Editi omnes sine suspicione fraudis σκώπτης habent, quod vereor ut salva verecundia dici possit. Certe non ita legerunt Interpretes, quorum Arm. haec ἵνα μὴ σκώπτης μηδὲ ἐνοχλῇς uno verbo *ne molestiam parares* vertit; Anianus autem satis verbose, ut tamen ad germanam lectionem viam paret, *ne importuna saepius inquisitione* pulsares, *neve molestiam parares.* Ergo in suo habuit κόπτῃς, cujus scripturae in codicibus quoque exstant vestigia. Nam σκόπτῃς habent D. F. κώπτῃς autem a prima manu E. Verba σκώπτειν, σκόπτειν, κόπτειν persaepe a librariis inter se permutata esse, res nota. Infra p. 362 B pro κοπτομένους habet σκοπτομένους A. κωπτομένους B. In loco Sirac. X. 10. ubi legitur μακρὸν ἀῤῥώστημα σκώπτει ἰατρός, alii cum Complut. κόπτει exhibent. Plura dabunt *Jacobs.* ad Anthol. Pal. p. 657. et ad Ach. Tat. p. 432. *Krabinger.* ad Greg. Nyssen. de Anima, p. 350. Conferri potest locus Plutarchi, II. 503 A. Καὶ γὰρ αὐτὸς ἐνοχλούμενος ὑπὸ ἀδολέσχου καὶ κοπτόμενος ἀτόποις τισὶ διηγήμασι, πολλάκις αὐτοῦ λέγοντος· οὐ θαυμαστὸν, Ἀριστότελες; οὐ τοῦτο, φησὶ, θαυμαστὸν, ἀλλ' εἴ τις πόδας ἔχων σε ὑπομένει. [Tandem inspectis Parisiensibus, κόπτῃς in Reg. 668 plane exstare testor.]

p. 53 A. lin. 1. μικροτάτοις] μικροῖς καὶ εὐτελέσι F. Mox p. 53 B. lin. 6, παραγίνεται ἄγγελος, absente articulo, legunt A. C. D.

p. 55 B. lin. 4. αὐτῇ τῇ παρθένῳ] αὐτὴν τὴν παρθένον D. Locus sic legitur in F. καὶ γὰρ καὶ αὐτὴν τὴν π. ἐσπούδαζε κρύψαι τ. α.

p. 55 C. lin. penult. "Quod hic dicere videtur, nempe haec "μετὰ τόκον, *post partum,* facta esse, cum Evangelio Matthaei pug-"naret, ubi dicitur illum ante partum suspectam Virginem habuisse, "et ab angelo monitum fuisse." *Montef.* Mirum qui haec scripserit, eum ad verba Aniani, *post uteri indubitatum tumorem,* non atten-

Digitized by Google

disse; quasi legisset Interpres μετὰ τὸν τῆς γαστρὸς ὄγκον, vel μετὰ τὴν κύησιν. Cf. Euthym. p. 41. διότι ἡ μὲν παρθένος ἔχρηζε φανερᾶς ὄψεως, διὰ τὸ παράδοξον τοῦ μηνύματος· ὁ δὲ Ἰωσὴφ, βλέπων μὲν καὶ τὸν ὄγκον τῆς γαστρὸς, γινώσκων δὲ κ. τ. ἑ. Invitis tamen codicibus nihil muto. Paulo post, ὑπὸ, non ἀπὸ, habet F.; lectio autem καταλυθείσης ab Aniani versione, *et maligna suspicione tabesceret*, quodammodo affirmatur.

p. 57 B. lin. 8. κατασχεῖν] κατέχειν D. F. Mox C. lin. 4, iidem codices pro πιστεύσει, ἵνα πιστεύσῃ habent.

p. 58 C. lin. 2. καὶ χρηστὰς ὑποτείνει ἐλπίδας] χρηστὰς ὑποτείνας ἐλπίδας C. D. F.

p. 59 C. lin. penult. οὐκ ἀπὸ τοῦ τόπου, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ τρόπου. Perpetuo in his verbis Graeci ludunt. Noster supra p. 16 C. Οὐ γὰρ μήκει τόπων, ἀλλὰ γνώμῃ τρόπων τὰ διαστήματα ταῦτα ὥρισται. Synes. p. 188 D. ὁ τρόπος ἡμᾶς πρὸ τοῦ τόπου διῴκισεν. Praeiverat Aeschines cont. Ctesiph. p. 65. οὐ γὰρ τὸν τρόπον, ἀλλὰ τὸν τόπον μόνον μετήλλαξεν. Plura dabit *Hase* ad Leo. Diacon. p. 207.

p. 60 B. lin. penult. ἀνακαγχάζοντα] ἀνακακχάζοντα A. B. ἀνακαχλάζοντα D. E. In cod. F. folium periit.

ibid. lin. ult. καθάπερ σεσηρυῖαν ἑταιρίδα καὶ ἀπολελυμένην. Hic locus, siquis alius, quantum Editoribus suis Chrysostomus debeat, luculenter demonstrat. In Commeliniana sic legitur: καθάπερ [ἀνεκτὸν ἔχουσαν τὸ στόμα] σεσηρυῖαν ἑτ. καὶ ἀπολελυμένην. Correxit Sav. καθάπερ [ἀνοικτὸν ἔχουσαν τὸ στόμα] σεσηπυῖαν ἑτ. κ. ἀ. ubi tamen σεσηπυῖαν operis imputandum est; nam in apographo ejus, quod adhuc in bibliotheca Bodleiana asservatur, σεσηρυῖαν scriptum esse ipse vidi. Morellus, ut solet, Commelinianam expressit. Tandem in *optima* Editione sic se habent Graeca; καθάπερ ἀνοικτὸν ἔχουσαν τὸ στόμα σεσηπυῖαν ἑταιρίδα καὶ ἀπολελυμένην: Latina autem, *haud secus quam perditam meretricem aperto ore sese dehonestantem.* (!) Ergo non modo manifestum glossema ἀνοικτὸν ἔχουσαν τὸ στόμα demtis cancellis retinuit, sed merum typothetae vitium, de quo Savilius tum in notis, tum in *erratis* (ut vocant) lectorem monuit, patrocinio suo dignatus est. Haec de editis; scripti autem libri nulla varietate locum, ut dedi, exhibent. Solus D. in margine ad v. σεσυρυῖαν (sic) haec habet a prima manu minio appicta: ἀνυκτὸν (sic) ἔχουσαν τὸ στόμα. Hesychius: σεσηρώς· ἀνοικτὸν ἔχων στόμα.

p. 61 A. Ex his quaedam sumsit Auctor Florilegii, p. 276. nullo tamen ad criticen fructu. Geminus locus est, Tom. x. p. 477 C.

Digitized by Google

ibid. lin. 4. Altera forma ἄρκος legitur in C. D. et marg. Sav. Rursus p. 200 A. eandem scripturam praebent D. E. F. Vide etiam var. lect. ad p. 603 C.

p. 61 C. lin. 1. Ἀλλ' ἐν κουρείῳ κ. τ. ἑ. Hunc locum ad rem tonsoriam apud veteres illustrandam excitavit *Bast.* Ep. Crit. p. 181. vers. Lat. Ceterum omnino dignus est, qui cum nostro conferatur, locus Plutarchi, De recta rat. audiendi, 11. 42 B. Οὐ γὰρ ἐκ κουρείου μὲν ἀναστάντα δεῖ τῷ κατόπτρῳ παραστῆναι, καὶ τῆς κεφαλῆς ἅψασθαι, τὴν περικοπὴν τῶν τριχῶν ἐπισκοποῦντα καὶ τῆς κουρᾶς τὴν διαφοράν· ἐκ δὲ ἀκροάσεως ἀπιόντα καὶ σχολῆς, οὐκ εὐθὺς ἀφορᾶν χρὴ πρὸς ἑαυτὸν, καταμανθάνοντα τὴν ψυχὴν, εἴ τι τῶν ὀχληρῶν ἀποτεθειμένη καὶ περιττῶν, ἐλαφροτέρα γέγονε καὶ ἡδίων.

p. 62 B. lin. 10. ἥμερα γίνεται] ἡμερώτερα γέγονε C. D. F.

p. 63 A. lin. 4. Νυνὶ δὲ τὸ σαυτοῦ θηρίον. *Nunc vero tua haec proprie fera est.* An. Rectius cepit glossator, cujus supplementum in textu exhibet Sav. νυνὶ δὲ τὸ σαυτοῦ λέγω ποιῆσαι θηρίον ἥμερον. Cf. adnot. ad p. 171 D. Paulo post aliam interpolationem in omnibus Edd. sine suspicionis nota venditatam delevi.

p. 64 C. lin. 2. παρὰ τῶν ἀλόντων αὐτῶν. *a suis captivis* An. Cum ὁ ἀλοὺς apud Nostrum creberrimo usu substantivi jus adeptus sit, olim putavi recte dici posse ὁ ἀλούς τινος, aeque ac ἡ ἐρωμένη τινὸς et similia, de quo usu vid. Interpp. ad Thom. M. p. 270. Sed quoniam praeter meos D. F. etiam a Regiis 666, 668, 669 pronomen abesse video, nunc αὐτῶν delendum censeo, ut ex ultimis literis vocis praecedentis natum.

p. 65 A. lin. 6. Post σπουδῆς sic pergit D. Ὅτι γὰρ τῶν κατηγορουμένων τὸ πρᾶγμά ἐστιν, ὥσπερ τὸν οὐκ ἐπιθυμοῦντα μοιχεύειν ἢ πορνεύειν, οὕτω καὶ τὸν ἐπιθυμοῦντα δόξης ὅταν ἐπαινῶμεν ἅπαντες, καὶ κατήγοροι κ. τ. ἑ. Ita a prima manu; corrector autem οὐκ ante ἐπιθ. δόξης inseruit, et ὅταν deleto, ἐπαινοῦμεν fecit. Paulo aliter F. Ὅτι γὰρ τῶν κ. τὸ π. ἐστι, δῆλον ἐκεῖθεν. Ὥσπερ γὰρ τὸν οὐκ ἐ. μ. ἢ π. οὕτω καὶ τὸν οὐκ ἐπιθ. δόξης ὅταν ἐπαινῶμεν ἅπαντες, κατήγοροι κ. τ. ἑ. Etiam in Versionibus perturbatus est locus, qui tamen meo quidem judicio sanissimus est.

p. 65 B. not.[a] Corrige: "ἐφέλκῃς E. ἐφέλκῃ D. F." Posterius verum videtur.

ibid. lin. 7. Καὶ γὰρ ἐκεῖνος C. F. et sic ed. Sav. lin. 8. καὶ τῆς] διὰ τῆς F. et mar. Sav. καὶ διὰ τῆς "unus" apud Ben.

p. 65 C. lin. 2. καὶ διὰ] διὰ γὰρ F. Paulo post codices praeter E. indicativum ἄγει habent.

Digitized by Google

p. 66 B. not. [d] Scripsi *μάργαρον*, editos libros secutus: nunc autem *βόρβορον* genuinum puto. Cf. Tom. x. p. 636 B. *Οὐδὲν γὰρ ἀρετῆς καθαρώτερον, οὐδὲν κακίας ἀκαθαρτότερον. Ἡ μὲν γὰρ ἡλίου λαμπροτέρα ἐστὶν, ἡ δὲ βορβόρου δυσωδεστέρα.* Formam recentiorem *μάργαρος* pro *μαργαρίτης* non memini me in Chrysostomi scriptis legere.

p. 67 B. lin. 5. Articulum ante *ἁμαρτήματα* om. A. B. C. E.

p. 68 B. lin. penult. Verba libri Apocryphi, quae per totum hunc locum respexit Noster, haec sunt: *Ὁ δὲ ἄγγελος κυρίου συγκατέβη ἅμα τοῖς περὶ τὸν Ἀζαρίαν εἰς τὴν κάμινον, καὶ ἐξετίναξε τὴν φλόγα τοῦ πυρὸς ἐκ τῆς καμίνου, καὶ ἐποίησε τὸ μέσον τῆς καμίνου ὡς πνεῦμα δρόσου διασυρίζον.* Hoc paene in proverbium cessit, *δρόσος ἐν καμίνῳ*. Nostrum locum imitatus est Isidorus Pelus. Lib. II. Ep. 151. *ὁ δὲ ἀοίδιμος ἐκεῖνος . . . οὐχὶ τῷ παρέχειν μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ λανθανόντως τοῦτο διαπράττεσθαι, τοὺς εἰς τὴν κάμινον τῆς πενίας τυγχάνοντας ἐδρόσιζεν.* *Paupertatis* autem *fornax* ex Esaiae effato (xlviii. 10) fluxisse videtur.

p. 68 C. not. [h] Clausula *τὰ δὲ ἐκεῖ* deest etiam in D.

p. 70 B. not. [q] Lectio marginis alteri fortasse praeferenda. Sensus erit: *si ad pauperes descendas*, calamitatibus eorum sublevandis, *pueris illis accenseberis*, ejusdem laudis particeps fies. Simile est p. 223 A. *μετὰ τῶν μοιχῶν ἕστηκας.* p. 241 A. *ἂν μὲν οὖν ταῦτα ποιῇς, μετὰ τοῦ θεοῦ ἕστηκας.*

AD HOM. V.

p. 74 A. lin. 8. *δικαίῳ τε ὄντι*] *ἅτε δικαίῳ ὄντι* F. *ἅτε δικαίῳ* [*τε*] *ὄντι* Sav.

p. 74 B. lin. 2. Haec corrupte leguntur in F. *οὕτω γὰρ ἂν οὗτος ἀτάραχος ἔμεινεν, ἀκούων παρθένον πρῶτον παρ' αὐτοῦ καὶ παρὰ Ἡσαΐου.* Verba *εἰ μὴ* praeter codices damnat, qui Nostrum compilavit, Nicetas in Catena. Quare, cum tantus sit librorum consensus, videndum, num particula *οὕτως* paulo insolentius pro *ὁμοίως* posita sit.

p. 75 A. not. [m] [*τὸ*] *παιδίον* Com. Mor. Articulum abesse jubent Sav. Ben. male, siquidem de ipso Christo sermo est; *τουτὶ τὸ παιδίον* Euthym.

Digitized by Google

ibid. not.[n] Corrige: "σκύλ. ἐγέν. καὶ] καὶ σκύλ. ἐγέν. C. D. F. Ep."

p. 78 A. Auctorem hic duo itinera Pauli ad Hierosolyma facta, (Act. xv. xxi.) narratione sua confundere, vix est quod moneam. Ceterum quae de Jacobi σκληραγωγίᾳ refert, ex Hegesippi fontibus hausisse credendus est, cujus verba nobis servavit Eusebius H. E. II. 23. ὡς ἀπεσκληκέναι τὰ γόνατα αὐτοῦ δίκην καμήλου, διὰ τὸ ἀεὶ κάμπτειν ἐπὶ γόνυ προσκυνοῦντα τῷ θεῷ, καὶ αἰτεῖσθαι ἄφεσιν τῷ λαῷ.

p. 78 B. lin. 5. Articulus ante ἀπόδειξις abest a codd. A. B. C. E.

p. 78 C. lin. ult. Lege, etiam invitis codd. εἰς ἀρετὴν τὴν οἰκείαν. Paulo ante in Ed. novissima pro διαχλευάζοντες errore ridiculo διακλάζοντες excusum est.

p. 80 C. lin. ult. σπουδάζοντες αὐτοὶ λῦσαι. "Alii σπουδάζοντες τοῦ λῦσαι." *Montef.* Scilicet cum Savilius ad v. αὐτοὶ in margine notasset, γρ.—τοῦ, (h. e. αὐτοῦ), inde lectionem commentus est bonus Monachus, quae in nullo codice exstat, aut exstare poterat. Alia loca, ubi e siglis Savilii male intellectis curtam suam supellectilem amplificavit, subinde notanda sunt. Quod non idcirco monui, ut lapsus alienos insectando mihi ipsi diligentiae famam comparem, sed ut evidenter appareat, ubi *alios* aut *quosdam* hoc vel illud legere affirmat Montef., id non *ubique* (paene dixerim, *plerumque*) de libris a se inspectis intelligendum esse, sed tantummodo ad Savilii marginem lectorem ablegare.

p. 81 B. lin. 2. τοιοῦτον] τοιοῦτο A. ceteri omnes τοῦτο, quod in textum recipiendum erat.

AD HOM. VI.

p. 84 A. lin. 5. αὐτῷ] αὐτὸ B. αὐτὸν A. C. D. E. et 3 Mosqq. In codice F. verba εἴδομεν...αὐτῷ non leguntur. Infra p. 112 A. ubi αὐτὸν legitur, tres codd. B. E. F. cum Sav. dativum praebent.

p. 84 B. lin. 4. τοσοῦτον] τοσοῦτος C. D. F. haud inepte. Infra C. lin. 7, περὶ ἑαυτὸν dedi ex F. et Sav.; in ceteris περὶ αὐτὸν scriptum est.

p. 85 A. not.[a] Vulgo ὅπερ καὶ αὐτὸ τοῦτο; quod nescio an ipsi Auctori tribuendum sit. Infra p. 327 A. ὅπερ καὶ τοῦτο ξένον ἦν; ubi αὐτὸ pro τοῦτο reponere codices vetant. Tom. x. p. 29 D.

Digitized by Google

ὅπερ μέγιστον καὶ τοῦτο τῆς ἀληθείας ἐστὶ τεκμήριον. Talia non defendit singularis formulae *καὶ τοῦτο* usus, quem docte illustravit *F. V. Fritzsche* Quaest. Lucian. p. 84.

p. 85 C. lin. 6. *εἰς πόλιν βασιλεύουσαν* F. Cf. Florileg. p. 547. *εἰς πόλιν βασιλεύουσαν καὶ κομῶσαν πλούτῳ καὶ δυναστείαις.* Sed nostro loco alterum multo aptius videtur.

p. 86 B. lin. 3. *Τίνι δὲ καὶ δῶρα προσέφερον*, omisso articulo, D. E.

p. 89 A. lin. 1. *οὐδὲ κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἔξω γεννήσεως δεικνὺς ἑαυτόν.* Sic libri omnes, tum scripti, tum editi. Anianus: *neque secundum consequentiam astrologiae puerum ostendat astrologis:* et in marg. *externae generationis seipsum ostendat.* Montef. *neque secundum externae illius genesis apparuisse.* Optime omnium Armen. *nec secundum disciplinam profanorum, qui nativitates observant, sese ostendens.* Quam tamen significationem vocis *γένεσις*, non *γέννησις*, propriam esse, certo certius est. Suidas: *γένεσις λέγεται καὶ ἡ εἱμαρμένη.* Idem mendum fecit Nicetas in Catena ad h. l. ubi *οἱ μὲν γὰρ τὴν γέννησιν παρεισάγοντες* legitur. Contra *γένεσιν* et *εἱμαρμένην* saepius disputat Noster. Infra p. 728 C. Tom. XII. p. 380 B. *Ὅτι γὰρ οὔτε γένεσίς ἐστιν, οὔτε δρόμος ἀστέρων τὰ ἀνθρώπινα διοικῶν κ. τ. ἑ.* Tom. XI. p. 553 B. *Πίστευσον ὅτι ἔστι θεὸς δίκαιος, καὶ οὐ πιστεύσεις ὅτι ἔσται γένεσις ἄδικος· πίστευσον ὅτι ἔστι θεὸς προνοῶν, καὶ οὐ πιστεύσεις ὅτι ἔσται γένεσις πάντα συνέχουσα.* Ubi pro *συνέχουσα* levissima mutatione *συγχέουσα* repono. Nam, ut ait infra p. 728 D. *Ὅλως δὲ τί ποτέ ἐστι γένεσις; Οὐδὲν ἕτερον ἀλλ' ἢ ἀδικία καὶ σύγχυσις, καὶ τὸ εἰκῇ πάντα φέρεσθαι.* Tantum hoc notandum est, *γένεσιν* apud exteros scriptores non tam de Astrologia in universum, quam de uniuscujusque horoscopo (*genesim* seu *genituram* vocant Latini) dici. Julianus de Mathematico: *πλέκων ἐκ τῆς ἀστέρων κινήσεως τὰς γενέσεις καὶ τὰ συμβαίνοντα.* Lucillii Epigr. apud *Brunck.* Anal. Gr. Tom. II. p. 326.

> *Εἶπεν ἐληλυθέναι τὸ πεπρωμένον, αὐτὸς ἑαυτοῦ*
> *Τὴν γένεσιν διαθείς, Αὖλος ὁ ἀστρολόγος.*

p. 91 A. not. [y] *πάθωσι* Sav. *πάσχουσαι* Com. Mor. Ben. Illud nuper revocavit Editor Ben. 2[dae]. Fefellit V. D. constructio, quam nos distinctione post *ὁδὸν* posita planiorem fecimus.

p. 91 B. lin. 2. *τῶν μάντεων τὴν πρόρρησιν*] *τὴν αὐτῶν πρόρρησιν* F. *τῶν αὐτῶν μάντεων τὴν πρόρρησιν* Sav.

p. 92 B. lin. 5. *τοῦ τὴν ψυχὴν αὐτῶν κινήσαντος*] *τοῦ τὴν ἀρχὴν αὐτῶν κινήσαντος τὴν ψυχὴν* Sav. solus. In vulgata scriptura *τοῦ* om. D. E. F.

Digitized by Google

p. 93 A. lin. 9. ἑαυτοῦ pro αὐτοῦ dedi ex codd. praeter F. omnibus. Idem notat in marg. Sav. Paulo post Καίτοι, omisso γε, ex iisdem codd. reponendum erat.

p. 93 C. not.[1] Constructio, qua δέον participium in protasi positum excipit in apodosi ὁ δέ, σὺ δέ etc. paucis exemplis illustranda est. Isocrat. de permut. p. 343 B. δέον αὐτοὺς τὴν φρόνησιν ἀσκεῖν μᾶλλον τῶν ἄλλων, οἱ δὲ χεῖρον παιδεύονται τῶν ἰδιωτῶν. Lucian. Hermot. 27. ἢ δέον εἰς Κόρινθον ἐλθεῖν, ὁ δ' εἰς Βαβυλῶνα ἀφικόμενος οἴεται Κόρινθον ἑωρακέναι. Dio Chrys. p. 363, 32. καὶ δέον ἐκκόπτειν τὴν ἀγερωχίαν αὐτῶν, οἱ δ' ἔτι αὔξουσι. Adde pp. 253, 3. 371, 7. Exemplorum copiam dabit Noster, pp. 139 A. 317 C. 338 A. 496 B. et saepius. In locis, quae sequuntur, variant codices; pp. 106 C. 493 D bis. 670 D. 785 C. Interdum ἀλλὰ eidem usui inservit; ut p. 258 B. δέον φρίττειν καὶ μηδὲ ἐπὶ γῆς νομίζειν εἶναι, ἀλλ' ὡς ἐν ἀγορᾷ μέσῃ θορυβοῦμεν. Sed, ut verum fatear, hic quidem usus suspicione non vacat. Cf. var. lect. ad pp. 737 C. 785 C. 814 D.

ibid. lin. 5. Alii καὶ εἰκὸς ἦν αὐτοὺς ἐννοοῦντας, εἰ καὶ μηδὲν τῶν ἀποῤῥήτων καὶ ὑψηλῶν ᾔδεσαν, ἀπὸ τῶν παρόντων γοῦν ψηφίσασθαι μόνον. Vid. var. lect. Particula γοῦν, quae in hanc lectionem apte cadit, in alteram, ut vulgo exhibetur, minus commode migravit.

p. 96 B. lin. penult. ἐδάκρυσεν ἐπὶ Λαζάρου, omisso καὶ, codices praeter E.

p. 96 C. lin. 5. Anianus: *Quod vero riserit, neque ipse usquam, neque de eo quispiam alius ostendit. Sed nec ullus sanctorum, vel de seipso* etc: quasi plenius legisset, οὐδαμοῦ οὔτε αὐτὸς εἴρηκεν, οὔτε ἕτερός τις περὶ αὐτοῦ· οὔτε ἄλλος οὐδὲ εἷς τῶν ἁγίων κ. τ. ἑ. Frustra e vulgatis eundem sensum eruere conatus est Savilius, interpungendo, οὐδαμοῦ οὔτε αὐτὸς εἴρηκεν, οὐδὲ ἄλλος, οὐδὲ εἷς τῶν ἁγίων κ. τ. ἑ.

p. 97 A. lin. 4. διάχυσιν quod e codd. recepit Montef. confirmant mei omnes. Edebatur διάλυσιν.

p. 97 B. lin. 2. διδόαμεν. Hoc dedi ex codd. A. B. C. F. et pr. E. pro vulgato δίδομεν. Vid. *Mattaire* de Dialectis p. 169, Ed. Sturz. In talibus codicum numero obsequendum esse putavi. Ergo infra p. 375 B. διδόαμεν dedi cum Edd. et codd. praeter D. Sed p. 403 D. ubi προστιθέαμεν edebatur, vulgarem formam ex omnibus codd. revocavi.

p. 99 A. lin. 7. Ἂν δὲ καὶ γελῶμεν A. B. F. Infra B. lin. 5, καὶ ante τέχνην deest in codd. praeter F.

Digitized by Google

p. 99 B. not. [a] Vulgatum τῶν εἰς τοῦτο ἐξευρημένων legisse videtur Anianus, vertens, *eorum qui ad hoc sunt facti.* Arm. autem haec verba silentio praeteriit. Quod dedi ἐξυρημένων commodiore loco ad p. 502 B. defendam. Mox Aniani versionem, *ad se traheret milites Christi,* correxit Montanus h. m. "*dissolveret,* ἐκλύσῃ: legisse videtur ἑλκύσῃ." Lectionum par nobilissimum ἐξυρημένων et ἐκλύσῃ ne verbo quidem meminerunt, qui ante me codices contulisse professi sunt.

p. 101 C. lin. 1. τοῦτο γέγονεν ἐπιτήδευμα A. B. C. Paulo post κἂν om. A. B. Mox λοιπὸν om. A. B. C. D.

AD HOM. VII.

p. 102 C. lin. 1. Ἰουδαϊκὸν Com. Mor. et omnes mei; Ἰουδαίων Sav. Ben. Illud magis Nostro usitatum.

p. 104 C. lin. 1. Futurum μενεῖ dedi ex uno cod. B. et Aniano. Ceteri cum Edd. μένει.

p. 107 C. not. [w] καὶ deest etiam in D. E.

p. 108 B. lin. 6. Εἶδες τὴν ἄνοιαν; Anianus: *Nempe consideratis stultitiae mixtum dolum tyranni?* Euthym. Ὅρα τὸν δόλον Ἡρώδου, καὶ διάσυρε τὴν ἄνοιαν αὐτοῦ. Unde conjicias, olim scriptum fuisse, Εἶδες τὸν δόλον; εἶδες τὴν ἄνοιαν; quod tamen invitis codd. et Arm. minime admittendum puto.

p. 108 C. not. [c] ἐξῆλθεν ἄν, et ἐπιχειρήσειεν Edd. commixtis diversarum recensionum lectionibus.

p. 109 B. lin. 3. γνωρισθέντος] Sic Edd. et unus codex F. ceteri γνωσθέντος. Infra C. not. [m] κατὰ διάνοιαν habent etiam Oxonienses C. D.

p. 111 B. καὶ τῆς βαρβάρου κ. τ. ἑ. "Desiderari videntur nonnulla, sed quae illa sint, ne divinare quidem queo. Ibid. pro "ποιήσωμεν, quid si ὁδοποιήσωμεν?" *Bois.* Locus, si quid video, sanissimus est. Cum barbara illa regione, unde Magi exierant, affectus nostros carnales componit Orator; quos non modo omittendos, sed longo intervallo post terga relinquendos esse, ut Christum tandem visemus, affirmat.

p. 112 A. lin. 8. ἐπὶ τὸ τιμῆσαι C. E. F. Vid. adnot. ad p. 153 A.

Digitized by Google

p. 113 A. not.[x] In cod. D. particulam negativam delevit corrector. Infra not.[e] idem codex cum F. ἀναμένει habet.

p. 115 A. not.[k] Corrige: "νόμον] λόγον D. F."

p. 115 B. not.[n] Edd. τὸν τῷ λόγῳ τετιμημένον. Articulum cum duobus codd. (quibus nunc addo D. E.) recte delevi. Adi, si tanti est, p. 274 B. Tom. IX. p. 540 A. Paulo post προδόντων praeter F. habent E. et pr. D.

p. 115 C. lin. 4. Locus sic legitur in Edd. καὶ τὸ τῆς γεέννης πέλαγος καὶ τὸν τοῦ πυρὸς ποταμὸν λαβὼν κατὰ νοῦν, φύγε τὴν ἐν τῷ θεάτρῳ κολυμβήθραν. Sed verba λαβὼν κατὰ νοῦν, quae contra linguam quoque peccant, in tribus codd. desunt; alii, teste Savilio in margine, pro iis ἐννοούμενος, aut ἐννοήσας exhibent. Scilicet qui veram loci constructionem minus perspexerint, alius aliud inculcando sensui consulere conati sunt. Rem dubio eximit Interpres Arm., cujus verba Graece reddita hoc sonant: καὶ φύγε τὸ τῆς γεέννης πέλαγος καὶ τὸν τοῦ πυρὸς ποταμὸν, τὴν ἐν τῷ θ. κ. λέγω.

p. 116 A. lin. 7. Ὑμεῖς δὲ κ. τ. ἑ.] Ἐκ τούτου δείκνυται, ὅτι ἐν Ἀντιοχείᾳ ὢν τοὺς λόγους τούτους ἐξέθετο, πρεσβύτερος ὢν ἔτι. *Scholium* codicis Mosq.

p. 116 B. lin. 2. Τὰ ὄρη vel τὰς ἐρημίας καταλαμβάνειν dicebantur homines religiosi, qui relictis urbibus per montes ac deserta vitam puram et tranquillam agebant, ut tamen aliquando commercio suo miseros homunciones bearent. Talem celebrat Joannes Geometra Parad. Tetrast. 89.

> Ἐξ ὀρέων κατέβαινε κατ' ἄστεα τίμιος ἀνήρ,
> Καὶ συνέμικτο κακοῖς ἄνδρασιν· εἶπε δέ τις·
> Τοῖος ἐὼν τοιοῖσδε συνέρχεαι; Εἶπεν, ὁρῶ γὰρ
> Τοὺς Ἀσκληπιάδας πλησίον ἀσθενέων.

p. 117 B. not.[w] Genuinam lectionem τιμὴν, quae in omnibus libris tum meis tum Mosquensibus penitus obliterata est, ex sola versione Arm. fidenter reposui. Etenim res ipsa clamabat. Nam quae haec foret consequentia? τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην εὔνοιαν ἀποδιδότω. Ποία οὖν αὕτη ἡ τιμή; Praeterea ubi hunc ipsum Apostoli locum ex professo tractat, in eadem scriptura perstat. Tom. X. p. 159 C. "Τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην τιμὴν ἀποδιδότω· ὁμοίως καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί." Τί δέ ἐστιν ἡ ὀφειλομένη τιμή; Sic Edd. sed ibi quoque ex duobis codd. a Matthaeio adhibitis alter εὔνοιαν habet. Quid ergo? Num in suo hujus Epistolae exemplari τιμὴν, loco εὔνοιαν, scriptum invenit Chrysostomus? Haud

Digitized by Google

equidem putarim. Sed audiamus Matthaeium ad loc. "Sed unde "arripuit Chrys. τὸ τιμήν? Scilicet ex loco simili 1 Pet. iii. 7. "ὡς ἀσθενεστέρῳ σκεύει τῷ γυναικείῳ ἀπονέμοντες τιμήν. Saepius "enim Chrys. Petrum cum Paulo, Matthaeum cum Luca, et alios "cum aliis confundit." Hoc verissimum puto. Mirae sane negligentiae videri possit, eo ipso tempore, quo locum Apostolicum ante oculos haberet, non solum verbum pro verbo supponere, sed suppositum arripere et data opera interpretari. Id tamen non raro Nostro accidisse, compertum habeo.

ibid. lin. 9. ὅταν θορύβους καὶ ταραχὰς καὶ πολέμους D. F. Infra C. lin. 7, ἐπιμένητε habent B. F.

AD HOM. VIII.

p. 119 C. lin. 1. λαθραίας] λαθραίου C. D. E. F. et sic ediderunt Com. Mor. Alterum firmat Ep.

p. 120 B. not. [s] "MSS. non pauci μετὰ περιουσίας, quae lectio non spernenda." *Montef.* At recte se habet vulgatum, μετὰ παῤῥησίας, h. e. φανερῶς, *aperte* An. cui contrarium est λάθρα καὶ μετὰ ἀπάτης περιγίνεσθαι. Praeterea ex Nostri usu ἐκ περιουσίας, non μετὰ περιουσίας dicendum erat.

p. 122 A. not. [q] Edd. ἐπὶ τῆς μητρὸς τοῦ παιδίου, suffragantibus An. Nicet. et codd. plurimis. At si id dicere voluisset, promtius erat ἐπὶ τῆς παρθένου vel ἐπὶ τῆς Μαρίας ponere. Copulam a librariis deletam esse, ad sequentia, in quibus non nisi matris ratio habetur, attendentibus credibile est.

p. 122 B. lin. 2. οὐδέποτε τὴν οἰκίαν ὑπερβᾶσα. "Placet con"jectura Boisii, qui legit οἰκείας sc. χώρας. Nam domo egressam "antea beatam Virginem satis constat ex sacris literis." *Sav.* Confusione, qua οἰκία et οἰκεία inter se permutantur, nulla est frequentior. Vid. p. 86 A. 134 C. (Sav. in mar.) 135 B. Sed in nostro loco οἰκίαν uno ore tuentur tum codices, tum Interpretes. Non meminerunt, quibus haec vox offensioni fuit, Rhetorem hic agere Chrysostomum, non Historicum.

p. 123 C. not. [t] καὶ πάλιν ὁ ἄγγελος μηνύει καὶ φυγεῖν καὶ μετανίστασθαι ἀνθρωπίνως Sav. Ben. Hodie paene suspicor ab Auctore scriptum fuisse, omisso δεῖ, καὶ φυγεῖν καὶ μεθίστασθαι ἀνθρωπίνως,

Digitized by Google

quod ex uno cod. notatum est. Verba infinita cum alii variis modis fulcirent, alii cum finitis mutarent, inde orta sunt librorum dissidia.

ibid. lin. penult. οὐδὲ ἁπλῶς ναὸς πλάττεται. "Boisius νεὸς, ingeniosa conjectura." *Sav.* In Nicetae Catena p. 49 diserte legitur νεός; ceteri omnes vulgatum recte affirmant. Supra p. 51 A. πῶς ἔπλασεν, εἰπέ μοι, τὸ πνεῦμα τὸν ναὸν ἐκεῖνον. Vox ναὸς de corpore Christi, cujus origo ab ipsius effato, Joan. ii. 19, repetenda est, Patribus valde in deliciis erat. Recentiores de humana τοῦ λόγου natura vocem usurpant, huc trahentes locum Malachiae iii. 1. καὶ ἐξαίφνης ἥξει εἰς τὸν ναὸν αὐτοῦ κύριος. Vid. *Baver.* Glossar. Theodoret. s. v. Locus est Greg. Nyssen. de An. p. 247 A. εἶτα τὸν ἑαυτοῦ ἄνθρωπον ἥλοις καὶ λόγχῃ διαπεπαρμένον ἐκ νεκρῶν διὰ τρίτης ἡμέρας διανίστησι; ubi pro ἄνθρωπον, i. e. ἄν̄ον, duo codices Monacc. veram scripturam ναὸν in margine exhibent.

p. 124 B. lin. 5. "Morel. ἐπ' αὐτῶν εἰρῆσθαι. Savil. μὴ ἐπ' αὐτὸν εἰρῆσθαι. Utrumque bene." *Montef.* Savilii lectionem *bene* se habere, nisi ἐπ' αὐτοῦ scribas, vehementer nego: alteram, quae unice vera est, magno consensu tuentur codices. Euthym. Τοῦτο δὲ περὶ τῆς ἀνακλήσεως ἑαυτῶν Ἰουδαῖοι ῥηθῆναι λέγουσι. Theophylact. Φασὶν οἱ Ἰουδαῖοι ὅτι διὰ τὸν λαὸν ἐῤῥέθη τοῦτο, τὸν ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἐπαναχθέντα διὰ Μωϋσέως. Λέγομεν οὖν ὅτι (καὶ τί καινόν;) ἐλέχθη μὲν ἐπὶ τῷ λαῷ τυπικῶς, ἐξέβη δὲ εἰς τὸν Χριστὸν ἀληθινῶς. Sic enim distinguendus et legendus est iste locus.

p. 126 A. lin. 4. αὐτὸν ante ἀκούειν om. F. Mox Καὶ σὺ νῦν ἐλθὼν edidit Sav. invitis codd.

p. 126 C. not. [l] Locutio ἐπ' ἀνδράσι pro eo quod usitatius ponitur ἐπ' ἀνδρῶν, Nostro haud ignota. Infra p. 201 B. codices tantum non omnes ἐπ' ἀλόγῳ habent. Adde p. 535 A. ἐπὶ πυρῶν φυλακῇ (ubi tamen praepositio aliter explicari potest); et Floril. p. 138. ἐπ' ἀνθρώπῳ. Contra p. 469 D, ubi edebatur ἐπὶ τῷ γάμῳ, postulantibus libris ἐπὶ τῶν γάμων dedi.

p. 127 A. not. [m] Adde: "φαιδρὰ D. E." Infra B. lin. 2, ἀποῤῥαγέντες A. B. quod post Savilium dedit Montef. Veterem lectionem ἀποῤῥηγνύντες tuentur C. D. E. eamque veriorem puto. Alter codex ἀποῤῥηγνύντες ἑαυτοὺς habet.

p. 127 C. lin. 1. Vulgo legitur καὶ περαιτέρω πάλιν ἐλαύνουσι τὴν τοῦ σώματος ἐργασίαν, πρὸς τὴν τῶν δεομένων ἀποχρώμενοι τροφήν. Verba τὴν τοῦ σ. ἐργασίαν cum seqq. jungit Sav., haec notans: "Boisius et Interpres τῇ τοῦ σ. ἐργασίᾳ, ut regatur a seq. ἀποχρώμενοι." Dativum e duobus codd. recepi.

Digitized by Google

p. 128 C. lin. 6. ἐντυχὼν τῷ βιβλίῳ. "Hic haud dubie loquitur "de Vita S. Antonii per Athanasium Archiepiscopum Alexandrinum, "quam edidimus inter ejus Opp. Tom. II. p. 793—866." *Montef.*

p. 129 A. lin. 4. τὸ μηδένα τῶν ἔξωθεν αἱρέσεων. "Est abstractum pro concreto. Dicitur enim αἵρεσις ἀντὶ τοῦ αἱρετικοῦ, ut "cum dicunt Latini *scelus* pro *scelesto*, et *opera* pro *operario*, etc." *Bois.* Haud dissimile est, καὶ τίνες αὐτῷ τῶν στρατευμάτων παρεστήκασι p. 17 C. ubi ab aliis τίνα, ab aliis στρατευομένων male correctum est.

AD HOM. IX.

p. 132 B. lin. 4. Olim edebatur πρὸς τὸ ἐγγύτερον τὸ ζητούμενον, quod veteres Criticos male habuit. Correxit e suis codd. Montefalconius, quibuscum et nostri praeter D. conspirant.

p. 133 E. not. [i] Importunum vocabulum τούτου cum uno codice delevi, suffragante Niceta in Catena, cujus verba sunt: ἐπεὶ οὖν ὁ τάφος πλησίον, καὶ ὁ κλῆρος τοῦ υἱοῦ ταύτης ἦν τοῦ Βενιαμίν. Breviter, ut solet, Epit. ἐπεὶ οὖν καὶ ὁ τάφος πλησίον ἦν, καὶ ὁ κλῆρος τοῦ παιδίου. Vetus Interpres: *Quia igitur et sepulchrum vicinum erat, et campus ipse in Benjamin* [adde *hujus filii*] *sorte contigerat.*

p. 135 C. lin. 3. Ἐπεὶ ὅτι γε προεῖπον οἱ προφῆται. *Ceterum quia id prophetae praedixerant* Ge. Ben. Malim: *Nam quod ad illud attinet, quod id* etc. noto hujus particulae usu, qui tamen haud raro Interpretes fefellit. Infra p. 313 C. Ὅτι γὰρ καὶ ἀποπνεῖν ἔμελλεν—ὁ Λουκᾶς φησιν ὅτι καὶ ἔμελλε τελευτᾶν. Tom. VIII. p. 204 D. Ἐπεὶ ὅτι ἐκ παρέργου προσῆλθεν—ὅτε ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, τότε αὐτὸν εἶδεν. In hac constructione pausa quaedam voce significanda est, quae in describendo linea transversa notari potest. Idem accidit, ubi ἵνα μάθῃς in priore membro ponitur, de quo usu infra ad p. 329 B. dicam.

p. 136 B. not. [k] Deletis ὅταν et λέγῃ, quae in veteribus Edd. inclusa leguntur, nihil ad plenam structuram desiderabitur. Verumtamen cum illud a nonnullis, hoc ab omnibus codd. absit, videndum an sic scripserit Chrys. Ἐπεὶ ὅταν περὶ τῶν γενναίων ἐκείνων καὶ μεγάλων ἀνδρῶν, ἄκουσον πῶς φησιν; ubi verbum διαλέγηται ex praegressis assumendum est.

p. 136 C. not. [h] Hic primum in editis legenti obviam fit forma aoristi ἐκέρδανον, cujus nullam apud Grammaticos nec veteres nec

Digitized by Google

recentiores mentionem inveni. Neque editis modo, sed et scriptis Chrysostomi libris tam penitus insedit, ut dubium sit, utrum cadenti linguae, an vitiosae tantum scripturae tribuendum sit. Vid. var. lect. ad pp. 301 B. (ubi ἐκέρδαινον tacite dedit Editor Ben. 2[dus].) 670 A. 697 C. 746 C. 776 B. In alio loco p. 424 D. ἐκέρδανας ex uno cod. E. recepi. Primam personam ἐκέρδανον non memini me legisse; tertia utrique formae communis est.

p. 137 A. lin. 1. Edebatur ἂν μὴ τῆς εὐγενείας ταύτης ἀρετὴν ἐπιδείξηται ἀξίαν λόγου. "Quaeris unde regatur genitivus εὐγενείας. "Respondeo, regi ab ἀρετὴν, h. m. *nisi nobilitatis hujus virtutem* "(i. e. a nobilitate hac proficiscentem sive emanantem virtutem) "*ediderit non contemnendam ;* ἀξίαν λόγου, uno verbo ἀξιόλογον." *Bois.* Durius sane. Verbum λόγου, quod etiam a Reg. 699 abest, aliunde invectum esse nullus dubito.

p. 137 B. not. [p] Clausulam suspectam ὡς καὶ ὕδατος πρὸς ἀπόλαυσιν ἀπορεῖν quo minus tollendam censerem, obstitit probabilis causa omissionis, videlicet vocabula ἡμῖν et ἀπορεῖν iisdem literis clausa.

p. 137 C. lin. 1. ἠδύνατο] δυνατὸν C. D. Mor. ἦν δυνατὸν F. Paulo post εἰσαγάγῃ legit etiam D. Infra not.[v] δυσκόλως pro δύσκολον habent C. D. Mor.; in ceteris nihil mutant.

p. 137 D. lin. 7. Pro κατορύξῃ ratio grammatica optativum postulat; sed codices repugnant.

p. 138 D. not. [k] Notissimus est scribarum lapsus, quo γῆς et τῆς, γῇ et τῇ, γῆν et τὴν, inter se permutabant. Idem vitium ex alio Nostri loco tollendum, Tom. x. p. 147 D. Διὰ τοῦτο γὰρ ἐκ τῆς ἀψύχου καὶ ἀναισθήτου τοσαῦτα ἐν ἀρχῇ γένη καὶ φυτῶν καὶ ἀλόγων ζώων ἀνῆκεν. Lege ἐκ γῆς ἀψύχου.

p. 138 E. not.[l] Copulam omittunt etiam C. D. E. Itaque in *nullo* meorum legitur. Infra not.[n] iidem tres iis addendi sunt, in quibus verba inclusa desunt.

AD HOM. X.

p. 140 B. not.[d] Praeter codd. in margine dictos, γὰρ om. C. D. E. Infra p. 141 A. not.[h] οὖν pro γοῦν habent *omnes* mei.

p. 141 C. lin. 6. "ἔπειθον scripsimus cum Savil. Com. [Mor.] et Montef. ἔπειθεν." *Editor* Ben. 2[dus]. Sed cum praecedentia ὥσπερεὶ

Digitized by Google

ἔλεγε de Evangelista, non de Joanne dicta esse constet, verbum primae personae *hortatus sum* (?) locum hic habere non potest. In eundem tamen errorem incidit vetus Interpres, vertens: *ego illis . . . persuasi*. In vulgato consentiunt codices et Ep.

p. 141 D. lin. 3. μετὰ δὲ τῆς εἰρημένης C. D. E. F. Mox τίθησι dant E. et corr. rec. D.

p. 141 E. lin. 1. καὶ γὰρ ἡ (om. altero καὶ) C. D. E. F. Ep. et sic edidit Sav. Deinde ἡ τοῦ βαπτίσματος ὑπόληψις Ep. Com. Mor. facili lapsu.

p. 142 B. not.[v] Nunc video λοιπὸν abesse ab omnibus meis, uno excepto E. Legit tamen Ep.

p. 144 D. lin. 5. καὶ φιλόσοφος τὴν τῶν οὐρανῶν ἀξίαν φιλοσοφίαν E. et pr. C. καὶ φιλόσοφος τὴν τῶν οὐρανῶν ἀξίαν φιλοσοφῶν D. καὶ φιλόσοφος τὴν τῶν οὐρανῶν ἀξίαν φιλοσοφίαν φιλοσοφῶν F.

p. 144 D. lin. ult. καθάπερ καὶ ὁ Παῦλος κ. τ. ἑ. Nam Paulus, ut ait Nostri enarrator Nicetas, ἐξὸν αὐτῷ ἐκ τοῦ εὐαγγελίου τρέφεσθαι, τοῦτο οὐκ ἐποίει.

p. 145 D. not.[y] Lectio marginis male a Sav. et Ben. descripta est, καὶ τὰ κατὰ Βαβυλωνίους. Nam qui τὰ κατὰ habent, iidem καὶ omittunt; et vice versa.

p. 146 A. not[d] "Unus τοῖς δὲ, ἵνα ἀπονιψάμενοι τὴν μετὰ τὸ "βάπτισμα κηλῖδα, quae lectio etiam optime quadraret, et fortassis "alteri substitueretur, nisi uno tantum codice niteretur." *Montef.* Hanc lectionem, a meis satis superque testatam, alteri anteponendam esse non dubitavi. Confessionis, inquit, tempus ést et nondum initiatis et baptizatis; illis quidem, ut cum poenitentiam egerint, ad sacra *baptismi* admittantur mysteria; his vero, ut abstersis *per confessionem*, si quas post baptismum contraxerint maculas, pura conscientia ad mensam accedant. Confusionis duplex causa apparet. Nam et vox ἀπονιψάμενοι lavacro magis idonea videbatur, et τὰ ἱερὰ μυστήρια de altero sacramento proclivius erat intelligere. Sed primum ἀπονίπτεσθαι vel ἀπολούεσθαι τὰ ἁμαρτήματα sexcenties in Chrysostomi scriptis ponitur de iis qui quovis modo se a peccatis suis expediunt. Deinde ut ἀμύητος dicitur, qui nondum baptizatus fuerit, eodem jure ipse ritus initiationis mysteriorum nomine appellari potest. Infra p. 682 A. Nostri verba ἀκούσατε ὅσοι μυστηρίων ἀπολαύσαντες, sic enarravit Euthym. ἀκούσωμεν ὅσοι μετὰ τὸ ἀπολούσασθαι διὰ τοῦ θείου βαπτίσματος. Adiri possunt loca pp. 666 B. 759 C, quae tamen ambiguam interpretationem admittunt; neque infitias eo, hoc nomen longe frequentius de sacra coena adhiberi, quod et nostri loci emendatoribus fraudi fuit.

Digitized by Google

p. 146 E. lin. 2. ἀλλὰ καὶ τὸ ἄμεινον, ἐπιδείξασθαι καλὰ Edd. *omnes*. ἀλλὰ καὶ τὸ ἀμείνονα ἐπιδείξασθαι καλὰ Flor. p. 67. Nostram lectionem, quae omnium codd. est, margini adscripsit Sav.

p. 147 A. not.[l] Vocula δεῖ, quae etiam in editos libros irrepsit, elegantius cum Flor. et pluribus codd. supprimitur. Simillimum est, quod infra legitur, p. 683 B. Τὸν γὰρ πολεμοῦντα οὐκ ἔνι ἐν οἰκίᾳ καθῆσθαι, ἀλλὰ (vulgo addunt δεῖ) σχεδιάσαντα τὴν οἴκησιν, ὡς μέλλοντα εὐθέως ἀπανίστασθαι, οὕτω κατοικεῖν. Soph. Oed. R. 817.

ᾧ μὴ ξένων ἔξεστι μηδ' ἀστῶν τινὰ
δόμοις δέχεσθαι, μηδὲ προσφωνεῖν τινὰ,
ὠθεῖν δ' ἀπ' οἴκων.

Cf. adnot. ad p. 705 A. Ceterum quam cupide hanc voculam verbis infinitis comitem adjungant librarii, satis notum est.

p. 147 D. lin. 2. κἂν λάβωμεν, ἐπειδὴ ἐλάβομεν, sc. παραμείνωμεν. Interpolatores autem, defectionem aegre ferentes, variis modis sarserunt. κἂν λάβωμεν, ἐπειδὴ ἐλάβομεν, μὴ ἀμελήσωμεν A. B. C. D. κἂν λάβωμεν, μὴ ἀποστῶμεν, ἐπειδὴ ἐλάβομεν E. F. κἂν λάβωμεν, ἐπειδὴ ἐλάβομεν, μὴ ἀποστῶμεν Edd. Solus Interpres Arm., qui plurimum nobis ad Chrysostomum purgandum contulit, locum intemeratum servavit; quod in versione quidem satis mirari nequeas.

p. 147 E. lin. 5. Codices πρὸς αὐτὸν ἐφελκύσηται. Scripsi αὑτὸν, Savilium secutus, quod nunc nollem factum. Vid. adnot. ad p. 22 C.

AD HOM. XI.

p. 149 C. lin. 5. Ἀλλ' οἱ μὲν ὄχλοι κ. τ. ἑ. Notandus est hic usus particulae ἀλλὰ, quo simul affirmata objicientis interrogatione, vis objectionis *distinguendo* diluitur. Recurrit infra p. 278 D. Monui, ne quis vocabula καὶ et ἐνόμιζον a me exterminata desideret.

p. 150 C. not.[m] Alii cum Edd. ὑμῶν. Hanc lectionem probabile est ad verbum αὐτῶν in margine librorum adscriptam fuisse, h. m. ἀλλ. ὑμῶν: unde mirum illud additamentum ἀλλὰ πρὸς ὑμᾶς fluxisse videatur.

p. 150 D. lin. ult. Locus vexatissimus, in quo constituendo eam recensionem, cui codices D. E. F. adnumerantur, ut plurimum

Digitized by Google

secutus sum. Sed videamus, quid ante nos praestiterint Editores. Μὴ γάρ μοι τὰ ἐναντία [τε] καὶ συνήθη, ὅτι πρὸς ὀλίγον συστελλόμενοι πονηροὶ πάλιν. Com. Mor.; quam lectionem, omissa vocula τε, in Regiis 668, 669 inveni. Savilius: Μὴ γάρ μοι τὰ ἐναντία καὶ συνήθη· ὅτι πρὸς ὀλίγον συνεσταλμένοι χρόνον, πρὸς τὴν αὐτὴν ἐπάνιτε πονηρίαν. Huic proxime accedunt D. E. F. in singulis leviter discrepantes. Ab utroque discedit Montef., auctoritate, ut ipse ait, MSS. quamplurimorum sic legens: Μὴ γάρ μοι τὰ ἐναντία τε καὶ συνήθη, ὅτι πρὸς ὀλίγον συστελλόμενοι, ἐπὶ τὴν αὐτὴν πονηρίαν ἐνάγεσθε πάλιν. Atque ita meus C. et absente τε, Reg. 661; nisi quod vocabuli χρόνον omissionem non probant. Prorsus diversa est lectio duorum codd. A. B. Οὐ τὰ ἐναντία τε καὶ συνήθη· καὶ γὰρ πρὸς ὀλίγον συστελλόμενοι χρόνον ἐπὶ τὴν αὐτὴν π. ἐνάγεσθαι πάλιν. Nunc ad interpretationem veniamus. Vetus: *Non hic usitata illa opus est mobilitate, ut ad tempus quoddam per compunctionem repressi, rursus ad malitiae vestrae familiare redeatis.* Locum aliter explicavit Boisius, huc trahens quae initio Hom. V leguntur. Ergo verba πρὸς ὀλίγον συστελλόμενοι κ. τ. ἑ. populo tribuit sese excusanti (quod tamen vereor ne ἐπάνιμεν requirat); τὰ ἐναντία autem de rebus, quae parum inter se conveniant, peccatorum sensu tangi et peccatis delectari, dici posse arbitratur. At mehercule *ad tempus* reprimi, et rursus ad veterem malitiam redire, minime sibi contraria sunt. Quare quoad summam sententiae cum Vetere standum esse puto; et τὰ ἐναντία iis contraria intelligo, quae ipse ab auditoribus exigit, vitam scilicet emendatam et poenitentiae dignam. Porro ὅτε ἐπανῆτε pro Saviliano ὅτι ἐπάνιτε dedi, partim libris obsecutus, partim quia ad tempora praeterita, veterum scilicet prophetarum, hic respici videbatur. Postremo πάλιν, quod verbum ἐπανιέναι semper fere comitatur, a Savilio omissum revocavi.

p. 151 A. lin. penult. Malim ἀλλὰ κελεύων μὴ τούτῳ θαῤῥεῖν. Infra p. 286 C. Ὁρᾷς ὅτι οὐ κωλύει τὸ κρίνειν, ἀλλὰ κελεύει ἐκβάλλειν πρῶτον τὴν δόκον. Vid. etiam p. 218 B. Ferri tamen potest vulgatum.

p. 152 D. lin. 5. μεταβάλλησθε A. et sic tacite dedit Montef.

p. 153 A. lin. 4, 5. οὐδὲ ἐπὶ τὸ τέμνειν...ἀλλ' ἐπὶ τό σε..ποιῆσαι. Sic Edd. τῷ pro τὸ bis habent B. C. E. τὸ in primo loco, τῷ vel τῶ in secundo dant D. F. Cf. quae ad p. 112 A. monui. Difficile est in talibus decernere, cum constet nec hoc nec illud Graecorum usui repugnare. In nostro tamen loco tertius casus magis probandus videtur. Nonnulla de hac re monuit *Lobeck.*

Digitized by Google

ad Phryn. p. 475, qui utrumque recte dici posse statuit, locum Aristotelis laudans, Rhetor. ad Alex. XXXVI, (immo XXXVII, 20) ὁ νόμος ἐπὶ τὸ ὠφελεῖν τίθεται; ubi non opus esse ait Sylburgii emendatione ἐπὶ τῷ ὠφελεῖν. Hoc tamen nuper e codicibus, ut videtur, edidit Bekker. Dativus legitur infra p. 799 E. Tom. x. p. 18 D. Lucian. Amores 47. θατέρου μένοντος ἐπὶ τῷ φονευθῆναι. Plat. Apol. p. 35 C. οὐ γὰρ ἐπὶ τούτῳ κάθηται ὁ δικαστὴς, ἐπὶ τῷ καταχαρίζεσθαι τὰ δίκαια, ἀλλ' ἐπὶ τῷ κρίνειν ταῦτα; ubi tamen praepositio *conditionalem* vim exserere potest, cui unice quadrat dativus. In contrariam partem adduci possunt tritae locutiones ἐπ' αὐτὸ τοῦτο, ἐπὶ τί ἥκεις; et similia.

p. 155 A. lin. penult. καὶ [τὸν] αὐτὸν ἀναλαβεῖν Com. Mor. Uncos sustulerunt Sav. Montef. Hujus notulam huc transferre operae pretium est. "Hic verborum significatio perspicua est: "*non enim aequale* vel *idipsum est, simpliciter remittere, et ipsum* "*resumere.* Sed quae vere sit mens Chrysostomi, non ita facile "est intelligere. Difficultas autem in his maxime verbis versatur, "καὶ τὸν αὐτὸν ἀναλαβεῖν. Si τὴν αὐτὴν ἀναλαβεῖν legeretur, idque "ad ἁμαρτίαν referri posset, tunc sic explicandum esset: *non enim* "*idipsum est peccatum dimittere, et ipsum de medio tollere.*" Hunc excipit *Matthaeius* ad locum Evangelii, iii. 12. "Obiter noto ad "Chrys. T. VII. p. 155 A. Montefalconium octo, ut ait, codd. in-"structum frustra se torsisse in καὶ τὸν αὐτὸν ἀναλαβεῖν. Tolle "solum τὸν auctoritate meorum codd., atque ita omnia sana sunt." Mosquensibus sex addendi sunt totidem mei, qui uno ore articulum damnant. Quare non audiendus est Vir eruditissimus, *C. F. A. Fritzsche,* Quatuor Evv. Tom. I. p. 141 sq. qui in Matthaeium ejusque codices immerito insultans, vulgatum utcunque explicandum suscipit. Nimirum fidei Benedictinae nimis credulus, putabat V. D. se codices contra codices, Parisienses nempe contra Mosquenses, defendere. At mihi contra cum Matthaeio prorsus persuasum est, etiam in locis ubi se haesisse profiteatur, Montefalconium codices suos vel non consuluisse, vel certe indiligenter tractasse; id quod de nostro loco probare possum. Nam Regios 666, 668, qui ex numero octo illorum codicum sunt, hisce oculis vidi; quorum in utroque articulum desiderari testor. Idem de ceteris a me non inspectis paene affirmarim.

p. 155 C. lin. ult. Pro ἐξ ἑτέρου olim vitiose edebatur ἐξαιρέτου, quod in Reg. 668 inveni; correxit Sav. Deinde in scriptura πράγματος consentiunt etiam Regii 666, 668; nec tamen alterius a me non submotae hodie me poenitet. Legitur Tom. x. p. 183 A.

Digitized by Google

καὶ ἀπὸ τῶν ἀποστόλων...καὶ ἀπὸ τῶν κατὰ τὸν βίον παραδειγμάτων; sed mox p. 185 A. *ἀπὸ τῶν ἀποστόλων, ἀπὸ τῶν ἐν βίῳ πραγμάτων*: quae diversitas utrum scribarum incuriae, an Auctoris inconstantiae tribuenda sit, non definierim.

p. 156 C. lin. 2. "*τὸ λουτρὸν ἀπὸ τῆς ἀξίνης αὐτοὺς ὠθεῖ; lavacrum a securi depellit eos*, id est, a comminatione securis." *Montef. Paucas*, ut cum *Matthaeio* Nov. Eclog. p. 175 loquar, *animadversiones habet Montef. sed eas omnes lectissimas:* ut vel hoc exemplo doceri potest.

p. 157 A. not.[p] *προκατεβάλετο* legit etiam C. et corr. D.

p. 158 A. lin. 2. *τὴν ἐλεημοσύνην προαπόθου; misericordiae operibus abunde circumdare* Ge. *misericordiae thesauros reconde* Arm. Similiter locutus est p. 259 A. *πολὺν ἑαυτοῖς προαποθώμεθα ἔλεον.* Nec tamen non optime quadrat codicum lectio *τὴν ἀνελεημοσύνην ἀπόθου, immisericordiam depone.* Voces *ἐλεήμων* et *ἀνελεήμων* inter se commixtas jam vidimus p. 82 C.

p. 158 B. not.[c] Formam *μεθιστῶμεν*, quae apud Nostrum frequentior est, habent etiam D. E.

p. 159 A. not.[h] Vulgatum *καὶ τότε καὶ ἐπὶ τῆς ἀναγνώσεως ὁδῷ βαδίζουσι τῇ ἐξ ἐκείνων*, quod ne memorata quidem varietate alius ab alio traditum acceperunt Editores, nos quoque in summa codicum perturbatione intactum reliquimus. Quod si genuinum est, praepositio *ἐπὶ* cum secundo casu finem innuit, ad quem fiat progressio. Facile se a salebris expedivit Montef. vertens: *postea ad lectionem viam parat.* Quanto diligentius Vetus: *perque ista paulatim ad certam viam perveniunt lectionis, quae iisdem nihilominus literis continetur.* Nunc de libris scriptis referendum est, qui neque cum editis, neque inter se consentiunt, ut a sequenti tabula patebit.

καὶ τότε καὶ ἐπὶ τῆς ἀναγνώσεως ὁδῷ βαδίζουσι τῇ ἐξ ἐκείνων Edd.
καὶ τότε τῆς ἀναγνώσεως ὁδῷ κ. τ. ἑ. D. cum Regiis 668, 669.
καὶ τότε καὶ τῆς ἀναγνώσεως ὁδῷ κ. τ. ἑ. C. cum Reg. 673.
καὶ τότε τῇ τῆς ἀναγνώσεως ὁδῷ κ. τ. ἑ F. cum Reg. 666.
καὶ τότε διὰ τῆς ἀναγνώσεως ὁδῷ κ. τ. ἑ. E.

His inspectis magna de praepositione a librariis invecta nascitur suspicio. Neminem autem morabitur duorum A. B. lectio, quae longius a vulgata discedit: *καὶ τότε καὶ ἐπὶ τὰς συλλαβὰς καὶ ἐπὶ τὴν τούτων ἀνάγνωσιν ὁδῷ βαδίζουσι τῇ ἐξ ἐκείνων.*

ibid. not.[i] Veterem lectionem *ἐπ' ἄλλον στίχον* a me revocatam confirmant Regii modo dicti omnes. Quoniam *στοιχεῖον* prae-

Digitized by Google

cesserat, facilius ab illo ad hoc, quam ab hoc ad illum aberrari poterat. Praeterea etsi recte dicitur *στοιχεῖον* de uno vitio, ut infra *περὶ τοῦ μὴ ὀμνύναι*, de pluribus simul memoratis aptius videbatur *στίχος*.

p. 159 C. not.[m] Verba, de quibus ambigitur, in Regiis quoque deesse testor. Quae tamen, si non omnino nequeant abesse, certe ad sensum maxime commoda et idonea esse nemo, opinor, negabit. Sed in tanto subsidiorum consensu magis mei moris fuisset, cancellos a Sav. et Ben. sublatos revocare.

p. 159 D. not.[o] Aoristum legunt etiam Oxonienses, fortasse recte.

AD HOM. XII.

p. 161 B. not.[d] Lectio *ἀπὸ* ex Oxoniensibus D. E. notanda erat.

p. 161 C. lin. 5. *ἄφες ἄρτι.* Verba S. S. enarrans Euthymius haec habet: *Παραχώρησον τό γε νῦν ἔχον, μὴ προβαλλόμενος εἰς παραίτησιν τὰ τῆς ἐμῆς ἀναμαρτησίας καὶ θεότητος· νῦν γὰρ οὐκ ἔστι τούτων καιρός.* Ubi fatetur Matthaeius particulam infitiantem, sensu postulante, a se additam esse. Factum ejus improbat *C. F. A. Fritzsche* ad locum Evangelii, cui sanissima codicum lectio videtur, si verba *προβαλλόμενος εἰς παραίτησιν* interpreteris, *praetextum ad aliud tempus differens.* Ubi, dum alium corripit, ipse insigniter lapsus est V. D., qui verbo *προβάλλεσθαι* significationem plane inauditam, et quae *τοῦ ἀναβάλλεσθαι* propria est, tribuerit. Nec magis tamen Matthaeii emendationem invitis codicibus (etiam Barocciano a me inspecto) admittendam puto. Quare alia via tentanda est; quam mihi videor invenisse, jungendo *παραχώρησον προβαλλόμενος*, *desine obtendere* (quae ipsa sunt verba Hentenii, veteris Interpretis). Verbis *παύσασθαι, λήγειν, διαλιπεῖν* similibusque participia solere a Graecis adjungi, monuit *Valckenaer.* ad Eur. Phoen. 1723. *ἄπαγε τὰ πάρος εὐτυχήματ' αὐδῶν.* Exemplum unum atque alterum ex recentioribus adducam. Xenoph. Ephes. 1, 14. *εὐθὺς μὲν ἐκέλευσε φείσασθαι φονεύοντας.* Plutarch. II. 711 D. *φείδου, εἶπεν, ὦ τᾶν, καὶ παραβαλοῦ λοιδορῶν ἡμᾶς.* Apud Nostrum, Tom. IX. p. 472 A. vulgo quidem legitur, *στῶμεν οὖν λοιπὸν μὴ κατὰ κρημνῶν φερόμενοι*; sed negationem a Reg. 731 abesse testatur nuperrimus Editor.

Digitized by Google

p. 161 E. not.[k] Adde: "ἐντολὰς om E. habet, sed post φησὶν, D." Pro ἠνύσαμεν, unus E. διηνύσαμεν praebet.

p. 162 E. not.[l] Ne articulum a me expulsum desideres, adi locum gemellum p. 130 B.

p. 164 E. not.[h] Vox βάπτισμα deest etiam in D. E.

p. 165 C. lin. 8. τῆς καλύβης τῆς σῆς] τῆς σῆς οἰκίας E. ἐνενόησας] ἐπεπόθησας F. invitis Interpp.

ibid. not.[p] In prima Ed. locus sic legitur: Ὅταν γὰρ ὁ καλῶν ὁ τῶν ἀγγέλων δεσπότης ἐστίν· τὰ δὲ διδόμενα ἀγαθὰ, καὶ λόγον καὶ διάνοιαν ὑπερβαίνει πᾶσαν. Οὐ γὰρ κ. τ. ἑ. Savilius ex indicativis conjunctivos ᾖ et ὑπερβαίνῃ fecit; constructionem autem, quae prius pendebat, non absurde sustentavit, periodo οὐ γάρ... ἀπολαύσωμεν parentheseos signis inclusa. Praeterea in margine pro ὅταν γὰρ ὁ καλῶν, aliam lectionem ὁ γὰρ καλῶν memoravit. Montef. ᾖ pro ἐστὶν recepit, in ceteris autem veterem secutus est, haec monens: "Savil. et alii δεσπότης ᾖ. Morel. δεσπότης ἐστίν. "Sed praestat lectio Savilii; solet enim Chrys. post ὅταν sub-"junctivum adhibere." At, o bone, non solet apodosin a verbis τὰ δὲ δ. ἀ. incipere, quod hic ex tua versione eum fecisse appareret. Enimvero genuinam esse eam lectionem, quam ex uno cod. E. recepi, hoc ipsum indicium est, quod verba indicativa non nisi unus codex, isque in talibus haud raro peccans, sollicitavit. Nam etsi terminationem ῃ in ει saepissime depravari non negarim, id de formis ᾖ et ἐστὶν minime valet. Postremo nobiscum facit Vetus, sic vertens: *Qui enim vocat, Dominus angelorum est; ea vero quae conferuntur* etc.

p. 166 A. lin. 5. Pro ἐργᾷ, vel ut in codd. scriptum est ἐργᾶ, legendum puto imperativum ἔργα, ut respiciatur Gen. iii. 23. Alterum ab alio loco Gen. iv. 12, ubi Caino dicitur, ὅτε ἐργᾷ τὴν γῆν, huc venisse videtur.

p. 166 C. not.[s] In verbis τοῦτο ὑφέστηκε corruptelam inesse nullus dubito. In Com. et Mor. legitur [καὶ] τοῦτο ὑφέστηκε. Vetus Interpres post ἄβατον interpungit, haec in versione addens: *quod certe constat esse verissimum.* Aut ἐστι in praecedenti membro, aut in hoc τοῦτο deleri codices vetant. Itaque ὑφέστηκε malim recidere, ut eandem formam induat oratio, quam infra p. 191 D. videbis: δεικνὺς ὅτι αὐτῶν τοῦτο μάλιστα ἐξαίρετόν ἐστι, καὶ ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἅπαντας τῶν διδασκάλων ἴδιον τοῦτο. Quibus τοῦτο sic in clausula positum displicuerit, eos vel ὑφέστηκε vel καθέστηκε vel πέφυκε (vid. var. lect.) e suo addidisse verisimile est. Conjecturae favet versio Arm. ubi haec τοῦτο ὑφέστηκε non apparent.

Digitized by Google

p. 167 C. lin. 3. Οὐκ ἔστιν, οὐκ ἔστιν οὐδεμία F. favente Ge. Cum lectione in margine notata conferri potest locus, Tom. x. p. 399 B. ἀλλ' ἀνάγκη πᾶσα οἰμώζοντας, ὀδυρομένους, βρύχοντας τοὺς ὀδόντας, στρεβλουμένους εἰς τὸ σκότος ἀπάγεσθαι κ. τ. ἑ.

AD HOM. XIII.

p. 168 C. not.[e] Corrige: "ἀλλὰ] + καὶ D. E. F." Infra not.[h] "μὲν om. E. F." Paulo post χρὴ om. A. C.

p. 169 D. lin. 3. Aoristum ἐξετάσωμεν, quod hic multo aptius est, e cod. F. recepi. Ceteri cum Edd. ἐξετάζωμεν. In alio loco p. 673 D, ubi similiter codices pro ἐξετάζωμεν pugnant, vulgatum non mutavi. Tom. v. p. 264 A. καὶ εἰ βούλεσθε, ἑκατέραν τὴν εἰκόνα ἀναπλάσσωμεν. Lege ἀναπλάσωμεν, ut διαπλάσωμεν infra p. 354 B. Alia est ratio loci p. 231 C. et similium, ubi praesens unice quadrat. Non crediderim has formas a Chrysostomo confusas esse, qui ad locum Apostoli, 2 Cor. xii. 7, haec scripserit: ὥστε καὶ ἐπαρθῆναι, καὶ διηνεκοῦς δεῖσθαι τοῦ χαλινοῦ; οὐ γὰρ εἶπεν, ἵνα κολαφίσῃ, ἀλλ' ἵνα κολαφίζῃ.

p. 171 B. not.[c] Lectio προπατόρων speciosior quam verior, mea quidem sententia. Eosdem paulo ante τοὺς πρώτους vocat. Nomen προπάτορες de Patriarchis, de conditoribus autem generis humani πρωτόπλαστοι usu receptum est.

p. 171 C. lin. ult. ἀντεπείγετο vitiose scribunt C. D. F. et Mor.

p. 171 D. not.[e] ἑαυτοὺς legit etiam C. Mox notandus est usus Chrysostomo valde familiaris, ut in apodosi enuntianda reticeatur aliquid a praegressis mente repetendum. E. g. in nostro loco plena constructio haec foret: οὐχ ἑαυτὸν ῥιπτοῦντα εἰκῇ καὶ κρημνίζοντα, ἀλλ' ἑτέρους σώζοντα δύναμιν ἐπιδείξασθαι ἔδει. Similia sunt p. 286 D. Εἰ γὰρ καὶ δέοι τοῦτον κρίνεσθαι, παρὰ τοῦ μηδὲν τοιοῦτον ἁμαρτάνοντος, οὐ παρὰ σοῦ. p. 528 A. Εἰ βούλει τὴν γλῶτταν ἀκονᾶν καὶ θήγειν, κατὰ τῶν σῶν ἁμαρτημάτων. Tom. ix. p. 431 C. Εἰ δὲ μὴ ἐξ ἀρχῆς ἔδωκε, παρὰ τοὺς μὴ βουλομένους δέξασθαι. Praeiverat Apostolus ad Coloss. iii. 17. καὶ πᾶν ὅτι ἂν ποιῆτε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι κυρίου Ἰησοῦ. Dum haec scribo, venit mihi in mentem alius Chrysostomi locus, ubi idem loquendi usus et librariis et Editoribus fraudi fuit. Exstat

Digitized by Google

Tom. x. p. 415 E. et totus exscribendus est. Ἀλλ' ἀμύνασθαι ἐκεῖνον ἐπιθυμεῖς; Τί οὖν ἀντ' ἐκείνου σαυτὸν ἀμύνῃ; Ὁ γὰρ τοὺς λελυπηκότας ἀμύνασθαι σπουδάζων, οὕτως ὡς ὁ Παῦλος ἀμύνασθαι ἐκέλευσεν, ἀμύνου. "Ἐὰν πεινᾷ ὁ ἐχθρός σου, ψώμιζε αὐτόν· ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν." Ἐὰν δὲ τοῦτο μὲν μὴ ποιῇς, ἐπιβουλεύῃς δὲ μόνον, κατὰ σεαυτοῦ τὸ ξίφος ὠθεῖς. Ad verba πότιζε αὐτὸν, haec monuit Editor Ben. 2[dae]. "Addit idem [i. e. Reg. 739, a se, ut ipse ait, *in subsidium vocatus*] ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὸ πρᾶγμα φανεῖται ποιῶν." Quae verba cum nullo pacto ceteris aptari possint, olim conjeceram, codicem, qui haec habeat, verbum ἀμύνου non habere: *idque omnino verum esse, postea ipso codice inspecto didici.* Quare spretis scribarum interpolationibus, quae vel inconcinnitate sua se produnt, locum sic refingo. Ὁ γὰρ τοὺς λελυπηκότας ἀμύνασθαι σπουδάζων, οὕτως ὡς ὁ Παῦλος ἀμύνασθαι ἐκέλευσεν· "ἐὰν πεινᾷ ὁ ἐχθρός σου, ψώμιζε αὐτόν· ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν." Ἐὰν δὲ τοῦτο κ. τ. ἑ. Post ἐκέλευσεν a praecedentibus assumendum esse ἀμυνάσθω, quivis videat.

p. 172 B. lin. 6. Lucae verba sunt, καὶ συντελέσας πάντα πειρασμὸν ὁ διάβολος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ; quae absente articulo *de omni tentationis genere* necessario intelligenda esse, recte perspexit Chrysostomus. Nostrum, ni fallor, compilavit Beza ad loc. "Vix "enim reperiatur ulla tentationis species, quae vel ad diffidentiam "de Deo, vel ad rerum caducarum studium, vel ad vanam sui "ostentationem non referatur." Ex recentioribus recte cepit *Schottus*, Nova Interp. N. F. sic vertens: *postquam ita omni modo tentaverat Jesum:* Critici autem fere omnes locum secure praetereunt. Ex hoc numero eximendus est *Wahlius* in Clave, Tom. II. p. 271, qui *articulum praeter morem abesse* perperam affirmat, huc trahens loca dissimillima Act. ii. 36. Rom. xi. 26. Matth. ii. 3. Jure autem mireris Middletonum nostrum, qui de articuli in N. F. usu dedita opera scripserit, locum Lucae silentio praeteriisse; praesertim cum vernaculi Interpretes male eum cepissent. Chrysostomi autem dictum et illum et tot alios fugisse, mirum non est, cum ex Commentario ad aliud Evangelium facto petendum esset. Hanc autem observationem latissime patere Lector monendus est.

p. 172 D. lin. penult. δώσομεν] δώσωμεν C. D. δώσω F. προσκυνήσῃς] + μοι F. + ἡμῖν D.

p. 172 E. lin. ult. "Ἄγραν intelligit τὴν προσαγομένην παρὰ τοῦ διαβόλου." *Matthaei.* ad Euth. Tom. I. p. 130. Immo ἡ ἄγρα est ipse Diabolus. Epit. ὥστε μὴ ἐκ τούτου φυγεῖν αὐτὸν, ἀλλὰ

Digitized by Google

μᾶλλον ἵνα προσβάλλῃ καὶ ἡττηθῇ. Graecorum proverbium σοβῆσαι τὴν ἄγραν vel τὴν θήραν exemplis illustravit *Petavius*, Notae in Synes. p. 8, nostri loci haud immemor.

p. 173 A. not.[r] Edd. omnes τὰς κατ' ἐκείνων νίκας. "Savilius "suspicatur legendum κατ' ἐκείνου. Sed κατ' ἐκείνων etiam quad- "rat, subaudito δαιμόνων, vel (!) διαβόλων." *Montef.* Vetus: *post confectam de diabolo victoriam.* Armen. *post tuas tentationes.* Poterat quidem κατ' ἐκείνου e bonis libris reponi; sed longe verius est, quod in tribus codd. legitur κατ' ἐκεῖνον, unde alii κατ' ἐκείνων, alii κατ' ἐκείνου fecerunt. Verte autem: *post victorias a te ad exemplum ejus* (Christi) *partas.* Apud Euthymium quidem [etiam in cod. Barocc.] nunc legitur κατ' ἐκείνου; sed nostrum κατ' ἐκεῖνον expressit Hentenius, vertens: *postquam in modum ejus viceris.*

p. 174 C. lin. 3. θεοῦ] τοῦ θεοῦ E. Pro θεοῦ, οὐκέτι ediderunt Com. Mor. repugnantibus codd. Infra E. not.[l] καὶ] ἢ C. D. E. Sic igitur *omnes* mei.

p. 175 A. not.[n] τῇ ante βλάβῃ deest etiam in D. E. Recte, opinor. Vid. Floril. p. 398. Paulo post, not.[o] iidem codices rursus cum F. conspirant.

p. 175 C. not.[q] καὶ ante οὕτω deest etiam in C. D. E.

p. 175 D. not.[w] Similis confusio est p. 844 C. Εἶδες οἷ προέβη; ubi vid. var. lect.

p. 176 A. not.[z] κληρονόμοις τῆς οὐσίας Com. Mor. κληρονομεῖν τὴν οὐσίαν Sav. Ben. Mediam lectionem cum duobus codd. praetuli.

p. 177 A. Negationem om. Edd. praeter Sav. sed recte tuentur Interpretes.

AD HOM. XIV.

p. 178 E. not.[g] αὐτὸς legitur etiam apud Nicetam, contra omnes Chrysostomi codices et Versionem Latinam. Idem Nicetas infra p. 179 C. not.[i] veram lectionem Χριστὸν stabilit.

p. 179 C. not.[k] ἀλλὰ τὸ κήρυγμα ὃ ἐκήρυττε λέγει Montef. qui vertit, *sed eadem tantum quae ille jam dixerat.* Similiter Vetus: *sed praedicationem, quam praedicaverat ille, confirmat.* Sed talis sensus a verbis extorqueri non potest. Deleto ἀλλὰ, quod neutra codicum familia agnoscit, τὸ κήρυγμα pro nominativo habendum est. Ita fere Arm. *et nihil de se locutus in praedicatione, quam praedicaverat.*

Digitized by Google

p. 179 D. not.[n] Ex vulgari confusione vocabulorum ἄνθρωπος et οὐρανὸς, vel ut in codicibus compendiose exarantur, ἄνος et οὑνὸς, orta est varietas, quam in margine notavi. Supra p. 164 B, pro ἀνθρώπου καὶ περιστερᾶς, *multi MSS.* οὐρανοῦ καὶ περιστερᾶς *habent,* testante nec omnino improbante Montefalconio; ubi tamen mei omnes ἀνθρώπου recte tuentur. Plura hujus confusionis exempla dabit *Bernard.* ad Anon. Introd. Anatom. p. 134. Nunc alios vocis ἄνος rivales breviter recensebo. I. ἄνος et ναὸς permutata jam vidimus in adnot. ad p. 123 C. II. ἄνος et ὄνος. Vid. var. lect. ad p. 200 B. III. ἀνῳ (ἀνθρώπῳ) et ἄνω. Vid. var. lect. ad p. 298 B. Contrario errore scriba cod. Colb. 646, in loco Epist. ad Gal. iv. 26, ἡ δὲ ἀνθρώπῳ Ἱερουσαλὴμ dedit, notante *Montef.* in Pal. Gr. p. 342. Similiter apud alterum Chrysostomum Or. xvii. p. 250, pro ἀνοίας in Ed. Veneta est portentosum ἀνθρωποίας. IV. Cum πρῶτος interdum hujusmodi compendio ᾱος scribatur, ut apud *Bast.* Comment. Pal. p. 850 videre est, non mirum est librarios aliquando pro eo ἄνος dedisse. Hujus confusionis, quae nescio an Criticis innotuerit, insigne exemplum occurrit infra p. 320 D.

p. 180 B. not.[q] Copulam καὶ post ἀναχωροῦντα, quam e lectione Saviliana mutuam sumsi, nunc non prorsus necessariam puto. Quod vero ait Montef., se Savilium et *plurimos codices* sequi, id satis mirari nequeo, cum meorum ne unus quidem illam scripturam praebeat. Addam Euthymii enarrationem. Καὶ γὰρ ἀκολουθήσαντες αὐτῷ πρὸ τοῦ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην, ἐπανῆλθον πάλιν εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα, καὶ τὴν προτέραν τέχνην μετεχειρίζοντο, ἅτε τὸν μὲν Ἰωάννην ἰδόντες παραδοθέντα, τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀναχωρήσαντα.

p. 180 D. not.[w] Lectionem ὠνεῖσθαι testantur etiam D. E.

p. 181 B. not.[y] ἀνεστοιχείου, *instauravit* Ge. *restauravit* Ben. Malim in hoc loco: *in elementa resolvebat.* Tom. i. p. 782 D. καὶ τὰ φαινόμενα ἀνεστοιχειοῦντο καὶ διελύοντο, ubi itidem de diluvio sermo est. Tom. vi. p. 20 B. Ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἡ κτίσις ἀνεστοιχειοῦτο, *in prima elementa resolvebatur;* quod de prodigiis in gratiam istius populi editis cum amplificatione quadam dicitur. Alterum ἀπεστοιχείου (vid. var. lect.) Graecitas ignorat.

p. 182 B. lin. 5. καὶ πρὸ τούτων δέ. Sic Com. Morellus autem vitio operarum καὶ πρὸς τούτων δὲ dedit. Hoc tamen fideliter expressit Montef., vertens, *ad haec vero* (!)

p. 182 C. not.[1] Μὴ habet etiam C. p. 182 C. ad p. 183 E. Horum maximam partem exscripsit Florilegus in diversis suae farraginis locis. Vid. pp. 391, 390, 58, 409, 179. Pauca, quae ad criticen spectant, hic notanda sunt. p. 182 E. lin. 4. προϊὼν

Digitized by Google

pro προσιὼν habet. p. 183 C. not.[n] lectionem διαλυσαμένων, quam ex uno cod. arripueram, recte affirmat. p. 183 D. not.[p] νώτου habet. p. 183 E. lin. 6. pro πέδας, καὶ πέδας dedit, invitis Chrysostomi codd.

p. 183 C. not.[m] Codicem C. incaute iis adnumeravi, qui ἡμῶν ἀκούσεται legunt. Nam in ἡμῶν εἰσαχθήσεται cum Edd. consentit, sed ἕκαστος non habet.

p. 183 E. lin. penult. Mutato accentu φύλακας dedi cum codd. D. E. et Arm. pro vulgato φυλακάς. φύλακὰς (sic) B.

p. 184 A. not.[q] Plurale αὐτῶν de divitibus in universum intelligo. Vid. adnot. ad p. 303 B.

AD HOM. XV.

p. 185 B. not.[e] Edebatur τῶν χαμαὶ ἐρχομένων. "Legendum videtur τῶν χαμαὶ ἑρπομένων (!) vel ἑρπόντων." *Montef.* Legitur quidem χαμαὶ ἕρπειν p. 538 C. et saepius. Sed Chrysostomo usitatissimum est id ipsum, quod e codd. dedi, χαμαὶ σύρεσθαι. Vid. pp. 297 A. 345 B. 505 C. 511 D. 651 C. Proprie dicitur de reptilibus, ut συρμὸς de serpentis *tractu*. Tom. x. p. 386 A. τῶν χαμαὶ συρομένων ἑρπετῶν οὐδὲν ἄμεινον διάκεισαι. Translate Greg. Naz. p. 20 B. ἀναμιγνύναι τὸν οἶνον ὕδατι, τὸν εὐφραίνοντα καρδίαν ἀνθρώπου λόγον, τῷ πολλῷ καὶ εὐώνῳ καὶ χαμαὶ συρομένῳ καὶ ἐξιτήλῳ καὶ εἰκῇ ῥέοντι. p. 488 C. στρατευόμενος Καίσαρι τῷ κοσμοκράτορι τῶν κάτω συρομένων. Vulgatam lectionem non defendit Homericum ἀθανάτων τε θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων; nec magis alius Nostri locus, Tom. xi. p. 608 F. ubi proprie dicitur; ἂν γὰρ θέλῃς, σὺ ὁ χαμαὶ ἐρχόμενος ὑψηλότερος ἔσῃ τοῦ καθημένου τὸ ὄχημα. Magis appositus est locus Heliodori iii. 16, a *Jacobsio* ad Philostr. p. 569 excitatus, ubi de Aegyptiorum philosophia dicitur; ἡ μὲν γάρ τίς ἐστι δημώδης, καὶ, ὡς ἄν τις εἴποι, χαμαὶ ἐρχομένη.

ibid. not.[f] Edd. ἀπετείνατο αὐτόν. Sed pronomen rectius abest. Nam ἀποτείνεσθαι absolute positum idem valet, quod ἀποτείνειν τὸν λόγον. Vid. pp. 225 A, B. 468 D. 583 A. In alio loco, Tom. x. p. 59 B, ubi vulgo legitur, ἐπεὶ καὶ νῦν βουλόμενος πρὸς αὐτοὺς ἀνατείνασθαι, ἀναδύομαι, Auctor, ni fallor, ἀποτείνασθαι dedit; quod ex verbo sequenti corruptelam traxit. Nam mihi quidem parum satisfaciunt, quae ad vulgatum tuendum disputavit *Matthaeius* Nov. Eclog. p. 279.

Digitized by Google

p. 185 C. not.[h] ἐκείνοις, quod Savilius edidit, e codd. D. E. notare oblitus sum. Ceteri ἐκείνους habent.

p. 185 E. not.[k] Probam lectionem, οὐδὲ γὰρ ἦν τοῦτο ἐγκώμιον, habet etiam D. "Alii οὐδὲ γὰρ ἂν ἦν." *Montef.* Vix crediderim hoc in codicibus eum invenisse, sed a margine Saviliano male intellecto sumsisse.

p. 186 C. lin. 2. ἄνοιαν] διάνοιαν Flor. p. 270. lin. 8. κατεβάλλετο C. E. et pr. D. Pro πρῶτον κατεβάλετο unum verbum προκαταβάλλεται. habet F.

p. 187 E. not.[e] αὐτοῖς deest etiam in D. E.

p. 188 D. not.[n] Locus, ut dedi, in omnibus Edd. legitur, nisi quod πολύς ἐστιν, εἰ καὶ habent Com. Mor. In codicibus ordo duorum membrorum inversus est, quod casu accidisse argumento est copula ante posterius a pluribus omissa. Cum meo F. consentit Reg. 669, προτρέπεται tamen in προτρέπων mutato; unde evadit lectio ei simillima, quam Sav. et post eum Ben. in mar. memoraverunt, πολλάκις αἰσθητὰ ἐπιτίθησιν ἔπαθλα, καὶ ἀπὸ τῶν παρόντων προτρέπων. Ceterum non praetereunda est locutio exquisita, πολύς ἐστι τιθεὶς (cujus πολλάκις τίθησι mera explicatio est), vel ab Herodoto nota, IX. 91. ὡς δὲ πολλὸς ἦν λισσόμενος ὁ ξεῖνος. Adde Plutarch. I. 291 A. πολὺς ἦν πρὸς τὸν δῆμον αὔξων τὰ τοῦ Χάρωνος ἔργα.

p. 189 D. not.[x] τὰ πάντα ediderunt Sav. Ben. "Morel. τὰ πάντων, male." *Montef.* Sed Chrysostomi lectoribus saepissime obviam fiet formula τὰ πάντων, ubi ad sensum satis esset τὰ πάντα. Cf. var. lect. ad p. 340 C. Adde Floril. p. 453. ἂν δὲ ἡ ψυχὴ γενναία γένηται καὶ φιλόσοφος, κἂν μηδὲν ἔνδον ἀποκείμενον ᾖ, τὰ πάντων δυνήσεται μετὰ ἀδείας σχεῖν. De hoc usu monuit Editor Ben. 2[dae], Tom. x. p. 525 D.

ibid. not.[z] τοὺς διὰ πραγμάτων, *qui alia exhibent officia* Ge. Cf. p. 199 D. Theophylact. Οὐχὶ διὰ χρημάτων μόνον ἐστὶν ἐλεεῖν, ἀλλὰ καὶ λόγου· κἂν μηδὲν ἔχῃς, διὰ δακρύων. Ergo ῥημάτων legisse videtur.

p. 190 A. lin. 5. τὴν pro ἦν legunt C. D. E. F. et Ep. sed δυνατὴν, quod tunc scribendum foret, solus habet E.

p. 190 B. not.[e] Particulam negativam, quae Boisium male habuit, recte defendit Sav. In Edd. legitur οὐ τὸ μὴ στασιάζειν ἑαυτοῖς, quod ferri quidem potest, sed nostro longe deterius est. Euthym. οἱ μὴ μόνον αὐτοὶ μὴ στασιάζοντες, ἀλλὰ καὶ ἑτέρους στασιάζοντας συνάγοντες εἰς εἰρήνην.

ibid. lin. 7. συναγάγωμεν D. E. ibid. not.[h] τὸ συναγαγεῖν habet

Digitized by Google

E. sed praecedens τοῦτο omittit hic codex. Infra C. not.[k] dixi scripturam εἰώθαμεν ab Interprete firmari, quod secus est.

p. 191 B. lin. 9. διαβάλλουσιν, *maledicent* Ben. *obtrectabitur* Ge. Rectius vertas, *infamant* vel *reos arguunt*, nempe αἱ ἐπιβουλαὶ καὶ οἱ κίνδυνοι. Nam et res dicitur διαβάλλειν eum, qui propter illam male audit. Exempla dabit *Boissonade* ad Philostr. p. 412.

p. 192 A. not.[r] Lectio μακαρίζειν αὐτόν φησιν e codd. C. D. E. notanda erat; quorum D. E. etiam ταλανίζειν habent. Vulgatam tamen firmiter teneo.

p. 195 A. lin. 8. τιθέασιν. Vulgo addunt αὐτὸν, quod in meis praeter B. et in 5 Mosqq. deest. Infra B. not.[r] νῦν] + εἰσιν etiam D.

p. 195 B. not.[p] Edd. omnes εἴδητε (sic); ubi veram vocis scripturam innuit accentus. Perperam igitur εἰδῆτε correxit novissimus Editor. Locutio μὴ τοῦτο ἴδῃς, *noli hoc respicere*, Nostro in deliciis est. Vid. pp. 197 C. 214 D. 292 C. et saepius.

p. 196 A. lin. 2. οὕτω καὶ αὕτη ἐκείνῃ συντρέχῃ. "Αὕτη cum "praecedente βίος non potest congruere; neque aliud video, quo "referatur." *Sav.* Aut ad λαμπηδόνα, aut ad remotius αὐγὴν referendum putem; nisi vocem πολιτείαν Scriptorem in mente habuisse statuas.

p. 196 C. not.[x] Edebatur ἑαυτοῖς. "Interpres videtur legisse ἀνθρώποις, vel αὐτοῖς." *Sav.* ἑαυτοῖς edidit Montef. sed in versione *illos* posuit. Mox ne quis καὶ, sequente κἂν, quod primus edidi, insolenter dictum putet, ponam locum ex Flor. p. 278 desumtum: ἐπαίνεσον πρὸς τοὺς παρόντας τὸν ὑβρικότα, καὶ, κἂν σφόδρα ὦσιν ἀνόητοι, σὲ μὲν ἐπαινέσονται κ. τ. ἑ.

p. 197 D. not.[m] Etiam codices C. D. iis addendi sunt, qui καὶ ἐκείνου legunt.

p. 198 C. not.[s] Vulgatum προσαπόλλῡμεν ne quis soloecum putet, nonnulla exempla hujus formae conjunctivi, veteribus quoque haud ignotae (e. g. Plat. Phaedo p. 77 B, D.) e Nostri scriptis afferenda sunt. Supra p. 112 B, ubi Savilium secutus ἐπιδειξώμεθα dedi, fortasse praeferendum erat, quod ante eum edebatur, ἐπιδεικνύμεθα. Rursus p. 226 A. boni codices habent, ὅταν γὰρ μήτε ἑαυτὸν διασώζῃ, καὶ σὲ προσαπόλλυσι. Tom. x. p. 177 A. τί δέ μοι μέλει, ἂν ὁ δεῖνα σκανδαλίζηται, καὶ ὁ δεῖνα ἀπόλλυται; Tom. xi. p. 645 C. μᾶλλον δὲ πρὸς τὸ πολλοστὸν μέρος τὴν δουλείαν ἡμεῖς ἐπιδεικνύμεθα (ubi ἐπιδεικνυώμεθα corrigit Editor Ben. 2[dae]). Floril. p. 157. ἵνα πολλὴν τὴν ἀγρυπνίαν καὶ διηνεκῆ τὴν νῆψιν ἐπιδεικνύμεθα. Nonnulla e recentiorum scriptis exempla attulit *Stallbaum* ad Plat. l. l. Utrum, quod quibusdam Criticis placuit, eadem

Digitized by Google

anomalia in compositis a κεῖμαι locum habeat, mox ad p. 215 A. videbimus.

p. 198 C. lin. ult. οἷον, ὁ Χριστιανός. "Ergo tempore Chrysostomi etiam Christiani nomen probro erat apud Gentiles, quemadmodum Tertulliani aevo, ut ait ipse libro primo ad Nationes." *Montef.* Nihil unquam vidi perversius disputatum. Auctoris enim summa argumenti in hoc versatur, quod Christiani multa laude etiam apud exteros floruerint. Exclamatio autem, ὁ Χριστιανὸς, hunc in modum interpretanda est: *Vide quam vita ejus nomini male congruat!* Quod si tunc temporis in tanta infamia erat nomen Christianum, qua tandem ratione Julianus Imperator omnia tentavit, ut hoc ipsum nomen, supposita Galilaeorum appellatione, penitus aboleret? Tertullianum quidem, duobis saeculis Nostro priorem, nihil moror.

p. 199 B. Sequitur locus de foenore veterum in primis notabilis, qui tamen ipsius Salmasii diligentiam fugisse videtur. Primum, observandum est epitheton, πρωτότυπος ὀφειλέτης, (*principalem debitorem* vertit Vetus, a quo discernitur ὁ ἐγγυήτης, *sponsor*) de quo Lexicographis nihil innotuit. Deinde locutio μὴ παρ' ἐμοῦ ἤκουσας; h. e. vertente Georgio, *numquid a me ut retribuerem audisti?* ad rem foenebrem pertinere videtur, quanquam de hac quoque Lexica silent. Paulo post in omnibus Edd. legimus, θεῷ ἐδάνεισας, αὐτῷ ἀπαίτει; ad quae haec monuit Montef. "Alii αὐτῷ ἐπίθες, alii αὐτῷ περίθες, alii αὐτῷ ἀπαίτει." Postremum ex glossatore profectum esse liquet; nam Graece dicitur, ἀπαιτεῖν τινα, non τινι. Ἐπίθες in nullo libro inveni, nec a Savilio notatum est. Alterum περίθες, quod summo consensu codices tenent, etsi verissimum puto, exemplis stabilire nequeo. Finitimam tamen significationem *attribuendi*, vel *partes assignandi* huic verbo inesse constat.

p. 199 C. not. [c] Adde: καταβάλλεται C. E.

p. 199 D. lin. 6. κἂν ἀργύριον δυνατὸν καταβαλεῖν. Pro δυνατὸν Boisius, Interpretem secutus, δεήσῃ reponendum censuit. Mihi quidem per breviloquentiam quandam dictum videtur pro κἂν ἀργύριον δυνατὸν καταβαλόντα διαλῦσαι.

p. 200 B. lin. 2. Copulam ante καθαρμάτων delent D. E. F. faventibus Interpp.

p. 200 E. not. [p] "Pro ὁ Χριστὸς legendum ὁ θεός; verba enim quae sequuntur desumta sunt ex Vet. Test." *Editor* Ben. 2[dae]. Sed legem Moysi traditam *Christum* auctorem habuisse, constans est Nostri opinio. Vid. pp. 210 C. 213 B.

Digitized by Google

p. 201 B. ἐπ' ἀλόγῳ, *in bruto animante* Ge. Cf. quae dixi ad p. 126 C.

AD HOM. XVI.

p. 205 A. not.[m] Ante Montefalconium *ad literas in Gallia tutandas natum** edebatur διὰ τῆς ἀκτῖνος, ἧς ἀπήστραψεν ἐν τῷ σταυρῷ. Hujus adnotatio omnino exscribenda est. "Unus ἐν τῷ "Θάβωρ; alii omnes MSS. Savil. et Morel. ἐν τῷ σταυρῷ, atque "ita etiam legit Georgius Trapezuntius. Hic fateor me aliquam-"diu haesisse, quod tantam cernerem exemplarium auctoritatem. "Verum re accuratius perpensa, lectionem illam omnino stare non "posse animadverti. Sensus enim esset, *per radios quibus effulsit* "*in cruce.* Perperam enim Georgius vertit, *et ex sole quem cruci-*"*fixus tenebris obduxit:* ad literam enim sic vertendum, ut vel "tironibus liquidum est, *per radium quo refulsit in cruce.* Quod "autem in cruce refulserit, nullus Evangelistarum dixit. Qua-"propter lectionem ἐν τῷ Θάβωρ amplectimur." Itaque edidit, διὰ τῆς ἀκτῖνος, ἧς ἀπήστραψεν ἐν τῷ Θάβωρ. Ego contra, si vel omnes codices in Θάβωρ conspirassent, me aliquamdiu haesurum fuisse confiteor. Nam primum, mons ille transfigurationis nusquam, quod sciam, in Chrysostomi scriptis, aut Thabor, aut alio quovis nomine appellatur. Deinde valde displicet ἐν τῷ Θάβωρ sic nude positum, pro quo usus loquendi ἐν τῷ ὄρει Θάβωρ postulabat. Haec levia; illud autem gravissimum, quod fulgor ille coelestis, quo Salvatori in monte cum discipulis versato facies splendebat, nihil omnino attinet ad rei, de qua hic agitur, probationem; videlicet eum elementa arbitrio suo obsequentia habuisse. Taceo quod lectionem τῷ σταυρῷ, praeter unum illum a Montefalconio visum (utinam codicem tam laudabilem nominare dignatus esset!) libri omnes tum scripti, tum editi firmiter tenent. Cum vetere autem Latino, cujus versionem carpsit Montef., prorsus consentit Arm. *per solis radios, quos in cruce obscuravit.* Horum igitur ex indiciis loci corruptela (nam corruptelam subesse manifestum est) non in voce innocenti σταυρῷ, sed in ἀπήστραψε quaerenda erat. Quid multa? Codicibus inspectis, statim

* *Valck.* ad Ammon. p. 51.

Digitized by Google

res ad liquidum perducta est. Nam in meis C. D. E. F. (necnon in Regiis 668, 669, quorum ille Benedictinis quoque ad manum erat) diserte lego, διὰ τῆς ἀκτῖνος, ἧς (vel ἣν) ἀπέστρεψεν ἐν τῷ σταυρῷ. Ἡ ἀκτὶν,* suppresso τοῦ ἡλίου, de solari lumine saepissime apud Nostrum ponitur. Adi pp. 177 D. 195 C. 196 C. Sed quid attinet de singulis monere, cum tota locutio ex hoc ipso opere praeter omnem controversiam stabiliri possit? Infra p. 762 D. καὶ μεγάλα ἄνω ὢν ἐπεδείξατο θαύματα, τὰς ἀκτῖνας ἀποστρέφων, τὰς πέτρας ῥηγνὺς κ. τ. ἑ. Tandem, ni fallor, eo devenimus, ut sine sententiae dispendio Montefalconio suum Θάβωρ remittere possimus. Sed prius quam huic notae finem impono, notanda est portentosa Millii nostri hallucinatio, qui in Prolegomenis num. 902 haec scripsit. "Homil. XVI. in Matth. mentionem facit Chrysos- "tomus τῆς ἀκτῖνος ἧς ἀπήστραψεν ἐν τῷ σταυρῷ Dominus noster. "Ubinam vero aliquid de Christo in cruce radiante, seu etiam "glorioso lumine, quod Christo pendente de cruce radiavit? A "Joanne, Paulo et Petro hoc narratum ait. (!) Intelligit Evan- "gelia seu scripta aliqua Apocrypha, quae sub ipsorum nomini- "bus tum temporis ferebantur." (!!)

p. 206 A. not.[x] Alia lectio οὐχ εὑρίσκει οὐδὲν, a Montef. in margine allata, ex errore Savilii, οὐκ ''ἔχει pro ''οὐκ ἔχει scribentis, originem traxit. Similiter olim lapsus est Griesbachius in loco Joannis, a Matthaeio ad eundem loc. notatus.

p. 207 C. lin. penult. "Morel. et quidam MSS. ὑπάρῃ; Savil. et alii ἐπάρῃ." *Montef.* qui ὑπάρῃ calculo suo probavit. Perperam; nam compositum illud Graecia ignorat. Vid. *Valck.* ad Ammon. p. 219. Quod vero ait, *quosdam MSS.* cum Morello stare, vereor ne Savilii notulae, γρ. ὑπάρῃ, plus aequo tribuerit. Nam hoc modo, ni fallor, Savilius de lectione prioris Ed. a se mutata lectorem monitum voluit. Commelinum autem non ex codicibus, sed operarum vitio ὑπάρῃ excudisse probabile est.

p. 209 A. lin. 7. Κατὰ τοῦτο καὶ ὁ Παῦλος τὸ σημαινόμενον δίκαιον ἐκεῖνον ἐκάλεσεν. Haec verba non intellexit Vetus, vertens: *Juxta hunc modum etiam P. signanter justum vocabat.* Tu junge, κατὰ τοῦτο τὸ σημαινόμενον, *secundum hanc vocis* (δικαιοσύνης) *significationem.* Sic dicitur infra p. 488 C. κατ' ἄλλο σημαινόμενον. Tom. x. p. 585 C. καθ' ἕτερον σημαινόμενον. Moeris p. 385. Φαῦλον

* Obiter moneo, in loco Juliani Ep. XVI. ubi vulgo legitur κἂν ὑπομείνωσι τὴν ἀκοὴν τὴν σὴν, non esse quod dubitet aliquis verissimam scripturam τὴν σὴν ἀκτῖνα e codd. reponere, *quia incommodum videtur in singulari positum illud nomen.* (*Heyler.* ad loc.) Nam hoc quidem usu nihil tritius.

Digitized by Google

καὶ φλαῦρον Ἀριστοφάνης ἀμφότερα κατὰ τοῦ αὐτοῦ σημαινομένου, ubi genitivum non capio.

p. 212 C. not.[s] Edd. τί τὸ κωλύον αἱρεῖσθαι τὴν κακίαν. "Savil. "et Morel. αἰρεῖσθαι cum spiritu leni: αἱρεῖσθαι cum aspero hic "non quadrat, at forte melius αἵρεσθαι. Savilius autem de in-"dustria spiritum lenem reliquit, ut ex marginali nota asseritur." *Montef.* Scilicet in margine Sav. legitur: "γρ. αἰρεῖσθαι. ἄλλ. αἴρεσθαι." Scripturam αἴρεσθαι non vidi: αἰρεῖσθαι autem vox est nihili. Locutio ἀναιρεῖσθαι κακίαν, *vitiositatem suscipere*, quam unus meorum praebet, habet quo se tueatur (Tom. II. p. 3 E. τῶν ἀπράγμονα ἀνῃρημένων βίον. Tom. IX. p. 568 C. τὸν σαρκικὸν ἀνῃρῆσθαι βίον) sed h. l. ob antegressum ἀνῄρητο alio sensu positum, minus commodum est. Unice verum est αἱρεῖσθαι, quod recte perspexit Boisius, vertens: *quid impedit, quo minus homines mali potius quam boni velint esse?* Conferri possunt loca pp. 321 B. 668 D. φύγωμεν κακίαν, καὶ ἑλώμεθα ἀρετήν. In simili argumento fortius vocabulum ἁρπάζειν posuit Philo de Cherub. p. 123 E. Τότε ἀρετὴ μὲν ὡς βλαβερὸν γελᾶται, κακία δὲ ὡς ὠφέλιμον ἁρπάζεται.

p. 213 B. not.[q] μᾶλλον δέ, τι χρὴ καὶ λέγει (sic) ἐκεῖνος καὶ οὗτος Com. Mor. μᾶλλον δὲ τί, χρὴ λέγειν, ἐκεῖνος καὶ οὗτος Sav. Hunc secutus est Montef., sublata tamen distinctione, quam post τί recte, ni fallor, posuerat Savilius. Quo facto lepidum hunc sensum extudit: *sed ut* majus quidpiam (μᾶλλόν τι) *dicamus, et illum et prophetam.* Vetus: *immo ipsum magis Deum per prophetam;* quasi legisset ἐκεῖνος διὰ τούτου, quod certe Nostro usitatius est. Vid. Hom. XXIII. init. Divortium vocabulorum τι et χρὴ confirmat Nicetas, sic scribens: μᾶλλον δέ, χρὴ λέγειν, τί ἐκεῖνος καὶ οὗτος.

p. 214 D. De verbis καὶ ἀναιρεῖν adhuc ἐπέχω. Ut enim ea propter homoeoteleuton a serie excidisse verisimile est, ita e contrario a librariis quasi cumulum adjecta fuisse haud absurde conjicias; qui non reputarent de criminibus, quae per verba patrentur, non de iis, quae ex verbis oriantur, Scriptorem hic agere. Nam voces, opinor, non necant.

p. 215 A. lin. 2. παρακέηται] παρακαίηται A. C. ceteri autem παράκειται. Pro παρακαίηται quod in Com. Mor. legitur, παρακέηται tacite ediderunt Sav. Ben. Infra p. 606 C. ubi Edd. διακέηται dant, meorum duo διακαίηται, ceteri διάκειται (non ut in mar. scripsi, διακεῖται) habent. Rursus p. 751 C. unus διάκηται, alius διακαίηται, ceteri cum Edd. διάκειται tuentur. Postremo p. 771 B. unus περικαίηται, ceteri cum Edd. περίκειται habent. In his om-

Digitized by Google

nibus locis cum unus aut plures formam vulgarem κέηται praeberent, (nam καίηται vitio scripturae notissimo eodem redit) illam vel primus edidi, vel a prioribus editam retinui. In alio loco p. 678 A. ubi vulgo legitur ἵνα καὶ σοὶ ταῦτα εὖ διακείσεται, διακέηται ex uno codice admisi. Legitur quidem Tom. x. p. 94 C. ἵνα ἑτέροις τὸ χρυσίον ἀποκέηται, sed ibi quoque ἀπόκειται habent Ed. Veron. et Flor. p. 214. Alia exempla sint Tom. ix. p. 176 C. ἕως ἂν πρόκειται. p. 641 A. ὅταν διάκεινται. Tom. xi. p. 204 A. ἵνα διάκεισθε. Flor. pp. 432, 446. κἂν περίκειται. Apud Stobaeum p. 575, 37 ubi olim legebatur ὅταν ἐπίκεινται οἱ πολέμιοι, Gaisfordius, Vir doctissimus, Jacobsii conjecturam ἐπικέωνται, invitis, ut videtur, codicibus, edendam curavit. Haec ad quaestionem ab hodiernis Grammaticis motam, (e. g. *Buttmann* Gram. Ampl. Tom. i. p. 545, Ed. 2[dae]), num in conjunctivis horum verborum eadem anomalia admittenda sit, quam in verbis in $\overline{υμι}$ desinentibus supra ad p. 198 C. notavimus, si non dirimendam, quod meae tenuitatis non est, certe ad eam nova luce illustrandam sufficiant.

p. 216 A. not.[w] Οὕτω legitur in Edd. Sed hoc vocabulum, sequente ὡς, aliquando reticere solet Noster. Infra p. 404 D. Οὐδὲν γὰρ ἡμᾶς ἴσους θεῷ ποιεῖ, ὡς τὸ εὐεργετεῖν.

p. 216 D. lin. ult. καὶ οὔτε συνελόντα τὰ προκείμενα. Vetus: *et neque proposita etiam munera auferri jubet.* Montef. *nec sublato jacente munere.* Pro συνελόντα Boisio magis arrisit συλλέγοντα. Nimirum recte vidit V. D. notionem *auferendi* in verbum συναιρεῖν non cadere. Equidem vulgatum tueor, alio prorsus sensu; ut sit συνελεῖν τὰ προκείμενα *negotium susceptum celeriter conficere:* idque Arm. quoque Interpreti, Graecae linguae peritissimo, qui verterit, *nec re finita,* placuisse contendo. Plutarch. I. 1000 E. εἰ δὲ συνέλοι καὶ κατοικονομήσειε τὴν περὶ ταῦτα χρείαν, ἀνεγίνωσκε βιβλίον μέχρι τρίτης φυλακῆς.

p. 221 A. not.[q] "Savil. κἂν ὀργὴ φλεγμαίνῃ, κἂν χρημάτων ἐπι- "θυμία. Morel. κἂν ὀργῇ φλέγῃ, κἂν χρ. ἐπιθυμίᾳ. Prior lectio "praestat." *Montef.* Utra harum praestet, non opus est definire, cum utramque contra linguam peccare vel tironibus notum sit. Paulo post dixi, conjunctivum παραγίνηται in *Edd.* (i. e. in *omnibus* Edd.) legi; quod secus est. Nam Com. et Mor. indicativum habent, ut tamen cum ceteris locum falsa interpunctione obscurent, quippe qui παραγίνεται ad praecedentia, ταχέως ad sequentia trahant. Secundum nostram distinctionem, ad verbum παραγίνεται subintelligendum ὁ θεὸς, ut recte cepit Vetus. Perperam Montef. *etsi tyrannicus quis alius animae morbus* adsit (παραγίνηται).

Digitized by Google

p. 221 C. lin. 6. αἰσχύνεται *pudori esse dicit* Ben. Malim: *erubescentes inducit.* Nam pertinet ad illud loquendi genus, quo quis dicitur aliquid facere, quod fieri vel factum esse scribit, narrat, statuit, opinatur. Vid. *T. H.* ad Thomam M. p. 187 sqq.

AD HOM. XVII.

p. 222 C. lin. 7. ἐν καιρῷ...τηρῆσαι. Praepositio abesse potest, ut pp. 239 B. 384 A. Sed nec altera constructio a Chrysostomi usu abhorret. Tom. VIII. p. 197 D. ἐνταῦθα ὑμᾶς ἐτήρησα, οὐκ ἐν τῷ σπόρῳ. Tom. XII. p. 212 C. τὴν πᾶσαν ἐν τῷ μέλλοντι ἐταμίευσε.

p. 222 D. not.[f] Cum codd. A. B. D. consentit etiam F.

ibid. lin. ult. τῶν γενικωτάτων ἐν ἡμῖν παθῶν, *a communibus vitiis* Ge. *a generalibus vitiis* Ben. Vocabulo, quod *domesticum, familiare,* vel *nativum* sonat, vertit Arm. Clem. Alex. Paed. I. 13. init. Αὐτίκα γοῦν τὰ πάθη τὰ γενικώτατα ὧδέ πως ὁρίζεσθαι ἀξιοῦσιν οἱ φιλόσοφοι (deinde ἐπιθυμίαν, φόβον, ἡδονὴν ponit.) Cf. *Schaefer.* ad Dion. H. de comp. verb. p. 16.

p. 223 C. not.[s] τὸ γένος ἡμῶν συγκροτῆται. Edebatur συγκρατῆται, silentibus Criticis. Verbum συγκροτεῖν, cujus usus latissime apud Chrysostomum patet, in loco simillimo posuit, Tom X. p. 106 A. Ἐπειδὴ γὰρ ὁ γάμος πρᾶγμά ἐστι σεμνὸν, καὶ τὸ γένος ἡμῶν συγκροτοῦν. Suidas: συγκροτεῖ· συνάγει, αὔξει, συνιστᾷ, συνδεῖ, πρὸς ἁρμονίαν ἄγει, συνέχει. Hujus in locum συγκρατεῖν non raro irrepsit. Tom. VIII. p. 506 B. Καθάπερ γὰρ τὴν ἐπιθυμίαν τῶν σωμάτων ἐνέθηκε ταῖς παιδοποιΐαις, συγκρατῶν ἡμῶν τὰς διαδοχὰς ὁ θεός. Lege et distingue: ἐνέθηκε, ταῖς π. συγκροτῶν ἡμῶν τ. δ. Tom. IX. p. 653 D. Αὐτὸς εὗρεν, αὐτὸς ἐποίησεν, αὐτὸς συγκρατεῖ. Sic Edd. sed συγκροτεῖ e codd. recte dedit Editor Ben. 2[dus]. Tom. XI. p. 151 A. Ῥύθμιζε τὴν γυναῖκα, καὶ οὕτω συγκροτεῖται ἡ οἰκία. Sic, ni fallor, primus edidit Sav.; nam in Veron. συγκρατεῖται est. Idem mendum ex alio loco ejusdem Tomi p. 39 D. tollendum, ubi nunc legitur: καὶ δείκνυσι ποτὲ μὲν ἄνωθεν κατέχοντα τὸ πᾶν σῶμα καὶ συγκρατοῦντα. Et in pluribus locis tum apud Nostrum, tum apud exteros Scriptores, ubi in Edd. συγκρατεῖν legitur, ad libros scriptos provocandum est. Appendicis loco, fas sit mihi duas alias conjecturas futuris Chrysostomi Editoribus commendare. Tom. IX. p. 627 A. τῷ μάλιστα πάντων εἰ-

Digitized by Google

δότι, καὶ συγκροτῆσαι καὶ στεφανῶσαι δυναμένῳ. Συγκροτεῖν cum significatione *plaudendi* vix occurrit. Lego, καί σε κροτῆσαι καὶ στεφανῶσαι δυναμένῳ. Tom. I. p. 316 D. καθ' ἑκάστην ἡμέραν τῶν γονέων τοὺς μὲν κρατούντων, τοὺς δὲ ἐκβαλλόντων. "Reg. et Savil. ἐγκρινόντων [pro κρατούντων]." *Montef.* Possis etiam κροτούντων. Diog. Laert. Vit. Cleanth. IV. ἐφ' ᾧ ἀγασθέντες οἱ ἀκροαταὶ, τὸν μὲν ἐκρότησαν, τὸν δὲ Σωσίθεον ἐξέβαλον. Sed haec hactenus.

p. 224 A. lin. penult. οἱ τὰς συνοίκους ἔχοντες παρθένους. In hos saepius detonuit Chrysostomus, praesertim in tractatu cui titulus, Πρὸς τοὺς συνεισάκτους ἔχοντας παρθένους, Opp. Tom. I. p. 228. Totam de his mulieribus quaestionem nuper in examen revocavit *F. A. Heinichen*, Excursus ad Euseb. H. E. XIII.

p. 225 A. not.[c] ἀπαντώντων] ἀπάντων Edd. Lectio ἀνθρώπων a Sav. et Ben. in margine notata est; nostra autem ἀπαντώντων Criticos fugit. Permutationis satis tritae exempla afferre nil attinet.

ibid. not.[d] κἂν...δοκεῖ soloece ediderunt Mor. Ben. εἰ καὶ... δοκεῖ Sav. et sic Euthym. invitis Nostri codicibus.

p. 227 B. lin. 1. τοιοῦτον γὰρ τῶν Ἰουδαίων τὸ ἔθνος. "Alii τὸ ἔθος, quae lectio non spernenda." *Montef.* Sed monstri similis foret gens, cui *moris* sit uxores suas necare. Quadraret quidem τὸ ἦθος, sed optime se habet vulgatum, quod codices quoque sollicitari vetant.

ibid. not.[e] Vetus: *quoniam haec lex non principalis fuit.* Ben. *non e praecipuis esset.* Conferendus est locus, qui legitur infra p. 622 B. εἰ γὰρ οὗτος προηγούμενος ἦν καὶ συμφέρων, οὐκ ἂν ἐκεῖνος ἐξ ἀρχῆς ἐδόθη. Ita dicitur ea lex, quae per se proba ac laudabilis sit, quae sui ipsius causa, nullo ad externas conditiones respectu habito, lata sit.

p. 229 A. Nescio quid agens Wetstenius lectionem μίαν τρίχα λευκὴν ποιῆσαι μέλαιναν Chrysostomi nomine firmaverit, alios quoque, ut fieri solet, in errorem ducens: e. g. *Kuinoel* ad loc. *Wakefield* Sil. Crit. II. p. 63.

p. 229 B. not.[l] Ediderunt τί οὖν; ἀφελῶ αὐτὸν καὶ διακαίωμαι; Com. Mor. τί οὖν, ἐὰν ἀφελῶ (ἀφέλω Sav.) αὐτὸν καὶ διακαίωμαι Sav. Ben. Ad Georgii versionem, *quid si eum diligo, et amore ejus inflammor?* locum sic conformavit Boisius: τί οὖν, ἐὰν φιλῶ αὐτὸν, καὶ πόθῳ διακαίωμαι; Hanc ipsam lectionem, si πόθῳ excipias, quod a Vetere, verboso Interprete, lectum fuisse non crediderim, ex optimo cod. E. Chrysostomo vindicavi. Τί οὖν, ἐὰν φιλῶ αὐτόν; omissis ceteris, habet Ep. Pronomen autem αὐτὸν non de

Digitized by Google

oculo intelligendum, ut iis visum est, qui in vulgatis interpretandis se torserunt (quasi Graece dici possit, ἀφελεῖν ὀφθαλμὸν, *oculum eruere*) sed de amico vel cognato, cujus dulce consortium a nobis renunciandum sit. Cf. omnino pp. 225 D. 234 B.

p. 229 C. not.[e] Minus caute dixi de omnibus Edd., quod non nisi de Sav. et Ben. dicendum erat. Quod autem ait Montef., lectionem Savilianam a MSS. firmari, nos e contrario Lectorem monemus, in sex nostris et totidem Mosquensibus verba ὁ λόγος non legi. Ergo, quod jam observavit Matthaeius, Chrysostomus duo loca, Evangelii scilicet et Jacobi in Epist. v. 12, imprudens commiscuit.

p. 229 D. lin. penult. κνίσσῃ] κνίσῃ C. E. κνίσει D. κνίσεσι (sic) F. Peto a lectore, ut in textu κνίσῃ cum simplici σ rescribat. Infra p. 684 C, scriptura κνῖσα in omnibus codd. legitur. In alio loco p. 766 D, editi quoque libri cum scriptis consentiunt.

p. 230 A. not.[a] In vulgata lectione hoc olim Criticos offenderat, quod αὐτῶν nihil, ad quod commode referatur, habeat. Vide Savilii et Boisii monita.

ibid. lin. 7. Hanc periodum, cujus nexus, ut a nobis post Savilium descripta est, satis explicatus videtur, prava interpunctione misere distraxit Montef. Quin etiam novi segmenti initium a verbis οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς fecit.

p. 230 D. lin. ult. αὐτὰ βοώντων. Conjeceram αὐτοβοώντων, sed repugnantibus codicibus non contendo. Αὐτὸ *id ipsum*, de re prius memorata, amat Noster; interdum, sed rarius, pro singulari plurale adhibet. Exempla dabo ad p. 279 E.

p. 233 A. lin. 3. Pro ἐνθεῖναι, quod in Ed. Com. recte excusum est, Morelli typotheta ἐντεῖναι dedit; quod inde in Ben. illatum non correxit novissimus Editor.

p. 233 C. not.[a] τὸν θαυμαστὸν ἐκεῖνον πρεσβύτην [ἐκεῖνον· τὸν Ἡλὶ λέγω] ἀπώλεσε Com. Mor. τὸν θαυμαστὸν ἐκεῖνον πρεσβύτην, ἐκεῖνον τὸν Ἡλὶ λέγω, ἀπώλεσε Sav. Posterius ἐκεῖνον tacite suppressit Montef.

Digitized by Google

AD HOM. XVIII.

p. 234 C. not.[c] Ad voces ἐννοήσῃς et ὄψει nihil dixit Montef.; sed ad ἀποδέξῃ, in quibusdam MSS. ἀποδέξηται legi monuit. Quis autem crediderit, in iisdem MSS. non item ἐννοήσῃ et ὄψεται, ut in omnibus meis, haberi? Sed hic plus quam suspiciones afferre possum. Nam in Regiis 666, 668 et 673, qui sunt ex numero codicum a Montefalconio collatorum ἐννοήσῃ, ἀποδέξεται (non ἀποδέξηται) et ὄψεται ipse legi. Ergo hoc quidem loco, una lectione e codicibus allata, duas alias proxime jacentes et cum altera arcte connexas neglexisse manifesto convincitur.

p. 237 B. not.[c] Constructio ἑαυτῷ συγκροτεῖ vix legitima esse videtur. Vulgo quidem legitur, Tom. x. p. 90 C. οὐχ ὡς ἔτυχε κἀκείνου καὶ τῶν ἐκείνῳ μὲν συγκροτούντων, τοὺς δὲ ἁγίους ἐξουθενούντων καθάπτεται. Sed ibi quoque Regii tres ἐκεῖνον habent. Suidas: συγκροτεῖ· δοτικῇ. Scripsit, ni fallor, αἰτιατικῇ; nam explicat per συνάγει, αὔξει etc. Vide adnot. ad p. 223 C.

p. 238 B. not.[o] Vocem ὅμοιοι iterum posuit Auctor p. 239 A, eandemque paulo post in Commentario respexit, verbis εἶτα καὶ προσάγων τὴν ὁμοιότητα. Adde pp. 242 B. 257 B. Tom. IX. p. 654 D.

p. 238 D. not.[r] Activum ἄρξαι, altero submoto, recepit Sav. Mediam formam legisse videtur Interpres, reddens: *ubi est injuria coepta.* Sequentia sic vertit: *ne tu illam eodem pacto propellas;* ad quem locum castigator ejus Montanus haec adscripsit: "*ut* "*illam ulciscens aequali supplicio sis contentus.* Diversa hic erat "lectio. Nam in altero Graeco codice negatio μὴ deerat, cujus "sententiam margini adscripsimus: quae consentit cum his quae "scripsit in eum locum, [p. 234 D] *oculum pro oculo.*" Haec a Viro erudito verissime dicta prorsus neglexerunt Chrysostomi Editores. Qui negantem particulam vel invexerunt, vel invectam secure propagarunt, meminisse debuerant, Scriptorem adhuc circa imum fere virtutis gradum versari, ubi *par pari referre,* nec illatam injuriam cum usura rependere, patientiae tribuendum sit. Hoc superato, tandem ad *tertium* gradum ascenditur, μὴ δρᾶσαι τὸν ἐπηρεάζοντα ταῦτα ἃ ἔπαθεν, ἀλλ' ἡσυχάσαι: a quo quomodo distet illud, quod in secundo loco vulgo ponitur, τοῖς ἴσοις μὴ ἀμύνεσθαι, equidem non video.

p. 240 B. not.[g] Voculam τινὰ, a Com. et Mor. uncis inclusam, nos faventibus libris exulare jussimus. In simili loco p. 502 D.

Digitized by Google

κἂν ἴδῃς δεόμενον προστασίας, nonnulli codd. cum Savilio τινὰ inferserunt. Mox probam locutionem οὐκ ἐπιστρέφεσθαι, *nihil curare*, Auctori restituimus. Redibit infra p. 564 A.

p. 240 D. lin. 3. γυναικῶν γάρ εἰσι μικροψυχότεροι. "Pro his "verbis cod. Constantinop. habet: Οὐχ ἁπλῶς τοῦτο λέγω· ἀλλ' "ἐπειδὴ πολλοὶ παρ' ἡμῖν ἄνδρες εἰσὶ μικροψυχότεροι γυναικῶν. Ἂν "τοίνυν καὶ σὺ διαβαστάζοις τὸν ἀδελφόν σου,· ὥσπερ τὰς τικτούσας "ἐκεῖναι, τότε κ. τ. ἑ." *Sav.* Is codex est, ni fallor, Bodl. 2943; ubi tamen ἁπλῶς δὲ pro ἁπλῶς, et διαβαστάζῃς, non διαβαστάζοις, scriptum est.

p. 242 A. not.[r] Vulgo jungunt τὸν στέφανον ἐπάγει *fastigium imponit.* At hoc sensu dicendum fuerat, τὴν κορυφὴν vel τὴν κορωνίδα ἐπάγει. Formula ἐπάγει λέγων, *subjungit*, neminem morabitur. Vid. pp. 105 B. 270 D. 392 D. Iterum tamen in hac formula peccavit Montef. p. 624 B; ubi τοὺς παρθενεύοντας ἐπάγει male connectit.

p. 242 B. not.[s] Subsidiis, qui ἀγαθῶν habent, adnumerandus est cod. E. Paulo post κληρονομεῖν etiam in cod. F. desiderari nunc video.

p. 242 C. not.[e] Hic locupletem variantium lectionum segetem suppeditant codices, ut in sequenti schemate videre est.

(1) καὶ ἑτέροις δέ τισιν ὑπεσταλμένως, καὶ ἐντρεπ. Edd. et codex C.
(2) καὶ ἑτέροις δέ τισιν ὑπεσταλμένοις, ὡς καὶ ἐντρ. F. omisso in proximis τῷ λόγῳ.
(3) καὶ τοῦτο δέ τισιν ὑπεσταλμένως, καὶ ἐντρεπ. A.
(4) καὶ τοῦτο δέ τισιν ὑπεσταλμένοις, ὡς καὶ ἐντρ. E.
(5) καὶ τοῦτο δέ τισιν ὑπεστήσατο, ὡς καὶ ἐντρ. D. [ὥστε pro ὡς, B]
(6) καὶ τοῦτο δέ τισιν ὑπεστήσατο, ἐνταῦθα δὲ καὶ ἐντρ. Bodl. 2943.

Scripturam, quam quintam posuimus, in margine memoraverunt Sav. et Montef.; sextam a codice suo Constant. protulit Sav. Vetus Interpres haec habet: *et in aliis quibusdam simili brevitate perstrictis. Saepe autem cohortatorio* etc. Montef. *et in aliis quibusdam remissius hortando* etc. Equidem, subductis iterum atque iterum rationibus, vulgatum sanissimum puto, hac lege, ut ad v. ἑτέροις non λόγοις, quod Interpretibus placuerit, sed ὀνόμασι, (scilicet τελῶναι, ἅλας, ἐλάχιστος) subintelligendum sit. Adverbium autem ὑπεσταλμένως ad sequentia κέχρηται τῷ λόγῳ, virgula post τισὶν posita, retrahendum, ut in simili loco, p. 208 A. ὑπεσταλμένως τέως κέχρηται τῷ λόγῳ. Particulam ὡς, quae in nonnullis apparet, ex correctione vocis ὑπεσταλμένοις natam esse quivis videt.

Digitized by Google

AD HOM. XIX.

p. 244 B. lin. ult. τὴν παρυφισταμένην. "Vox, opinor, singu-"laris, qua significatur, pestem illam vanae gloriae subrepere, et "bonum opus corrumpere." *Montef.* Vim commentus est V. D. quae verbo non inest. Simplicius Vetus: *quae illi importune assistere consuevit.* Παρυφίστασθαί τινι est *obiter cum aliqua re subsistere,* ut tam in malam quam in bonam partem dicatur. Noster Tom. XI. p. 231 D. Δοκεῖ γάρ πως παρυφεστάναι τὰ ἐναντία, ὥσπερ τῷ σίτῳ τὰ ζιζάνια, καὶ τῷ ῥόδῳ αἱ ἄκανθαι. Forma activa legitur infra p. 293 B. Plura dabit *Matthaeius,* N. T. Tom. I. p. 62, ubi synonyma fere παρακολουθεῖν et παραφύεσθαι excitat.

p. 244 D. not. [c] Pro vulgato δυσφορωτάτου ingeniosam conjecturam δυσφωράτου vel δυσφωρατοτάτου proposuit Bois. Illud ex uno cod. recepimus; hoc olim habuit Bodl. 2943, ubi nunc δυσφορατοτάτου legitur. Vetus, *insidiosissimo.* Saepius in his vocabulis lapsi sunt librarii; e. g. Plutarch. II. p. 51 D. ubi haec apposite ad nostrum locum scripsit Wyttenbachius: "δυσφώρατος] "Ter in hoc libro occurrit, ubique magna cum varietate. Hic "plurimi libri δυσφωρότατος, C. E. F. Mosc. 1. 2. Voss.; at Harl. 1. "Turneb. δυσφορώτατος: tum Venet. a prima manu δυσφωράτατος "vitiose: deinde D. et Venet. a 2da manu δυσφωρατότατος. Reliqui "cum vulgata consentiunt. Δύσφωρος item probum est vocabulum, "ut εὔφωρος, κατάφωρος, περίφωρος; nec minus δυσφώρατος pro-"bum, et usurpatum in positivo quidem gradu, sed in superlativo "magis δυσφωρότατος a δύσφωρος, quam δυσφωρατότατος a δυσφώ-"ρατος usitatum fuisse dicam." Ceterum ut olim Noster, sic nuper locum Evangelii interpunxit *G. Wakefield* Sil. Crit. V. p. 7. Infra tamen p. 259 E, ubi Interpretem, non Oratorem agit Chrysostomus, locum vulgari modo cepisse videtur.

p. 247 C. not. [b] Quod de Edd. dixi, id nonnisi de Sav. et Ben. intelligendum est. Nam Com. et Mor. ὅταν...ἐπαγγέλλεται ediderunt.

p. 249 A. not. [p] Edd. τὸ δοκεῖν ἀπειρημένοις ἀνθρώποις ἐξομοιοῦσθαι. *desperatis hominibus* Ge. Ben. Τὰ ἀπειρημένα sunt *res interdictae;* οἱ ἀπειρημένοι nullo, opinor, sensu dicatur. Verba Nostri p. 272 C. ταῦτα γὰρ τῶν σφόδρα ἀπειρημένων ἦν male cepit Vetus, vertens: *haec enim desperatorum hominum professio est.* At desperati homines Nostro sunt οἱ ἀπεγνωσμένοι Tom. IX. p. 702 E. Tom. X. p. 406 E. In nostro loco ἀπερριμμένοις conjecit Savi-

Digitized by Google

lius, quod ex codice recepi. Alius, Reg. 669, ἀπεριμμένοις (sic) habet. Vocem ἐῤῥιμμένος saepius in codd. cum simplici ρ̄ aut μ̄ scribi, satis notum est.

p. 249 B. lin. 7. τὸν ἀνελεῆ καὶ ὠμόν. Sic codd. et Edd. omnes. Supra autem p. 201 A, B bis legitur ἀνηλεῶς καὶ ὠμῶς; ubi in nullo codice aut ἀνελεῶς, aut quod in Edd. perperam excusum est, ἀνιλεῶς inveni. Rursus p. 760 D. ἀνελεῆ sine varietate legitur. In locis, quae sequuntur, pp. 402 E. 616 E. 789 B. 809 D. ubi eadem formula ὠμὸς καὶ ἀνηλεὴς redit, inter ἀνηλεὴς et ἀνελεὴς mire fluctuant tum scripti tum editi libri; ut difficile sit, utra scriptura quoque loco praeferenda sit, pro certo definire. Nisi mavis ad sententiam Bastii, Viri eruditissimi, accedere (ad Greg. Cor. pp. 163, 880. Ed. Schaef. et in Adversariis ad calcem Lex. Scapulae, Ed. Oxon.) vocabula ἀνελεὴς et ἀνελεῶς omnino falsa et Graecis ignota esse statuentis. Quod Passovio tamen in Lex. s. v. ἀνελεὴς non probavit.

p. 249 C. lin. ult. "Latini male hic alterius Homiliae [xx] "faciunt principium, cum apud Graecos ejusdem sit continuatio." *Montanus*. Inde evenit, ut Homiliae sequentes duplici numero in Edd. Graeco-Latinis gaudeant; e. g. Hom. xx. al. xxi.

p. 251 B. lin. 7. φθάσαι τὴν ἀκρίβειαν insolentius dictum esse pro φθάσαι εἰς vel πρὸς τὴν ἀκρίβειαν monuit Sav. Codices tamen nihil mutant. Infra p. 429 D. praepositionem ab uno cod. F. abesse, oblitus sum monere.

p. 252 A. lin. 6. τὸν ἐπιούσιον, τουτέστι, τὸν ἐφήμερον. Alio loco Tom. III. p. 30 E. diversam hujus vocis interpretationem iniit Chrysostomus; ἄρτον ἐπιούσιον, τουτέστιν, ἐπὶ τὴν οὐσίαν τοῦ σώματος διαβαίνοντα, καὶ συγκροτῆσαι [male haec exscribens συγκρατῆσαι dedit *Kuinoel* ad loc. Evangelii, quem alii secuti sunt: cf. quae ad p. 223 C dixi] ταύτην δυναμένην. Sed Homiliam illam inepti cujusdam consarcinatoris opus esse, quicquid contra dixerit Montefalconius, nullus dubito.

p. 252 C. lin. 2. Solis initiatis oratione Dominica licebat uti. Vid. Tom. x. p. 435 C, ubi de Catechumenis ait, οὐδέπω γὰρ εὐχὴν ἔχουσι τὴν νενομισμένην καὶ εἰσενεχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ. Idem nos docuit Theodoret. Lib. v. cont. Haeret. Ταύτην δὲ τὴν προσευχὴν οὐ τοὺς ἀμυήτους, ἀλλὰ τοὺς μυσταγωγουμένους διδάσκομεν. Οὐδεὶς γὰρ τῶν ἀμυήτων λέγειν τολμᾷ, πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, μήπω δεξάμενος τῆς υἱοθεσίας τὸ χάρισμα. Quem locum excitavit *Petavius* ad Synes. Notae p. 9. Ceterum in proxime sequentibus errorem Novatianorum, qui lapsis post Baptismum poeni-

Digitized by Google

tentiam negarent, ab Auctore perstringi, monere voluit scriba codicis E, in margine notans, Κατὰ Ναυτιανῶν (sic).

p. 253 D. lin. 1. λαβόντες...σωτηρίαν. "Cod. Const. sic legit "hunc locum: λαβόντες τέκνα γενέσθαι θεοῦ, αὐτοὶ φαινώμεθα τὴν "ἡμῶν προδιδόντες εὐγένειαν." *Sav.* Sic Bodl. 2934, sed omisso ante ἐξουσίαν articulo.

ibid. not.[w] διδάσκων [οὐ] παραιτεῖσθαι Com. Mor. et sine uncis Ben. Savilius eam ipsam lectionem edidit, quam nos e cod. F. retulimus, nisi quod particulam μὲν pro μὴν imperite scripsit. Negationem a librariis invectam esse certissimum puto. Cf. Hom. XIV. init. Verba Euthymii sunt: διὰ τοῦτο, μὴ ἐπαγομένων μὲν τῶν πειρασμῶν, παραιτητέον αὐτούς· ἐπαγομένων δὲ, ἀνδριστέον.

p. 254 C. not.[a] Cum meis E. F. consentit Reg. 669. Verba e S. S. allata solenniter excipit particula οὐκοῦν, qua viam ad animadversiones suas paret Interpres. Fas sit mihi locum exscribere ex Homilia, pulcherrima sane, sed vitiosissime a Benedictinis ex uno cod. edita, Tom. VI. p. 281 A. "Ὁ δὲ ἔφη· ἐπειδὴ βλέποντες οὐ βλέπουσιν." Οὐκοῦν ἐπειδὴ μὴ ἰδόντες ὑμεῖς εἴδετε, ἀναγκαῖον μὴ ἐν παραβολῇ εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς. Καὶ, "ἐπειδὴ ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν." Οὐκοῦν ἐπειδὴ ὑμεῖς μὴ ἀκούσαντες, ἀκούετε νῦν οὐκ ἔλαττον, ἢ εἰ τότε ἠκούσατε, ἀναγκαῖον ὑμᾶς μὴ ἀποστερῆσαι τῆς τραπέζης ταύτης. [Lacuna, quam post ἀκούουσιν asteriscis positis indicavit Montef., nulla est. Mox, ubi in cod. scriptum ἢ τότε ἠκούσατε, mendum, quod in v. ἠκούσατε suspicabatur Montef., nos levi mutatione sustulimus.] Ceterum verba loci laudati cum serie orationis commixta haud raro Editores fefellerunt. E. g. Tom. x. p. 437 A. vulgo legitur, Ὁ αἰσχρολογῶν ἄρα οὐκ ἔχει ἔνθεον νοῦν, οὐδὲ ὁ εὐτραπελίᾳ καὶ γέλωτι χαίρων, σώφρονα λογισμόν. Καὶ τί ποτε κ. τ. ἑ. Corrige οὐδὲ ὁ εὐτραπελίᾳ καὶ γέλωτι χαίρων. "Σώφρονα λογισμόν." Καὶ τί ποτέ ἐστι σώφρονα λογισμὸν ἔχειν; Nam in eo est Scriptor, ut clausulam ex prece pro Catechumenis desumtam, ἵνα αὐτοῖς δοίη νοῦν ἔνθεον, σώφρονα λογισμὸν, καὶ ἐνάρετον πολιτείαν membratim exponat.

p. 256 B. not.[w] Edd. omnes, ὅταν ἡνίκα ἐξιλεοῦσθαι αὐτὸν δέῃ, καὶ τότε αὐτὸν παροξύνῃς, altera lectione prorsus celata. Pro vulgata stant Interp. Arm. et Flor. p. 277; in qua illud tantum displicet, quod ἡνίκα sine ἂν cum conjunctivo construitur. Eam, quam e codd. revocavi, in suo habuit Vetus, sic vertens: *etiam in ipso tempore, quo Deo supplicas, eumque tibi propitiari cupis.* Librarios in errorem duxit forma secundae personae minus vulgaris ἐξιλεοῦσαι, quam in ἐξιλεοῦσθαι mutare proclive erat. Infra

Digitized by Google

p. 364 A. pro στεφανοῦσαι, quo nihil sanius, στεφανοῦσθαι correxit *Matthaeius*, Nov. Eclog. p. 168, alterum operarum vitio tribuens. Postea veriora edoctus, p. 198, plura dedit hujus formae exempla. In nostro opere notanda sunt καρποῦσαι p. 263 D. διορθοῦσαι pp. 344 B. 356 A. ἐκθηριοῦσαι p. 441 A. In alio loco p. 737 E. τιμᾶσαι pro vulgato τιμᾷ ex omnibus codd. recepi. Vid. *Lobeck.* ad Phryn. p. 360.

AD HOM. XX.

p. 259 D. not.[e] Vetus: *de fucis atque picturis corrumpentibus facies faeminarum.* Ergo διαφθειρόντων habuit, quod in margine ex *uno* tantum meorum protuli, cum deberem ex *omnibus praeter A.* idem notare.

p. 262 C. not.[z] Vulgatum ὑπερεχομένων tandem in Reg. 668 inveni.

p. 263 B. not.[e] "Savil. et quidam alii, καὶ γὰρ ἀνδραπόδου "παντὸς ὁ τοιοῦτος διακείσεται χεῖρον, τυραννίδα χαλεπωτάτην ἐπι-"σπώμενος, καὶ τὸ πάντων κ. τ. ἑ. Morelli lectio, quam retinemus, "καὶ γὰρ ἀνδραπόδου παντὸς ὁ τοιοῦτος χαλεπωτάτην ἐπισπᾶται τὴν "δουλείαν, καὶ τὸ πάντων κ. τ. ἑ. perinde quadrat: utra sit melior, "asserere difficile est." *Montef.* At pace Viri eximii, Morelli lectio prorsus hiulca et mutila est, ut nullo pacto cum sequentibus cohaerere possit. Sed fac utramque *perinde quadrare:* tunc ad codices et Veterem Interpretem provocandum erat, de quibus Monachus ille οὐδὲ γρύ. Nos autem h. l. septem codices diversarum recensionum una cum Interpretibus Lat. et Arm. in subsidium vocavimus; quos omnes uno ore Savilio suffragari affirmamus.

ibid. not.[f] Edebatur ὥσπερ κύων τάφρῳ προσδεδεμένος, altera lectione ad marginem ablegata. Quorsum et qua ratione canis *fossae* alligetur, scire pervelim. De canibus sepulchrorum custodibus nihil quod sciam ex vetustis monumentis compertum est; sed multa quoque alia ad veterum mores vitamque domesticam spectantia Chrysostomus in vasto scriptorum suorum thesauro servavit, quae aliunde frustra quaeras. Quod ad nostram rem attinet, notissimus est mos, defunctorum corpora magnifico vestitu induta, auro gemmisque ornata, conditoriis inferendi. Inde orta est nova facinorosorum (Graeci τυμβωρύχους vocant) impietas: de

Digitized by Google

qua re exterorum Scriptorum classica sunt loca, Charit. Aphrod. I. 6: Xenoph. Ephes. III. 8. Nostri unum e pluribus locum apponam, qui exstat Tom. IV. p. 746 C. *Καὶ οὐ τοῦτο μόνον ἐστὶ τὸ δεινὸν, ἀλλ' ὅτι καὶ τοὺς τῶν τοιχωρύχων ἀνοίγει ὀφθαλμούς... Τὸ μὲν γὰρ σῶμα τοῦ πένητος οὐκ ἄν τις ἕλοιτο γυμνῶσαι λοιπόν· ἡ γὰρ εὐτέλεια τῶν ἱματίων φυλακὴ τῇ περιβολῇ τοῦ σώματος γίνεται. Ἐνταῦθα δὲ κλεῖθρα καὶ μοχλοὶ καὶ θύραι καὶ φύλακες, καὶ πάντα εἰκῇ καὶ μάτην, τῆς τῶν χρημάτων ἐπιθυμίας τοὺς τὰ τοιαῦτα κακουργεῖν ἐπισταμένους πάντα τολμᾶν ἀναπειθούσης.* [Pro *τοιχωρύχων* credibile est Auctorem *τυμβωρύχων* scripsisse, quod alias quoque alteri cedere coactum est. Vid. var. lect. ad p. 176 C.]

p. 263 E. not.[i] Hallucinatur hic quidem Montef.; nam Parisienses, quibus utor, cum meis et Mosqq. conspirant. Hi autem sunt Regii 666, 668, 673.

p. 266 A. lin. 2. *οἷον ἂν εἴ τις πάθοι.* "Deleo *εἰ.*" *Bois.* Id mihi quoque prorsus necessarium videtur; in codd. tamen omnibus legitur. Scribis fraudi fuit formula solennis, *οἷον ἂν εἰ.* Similiter p. 273 A. *εἰ* post *ὡς ἂν* in Edd. irrepsit.

p. 267 A. not.[o] Adde: *ἐμβάλλεις* E. et corr. D.

p. 267 B. not.[q] Cum meo E. consentire Regios 668, 669 nunc video.

p. 267 C. not.[s] Tandem inveni codicem, Reg. 669, quem molesta illa iteratio non invasit.

p. 267 E. not.[t] *κριτήριον* legit etiam D.

AD HOM. XXI.

p. 269 B. not.[d] [*τοῦ*] *ἑνὸς* Com. Mor. *τοῦ ἑνὸς* Sav. Ben. Articulum, qui etiam in loco S. S. Homiliae praefixo desideratur, cum codd. uno excepto omnibus delevi. Quod vereor ne bilem moveat Viro doctissimo *C. F. A. Fritzsche,* qui ex hoc Nostri loco, ut vulgo repraesentatur, et uno Evangeliorum non optimo codice articulum arripuit, et in textum N. F: per fas et nefas invexit. Infra p. 270 E. nescio quid eidem V. D. in usu verborum, *τοῦτο· ποῖον;* displicuerit, ut locum sic refinxerit: *διὰ*

Digitized by Google

τοῦτο, οἷον, τὸ τῆς ζημίας ἄφατον. Nam utrum τοῦτο an διὰ τοῦτο scribatur, hoc quidem parum interesse putem; qui autem ποῖον in οἷον migrare jusserit, is locum depravasse, non sanasse, censendus est, ut allatis exemplis patebit. Tom. x. p. 193 A. τούτων· ποίων; pp. 117 C. 234 A. διὰ τοῦτο· ποῖον; Adde Euthym. Tom. I. pp. 729, 891, 945. Theoph. ad Matth. x. 5. τούτους· ποίους; quod aliter dixit Noster, infra p. 369 B. ποίους τούτους; (Sic pro ποῖα πάντα p. 576 B. inverso ordine, πάντα· ποῖα; dedit Euthym.) Data occasione, emendabo duo alia Chrysostomi loca, quae nunc levibus vitiis laborant. Tom. x. p. 390 A. Διὰ τοῦτο ἐπήγαγεν· "οὕτω καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν." Οὕτω πως ἐν διαφορᾷ πολλῇ. Ultima sic legenda: Οὕτω· πῶς; Ἐν δ. π. Tom. XII. p. 134 B. "τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ, ἑαυτὸν ἀνενέγκας." Τοῦτο ποιῶν, ἐνταῦθα κ. τ. ἑ. Lego, Τοῦτο· ποῖον; Ἐνταῦθα κ. τ. ἑ.

p. 269 D. not.[h] πῶς ὁ Ἰὼβ εὐδοκίμησε. Vetus: *quomodo etiam* Jacob *placuit Deo;* quem sic correxit Montanus: *quomodo etiam* Jacob *splendidus et celeber fuit.* Uterque igitur in codicibus, quibus usi sunt, Ἰακὼβ scriptum invenit. Idem margini suo adscripsit Sav. Vulgatum summo consensu tuentur cum Epit. et Interprete Arm. omnes mei. Solus A. qui paulo post Ἰὼβ vulgari modo exaratum habet, hic Ἰῶ᾽β sic scriptum praefert; quod tamen alibi cum in aliis monosyllabis, tum in hoc ipso nomine factum vidi. Certe nomen Ἰακὼβ ex numero eorum, quae per compendium scribantur, non credo exstitisse.

p. 270 C. not.[i] Ἐκπίπτει vel ad ἡ ψυχὴ referendum; vel, quod verius puto, Scriptorem a pluribus ad unam personam per incuriam delapsum esse statuendum.

p. 271 B lin. 1 et 2. C. lin. 8. ἐκ τῶν ὑπηργμένων ἡμῖν ἤδη; *ex iis quae in nobis sunt,* vel, *quae in nobismetipsis gerimus,* verterunt Interpp. Latini. Malim, *ex iis quae jam antea nobis exhibuit Deus,* vel simpliciter, *ex praeteritis.* Mox τὸ δὲ σῶμα καθ' ἑκάστην ἐπιδίδωσι τὴν ἡμέραν, caveant tirones, ne cum Montef. vertant, *corpus vero dat* (sc. Deus) *quotidie:* nam ἐπιδίδωσι nil nisi *augetur* significare potest.

p. 271 C. not.[k] Hodie τούτου, ut magis Chrysostomicum, probo. Vid. p. 686 B. ubi οὗτος δὲ pro ὁ δὲ post Savilium recepi. Tom. x. p. 41 A. τὸν μὲν γὰρ ἴσως ἐνόμιζον ἑαυτῷ δόξαν κτώμενον ταῦτα ποιεῖν, τούτους δὲ καὶ μειζόνως ἂν ἐμίσησαν; ubi laudo Editorem Ben. 2dae, τούτους ex codd. pro τοὺς revocantem. Ibid. p. 389 D. καὶ τὰ [τὸ?] μὲν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἀπήρτισε, τούτου δὲ ἄρχεται νῦν.

Digitized by Google

p. 273 D. lin. 2. τελωνίαν] τελωνείαν D. E. F. quod nunc praetulerim. Infra p. 348 B. hanc formam ex omnibus codd. uno excepto A. excudendam curavi.

AD HOM. XXII.

p. 274 E. lin. 5. δὴ om. A. C. F.

p. 275 C. lin. 4. ἀλλὰ δι' ὅλης τῆς βασιλείας αὐτοῦ: et mox, ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. At in initio Homiliae vulgari modo scripsit, ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ. De hac diversitate, quae quidem magis ad miram Chrysostomi in locis S. S. laudandis negligentiam illustrandam, quam ad textum N. F. recte constituendum pertinet, prorsus silent Critici sacri.

p. 276 A. not.[m] Codices τιμήσειεν, confusione satis frequenti. Vid. var. lect. ad pp. 173 E. 337 C. In nostro loco litera ε̄ finalis a prima vocis sequentis arrepta est.

p. 278 A. not.[a] Glossema manifestum μεριμνῶμεν omnes Edd. occupavit, ut tamen ipsa glossa in margine delitescat. Infra p. 660 C. Μὴ δὴ πτωχεύωμεν, ubi Vetus: *non simus igitur ita pauperes animo.*

p. 278 C. not.[c] Edebatur οὐδὲν μετὰ τῶν διδομένων. "Boisius "et Interpres legendum censent, οὐδὲν μέγα." *Sav.* "Hic locus "non videtur sanus esse. Savilius suspicatur legendum, οὐδὲν "μέγα. Sed hac facta mutatione locus non melius habere vide-"tur." *Montef.* Interpretis verba sunt: *horum quae in praesenti dantur, nihil esse omnino magnum, si futurorum magnitudini comparentur.* Olim quidem ferri posse vulgata putabam, si verba μετὰ τῶν διδομένων vertas, *cum iis quae dantur,* (non ut Montef. *inter ea quae dantur*) i. e. inclusis omnibus rebus, quas ad vitae solatium petentibus dat Deus. Sed quoniam μέγα codicis auctoritatem nactum est, id libenter amplector.

p. 278 D. not.[d] καταναλίσκων σαυτὸν Edd. Magis Chrysostomicum est, quod dedi, καταναλίσκων αὐτὴν (sc. τὴν σπουδήν). Vid. p. 297 B. Flor. p. 127. εἰς τὴν ἑαυτῶν διάνοιαν τὴν προθυμίαν καταναλώσωσιν ἅπασαν.

p. 279 E. not.[q] αὐτὰ pro αὐτὸ ex omnibus libris recepi: *haec ipsa* Ge. Cf. quae ad p. 230 D. dixi. Similia sunt p. 269 B. εἶτα

Digitized by Google

ἐπιτείνων αὐτὰ, φησίν (ubi Sav. contra librorum fidem αὐτὸ edidit). p. 274 D. ὅτε αὐτὰ κατεσκεύασεν. p. 300 A. εἶτα ἐπιτείνων αὐτά (ubi in Edd. et uno cod. αὐτὸ legitur). Dionys. Hal. de comp. verb. in fine: Τοῦθ' ἕξεις δῶρον ἡμέτερον, ὦ Ῥοῦφε, πολλῶν ἀντάξιον ἄλλων, εἰ βουληθείης ἐν ταῖς χερσὶν αὐτὰ συνεχῶς ἔχειν; ubi vulgatum defendit Schaefer.

p. 282 B. not. [m] Vocula μὴ cum in sedem non suam casu migrasset, codicibus, Editionibus et Versionibus turbas dedit. Com. et Mor. εἰ καὶ [μὴ] διὰ τὸ μὴ εἶναι φ. Sav. εἰ καὶ μὴ διὰ τὸ [μὴ] εἶναι φ. Ben. εἰ καὶ μὴ διὰ τὸ μὴ εἶναι φ. Arm. *non quia amicus es;* sed in mar. *non quia amicus non es.*

p. 282 C. not. [p] κατεδηδοκὼς [ῆς καὶ καταναλωκὼς] Com. Mor. Cum editis facit Auctor Floril. p. 59.

p. 283 A. lin. 2. Προσέλθωμεν [τοίνυν] εὐκαίρως καὶ ἀκαίρως Com. Mor. et sine uncis Ben. Locum, ut in omnibus codd. legitur, jamdudum repraesentaverat Sav.

AD HOM. XXIII.

p. 285 B. not. [i] Locus sic vulgo legitur; ἀλλὰ τοὺς ὑπὲρ ἑαυτοὺς μὴ κρίνειν, καὶ δι' ὑπόθεσιν ὡμολογημένην, ἀλλὰ περὶ τῶν κρυπτῶν καὶ ἀδήλων, οὐχ ἁπλῶς τοὺς ἁμ. μὴ διορθοῦν. Solus Sav. verba ἀλλὰ περὶ τῶν κρυπτῶν καὶ ἀδήλων uncis inclusit. Nunc de codd. monendum est. Verba περὶ τῶν κρ. καὶ ἀδ. in omnibus desiderantur: etiam ἀλλὰ a tribus D. E. F. abest, alius C. καὶ pro ἀλλὰ habet. In tribus, ut dixi, μὴ ante διορθοῦν male excidit. Ad perfectam loci sanationem cum unum tantum deesset, nempe particula, quae voci ὡμολογημένην contrariam qualitatem indueret, in subsidium venit optimus codex E. cujus scripturam ad minimum apicem textus noster exhibet. Quid autem Scriptor hac locutione δι' ὑπόθεσιν μὴ ὡμολογημένην significare voluerit, verbis idem sonantibus περὶ τῶν κρυπτῶν καὶ ἀδήλων glossator nescio quis indicavit. Locum, ut a nobis emendatus est, accurate expressit Vetus: *sed eos qui audebant judicare meliores, et in causa non manifesta: non enim vetuit eos corripere peccantes.*

p. 287 B. lin. 8. καὶ τοῖς ἀλλοτρίοις (omisso τὸ) F. et sic ante Montef. edebatur.

Digitized by Google

p. 287 E. not.[f] Verba καλυπτέσθωσαν φησὶν ἵνα etiam a Regiis 666, 668, 669, 673 absunt. Vetus: *Quia vero discere illa naturali ratione non possunt, saltem prae ignorantia revereantur.* Unus meorum, ut dixi, κᾂν ἀπὸ τῆς ἀγνοίας αἰδεσθήτωσαν praebet; qui tamen codex plura emendatoris indicia prae se fert.

p. 289 A. lin. 9. ἐνεγγυήσατο C. E. F. et pr. D. Vide p. 440 B. not.[z]

p. 289 B. not.[p] Si sana sunt vulgata, notanda est locutio rarissima γίνεσθαι πρός τι, *alicui rei intentum, in aliquo opere occupatum esse.* Diog. Laert. VI. 25. Ἀλλά, νὴ τοὺς θεούς, φησί, Διόγενες, κἀκεῖ τὰ πολλὰ πρὸς ἐλάας καὶ τὰ τοιαῦτα ἐγενόμην. Paulo usitatius est, γίνεσθαι πρός τινι, eodem sensu. Demosth. p. 287, 4. ἦν πρὸς τῷ σκοπεῖν, ἀλλὰ μὴ φιλονεικεῖν περὶ ὧν ἂν λέγω γένησθε. Dicitur etiam εἶναι πρός τι vel πρός τινι. Plutarch. II. p. 47 E. πρὸς τὸ μαθεῖν καὶ περιλαβεῖν τῇ διανοίᾳ τὸ χρησίμως λεγόμενον ὄντες; ubi videndus est Wyttenbachius. Julian. in laudem Constant. Orat. init. τοῖς πρὸς τοὺς πολιτικοὺς ἀγῶνας καὶ τὴν ποίησιν διατρίβουσιν; ubi quaedam monuit *Schaefer.* Praef. p. IV.

p. 290 D. lin. 7. Clausulam οὐδέπω γὰρ ἦν ἐκβεβηκὸς non agnoscit F. Paulo ante, "verba οὐδὲ εἰς μέσον...παρουσίαν loco movet Cod. Const. [Bodl. 2934], locatque post χαριεῖται." *Sav.* Idem codex Bodl. θελήσας pro σπεύσας dat, et οὕτω in eodem membro omittit.

p. 291 C. not.[k] Lectionem τί στενὴ haud cunctanter recepissem, nisi omnes Mosquenses, teste Matthaeio, contra stetissent. Nam in alio loco, Tom. XI. p. 492 F. ita diserte laudat Noster; immo etiam particulam in rem suam convertit. Οὐχ ἁπλῶς εἶπεν, ὅτι στενή ἐστιν, ἀλλὰ μετὰ θαυμασμοῦ, "τί στενὴ ἡ ὁδός·" τουτέστι, σφόδρα στενή. [Sic enim legendus est iste locus, tum ex codicibus (vide *Matthaei.* ad 1 Thess. v. 8) tum ex Eclogis, Tom. XII. p 743 B. In Edd. ad hunc diem perperam ὅτι pro τί excusum est.]

p. 294 C. not.[p] Ταῦτα δὲ καὶ διὰ τοὺς ἁπλῶς κ. τ. ἑ. Com. Mor. Ben. qui in ceteris mecum consentiunt. Praepositionem quam in nullo libro inveni, jure exterminavit Sav. Codicum discrepantia, quae in h. l. summa est, sic facillime explicari posse videtur, si ponas ab Auctore scriptum fuisse, Ταῦτα δὲ καὶ τοὺς ἁπλῶς διαβάλλοντας ἐπιστομίζων, καὶ τῶν κακηγόρων χαλινῶν τὰ στόματα; suppresso verbo λέγει vel ἔλεγε, quod etiam a nonnullis libris abest. Obiter noto, lectionem codicis A. minus accurate a prioribus Editoribus descriptam esse, cum ex illorum relatione verbum ἔλεγε ab hac lectione abhorrere non constet.

Digitized by Google

p. 295 A. not.[x] Scriptura εἰδῶμεν, quae fortasse non sollicitanda erat, ab uno codice B. firmari potest. Contra pro ἴδωμεν pugnant Ep. et Flor. p. 418. Sed καὶ ante Παῦλος, quod sententiae plane contrarium est, pariter omnes damnant.

ibid. lin. ult. τοῦτο om. C. D. Mox ποτὲ deest in D. Pro μονογενὲς in duobus codd. D. E. μονογενῆ scriptum est, ut in alio loco, p. 775 B, codices tantum non omnes ἐναγῆ pro vocativo venditant.

p. 295 D. not.[b] Edd. ἐδεξιώσατο. "Quidam habent ἐδίωξεν contraria omnino sententia." *Montef.* Itane, Vir optime? Num memoria tibi excidit Theocriteum, καὶ φεύγει φιλέοντα, καὶ οὐ φιλέοντα διώκει? vel quod ei simillimum ipse Chrysostomus dixit, supra p. 138 C. τὸν μὲν γὰρ φεύγοντα διώκειν εἴωθε, τὸν δὲ διώκοντα φεύγειν. Cf. p. 529 D. ibique adnot. Phavor. διώκω, τὸ ποθῶ· φεύγω, τὸ μισῶ· ὡς ὁ θεόλογος· φεύγεις διώκοντας ἡμᾶς. In nostro loco ἐδίωξε, et paulo ante γλυκὺν pro γαληνὸν habet Flor.

p. 297 D. not.[x] Edebatur τοὺς ὑπὸ δεσμὰ ἐκβαλλέτω, et p. p. τοὺς ἐπὶ βρόχον καταγέτω, miris sane locutionibus. Scripturas ἀπὸ δεσμῶν et ἀπὸ βρόχων, in quibus inest notissima breviloquentia, e margine Sav. et Ben., suffragantibus fere omnibus codicibus, revocavi. Τοὺς ἐπὶ βρόχον in suo legisse videtur Interpres, verbose vertens: *alios egestatis impatientia ad laqueum convolantes, in vitae amorem reducat;* unde haec extudit Boisius: τοὺς διὰ λιμοκτονίαν ἐπὶ βρόχον σπεύδοντας καταγέτω. Sed hoc est nugari.

p. 298 B. not.[b] Verba φύσῃ σπωμένῃ silentio praetereunt Vetus et Arm. *Vesicae inflatae* vertit Montef. Mihi potius de *folle distento* cogitandum videtur. Eustath. ad Il. σ'. p. 1151, 8. Ἰστέον δὲ ὡς ἡ χαλκευτικὴ φῦσα τραπεῖσα μεταφορικῶς τὴν ἀλαζονείαν αὐτῇ ὁμωνυμεῖσθαι πεποίηκε διὰ τὴν ἀνεμώλιον κενοῤῥημοσύνην τῶν ἀλαζόνων. Σπᾶσθαι autem et ἀνασπᾶσθαι an recte dici possint de folle, qui dum sursum deorsumque manubrium ejus trahitur, auras colligit et reddit, judicent linguae peritiores. Exempla quidem, ut in re minime obvia, vix exspectanda sunt.

Digitized by Google

AD HOM. XXIV.

p. 300 A. not.[h] Vulgo ἐπιτείνων αὐτό. Supra p. 269 B. Εἶτα ἐπιτείνων αὐτά. Vid. adnot. ad p. 279 E.

p. 301 A. lin. penult. διὰ τὴν ἑτέρων οἰκονομίαν. "Interpres legisse videtur οἰκοδομίαν." *Sav.* Nempe vertit: *in aedificationem proculdubio ceterorum.* At vereor ne ad hunc sensum omnino requiratur οἰκοδομήν. (Vid. quae ad locum Apostoli 1 Tim. i. 4. scripserunt Critici.) Utut sit, optime se habet vulgatum, *propter aliarum rerum administrationem;* vel, ut p. p. sequitur, θαυμαστὰ καὶ μεγάλα οἰκονομῶν πράγματα.

p. 301 C. not.[v] Particulam negativam inclusam habent Com. Mor.; successores autem, non monito lectore, uncos sustulerunt. Verba Euthymii sunt: καὶ τοῦ μὲν ἐναρέτου βίου ἀμοιβὰς ἡμῖν χρεωστεῖ ὁ θεός· τῶν δὲ θαυμάτων, ἡμεῖς μᾶλλον αὐτῷ.

p. 301 D. not.[x] Ad vulgatam scripturam Οἱ μὲν γὰρ, aliorum Ἃ μὲν γὰρ in marginem retulerunt Sav. Ben., de omissione voculae ἃ ante ἀκηκόατε nihil monentes.

p. 302 B. lin. 6. προσέπεσαν Edd. et unus Mosquensis, repugnantibus meis.

p. 303 A. not.[l] Edd. χρήματά σου ἀφαιρεθήσεται. "Alii male χρημάτων σου ἀφαιρήσεται." *Montef.* Sic Sav. in marg. At χρημάτων in nullo codice inveni.

p. 303 B. not.[m] Edd. ὡς καὶ κελεῦσαι ὑπερ ἐχθρῶν εὔχεσθαι; sed [ὑπὲρ ἐχθρῶν] Com. Mor. ὥστε καὶ κελεῦσαι εὔχεσθαι Reg. 669. Alius Reg. 668 cum meis B. C. consentit. "Alii non pauci ὡς καὶ ἐκέλευσά σε εὔχεσθαι ὑπὲρ αὐτοῦ." *Montef.* Hanc lectionem neque Sav. memoravit, neque mihi videre contigit. Vulgatum habent Bodl. 2943, et Nicetas in Catena. De crisi hujus loci sic sentio. Brevior scriptura, quae a codicibus plus habet auctoritatis, ad sensum tam manca et hiulca est, ut per se stare non possit. Ergo cum inter ἐχθρῶν, αὐτῶν et αὐτοῦ dijudicandum esset, lectionem αὐτῶν, ut difficillimam et medium inter duas alteras locum tenentem, recipiendam duxi. Est moris Nostro pronomen multitudinis de *genere* adhibere, etiam tum, cum de una tantum persona sermo praecesserat. Sic paulo ante pro τῆς ἀπειλῆς τῆς ἐκείνου, quod in Edd. legitur, ex codd. tantum non omnibus ἐκείνων dedi. Cf. adnot. ad p. 184 A.

p. 303 C. lin. 2. καὶ τὴν κοινὴν δίκην πραγματεύεσθαί σε παρασκευάζων. Perperam vertit Montef. *et tibi providens, ut a com-*

Digitized by Google

muni illa reddenda ratione te expedias. "Hoc est, ut existimo, "inquit Boisius, *efficiens ut a communi poena,* morte scilicet, *lu-*"*crum tibi compares.* Quid si de die judicii intelligamus?" *Sav.* Boisii interpretationem veriorem puto. Vid. p. 393 D.

ibid. not.[q] Corrige: "Sic *primus* edidit Sav." Nam eum secutus est Montef. Com. et Mor. οὗτος [τοιοῦτός] ἐστιν. Reg. 668. οὗτος τοιουτος ἐστιν (sic).

p. 304 A. not.[s] Edd. αὐτόν. Dedi e codd. αὐτὸ, usu apud Nostrum satis frequenti. Infra p. 306 B. διὸ καὶ εἰς αὐτὸ [Edd. αὐτὸν] κατέληξεν, ubi similiter ad λόγος pronomen refertur. Adde p. 379 C. not.[w].

p. 305 B. not.[l] Lectio codicis F. et Ed. Sav. haec est: ὅσῳ γὰρ ἂν ἐπιτείνωμεν τὴν φιλοσοφίαν. In ceteris, qui τιμῶμεν tuentur, voculae ἂν et τὴν non leguntur.

p. 305 D. not.[p] "Savil. in marg. post καὶ ὁ μὲν ἔλεγεν, sic "habet, εὕρηκά σε ὁ ἐχθρός μου. Tres autem codices MSS. εὕρηκάς "με ὁ ἐχθρός μου. Morellum et Savilii textum sequimur." *Montef.* Idem ego feci, auctoritate Interpretis Arm. motus. Nam codices, quibus utor, omnes cum tribus illis a Montef. visis consentiunt; nisi quod unus D. inverso ordine legit, καὶ ὁ μὲν ἔλεγεν, οὐκ ἔξεστι...ὁ δὲ ἔλεγεν, εὕρηκας...In alio C. omnia a primo ἔλεγεν ad secundum desiderantur. Vetus autem Latinus Eliae haec tribuit: *Tu perdis Israël, et domus patris tui;* quae aliis quoque ejusdem argumenti locis leguntur. Cf. p. 590 B. Tom. II. p. 93 A. Tom. XII. p. 177 A.

AD HOM. XXV.

p. 306 D. not.[a] Edd. et codex D. ὡς ὁ προφήτης Μωϋσῆς. "MSS. non pauci, ὡς ὁ προφήτης καὶ Μωϋσῆς, quae lectio si "vera sit, intelligatur oportet, Propheta nempe David, et Moyses "legislator." *Montef.* Verissimum est, per prophetam κατ' ἐξοχὴν Psalmistam plerumque designari. Vide pp. 186 A. 429 B. Hic tamen mallem cum Interpretibus de prophetis in universum cogitare, ut supra p. 46 B. τί δήποτε οὐκ εἶπεν, ὥσπερ ὁ προφήτης· ὅρασις ἣν εἶδον κ. τ. ἑ. ubi nomen plurale in unum codicem itidem

Digitized by Google

irrepsit. Aliter prorsus hunc locum seu legisse seu cepisse videtur Euthymius, qui sic enarrat: ἢ διότι οἱ γραμματεῖς μὲν εἰς τὸν νόμον καὶ εἰς τοὺς προφήτας ἀνέφερον, ἃ ἐδίδασκον· οἷον ὅτι ὁ νόμος κελεύει τάδε, καὶ οἱ προφῆται τάδε φασίν.

p. 308 A. not.[k] ὥστε πῆξαι τὸ δόγμα. Vetus: *modo ut dogma veritatis insereret.* Montef. *idque ut veritatis doctrinam firmaret.* Fefellit eos vox δόγμα, quae h. l. de vulgi *opinione*, non de Christi *doctrina* ponitur; ut πῆξαι τὸ δόγμα idem sit, quod βεβαιῶσαι τὴν ὑπόνοιαν p. 314 C, ubi continuo sequitur, ἵνα κυρώσῃ τὸ δόγμα τὸ ἐκείνου. Porro hic jungenda sunt τὸ δόγμα τῶν ἐκπληττομένων, aliter atque iisdem Interpretibus visum est; quorum hic, *quid dicit hic iis qui de potestate ipsius stupebant?* vertit; ille autem, *hic tamen pluribus de ipsius potestate mirantibus, quid ait?* unde haec excogitavit Boisius: ἐνταῦθα τῶν πλείστων ἐκπληττομένων.

p. 308 C. not.[p] In vocabulis δεικνὺς et δείκνυσι saepissime titubatum est; e. g. pp. 177 A. 189 B. 741 C. Nostro loco multo convenientius est participium, modo sequentia καὶ ἅπτεται vertas, *etiam tangit.*

p. 309 C. not.[b] Vulgatum προστάγματα, a Versionibus quoque testatum, non mutavi. Hodie vero libris scriptis obsequendum esse puto. Cf. p. 783 A. τὸ πάσχα τοῦτο φαγεῖν, τουτέστι, παραδοῦναι ὑμῖν τὰ καινὰ πράγματα. Vocabulorum πρᾶγμα et πρόσταγμα solennis est apud Nostrum permutatio, ita tamen ut saepius hoc pro illo, quam illud pro hoc perperam scribatur. Posterioris generis sunt p. 122 A. ubi πρᾶγμα πληροῦντες δεσποτικὸν ediderunt Com. Mor. p. 378 C. οἱ τῶν πραγμάτων τούτων ἀκούοντες Sav. in marg. p. 720 B. καὶ μισθοὺς αὐτοῖς τῶν πραγμάτων τούτων τελοῦμεν K. L. quae tamen lectio non spernenda. Plura sunt exempla, ubi πρόσταγμα in locum alterius male successit. Vide var. lect. ad pp. 194 C. 762 C. quibus adde p. 601 B. κἂν ἐπίπονον τὸ πρόσταγμα ᾖ Com. Mor. p. 609 C. ἐν ἑτέρῳ τινὶ βιωτικῷ προστάγματι iidem. p. 784 C. πάντα προανεκήρυξαν τὰ ἐν τῷ προστάγματι Sav. in marg.

p. 310 C. not.[l] Ne quis ad vulgatum defendendum ex articulo in τὴν ὠφέλειαν argumentum petat, ad locum simillimum p. 349 A. provocabo. Adde Eur. Suppl. 306. νυνὶ δὲ σοί τε τοῦτο τὴν τιμὴν φέρει, *honorem qui cum illa re conjunctus est;* quae verba sunt summi Hermanni ad loc.

p. 310 D. lin. ult. Pro verbis εὐχαριστία καλεῖται, prorsus diversa τί δήποτε; habet F.

Digitized by Google

p. 311 B. not.[p] ὑπὲρ τῶν γεννηθέντων [τῶν] ἔμπροσθεν Com. Mor. et demtis uncis Ben. ὑπὲρ τῶν γενηθέντων τῶν ἔμπροσθεν Reg. 666. Clausula ὑπὲρ τῶν γενηθέντων...εἰς ἡμᾶς, quae ad loci argumentum non valde apposita est, appendicis loco adjecta esse videtur, ut infra C. καὶ ὑπὲρ μικρῶν καὶ ὑπὲρ μεγάλων. Locum inde a verbis ὑπὲρ τῶν προτέρων sic vertit Vetus: *pro absentibus atque praesentibus* (?), *pro his qui ante nos fuerunt, pro his qui postea futuri sunt, Deo nos gratias jubet offerre.* Etiam Montef. postrema ita vertit, tanquam praepositio abesset.

p. 311 B. not.[r] Verba Καὶ τί πρὸς ἡμᾶς...εἶναι νομίζειν angelorum choro tribuenda sunt, qui objicientis partes ultro suscipiunt. Si cum Com. et Mor. Καὶ τί πρὸς ὑμᾶς legis, objectio ab hominibus proponitur; quod eodem redit. Sensum loci minus assecutus est Vetus: *Et quid ad nos, inquies, illud exemplum, quod non de habitantibus terrae, neque de hominibus protulisti?* Ita tamen cepisse videntur Savilius et Boisius; quorum ille, "τοὺς οὐκ ἐπὶ γῆς, hoc est *angelos*, producis in exemplum," notavit; hic vero locum sic refingi jussit: Καὶ τί πρὸς ἡμᾶς, φησὶ, τὸ οὐκ ἐπὶ γῆς, οὐδὲ ὑπ' ἀνθρώπων γινόμενον. Sed alteram interpretationem unice veram esse, vel a voce συνδούλους doceri potest. Nam angelorum σύνδουλοι nos homunciones sumus. Vide Apoc. xix. 10.

p. 312 B. not.[w] Εὐχαριστίας εἴσεται vix Graece dici putarim. Possis εὐχαριστήσει ex uno codice reponere; possis etiam εὐχαριστίας ᾄσεται tentare. Cui tamen conjecturae nec Versiones favent, nec ipse multum tribuo.

p. 312 D. not.[y] "Quidam, 'Αλλ' οὐχ ὁ Παῦλος οὕτως." *Montef.* Unus meorum οὕτως, alius τοιοῦτος addit, quae a scribarum liberalitate profecta sunt. Hujus exempli velim meminerit Lector; nam ad plurima Nostri loca, ubi eadem formula 'Αλλ' οὐχ ὁ δεῖνα redibit, aut purganda aut intemerata servanda usui erit. Quae nunc ad manum habeo, haec sunt: pp. 532 C. 591 C. 629 A. 721 B. 813 A. in quibus fere omnibus Editores deteriora secuti sunt.

Digitized by Google

AD HOM. XXVI.

p. 313 C. not.[b] Πίστις θερμὴ dicitur infra p. 768 C.

p. 315 C. lin. 2. Vocabulum πίστεως virgula remota ad πρόξενον refert Montef. atque ita vertit Vetus. Savilius autem tum post βασιλείας, tum post πίστεως distinxit.

ibid. not.[a] *Matthaei.* ad Euthym. p. 308. "Quomodo autem "Chrysostomus delatus est εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ? Scili-"cet per Lucae Lazarum. Nam p. 209 C. ubi primum haec trac-"tat, utrumque locum junxit, hunc Matthaei et Lucae xvi. 22. "Haerebat ergo adhuc ei in memoria locus Lucae. Nam cor-"rectio p. 315 C. [videlicet hoc ipso in loco, ubi tunc temporis "edebatur ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραάμ] haud dubie profecta est "a scribis, calamo excipientibus Chrysostomi dicentis verba." At scribae tantum non omnes etiam h. l. alteram lectionem intactam reliquerunt. Sic certe mei omnes, et uno excepto Mosquenses, testante ipso Matthaeio ad locum Evangelii. Parum accurate egit *Millius* ad loc. "Μετὰ Ἀβραὰμ] ἐν τοῖς κόλποις τοῦ Ἀβραὰμ Codices MSS. Chrysost. aliq. Atque ita bis in Commentario." Sed pace Critici summi, Chrysostomi codices εἰς τοὺς κόλπους, vel εἰς κόλπους, non ἐν τοῖς κόλποις exhibent; iidemque omnes, *etiam unus ille Mosq. qui* μετὰ Ἀβραὰμ *legit*, verba ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν non agnoscunt: de qua re nihil monuit Millius. Unum tantum addam, alias hunc locum vulgari modo a Chrysostomo laudari (e. g. Tom. I. p. 133 A. Tom. VI. p. 74 C. Tom. IX. p. 579 E.) nisi quod verba ἐν τῇ β. τ. ο. constanter, ni fallor, omittit.

p. 317 D. lin. ult. Verba εἰς τὴν οἰκίαν om. F. Idem codex post ἄξιος sic pergit: καὶ τῶν καλῶν ἐκείνων ἐπιτυχεῖν, ὧν καὶ Ἀβραὰμ ἀπέλευσεν (sic).

p. 319 B. not.[a] Scriptura προσστῆναι duplici σ̄, quam hic invitis libris secutus sum, alio nostri operis loco p. 696 D. codicum nonnullorum auctoritatem nacta est. Eandem probavit Savilius in notis. Rursus Tom. VIII. p. 376 D. legendum, ἵνα μὴ τὸ ἄνευ αὐτῶν ποιῆσαι π ρ υ σ σ τ ῇ τοῖς ὄχλοις. Ejusdem generis sunt προσσπεύδει Stob. p. 524, 36. προσσχὼν, δύσστομος, *Schaefer* ad Julian. Orat. p. xxii, ubi quaedam de codicum in talibus usu monuit. Locutio προσίστασθαί τινι proprium de eduliis nauseam creantibus usum habet. Etym. M. p. 700, 18. ἐὰν γὰρ εἴπω προσστῆναί μου [l. μοι] τὴν τροφὴν ἐπὶ τοῦ στομάχου διὰ δύο σσ̄ γρά-

Digitized by Google

φεται. Scholiast. ad Soph. Trach. 1183. (a *Matthaeio* Nov. Eclog. p. 222 excitatus) ἀπιστήσεις ἐμοὶ] γρ. προστήσεις ἐμοί, ἐναντιωθήσῃ, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐν τῇ βρώσει ψωμῶν προσισταμένων. Adde Greg. Cor. p. 41. Translate dicitur de iis, quae alicui aliquo modo molesta sunt, et in quibus offendit. Infra p. 345 C. προσίστατο γὰρ αὐτοῖς ἡ σάρξ. Tom. x. p. 41 B. ἀλλὰ ταῦτα πάντα οὐχὶ πείθειν μόνον καὶ ἐφέλκεσθαι τοὺς ἀκούοντας, ἀλλὰ καὶ προσίστασθαι πᾶσιν ἦν ἱκανά. (ubi mireris *Matthaeium* Nov. Eclog. l. l. in verbis οὐχὶ μόνον pro οὐχὶ μόνον οὐ haesisse). De dicto auditoribus fastidium movente ponitur, pp. 210 C. 343 C. 408 E; quem usum praeiverat Demosth. p. 1393, 16. ἄνευ δὲ ταύτης, κἂν ὑπερβάλῃ τῷ λέγειν καλῶς, προσέστη τοῖς ἀκούουσιν.

p. 319 C. lin. ult. Perperam Montef. post ἐστι distinxit, ut διπλῆ ad ἀπειλὴ referatur, hac notula adscripta: "Ἀπειλὴ hic pro "minis et promissis simul accipitur, ut etiam saepe apud ve- "teres." (!)

p. 320 D. not.[l] πρῶτος γὰρ ἦν. *nam prior apparuit* Arm. *verum Joannes, quoniam primum praedicavit, quasi possibile futurum praedixit* Ge. Montef. autem egregie ineptit, vertens: *verum ille, utpote homo, secundum captum suum haec dicebat.* De permutatione vocabulorum πρῶτος et ἄνθρωπος dixi ad p. 179 D.

p. 321 C. not.[t] Post ἐπιχειροῦντες vulgo addunt φρονοῦσι, quod insititium videtur. Ad ἀπεναντίας subintelligendum verbum substantivum, *contrarii sunt.* Infra p. 683 C. Τοιοῦτοι ἐκεῖνοι πάντες, ἀπεναντίας ἡμῖν. (Edd. ἀπεναντίας οἰκοῦντες ἡμῖν).

p. 322 A. lin. 2. Εἰ γὰρ ἐκεῖνα εὗρεν ἴασιν A. Mox not.[x] ποιήσας legit etiam D.

p. 323 C. nott.[c, d, e] Lectiones, quas pro vulgatis recepi, praeter unam προθυμοτέραν, margini suo adscripsit Sav. Hujus notulas expressisse videtur Montef.; sed pro ὀρθὰ βαδίζειν καὶ δι' ὅλου τρέχειν oscitanter descripsit ὀρθὰ βαδίζοντα καὶ δι' ὁδοῦ τρέχειν. Praeterea lectionem ὑπομείνασαν, quam ex Savilii margine sumsit, imprudens Morello assignavit.

p. 323 D. lin. 5. Notanda est locutio διαλαβεῖν πελάγη, quae non sollicitanda videtur. Noster Tom. xii. p. 224 B. ὁ κυβερνήτης ἂν ἅπαν τὸ πέλαγος διαλαβών. ibid. p. 226 A. οὐδὲ πέλαγος διαλαβεῖν ἄπειρον: ubi tamen Dounaei conjecturas διαβαλὼν et διαβαλεῖν, invitis codicibus, probavit novissimus Editor.

p. 324 D. not.[q] τὰ ἁμαρτήματα παραμυθήσασθαι. *peccantibus succurrere* Ge. *peccata expiare* Arm. Verbum παραμυθεῖσθαι cum significatione *leniendi* et *mitigandi* comites habet πενίαν p. 137 B.

Digitized by Google

φθόνον p. 178 C. καινοτομίαν p. 319 B. *acrius dictum* p. 350 A. *Compensandi* notionem habet, Tom. VI. p. 181 A. τῶν ἁλιεύεσθαι μελλόντων τὸ πλῆθος τοῦ σαγηνεύοντος παραμυθεῖται τὴν ἀμαθίαν. Proxime a nostro loco abest Tom. XI. p. 200 D. Ὥστε ὃ βούλομαι, τοῦτό ἐστι· ὑμᾶς τῶν ἁμαρτημάτων παραμυθίαν ἔχειν: nempe eleemosynas dando. Herodian. v. 6. παραμυθησάμενος ἀσέβημά τε καὶ ἁμάρτημα τηλικοῦτον, φήσας ἀνθρώπινόν τι πεπονθέναι πάθος. Cf. *Hemsterh.* ad Xenoph. Eph. I. 7. p. 153 Ed. Locell. Lectio τὰ ἁμαρτήματα παραιτήσασθαι et interpretatio est, et, ut mihi quidem videtur, ab usu istius verbi abhorret.

AD HOM. XXVII.

p. 327 A. lin. 1. ὅπερ καὶ τοῦτο ξένον ἦν. Cf. quae dixi ad p. 85 A. ὅπερ καὶ τοῦτο ξένον καὶ παράδοξον ἦν F. Idem codex p. p. κύματα pro ὕδατα, et συνέβη pro γέγονε habet.

p. 327 B. not.[l] Unus F. cum Edd. ἀνέλαβε habet, invitis Mosquensibus.

ibid. not.[m] Non erat, quod haec repetitio Οὐδὲ γὰρ...οὐδὲ γὰρ Editoribus displiceret. Ita enim alias Noster locutus est; e. g. p. 295 D. Οὐδὲ γὰρ λέγει...οὐδὲ γὰρ λέγει, ubi itidem variant codices. p. 562 B. Εἰ γὰρ...εἰ γάρ. p. 564 C. Ἔστι γὰρ...ἔστι γὰρ, ubi posterius γὰρ ab Editionibus immerito abest.

p. 327 C. not.[n] θεραπευόμενον habet etiam C. Alterum tuetur Epit.

p. 328 D. lin. 4. πολλὴν ἔχων τὴν ἀπόνοιαν. "Obiter noto, "in quibusdam Chrysostomi codd. legi ὑπόνοιαν. Ergo etiam In-"terpres Latinus [Montef.] reddidit *arrogantia*. Ita haud dubie "edere voluit Montef." *Matthaei.* N. T. Tom. I. p. 116. Mire hic hallucinatus est V. D. Nam primum, vulgatum ἀπόνοιαν hoc quidem loco, si ex meis codicibus fas est conjicere, nemo sollicitavit; mox autem p. 328 E. ὑπόνοιαν *recte* tuentur cum Edd. codices tantum non omnes. Deinde Montefalconii *arrogantia* vera est vocis ἀπόνοια interpretatio, alterius ὑπόνοια non item; quod alias (Nov. Eclog. p. 20) probe intellexit Matthaeius. Sed haec, credo, aliud agenti ei exciderunt.

Digitized by Google

ibid. not. [y] ὅπου δ' ἂν ἀπέρχῃ. De usu voculae δὲ in formulis ὃ δ' ἂν, ὅ τι δ' ἂν, ὅσα δ' ἂν et similibus monuit Vir citerioris Graecitatis peritissimus *Bast.* Ep. Crit. p. 219.

p. 329 A. not. [b] ταῖς ὄρνισιν praeter Edd. in uno cod. E. legi nunc video.

p. 329 B. not. [e] Additamentum ὅρα τί ποιεῖ legitur etiam in Edd., sed uncis incluserunt Com. Mor. "In aliis verba ὅρα τί ποιεῖ desunt." *Montef.* Et merito quidem; nam a librariis male sedulis profecta esse certissimum est. Idem facinus saepius tentarunt; e. g. p. 632 B. not. [a] Insigne exemplum ponam ex Nostri Hom. I. ad Pop. Antioch. Tom. II. p. 15 E. Scripti quidem codices non mihi sunt ad manum, sed is est locus, qui ex ipsis Edd. inter se collatis purgari possit. Nam Mor. et Ben. sic ediderunt: Καὶ ἵνα μάθῃς, ὅτι μείζονα ὕστερον ἔδωκε τὴν πληγὴν τῷ διαβόλῳ, ὅτε ἀφαιρεθεὶς ηὐχαρίστησεν, ἢ ὅτε κεκτημένος ηὐλέει, κατανόησον ὅτι ὅτε ἐκέκτητο κ. τ. ἑ. Postrema sic repraesentavit Sav. ἢ ὅτε κεκτημένος ηὐλέει, σκόπει ἐντεῦθεν, ὅτε ἐκέκτητο κ. τ. ἑ. Denique Florilegii conditor, qui locum exscripsit p. 301, haec habet: ἢ ὅτε κεκτημένος ηὐλέει, ἄκουσον· ὅτε ἐκέκτητο κ. τ. ἑ. Annon recte dixi, codices hic omnino in quaestionem non venire? Ceterum de hoc usu, ubi post protasin absolutam quodammodo suspenditur orationis spiritus, dixi in adnot. ad p. 135 C. Eadem fere est ratio loci Matth. ix. 6, ἵνα δὲ εἰδῆτε, ὅτι ἐξουσίαν ἔχει κ. τ. ἑ. et similium, ubi post pausam ad aliam personam convertitur oratio.

p. 330 B. Corrige not. [a] "πληρώσαντες C. F. et sic a prima manu A. E."

p. 330 D. lin. 2. Verba Interpretis Arm. Graece reddita hoc sonant: Εἰ δὲ μηδὲ ὅσον εἰς ταφὴν πατρὸς δεῖ ἀπολιμπάνεσθαι τῶν πνευματικῶν, ἐννόησον κ. τ. ἑ. ubi ipsam Chrysostomi manum agnoscere mihi videor. *Cf. var. lect. Vetus: *Quod si nunc tam breve tempus propter sepeliendos parentes abesse a spiritualibus vetitum est.* Epit. Εἰ δὲ (μὴ superscripto ab eadem manu) ὅσον εἰς ταφὴν πατρὸς καιρὸν ἀναλῶσαι δεῖ βραχὺν ὄντα καὶ οὕτως ἀναγκαίου πράγματος θάψαι πατέρα, ἐννοήσωμεν κ. τ. ἑ. Postremo Euthym. Εἰ δ' ἐκεῖνον οὐδ' ἐπὶ μικρὸν ἀφῆκεν ὁ Χ. ἀπολειφθῆναι τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ, τίνος ἂν εἴημεν κ. τ. ἑ.

p. 331 D. not. [g] "Savil. solus δυσωδίας ἀποπνεῖ." *Montef.* Hoc ab uno meorum testatum dubitanter quidem propagavi. Simile est ἀποπνεῖν αὔλου καὶ ἀκηράτου εὐωδίας, quod ex Eusebio excitavit *H. Steph.* in Thes. Rarior, nec tamen omnino insolens locutio est

Digitized by Google

ἀναπνεῖν τινος. Philostr. Imag. II. 33. Ἐοίκασι γὰρ θυμιαμάτων τε ἀναπνεῖν καὶ σπονδῶν. Id. Heroic. p. 12. Ed. Boiss. ἡδὺ γάρ που τῶν φυτῶν ἀναπνεῖ. Q. Calab. XIV. 72. αἱματόεντος ἀναπνείων ὀρυμαγδοῦ.

p. 332 D. lin. ult. ἐπὶ τὰ δεῖπνα καλέσει τὰ ἑαυτοῦ. Allusio est ad Joan. xii. 2. Cf. p. 360 C.

AD HOM. XXVIII.

p. 334 A. lin. 1. καὶ ἐμακροθύμησε. "Ἐμακροθύμησε hic activam "significationem habere videtur; animum indidit ad patiendum et "tolerandum." *Montef.* Hoc nimis absurdum est. Vetus autem Interpres haec silentio praeteriit. Vertas: *et intervenire distulit.* Ponitur hoc verbum de eo qui affectus suos, plerumque iram, rarius ut h. l. *misericordiam,* ad tempus reprimit. Quoad effectum vix differt ab ἀναβάλλεσθαι. Luc. xviii. 7. καὶ μακροθυμῶν ἐπ' αὐτοῖς, ubi recte Euthym. ὁ παρορῶν αὐτοὺς ἐπ' ὀλίγον, ἵνα δοκιμασθῶσι. Cf. Sirac. xxxii. (xxxv). 22. Noster Tom. IV. p. 247 D. καὶ οὐ περιεῖδεν ἐπὶ πολὺ τὸν δίκαιον (Noe) ἀλλὰ μέχρι τοσούτου μακροθυμήσας, μέχρις ὅτε ἀντισχεῖν ἠδύνατο, τότε λοιπὸν τὴν παρ' ἑαυτοῦ δωρεῖται χάριν. p. 451 A. οὐδὲ οἰκτείρει τὸ γύναιον (Syrophoenissam) ὁρῶν μετὰ τοσαύτης οἰμωγῆς προσελθοῦσαν, ἀλλὰ μακροθυμεῖ.

p. 335 E. not.[b] Praeter meos codices, inspexi Regios quatuor, qui omnes ἐναντία λέγειν habent. Sic etiam Nicetas. Hoc, quod olim recipere dubitavi, hodie non tam commodum, quam prorsus necessarium puto. Nam ἀμφιβάλλειν, *haesitare* vel *ambigere,* (vide pp. 54 A. 124 B. 157 C. 175 C. etc.) de testibus inter se discordantibus nemo, opinor, dixit. Legitur quidem apud Hesych. ἀμφιβάλλων· μαχόμενος· περιβάλλων; sed, quod dixi, repugnat constans loquendi usus.

p. 336 B. lin. 7. οἷον ὅτι κ. τ. ἑ. Haec non de quibusvis mortuis intelligenda esse, sed de iis qui non sua morte defuncti fuerint, docebit ipse Chrys. in Concione de Lazaro II. Tom. I. p. 727 E. Καὶ γὰρ πολλοὶ τῶν ἀφελεστέρων νομίζουσι τὰς ψυχὰς τῶν βιαίῳ θανάτῳ τελευτώντων δαίμονας γίνεσθαι. Nostra sic enarravit Euthymius: ὡς ἄρα τῶν τελευτώντων αἱ ψυχαί, γινόμενοι δαίμονες, παραμένουσι τοῖς μνήμασι τῶν ἰδίων σωμάτων, καὶ κολλῶνταί τισιν.

Digitized by Google

p. 336 D. lin. 8. *ταυτὶ*] Sic codd. Edd. *ταῦτα*. Mox *Δικαίων γὰρ ψυχαὶ* dedi ex omnibus codd. praeter E. pro vulgato *Ψυχαὶ γὰρ δικαίων*.

p. 337 D. not.[a] In locutione *ἄγοντες καὶ ἀπάγοντες* aliquid insolentius et *καινῶς ῥηθὲν* inesse videtur. Usitatius est quod in uno cod. legitur, *ἄγοντες καὶ περιάγοντες*, *huc et illuc in deserto agitantes* Ge.; ex quo tamen illud confictum esse vix crediderim. Ad sensum quoque atrocius facinus, ut cum clade porcorum apte componatur, hic desiderare possis. Quare conjecturam meam, modeste quidem, proponam tamen; videlicet ab Auctore scriptum fuisse, *ἐπ' ἐρημίας ἄγοντες καὶ ἀπάγχοντες*, *suffocantes;* ut mox ait *οἱ πάλαι ἂν ἀπεπνίγησαν*. Cf. praeterea p. 579 D. Nisi putes verbum *ἀπάγειν* cum significatione *interimendi* hic positum esse, ut alias *ἐξάγειν* et *ἀποφέρειν*. Sic Tom. XII. p. 277 A. *ἐκεῖνος μὲν γὰρ (ὁ λιμὸς) ἐν ὀλίγαις ἡμέραις ἀπήγαγε καὶ ἀπήλλαξε τὸν ἄνθρωπον*.

p. 337 E. lin. 1. *ὅτιπερ*] *ὅτι* F. et sic edidit Sav.

p. 338 D. not.[d] *δοὺς διδασκάλους τοῖς συμβιοταῖς* (lege *συβώταις*) C. quocum consentit Vetus, vertens: *eis doctores dedit, qui porcos pascebant*. In diversa abit Interpres Arm., qui haec fere expressit: *ἀλλ' ἀνεχώρησε· καὶ τοὺς ἀξίους ἀποφήναντας ἑαυτοὺς τῆς αὐτοῦ διδασκαλίας κατέλιπε διδασκάλους αὐτοῖς, ὥστε παρ' ἐκείνων κ. τ. ἑ.* Quae quidem ad librorum turbas componendas magnum momentum habere possunt.

p. 339 A. not.[1] Cum Edd. conspirare unum meorum F. serius vidi.

p. 340 D. not.[d] Lectionem codicis C. minus recte exscripsi; nam particulam *ὅτι* ante *καὶ γῆρας* non agnoscit. Deinde *τό τε γλυκὺ* recepi ex omnibus fere codd. pro vulgato *καὶ τὸ γλυκύ*. Similis est voculae encliticae usus p. 180 B. *τόν τε Ἰωάννην ἰδόντας εἰς δεσμωτήριον ἐμπεσόντα καὶ αὐτὸν ἀναχωροῦντα, ἐπὶ τὴν οἰκείαν πάλιν τέχνην ἐπανελθεῖν*. Ita enim ibi legendum esse, monui in adnot. ad loc.

p. 340 E. lin 3. *ἀτοκίαν ὠνήσαντο*. *sterilitatem uxorum herbis excogitaverint* Ge. in textu: quasi in suo habuisset *ἐπενόησαν*, vel simile quid. Vox rarissima, ut videtur, *ἀτοκία* legitur apud Stobaeum, p. 450, 14. *τοῦτο δὲ ἀτοκίᾳ προστίθεσθαι καὶ τὴν κύησιν εἴργειν ἀπηγόρευσαν αὐταῖς*. Legitur vox *ἀτόκια* (subaudi *φάρμακα*) de *herbis sterilitatem inducentibus*, Tom. IX. p. 699 B. *Τί σπείρεις ἔνθα ἡ ἄρουρα σπουδάζει διαφθεῖραι τὸν καρπόν; ἔνθα πολλὰ τὰ ἀτόκια*; quae non assecutus est Montef., vertens: *ubi multae sunt sterilitatis causae*.

Digitized by Google

AD HOM. XXIX.

"Haec homilia est lectu dignissima. Habet enim indubitata "argumenta divinitatis Christi; nisi quis reperiatur Judaeis illis "multo malignior, qui dicat Servatorem ipsum istis sermonibus "in fraudem et perniciem impellere voluisse homines." *Matthaei.* N. T. Tom. I. p. 124.

p. 343 B. lin. 5. Legendum οὐ πολλὴν τὴν δόξαν ἔφερεν, cum codd. C. D. E. F. et Edit. Sav.

p. 343 C. not.[a] προσάπτετε Edd. προστρίβεσθε Sav. in marg. "Alii τί μοι προστρίβετε." *Montef.* Sed fallitur. Utrum προσάπτετε an προστρίβεσθε scribas, linguae non multum interest. Illud cum hac significatione frequentat Plato; hoc, ni fallor, Nostro usitatius. Thomas Mag. Προστρίβομαι, οὐ μόνον ἐπὶ κακοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ καλοῦ. Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Ἀνδροτίωνος· πλούτου τινὰ δόξαν προσετρίψατο τοῖς κεκτημένοις.

p. 343 D. lin. 1. οὐδὲ] ὅτι οὐδὲ C. E. F. Sed lin. 3. ὅτι ante οὐδεὶς deest in omnibus meis: ergo delendum.

p. 344 B. lin. 1. ὁ δὲ θεὸς ὄψεται εἰς καρδίαν C. D. E. F. et sic Vetus.

ibid. not.[a] Apud Mor. et Ben. qui ἐλθὼν habent, copula post θεραπεῦσαι abest. Lectionem θεραπευθῆναι, quae multo facilior est, recepit Sav. Sed ipse aegrotus interdum dicitur suum morbum curare; ut apud Greg. Nyssen. de An. p. 218 D. ὁ γὰρ ἅπαξ τὸ ἡδὺ κατὰ τὸν βίον τοῦτον ἑλόμενος, καὶ μὴ θεραπεύσας ἐκ μετανοίας τὴν ἀβουλίαν.

p. 345 A. not.[i] "Σῶμα σφίγξαι παρειμένον. Sic unus codex ex "nostris cum alio vel aliis, quorum lectionem Savilius affert in "margine; et haec lectio editorum anteponenda lectioni, quae sic "habet, σῶμα σφίγξαι διῳκισμένον." *Montef.* Revocavi veterem lectionem διῳκισμένον, cujus interpretatio est παρειμένον. *dissolutum* Ge. *dissipatum* Arm. παραλελυμένον Ep. Hesych. διῳκισμένοι, κεχωρισμένοι. Verbum διοικίζειν proprie de urbium eversionibus ponitur, ubi cives dissociantur et in vicos compelluntur. Cf. p. 373 E. Hinc ad quodvis discidium indicandum transiit. Exempla utriusque generis dabunt *Budaeus* Comm. L. G. p. 157. *Wesseling.* ad Diod. Sic. II. 28. Itaque σῶμα διῳκισμένον est corpus, in quo membrorum contubernium diremtum est, duriore quidem translatione, sed ab indole Auctoris non aliena.

ibid. not.[k] τοσοῦτον habent etiam Oxonienses C. D. E. Ergo

Digitized by Google

in *omnibus* meis legitur. E contrario τοσούτῳ et ὅσον sibi invicem respondent p. 629 D.

p. 345 C. lin. penult. προσελθεῖν] "ἴσ. προελθεῖν." *Sav.* προσελθεῖν (sic) εἰς τὸ βέλτιον Ep. *ad excellentiora progredi* Ge. Sed προσελθεῖν, *ad Christum accedere*, non sollicitandum. Infra p. 408 B. Καὶ τοῦτο αὐτοὺς ἐκώλυε προσελθεῖν, τῆς ζηλοτυπίας διατειχιζούσης τὴν πρόσοδον.

p. 346 B. not.[v] αὐτῶν] οὕτω Edd. "γρ. αὐτῶν." *Sav.* "Alii πολλοὶ γοῦν αὐτῶν οὕτω." *Montef.* siglis Savilianis male intellectis. In vocabulo αὐτῶν schema est πρὸς τὸ σημαινόμενον, ut alio nescio quo loco dixit, τῷ ἀχύρῳ...ἵνα βελτίους γένωνται, nempe ii, de quibus paleae imago ponitur.

p. 346 C. lin. 1. προστασίαν, κηδεμονίαν per asyndeton legunt C. D. E. F. idque nunc verius puto.

AD HOM. XXX.

p. 347 B. not.[e] τὰ deest etiam in C. E.

p. 348 E. not.[s] οἷα ἐπισκήπτειν ἐπιχειροῦσι] Sic edidit Sav. οἱ δὲ ἐπισ. ἐπιχειροῦσι Com. Mor. Ben. Vetus: *Sed nec hoc ipsum celarunt Evangelistae, quod ab improbis atque invidis ad infamiam dicebatur.* Recte, opinor; nec video quid sibi velit Montani correctio: *utpote qui res ab eo gestas vere ac religiose narrare constituerunt.* Boisii autem interpolationes nihil moror.

p. 349 A. not.[a] Articulus inclusus legitur in Edd. praeter Ben. Sed cf. adnot. ad p. 310 C.

p. 349 C. not.[f] οὖν deest etiam in C. D. E.

ibid. lin. ult. ἡ πόρνος C. F. et Edd. Ceteri cum Euth. ἡ πόρνος. Etiam in loco Apostolico inter ἡ et ἢ fluctuant libri tum scripti, tum editi. Critici quidem inde a Millio et Wetstenio ad Nostri auctoritatem pro lectione ἢ provocant, sed frustra. Vide *Matthaei.* ad loc.

p. 350 B. lin. 1. ὥστε ἐκείνους μὴ ἐξαπορηθῆναι. "Haec sic convertenda esse putavimus, *ne illi dubii manerent*, qui Scripturas ob socordiam negligentiamque ignorabant. Ut ignorantiam dubiumque omne auferat, acrius ipsos alloquitur." *Montef.* Eadem chorda aberravit Vetus, vertens: *sed ut illos commoneret.* At per ἐκείνους non Pharisaeos, sed convivas innuit Auctor. Rectius

Digitized by Google

Montanus: *ne illi nimium desponderent.* Nam haec est notio verbi ἐξαπορεῖν, *ad incitas redigere*, εἰς ἄφατον ἀπορίαν ἐμβαλεῖν p. 531 A; qui locus ad vim vocis illustrandam plurimum confert. Inde ἐξαπορεῖσθαι *ad incitas redigi, consternari*, notum vel ex Apostolico, 2 Cor. iv. 8. ἀπορούμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐξαπορούμενοι. Infra p. 373 C. Καὶ γὰρ βουλοίμην ἂν ἔγωγε μυριάκις εἰς οἰκίαν τινὸς ὑμῶν εἰσελθὼν ἐξαπορηθῆναι, ἢ ἐνταῦθα λέγων μὴ ἀκουσθῆναι: ubi non male vertas, *repulsam ferre;* Anglice, *to meet with a rebuff.* Medelam exspectat locus Chrysostomi Tom. xii. p. 119 A. Διατραφῆναι βούλεται (ὁ προσαίτης)· ἂν μὲν βούλῃ, δός· ἂν δὲ μὴ βούλῃ, ἀπόπεμψον, μὴ ἐπαπορήσας διατί ἄθλιος ἢ καὶ ταλαίπωρος. Ultima sic legenda: ἀπόπεμψον, μὴ ἐξαπορήσας. Διατί ἄθλιος εἶ καὶ ταλαίπωρος; Mutianus: *dimitte sine increpatione. Cur miser es et infelix?*

p. 350 D. not.[q] ὃ καὶ σφόδρα αὐτοὺς αἰνιττόμενος. Sic edebatur ante Savilium, qui αὐτοὺς in αὐτὸς *tacite* mutavit. Hunc secutus est Montef., de codicibus nec ille hilum monens. Αὐτὸς neque in meis, neque in Regiis 668, 669 invenire potui: quare veterem scripturam revocavi, in qua ὃ pro καθ' ὃ positum neminem morabitur.

p. 351 A. not.[s] Vulgatum καὶ μᾶλλον ἢ τῆς θυσίας habet quo se tueatur (vide *Koen.* ad Greg. Cor. p. 89); sed contra majorem codicum numerum non est urgendum.

p. 353 A. not.[1] κεχρῆσθαι τοῖς ἑπομένοις. Luditur, ni fallor, in ambiguo horum verborum sensu, quibus vel *discipulos tractare*, vel *consequenter et recta ratione agere* innui potest. Cf. p. 451 E.

p. 354 A. not.[v] "εἶπεν] Sic E. Ge. Arm." Sic etiam F. Mox ὥσπερ ἄριστος κ. sine articulo E. F. Quae porro sequuntur usque ad p. 356 C. excerpsit *Matthaeius*, Nov. Eclog. p. 189 sqq.

ibid. not.[y] Corrige: "Mox συμπεσεῖν Edd. praeter Sav."

p. 354 B. not.[a] "Ἀνδροφονίαι, τυμβωρυχίαι. Alii habent ἀν-" δροφονίαν, τυμβωρυχίαν, et quidam numero pauci, quos sequitur " Savilius, addunt θηριομαχίαι, et unus θηριομαχίαν; quae vox " meo judicio non quadrat ad hunc locum." *Montef.* Unde collegerit aliquis, vocem istam a Savilio invectam fuisse; quod secus est. Nam ante eum Commelinus dederat, ἀνδροφονίαι, τυμβωρυχίαι, θυριομαχίαι (sic); ultimam autem vocem *casu* omisit Mor.

p. 355 B. not.[1] Vox rarior δυσείδεια, quam e codicum latebris eruimus, legitur Tom. xii. p. 146 A. Ἔξεστι καὶ πρὸς ἐσχάτην δυσείδειαν καταπεσόντας ἀνακτήσασθαι τὸ κάλλος. p. 154 C. Ὅταν γὰρ ἐσχάτη ἡ δυσείδεια, ὅσα ἂν ἐπινοήσωσιν, οὐδὲ ὑποκρίνασθαι δύνανται. Quae loca emendationem nostram egregie confirmant.

Digitized by Google

p. 355 E. lin. 1. *φιλόκοσμος.* "Alii *φιλόνεικος.* Mox Morel. "et quidam MSS. *ἐπιλαβεῖν.* Savil. et alii *ἐπιβαλεῖν.* Utraque "lectio bene habet." *Montef.* "Etsi *περὶ φιλοκοσμίας* nunc loqui- "tur, tamen *φιλονεῖκος* *contentiosa,* haud absurdum est. Sed *ἐπι-* "*βαλεῖν* praefero. Quomodo autem Montefalconio, Viro sane "docto, in mentem venire potuit, ut neglectis codicum et Edi- "tionum nominibus, Lectores ludat vocabulis *quidam, alii?* At- "que ita fere semper." *Matth.* *Φιλόνεικος* nullus meorum, *ἐπιβα-λεῖν* omnes habent. Hoc pro Commeliniano *ἐπιλαβεῖν* recepto, Savilius, ut lectionem a se mutatam indicaret, in margine notavit, *γρ. ἐπιλαβεῖν.* Hinc, ni multum fallor, suum *quidam* sumsit Montef. Cf. adnot. ad p. 207 C. Mox in v. *ἡρμόσθης* attingitur locus Apostolicus, 2 Cor. xi. 2.

p. 356 A. not.[a] Edebatur *ἀναστῆσαι.* "Etsi recte dicitur *ἀνα-* "*στῆσαι εἰκόνα, ἀνδριάντα,* *imaginem, statuam* publice *ponere,* atta- "men hic, ut videtur, significatione opus est passiva, id est, "*postquam posita est.* Malim ergo *ἀναστῆναι.*" *Matth.* Conjecturam Viri doctissimi, a duobus libris testatam, haud cunctanter recepi. Frequentius quidem de *statua* ponitur forma aoristi *ἀνασταθῆναι,* sed nec altera inusitata. Herodian. IV. 8. *εἰκόνας τε καὶ ἀνδριάντας ἐν πάσαις πόλεσιν ἀναστῆναι ἐκέλευσε.*

AD HOM. XXXI.

p. 356 E. not.[e] *ὃ δὴ*] Sic Mor. *διὸ δὴ* Sav. Ben. *Ὃ δὴ* aut *quae res scilicet* (h. e. *τὸ εἶναι μονογενὲς κ. τ. ἑ.*) valet, ut in exemplis a Viro summo ad locum Euripidis allatis; aut, quod hic quidem praetulerim, pro *διὸ δὴ* ponitur. Plut. II. p. 64 A. *Ὃ δὴ καὶ Λακεδαιμόνιοι Σμυρναίοις δεομένοις σῖτον πέμψαντες κ. τ. ἑ.* Sic accipiendus videtur locus Platonis Symp. p. 222 B. *Ἃ δὴ καὶ σοὶ λέγω, ὦ Ἀγάθων, μὴ ἐξαπατᾶσθαι ὑπὸ τούτου:* ut ibid. p. 174 A. *Ταῦτα δὴ ἐκαλλωπισάμην.*

p. 357 C. not.[g] *παρ' αὐτῶν* praeter B. habent C. et pr. D. Atque ita ediderunt Com. Mor.

p. 357 C. lin. 8. Pro verbis Evangelistae *γυνὴ αἱμοῤῥοοῦσα δώδεκα ἔτη,* Chrysostomus de suo dedit *γυνὴ ἐν ῥύσει αἵματος δώδεκα ἔτη ἔχουσα.* Quorum illa *ἐν ῥύσει αἵματος* ex Marci relatione v. 25, huc traxit; haec autem *δώδεκα ἔτη ἔχουσα* ex loco Joannis

Digitized by Google

v. 5, ubi de alio aegroto narratur, sumsisse videtur. "Tam dili-"gentes ergo sunt Patres Graeci, cum locum ex professo, ut "aiunt, interpretantur." *Matth.*

p. 359 C. not.[x] Edebatur, ὑπὲρ γὰρ τὰς νιφάδας αὐτὸν ὑπέῤῥει τὰ θαύματα. Interpretes: *cum nivales imbres miraculorum multitudo superaret.* Ergo pronomen non reddiderunt. "Legendum αὐτοῦ, ut vult Boisius, aut certe αὐτῷ." *Sav.* Graeca quidem locutio, et ex reconditis, est ὑποῤῥεῖν τινα, sed alio prorsus sensu. Demosth. adv. Lept. p. 472, 1. τοὺς ἐν ἁπάσῃ καθεστάναι δοκοῦντας εὐδαιμονίᾳ ταῦτα ἀμελούμενα ὑπέῤῥει κατὰ μικρὸν, *labefactant atque subruunt;* ubi vid. *Wolf.* Parthen. Erot. c. 13. ὡς δὲ πολὺ μᾶλλον αὐτὸν ὑπέῤῥει τὸ νόσημα. "Cornarius negligenter "transtulit, *quum autem multo magis incresceret morbus.* Ὑποῤῥεῖν "est activum, et significat *subruere, corruere.*" *Bast.* Ep. Crit. p. 231. In loco Luciani, Dial. Mort. IX. 2. olim edebatur, ἀλλ' ὑπέῤῥει μοι, ὦ γενναῖε, παρ' ἄλλων τἀγαθά: sed recte e codd. emendatum est, ἐπέῤῥει. In nostro loco etiam si pronomen abesset, ὑποῤῥεῖν *sensim ac lente fluere* plane absonum foret. Quod autem e codicibus erui, αὐτὸν περιέῤῥει, tum ad sententiam, tum ad Auctoris sermonem accommodatissime dicitur. Tom. XI. p. 65 B. Πολλά με περιῤῥεῖ· οὐκ οἶδα ποῖον εἴπω πρῶτον. Tom. X. p. 328 E. ὅτε πολλὴ πανταχόθεν αὐτοὺς περιέῤῥει τῆς διδασκαλίας ἡ δόξα.

p. 360 A. not.[•] αὐτὸν pro λοιπὸν habet D. sed λοιπὸν post αὐτὸν inseruit manus recentior.

p. 360 E. lin. 4. φανερώτερον] φανότερον B. Idem codex φανωτέρα pro φανερωτέρα habet, infra p. 363 D. Mox τὸ κατόρθωμα τοῦ Χριστοῦ non esse *hoc Christi opus,* ut vertit Montef., sed majus illud facinus, quo mortem in sua persona vicerit, vix opus est monere.

p. 361 E. lin. 4. τί μετὰ ταῦτα πένητας καλεῖς; scilicet, ad convivia in mortuorum memoriam data. Vide *Petav.* Notae ad Synes. p. 46.

p. 362 A. not.[y] Utraque lectio, χειμῶνα σαυτῷ et χειμῶνας αὐτῷ, in codicibus iisdem plane ductibus exaratur, h. m. χειμῶνασαυτῷ. Nam et σ in fine vocis, non ς, scribitur; et haud raro σαὐτοῦ, σαὐτῷ etc. spiritu appicto. Hinc leviter depravatus est locus, Tom. XII. p. 190 D. εἶτα ἔγνως ὅτι διαπαντὸς ζήσεται, καὶ οὐ προτελευτήσεις αὐτοῦ, καὶ πάντα σοι παρέξει μετὰ ἀδείας τὰ αὐτοῦ. Legendum, προτελευτήσει σαυτοῦ.

ibid. lin. penult. Πολλοὶ γοῦν κ. τ. ἑ. Vide *Matthaei.* Nov. Eclog. p. 161 sqq.

Digitized by Google

p. 362 B. not. [n] Mediae formae ἐστεφανώσαντο calculum suum adjecit Matthaeius, monens hic de Pericle sermonem esse, de quo Plutarchus, II. p. 118 E. Τοῦτον γὰρ εὐθὺς μετὰ τὴν προσαγγελίαν ἀμφοτέρων τῶν υἱέων, οὐθὲν ἧττον ἐστεφανωμένον κατὰ τὸ πάτριον ἔθος καὶ λευχειμονοῦντα δημηγορεῖν. Cf. Tom. VIII. p. 373 D.

p. 362 C. lin. 3. ἢ εἰ ἔζη] εἰ om. A. C. E. F. ἢ om. B. (Alter codex hiat.) Idem in hac formula saepe accidit. Vid. adnot. ad p. 254 C. *Jacobs.* ad Philostr. Imag. p. 718. Alia est ratio loci p. 314 D. καὶ πλέον τι ἐποίησεν ἢ ἀπεδέξατο, ubi εἰ recte abest.

p. 362 E. not. [s] τῶν deest etiam in C. D. Ergo solus habet E.

p. 363 A. lin. penult. Τὸ γὰρ ἑαυτῷ κ. τ. ἑ. "Hoc tantum non intelligo, quomodo mortem sibi optare hominis sit invidi." *Matth.* Neque enim hoc dixit Chrysostomus, sed qui, *dum mortem sibi optet,* alium morte ereptum aegre ferat, eum invidiae obnoxium esse recte affirmat. Tritissima est haec per egregias particulas μὲν et δὲ constructio, quae tamen non raro Interpretibus turbas dedit. Insigne exemplum ponam, ex initio aurei libelli de Sacerdotio sumtum: οὔτε ἐμοὶ μὲν πλοῦτος ὑπερόγκος ἦν, ἐκεῖνος δὲ ἐσχάτῃ συνέζη πενίᾳ· ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς οὐσίας μέτρον τὸ τῆς προαιρέσεως ἰσοστάσιον ἐμιμεῖτο. Ubi nescio quid de particulis οὔτε et δὲ sibi invicem respondentibus adnotavit non ineruditus Vir *Aen. E. Leo* ad locum; solus autem Bengelius verum vidit. Dio Chrys. p. 517, 44. Καὶ μετὰ ταῦτα οὐχ ὁ μὲν δῆμος ὑμεῖς ἐπεθυμήσατε τῶν ἔργων, τῶν δὲ ἐν τέλει τις ἀντεῖπεν· οὐδὲ ἀντεῖπε μὲν οὐδεὶς, οὐ μὴν οὐ προθυμούμενος εὑρέθη καὶ συμπράττων· ἀλλὰ πάντες κ. τ. ἑ. Quae exscripsi, ut interpunctionem Reiskianam, quae ineptissima est, emendem. Ceterum in tali structura, ut a bonis Scriptoribus adhibetur, vix et ne vix quidem abesse potest μὲν particula; quam tamen magno perspicuitatis dispendio omittere solent Scriptores sacri. Exempla sint Matth. vii. 3. Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δόκον οὐ κατανοεῖς; ubi vid. *Fritzsche.* Rom. vi. 17. χάρις τῷ θεῷ ὅτι ἦτε δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας, ὑπηκούσατε δὲ ἐκ καρδίας εἰς ὃν παρεδόθητε τύπον διδαχῆς. Alius locus Matth. xi. 25, dilucidius sic efferendus erat: Ἐξομολογοῦμαί σοι, πάτερ, ὅτι ἀπέκρυψας μὲν ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, ἀπεκάλυψας δὲ αὐτὰ νηπίοις. Cf. quae dixit ipse Chrys. infra p. 425 D.

p. 364 A. lin. 5. εἰ ὅπερ] ἢ ὅπερ C. D. F. ἢ ὅπερ B.

ibid. not. [p] ἀλῃστεύτῳ Edd. ἀσύλῳ in margine habent Sav. Ben. "Res redit ad codices, [qui uno ore pro ἀσύλῳ clamant] "cum utrumque vocabulum probum sit. Rarius est ἀλῄστευτος,

"cujus fortasse est interpretatio ἄσυλος." *Matth.* Immo hujus esse interpretationem ἀλήστευτος enixe contendam. Hesychius: ἄσυλον· ἀβλαβές. Infra p. 519 B. ἀλλ' ἐν ἀσύλῳ κείσεται θησαυρῷ. Tom. VIII. p. 147 C. μετακομίσωμεν πρὸς τοὺς ἀσύλους θησαυρούς.

AD HOM. XXXII.

p. 366 A. not.[r] Corrige: "μὴ] οὐ F. μὴ om. B. et pr. D."

p. 366 E. lin. 1. Libros editos secutus sum. Nam scripti omnes τοὺς κατηγόρους οὐ κατηγορίαις habent. Mox μετὰ τὴν κατηγορίαν B. D. F.

p. 367 B. lin. 1. ἦσαν ἐσκυλμένοι καὶ ἐῤῥιμμένοι. Epit. de suo addit: οὐκ αἰσθητὴν σκύλσιν καὶ ἀποῤῥιφὴν λέγει, ἀλλὰ νοητήν. Unde saltem bellum vocabulum ἀποῤῥιφὴ lucramur.

ibid. lin. penult. τὰ γυμνάσια τῶν ἀγώνων. "Assentior doctiss. "Boisio ex ingenio legenti, τὰ γ. πρὸ τῶν ἀγώνων. Sic enim lo- "cutus est Chrysost. p. 385 D. γυμνασάμενος πρὸ τῶν ἀγώνων; et "γυμνάσια priora τῶν ἀγώνων." *Sav.* Τὰ γυμνάσια et οἱ ἀγῶνες probe inter se distinguenda sunt. Infra p. 386 B. πόθεν ἐπῆλθε τῷ διαβόλῳ, εἰδότι αὐτοῦ τὰ γυμνάσια, κινῆσαι τοὺς ἀγῶνας. Tom. I. p. 427 B. ὅταν γὰρ μὴ περὶ τῶν αὐτῶν οἵ τε ἀγῶνες ὦσι καὶ τὰ γυμνάσια, τῶν ἀγυμνάστων ὁ ἀγωνιζόμενος οὐδὲν διενήνοχε. Exercitia certamine tempore priora sunt (hoc quidem vere dixit Savilius): sed ludi ipsi exercitationibus, quibus ad eos praeparatur et quasi praeluditur, multo graviores et majores esse solent. Quod tamen hic, inquit Chrysostomus, contra evenit; nam suorum exercitia ipsis ludis graviora esse voluit Christus: graviora dico, non per se aestimata, sed ὅσον εἰς τὴν αὐτῶν ἧκεν ἀρετήν, quantum ad vires certantium. Dum enim exercebantur, suo consilio, suis viribus utendum erat; inito autem certamine divino auxilio fruebantur. Hic, ni fallor, sensus loci, quem divinando verterunt Interpretes.

p. 367 C. lin. penult. τὸ φρόνημα] τὰ φρονήματα B. F.

p. 368 B. not.[o] Vitiosam scripturam σφιγγέντα, quam sine suspicione venditant Editores, habet praeter F. unus Oxoniensium C. Alius D. lacunam habet.

Digitized by Google

p. 368 D. not.[x] ἀλλ' ἀδιαφόρως] ἀλλαδιαφόρως (sic) F. ἀλλὰ διαφόρως primum dederat scriba codicis E. sed errorem suum correxit. Eadem confusio est p. 708 E. Ad not.[w] conferri potest p. 648 D. not.[b]

p. 368 E. not.[y] "Praefero marginalem lectionem, συγγενείας. "Nam verba illa ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ significant, Petrum et Andream "non solum natura, sed moribus etiam fratres ac germanos fu- "isse." *Bois.* Codices quidem omnes εὐγενείας habent, sed hac confusione vix alia tritior. Adeas pp. 201 C. 250 C. 468 D.

p. 369 A. not.[z] τὸν "καὶ Θαδδαῖον, et in marg. "ἐπικληθέντα dedit Savilius; quibus siglis *quosdam codices* ἐπικληθέντα *pro* καὶ *legere* significare voluit; et sic revera legunt omnes mei. Montef. autem de suis codd. securus, Savilii monitum sic expressit: "Alii τὸν ἐπικληθέντα καὶ Θαδδαῖον."

p. 369 D. not.[k] Adde: "καὶ om. C. et pr. D."

p. 370 B. not.[p] Edebatur αὐτοῖς ἀπαντήσεσθαι, quod ne Graece quidem dicitur: αὐτοὺς ὑποστήσεσθαι Sav. in marg. "Quidam αὐτοῖς ὑποστήσεσθαι." *Montef.* Non crediderim.

p. 370 D. lin. 1. ὥστε σχολὴν πᾶσαν B. F. omisso articulo.

p. 372 C. lin. 8. Οὕτω γὰρ καὶ αὐτοὶ τῆς φ. ἀ. E. atque ita edidit Sav.

p. 373 A. lin. ult. ὁ προεστὼς δίδωσιν εἰρήνην. Cf. Tom. XI. p. 348 C. Ὅταν εἰσέλθῃ ὁ τῆς ἐκκλησίας προεστὼς, εὐθέως λέγει, εἰρήνη πᾶσιν· ὅταν ὁμιλῇ, εἰρήνη πᾶσιν· ὅταν εὐλογῇ, εἰρήνη πᾶσιν· ὅταν ἡ θυσία τελεσθῇ, εἰρήνη πᾶσι· καὶ μεταξὺ πάλιν, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη.

p. 373 B. lin. 1. "Καὶ τοῦτο ἐκείνου τύπος ἐστὶ, *hoc illius est* "*typus;* id est, id quod agit Praeses in Ecclesia, cum pacem "dat, typus est Christi pacem dantis in Evangelio." *Montef.* Fallitur. Hoc dicit Chrysostomus. Partes Apostolorum hodie sustinet Praeses. Cum hic in Ecclesia pacem dat, typus est Apostolorum domos fidelium non sine salutatione pacis intrantium. Porro, ut Apostoli iis hospitio excipiendi erant, ita nobis Praeses; sed non tam cibo ac potu, quam attentis auribus et propenso animo. Hoc est, τῇ γνώμῃ πρὸ (*potius quam*) τῆς τραπέζης. Interpretes nihil viderunt.

ibid. lin. 4. ἂν] οὐχὶ E. ἂν om. D.

p. 373 C. lin. penult. καὶ ἡ λυχνία τῆς λυχνίας. "Singulare "est quod hic dicitur de iis qui ex oleo lucernae in Ecclesia "ardentis uncti convaluerant. De arca postea loquitur, in qua "pecuniae servabantur pauperibus erogandae. Aliquid difficulta-

Digitized by Google

" tis prae se ferunt verba sequentia, ubi de arca κιβωτίῳ loquens " dicit, ἀλλ' ἐλεημοσύνην ἔχει συγκεκλεισμένην, εἰ καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ " κεκτημένοι ἐνταῦθα; *sed eleemosynam inclusam habet, licet pauci* " *sint qui illam possideant*. Auctoris mentem hanc esse existimo. " Arca illa Ecclesiae pecunias obtinet ad eleemosynam erogan- " dam, quam virtutem, eleemosynae scilicet erogandae, ex his " praesentibus pauci possident." *Montef.* In eo est Concionator, ut domum quae proprie dicatur, et quidem privata cujusque domo κυριωτέραν, Ecclesiam esse demonstret. Praecipua domus supellex est mensa, lucerna, arca vestiaria, lectus. Mensam sibi asserit Ecclesia, quae sola eo nomine digna sit, nempe Dominicam; lucernam, cujus oleum morbos depellat; arcam, quae non vestes, sed pecuniam pauperibus erogandam inclusam habeat; lectum denique quovis lectulo cubiculari molliorem, τὴν τῶν θείων γραφῶν ἀνάπαυσιν. Haec de summa sententiae; nunc singula attingenda sunt. De oleo lampadis sacrae ad aegrotos curandos adhibito, dignus est qui exscribatur locus Epistolae *Leonis Allatii* de quorund. Graec. opinat. p. 118 sq. "Hinc plures ex lampa- " dum ante dictos Divos accensarum oleo, bombycem seu gossi- " pium intinctum in cavum calamum ingerunt, ut oleum conser- " vetur, nec aliarum rerum contactu dispereat. Eo, postquam " domum revenerint, puerorum infirmorumque partes praecipuas " illinunt, et Sancto cujus ex lampade oleum est, commendant. " Nec eos spes frustratur, cum, sine alio medico, malo sic reme- " dium inveniant. Oleo nomen est ἅγιον ἔλαιον, vel ἔλεος, *sanc-* " *tum oleum*. Illius usum antiquissimum esse, et etiamnum in Ec- " clesia, diebus Sanctorum titularium solennibus, vel alterius " maximae dignationis, completis officiis ad unguendas facies usur- " pari, auctor Typici testis est; a quo modum illius intinctionis, " et dies quibus ea fiat, ita colligo, Cap. XII. Εἶθ' οὕτως ὁ ἱερεὺς " ἐπιδίδωσιν ἅγιον ἔλαιον ἐκ τῆς κανδήλας τοῦ ἁγίου τοῖς ἀδελφοῖς· " εἰ δὲ καὶ ὁ προεστὼς ἠξίωται τῆς ἱερωσύνης, αὐτὸς ἐπιχρίει τοὺς " ἀδελφοὺς ἀπὸ τῆς τοιαύτης εὐλογίας, ἐμβάπτων τοὺς ἑαυτοῦ δακτύ- " λους τοὺς δύο, καὶ οὐχὶ τὸν ἕνα." Hactenus ille. Sed ut verum fatear, nondum mihi compertum est, talem usum inde a Chrysostomi aevo repeti posse. Itaque nostrum locum de oleo benedicto (εὐχέλαιον recentiores vocant) ad morbos depellendos adhibito mallem intelligere. Hoc autem ex lucerna in Ecclesia accensa sumi solitum esse, ex Chrysostomi verbis probari nequit. Utut sit, locus est valde notabilis, ut jure mireris, eum Scriptores qui de sacramento extremae unctionis in utramque partem disputa-

Digitized by Google

int, prorsus fugisse; praesertim cum ad alium Nostri locum (Lib. III. de Sacerdot. Opp. Tom. I. p. 384 D.) qui nihil aut admodum paululum ad hanc rem pertineat, utrinque provocetur. Quod si noster locus Viro λογιωτάτῳ *J. C. W. Augusti* (Denkwürdigkeiten, Tom. IX. p. 472) innotuisset, vix affirmasset Graecos pro suo εὐχελαίῳ ne unum quidem exploratae fidei testimonium ex antiquitate producere posse. Ut magis mireris, idem V. D. in alia operis sui parte (Tom. XII. p. 40) ubi de origine nominis *ciborii* disputat, verba proxime sequentia, Καὶ τὸ κιβώτιον...συγκεκλεισμένην in rem suam convertit, sed ut ea ab alio Scriptore excitata arripuisse, non ipsum locum inspexisse, facile conjicias. Nam comparationem nescio quam inter *arcam Templi* (!) et *Christianae Ecclesiae ornamenta* (?) a Chrysostomo institutam somniavit. Tale est ex alienis cisternis, non ex ipsis fontibus haurire. Sed, ut ad nostram rem redeamus, verba εἰ καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ κεκτημένοι nescio an recte ceperit Montefalconius, ut ex praecedentibus repetatur ἐλεημοσύνην, sed alia vi, ea scilicet qua non de stipe, sed de ipsa miserationis virtute ponatur. Non intelligo Veterem: *qua qui privantur, culpa sua privantur.*

p. 374 C. not. [a] ἂν δὲ μετὰ τῶν ὕβρεων καὶ μὴ δέξησθε, h. e. *si autem praeter contumelias etiam recipere nos recusabitis.* Alteram lectionem vertit Vetus: *si vero vos contemptui et contumeliae me habebitis.*

p. 375 B. lin. 5. Ὅταν γὰρ περὶ, omisso καὶ Mor. Ben. Ὅταν περὶ E.

p. 376 B. not. [p] Hodie ταύτῃ praetulerim, ut αὕτη ἡ δουλεία de servitute, quae ad hanc vitam pertineat, intelligatur. Nam hic est frequens apud Nostrum hujus pronominis usus, ut per epitheta βιωτικὸς, vel σωματικὸς, vel etiam αἰσθητὸς explicari possit. Talia sunt p. 94 C. οὐ ταύτης ἦν τῆς βασιλείας βασιλεύς. p. 183 C. οἱ ἀπὸ τῶν δεσμωτηρίων τούτων. p. 195 A. τῆς ἀκτῖνος ταύτης. p. 477 D. οὐ ταύτην λέγων τὴν ὄψιν, οὐδὲ τὴν ἀκοὴν, ἀλλὰ τὴν ἀπὸ διανοίας. p. 691 E. οὐ γὰρ ὥσπερ ἐπὶ τούτων τῶν πολέμων. Tom. XI. p. 50 A. Βούλομαί τι ὑποδεῖγμα εἰπεῖν, καὶ οὐχ εὑρίσκω ἐν τοῖς πνευματικοῖς· διὸ ἀπὸ τῶν ἔξωθεν ἐρῶ. Οὐχ ὁρᾶτε τοὺς ἐρῶντας τούτους; quae perperam vertit Montef. *hos qui amant.* [Mox p. 50 B. ubi Montef. e duobis codd. dedit καὶ τὴν οὐσίαν διασπῶσι, omnino revocanda est veterum Edd. lectio, διασπαθῶσι. Paulo post, ad hunc diem vitiose legitur, καὶ γὰρ θρύπτεται καὶ αἰκίζεται, quanquam jampridem mendum sustulit Bastius apud *Boissonade* ad Philostr. Her. p. 361. Tandem in loco ejusdem

Digitized by Google

Tomi p. 732 B. ubi a Montef. editum, μηδὲ αἰκίζεσθαι, μηδὲ δυσχεραίνειν, lectionem Savilianam ἀκκίζεσθαι recte excudendam curavit Editor Ben. 2[dae].] Similis est hujus pronominis *de persona aut re omnibus nota* apud exteros usus.

p. 376 C. not.[r] "Alii ἀνάστασιν, alii ἔγερσιν, quod id ipsum est." *Montef.* Immo ἀνάστασις de *resurrectione*, ἔγερσις de *resuscitatione* mortuorum recte ponitur. Hoc, quod uno ore codices testantur, ad sensum quoque hic unice quadrat.

AD HOM. XXXIII.

p. 377 D. lin. 7. τῷ ἀπροσδοκήτως] τὰ ἀπροσδοκήτως Com. Mor. Ben. Savilii lectionem ab omnibus meis testatam recepit Editor Ben. 2[dae].

p. 378 D. not.[p] καὶ ἴσως habet etiam C.

p. 379 B. not.[t] Corrige: "ὅσον] ὃς ἐὰν B. et pr. D. ὅσον ἐὰν corr. D. ὅσον γὰρ ἂν C. ὡς ἐὰν F. Deinde ἀκέραιος ὡς ἤ περ. A. B. et pr. D."

p. 379 C. lin. 3. ἐνταῦθα αὐτοὺς ἀπαιτεῖ E. et sic ed. Sav.

p. 380 A. lin. 6. τὸν ἐκείνων θυμὸν] τῶν ἐκείνων θυμὸν E. τὸν θυμὸν τὸν ἐκείνων B. τὸν θ. τῶν ἐκείνων F.

p. 380 B. not.[a] βλέπε καὶ τὸ legit etiam D. Infra not.[d] idem codex οὐδέπω habet.

p. 381 A. not.[g] Πάνυ γε. Οὐ γὰρ τὴν εἰρήνην Com. Mor. Ben. Καλήν γε τὴν εἰρήνην Sav. Proba est lectio vulgata, modo scribas: Πάνυ γε (οὐ γάρ;) τὴν εἰρήνην κ. τ. ἑ. Infra p. 412 B. Πάνυ γε (οὐ γάρ;) ὡς ἡμεῖς βιοῦμεν νῦν. Ita enim, ut mihi ipse constem, distinguendus est locus. Ironicum οὐ γάρ; *nonne?* mediae verborum structurae interjectum, quemadmodum apud optimos Scriptores πῶς γάρ; construitur, aliquid animadversionis postulat. Praeter loca jam memorata redibit infra p. 792 D. not.[c] secundum duorum quidem codicum lectionem: Καλά γε (οὐ γάρ;) τῶν ἱερέων τὰ σκεύη. Nunc alia Chrysostomi loca, ubi eadem formula aut legitur, aut legi debet, recensenda sunt. Tom. XII. p. 148 A. Πάνυ γε· οὐ γὰρ καλῶς μεριμνῶσιν ἀγωνίσασθαι. Frigide Montef. *Ita sane: non sunt enim solliciti ut recte certent.* Tu lege: Πάνυ γε (οὐ γάρ;) καλῶς μ. ἀ. Tom. VIII. p. 395 A. Καλά γε τῆς ἑορτῆς τὰ κατορθώματα, φόνοις ἀναμιγνύναι τὴν πανήγυριν. "Alii Οὐ γὰρ

Digitized by Google

τῆς ἑορτῆς τὰ κ." *Montef.* quod ex Savilii margine descripsisse videtur. Sed istos, quicumque sint, codices lectionem Καλά γε (οὐ γάρ;) τῆς ἑορτῆς τὰ κ. habuisse, post loca a me allata nemo dubitabit. Ultimum exemplum sit Tom. I. p. 236 D. ubi Montef. edidit, Καλήν γε οὐκ ἀποδώσωμεν τῇ παρθένῳ τὴν ἀμοιβὴν, ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγημεν: Savilius autem rectissime tum ad lectionem, tum ad distinctionem, Καλήν γε (οὐ γάρ;) ἀποδώσομεν κ. τ. ἑ. Proxime ab hoc usu abest locus Luciani Dial. Deor. v. 4. ἡδίω ταῦτα, οὐ γάρ; καὶ παρὰ πολὺ ὁ οἰνοχόος ἐκεῖνος ἐμπρέπει τῷ συμποσίῳ τῶν θεῶν. Ubi ante Hemsterhusium legebatur uno tenore, οὐ γὰρ καὶ παρὰ πολὺ κ. τ. ἑ.

p. 382 A. not.[r] κατὰ κράτος] κατάκρας B. D. F. Mor. καὶ τάκτορας C. Hinc paulum corrigenda sunt, quae in margine scripsi.

p. 382 B. not.[w] Vocabulum πάντες in suo legit Vetus, perperam tamen vertens: *ab omnibus jam diu contempta est.* Ergo τὰ Κυνικὰ κ. pro quarto casu habuit.

p. 383 C. not.[i] τὸ δὲ τοὺς habet alius codex D.

p. 386 C. not.[a] Vide adnot. ad p. 195 B. Adde p. 500 E. Μὴ γάρ μοι τὰ παρακείμενα κρέα ἴδῃς. Tom. x. p. 452 C. Μὴ γάρ μοι τοῦτο εἴπῃς μόνον, ὅτι θυσιαστήριον ᾠκοδόμησε. Ubi aut legendum ἴδῃς, aut delendum μόνον videtur.

p. 387 C. not.[h] Lectionem plane singularem καὶ τὸ πρόσωπον ταχέως νίψας venditat E. Scilicet scribae obversabatur locus Gen. xliii. 30. καὶ νιψάμενος τὸ πρόσωπον, ἐξελθὼν ἐνεκρατεύσατο. Sed unice vera est vulgata. Tom. I. p. 780 E. ὅταν λυθῇ τὸ θέατρον, ὅταν ῥιφῇ τὰ προσωπεῖα. Ibid. p. 778 D. τὰ προσωπεῖα ἐκείνων κρύπτεται (fort. ῥίπτεται.)

AD HOM. XXXIV.

p. 388 E. not.[d] φθήσεσθε. Cf. adnot. ad p. 727 C. Mox notandus est usus *temporalis*, qui dicitur, copulae καὶ, in verbis οὐ φθήσεσθε περιελθόντες τὴν Παλαιστίνην, καὶ εὐθέως ὑμᾶς καταλήψομαι. Similia sunt, quae sequuntur: p. 735 E. Οἵ τε γὰρ ψευδοπροφῆται καὶ οἱ ψευδόχριστοι θορυβήσουσι παραγενόμενοι, καὶ εὐθέως αὐτὸς πάρεσται. Floril. p. 548. Οὔπω ὁ καρπὸς, καὶ ἡ ἀπόφασις ἔδραμεν. Dionys. Hal. Antiq. v. 42. Οὔπω μέσαι νύκτες ἦσαν, καὶ

Digitized by Google

ὁ τῶν Σαβίνων ἡγεμὼν ἀναστήσας τοὺς στρατιώτας, ἦγεν ἐπὶ τὸν χάρακα. Adde locum Jac. i. 11. ἀνέτειλε γὰρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύσωνι, καὶ ἐξήρανε τὸν χόρτον; ut recte post Bezam ab Interpretibus vernaculis explicatus est.

p. 389 A. not.[e] Editi, Εἰ γὰρ φοβεῖσθε, φησὶ, φεύγετε καὶ μὴ φοβεῖσθε, omissis ceteris. "Post φεύγετε, quidam addunt τοῦτο γὰρ ἐδήλωσεν εἰπὼν, φεύγετε." *Montef.* Sic Sav. in marg. Haec quamquam in nullo meorum exstant, auctoritate marginis Saviliani et Interpretis Arm., qui ea ad amussim expressit, non dubitavi in seriem recipere. Nam et ad sententiam aptissima sunt, et propter homoeoteleuton facillime effluere poterant. Vetus Latinus ita vertit, quasi legisset, Τοῦτο γὰρ ἐδήλωσεν εἰπὼν, εἰ φοβεῖσθε, φεύγετε. Epitomator autem haec tantum habet, Εἰ γὰρ φοβεῖσθε, φησὶ, φεύγετε.

p. 389 B. not.[g] ὑποδέξονται· τῶν κινδύνων δὲ ἕνεκεν τῆς ἀγωνίας, εἰπὼν] ὑποδέξονται· τῶν δὲ κινδύνων, εἰπὼν Edd. Solus Sav. in marg. ἕνεκεν post κινδύνων addit. ὑποδέξονται τῶν κινδύνων ἕνεκεν, εἰπὼν A. ὑποδέξονται τῶν κινδύνων, εἰπὼν B. F. ὑποδέξονται· τῶν κινδύνων δὲ ἕνεκεν, εἰπὼν D. Postremo ὑποδέξονται· τῶν κινδύνων ἕνεκεν τῆς δὲ ἀγωνίας, εἰπὼν C. E. Horum ad praescriptum locum refinxi, nisi quod sedem particulae δὲ juxta codicem D. mutavi.

p. 390 D. not.[r] Constructio est: ἀντιδιαστέλλων τὸν τρόπον τῆς δ. ἐκείνης πρὸς τὴν μ. τ. παῤῥησίαν ἐσομένην. Dicitur ἀντιδιαστέλλειν τί τινι, ut p. 417 B; vel πρός τι, ut h. l. et supra p. 161 D.

ibid. lin. penult. Καὶ διατί μὴ εἶπεν [ἀκολύτως] κηρύξατε Com. Mor. Iidem paulo post μόνον includunt. "Ἀκωλύτως post εἶπεν Mor. sed deest apud Savil. et in quibusdam item MSS. abest." *Montef.* Deest etiam in omnibus meis, et procul dubio insititium est. Euthym. Tom. I. p. 87. ἀλλ' ἔθος ἐστὶ τῇ γραφῇ τὸ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀκωλύτως λέγειν, ἐφ' οὗ ἂν ἐθελήσῃ χρόνου: ubi Matthaeio in mentem venit ἀπολύτως, *absolute*, probabili sane conjectura. Nam ἀπολύτως pro ἁπλῶς ex Grammaticis satis notum est; non item ἀκωλύτως. Emendationi favet scriptura nostri loci ἀκολύτως; ita enim, non, ut Montef. ait, ἀκωλύτως, in Edd. excusum est.

p. 391 ABC. ἀποκτενόντων ter habent B. C. D. F. Com. Mor. Ben. ἀποκτεννόντων ter A. ἀποκτενόντων bis, in tertio autem loco ἀποκτεννόντων E. ἀποκτενόντων bis edidit Sav. sed ex tertio ἀποκτεινόντων fecit. Hoc in omnibus locis, non monito lectore, scripsit Editor Ben. 2[dus]. Scripturam ἀποκτενόντων ex omnibus Mos-

Digitized by Google

quensibus laudavit Matthaeius. Cf. pp. 537 B. 739 B. Etiam Novi Foederis codices et hic et alibi inter ἀποκτένω, ἀποκτέννω, et ἀποκτείνω fluctuant, sed major fere numerus pro ἀποκτένω stare solet. Hanc formam in nostro loco, cum tantus sit subsidiorum consensus, edendam curavi; quanquam haud multum abest quin ad sententiam Viri doctissimi *C. F. A. Fritzsche*, Quatuor Evv. Tom. II. p. 507, accedam, cui verbum ἀποκτένω plane nihili esse videtur.

p. 391 B. lin. 3. τοῦ πάντων δοκοῦντος εἶναι φοβεροῦ. "Deest μάλιστα, aut pro φοβεροῦ legendum φοβερωτάτου." *Sav.* Codices nihil mutant. Infra p. 839 C. in bonis libris ὦ πάντων ἀνόητοι legitur.

p. 391 D. not. [b] εἰς παγίδα. "Huic confusioni fortasse occa-"sionem dederit Psalm. cxxiii. 7. ἡ ψυχὴ ἡμῶν ὡς στρουθίον ἐρ-"ῥύσθη ἐκ τῆς παγίδος τῶν θηρευόντων." *Matth.* Idem V. D. loca Origenis indicavit, I. 263 D E. καὶ ἄνευ τῆς βουλῆς τοῦ πατρὸς οὐδὲ τὸ εὐτελέστερον τῶν ἐπτερωμένων στρουθίων ἐμπίπτει εἰς τὴν παγίδα. IV. 356 D. ἐπιλανθανόμεθα τοῦ ἄνευ θεοῦ στρουθίον μὴ πίπτειν εἰς παγίδα. Euthym. καὶ ὅμως οὐδὲ ἓν ἐκ τούτων θηρεύεται χωρὶς τοῦ θεοῦ. Vulgatam scripturam ab ipso Chrysostomo laudatam esse, p. 133 C, Critici non animadverterunt.

p. 392 C. not. [n] Lectio ποιοῦμεν ex uno cod. D. notanda erat. Mox κἂν μυριάκις ἀνέλωσιν, ἀλλὰ καὶ λαμπρότερον edidit Sav. invitis codicibus. Interpunctio hujus loci leviter mutanda est, h. m. ἀλλ' οὐδὲ τὸ σῶμα κολάσαι δύνανται, κἂν μυριάκις κολάσωσιν, ἀλλὰ κ. τ. ἑ.

p. 393 B. not. [s] Lectio codicis D. quae minus recte a me exscripta est, haec est: ἀντίῤῥοπον, πολλῷ δὲ μᾶλλον πλεονεξίαν εἰσήγαγε.

p. 394 A. lin. ult. ἐπιβουλῆς. "Vox suspecta." *Montef.* Immerito. Idem perperam vertit τῆς τούτων ἐπιβουλῆς, *insidiarum hujuscemodi*. Recte Vetus: *insidiarum quas adversus fideles cogitant*. Appositum exemplum ex Justino M. laudavit *H. Steph.* in Thes. ἡ τοῦ Διὸς ἐπιβουλή, *Jovi structae insidiae*. Sic p. 437 B. αἱ ἑτέρων εὐεργεσίαι sunt *beneficia in alios collata*.

p. 395 A. not. [w] Constructio mixta est ex duabus, ἐμοὶ δοκεῖν, καὶ ναοὺς ἂν ᾠκοδόμησαν οἱ πολλοὶ, et ἐμοὶ δοκοῦσι καὶ ναοὺς ἂν οἰκοδομῆσαι οἱ πολλοί. Quam tamen confusionem ipsi Auctori, non librariis tribuendam esse nullus dubito. Posterior lectio est Commelini ejusque imitatorum; alteram nescio unde invexit Savilius, qui tamen verbum infinitum πεῖσαι non mutavit. At in nullo codice aut δοκοῦσι aut ᾠκοδόμησαν scriptum vidi.

Digitized by Google

p. 395 E. not. [d] Edd. omnes ἀπαθές. "Alii εὐπαθὲς, alii ἐμπαθές." *Montef.* Vox εὐπαθεῖν de corporis valetudine amat Noster. Tom. x. p. 361 B. καθάπερ τὰ ὑγιεινὰ τῶν σωμάτων, κἂν ἄρτῳ τρέφηται μόνῳ, εὐπαθεῖ καὶ σφριγᾷ. Tom. xii. p. 176 B. ὅσα τὸ μὲν σῶμα ἀνθεῖν ποιεῖ καὶ εὐπαθεῖν, κακοῖ δὲ τὴν ψυχήν.

p. 396 C. not.[1] Lectiones codicum A. et B. minus accurate retuli. Nam ille αὔτη τὸ σῶμα, hic autem αὐτῇ τὸ σῶμα legit. Totum locum sic vitiose exhibet A. ἐκ προσωπείου γὰρ ἡ ὥρα αὔτη τὸ σῶμα περίκειται.

AD HOM. XXXV.

p. 397 B. not.[a] Ἀνθυποφέρειν, quod ex margine Editionum jubentibus omnibus codd. in seriem intuli, cum significatione *objiciendi* proprium dialectices vocabulum est. Tom. viii. p. 184 C. τῷ ἀνθυπενεγκεῖν καὶ εἰπεῖν· μὴ μείζων εἶ σὺ τοῦ Ἰακώβ; Greg. Nyssen. de An. p. 252 A. χρὴ μὴ παντάπασιν ἀνεξετάστους ἐαθῆναι τὰς ἀνθυπενεχθείσας ἡμῖν ἐνστάσεις. Alterum ἀνθυποστρέφειν et valde recens est, et semper, ni fallor, intransitive cum vi *redeundi* ponitur.

p. 397 E. lin. 1. Ταῦτα λέγει (om. δὲ) B. F. Mox p. 398 A. lin. 2. οὕτω τὸν λόγον (om. καὶ) B. et sic edidit Sav.

p. 398 E. lin. 1. ἀλλὰ καὶ] καὶ ἄλλος σοφὸς E.

p. 399 C. not.[v] διαλέγεται habet etiam D. *disputat* Ge.

p. 401 B. not.[l] προβάλληται legit F. not.[m] Lectionem ποτήριον ψυχροῦν e tribus produxit Matthaeius, sed Evangelii, non Chrysostomi codicibus. Paulo post, Κἂν ποτήριον ψυχροῦν δῷς, ἔνθα Com. Mor. Cf. adnot. ad p. 518 E.

p. 402 A. lin. 5. Νῦν δὲ οἱ μὲν ἐξυπνίζοντες κ. τ. ἑ. Locus ad mores et vitam domesticam illustrandam in primis idoneus. Hic omnino notandum, quod de toto libro verissime praedicavit *Bast.* Ep. Crit. p. 181, *opus dignissimum esse, quod ab iis, qui studium impendant in veterum moribus ritibusque cognoscendis, legatur omnibus.* Καὶ οἱ χελιδόνας περιφέροντες. "Est descriptio agyrtarum, "qui hirundines secum circumferebant ita institutas, ut emissae e "manu irent saepius et redirent, capitique eorum, qui emiserant, "insiderent, et ex ore eorum cibum caperent, cum summa admi-

Digitized by Google

"ratione spectantium. Haec est conjectura mea." *Bois.* His meliora non habeo proferre. Nam nihil huc pertinere videntur οἱ τῇ χελιδόνι ἀγείροντες, Athen. p. 360 B. qui stipem cogebant, canendo cantilenam quandam de adventu hirundinis; qui Rhodiis mos fuit.

p. 404 B. lin. penult. ὡς ἂν ἄρῃ τιθηνὸς τὸν θετὸν θηλάζοντα Ben. hac notula adscripta. "Savil. θετόν, Morel. θητόν. In MSS. plurimis haec vox non habetur, neque in Bibliis Graecis legitur." Nimirum apud Com. et Mor. legitur τὸν [θητὸν] θηλάζοντα; Savilius autem, ut Graecum saltem vocabulum propagaret, ex ingenio, ut videtur, τὸν [θετὸν] θηλάζοντα dedit. *In codicibus neque θητὸν neque θετὸν invenire potui.* Nec mirum. Nam inspecto textu Commeliniano, statim apparet corruptelae origo. Scilicet scriba codicis, ex quo suum θητὸν sumsit Commelinus, cum scribendum esset τὸν θηλάζοντα, duas priores syllabas *bis* exaravit; deinde errorem suum non rasura, sed punctis superimpositis, ut solent librarii, correxit, h. m. τὸνθητὸνθηλάζοντα. Neglectis punctis, habes ipsissimam Commelini scripturam τὸν θητὸν θηλάζοντα. Quod reliquum est, praeter incredibilem Nostri Editorum socordiam, quae istis Viris usitata est, nequeo non mirari eorum indiligentiam, quibus lectiones Versionis LXX-viralis in usum Editionis Holmesianae e Patribus Graecis exscribendi cura demandata erat. Nam sine ulla suspicione, ne Editionibus quidem Benedictina prioribus inspectis, ut taceam tot codices Chrysostomi in sua Bibliotheca repositos, haec ὡς ἂν ἄρῃ τιθηνὸς τὸν θετὸν θηλάζοντα pro varia, si diis placet, Bibliorum lectione venditarunt.

p. 404 E. ἵνα σχολαιότερον βαδίσῃ. "Pro ἵνα legendum cum doctissimo Boisio ἐάν." *Sav.* "Legendum omnino videtur, ἐὰν σχ. β. ut notavit Savilius." *Montef.* "ἵνα σχολαιότερον.] Ita quo-"que in Eclogis. [Tom. XII. p. 592 D.] Ac ibi quidem Montef. "conjicit, ἵν' ἀσχολαιότερον. Hic autem Savilii vel potius Boisii "conjecturam ἐὰν σχολαιότερον probat. Posterius mihi quoque "probatur. Nam ἀσχολαιότερον nondum inveni. Ἀσχόλως enim "dicitur, non ἀσχολαίως." *Matthaei.* Nov. Eclog. p. 184. Barbarum illud ἵν' ἀσχολαιότερον conjectura est non Montefalconii, sed Etzelii in margine Florilegii p. 357; quam ad suarum Eclogarum marginem transferendam curavit Montef.* Critici igitur uno ore

* Montefalconius in monito Eclogis suis praemisso codicem quendam Coislinianum nominat, cujus prolixiorem descriptionem in Biblioth. Coislin. p. 133 sqq. dedit. Ne tamen putes eum in Eclogis ornandis aut hunc aut alium quempiam codicem in subsidium vocasse, scias eum Florilegium Etzelii, vel potius idem a Morello repetitum, adeo serviliter expressisse, ut hic illic conjecturas Etzelii, et quidem

Digitized by Google

ἐὰν pro ἵνα reponi jubent; pari autem consensu codices vetant. His ego fretus proscriptae particulae causam defendendam suscipio, ea tamen lege, ut ad cadentis linguae rationes et ipsius Scriptoris usum, non ad accuratam Graecitatis normam res exigatur. Scilicet particulam istam vergente lingua quam longissime a proprio usu deflexam esse, vel e sacris Scriptoribus notum est, quibus inter alias depravationes solenne est ἵνα cum conjunctivo loco infinitivi ponere, ut in notis locutionibus, *συμφέρει σοι, ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω—αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμὴ, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους*, et similia; quae qui ad usum bonorum Scriptorum revocare laborant, profecto laterem lavant. Simili depravatione factum esse puto, ut verba ἵνα σχολαιότερον βαδίσῃ ad sensum fere idem valerent, ac si scriptum fuisset ἐὰν σχ. β. vel potius ἐὰν σχ. β. μόνον. Vertas, *modo segnius eat*, vel *fac eum segnius ire*. Utut explicari possit, particulam ἵνα tali modo a Chrysostomo poni solitam esse, ex pluribus ejusdem rationis locis, quae nunc afferenda sunt, plane constabit. Infra p. 501 D. καὶ ὁ μὲν ἵνα τι εἴπῃ ἀστεῖον, ἐμπλησθεὶς ἀπῆλθεν· οὗτος δὲ διδάξας ἡμᾶς, ἃ μὴ μαθόντες οὐδὲν ἂν τῶν κυνῶν διεφέρομεν, οὐδὲ τῶν αὐτῶν ἀξιοῦται ἐκείνῳ. Ubi Vetus: *si facete aliquid dixerit*. Flor. p. 66. Τί τῆς φιλανθρωπίας ταύτης ἴσον; ἵνα στυγνάσῃ μόνον, ἀφῆκε τὰ ἁμαρτήματα. Qui locus nescio unde exscriptus sit. De Sacerdot. Lib. I. (Tom. I. p. 366 D.) ὅτι τοσούτους καὶ τηλικούτους ἀφέντες ἄνδρας, μειράκια χθὲς καὶ πρώην ἔτι ταῖς τοῦ βίου μερίμναις ἐγκαλινδούμενα, ἵνα χρόνον βραχὺν τὰς ὀφρῦς συναγάγωσι, καὶ φαιὰ περιβάλωνται, καὶ κατήφειαν ὑποκρίνωνται, ἐξαίφνης εἰς τοσαύτην ἤγαγον τιμήν. Ubi mireris, ex tot Criticis, qui in aureum illum libellum multam operam et utilem insumserunt, ne unum quidem in hac locutione novi aliquid aut notabilis vidisse. Longe alia fuit fortuna loci, qui nunc exscribendus est, Tom. VIII. p. 178 C. Οἱ μὲν γὰρ βάρ-

falsas, non monito lectore ediderit. Ponam duo exempla. Tom. XII. p. 492 C. (= Flor. p. 139) Εἴθε ἦν μοι δυνατὸν δεῖξαι τοῖς ὑμετέροις ὀφθαλμοῖς τὴν ἐκείνων ψυχὴν, καὶ ἴδετε (sic) ἂν ῥυπῶσαν, αὐχμῶσαν, κατισχυμένην, τεταπεινωμένην καὶ ἀπαῤῥησίαστον. Sed κατισχυμένην correctio est Etzelii, ut ipse ait, notans *male in exemplari scriptum esse* κατῃσχυμμένην. Immo κατῃσχυμμένην sanissimum est et elegantissimum; alterum autem, si Graecum est, multo deterius. Ibid. p. 497 C. (= Flor. p. 151) Εἰ δὲ πάλιν ἐνταῦθα τὸ κατ' ἀξίαν ἅπαντες ἀπελάμβανον, περιττὸν ἂν ἡγήσαντο εἶναι καὶ ψευδῆ τὸν τῆς κρίσεως λόγον. Ἵν' οὖν μήτε οὕτως διαπιστῆτε, μήτε ὁ πολὺς καὶ χυδαῖος λαὸς φαυλότερος γίνηται καταφρονῶν κ. τ. ἑ. Etzel. in marg. *In exemplari*, μήτε οὗτος διαπιστῆται. Hic quoque codicis scripturam sanissimam esse, ut οὗτος sit ὁ τῆς κρίσεως λόγος, nemo non videt. Utrumque locum intemeratum servavit Savilius.

Digitized by Google

βαροι, ἵνα λεόντων πεῖραν λάβωσι μόνον, πρὸς τὴν Ἰουδαϊκὴν εὐσέβειαν ἐπανῆλθον εὐθέως· ἐκεῖνοι δὲ, τοσαύτας ὑπομένοντες τιμωρίας, οὐδὲ οὕτως ἐσωφρονίσθησαν. Res narratur 4 Reg. xvii. 25 sqq. Remedium lene, ἵνα in ἐὰν conversum, hic non multum proficere videbatur; quare ad sectionem ustionemque recurrendum erat. "Legendum omnino βάρβαροι λεόντων πεῖραν λαβόντες μόνον." *Sav.* "Unus codex, isque optimae notae, habet ἵνα πλέον πεῖραν "λάβωσι μόνον, quae vera videtur esse lectio. Altera enim ἵνα "λεόντων πεῖραν λ. μ. ferri nequit." *Montef.* Proinde incredibili temeritate ita edidit, vertens, *ut majus experimentum acciperent!* Postremum exemplum erit, Tom. VI. p. 196 A. Οὕτως ὁ τελώνης τὰ μυρία ἠδυνήθη κακὰ ἀποθέσθαι, ἵνα εἴπῃ· ὁ θεὸς, ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. Jam, ni fallor, ad usum Nostri praeter omnem controversiam stabiliendum satis superque exemplorum allatum est; de aliis vero Scriptoribus nondum mihi liquet. Certe Aesopi loco, Fab. CLVII. Ed. de Fur. πῶς ἔχεις, φίλε; τί δὲ σοί; ἵνα τι χρήζῃς, ἀνάγγειλόν μοι, non multum tribuo; nam et Auctor inquinatissimus est, et ratio loci nostris exemplis dispar. Sed in soloeco ipsius Chrysostomi loco, infra p. 441 D, ἀλλ' εἰ νηστεύσει (νηστεύσῃ Bodl. Clarke 38.) καὶ πένητι δῷ μικρὸν ἀργύριον, si legas ἀλλ' ἵνα νηστεύσῃ, habes structuram locis supra allatis simillimam.

AD HOM. XXXVI.

p. 406 D. not.[c] Χριστοῦ cum Edd. habet unus codex F.

p. 407 C. not.[i] Aoristum ἔπεμψε ex alio codice E. notandum erat.

p. 409 D. lin. 7. τουτέστιν, ὁ εἰς τὸν ᾅδην μέλλων καταβαίνειν. Theophylact. ἵνα κἀκεῖ σώσῃ, ὥς φησιν ὁ θεόλογος Γρηγόριος, τοὺς ὅσοι πιστεύειν ἔμελλον, εἰ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν αὐτῶν ἐσαρκώθη.

p. 410 D. not.[p] Vocabulum ἐκεῖνο, *illud quod dicturus sum*, fefellit eos qui, ut nexum planiorem facerent, plura commenti sunt. In dicto additamento nescio quid sibi velit τὸ κατ' αὐτοὺς τοῦτο αὐτὸν ἐρωτᾶν; nisi sit, *quaestionem illam eo sensu, quo ab illis intelligitur, proponere.*

p. 410 E. lin. 2. Διὰ τοῦ σώματος αὐτοῦ E. et sic edidit Sav.

p. 411 C. not.[x] Vocabulum μόνον etiam in E. legitur.

Digitized by Google

p. 411 E. lin. ult. καὶ γραφαὶ αἱ παρ' ἡμῖν D. E. F.

p. 412 B. not.[e] Dixi συντραφέντες in Edd. legi, quod non omnino verum est. Savilius enim ἐντραφέντες in textu, in margine autem συντραφέντες dedit.

ibid. not.[g] Lege Πάνυ γε (οὐ γάρ;) ὡς ἡμεῖς βιοῦμεν νῦν. "Post προσέχοντες Boisius ex ingenio explet, οὕτω κἀκεῖνοι ἂν "ἐβίουν; cum interrogatione: et post πάνυ γε supplet εὔλογον ex "praecedentibus." *Sav.* Sed vide adnot. ad p. 381 A.

p. 412 C. not.[i] "καὶ τοῦτο] Boisius καὶ διὰ τοῦτο. Fortasse καὶ τούτῳ." *Sav.* Nil mutandum. Aristoph. Plut. 460. τί οὖν ἀδικοῦμεν τοῦτό σε.

AD HOM. XXXVII.

p. 415 B. not.[f] Edebatur τὴν μάλιστα ὑφορμῶσαν αὐτοὺς τότε. "Unus ὑφορμοῦσαν, et sic legendum suspicatur Savilius. Utraque "lectio convenit. Ibid. quidam αὐτοῖς τότε." *Montef.* Ὑφορμᾶν, ut dixi, vox est nihili; ὑφορμεῖν autem cum tertio casu construitur. Supra p. 203 C. ἐκβάλλειν τὸ μέλλον αὐτῶν ὑφορμεῖν τῇ διανοίᾳ. Tom. x. p. 574 A. διὰ τῆς εὐχῆς λογισμὸν ὑφορμοῦντα τῇ φιλοτιμίᾳ ταύτῃ ἀναιρεῖ. Thom. M. p. 656. Ἐντεῦθεν δοκεῖ παρῆχθαι καὶ τὸ ὑφορμῶ, ἤγουν ὑποπτεύομαι, ἐκ μεταφορᾶς τῶν ὑπὸ τοῖς ὅρμοις κρυπτομένων πετρῶν, καὶ ὑπόπτων οὐσῶν τοῖς καταίρουσιν...Λιβάνιος· δεῖ τὸ ὑφορμοῦν θεραπεῦσαι· ἤγουν τὸ ὑποπτευόμενον. *Sallier.* ad loc. "Quo pertinent haec Demosthenis Olynth. 1. p. 15. τὰ ὑφορμοῦντα "εὐθὺς ἐν ἀρχῇ θεραπεύειν· ἀναιρεθέντων γὰρ τῶν ἀντιπραττόντων "καὶ ὑφορμούντων ἐν τῇ γνώμῃ τῶν ἀκροατῶν. Ubi ὑφορμοῦντα di- "cuntur, quae nobis suspecta sunt, et proinde caute tractanda; "atque huncce Demosthenis locum videtur ob oculos habuisse "Synesius [immo Libanius] ipso in loco, quem Thomas adducit." Fallitur. Nam hic usus verbi ὑφορμεῖν non est antiquus, nec locus, quem adduxit, Demosthenis est, sed Interpretis ejus, Ulpiani.

p. 415 D. not.[k] ἐκολάκευσεν ἄν. Sic etiam Regii 668, 669. In meis praeter F. vulgatum οὐκ ἐκόλασεν legitur. "Morel. et Savil. οὐκ ἐκόλασεν ἄν: alii οὐκ ἐκολάκευσεν ἄν." Montef. Sed pos-

Digitized by Google

terior lectio non nisi incuriae Savilii debetur, qui in textu οὐκ ″ἐκόλασεν pro ″οὐκ ἐκόλασεν scripsit. De confusione vocum κόλασις et κολάκευσις monuit *Bast.* Comment. Pal. p. 822.

ibid. lin. 6. ἐπάγει λοιπὸν καὶ τὸν προφητήν. Vertit Montef. *subjunxit postea, Prophetam.* Ita locum intellexit scriba codicis A. qui ἰδεῖν post προφητὴν addit. At ὁ προφητὴς hic, ni fallor, Malachias est, non Joannes. Cf. p. 327 C.

p. 416 A. not.[a] ὅτι deest etiam in D.

p. 416 D. not.[q] Savilius in textu: σεμνοτέραν τοῦ Χριστοῦ λαμβανόντων ″αὐτῶν ὑπόνοιαν; et in marg. ″περὶ αὐτοῦ. Hoc est, secundum ejus compendia: *'Alii pro* αὐτῶν, περὶ αὐτοῦ *habent.* Lectio, quam ex omnibus codd. dedi, hoc modo a Savilio notanda erat: σ. τοῦ Χ. *λαμβανόντων αὐτῶν ὑπ. et in marg. *περὶ αὐτοῦ. Nescio quid sibi velit Montefalconii nota: *Alii* λαμβανόντων αὐτοῦ.

p. 417 C. lin. 10. μέχρι Ἰωάννου] μέχρις Ἰωάννου C. D. E.

p. 418 A. not.[c] Quod ad sedem verbi προσέθηκε attinet, cum Edd. consentiunt C. E. Deinde si sana est lectio vulgaris πρὸς τὸ, inest praepositioni vis *intuendi, rationem habendi,* ut in loco Joannis xiii. 28. τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ. Sed cum unus codex E. (quod serius vidi) πρὸς τῷ habeat, non est cur ad contortas rationes recurramus.

p. 419 A. not.[h] Pro "φησὶν om. F." lege "φησὶν om. Mor. Ben."

p. 420 A. not.[p] Si ἀπρόσφορα verum est, pronomen αὐτοῖς non cum ἀπρόσφορα, sed cum λέγει jungendum est. Hanc lectionem, quae Nicetae quoque est, silentio praetereunt Editores. Certe in vulgata requirat aliquis, αὐτοῖς μὲν πρόσφορα, τῆς δὲ τοῦ θεοῦ μ. ά.

p. 422 D. ″Αλλος δέ τις γεγηρακὼς κ. τ. ἑ. Vide adnot. ad p. 502 B.

p. 424 A. not.[n] ἀρχαγγέλων legunt etiam Oxonienses C. D. E. Paulo post pro ἐξὸν, ὅταν ἐξῇ habent A. C. D. ὅταν ἔξῃς (sic) F.

Digitized by Google

AD HOM. XXXVIII.

p. 426 B. lin. 4. οὕτω καὶ τοῦτο ποιεῖ, h. e. εὐχαριστεῖ. Aliud est εὔχεσθαι καὶ ἐντυγχάνειν, aliud εὐχαριστεῖν, quod fefellit eos, qui locum, ut vulgo legitur, refinxerunt.

p. 426 E. not.[1] Lectionem ἀπέκρυψας recte affirmat Nicetas. Contra Regii 668, 669 cum Editis faciunt.

p. 427 C. lin. 3. αὐτὰ] ταῦτα C. αὐτὰ deest in F.

p. 428 C. lin. penult. Pronomen αὐτὸς deest in Edd. praeter Sav. repugnantibus codicibus. Mox φησὶν post εὑρήσετε γὰρ non habent A. F.

p. 428 D. not.[c] In loco Actorum Apost. sinceram lectionem esse ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος ἀτιμασθῆναι recte statuerunt Critici sacri. Nostri quidem nomen pro additamento τοῦ Χριστοῦ plerumque appellatur, sed in hac textus Chrysostomici depravatione de talibus anceps judicium est. E. g. in nostro loco pauca, sed optimae notae subsidia τοῦ Χριστοῦ omittunt. In alio loco Tom. IV. p. 208 D, ubi itidem Editiones τοῦ Χριστοῦ legunt, codex quidam Cantab. (Coll. Trin. B. 8. 2.) αὐτοῦ habet.

p. 429 B. not.[k] Verba inclusa etiam in Regiis modo dictis desiderantur. Paulo post καθέλκει legit etiam E.

ibid. lin. penult. εἰπέ μοι] ἐπίπονον καὶ E.

p. 430 B. not.[v] καρτερεῖν est lectio Edd. Com. et Mor. a Savilio mutata. *devehi* Ge.

p. 430 C. not.[y] Sav. in textu, τὸν αὐτὸν ″καὶ φοβ. et in mar. ″οὕτω. Unde Montef. "Alii τὸν αὐτὸν οὕτω φοβ." Recte: sed scribere voluit Sav. τὸν ″αὐτὸν καὶ φοβ. ut οὕτω pro verbis αὐτὸν καὶ reponeretur; quae omnium librorum scriptura est.

p. 431 B. lin. 7. ἐπιτύχωμεν] ἀπολαύσωμεν mei omnes.

AD HOM. XXXIX.

p. 431 D. lin. 3. τοῦ σαββάτου τοῦ κυρίου. Interpretes Latini *sabbati Domini* verterunt, quos secutus Editor Ben. 2[dae] Κυρίου litera majuscula excudendum curavit, ut ante eum Sav. Solus Interpres Arm. verum vidit, vertens *sabbati proprii* vel *principa-*

Digitized by Google

lis. Eodem lapsu infra p. 531 C. ἀλλ' αὐτὸς κύριός ἐστι, *sed ipse Dominus est* verterunt, ubi *sed ipse arbitrium habet* vertendum erat. Adde p. 648 A. Ὅτι γὰρ αὐτὸς κύριός ἐστι τοῦ παντὸς, ubi perperam Montef. *Dominus universi;* rectius Vetus, *totius rei hujus dominus.* Postremo p. 848 C. absurde in Edd. Sav. et Ben. 2[da] excusum est; εἰ γὰρ αὐτῷ ἀποδιδοὺς τῷ Κυρίῳ ὁ κλέπτης ἔτι ἀδικεῖ. Cf. *Hase* ad Leo. Diac. p. 219. Locus est Tom. XI. p. 494 B. ubi videtur ipse Auctor in ambigua hujus vocis significatione ludere. Ὅταν εὐχώμεθα τῷ θεῷ λέγοντες, ἐλέησόν με, κύριε, λέγωμεν πρὸς ἑαυτοὺς, καὶ ἑαυτοὺς ἐλεήσωμεν. Ἡμεῖς ἐσμεν κύριοι τοῦ τὸν θεὸν ἡμᾶς ἐλεῆσαι.

p. 432 B. not.[f] λιμῷ μαχομένους διηνεκεῖ. Haec locutio, quam codices uno ore affirmant, legitur Tom. X. p. 526 E, de Apostolo; λιμῷ ἐμάχετο διηνεκεῖ, καὶ οὐκ ἤλγει. Paulo post πεινᾶν A. Ep.; ceteri πεινῆν.

p. 432 E. lin. 1. καὶ προστίθησιν κ. τ. ἑ. Hoc non dixit Marcus, sed legitur in narratione, 1 Reg. xxi. 6.

p. 433 A. not.[m] δοκεῖ, κἂν...ἐστιν codices; δοκεῖ, καὶ...ἐστιν Edd. Fortasse scribendum est δοκεῖ, εἰ καὶ...ἐστιν. Particulae κἂν et εἰ καὶ haud raro permutantur, ut pp. 217 A. 225 A. (vid. adnot). 391 C. 424 D. Nec tamen κἂν cum indicativo non aliquando conjungit Noster; ut p. 78 C. κἂν πρὸ τούτου ῥᾴθυμος ἦν. Tom. VI. p. 276 D. κἂν βασιλεὺς ἦν.

ibid. not.[n] Lectionem ἀρχιερέων nunc genuinam puto. Nam ἀρχιερεῖς alibi de sacerdotibus ponitur, quatenus a Levitis distinguuntur. Tom. X. p. 192 C. Καὶ εἰπὼν τοὺς ἱερέας τοὺς παρὰ Ἰουδαίους, τούς τε Λευΐτας, τούς τε ἀρχιερέας.

p. 434 E. lin. 1. Αὐτὸς δὲ καὶ τὸν τοῦ νόμου διδοὺς καὶ τὸν τοῦ σαββάτου, οὕτως D. Deinde ψυχῇ habet etiam F. Quod ad rem attinet, Christianos lege sabbati non teneri, constans est Chrysostomi sententia. Cf. Tom. II. p. 128 B. Τίνος οὖν ἕνεκεν, εἰπέ μοι, ἐπὶ μὲν τοῦ σαββάτου τὴν αἰτίαν προσέθηκεν, ἐπὶ δὲ τοῦ φόνου οὐδὲν τοιοῦτον ἐποίησεν; Ἐπειδὴ αὕτη μὲν ἡ ἐντολὴ οὐ τῶν προηγουμένων ἦν, (cf. adnot. ad p. 227 B.) οὐδὲ τῶν ἐκ τοῦ συνειδότος ἡμῖν ἠκριβωμένων, ἀλλὰ μερική τις καὶ πρόσκαιρος· διὰ τοῦτο καὶ κατελύθη μετὰ ταῦτα. Religiosam autem unius hebdomadis diei observationem, quae in Ecclesia usu invaluit, non tam ad divinum praescriptum, quam ad utilitatem et voluntariam pietatem referre solet, ut tamen aliquando ex loco Gen. ii. 3. ad eam suadendam argumentum petat. Tom. IV. p. 80 B. Ἤδη ἐντεῦθεν ἐκ προοιμίων αἰνιγματωδῶς διδασκαλίαν ἡμῖν ὁ θεὸς παρέχεται, παιδεύων τὴν μίαν

Digitized by Google

ἡμέραν ἐν τῷ κύκλῳ τῆς ἑβδομάδος· ἅπασαν ἀνατιθέναι καὶ ἀφορίζειν τῇ τῶν πνευματικῶν ἐργασίᾳ.

p. 435 D. lin. 6. εἰς τὴν ἐπαγγελίαν εἰσελθεῖν. "Interpres videtur legisse εἰς γῆν ἐπαγγελίας." *Sav.* Nempe liberius vertit, *in repromissionis terram.* Cf. Tom. XII. p. 250 A. Οὗτος εἰσήγαγε τὸν λαὸν εἰς τὴν ἐπαγγελίαν, ὥσπερ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν οὐρανόν.

p. 435 E. lin. penult. Ἰεφονῆ] Sic Edd. Ἰεφονεὶ A. Ἰεφθονῆ D. F. Ἰεφθονὴ C.

AD HOM. XL.

p. 437 B. not.[b] Verba τοῦ δεσπότου, quae a bonis subsidiis absunt, a librariis profecta esse valde probabile est. Vid. pp. 262 E. 293 D. Infra p. 681 A. Σὺ δὲ ὅρα κἀντεῦθεν τὴν φιλοτιμίαν. Sic codices; sed τὴν φ. τοῦ δεσπότου Edd. Cf. var. lect. ad p. 687 not.[o] et not.[w].

p. 437 D. not.[d] Versiones habent: *quam mitis sit, facile omnibus aperiens* Ge. *ut doceat suam lenitatem* Arm.

p. 439 D. lin. 1. τὰ αὐτὰ] ταῦτα F. τὰ αὐτοῦ Sav. in marg. Mox verba θεραπεύειν ἐπ' αὐτῶν perperam ceperunt Interpretes; quorum recens *eos sanare* vertit; Vetus autem *cum eis esse, et eos curare:* unde haec exsculpsit Sav. μετ' αὐτῶν εἶναι, καὶ θεραπεύειν αὐτούς. At ἐπ' αὐτῶν nil nisi *coram iis* significare potest.

p. 440 E. lin. ult. Pro ἐριννὺς reponi debet ἐρινῦς ex codicibus C. E. F. et pr. D. Hanc scripturam dedi infra p. 499 C. cum summo codicum consensu.

p. 441 C. not.[i] "Boisius legendum conjicit, Μάθε περὶ βασ-" κανίας ὡς περὶ ἁμαρτήματος χαλεποῦ διακεῖσθαι, καὶ μετανόει, li-" bris non suffragantibus." *Sav.* Lectionem meae simillimam, Καὶ μάθε ὡς περὶ ἁμαρτήματος χαλεποῦ διακεῖσθαι καὶ μετανοεῖν, vidi in codice quodam Viri cultissimi Thomae Phillipps Baronetti. Vulgatam habent Regii 668, 669.

p. 442 C. not.[t] Plurale αὐτῶν legitur in Floril. p. 285. Sed vetus lectio, utpote difficilior, omnino retinenda est. Αὐτὸ est τὸ πρᾶγμα, ut p. 406 A. ἐπ' ἀνθρώπων αὐτὸ σκόπησον, et passim.

p. 443 A. lin. 3. Lectionem notabilem καὶ θύραν ἀνεπέτασε στόματος habet Flor. p. 284. cui codices non suffragantur.

Digitized by Google

p. 443 B. not.[z] Dedi ἐκτραχηλιάζειν ex codicibus uno excepto omnibus pro vulgari forma ἐκτραχηλίζειν, quae legitur p. 186 B. Plutarch. I. p. 998 E. τὰ δ' ἄνωθεν ἀπὸ τῶν τειχῶν ἐξετραχηλίαζεν αὐτά. Talia sunt ἀσκωλίζειν et ἀσκωλιάζειν, γεφυρίζειν et γεφυριάζειν, aliaque quae dederunt *Ruhnk.* ad Tim. p. 51. *Valck.* ad Adoniaz. p. 189. Non tamen dissimulandum est formas in ιζειν et ιαζειν a librariis saepe commutari, monente *Schaefero* ad Plutarch. Tom. v. p. 27. qui negat Graecum esse ἐκτραχηλιάζειν.

p. 444 A. lin. 4. οὐκ ἔλαττόν ἐστι κακόν. Verbum personale addidi ex Ed. Sav. et codicibus praeter E.

AD HOM. XLI.

p. 445 D. not.[l] Haec sic vulgo leguntur: Εἰ δὲ ἐκεῖ τὸν ὄγκον τῶν πραγμάτων αἰτιᾶταί τις, ὡς ἑαυτῷ συῤῥηγνύμενον, τί ἂν εἴποι περὶ πόλεως; cum lectione marginali εἴποις pro εἴποι. Vetus agnoscit τις, et pro εἴποι *dici potest* dat. Locum refinxi, quemadmodum in omnibus meis, necnon in Regiis 666, 668, 669, 673 legitur. Fefellit librarios nominativus, a quo pendet verbum αἰτιᾶται, nempe Christus. Verba autem Εἰ δὲ ἐκεῖ αἰτιᾶται per breviloquentiam posita sunt pro, Εἰ δὲ λέγοις, ὅτι ἐκεῖ αἰτιᾶται. Sic omnia expedita.

p. 446 B. not.[n] Praeposteram lectionem πρὸς τὴν ἐκείνην αὐτοῖς tuentur Regii modo dicti, tertio excepto, qui legit πρὸς τὴν ἐκείνοις αὐτοῖς.

p. 446 C. lin. 9. Savilii conjecturam probabilem καὶ ταῦτα μεμελετηκότες non confirmant codices.

p. 446 E. not.[p] Tertiam personam παραγέγονε tuentur cum meis Regii omnes. Mox not.[q] γὰρ habet alius codex D.

p. 447 A. lin. penult. ὅτι δὲ θείᾳ δυνάμει (omisso γίνεται) D. F.

p. 449 A. lin. 1. Haec perperam distinxit et vertit Montef. Τί οὖν ἐστιν ὅ φησιν, ὅτι ὑπὲρ πάντα αὕτη ἡ ἁμαρτία ἀσύγγνωστος; τί δήποτε; quae res fraudi fuit *Fritzschio,* Quat. Evv. Tom. I. p. 437. Distinctionem secundum mentem Veteris Interpretis correxit Savilius: et sic Arm. nisi quod verba τί δήποτε; non vertit.

ibid. lin. 4. δι' αὐτοῦ πάντα ἐφθ. ἅπερ ἐφθ. Sav. invitis codicibus. Vetus, qui πάντα expressit, verba ἅπερ ἐφθ. non reddidit.

Digitized by Google

p. 449 D. not.[n] Vulgatum τῆς ὧδε πόλεως ἁλούσης stabiliunt praeter unum meorum Regii quatuor.

p. 449 E. not.[p] Iidem Regii ἀπολυομένων habent. Multimodis dicitur apud Nostrum, τὰ ἁμαρτήματα ἀποτίθεσθαι Flor. p. 416. ἀπονίπτεσθαι pp. 146 A. 321 D. Flor. p. 412. ἀπολούεσθαι Tom. x. p. 190 C. Flor. p. 561. ἀποδύεσθαι Flor. pp. 58, 564. Infra p. 617 D. inter ἀπολούσασθαι et ἀποδύσασθαι fluctuant Edd. et codd. Ponitur etiam διαλύεσθαι τὰ ἁμαρτήματα, ut p. 183 C, eodem fere sensu. An vero itidem recte dicatur ἀπολύεσθαι τὰ ἁμαρτήματα, quod h. l. in Edd. et pluribus codd. legitur, mihi quidem non satis constat. Notae sunt vel e profanis Scriptoribus locutiones ἀπολύεσθαι τὴν διαβολήν, τὴν αἰτίαν etc. sed hoc genus specie magis quam re alteri cognatum est. Nempe hoc est *falsum crimen repellere;* illud autem *se a delictis suis* per resipiscentiam vel quovis alio modo *expedire*. Quare in libello de Sacerd. (Opp. Tom. I. p. 400 D.) recte, ut videtur, editum est, δεῖ μὲν γὰρ μηδὲ ἔχειν κατηγόρους· εἰ δὲ τοῦτο ἀδύνατον, ἀπολύεσθαι τὰ παρ' ἐκείνων ἐγκλήματα, rejecta plurimorum librorum lectione, ἀποδύεσθαι. Recte quoque apud Basil. M. Ep. cccxcv. p. 405 B. ἀπολύεσθαι τὰς διαβολάς, et Alciphr. III. 69. ἀπωμόσατο καὶ ἀπελύσατο τὴν αἰτίαν, pro vulgatis ἀποδύεσθαι et ἀπεδύσατο emendavit *Wyttenb.* Ep. Crit. p. 59. Sed quod idem V. D. ad Plut. de S. N. V. p. 34, excitato quodam Chrysostomi loco, ἀλλ' ἐνδιδόναι τῷ πεπλημμεληκότι χρόνους καὶ προθεσμίαν, ὥστε τὸ πλημμεληθὲν ἀποδύσασθαι, ibi quoque ἀπολύσασθαι legi vult, neque ad Chrysostomi usum, neque ad rectam harum locutionum distinctionem satis attendisse videtur. Haec si recte disputata sunt, in nostro loco aut ἀπολουομένων aut ἀποδυομένων, nullo modo ἀπολυομένων probandum est.

p. 450 A. not.[r] Εἴ τις γέγονεν ἐν ἁμαρτιῶν μνήμῃ. Vocula ἐν post γέγονεν excidit in Regiis 666, 668 et 673; quo facto τινι pro τις corrigere cuivis in mentem veniret. Hinc orta est lectio vulgaris, Εἴ τινι γέγονεν ἁμαρτιῶν μνήμη. Proba est locutio γενέσθαι ἐν μνήμῃ τινός. Longi Pastor. III. p. 74. Ed. Schaef. ἐν μνήμῃ γενόμενοι τῶν καταλειφθέντων τερπνῶν. Xenoph. Eph. v. 11. ἐν ἀναμνήσει τῶν προτέρων γενομένη.

p. 451 A. not.[d] ἐλεοῦντες est lectio codicis D. et Regiorum 666, 668, 669; cujus interpretatio est vulgata.

AD HOM. XLII.

p. 452 A. not.[d] Vitiosam scripturam εἰ καὶ pro εἰκῇ habet alius codex D.

p. 454 A. lin. 6. Vocabulum οὕτω deest in F. faventibus Versionibus.

p. 454 C. lin. 1. Καὶ οὐ μόνον οὐκ ἐδίδου. Hic misere se torquet Montef. "*Nec modo non dedit,* nempe filiam. Atqui dedit " Michol filiam suam in conjugem. Sed puto Chrysostomum hic " pro non data habere eam, quae simulate tantum data fuit, ut " hoc allectus beneficio David, facilius obtruncaretur." At tales argutias Noster nescit. Nodi autem explicatio haec est. Non dixit Chrysostomus οὐκ ἔδωκε, *non dedit*, sed οὐκ ἐδίδου, *dare nolebat, non statim dedit;* quae vis verbi imperfecti vel tironibus nota est.

p. 454 D. not.[y] Ὅπλων, quod invitis codicibus edideram, tandem mihi obtulit Regius 669. Cf. Flor. p. 280. Ἐκεῖ μὲν γὰρ τῶν ὅπλων καὶ τῶν στρατιωτῶν τὸ κατόρθωμα γέγονεν.

p. 455 B. not.[a] σὺ δὲ μὴ πεπιστευμένος Com. Mor. Cum meis consentiunt Regii 666, 668, 673; sed contra manifestam Auctoris sententiam non audiendi sunt. Cf. Tom. xii. p. 200 A. Ὥστε καὶ ὅταν πιστεύσῃς τοῖς λεγομένοις κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου, οὐδὲ οὕτω λέγειν χρὴ, μήτιγε ἀπιστοῦντα. Hoc tantum scire velim, unde suam lectionem, quae verissima est, petierit Savilius, quidque in suis codicibus hic legerit Montefalconius.

p. 455 C. lin. 7. ἠμφισβητημένων] ἀμφισβητησίμων F. ἀμφισβητημένων D.

p. 456 A. lin. 3. σκῆψις καὶ πρόφασις F. et corr. D. In hoc prius scriptum erat, σκῆψις καὶ προφάσεις.

p. 456 B. not.[e] "Savil. ὑπὸ παραπετάσματα; Morel. et omnes " MSS. nostri ὑπὸ παραπετάσματος, [quod edidit Montef.] *sub* " *velo,* vel pone velum. Judices olim pone velum sedebant, quod " Latina voce deinde βῆλον appellatum est. Sic Athanasius Tom. i. " p. 297, αὐτὸς γὰρ εἱστήκει πρὸ τοῦ βήλου; et p. 370, καὶ τὰ " βῆλα τῆς ἐκκλησίας [de quibus cf. *Vales.* ad Euseb. Vit. Const. " iii. 43]. In Analectis nostris p. 380, ὁ κρίτης τοῦ βήλου, *ju-* " *dex veli.*" *Montef.* Pluralem formam, quae lectio est fere omnium codicum, stabiliunt loca, quae sequuntur. Infra p. 571 C. Καθάπερ γὰρ τοὺς δικαστὰς, ὅταν δημοσίᾳ κρίνωσι, τὰ παραπετάσματα συνελκύσαντες οἱ παρεστῶτες πᾶσιν αὐτοὺς δεικνύουσιν. Tom. ii.

Digitized by Google

p. 250 A. ὅταν τῶν παραπετασμάτων συνελκυσθέντων ἴδωμεν αὐτὸν ἐφ' ὑψηλοῦ τοῦ βήματος προκαθήμενον.

AD HOM. XLIII.

p. 458 A. not.[c] τούτων άν. οὐκ ἀσ. μόνον] Sic F. et pr. E. τούτων ἀν. καὶ ἀσ. A. C. ἀν. τούτων καὶ ἀσ. D. et corr. E. Haec est lectio Editionum.

p. 459 B. not.[n] Sav. in textu: ''πάλιν ἄοικοι καὶ φυγάδες; et in marg. ''γρ. πλάνοι. ἄλλ. πλάνητες. Quae vocabula non pro πάλιν, sed pro πάλιν ἄοικοι substituenda esse, ex meorum librorum scripturis colligo. Perperam igitur Montef. "Alius πλάνοι ἄοικοι, alius πλάνητες ἄοικοι." Πλάνης καὶ φυγὰς junxit Plutarchus, I. p. 205 E; πλάνοι autem, *seductores,* hic non quadrat.

p. 459 C. Corrige not.[p] ἂν καὶ] κἂν E. F. ἂν C.

p. 459 D. lin. 4. καὶ μηδεὶς δόκησιν ὑποπτεύσῃ. "Erant a "principio Ecclesiae quidam haeretici, qui putabant Christum "specie tantum et δοκήσει in mundum venisse, et ea quae in "Evangeliis narrantur, perfecisse. De quibus haereticis Ignatius "Martyr Epist. ad Smyrnaeos, itemque Epist. ad Trallianos; "Irenaeus Lib. I, Epiphanius et alii." *Montef.* De his salsum exstat Theodoreti dictum; Εἰ φαντασία ἦν ἡ ἐνανθρώπησις, φάντασμα ἡ σωτηρία.

ibid. not.[q] τῷ σταυρῷ αὐτὸ μόνον. Sic dedi e codd. pro vulgato τῷ σταυρῷ αὐτῷ μόνον. Formulam αὐτὸ μόνον, quae non raro a librariis depravatur, tetigit *Bast.* Ep. Crit. p. 135; ubi ad *Valck.* ad Callim. Fragm. p. 28, et *Toup.* ad Longin. p. 396 [p. 526. Ed. Weisk.] lectorem ablegat. Pauca de meo penu exempla promam. Noster Tom. IV. p. 152 C. Ὁρᾷς ὅτι ἑνὸς μόνου δεῖ φροντίζειν, τοῦ μὴ γυμνὸν εἶναι τὸ σῶμα, τοῦ σκέπεσθαι μόνον. Sic Montef. sed recte *Sav. et alii,* τοῦ σκέπεσθαι αὐτὸ μόνον, quomodo ipse in duobus codd. Cantab. scriptum vidi. Usum Philonis in hac formula attigit *Ruhnk.* ad Tim. p. 228; alia ejusdem Scriptoris loca sunt p. 60 A. φησὶν οὐκ ἀποθανεῖν αὐτὸ μόνον, ἀλλὰ θανάτῳ ἀποθανεῖν. p. 607 B. κἂν αὐτὸ μόνον αὔρα βραχεῖά τινος εὐτυχίας προσπέσῃ. p. 894 B. Καθ' ἡσυχίαν δὲ οἱ ἄλλοι πάντες ἀκροῶνται τὸν ἔπαινον, νεύμασιν ὄψεως ἢ κεφαλῆς παραδηλοῦντες αὐτὸ μόνον.

Digitized by Google

Distingue ἀκροῶνται, τὸν ἔπαινον νεύμασιν κ. τ. ἑ. Artemid. Onirocrit. II. 57. νεκροὺς ὁρᾶν αὐτὸ μόνον. Aesop. Fab. CXLIII. Ed. de Fur. κἂν αὐτῷ μόνῳ ὀφθῶμεν, διωκόμεθα. Cod. August. κἂν αὐτῷ μόνον ὀφ. δ. Lege igitur, κἂν αὐτὸ μόνον ὀφ. δ. Singulare est Longin. π. ὑ. XXXV. 4. καὶ ποταμοὺς ἐνίοτε τοῦ γένους ἐκείνου καὶ αὐτοῦ μόνου προχέουσι πυρός. Nam αὐτὸ μόνον, ni fallor, indeclinabile est.

p. 460 C. not.[r] "ἐπέστρεψε] Quid si ἠλέησε vel simile quid?" *Bois.* Sed ἐπέστρεψε, *ad meliorem frugem revocavit,* non est sollicitandum. Nominativus, a quo pendent haec verba, est Christus ipse, cui ex mente Chrysostomi tota Veteris Testamenti administratio demandata erat. Locum perperam cepit Vetus, vertens: *quorum urbem, quoniam poenitentiam egerunt, ab irruentibus barbaris eripuit.* Atqui οἱ βάρβαροι sunt ipsi Ninevitae.

p. 462 D. lin. 6. οὐδ' οὐ μὴ ἔσται E. F.

p. 463 D. lin. 4. Κατὰ γὰρ τὸ πολὺ ἔλεος αὐτοῦ, οὕτω καὶ ἡ ὀργὴ αὐτοῦ. Haec verba in nonnullis codicibus, quasi e Sacro Codice laudata, notis solennibus secernuntur. Eadem leguntur Tom. XII. p. 188 C. Κατὰ γὰρ τὸ ἔλεος αὐτοῦ καὶ ἡ ὀργὴ αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ ἁμαρτωλοὺς κατακαύσει ὁ θυμὸς αὐτοῦ; ubi locum Sirac. v. 6. indicavit Montef.

ibid. not.[g] Alius codex D. ἔτι pro σοι habet. Vetus, *illi.* Regii quatuor vulgatum tuentur.

p. 463 E. not.[h] στρατῷ Edd. Alterum firmat Flor. p. 449.

p. 464 A. not.[k] Verbis insititiis caret etiam C. Ergo non nisi in uno cod. D. a prima manu scripta leguntur.

p. 464 B. not.[a] Inter ἀφίεται et ἐφίεται etiam Parisienses fluctuant; ἐφεῖται autem in nullo codice vidi. Cf. var. lect. ad p. 642 A. necnon ad Tom. x. p. 237 D. Ed. Ben. 2[dae].

p. 466 A. not.[x] ἐπαίδευσαν pr. E.

p. 466 C. not.[b] αὐτοῦ τὸ πῦρ, si sana est lectio, de *Christi* igne intelligendum videtur.

p. 466 E. lin. 4. ἐπιληψόμεθα] Sic Mor. et codices. ἐπιληψώμεθα Sav. Ben. Paulo post ἐπιτευξόμεθα post Savilium dedi; ἐπιτύχομεν F. ceteri omnes cum Mor. et Ben. ἐπιτύχωμεν.

Digitized by Google

AD HOM. XLIV.

p. 467 C. lin. 7. Καὶ γὰρ ὅπερ ἐπεχείρησε κ. τ. ἑ. "Bona verba, Chrysostome!" *Montef.* De usu hujus loci ad hodiernam Graecae Ecclesiae de B. V. M. sententiam confutandam apte monuit Vir magis pius quam doctus, Rev. *J. Hartley,* Researches in Greece, p. 63.

ibid. lin. ult. Ὅρα γοῦν...ἀπόνοιαν] Ὅρα γοῦν καὶ αὐτῆς τὴν περιττὴν φιλοτιμίαν και ἄκαιρον, καὶ ἐκείνων τὴν ἀπόνοιαν A. in marg.

p. 468 C. lin. penult. πρέπουσαν καὶ αὐτῷ] καὶ αὐτῷ πρέπουσαν F. ordine paulo concinniore.

p. 468 D. not.[k] Locutionem σχολή γε εἰ...σωθήσεται a pluribus codicibus, etiam Regiis, testatam equidem prorsus ignoro. Nec tamen in vulgata non offendit σχολῇ γ' ἂν cum futuro junctum; nisi putes hanc formulam multo usu quasi in unum vocabulum coaluisse, ut extra constructionem poni possit. Suidas: σχολῇ γ' ἄν· οὐδ' ὅλως, οὐδαμῶς. Dion. Hal. de. comp. verb. § 13. τὸ δὲ δὴ πρέπον, εἰ μὴ τοῦ καλοῦ πλεῖστον ἕξει μέρος, σχολῇ γ' ἂν ἄλλου τινός.

p. 469 A. not.[o] Lectiones τί pro τοῦτο, et μόνον pro μενοῦνγε in margine dedit Savilius; ex quibus non debuerat *unam* conflare Montef. h. m. "quidam, ἀλλὰ τί; μόνον μακάριοι." Mox προτίθησι ex corr. habet E.

p. 470 D. lin. 6. καὶ σώζεται ἐν, sine articulo, F.

p. 471 A. not.[y] Edebatur, ὡς περὶ ἀμπέλου διαλέγονται περὶ τοῦ δήμου. "Manuscripti quidam διαλέγονται τῷ δήμῳ, minus recte." *Montef.* Sic Sav. in marg. Haec scriptura correctio est illius, quam e codicibus haud cunctanter recepi, ὡς περὶ ἀμπέλου διαλέγονται τοῦ δήμου. Quae sic explicanda sunt: διαλέγονται (περὶ) τοῦ δήμου ὡς περὶ ἀμπέλου. Hujus constructionis exempla ex Scriptoribus cujuslibet aetatis post *Dorvill.* ad Charit. I. 13. p. 283. Ed. Lips. congessit Vir diligentissimus *G. H. Schaefer* ad Julian. Praef. p. xix. quae infinito fere numero ex solius Chrysostomi scriptis amplificari possunt. Ex pluribus, quae mihi ad manum sunt, ea excerpam, quibus aliquid notabilis inesse videtur. Supra p. 130 B. ὥσπερ γὰρ ὑπό τινος δαίμονος τῆς ὀργῆς ταύτης καὶ τῆς βασκανίας ἐκβακχευθεὶς, h. e. ἐκβακχευθεὶς ὑπὸ τῆς ὀ. τ. καὶ τῆς β. ὥσπερ ὑπό τινος δ. Perperam Montef. *nam quasi a quo-*

Digitized by Google

dam irae invidiaeque daemone percitus. p. 219 B. ἀλλ' ὡς περὶ οἰκείου τοῦ ἀλλοτρίου βουλευόμενος πράγματος; quae in Edd. deteriore ordine leguntur, ἀλλ' ὡς περὶ οἰκείου β. τοῦ ἀ. π. p. 402 D. περιέρχῃ καθάπερ ἐν ἀλλοδαπῇ τῇ κακίᾳ διατρίβων, i. e. διατρίβων ἐν τῇ κακίᾳ καθάπερ ἐν (γῇ) ἀλλοδαπῇ. p. 781 B. ὥσπερ εἴς τινα ἀντλίαν τὸ γῆρας ἐλθόντες, ubi imperite edidit Sav. εἰς τὴν ἀντλίαν. Nam in hac syntaxi nomen, cui praepositio praefigitur, semper ἄναρθρον est. De Sacerdot. Lib. v. init. οὐκ ἐθέλουσιν ὡς πρὸς διδασκάλους διακεῖσθαι τοὺς λέγοντας, ad quem locum recens Editor, *Aen. E. Leo:* "Poscit ipse contextus, ut legamus διακεῖσθαι πρὸς τοὺς λέγοντας." Immo, neutiquam *poscit*, sed, ut mox videbimus, *patitur*. Tom. II. p. 212 A. ἂν δὲ ὥσπερ εἰς χωνευτήριον τοῦ θεοῦ τὸν φόβον ἑαυτὴν ἐμβάλῃ, ubi deterior est Savilii lectio, εἰς χ. εἰς τοῦ θ. τ. φ. Tom. x. p. 157 A. ὥσπερ ἐν ὕδατι ἦσαν καὶ δρόσῳ. Sic Edd. omnes; sed ambabus manibus arripienda est lectio duorum Regiorum a novissimo Editore inspectorum, ὥσπερ ἐν ὕδατι ἦσαν τῇ δρόσῳ. Similiter in loco Plutarchi II. p. 175 A. ἐξῆγε δὲ πολλάκις τοὺς Συρακοσίους ὡς ἐπὶ στρατείαν καὶ φυτείαν, verissime emendavit *Wyttenb.* ad Plut. de S. N. V. p. 37, ὡς ἐπὶ στρατείαν τὴν φυτείαν. Ex locis allatis colligi potest, in tali constructione ante nomen rei comparatae praepositionem ex regula abesse. Nec tamen loquendi consuetudinem praepositionis iterationi omnino reclamare, docebunt idem *Schaefer* ad Greg. Cor. p. 394. et *Stallbaum* ad Plat. Phaedon. p. 67 D. Talia sunt Tom. II. p. 318 A. καθάπερ γὰρ εἰς κάμινόν τινα εἰς τὸ θέατρον τὴν πόλιν ἐμβαλών. Tom. IV. p. 236 A. καθάπερ ἐν δεσμωτηρίῳ κατακλείει αὐτὸν ἐν τῇ κιβωτῷ, ubi duo codices Cantabrigienses vulgatum stabiliunt. Justin. M. Apol. I. prope fin. καὶ μὴ ὡς κατ' ἐχθρῶν κατὰ τῶν μηδὲν ἀδικούντων θάνατον ὁρίζετε. Haec autem non defendunt locum Nostri Tom. IX. p. 528 D, ubi Montef. dedit: Ὡς ἐπὶ στεφάνους τοίνυν μεγίστους τρέχωμεν εἰς τοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ κινδύνους, in margine notans: "Sic MSS. In Editis εἰς deest." Deest etiam in Reg. 731, teste Editore Ben. 2[dae], et omnino expungendum est. Ceterum non monuerunt Viri docti, qui de hac syntaxi egerunt, utramque praepositionem aliquando, ita postulante verbi regimine, abesse debere. Infra p. 485 E. εἶδον ὡς χόρτον τοῦ χρυσοῦ πάντας καταφρονοῦντας. p. 606 C. καθάπερ τινὶ κάρφῳ τῷ θυμῷ καὶ τῇ αἰσχύνῃ κατέχεται. Plutarch. II. p. 81 E. ὥσπερ θεῷ τῷ λόγῳ ταπεινὸς συνέπεται καὶ κεκοσμημένος. Singulare est, quod legitur Tom. IV. p. 36 E. καθάπερ πέπλῳ τινὶ θαυμαστῷ οὕτω τῇ τῶν ἀνθῶν ποικιλίᾳ τῆς γῆς τὸ πρόσωπον κατεκόσμησε, ubi supervacaneum

Digitized by Google

οὕτω tuentur codices mei. Prope oblitus sum monere, supra p. 146 C. ubi edebatur, καθάπερ ἐν βαθυτάτῃ νυκτὶ μέθῃ κεκαρωμένοι, articulum τῇ μέθῃ ex duobus codd. assumi posse. Sed rectius, ni fallor, cum aliis libris ipsum vocabulum μέθῃ, quod Interpretes quoque ignorant, a me exterminatum est.

p. 471 C. not.[s] Lectionem a Montefalconio allatam ὁ πάντα προειδὼς habet Reg. 666.

p. 472 A. lin. 6. Παντὸς, φησὶν, κ. τ. ἑ. "Haec omnia usque "ad οὐκ ἔστι δὲ ἴσον doctissimus Boisius ex hoc loco movenda "censet, et subjungenda immediate post ὀλίγωροι." *Sav.* Sic Versio Arm. invitis codicibus. Deinde in eadem Versione post ἀσυγγνωστότεροι subjicitur v. 22.

p. 472 D. lin. penult. ἔνθα ἂν καλὴ ἡ γῆ. Ne καλὴ ᾖ γῆ, vel καλὴ ᾖ ἡ γῆ, invitis libris requiras, memineris loci Apostolici 1 Cor. v. 11. ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος ᾖ πόρνος κ. τ. ἑ. Cf. adnot. ad p. 349 C.

p. 473 A. not.[1] Ferri potest vulgatum τί δὲ εἰ ἄνανδρος μὲν μὴ ἦς, modo ἦς pro ᾖς scribas. Supra p. 405 B. in omnibus Edd. legitur, εἰ πάντων ἁμαρτημάτων ἦς ἀπηλλαγμένος.

p. 474 B. lin. 7. Καὶ γὰρ ἐκείνας κ. τ. ἑ. "Forte totus locus "ita constituendus: Καὶ γὰρ ἐκεῖνα τρυφᾶν ἐάσαντες (aut ἀναγκά- "σαντες) καὶ ἑαυτοῖς καὶ ἡμῖν ἄχρηστα ποιοῦμεν. Hoc loco, ni "fallor, codices consulere debebat Montef. Si nunc Mosquae "essem, facile ex codicibus hoc vitium corrigerem." *Matth.* Nov. Eclog. p. 123. Codices hic nihil mutant, nec mutatione, si quid video, opus erat.

p. 474 C. not.[t] "Alii καταχώννυσιν αὐτό." *Montef.* "Sine ullo dubio legendum αὐτὸ, loco αὐτήν." *Matth.* Equidem repugnantibus codicibus, etiam Regiis 666, 668, 673, Auctoris, ut videtur, incuriam non castigo.

p. 474 D. not.[v] Edd. οὐκ ἐῶσι πλέον τοῦ δέοντος βαλεῖν. "Legendum λαβεῖν, vel paulo ante, εἰς ἐκείνους." *Sav.* "Savilius suspicatur legendum λαβεῖν, sed βαλεῖν optime habet." *Montef.* "Βα- "λεῖν locum habere nequit, nisi in principio periodi ante ἐκείνους "addatur εἰς. Mirabile est, reperiri etiam in Eclogis [Flor. p. "193, ubi Etzelius quoque λαβεῖν reponi vult] βαλεῖν." *Matth.* Praeter unum meorum etiam Reg. 668 genuinam scripturam λαβεῖν servavit. Ut taceam notissimum scribarum lapsum, centies vocabula λαβεῖν et βαλεῖν confundentium (vid. *Matthaei.* N. T. Tom. I. p. 33) aliud in nostro loco notandum est, quod eos in errorem inducere poterat. Nimirum haec describentibus obver-

Digitized by Google

sabatur animo locus Evangelii simillimus, Οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μήγε, ῥήγνυνται οἱ ἀσκοὶ κ. τ. ἑ.

ibid. lin. 5. φάρυγγος] φάρυγος C. Paulo post, φάρυξ omnes, sed φάρυγξ corr. A. Mox φάρυξ omnes.

AD HOM. XLV.

Codex E. qui inde ab initio Hom. XLIII a recenti manu suppletus est, in priore parte hujus Homiliae cum codice D. semper fere conspirat: deinde a p. 477 C. usque ad finem in societatem codicum C. G. transire videtur. Codex D. cui per hanc Homiliam plurimum tribui, socios habet Regios 673, 688.

p. 475 D. lin. 1. Καὶ προσελθόντες] Προσελθόντες δὲ C. οἱ μαθηταὶ] + αὐτοῦ D. E. Mox αὐτοῖς post εἶπεν deest in iisdem.

ibid. not. [a] Καὶ ante ἐπιθυμοῦντες deest etiam in E. not. [b] Lectio codicis D. sic describenda erat: Τοῦτο δὴ καὶ ἐκείνους τοὺς ἀδ. καὶ τὴν μητέρα ποιῆσαι ἐχρῆν.

p. 476 B. lin. 5. Ὅστις] Ὃς C. D. E. et Mosquenses sex, quibus obsequendum erat.

p. 476 E. not. [r] Verba καὶ τὸ βλέπειν, quae speciem sane veritatis prae se ferunt, quasi conspiratione facta excludunt C. D. E. G. Regg. 673, 688. Barocc. 189. Ge. Arm. Com. Mor. Recte, ni fallor; nam hic de doctrina tantum, non de rebus oculis subjectis, sermo est. Tacite ea invexit Savilius, quem sine animadversione secutus est Montef. Tam leve negotium erat, bono Episcopo *verba dare!*

p. 477 B. lin. 3. τὰ ὦτα βύσαντες. Obiter corrigo Euthym. ad h. l. καὶ ἀκούοντες τοῖς σωματικοῖς ὠσὶ τοὺς παρ' ἐμοῦ λόγους, μύουσι τοὺς τῆς ψυχῆς. Lege ex Barocc. 28. a me viso, βύουσι τὰ τῆς ψυχῆς.

p. 478 A. lin. 1. δὲ om. D. Deinde πάλιν αὐτοὺς βεβαιοῖ mutato ordine C. E. G.

p. 478 C. lin. 10. Ἀδελφός σού ἐστι, nempe, Christus. Haec interrogando effert Montef. perperam vertens; *Frater tuus est etiam cohaeres tuus?*

p. 479 E. not. [m] Vulgatam lectionem μὴ τὴν σπουδὴν...ἐπιδεικνύμεθα habet D. quantum quidem ex literarum vestigiis conjici

Digitized by Google

potest. Ita certe in Regiis modo dictis legitur. Conjunctivum ἐπιδεικνύμεθα addi potest exemplis, quae in adnot. ad p. 198 C. allata sunt.

AD HOM. XLVI.

p. 481 C. lin. ult. τὸν δὲ διὰ τῆς προαιρέσεως *tacite* innovavit Editor Ben. 2[dae].

p. 481 E. lin. 1. "Καὶ λόγου τις αὐτοῖς μεταδῷ. Obscurus "locus et forte vitiatus; videtur certe significari, quando quid "favoris et existimationis nacti sunt, ut etiam vertit Trapezun-"tius, *et quodam favore multitudinis juventur.*" *Montef.* Hic autem vertit, *et aliquam existimationem nacti sunt.* Perperam uterque; nam λόγου μεταδοῦναί τινι est *copiam dicendi alicui dare.* Supra p. 384 B. Καὶ γὰρ οὐδὲ λόγου, οὐδὲ ἀπολογίας αὐτοῖς μετεδίδοσαν τῶν δογμάτων ἕνεκεν. Lucian. Phal. pr. 6. μεταστειλάμενος τοὺς αἰτίους, καὶ λόγου μεταδοὺς αὐτοῖς. Similiter reus dicitur λόγου τυχεῖν vel etiam μεταλαβεῖν. Est tamen ubi haec locutio λόγου μεταδοῦναι diverso sensu ponitur, nempe *suo sermone aliquem dignari.* Tom. IV. p. 450 E. σιγᾷ καὶ οὐκ ἀποκρίνεται, οὐ λόγου μεταδίδωσιν, οὐδὲ οἰκτείρει τὸ γύναιον. Tom. VI. p. 277 C. μήτε λόγου μετάδοτε (l. μεταδῶτε) μήτε εἰς οἰκίαν δέξησθε.

p. 482 D. not.[c] Codices ἕως μὲν ἂν ἑστήκασιν, invitis Edd. Tom. IX. p. 510 A. ἕως μὲν γὰρ ἂν ἕστηκας Edd. sed ἂν om. Reg. 731. Legi potest ἂν ἑστήκωσιν et ἂν ἑστήκῃς. Mox legitur, ἵνα μὴ φοβηθῶσιν οὗτοι, ubi οὗτοι, ἤγουν, οἱ θερισταὶ Ep. *servi* Ge. Mihi pronomen de *tritico* potius, h. e. *justis* dictum videtur.

p. 484 B. not.[n] Verba inclusa silentio praeteriit Vetus. In versione Arm. clausula Οὐ τὰ σημεῖα...ἐποίησε non legitur post εἶχον, sed post ἐκείνοις, altera clausula omissa.

p. 484 C. lin. ult. ὅτι πόλεις τοσαύτας ἀνηρτήσατο. Montef. vertit post Veterem, *erudivit;* et in notula, "ad literam, *erexit, eruit.*" Immo tum ad literam, tum ad sensum vertendum est, *sibi devinxit* vel *conciliavit.* Vid. *Sturz.* Lex. Xenoph. s. v.

p. 486 C. not.[f] ἐπελθόντα ediderunt Com. Mor. Ben. Savilius autem ἐπανελόντα (sic), et in marg. ἐπελθόντα. Dixi, in codice G. ἐπανελθόντα legi; hodie vero utrum ἐπανελθόντα an ἐπανελόντα habuerit iste codex, in summo scripturae detrimento non affirma-

Digitized by Google

rim. Facilior quidem lectio est ταύτην τὴν ἀρετὴν μετελθόντα, non ut cum Montef. vertas, *si illam virtutem obtineas*, sed *si eam persequaris*, quo sensu saepissime ponitur ἀρετὴν μετέρχεσθαι vel μετιέναι. Sed sanum est, modo recte interpreteris, ἐπελθόντα. Nimirum ἐπελθεῖν τι πρᾶγμα est, rem aliquam *ad extremum prosequi, penitus tractare, ad umbilicum perducere*. Sic dicitur p. 174 A. πάντα ἐπελθὼν καὶ διακωδωνίσας. Tom. II. p. 126 C. τῶν ἀλόγων ἐπελθὼν τὸ γένος. Tom. IX. p. 643 E. πᾶν εἶδος ἐπῆλθες κακίας. Mox in verbis αὕτη ἐστὶν ἡ δύναμις ἐκείνου ἡ μεγάλη, respici videtur locus Actorum Ap. viii. 10.

AD HOM. XLVII.

p. 487 C. not.[d] "καὶ δεδοικότες. Videtur deese ἦσαν, aut participium δεδοικότες positum pro verbo δεδίασι." *Sav*. Cf. var. lect. Pro καὶ δεδοικότες Epit. dedit ἐφοβοῦντο. Sed nihil habet, in quo jure offendaris, participium.

p. 487 D. lin. penult. Οὐδὲ γὰρ ἂν κ. τ. ἑ. Vetus: *Nequaquam enim bis eadem dixisset: hujus autem explicationem cognoscere percupiebant, quandoquidem viderent* etc. Unde Boisius verba ταύτης δὲ τὴν ἐπίλυσιν ante ἐπιθυμοῦσι supplet. Locum corruptum esse nullus dubito, sed ita ut recidendum aliquid, non supplendum putem. Cum vero nihil remedii neque in Versionibus neque in codicibus, qui in hac parte pauciores sunt, inesse constet, videat Lector, num recte ex ingenio totum locum sic refinxerim: Ὡς σαφεστέρας ἐκείνας ἀφῆκαν· ταύτην δὲ, ὡς ἔχουσαν συγγένειαν πρὸς τὴν προειρημένην, καὶ πλέον τι ἐνδεικνυμένην ἐκείνης (οὐδὲ γὰρ ἂν ἐκ δευτέρου τὴν αὐτὴν εἶπεν) ἐπιθυμοῦσι μαθεῖν· καὶ γὰρ ἑώρων κ. τ. ἑ.

p. 487 E. not.[g] Quanquam ἀναπληροῖ τὰ εἰρημένα ferri potest, (Plat. Symp. p. 188 E. ἀλλ' εἴ τι ἐξέλιπον, σὸν ἔργον, ὦ Ἀριστόφανες, ἀναπληρῶσαι) hic tamen codicum vestigiis insistens, legere mallem ἀναπλοῖ. Supra p. 398 A. οὐδὲ τούτοις ἠρκέσθη, ἀλλὰ καὶ ἀναπλώσας αὐτὸ τοῦ πολέμου τὸ εἶδος.

p. 489 B. lin. 2. θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν ἀγρῷ. Textus receptus N. F. ἐν τῷ ἀγρῷ habet. "In nonnullis codicibus, praecipue "*septendecim* a Matthaeio collatis, articulus deest. Deest *etiam* "apud Chrysostomum, probante Bengelio." *Middleton* De usu

Digitized by Google

Artic. p. 162 Ed. 3tiae. Data occasione notabo perversam Matthaeii consuetudinem, quae multos in errorem induxit, scilicet codices Chrysostomicos sine ulla distinctione inter codices N. F. miscendi. E. g. notula, quae Middletono fraudi fuit, haec est: "τῷ om. c. l. k. e. f. i. g. n. 10. η. z. 9. ρ. 6. 2. γ. 18." Quibus numeratis, *septendecim* efficies; quorum tamen *sex*, η. 9. ρ. 6. 2. γ, Chrysostomi, non Evangelii codices sunt. *Fritzsche* ad Matth. xiv. 17. "Sex codices apud Matth. ὧδε excludunt." Immo, *Chrysostomus* ὧδε *excludit;* nam codices a Matthaeio nominati sunt iidem sex Chrysostomi. Similiter lapsus est idem Criticus ad Matth. xxii. 10. et ad Marc. vii. 19.

p. 489 C. lin. 4. σίνηπι] Sic omnes mei, videlicet G. H. K. L. Reg. 688. et Ep. Edd. σίναπι. Paulo ante iidem codd. bis σινάπεως habent, et sic Edd. praeter Sav. qui semel σινήπεως dedit. Rursus p. 580 DE. semel σίνηπι, ter σινάπεως habent cum Edd. codices omnes, nisi quod in M. σίνιπι, in L. *semel* σινήπεως legitur. Atque hanc legem in codicibus meis constanter servatam vidi, ut σίνηπι in nominativo, in genitivo autem σινάπεως scriberetur. Quae distinctio Viro in hac parte eruditionis facile principi *Lobeck.* ad Phryn. p. 288. non videtur innotuisse.

p. 490 C. lin. 9. καινὰ καὶ παλαιά. "Miror Montefalconium "p. 490 C. post καὶ παλαιὰ nullam varietatem notasse, cum ple- "rique ex meis inter παλαιὰ et διὸ addunt, γραμματεῖς ἐνταῦθα "τοὺς μαθητὰς λέγει. Ita locis fere innumerabilibus Chrysostomus "emendari potest ex optimae notae codicibus Mosquensibus." *Matthaei.* N. T. Tom. I. p. 204. De uno meorum L. non possum pro certo affirmare, quia nihil ad hunc locum in schedis meis de illo codice monitum invenio. Ceteri omnes cum Interpp. Lat. et Arm. additamentum a Matthaeio commendatum repudiant.

ibid. not. m ἐκκλείει] ἐγκλείει Reg. 668. et sic edebatur ante Montef. Hodie vero ἐκβάλλει genuinum puto. Supra p. 209 B. οὐδ' ἂν αὐτὴν (τὴν παλαιὰν) διώρθωσεν, ἀλλ' ἐξέβαλεν ἄν. Adde p. 523 A. Tom. IX. p. 467 C. Sed gravior hic subest difficultas in verbo δημηγορεῖ, in quod transitivam *celebrandi* significationem, quam ei tribuerit Montef., cadere posse, nequeo mihi persuadere. Nec magis tamen placet aut verba καὶ δημηγορεῖ omnino expungere, aut ea cum planioribus καὶ δηλὴν ποιεῖ commutare. Quare ut in re incerta nihil novare visum est.

p. 490 E. not. p In Ethico pro inepto τίνες αἱ ἀρεταὶ τῶν μελῶν legendum esse τίνα τῆς ἀρετῆς τὰ μέλη nemo non videt.

p. 491 A. lin. 6. γυναικὸς pro σώματος, et καλῆς pro καλοῦ ha-

Digitized by Google

bent K. L. suffragantibus Interpretibus. Eosdem codices πάσης pro παντὸς legere, quanquam in schedis meis non notatum est, vix dubium esse potest.

p. 492 D. lin. 8. "οὗτος αὐτὸν κατέπτηχεν ὁ λογισμός. Intri-"catum locum divinando vertimus, *cogitationem quippe hujusmodi* "*vel rex formidat*, cogitationem scilicet hominis Deo addicti." *Montef.* Locus non est intricatus, sed dux caecus. Summa sententiae est, ὁ λογισμὸς ὁ ἐπιτάττων τῷ βασιλεῖ, κατέπτηχε τὸν πένητα. Hic autem λογισμὸς non ille est, qui alias (e. g. Plutarch. II. p. 442 D. ἀλλ' ὅταν ὁρμὴ γένηται, σείσαντος ὥσπερ ἡνίας τοῦ λογισμοῦ, πάντα τέτακται καὶ συνῆκται καὶ ὑπακούει) aurigae vice fungitur; sed *quivis animi carnalis affectus*. Vetus hic vertit, *appetitus*. Hesych. λογισμός· κίνησις ψυχῆς πρός τι, ἐπιθύμησις. Hujus operis p. 63 B. καὶ ποίησον ἥμερον καὶ πρᾶον εἶναι τὸν τοιοῦτον λογισμόν. p. 632 B. τῷ πεῖσαι τὸν λογισμὸν, ὅτι ἀδυνάτων ἐπιθυμεῖ. Valde ad nostrum appositus est locus nobilissimus de Abrahamo, Tom. x. p. 449 A. Ὅτε γὰρ τὸν υἱὸν ἐκελεύετο σφαγιάσαι, ἐννόησον πόσοι τότε ἐπανέστησαν αὐτῷ λογισμοί· ἀλλ' ὅμως πάντας ὑπέταξε, καὶ πάντες αὐτὸν ἔτρεμον μᾶλλον, ἢ βασιλέα οἱ δορυφόροι, καὶ βλέμματι μόνῳ πάντας κατέστελλε, καὶ οὐδὲ γρύξαι ἐτόλμα τούτων οὐδεὶς, ἀλλ' ὑπέκυπτον, καὶ ὡς βασιλεῖ παρεχώρουν ἅπαντες.

p. 492 E. not.* "In uno codice legitur καὶ ἀστραγάλους καὶ "περικεφαλαίας καὶ ψηφῖδας καὶ σφαίρας. In editis omnibus καὶ "ἀστραγάλους καὶ κεφαλὰς καὶ σφαίρας. De rebus ergo puerilibus "agitur. Si autem κεφαλὰς sit vera lectio, hic intelligatur opor-"tet de quadam vel tessera vel calculo, cui κεφαλὴ nomen, quam "tamen vocem hoc usurpatam sensu nondum reperi. Περικεφα-"λαία autem Theophrasto teste pro glande querna accipitur, et "sic huic loco probe aptaretur." *Montef.* De loco Theophrasti (H. P. III. 8, 7.) egregie fallitur; nam vox περικεφαλαία, si sana est, ibi ponitur non de glandibus, sed de *capitis dolore*, qui sues glandibus pastas tentat. Pro suspecto vocabulo κεφαλὰς (*turbines* vertit Vetus) duo meorum ψηφῖδας praebent. Aut hoc probandum, aut quod magis placet, ignorantia fatenda est. Inter pueriles lusus (παιδικὰ ἀθύρματα) memorantur *aedium exstructiones* et *epulationes*, supra p. 296 DE. *magistratus*, παίζειν ἀρχὰς, Tom. III. p. 77 E. coll. Tom. x. p. 8 A. *rex*, παίζειν βασιλέα Dio Chrys. p. 66, 34. Ex crepundiis autem notissima sunt σφαῖραι, Tom. XII. p. 230 A. καλαθίσκοι, σεῖστρα, Tom. x. p. 32 E. ἁμαξίδες καὶ ἀστράγαλοι, Philostr. Her. p. 202 Ed. Boiss. ἀστράγαλοι καὶ σφαῖραι

ποικίλαι, Dio Chrys. p. 133, 25. πλαταγὴ (*crepitaculum*) καὶ σφαῖρα, Plut. II. p. 714 E. κάλαμος in quo equitabant, Aelian. V. H. xii. 15. Hor. Sat. ii. 3, 248. βέμβικες, *turbines*, Callim. Epig. i. Virg. Aen. vii. 378. στρόβιλοι *turbines cuspide* (κέντρον) *armati*, Plat. de Rep. iv. p. 436 D. Basil. Hexaem. Hom. v. extr. Denique τροχοὶ, *canthi lignei* vel *ferrei*, quos currendo pueri virgula regebant, Artemid. Onirocrit. i. 55. Hor. Od. iii. 24, 57.

AD HOM. XLVIII.

p. 493 D. not.[d] "αἰπόλου παῖς καὶ αὐτὸς αἴπολος. Sic duo MSS. recte. Savil. et Mor. αἰπόλου καὶ [αὐτὸς] οὗτος αἴπολος." *Montef.*

p. 495 C. lin. 1. "ὅτι ἐγὼ αὐτὸν ἀπέκτεινα φιλοτιμούμενον καὶ "ἐναβρυνόμενον. Haec non intellexisse videtur Georgius Trape- "zuntius, qui vertit, *illud primo Herodem dixisse quasi insolescen-* "*tem, et amentiae ceteros accusantem.* Nam ut liquet, φιλοτιμού- "μενον καὶ ἐναβρυνόμενον de Joanne dicit Herodes." *Montef.* Fallitur. Ὁ ἐναβρυνόμενος est ipse Herodes, de caede Joannis insolenter glorians. Cf. p. 499 C. Quare virgulam post ἀπέκτεινα cum Savilio posui.

p. 501 A. not.[a] Emendatam lectionem egregie confirmat locus gemellus, Tom. xi. p. 282 C. σὺ δὲ πολλὰ ἀπὸ τούτου κατασκευάζεις, πλακοῦντας, πέμματα διάφορα καὶ παντοδαπά.

p. 501 B. lin. 1. ψυχρὸν ἐπέδωκας ποτήριον] ποτήριον ψυχρὸν ἐπέδωκας Edd. ψυχρὸν] ἴσ. ψυχροῦ *Sav.* "Quidam (?) ποτήριον ψυχροῦ." *Montef.* Cf. adnot. ad p. 518 E.

p. 501 E. not.[l] Glossema manifestum ἐποίησεν ἥμερον neminem morabitur. Infra p. 615 A. pro πτοῆσαι unus ἥμερον ποιῆσαι habet, quod ibi quoque imperite recepit Savilius.

p. 502 B. not.[m] τοὺς ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐξευρημένους Com. quem, ut solet, expressit Mor. Savilius ἐξηρημένους edidit, altero in marginem ablegato. Hunc sequitur Montef. notans: "Morel. et *quidam alii* ἐξευρημένους." Hoc significat, ni fallor, Morel. et *marg. Sav.* i. e. Morel. et *Ed. Com.* i. e. Morel. et *Morel.* Cum vero neque ἐξευρημένους neque ἐξηρημένους vel micam sensus praebeat, vocabulum importunum in versione sua prudenter neglexerunt Benedictini; Boisius autem infelici conjectura ἐξησκημένους

Digitized by Google

tentavit. Dixi Montefalconium suum *quidam alii* ex margine Savilii, non ex libris scriptis, mea quidem sententia hausisse. Cur autem de viro probo, qui se suis manibus codices non paucos tractasse testatur, tam sinistre judicarim, paucis accipe. Ego hisce oculis tot codices inspexi, quot nunc recensebo. Hi autem sunt mei G. H. L. Barocc. 189. Regii 688 ad 692, 694, 697. Ex dictis *undecim* codicibus ne unus quidem aut ἐξευρημένους aut ἐξηρημένους habet; sed omnes summo consensu, quod quidem in voce paulo difficiliori prodigio simile est, ἐξυρημένους legunt. Hic de alio loco mihi dicendum est, p. 99 A. ubi vulgo legitur, ἀλλὰ τῶν ἐπὶ σκηνῆς, τῶν πορνευομένων γυναικῶν, τῶν εἰς τοῦτο ἐξευρημένων ἀνδρῶν. Incommoditatem verbi ἐξευρημένων quodammodo mitigat adjectum εἰς τοῦτο; ut non absurde cum Aniano vertas, *ad hoc facti*. Sed ibi quoque cum boni codices, quod a prioribus Editoribus non monitum est, ἐξυρημένων legerent, facta duorum locorum comparatione, vulgatum mutare non dubitavi. Nunc ad nostrum locum redeamus, ubi ex Interpretibus nec Vetus Latinus, nec, si quid video, Armenus vocabulum expressit; credo, quia non intellexerunt. Explicatoris partes ipse aget Chrysostomus, qui supra p. 422 D. par personarum scenicarum quasi hujusce loci in gratiam sic depinxit: Ὁ μὲν γὰρ ὄπισθεν ἔχει κόμην νέος ὤν, καὶ τὴν φύσιν ἐκθηλύνων, καὶ τῷ βλέμματι, καὶ τῷ σχήματι, καὶ τοῖς ἱματίοις, καὶ πᾶσιν ἁπλῶς εἰς εἰκόνα κόρης ἁπαλῆς ἐκβῆναι φιλονεικεῖ. Ἄλλος δέ τις γεγηρακὼς, ὑπεναντίως τούτῳ τὰς τρίχας ξυρῷ περιελὼν, καὶ ἐζωσμένος τὰς πλευρὰς, πρὸ τῶν τριχῶν ἐκτέμνων τὴν αἰδῶ, πρὸς τὸ ῥαπίζεσθαι ἕτοιμος ἕστηκε, πάντα καὶ λέγειν καὶ ποιεῖν παρεσκευασμένος. Radebantur autem isti moriones, vel ad ludibrium, vel ut capita duriora et plagis opportuniora fierent. Hoc utique nos docuit Synesius Calvit. Encom. p. 77 B. Τὸν ἐν θεάτρῳ δὲ ἄνθρωπον, ὃς πολλὴν καὶ καλὴν παρέχει τῷ δήμῳ διατριβὴν ...οὗτος ἔστι μὲν τῶν τέχνῃ φαλακρῶν, οὐ τῶν φύσει, βαδίζων ἐπὶ τὰ κουρεῖα τῆς ἡμέρας πολλάκις· πάρεισι δὲ εἰς τὸν δῆμον ἐπ' αὐτὸ τοῦτο, τῆς κεφαλῆς τὴν ῥώμην ἐπιδειξόμενος, ᾗ μηδέν ἐστι δεινὸν τῶν δεινῶν. Ubi haec ad nostrum locum maxime apposita scripsit doctissimus *Petavius*, Notae p. 30. [p. 190 Ed. Krabing.] " βαδίζων ἐπὶ τὰ " κουρεῖα] Quod facere solebant οἱ γελωτοποιοί. Artemid. Lib. I. " cap. 23. [I. 22. T. I. p. 35 Ed. Reiff.] ξυρᾶσθαι δὲ δοκεῖν τὴν κεφαλὴν ὅλην, Αἰγυπτίων θεῶν ἱερεῦσι καὶ γελωτοποιοῖς, καὶ τοῖς ἐξ ἔθους " ἔχουσι ξυρᾶσθαι, ἀγαθόν. Asterius Hom. 4. [p. 57] vocat istius- " modi homines ἐξυρημένους πρὸς κόνδυλον, qui in theatro alapis " ac pugnis tundi se patiebantur, ob idque genas (?) depilabant.

" Naz. Stelit. I. [Tom. I. p. 166 A.] πάντως οὔποτ' ἂν ὑπερβαλλοί-
" μεθα τοὺς ῥᾳδίως ἐκεῖ κατὰ τῆς κόῤῥης τά γε τοιαῦτα παιζομέ-
" νους καὶ παίζοντας. Et Orat. XX. καὶ τοὺς ἐπὶ σκηνῆς θαυμάζοι,
" ὡς ἡδεῖς τε καὶ φιλανθρώπους, ὅτι τοῖς δήμοις χαρίζονται, καὶ κι-
" νοῦσι γέλωτα τοῖς ἐπὶ κόῤῥης ῥαπίσμασι καὶ ψοφήμασι." Nunc ad theatrum domesticum revertamur, in quo ipse οἰκοδεσπότης dicitur μιμεῖσθαι τοὺς ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐξυρημένους; non quod caput suum pulsandum praebebat, sed quia ut illi sodales suos, ita hic misellos convictores alapis et dicteriis petebat. Nam mimorum partes sustinet parasitus, ut ventri clamanti os comprimat, quidvis facere ac pati paratus. Talem alloquitur Juvenalis, Sat. v. 170.

Omnia ferre
Si potes, et debes. Pulsandum *vertice raso*
Praebebis quandoque caput, nec dura timebis
Flagra pati, his epulis et tali dignus amico.

Huc pertinet locus Suidae: παράσιτος· κόλαξ, τραπεζολοιχὸς, κοσσοτράπεζος, male a Toupio (Tom. II. p. 23) sollicitatus. Nam κοσσὸς notat *colaphum*, et κοσσίζεσθαι *colaphis peti*, ut in loco Palladii a *Bastio* Ep. Crit. p. 181. excitato: ὃν ξυρισθῆναι ἐκέλευσε, καὶ ὑπὸ παιδαρίων ἐντονώτατα κοσσισθῆναι.

p. 503 D. not.[e] Edebatur ὡς ταῦτα διακονούμενοι τοῖς πᾶσι, et in marg. παισὶ pro πᾶσι, quae vocabula saepissime permutantur. Vide *Jacobs*. Ind. ad Anth. Pal. " τοῖς πᾶσι] Quid si τοῖς τρέ-
" φουσιν, inquit Boisius? Multo plenius et rectius, si libri addi-
" cerent." *Sav.* Pro παισὶ praeter meum G. pugnant Regii 688, 689, 690, 691, 697. Hoc recepto, et ταῦτα in ταὐτὰ mutato, aptissimum sensum elicui, quem sic *honeste* expressit Vetus: *voluptatis ministri fuisse facile traduntur.* Voce διακονία de tali turpitudine utitur Libanius, Tom. I. p. 213. καὶ ταῦτα ἐποίει, παρόντων χρημάτων ἀπὸ τῆς διακονίας ὧν ἔφην.

AD HOM. XLIX.

p. 504 C. not.[f] ἐκείνης a prima manu, sed ἐκείνοις secundis curis habet G.

p. 505 B. lin. 8. Haec sic leguntur in Edd. Com. et Mor. εὐπαράδεκτον εἶναι· [ὁ δὲ Ἰησοῦς φησιν εἶπεν αὐτοῖς] ἀλλὰ τί; οὐ

Digitized by Google

χρείαν κ. τ. ἑ. praepostero ordine, quem tamen non mutavit Montef. Nos codices, Interpretes, et Savilium sequimur.

p. 507 B. not.[m] "Alii ταῖς οἰκείαις χερσὶ καὶ τοῖς ἔργοις." *Montef.* Minus accurate: nam qui χερσὶ legunt, iidem copulam omittunt. Vid. var. lect. Vetus: *ita singulos opere ipso voluit praeoccupare;* quasi haec tantum legisset: διανέμει, τοῖς ἔργοις κ. β. ἑ. Arm. *ut omnino omnes factorum testes fierent.*

ibid. not.[o] Καὶ κελεύει] Sic Ep. Ge. Arm. Alii negantem particulam adsciscunt. Secundum vulgarem lectionem, στιβὰς est *stramentum ex herbis, torus gramineus.* Infra p. 655 D. καὶ στιβάδα ποιῶν, ἀπὸ χόρτου ποιεῖ. Rursus pp. 684 D. 685 E. ubi ejusmodi torus monachis discumbentibus tribuitur. Tom. x. p. 94 E. καίτοι πολλάκις ἐκεῖθεν ἀπιόντος οὐκ εἰς οἰκίαν, οὐδὲ πρὸς γυναῖκα, οὐδ' εἰς εὐνήν, ἀλλ' εἰς στιβάδα χόρτου. Non tamen negandum est, idem vocabulum etiam de divitum tricliniis poni solere, ut non absurde dici possit, Οὐ κελεύει δὲ αὐτοὺς ἐπὶ στιβάδος ἀναπεσεῖν (ἀλλ' ἐπὶ τοῦ χόρτου). Tom. I. p. 784 C. Πόσοι δεσπόται ἐπὶ στιβάδος κεῖνται μεθύοντες, οἰκέται δὲ παρεστήκασι νήφοντες. Adde Tom. III. p. 453 AB. Basilius MS. in Greg. Naz. p. 229 Ed. Hervag. (a *Bastio,* Praef. ad Greg. Cor. p. liii. excitatus) Ἀλλὰ τὴν κλίνην οὗτος στιβάδα καλεῖ, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Στηλιτευτικῶν, ἐπὶ στιβάδος ὑψηλῆς καὶ μετεώρου φησὶν ἀνακείμενος. Μὴ χρῆναι οὖν παραινεῖ ὁ διδάσκαλος ἐν στιβάσιν ὑψηλαῖς δι' ὑποστρωμάτων ἀλλεπαλλήλων ἀνακειμένους κεχρῆσθαι τρυφῇ τῇ γαστρὶ οὕτως.

p. 508 D. lin. 2. φιλοσοφίαν. "Unus φιλοσοφίαν καὶ φιλοστοργίαν." *Montef.* Hic est meus L. qui non raro a ceteris omnibus, necnon ab Interpretibus discedit.

p. 508 E. lin. 6. Καὶ γὰρ χρήματα διὰ τοῦτο λέγεται. Haec γνώμη Nostro valde in deliciis est. Vid. Tom. III. p. 52 C. Tom. XI. pp. 279 C. 608 C. Teles ap. Stob. p. 523, 6. Διὸ καὶ οἱ ἀρχαῖοι ἔλεγον οὐκ ἀηδῶς· ἔφασαν γὰρ τῶν ἀνθρώπων οὓς μὲν χρήματα ἔχειν, οὓς δὲ κτήματα. Οὓς μὲν γὰρ χρῆσθαι τοῖς ὑπάρχουσιν, οὓς δὲ μόνον κεκτῆσθαι, οὔτε ἑαυτοῖς οὔτε ἄλλοις μεταδιδόντας καὶ προϊεμένους.

p. 509 D. lin. 7. τὸν βίον συγκροτεῖν τὸν ἡμέτερον. "Boisius mavult συγκρατεῖν." *Sav.* Male. Cf. adnot. ad p. 223 C.

ibid. lin. ult. Καὶ γὰρ ἐπὶ τὸ βάναυσον. "Usu trito βάναυσος est *illiberalis, vilisque artifex:* hic autem significat *artificium illud, quo omnia ad luxum et mollitiem apparantur.*" *Montef.* Graecis αἱ βάναυσοι τέχναι sunt *artes mechanicae et sedentariae.* Aristot.

Digitized by Google

Eth. Eudem. I. 4, 2. λέγω δὲ φορτικὰς μὲν (τέχνας) τὰς πρὸς δόξαν πραγματευομένας μόνον, βαναύσους δὲ τὰς ἑδραίας καὶ μισθαρνικὰς, χρηματιστικὰς δὲ τὰς πρὸς ἀγορὰς καὶ πράσεις καπηλικάς. Patribus contra singulari vocis inclinatione αἱ βάναυσοι τέχναι eae sunt, quae ad merum luxum et vitae ornatum spectant. Chrysost. Tom. XI. p. 281 D. Ἐποίησε τέχνας, ἵνα βίος συνεστήκῃ, οὐχ ἵνα τῶν πνευματικῶν ἀποχωρίσωμεν ἑαυτοὺς, οὐχ ἵνα ταῖς βαναύσοις προσέχωμεν τέχναις, ἀλλὰ ταῖς ἀναγκαίαις. Ubi minus recte de *sordidis* et *illiberalibus* artibus cogitaverunt Interpretes. Clem. Alex. Strom. I. 4. Οἱ μὲν γὰρ τὰς βαναύσους μετιόντες τέχνας τοῦ περὶ τὰς αἰσθήσεις ἀπολαύουσι περιττοῦ· ἀκοῆς μὲν ὁ κοινῶς λεγόμενος μουσικὸς, ἁφῆς δὲ ὁ πλαστικὸς, καὶ φωνῆς ὁ ᾠδικὸς, ὀσφρήσεως ὁ μυρεψικὸς, ὄψεων ὁ τῶν ἐν ταῖς σφραγῖσιν ἐντυπωμάτων τορευτικός. Quae loca excitavit *Suicer*. in Thes. s. v. sed in iis explicandis longe a scopo aberravit. Porro notavit, vocem βάναυσος apud Scriptores Ecclesiasticos tribus significationibus frui: 1. *sumtuosus, inconcinne profusus*. 2. *arrogans, superbus*. 3. *negligens*. Atqui quae attulit exempla omnia ad *tertiam* significationem pertinent, qua pro *molli* vel *socordi*, usu apud veteres ignoto, ponitur. Supra p. 472 A. οἱ μὲν γὰρ τῇ ὁδῷ ἐοικότες εἰσὶν, οἱ βάναυσοι καὶ ῥᾴθυμοι καὶ ὀλίγωροι. Tom. XI. p. 338 E. ἀλλ' οὕτω βαναύσως τραφέντες, ὡς μὴ ἔχειν τὸ πτέρον κοῦφον. Tom. XII. p. 312 C. καὶ σὺ ῥαθυμεῖς καὶ ὀκκίζῃ καὶ βάναυσος εἶ. Adde loca Nostri a Suicero allata.

p. 510 B. not.[w] Revocavi veterem lectionem προσηρτημένον, a Savilio imperite mutatam. Nam hujus interpretatio est προσηρμοσμένον. Suidas: προσηρτημένος, προσκεκολλημένος. Hesych. προαρτᾷ, προαρμόζει, προτείνει. "Malim προσαρτᾷ et προσαρμόζει." *Alberti*.

ibid. not.[y] Si ἀνοίας verum est, de insano in calceis luxu intelligendum est, ut apud Plutarch. I. p. 485 E. τρυφὴ καὶ ἄνοια junguntur. Alteram lectionem ἀπεχθείας expressit Interpres Arm.; Vetus autem *molestiae* h. e. ἐπαχθείας habet, quod passim cum ἀπεχθείας confunditur. Vid. var. lect. ad pp. 316 C. 354 E. Tunc ἐπάχθεια ad nimiam Concionatoris reprehensionem spectaret. Potest etiam alia lectio ἀνία, quae et cum ἐπαχθεία (vid. var. lect. ad p. 544 A.) et cum ἄνοια (e. g. Tom. X. p. 456 A.) permutari solet, hic se immiscuisse.

p. 510 D. lin. ult. αἰσχυνεῖσθαι] Sic edidit Sav. αἰσχυνεῖσθε Com. Mor. quod in αἰσχύνεσθαι non monito lectore mutavit Montef. Αἰσχύνεσθαι etiam in meis G. M. legitur, et, ut videtur, in Parisiensibus, quanquam de his non ausim affirmare.

Digitized by Google

p. 512 C. lin. 7. οὐδὲν παρὰ τοῦτο, supple γένοιτ' ἄν; *nihil hinc mali eveniet.* Vox est parva delicta excusantis. Vide infra pp. 814 C. 815 C. Tom. IX. p. 554 C. Ὁ γὰρ καθ' ἕκαστον ἁμάρτημα μαθὼν λέγειν, οὐδὲν παρὰ τοῦτο, κατὰ μικρὸν πάντα ἀπολεῖ. Τοῦτο γοῦν τὴν κακίαν εἰσήγαγε, τοῦτο τὰς θύρας ἀνέῳξε τῷ λῃστῇ, τοῦτο τῆς πόλεως τὰ τείχη κατέβαλε, τὸ καθ' ἕκαστον λέγειν, οὐδὲν παρὰ τοῦτο. Dio Chrys. p. 404, 46. Καίτοι με οὐ λέληθεν, ὅτι ἴσως ληρεῖν με νομίζουσι τὰ τοιαῦτα ἐξετάζοντα, καὶ μηδὲν εἶναι παρὰ τοῦτο. Plutarch. in libro, Πῶς ἄν τις αἴσθοιτο ἑαυτοῦ προκόπτοντος ἐπ' ἀρετῇ, Opp. II. p. 85 E. οὕτως ἐν τοῖς πρὸς ἀρετὴν πράγμασιν, ὁ μὴ πολλὰ συγχωρῶν τῷ, τί γὰρ τὸ παρὰ τοῦτο; καὶ, νῦν μὲν οὕτως, αὖθις δὲ βέλτιον, ἀλλὰ προσέχων ἑκάστῳ, κἂν εἰς τὸ μικρότατον ἡ κακία ποτὲ τῶν ἁμαρτημάτων ἐνδῦσα συγγνώμην πορίζηται, δυσανασχετῶν καὶ δυσκολαίνων. Ubi formulam nostram vertit Wyttenb. *Quid enim id est, quod per hoc mihi fiet? Nullum ex hac re fructum percipiam: haec res sive adsit, sive absit, tantundem erit.* Sed semper, ni fallor, in malam partem dicitur. Cf. *Casaub.* ad Pers. Sat. v. 67. qui vertit, *Quid tum postea?*

ibid. not.[e] κρείττους σχημάτων. "Boisio magis probatur χρημάτων." *Sav.* Id ipsum in pluribus codd. et Arm. legitur, sed nolim mutare. Tom. IX. p. 659 A. τὸ δὲ τῆς ἀρετῆς οὐ σχῆμα, ἀλλὰ μορφή τις ἀληθὴς φυσικὸν ἔχουσα κάλλος, οὐ δεόμενον τῶν ἔξωθεν ἐπιτριμμάτων τε καὶ σχημάτων, τῶν ὁμοῦ τε φαινομένων καὶ ἀπολλυμένων. Mox D. lin. ult. male post μάλιστα interpungunt Edd.

p. 513 B. not.[i] πάντων] Sic H. K. L. Edd. tacite πασῶν.

AD HOM. L.

Savilius in notis paucas lectiones ex hujus Homiliae exemplari nuper, ut ait, ex Oriente allato excerptas retulit; quae fere omnes *singulares* sunt.

p. 517 B. not.[n] "Omnes pene MSS. ὁ θεὸς ἀναγεννᾷ, *regenerat,* et sic utique legendum. Morel. et Savil. ὁ θεὸς γεννᾷ." *Montef.* Revocavi veterem lectionem, altera pro interpretatione habita. Vide var. lect. ad pp. 711 A. 787 D.

p. 517 D. not.[t] Totus locus sic legitur in Edd. Τοῖς μὲν Ἰουδαίοις κατ' ἐνιαυτὸν ὑπόμνημα τῶν οἰκείων εὐεργεσιῶν τὰς ἑορτὰς ἐνέ-

Digitized by Google

δησεν ὁ θεός. "Alii, Τοῖς μὲν οὖν Ἰουδαίοις κατ' ἐνιαυτὸν ὑπομνήματα." *Montef.* Ergo in locutione τοῖς Ἰουδαίοις τὰς ἑορτὰς ἐνέδησε, quam vertit, *Judaeis solennitates instituit,* nihil vidit, in quo haereret. Ex Georgii versione, *Et Judaeis quidem singulis annis beneficiorum suorum monimenta per festos dies Deus proposuit,* quid legerit iste, vix colligas. "Doctiss. Boisius pro ἐνέδησεν "legi posse probabiliter putat εἶναι ἠθέλησεν, aut εἶναι ἐνομοθέτη-"σεν. Exemplar Orientale legit ταῖς ἑορταῖς ἐνέδυσεν [et sic "Barocc. 189.]" *Sav.* Hesychius quidem ἐνδεῖ per ἐντέλλεται interpretatur, nota vel a Sacra Scriptura translatione, qua praecepta et ritus quasi onera portantibus imponi et alligari dicuntur. Sed hoc, ut mihi quidem videtur, vulgatam lectionem excusare non potest. Quare alteram a bonis libris testatam ταῖς ἑορταῖς ἐνέδησεν non sine dubitatione quadam recepi. Nunc autem video hanc locutionem ex hoc ipso opere stabiliri posse. Nam infra p. 783 B. ait, ὥσπερ οὖν ἐπὶ τῶν Ἰουδαίων, οὕτω καὶ ἐνταῦθα τῆς εὐεργεσίας ἐγκατέδησε τὸ μνημόσυνον τῷ μυστηρίῳ. Ubi mutatis singulis vocabulis, structuram plane gemellam adhibuit Auctor. Cf. praeterea p. 311 D.

p. 518 E. not.[e] Praeter notissimam formulam ποτήριον ψυχροῦ, duas alias ποτήριον ψυχρὸν, et π. ψυχροῦν frequentare solet aut Auctor ipse, aut descriptores ejus. Atque illa quidem omnium consensu legitur supra p. 501 B; hanc autem vidimus in adnot. ad p. 401 B. et saepius in Chrysostomi scriptis videbimus: e. g. Flores p. 343. εἰ γὰρ ποτήριον ψυχροῦν μόνον, et p. 344. εἰ γὰρ π. ψυχροῦν ἔμμισθον. Etiam in loco Matth. x. 42. in paucis subsidiis ψυχροῦν legitur, quod, si usquam, in nostro loco propter soni similitudinem probandum esset.

p. 519 A. lin. 8. Insolitam locutionem ἀργυρᾶς ἁλύσεις διὰ λαμπάδων ἐξάπτειν codices non mutant. "Catenas argenteas memorat, "ex quibus aut lampades dependent, aut quibus plures lampades "deinceps junctae sunt." *Matth.* Nov. Eclog. p. 132.

p. 519 B. lin. 4. "Ut nunc legitur, jungenda sunt, οὗτος γὰρ "ὁ ναὸς ἐκείνου (τοῦ ναοῦ) τιμιώτερος. Quanquam vero in N. T. "homines appellantur ναοὶ, tamen in Chrysostomo hoc mihi du-"rum videtur. Forte ergo legendum, οὗτος γὰρ ἐκείνου, sublato "prorsus ὁ ναός." *Matth.* ibid. p. 133. Quae miror a Viro sagacissimo scribi potuisse. Omnem dubitationem tollit lectio paene omnium codicum κυριώτερος, quae absente ναὸς stare non potest.

Digitized by Google

AD HOM. LI.

p. 520 D. not.[k] Edd. ὥστε μὴ κατηγορίαν κ. τ. ἑ. nulla codicum mentione facta. "Quam secutus sit lectionem Vetus, nescio. Si "locus sit integer, sensus iste est: *Eo jam impudentiae deventum "fuisse, ut vel divinas ipsas leges infringere, superstitiones suas "observandi causa, res non videretur reprehensione digna.*" *Sav.* Cum veteribus Versionibus, tum ad lectionem, tum ad interpretationem standum esse puto.

p. 521 B. lin. 5. τὸν νόμον, *legem ipsorum* Ge. τὸν νόμον τὸν τῶν πρεσβυτέρων Ep. τὴν τοιαύτην παράδοσιν Euth.

p. 522 C. not.[z] Si sanum est vulgatum, notandum est nomen προὶξ de *quovis dono* positum, quod rarissimum puto. Eustath. ad Od. ρ΄. 352. ἡ προὶξ, τουτέστι τὸ δῶρον· οὕτω γὰρ οἱ παλαιοὶ ἐχρῶντο, εἰ καὶ ὕστερον ἐπὶ γαμηλίου μερικεύεται δωρεᾶς.

p. 522 E. not.[e] Edebatur ἀπὸ τῶν γραμμάτων, sine nota; quanquam et Vetus vertit, *ex rebus ipsis*, et codex L. ex quo Montefalconius plurimas lectiones excerpsit, πραγμάτων habet. Cf. p. 523 D. *Ex scripturis* vertit Montef. quod vereor ne ἀπὸ τῶν γραφῶν prorsus requirat. Ne quis mihi objiciat Nostri locum p. 706 D. μήτε μετ' ἐκείνους τοὺς ἀπελθόντας καὶ ἐν τοῖς γράμμασι κειμένους, sciat eum recte a Vetere intellectum fuisse, *quorum res gestas lectitamus.* Mecum quoque facit Apostolus, τὰ ἱερὰ γράμματα dicens. Confusio horum vocabulorum ex tritissimis est. Vid. Indicem Greg. Cor. Ed. Schaef. Supra p. 9 B. πραγμάτων dedi cum Sav. et pluribus codd. pro vulgato γραμμάτων. Cf. var. lect. ad p. 621 B. *Montef.* Bibl. Coislin. p. 130. Εἰς τοῦτο καινὸν ἐγχαράττει βιβλίον, Τοῖς εὐσεβοῦσι πρᾶγμα μυρίου πόθου. Sic ille: sed in meo ejusdem codicis apographo γράμμα lego.

p. 523 A. not.[l] Lectio τότε ἐνομοθέτησεν, etsi minus probanda, non debebat a prioribus Editoribus prorsus sperni. Νομοθεσία autem illa de sermone montano (qui dicitur) intelligenda est. Vide supra p. 210 B.

p. 523 B. lin. 5. πρότερον αὐτὸ μεταχειρίζονται κ. τ. ἑ. Montef. *primo illam adhibuerint, deinde abrogarint.* Vetus: *magna dispensatione atque tractatione ad dejiciendam indiguerint.*

p. 526 A. lin. 6. Τὰ μὲν γὰρ, ἔξωθεν εἰσιόντα. Post γὰρ virgulam posui, ne quis cum Montefalconio erret, qui vertit: *Nam quae de foris ingressa sunt.* Eadem res etiam Savilio fraudi fuit, qui pro τίκτεται, τικτόμενα conjecit.

Digitized by Google

ibid. lin. penult. Ὁ δὲ Μάρκος φησὶν, ὅτι *καθαρίζων τὰ βρώματα, ταῦτα ἔλεγεν.* Loci Marci, qui ex difficillimis est, veram, ni fallor, rationem hic nos docuit Chrysostomus; cujus tamen enarrationis, *cum ex Commentario ad aliud Evangelium facto petenda esset,* ex tot Sacri Codicis Interpretibus ne unus quidem, quod sciam, mentionem fecit.* Idem dicendum est de loco Origenis in Matth. p. 249 D. unde sua hausisse videtur Chrysostomus; *καὶ μάλιστα ἐπεὶ κατὰ τὸν* Μάρκον *ἔλεγε ταῦτα ὁ σωτὴρ, καθαρίζων πάντα τὰ βρώματα.* Ergo horum duumvirorum ad mentem verba Marci sic legenda et distinguenda sunt: *Καὶ λέγει αὐτοῖς· οὕτω καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; οὐ νοεῖτε, ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι; ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται· καθαρίζων πάντα τὰ βρώματα.* Ubi participium *καθαρίζων* ad praecedentia *λέγει αὐτοῖς* spectat. *Haec dixit,* inquit Marcus, *purgans* (i. e. *puros declarans,* cf. omnino Act. x. 15.) *omnes cibos.* Lectionem *καθαρίζων* pro vulgari *καθαρίζον* ab optimis vetustissimisque codicibus testatam pro *calami errore* habuerunt Griesbachius, aliique; nimirum quia nomen masculinum, cui referri posset, nullum viderunt. Sed operae pretium erit, verba Matthaei, quem per totam hanc pericopam ante oculos habuit Marcus, hic apponere.

Matth. xv. 17, 18.	Marc. vii. 18—20.
Οὔπω νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ	*Οὐ νοεῖτε, ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν*
εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα,	*εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον,*
	οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι;
	ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν,
εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ,	*ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν,*
καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται;	*καὶ εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται·*
	καθαρίζων πάντα τὰ βρώματα.
	Ἔλεγε δὲ,
τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος,	*ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον,*
ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται,	
κἀκεῖνα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.	*ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.*

* Etiam Critici in hoc loco tractando negligentius versati sunt, siquidem Origenis lectionem primus indicavit Matthaeius, Nov. Test. (Rigae, 1788) Tom. II. p. 117. Idem V. D. in minore Ed. (Wittenb. 1803) Tom. I. p. 211, tandem de loco Chrysostomi monuit.

Digitized by Google

Ubi post interpositam suam animadversionem, Marcus ad verba Domini redit, hac formula, Ἔλεγε δέ. Quae verba, quia loci nexum, ut vulgo enarratur, interpellare videbantur, pauci in ἔλεγον δὲ mutarunt, solus Syrus Interpres, probante Beza, prorsus omisit. Aliud addam, idque gravissimum, quod ipsa locutio *καθαρίζειν τὰ βρώματα* provectiorem doctrinae Christianae gradum sapit, et ab indole et ratione sermonis Dominici plane abhorret. Nam, ut verissime observavit Noster, p. 523 E, ad Christi institutum non pertinebat, *κατατολμῆσαι τῶν βρωμάτων*, discrimen ciborum a Mose illatum audacter et palam explodere, sed oblique et per ambages rem innuendo, viam ad perfectiorem doctrinam aperire. Itaque nomen ipsum *τὰ βρώματα* ne ponit quidem, ne auditoribus fastidium moveat, sed involucris verborum, *τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα*, quae de illotis manibus accipi poterant, sententiam tegit. Difficultates, quae vulgarem lectionem *καθαρίζον* premunt, consulto tacui.

p. 526 C. lin. 1. Post ἀρεταῖς haec de suo, ut videtur, addit Vetus: *Sordescunt quippe manus homicidio, celerisque operationibus pravis.*

p. 527 B. not.[y] "Unus habet πληθύνεσθαι. Neutrum placet: "nec video quae sit in his consonantia, in lecto diaboli lavari "in conviciis et contumeliis." *Montef.* Vetus: *in conviciis et injuriis delectari.* Pro πλύνεσθαι, *ardere, inflammari* habet Arm. sed in marg. *lavari*. Locutio πλύνεσθαι ἐν ὕβρεσι ejusdem generis est, ac notiores πλύνειν τινὰ ὀνείδεσι, λοιδορίαις etc. Vid. pp. 132 B. 374 A. 502 A. Quod vero ad lectum diabolicum attinet, id Nostri indolem plane refert. Nam cum haec duo posuisset ἀπὸ συνουσίας ὢν τῆς γυναικὸς et ἀπὸ λοιδορίας ὤν, statim conviciorum jactationem quasi concubitum quendam animo informat, quam comparationem more sibi proprio longius prosequitur atque ornat. Hic est ille *lectus diabolicus*, qui bonum Monachum male habuit.

p. 528 A. lin. 5. Οὐδὲ γὰρ ἕτερος κ. τ. ἑ. "In hanc pulcherrimam "sententiam orationem edidit Chrysostomus exul, hoc titulo, "*Quod nemo laeditur nisi a seipso*, quam habes supra Tom. III. "p. 444 sqq." *Montef.* Cf. infra p. 617 D. Plura Chrysostomi loca, ubi eandem doctrinam inculcat, congessit *J. van Voorst*, Chrysostomi Selecta, Tom. II. p. 151 sqq.

Digitized by Google

AD HOM. LII.

p. 529 D. lin. 9. τὸ προσερχομένους διώκειν. "Aptius huic "loco φεύγειν, quod contrarium est τῷ διώκειν. Certe διώκειν, ut "ex proxime sequentibus apparet, stare hoc loco non potest. "Boisius ex conjectura ἀποδιώκειν." *Sav.* Idem in margine aliam conjecturam διωθεῖν proposuit. Vetus, *repellere;* qua significatione verba διακρούεσθαι p. 530 D. et διωθεῖσθαι (non διωθεῖν) p. 327 E. Tom. IV. p. 736 E. usurpat Auctor. Sed et διώκειν, quod h. l. summo consensu tuentur codices et Epit., haud raro cognatam vim exserit. Tom. VI. p. 182 C. Ἐπειδὴ γὰρ ἐδίωκε τοὺς διὰ τῆς καπηλείας εἰς τὸν ναὸν ἐξυβρίζοντας. Tom. XI. p. 609 A. Τί ταύτης τῆς ἀλογίας χεῖρον, ἀνθρώπους διώκειν, ἵνα τὸ κτῆνος μετ' εὐρυχωρίας παρέλθῃ; ubi ἀνθρώπους ἐλαύνειν καὶ διώκειν dedit Flor. p. 169. Thom. M. p. 893. διώκω δὲ, τὸ κατηγορῶ, καὶ τὸ ζητῶ, καὶ τὸ ἀπωθοῦμαι. Sed jure reprehendendus est Noster, qui hoc verbum intra duas lineas sensibus plane contrariis posuerit. Nam διώκειν τοὺς φεύγοντας est *fugientes amice prosequi.* Cf. adnot. ad p. 295 D.

p. 531 B. lin. 3. ἀπηναισχύντησε καλὴν ἀναισχυντίαν. "In uno codice καλὴν ἀναισχυντίαν deest." *Montef.* Scriba codicis H. primum ἀπηναισχυντίαν omissis interpositis exaravit, quod postea in ἀπηναισχύντησε mutatum est, unde evadit lectio a Montef. notata. Hic tamen codex non est ex numero eorum, quos a se tractatos fuisse dixit.

p. 531 E. not. [c] ταύτῃ...εἰ (unus ᾗ). Cf. Tom. X. p. 467 C. Καὶ ταύτῃ δὲ μάλιστα ἡ εὐωδία αὐτοῦ φαίνεται, ᾗ (εἰ Reg. 741 et marg. Sav.) οἱ διεφθαρμένοι καὶ πονηροὶ ἀπόλλυνται.

p. 532 C. not. [n] Ἀλλ' οὐχ [οὕτως] αὕτη Com. Sav. Mor. et sine uncis Ben. Vide adnot. ad p. 312 D.

p. 532 D. not. [o] Proba est locutio οὐχ ἁπλῶς ἦν τὰ ῥήματα, ab ipso Auctore testata, supra p. 58 B. οὐδὲ γὰρ τοῦτο ἁπλῶς ἦν. Tom. XII. p. 307 D. δείκνυσι γὰρ ὅτι οὐδὲ ἐκεῖνα ἁπλῶς, ἀλλὰ τύπος τις ἦν.

p. 533 A. not. [s] ὥστε τοὺς ὄχλους θαυμάσαι, τυφλοὺς [ἰδεῖν] βλέποντας, κωφοὺς λαλοῦντας, κυλλοὺς ὑγιεῖς, [καὶ] χωλοὺς περιπατοῦντας [καὶ λεπροὺς καθαρισθέντας,] καὶ ἐδόξαζον τ. θ. Ἰ. Com. Mor. quos sublatis uncis secutus est Montef. notans: "Hic tantilla varietas in verbis tantum observatur in Savil., ubi illud λεπροὺς καθαρισθέντας deest." Quod quam accurate observatum sit, pro se judicet Lector: nam Savilii lectionem noster textus exhibet.

Digitized by Google

Hanc habent praeter textum N. F. receptum Barocc. 189. et Mosqq. ρ. η. Reliquorum codicum lectiones sic commode ad nostram exigi possunt.

θ. βλέποντας κωφ. λαλ. κυλ. ὑγ. χωλ. περ. καὶ τυφ. βλέποντας.

θ. βλέποντας κωφ. λαλ. κυλ. ὑγ. καὶ χωλ. περ. καὶ τυφ. βλ. K.

θ. βλέποντας κωφ. λαλ. κυλ. ὑγ. καὶ τυφ. βλ. G.

θ. βλέποντας κωφ. λαλ. καὶ χωλ. περ. καὶ τυφ. βλ. L.

θ. βλέποντας κωφ. λαλ. καὶ τυφ. βλ. καὶ χωλ. περ. M.

Alter codex H. et Mosqq. 2. 9. cum Ed. Com. consentiunt, nisi quod vocabula ἰδεῖν et καὶ (ante χωλοὺς) non habent. Postremo Interpres Arm. haec vertit: θ. τυφλοὺς βλ. κωφ. λαλ. καὶ κυλ. ὑγ. χωλ. περιπατοῦντας. In tanta librorum turba, summae temeritatis foret, quid dederit Auctor pro certo affirmare. Matthaeius tamen laudata unius Mosquensis γ. lectione, quae a ceteris omnibus discedit, ὥστε τὸν ὄχλον θαυμάσαι, τυφλοὺς βλέποντα ὁρῶντας, κωφ. λ. χωλ. περιπατοῦντας, addit: "Haec vera lectio Chrysostomi videtur: Chrysostomi dico, non Evangelistae." Mox ait: "Miror autem, cur Chrys. in interpretatione πηροὺς permutaverit cum τυφλούς [scilicet in verbis τοὺς πηροὺς οὐ χρείαν ἔχοντας χειραγωγούντων]. Sed hujusmodi ambiguis vocabulis plerumque utitur, cum fumum facit. Πηροὺς certe melius permutare poterat cum κυλλούς." Hic fumum ipse sibi facit Vir eruditus quidem, sed paulo festinantior, nec satis candidus Chrysostomi aestimator. Nam nomen πηρὸς *proprie* de caeco dici, vel pueris, qui Aesopum manibus terunt, notum est. Cf. adnot. ad p. 712 B.

p. 534 D. not.[1] δεῖ *opus est;* sed p. p. δεῖται *eget*, sc. ἡ ἐλεημοσύνη. Male ceperunt Interpp. Mox vulgo legitur κἂν δῷς μάζαν ἄρτου, quod vereor ut lingua patiatur. Nam aliud est μάζα, aliud ἄρτος, et hoc illud vilius. Tom. x. p. 375 C. οὐδὲ μάζης μιᾶς τῷ πεινῶντι μεταδόντες.

p. 535 A. not.[o] τὸν ἀθάνατον θάνατον. Tom. xi. p. 631 E. de monachis: Ἀποθνήσκουσι μὲν γὰρ καὶ ἐν αὐτοῖς· οὐ γάρ εἰσιν ἀθάνατοι τὸ σῶμα· ἀλλ' οὐκ ἴσασι θάνατον τὸν θάνατον. Ultima vertit Montef. *sed mortem non pro morte habent.* Frigide. "Videtur legendum, ἀλλ' ἴσασι θάνατον τὸν θάνατον τοῦ σώματος." *Dounaeus.* Scripsit Chrysostomus, ἀλλ' οὐκ ἴσασι θάνατον τὸν ἀθάνατον.

p. 536 A. not.[y] Notanda erat lectio Edd. Com. et Mor. καὶ συγγενεῖς [καὶ] προσήκοντας. Sic, sed sine uncis, Ben. At προσήκοντας in nullo cod. legitur. Cum Arm. consentit lectio codicis H. καὶ συγγενεῖς οἱ προσήκοντες, quae fortasse meliuscula est.

Digitized by Google

AD HOM. LIII.

p. 537 D. lin. 4. νήστεις G. K. M. νῆστις H. νήστις L. cum tribus Mosqq. Et sic saepius in hac Homilia.

p. 538 D. not. [m] "Hic exemplaria multum variant. Manu-"scripti aliquot habent διὰ τοῦ νεῖμαι τοὺς κοφίνους. Alii διὰ τοῦ "εἶναι τοὺς κοφίνους ἰσαρίθμους αὐτοῖς. Alii διὰ τοῦ διανεῖμαι τοὺς "κοφίνους. Morel. [post Com.] διὰ τοῦ εἶναι τοὺς κοφίνους. Savil. "διὰ τοῦ ἐναπομεῖναι τοὺς κοφίνους. Postremam lectionem sequi "visum est." *Montef.* Itaque fatetur Montef. in loco vexato constituendo, se Savilium contra omnes suos codices secutum esse. Hic autem pro inepto εἶναι, quod in impresso invenerat, ἐναπομεῖναι dedit, de auctoribus ne verbum quidem monens. Vertit Montef. *et quod cophini remanserint.* Sed verbum ἐναπομένειν semper, ni fallor, dativum comitem habet. Ergo tum ad sensum, tum ad auctoritatem explodenda est haec lectio. Nunc de codicibus videndum. Hi inter νεῖμαι et διανεῖμαι dividuntur, ut plures tamen, videlicet G. K. L. pro νεῖμαι pugnent. His accedit Epitomator, cujus verba sunt, καὶ διὰ τοῦ νεῖμαι καὶ διὰ τοῦ βαστάσαι τοὺς κοφίνους. Postremo alterum horum verterunt Vetus et Arm. *quomodo eis corbes distribuerit.* Non abs re erit monere, in meo codice Epitomatoris illud ἐναπομεῖναι legi in margine, glossematis modo, ad vocem ὑπολελειμμένον, supra B. lin. 4.

p. 539 E. not. [a] Edd. διεγείρων. "Assentior Boisio reponenti "διεγείρει; vel explendum τοῦτο ποιεῖ, ut habeat διεγείρων verbum "aliquod, quo sustentetur." *Sav.* Hic nihil animadversionis habet Montef. cum potuisset διεγείρει ex uno certe codice L. reponere; quod fecit tandem ex Reg. 694 recentissimus Editor.

p. 540 D. lin. 2. ὑποκριτὰς ἑτέρωθι καλεῖ, nempe in Cap. xxiii, et alibi. Nam in hoc loco xvi. 3, Chrysostomus ὑποκριταὶ non legit, in qua re secum consentientes habet plures N. F. codices.

ibid. not. [k] Voculae ἢ τὸν a praecedenti verbo ἤτουν absorptae esse videntur. Epit. ἢ ἵνα στήσῃ τὸν ἥλιον. Euthym. ἢ περὶ τὸν ἥλιον. Nihil de hac lectione monuit, qui nostrum cod. L. contulit, Montef.

p. 540 E. not. [n] ἐν γαλήνῃ εὐδινῇ. Platonem expressit de Legg. XI. p. 919 A. εὐδιεινὴν γαλήνην παρασχών. A nomine εὐδία adjectiva plurium formarum derivarunt Graeci, maxime recentiores. E. g. in Chrysostomi scriptis in una eademque formula leguntur εὔδιος (λιμὴν), εὐδιεινὸς, εὐδεινὸς, εὐδινός. Aliam formam εὐδιηνὸς dat

Digitized by Google

Etym. M. quae pro vitiosa scriptura τοῦ εὐδιεινὸς habenda est. Nunc de ceteris dicam. De duabus prioribus nulla est controversia. Tertia εὐδεινὸς, a *Dorvill.* ad Charit. p. 376 in clientelam recepta, tenuem a libris, a Grammaticis nullam auctoritatem habet. Postremam εὐδινὸς damnat *Toup.* ad Suid. v. εὐδιεινὸς, sed diserte agnoscunt Lexicographi. Suidas: εὐδιεινὸς, ὁ καιρὸς καὶ ὁ ἄνεμος, καὶ εὐδινὸς ὁμοίως. Hesych. εὐδινά, πραέα, κατεσταλμένα. Formae εὔδιος, εὐδιεινὸς, εὐδινὸς, ut in talibus fit, passim a librariis permutantur. Vide Nostri Opp. Tom. I. p. 420 D. Tom. V. p. 264 D. Apud Euseb. H. E. IX. 7. codices inter εὐδινοτάτης, εὐδινωτάτης, et εὐδεινοτάτης fluctuant, quorum primum εὐδινοτάτης a recenti Editore Oxon. receptum vereor ut probari possit. Nam εὐδινὸς, si forma legitima est, penultimam corripere necesse est.*

p. 541 D. lin. 2. διδασκαλίας; Σαφῶς βούλεται Edd. Mutavi distinctionem cum codd. K. L. et Ge.

p. 542 C. not.[t] Particula ἀλλὰ, mea quidem sententia, rectius abest. Sic etiam Vetus. Aliter sentit Matthaeius. "Lectio ger-"mana erat paulo durior. Ergo alius [Chrys.] mollivit addendo "ἀλλὰ, alius [Origenes] mutando προσέχετε δέ."

p. 542 D. not.[u] Non video, quo commodo sensu ponatur τῆς φιλοτιμίας. Hic nihil animadversionis dederunt Editores; sed in versione ornanda nullam hujus vocis rationem habuit Montef.

p. 544 D. lin. penult. Unus K. scripturam γάννται praebet, quae hodie a Viris eruditis magis probatur. Cf. adnot. ad p. 592 C.

p. 545 E. lin. 1. Ordinem horum verborum secundum lectionem codicum K. L. M. et Interpp. reformavi. Edd. ἐμαλακίσθη, οὐ δόξης, οὐ βασιλείας, οὐ τραπέζης πολυτέλους ἐμνημόνευσεν, ἀλλὰ δ.

p. 545 A. not.[t] Lectio, quam dedi, est Editionis Com. quam *non monito lectore* ad syntaxin commodius refinxit Savilius, h. m. καὶ δορυφορίαν ἧς ἀπέλαυσε, καὶ θεραπείαν πολλήν. Hunc sine animadversione secutus est Montef. Morellus, ut solet, Commelinum expressit, nisi quod δορυφορίαν pro δορυφορίας dedit. In veteri scriptura genitivus δορυφορίας, ipse ex attractione pronominis ἧς natus, alterum accusativum θεραπείαν in suam societatem seduxit.

p. 545 C. not.[y] "τῶν παραγενομένων [Sic Edd.] Boisius suspicatur legendum τότε παραγινομένους." *Sav.* Exquisitior est constructio per genitivum, subaudito ἐκ.

* Vox εὐδῖνὸς (vel potius εὔδινος) a δίνη, *vortex*, ex sola, ut videtur, conjectura *Heringae*, Obs. Crit. p. 277, ad locum Orph. Hymn. XXI. 5, nuper in Lexica recepta est.

Digitized by Google

AD HOM. LIV.

"Accessere huic Homiliae correctiones ex ejusdem fragmento "e Bibliotheca Caesarea Viennae allato." *Sav.*

p. 546 C. not.[c] Vitiosum προσίεσαν in omnibus Edd. sine suspicione excusum est. Mox D. lin. 2. unus L. πεπλασμένην pro πεπλανημένην habet, quae confusio redibit infra p. 800 B.

p. 547 C. not.[e] Edd. αὐτοὺς εἰσάγων ὁμολογῆσαι, sine nota. Cum H. facere videtur Vetus: *discipulos istud fateri inducit.*

p. 548 A. lin. 8. Pro verbis Evangelii καὶ δώσω σοι, Matthaeius ex uno Mosquensium protulit καὶ ἐγὼ δέ σοι δώσω, e ceteris autem ἀλλ' ἐγώ σοι δώσω. Scilicet incidit oculus inspicientis in alium locum B. lin. 3.

p. 548 C. not.[f] Edebatur Ἡδέως ἂν ἐροίμην. "Boisius et Interpres, ἡδέως οὖν ἄν." *Sav.* Mox not.[h] "ἔσπειρε] Sensus postulat et Interpres videtur legisse σπείρειν." *Idem.*

p. 549 E. lin. ult. ὅτε τὴν ἀρχὴν τῶν ἐθνῶν εἰσήγαγε. Vetus: *tunc de passione incepit dicere.* Quasi legisset, τότε τὴν ἀρχὴν τῶν παθῶν εἰσήγαγε. Infra p. 550 B. not.[m] ἑαυτὸν tuentur Mosquenses omnes.

p. 551 B. not.[i] Edd. καὶ δι' ἃ ζῶμεν, καὶ δι' ὃ ἐσμεν, quae lectio est codicis G.

p. 553 A. lin. 4. Vitiosum ἐγγυτέρῳ cum iota subscripto, ex Ed. Morelli per utramque Benedictinam propagatum, in meam quoque irrepsisse serius vidi.

p. 554 B. lin. penult. καὶ πῶς ὠδίνει τὰ ἀγαθὰ αὐτὰ προελθεῖν. Vetus: *quodque muneribus plenus* (Deus) *ex largiendi festinatione quasi prorumpit.* Montef. *et quam gestiat* (Deus) *bona illa proferri.* Perperam uterque: nam nominativus est τὰ ἀγαθὰ αὐτά. Verbum ὠδίνειν *gestire,* sequente infinitivo, a Lexicographis paene praetermissum, valde amat Noster. Vide pp. 172 C. 723 B. Tom. IX. p. 139 A. "Ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς." Ὁρᾷς καὶ ὠδίνοντα αὐτοὺς ἰδεῖν κ. τ. ἑ.

Digitized by Google

AD HOM. LV.

p. 556 B. lin. 2. διαθρυλλεῖν. Alteram scripturam per simplex λ praebent H. L. Cf. adnot. ad p. 590 E.

ibid. lin. 5. καὶ ἐφ' ὑμῶν συμβαῖνον. Vetus: *ac vobis conveniens.* Montef. *et vobis congruens esse.* Quem sensum verbis non inesse, recte vidit Boisius, haec notans: "Quid si ἐφ' ὑμῶν συμβαίνειν δυνατὸν, vel ἐφ' ὑμῖν, vel ὑμῖν?" Sed interpretis eget hic locus, non emendatoris. Proculdubio vertendus: *si vobis quoque idem contingat,* scilicet τὸ παθεῖν πολλὰ καὶ ἀποκτανθῆναι. Jam dixerat p. 555 D. ὅτι καὶ ἐφ' ὑμῶν τὸ μὲν μὴ θέλειν ἀποθανεῖν, δεινόν· κ. τ. ἑ.

p. 557 A. lin. 3. Τοῦτο γάρ ἐστι φείσασθαι. H. e. illud *non parcere* est vere *parcere.*

p. 557 B. not.[w] Mihi quidem valde arridet lectio ἀράτω τὸν θάνατον αὐτοῦ, altera pro interpretatione habita. Hanc quoque in *uno* certe suorum codicum delitescentem in lucem non protraxit Montef.

p. 558 C. lin. ult. "καὶ τοὺς ἔνδον αὐτοῖς προσαπολεῖ. Αὐτοῖς "regitur vel a πρὸς in verbo composito [hoc verum], vel a par- "ticula σὺν Attico more subaudita." *Bois.* Idem τοὺς ἔνδον de *civibus* recte interpretatus est.

p. 559 E. not.[x] "Ἡ εὐθυμία, *rerum copia.* Sic Georgius Tra- "pezuntius. Hoc puto commode exprimi per prosperam et bo- "nam valetudinem." *Montef.* Frustra; nam εὐθυμία de *corpore* nemo dixit. E contrario εὐθηνία κτημάτων καὶ σωμάτων dixit Aristot. Rhet. I. 5, 3. τὴν σωματικὴν εὐθηνίαν Philo de migrat. Abr. p. 390 D. πᾶσαν τῶν ἐπιτηδείων εὐθηνίαν Joseph. Antiq. VII. 9, 8. quae loca indicavit *Lobeck.* ad Phryn. p. 466 sq. Adde Chrysost. Tom. I. p. 781 B. de Lazaro; μετὰ τὸν λιμὸν εὐθηνία πέρας οὐκ ἔχουσα.

p. 560 E. lin. 7. λέγοντές τινας εὐχαριστηρίους ὕμνους. Mos pius preces ante et post cibum fundendi, a Judaeis traditus (Tractat. Berachoth c. 6—8), exemplo Salvatoris commendatus, inde ab antiquissimis temporibus apud Christianos invaluit. Schol. cod. 34. apud *Wetsten.* ad Matth. xiv. 19. ἡμᾶς παιδεύων, μὴ πρότερον ἅπτεσθαι τραπέζης, ἕως ἂν εὐχαριστήσωμεν τῷ τὴν τροφὴν ἡμῖν παρέχοντι; quae verba ex nostro opere, supra p. 506 B, desumta sunt. Justin. M. Apol. I. p. 83 C. Ἐπὶ πᾶσί τε οἷς προσφερόμεθα, εὐλογοῦμεν τὸν ποιητὴν τῶν πάντων διὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ πνεύματος ἁγίου. Ibid. p. 50 E. λόγῳ εὐχῆς

Digitized by Google

καὶ εὐχαριστίας ἐφ' οἷς προσφερόμεθα πᾶσιν, ὅση δύναμις, αἰνοῦντες τὸν θεόν. Quae loca ad hanc rem pertinere, recte perspexerunt *S. Thirlby* et *Car. Ashton*, Cantabrigienses. Vulgus Interpretum tum Latinorum, tum vernaculorum fefellit usus verbi προσφέρεσθαι, *cibum sumere.*

p. 561 D. ἐπᾴδωμεν αὐτὸν τῇ τραπέζῃ: *illum in mensa canamus* Ge. Ben. Sed reconditius aliquid hic latet. Hunc hymnum, inquit Chrysostomus, *quasi* ἐπῳδήν τινα *ad noxam pinguis mensae amoliendam adhibeamus.* Particulam καὶ ante αὐτοὶ, a Morello *casu* (nam habet Com.) omissam, non reposuerunt Benedictini.

p. 562 E. lin. 1. καὶ ταύτην δὲ αὐτὴν ζητοῦντας διὰ τὰ πνευματικά. Haec pessime vertit Montef. *hanc porro abundantiam in spiritualibus quaerunt.* "Refertur ταύτην ad αὐτάρκειαν remotius, non ad proprius ἄρτον." *Sav.* Immo refertur ad τὴν ῥῆσιν modo laudatam, vel si sensum spectes, τὸν ἄρτον τὸν ἐπιούσιον. Ergo non male Vetus: *quem panem etiam propter spiritualia quaerunt.*

p. 564 B. not.[1] Ediderunt Sav. Ben. οὕτως ἐπὶ ὕπνον βαδίζουσι, τοσοῦτον ὑπνοῦντες, exemtis priorum Editionum vitiis, ὕμνον (ita cod. M.) et ὑμνοῦντες. Cum illis consentiunt H. K., neque in hac lectione inest, quod alicui magnopere offendat. Sed scrupulum mihi olim injecit lectio duorum codd. G. M. τοσοῦτον αὐτοὺς ὑπνοῦντες (ὑπνῶντας M.) quam diu in omnes partes vertens frustra fui, donec alter codex L. in subsidium venit. Scilicet in hoc habetur, τοσοῦτον αὐτοῦ σποντας (sic); unde genuinam scripturam τοσοῦτον αὐτοῦ σπῶντες elicere, cujusvis erat. Inter flosculos recentioris Graecitatis censenda est locutio σπᾶν ὕπνον. Heliodor. Aeth. II. 16. ἐπεὶ δὲ μικρὸν ἐσπάσαντο ὕπνου, καὶ τοσοῦτον ὅσον τὰ ἄκρα τῶν βλεφάρων ἐπιλεᾶναι. Ibid. V. 1. ὀλίγον δὲ καὶ ὕπνου σπάσωμεν. Philostr. Vit. Apoll. VII. 30. ταῦτα εἰπὼν ὕπνου ἔσπασε κομιδῇ βραχὺ, καὶ ὅσον ἐπ' ὀφθαλμοὺς ἦλθεν.

AD HOM. LVI.

p. 566 A. not.[1] ταύτην νομίσαι χαρίσασθαι μεγίστην τοῖς Ἰουδαίοις M. Utrum alter codex L. vocem μεγίστην prorsus omittat, an post χαρίσασθαι rejiciat, nunc non affirmarim. Epit. ὡς καὶ τὸν Ἡ. ἐν τούτῳ νομίσαι χαρίζεσθαι τοῖς Ἰ. εἰ ἐ. ἀ. Euth. ὡς καὶ τὸν Ἡ. ὕστερον ἀνελόντα τοῦτον, χάριν μεγίστην ἀπονεῖμαι τοῖς Ἰ.

Digitized by Google

p. 566 D. lin. 9. ad p. 567 A. lin. 4. Καὶ γὰρ...εἰς μέσον ἄγει. Haec omnia desunt in cod. G. propter homoeoteleuton.

p. 568 D. lin. 6. Non video, quid sibi velint haec verba, ἔλεγεν ἐν ἀσφαλείᾳ. Aut ἐν ἀσφαλείᾳ cum sequentibus jungenda, aut legendum, ἔλεγεν ἐν ἀσαφείᾳ. Vetus: *Haec cum dicere non auderet aperte, occultius adstruit, dicens.* Haud infrequens est horum vocabulorum permutatio. Vide Nostri Opp. Tom. II. p. 562 E. Tom. VI. p. 34 A. Et in proximis praecesserat ἀσφάλεια.

p. 569 A. lin. 1. "Παρεβουλεύετο illud Apostoli respicit, παραβουλευσάμενος τῇ ψυχῇ, Philipp. ii. 30." *Montef.* Utinam dictionis Apostolicae meminisset V. D. ad alium Nostri locum, Tom. X. p. 192 C. Οὐ γὰρ εἶπεν, εἰ ἐκινδυνεύσαμεν ἢ παρεβουλευσάμεθα; ubi pessime vertit, *si insidiis impetiti sumus.* Tom. XI. p. 487 C. καὶ εἰδὼς ὅτι ζήσεται μὲν μὴ παραβουλευσάμενος, τεθνήξεται δὲ τοιαῦτα τολμῶν. Haec loca exscripsit *Wetstenius* ad Phil. ii. 30; sed summa audacia παρεβολευσάμεθα et παραβολευσάμενος de suo dedit, scilicet ut eidem lectioni apud Apostolum fidem faceret. Frustra; nam ibi quoque παραβουλευσάμενος a Chrysostomo lectum fuisse ostendit *Matthaei.* ad loc. Contrarium tamen sibi persuaserunt Griesbachius, et qui eum secuti sunt, dolis Wetstenii, ut videtur, decepti.

p. 569 C. lin. ult. ὅτι θεὶς νέφος Com. Mor. Ben. Nostram lectionem ex Sav. et Reg. 694 recepit Editor Ben. 2[dae].

p. 569 D. lin. 3. Ἵν' οὖν πιστεύσωσι κ. τ. ἑ. Vetus: *Ut igitur credant ab ipso Deo vocem venire, a nube vox emittitur, quae lucidissima erat. Adhuc enim* etc. Pro iisdem haec posuit Epit. Ἵνα οὖν πιστεύσωσιν, ὅτι παρὰ τοῦ θεοῦ ἡ φωνὴ φέρεται, διὰ τοῦτο ἀπὸ τῆς νεφελῆς ἐνέχθη. Νεφέλη δὲ φωτεινή· ἐπειδὴ φοβῆσαι οὐκ ἐβούλετο, ἀλλὰ διδάξαι. (Cf. E. lin. 3).

p. 571 B. lin. 4. "Savil. et Cod. 694 a prima manu ὁμώροφοι, corrector recens ὁμωρόφιοι. Com. et Montef. ὁμορώφιοι." *Editor* Ben. 2[dae]. qui ὁμωρόφιοι excudit. Ita mei H. L. ὁμόροφοι K. M. ὁμόρροφοι (sic) G. Cf. var. lect. ad p. 349 B. Eadem varietas in scriptura vocis ὑπωρόφιος, infra p. 684 D, notanda est.

p. 573 C. not. [s] καὶ τῇ χρείᾳ καὶ τῇ ἀναγκαίᾳ τρυφῇ καὶ ἀφορμῇ εἰς καπηλείαν ἀν. ἀπ. Com. Mor. Montef. Copulam ante ἀφορμῇ tacite recidit Sav. Verba τροφῇ καὶ desunt in K. L. M. Praeterea unus L. ἀνάγκῃ pro ἀναγκαίῃ praebet; atque hunc codicem secutus sum. Siquis probet τροφῇ καὶ ἀφορμῇ, quod praeter Edd. habent G. H. et Reg. 668, tunc ἀφορμὴ de *facultatibus*, vel, ut nos dicimus, *mediis vivendi* intelligi oportet.

Digitized by Google

AD HOM. LVII.

p. 575 C. not.[a] De lectione codicum Regiorum hodie subdubito, quia in schedis meis hic nonnihil confusionis video. Certe in G. M. et Mor. ἐκεῖνοι ἑαυτοὺς διεσάφουν legitur; Regii vero utrum ἑαυτοὺς an ἑαυτοῖς habeant, pro certo affirmare non ausim. Ἑαυτοῖς, quod cum verbo διασαφεῖν facilius construitur, habet Bodl. 3019. In prima autem Ed. excusum est, ἐκεῖνοι σαυτοὺς δ. Lectionem ἐκεῖνοι αὐτοῖς, nempe Scribae discipulis, a Montefalconio e *quibusdam MSS.* receptam, frustra quaesivi.

p. 577 A. lin. 4. αὐτὸν τὸν Ἡλίαν φησὶ Ep. invitis codicibus.

p. 579 B. not.[g] καὶ τοῦ πιστεῦσαι] καὶ παρασκευάζων πιστεῦσαι Nicetas, ex interpretatione. Facilius foret καὶ (εἰς) τὸ πιστεῦσαι; sed non opus. Vertendum, *et ut crederet*, qui usus particulae τοῦ ex sacris Scriptoribus notissimus est.

p. 579 C. not.[h] Edd. praeter Sav. οὐδὲν ἀντάξιον τῆς αὐτοῦ δυνάμεως ἐφθέγξατο, quae codicum quoque plurimorum lectio est. Sed ἀντάξιον, *aequiparandum, instar,* non videtur esse hujus loci. Dixit quidem Auctor Tom. IX. p. 638 E. Ἡ μὲν γὰρ ἡμετέρα (ψυχὴ) οὐδὲ τῆς γῆς ἐστιν ἀξία, ἡ δὲ ἐκείνου καὶ τῶν οὐρανῶν ἀνταξία; sed ibi quoque propriam vim exserit vocabulum, ut locum inspicienti constabit.

p. 579 E. lin. 5. Ὁ γὰρ δαίμων κ. τ. ἑ. Vetus Scholiasta apud *Matthaei*. N. T. Tom. I. p. 60. Ἀδιαφόρως ὁ εὐαγγελιστὴς τοὺς δαιμονιζομένους, σεληνιαζομένους ἐκάλεσεν· οὐκ ἐπειδὴ ἡ σελήνη πάθους ἐστὶ περιποιητική, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ δαίμων κατά τινας αὐτῆς περιόδους ἐπιτίθεταί τισιν, ἵνα ἐπὶ τὸν αὐτῆς δημιουργὸν, ὡς κακῶν ποιητὴν, ἡ βλασφημία ἔλθῃ. Nota est Matthaeii sententia, Chrysostomum in commentariis ornandis hujusmodi Scholia ad manum habuisse, et quidem, si Matthaeio credas, ea ipsa quae hodie in margine codicum N. F. leguntur. Cf. adnot. ad p. 662 D.

p. 580 A. not.[e] Totum locum sic ediderunt Com. Mor. διὸ καὶ ἐρωτῶσι. κατιδίαν αὐτῷ προσέρχονται, οὐκ αἰσχυνόμενοι· εἰ γὰρ τὸ ἔργον ἐξῆλθε καὶ ἠλέχθησαν [ἠλέγχθησαν Mor.] ἂν, περιττὸν ἦν αἰσχύνεσθαι λοιπὸν τὴν δ. τ. λ. ὁμολογίαν· [ἀλλ'] ἐπειδὴ π. ἀ. κ. μ. π. ἤμελλον ἐρωτᾶν. Τί οὖν κ. τ. ἑ. Quae sic tacite mutavit Sav. διὸ καὶ ἐρωτῶσι κατ' ἰδίαν αὐτῷ προσελθόντες, οὐκ αἰσχυνόμενοι, ἐπειδὴ π. ἀ. κ. μ. π. ἔμελλον αὐτὸν ἐρωτᾶν. εἰ γὰρ τὸ ἔργον.....ὁμολογίαν. Τί οὖν κ. τ. ἑ. Hunc usque ad minutissimum apicem imitatus est Montef. cum hac notula: "Hic quaedam in Morel. perplexa

Digitized by Google

" erant, quae ex Manuscriptis [?] restituimus, ita tamen, ut ali-
" quid adhuc obscuritatis supersit. Nos Latine, nec sine scrupulo
" totum expressimus." De meis codicibus hoc tantum addam, ne unum quidem transpositionem a Savilio illatam agnoscere. Idem de Georgio Interprete et Niceta dictum sit.

p. 580 B. lin. 1. " Quinque codd. Chrys. vulgatum habent, sed
" sextus γ. ita dissentit: Τί οὖν ὁ Χριστός; οὐκ εἶπε διὰ τὴν ἀπιστίαν
" ὑμῶν, ἀλλὰ διὰ τὴν ὀλιγοπιστίαν ὑμῶν, φησίν. Atque hanc genuinam
" Chrysostomi lectionem esse suspicor, quam ipse finxit, ut centum
" alias." *Matthaei.* Sed iste codex, quantum ex locis a Matthaeio excerptis colligi potest, talium *singularium* lectionum refertus est.

p. 581 C. lin. 4. Οὐδὲ γὰρ χασμᾶται καὶ διατείνεται. Vetus: *Non enim oscitat neque* extenditur. Montef. *Non enim oscitat, non* expanditur. Neutro Interpreti videtur innotuisse usus rarissimus verbi διατείνεσθαι, *pandiculari.* Tom. IX. p. 695 A. ἵνα παρεσκευασμένους ἡ ἡμέρα εὕρῃ, καὶ μὴ ἀνισχούσης [f. τῆς] ἀκτῖνος τότε ἀρξώμεθα ἀνίστασθαι καὶ διατείνεσθαι; quae lepidissime vertit Montef. *surgere et* operi manum admovere! Adde Tom. XI. p. 629 E. Moeris: σκορδινᾶσθαι, Ἀττικῶς· διατείνεσθαι, Ἑλληνικῶς.

p. 582 A. not.[a] καὶ πάντα ἁπλῶς καταγώγια ὀχετοῦ καὶ ἀμάρας ἐργάζεται Edd. " Duo MSS. ἁπλῶς ὀχετοὺς ἀμάρας ἐργ." *Montef.* Hanc scripturam a meis H. K. L. et Flor. testatam haud dubitanter recepi. Eandem, si ὀχετοῦ pro ὀχετοὺς ponas, habent G. M. In vulgari, quam solus tuetur Reg. 688, καταγώγια ex glossemate vocis ὀχετοὺς fluxisse, nemo non videt. Vocabula ἀμάρα et ὀχετὸς, quorum utrumque *cloacam* notat, nunc separatim, nunc conjunctim a Chrysostomo adhibentur. Infra p. 796 C. ἀμάραις καὶ ὀχετοῖς ἔοικεν ἀκαθάρτοις. Sed Tom. x. p. 415 A. καὶ ἀμάρας ὀχετὸν (q. d. *cloacae aquaeductum*) τὸ στόμα ποιῇ. Rursus Tom. XI. p. 623 F. Ἀπόφραξον τοὺς ὀχετοὺς τῶν ἀμαρῶν, καὶ ὄψει λοιμὸν εὐθέως τικτόμενον. In nostro loco ridicule vertit Vetus, *amarissimas cloacas.*

p. 582 E. lin. 5. " Verba διὰ τὰς πυκνὰς...τὰς πονηρὰς adjeci-
" mus e Codice 694. et Savil. Exciderant enim in Com. [Mor.]
" et Montef. propter ὁμοιοτέλευτον." *Editor* Ben. 2[dae]. Habentur in omnibus meis.

p. 583 A. not.[a] Quod partim ex conjectura dederam, σκοτοδίνῳ, nunc didici ex ipsius Chrysostomi usu firmissime stabiliri posse. Nam σκοτοδίνῳ κατεχόμενος legitur Tom. VI. p. 158 A. ubi tres codices apud Montef. σκότει δεινῷ dant. Rursus p. 168 B. σκοτοδίνῳ κατέχονται, sed in codd. σκότῳ δεινῷ. Postremo Tom.

Digitized by Google

VIII. p. 141 E. Οὐδὲν γὰρ οὕτω ποιεῖ σκοτόδινον. "Ita Savil. Mo-"rel. σκοτόδεινον. Alii σκότος δεινόν. Boisius legendum putat "σκοτοδινιᾶν." *Montef.* Cum nostro loco conferri potest Athen. IV. p. 156 C. ἢ ἐνθάδε πάντα, ὥσπερ τοὺς πυρέσσοντας, περιφερόμενα ὁρᾶν. "Morbi genus est σκοτόδινος vel σκότωμα dicti, Latinis "*vertigo*, quo laborantes omnia cernunt se moventia et rotantia." *Casaub.* ad loc.

AD HOM. LVIII.

p. 585 C. not.[1] Εἰπόντες δὲ...ἔφη] Sic Sav. Mosqq. et mei praeter M. Ἔφη· ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων. Ὁ δὲ εἶπεν Mor. Ben.

p. 586 E. lin. 3. Hic plurima non monito lectore novavit Savilius, auctoritate, ut videtur, Bodl. 3019, locum sic constituens: Διὸ καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς ἐπισημαίνεται τοῦτο λέγων, ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, δηλονότι ὅτε πάντων αὐτὸν προετίμησε, καὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου, ὧν θάτερος κ. τ. ἑ. Ita codex modo dictus, nisi quod δηλῶν ὅτι pro δηλονότι habet. Idem non raro circa hanc operis partem de isto Editore observandum est.

p. 589 A. not.[p] Etsi longe usitatius dicitur περιτιθέναι δόξαν τινὶ, tamen vulgatum ferri posse videtur. Notae sunt locutiones ἐπιτιθέναι ζημίαν, τιμωρίαν, etiam αἰτίαν, a quibus nostra non multum distat. Adde Sirac. xi. 31. καὶ ἐν τοῖς αἱρετοῖς ἐπιθήσει μῶμον.

ibid. lin. 6. τρίπηχυς ὤν. "Mensuram tricubitalem solet Chrysostomus homini assignare. Sic supra Tom. v. pp. 214 E. 517 E." *Montef.* Ultimus locus est: Ἀπέρχεται εἰς τὸν τάφον ὁ πάντα ἁρπάζων· εἰς τρεῖς πήχεις θάπτεται, καὶ πλέον οὐδέν. Scilicet tum τρίπηχυς esse dicitur homo, cum staturam ejus *deprimere* Scriptori propositum est. Contra cum major vero exhibendus est, statim uno cubito procerior evadit. Aristoph. Vesp. 553. ἄνδρες μεγάλοι καὶ τετραπήχεις. Philostr. Imag. I. 25. καὶ καλοὺς, καὶ τετραπήχεις ἐκ μικρῶν. "Ejus staturae homines trans Caucasum se "vidisse narrabat Apollonius, trans Indum autem πενταπήχεις. "Vit. Apoll. II. 4. p. 52. ubi vid. *Olear.* Heroes δεκαπήχεις se-"cundum Heroic. p. 668." *Jacobs.* ad Philostr. Imag. l. l. *Longus homo,* in cujus magno corpore ne mica inest salis, est ἀνὴρ τρισκαιδεκάπαχυς, Theoc. Id. xv. 17. Sed ut ad veram historiam redeamus, legitur in Martyrio S. Eusignii, apud *Montef.* Pal. Gr.

Digitized by Google

p. 27. ἀποδύσαντες οὖν αὐτὸν οἱ στρατιῶται εἰσήγαγον· καὶ ἰδοὺ, ἦν ὁ ἀνὴρ τριῶν ἥμισυ πηχῶν, πυῤῥάκις [sic apud Montef. sed cf. 1 Reg. xvi. 12. Vers. LXX.] ὅλος μετὰ κάλλους ὀφθαλμῶν. De Goliatho Gathensi narratur, 1 Reg. xvii. 4. ὕψος αὐτοῦ ἓξ [Cod. Vatic. absurde τεσσάρων] πήχεων καὶ σπιθαμῆς. Postremo ad locum Matth. vi. 27. Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα; haec notat Euthymii Interpolator: καὶ μὴν οὐδὲ σπιθαμὴν, οὐδὲ δάκτυλον. Λοιπὸν οὖν πῆχυν εἶπε, διότι κυρίως μέτρον τῶν ἡλικιῶν ὁ πῆχύς ἐστι. Quare neutiquam audiendi sunt, qui vocem ἡλικίαν in loco Evangelii de *aetate* ceperunt.

p. 589 B. not.[a] Edd. ἐπιγνώσεται ἁμαρτάνων, altera lectione ne memorata quidem. Vetus: *peccata sua cognoscet*. Locutionem ἐπιγινώσκειν ἁμαρτάνων legere non memini; alteram firmat Apostolus ad Rom. iii. 20. διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἁμαρτίας.

p. 590 B. not.[b] καὶ μετ' ἐκεῖνον τοιοῦτος. Recte cepit Montef. *post illum talis futurus;* nempe tum, cum iterum ante extremum judicium in terras redibit. Vid. p. 575 E.

p. 590 E. lin. 2. τὰ ὦτα διαθρυλλούμενον. Hic quoque scriptura per simplex λ auctoritatem codicum H. K. L. nacta est. Cf. adnot. ad p. 556 B. Tota locutio ex Platone de Rep. II. p. 358 C. adumbrata est.

p. 591 C. not.[m] 'Αλλ' οὐχ ὁ ἀπόστολος sc. τοιοῦτος. Cf. adnot. ad p. 312 D. "Totum locum sic habet codex unus, συνηδόμενοι, ὥς φησιν ὁ ἀπόστολος." *Montef.* "Vetus Interpres: *sicut* "*Apostolus ait*. Hic fortasse est ille codex unus, quem notat "Montef.....Codices consulendi erant a Montefalconio." *Matth.* Nov. Eclog. p. 149. Hic quidem consuluit codices Montef. sed non omnes. Nam lectionem ὥς φησιν ὁ ἀπ. haud dubie ex codice hausit; sed de lectione mei L. (qui ei est Reg. 1934) nihil monuit.

p. 592 C. lin. 6. γάννυται] Sic G. H. L. M. et Edd. praeter Sav. Scripturam γάνυται, quae est unius codicis K., hic tacite excudit Editor Ben. 2[dus]. Cf. adnot. ad p. 544 D.

Digitized by Google

AD HOM. LIX.

p. 594 A. lin. 2. *οὐ δυσχεραίνων μόνον*, h. e. *οὐ μόνον οὐ δυσχεραίνων*. Perperam Vetus: *non modo molestiam quandam ex duritia adversariorum capiebat.*

p. 595 B. not.[1] Μιλησίοις. "Cod. vulg. [i. e. Ed. Commel.] "Φιλιππησίοις, male. Boisius rectius legi putat Ἐφεσίοις. Etsi "enim Mileti tum commorabatur Paulus, tamen verba haec, quae "citantur, non ad Milesios, inquit, sed ad Ephesios dicta fuisse "constat." *Sav.* Μιλησίοις tacite recepit Montef. *Milesios* vocat, qui isti concioni aderant, Noster Tom. x. pp. 660 A. 709 A. Sed in alio loco Tom. ix. p. 433 A. quem nemo adhuc Editorum ad nostrum illustrandum excitavit, in Edd. quidem legitur, Καὶ Μιλησίοις δὲ δημηγορῶν, ἔλεγεν· ἐν ᾧ ἔθετο κ. τ. ἑ. sed invitis, ut videtur, libris scriptis. Nam haec ibi monuit Montef. "Duo "MSS. nostri [*et Reg.* 731, ait novus Editor] Φιλιππησίοις. Savil. legendum conjicit Ἐφεσίοις, quia in Epistola ad Ephesios "quid simile habetur [hoc quidem non dixit Savilius, sed tan"tum ἴσ. Ἐφεσίοις in margine appinxit]: at vox sequens δημη"γορῶν indicat in concione quadam vel colloquio, quale Mileti "habuit, haec verba reperiri, et vere ibidem habentur." Error scribis, ut videtur, non Auctori tribuendus est.

p. 594 D. not.[o] ἦλθον· καὶ προλέγει] ἦλθε καὶ προλέγει Edd. quae vertit Montef. *venit ille et praedicit ea, quae futura erant.*

p. 595 A. not.[s] ταχέως ἀναστάντα] Sic Reg. 688. et Barocc. 189. καὶ ταχέως ἀναστάντα G. ταχέως δὲ ἀναστάντα M. (qui codex p. p. γὰρ αὐτὸν om.) ταχέως ἀνιστᾷ K. L. καὶ ταχέως ἀνιστᾷ H. Vulgaris lectio est, καὶ οὐ μόνον τὸν φυλαττόμενον, ἀλλὰ καὶ τὸν περιπεσόντα ταχέως ἀνιστᾷ. Sed ut alia omittam, quomodo ipsa scandala eum, qui in ea inciderit, erigere possint, equidem non video. In nostra lectione ad verba τὸν περιπεσόντα ταχέως ἀναστάντα, *eum qui in scandala inciderit et cito resurrexerit*, intelligendum aut διεγείρει, aut verbum aliquod, quo generalis notio *juvandi* insit. Locum sic vertit Vetus: *non solum eum, qui sibi diligenter cavit, verum etiam eum, qui forte incidit; nam posteaquam inde se eripuerit, cautior atque tutior redditur.* Ceterum pro τὸν περιπεσόντα ταχέως ἀναστάντα fortasse praetulerit aliquis τὸν περ. καὶ ταχέως ἀν. quod ex uno codice notatum est. Cui non assentior. Nam et codicum vestigiis plane repugnat, et moris est Nostri duo participia hoc modo sine copula componere. Ex-

Digitized by Google

empla sunt p. 285 B. καὶ τοῖς μυρίων κακῶν ὑπευθύνοις οὖσι τοὺς ἀνευθύνους διαβάλλουσιν. p. 799 B. καὶ μέσον αὐτὸν λαβόντες [καὶ] μὴ περιγενόμενοι. Tom. XI. p. 208 D. καθάπερ σῶμα...θερμοτέρᾳ προσπαλαῖσαν ἀκτῖνι καταπρυχόμενον; ubi particulam copulativam inter προσπαλαῖσαν et καταπρυχόμενον frustra requirit *Matthaei*. Nov. Eclog. p. 340.

p. 595 B. not.[a] τοῦτο] Sic Sav. τοιοῦτος Com. Mor. Ben. Sed τοῦτο hic tantundem est. Vid. adnot. ad p. 650 D.

p. 595 E. not.[e] Vulgata vertit Vetus: *immunis est ergo ipse ejus culpae, quam ei natura invexit.* Nihilominus verissima mihi videtur lectio codicis M. Οὐκοῦν τὰ τῆς φύσεως ἐγκλημάτων ἀπήλλακται. Locutio ἀπαλλάττειν ἐγκλημάτων vel τῶν ἐγκλημάτων Chrysostomo valde familiaris est. Vide pp. 100 A. 433 A. 434 A. 451 C.

p. 596 B. not.[k] Καὶ hic valet *etiam*, quod non viderunt Interpretes, vertentes: *mortales omnes sumus et passibiles.*

p. 596 C. not.[l] πάντας. Πόθεν οὖν τὰ κακά; Sic ediderunt Com. et Mor. quibuscum concinunt L. M. nisi quod hic Καὶ πόθεν οὖν habet. Hunc locum variis explementis auxerunt librarii aliique, qui verba praecedentia Τίνος δὲ ἕνεκεν κ. τ. ἑ. pro objectione ab adversariis proposita habuerunt. Perperam; nam inest iis novum argumentum prioribus corollarii loco additum. Itaque duo codices G. K. locum sic constituunt, πάντας; Καὶ γὰρ ἐποίησε. Πόθεν οὖν τ. κ. Alius, Reg. 688, πάντας; Καὶ μὴν φαύλους οὐκ ἐποίησε. Πόθεν οὖν τ. κ. Hanc lectionem recepit Savilius, quem secutus est Montef. haec in margine notans: "Totum locum longe "pluribus expressum sic habet codex unus: ποιῆσαι πάντας. Καὶ "μὴν φαύλους οὐκ ἐποίησε. Διπλοῦν γὰρ ἐνταῦθα τὸ ἁμάρτημα· ἓν "μὲν, εἰ φαύλους ἐποίησε, δεύτερον δὲ, εἰ τοὺς μὲν ἀγαθοὺς, τοὺς δὲ "φαύλους, καὶ ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε· ποῦ γὰρ ὁ τοῦ δικαίου φαίνεται "λόγος; Πόθεν οὖν κ. τ. ἑ. Verum cum unus tantum codex sic "habeat, ceteros sequimur." Quae hic ex uno codice attulit, eadem totidem verbis habet meus H. Sed quod ait se *ceteros* secutum esse, quasi ceteri omnes in una eademque lectione conspirassent, id quam accurate dixerit, ex supra allatis judicet Lector. Quod reliquum est, locum intemeratum, ut videtur, in suo invenit Vetus, totum sic vertens: *Cujus autem rei gratia malos natura nos ab initio creasset, praesertim cum posset bonos creare?* Nullius profecto. *Unde igitur mala inquies,* etc. Ubi haec, *Nullius profecto,* ad majorem argumentationis evidentiam ab ipso Interprete addita sunt.

Digitized by Google

p. 596 D. lin. 7. Haec sic vulgo contra sententiam leguntur: Ἀλλ' ὁ θεὸς αὐτὰ ἀναιρήσει, φησὶ, ποτέ. Πῶς δὲ κ. τ. ἑ. Vetus: *Sed Deus, inquies, vires eorum enervat. Quomodo enervabit, aut omnino quomodo destruet* etc. Codices interpunctioni, quomodo a me mutata est, favere videntur.

p. 601 A. not.[r] In lectione, οὐ λευΐτης, οὐ τοῦ λαοῦ τις, suspiceris διττογραφίαν inesse, ut scripserit Chrysostomus, οὐ λευΐτης, οὐχ ἱερεὺς, respecto notissimo Evangelii loco, Luc. x. 31, 32. Ex λευΐτης proclivi corruptione factum esse potest λαοῦ τις. Vetus haec habet: *non e vulgo aliquis, non presbyter, non pontifex.*

p. 603 D. not.[n] Edebatur ἄνεισι τὰ θηρία, *conscendunt* Ge. haud absurde. Sed praestat, mea quidem sententia, quod e codicibus erui, ἀνεῖται. Nam verbum ἀνεῖναι in hac re proprium est. Plat. Soph. p. 235 A. νῦν γὰρ ἡμέτερον ἔργον τὸν θῆρα μηκέτ' ἀνεῖναι. Isocrat. p. 213 A. τόν τε ταῦρον τὸν ἀνεθέντα μὲν ὑπὸ Ποσειδῶνος, τὴν δὲ χώραν λυμαινόμενον.

p. 604 D. not.[c] Optimam lectionem καταλαβὼν pro absurdo καταβαλὼν, a prioribus Editoribus praetermissam, confirmat locus simillimus p. 270 A. Ὥσπερ γὰρ ἀκρόπολίν τινα αὐτῶν καταλαβὼν τὴν διάνοιαν ὁ τῶν χρημάτων ἔρως. Praeiverat Plat. de Rep. VIII. p. 560 B. τελευτῶσαι δὲ, οἶμαι, κατέλαβον τὴν τοῦ νέου τῆς ψυχῆς ἀκρόπολιν. Vetus tamen vulgatum vertit.

p. 605 B. lin. 8. Lectionem καλεῖν pro λέγειν ex *uno* codice attulit Montef. Sed scribere voluit λαλεῖν, quae est lectio mei L.

AD HOM. LX.

p. 608 A. not.[b] Edd. διπλαῖς κατεδίκασεν ἀνάγκαις. "Interpres legisse videtur κατέδησε vel κατεδέσμευσε." *Sav.* Nimirum vertit, *duplici necessitate vinxit.* Sed animadvertas, quaeso, Montefalconii indiligentiam, qui ne monitus quidem codices suos inspexerit. Nam vulgatum κατεδίκασεν unus tantum meorum G. habet; κατέδησεν vero H. K. L. M. [κατέδισεν pr. H. κατεδίκασεν, ut videtur, pr. K. sed a scribentis manu corr.] et Nicetas. Adde Ep. διπλαῖς καταδεσμῶν ἀνάγκαις.

p. 608 E. lin. 1. Ἢ ἀνάξιοι τῶν ταῦτα ἀκηκοότων εἰσί. Montef. *Aut illi qui petunt non digni sunt qui exaudiantur.* Vetus: *Aut*

Digitized by Google

indigni exaudiri sunt. Hujus versionem sic castigavit Montanus: *Aut non aequales et pares ii* [l. *iis*] *sunt, qui ista audiverunt.* Hoc unice verum. Neque aliter Boisius: *indigni quibus locus detur inter eos, qui haec audiverunt.*

ibid. not.[k] Ἡ εὐαγγελικὴ πολιτεία nescio an Chrysostomica sit locutio. Certe altera ei in deliciis est, maxime autem de vita ascetica. Vide pp. 144 B. 321 A. Hinc corrigendus est locus Theodoreti Tom. III. p. 1195. Ἐν τούτῳ νάπην εὑρών τινα πρὸς θάλασσαν ἀποκλίνουσαν, βραχύν τινα οἰκίσκον οἰκοδομήσας, μόνος τὴν εὐαγγελικὴν ἠσπάζετο πολιτείαν. Lege ἀγγελικὴν, ut ibid. p. 1151. τούτους ἀμφοτέρους ἐν οἰκίσκῳ καθείρξας βραχεῖ τὴν ἀγγελικὴν πολιτείαν ἐπαίδευσε.

p. 609 E. lin. ult. Errorem Commelini πάθη sine iota subscripto excudentis frustra sustulit Savilius. Nam etiam in novissima Ed. Graece legimus: Κἂν γὰρ μυρία πάθη ὁ οὕτω φιλῶν πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τῆς ἀγάπης ὁρῶν οὐκ ἀποστήσεται. Latine vero: *Etiamsi enim qui sic amat aerumnas mille videret amoris causa sibi impendere, non tamen desisteret.* (!)

AD HOM. LXI.

p. 611 C. not.[k] Notabilis est lectio duorum codicum, κἀκεῖνος κινήσας τὸν δεσπότην, quam tamen a correctore profectam esse nullus dubito. Repugnat ei tum narratio Evangelica, tum ipsius Chrysostomi locus Homiliae cujusdam a Matthaeio editae, Mosq. 1776. καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν κ. τ. ἑ. Οὐκ ἐκεῖνος ὁ πεπονθώς· πῶς γάρ; καθειργμένος ὢν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, ἀλλ' οἱ σύνδουλοι p. 129.

p. 613 A. not.[z] Non sollicitandum videtur μαινόμενοι, nisi putes Auctorem scripsisse λυμαινόμενοι, quod cum altero permutatum videbis, infra p. 721 C. Contrario errore p. 675 C. unus G. τῶν περὶ ταῦτα λυμαινομένων habet.

p. 613 D. not.[f] Edd. σφόδρα τῷ πάθει μεθύειν. "Alii σφόδρα ἐν αὐτῷ τῷ πάθει μεθύειν." *Montef.* Sed Savilii sigla, quod alias ei accidit, minus intellexit.

p. 615 D. lin. ult. Ἐξελθὼν γὰρ εὐθέως, οὐδὲ μετὰ πολὺν χρόνον, ἀλλ' εὐθέως. Hinc certe conjiciat aliquis, Chrysostomum illud εὐθέως in suo Evangelii exemplari legisse; quod tamen aegre

crediderim. Infra p. 648 B. Τότε ἠγανάκτησαν κ. τ. ἑ. Τότε· πότε; Atqui in Evangelio τότε non exstat. Et sic centies.

p. 618 C. not.[h] Dedi ἠτίμασε cum uno cod. pro vulgato ἠτίμωσε. Nam distinctionem ab Ammonio positam, ἀτιμοῦται μέν τις ὑπὸ τῶν νόμων ὁλοσχερεῖ ἀτιμίᾳ, ἀτιμάζεται δὲ ὁ ὑβριζόμενος ἔν τινι πράγματι, a sacris Scriptoribus, e. g. Marc. xii. 14, violatam, constanter, ni fallor, observat Noster. Falsus est Phavorinus, ἀτιμόω, ῶ· τὸ ἄτιμον διὰ λόγου ποιῶ· ἤτοι δι' ἀτίμου λόγου ὑβρίζω; nec minus Scholiasta apud *Boisson.* ad Philostr. p. 420. ἀτιμάζω, περιφρονῶ· ἀτιμόω, ὑβρίζω.

AD HOM. LXII.

p. 621 C. not.[f] συνεπιτίθεσθε] ἀνεπιτίθεσθε Com. Mor. invitis codd. Verba αὐτοὶ συνεπιτίθεσθε τοῦτο δρᾷν, quae ad sententiam non prorsus necessaria sunt, nec per codices, nec ipsa per se suspicione vacant. Vertit quidem Montef. *vos id facere tentatis.* At verbum συνεπιτίθεσθαι neque *tentandi* significatione gaudet, neque alia quavis significatione cum infinitivo construitur. Cum dativo rei vel personae valet *una aggredi rem,* vel *una adoriri hostem;* unde οἱ συνεπιθέμενοι, *conjurati,* absolute dixit Diod. Sic. I. 21. Phavor. συνεπιτιθεμένων, συνεδρευόντων. Si haec verba abessent, variis modis *mente* expleri posset constructio. Simplicissimum est, ut mihi videtur, τοῦτο γίνεται assumere. Aliam viam monstravit Euthym. παρὰ νόμον δὲ, ὅτι τοῦ θεοῦ κελεύσαντος ἓν εἶναι, διασπῶνται. Vetus, ut dixi, vulgatum legisse videtur, vertens: *ipsi contra Dei praecepta facere ausi estis.*

p. 622 D. not.[r] ἵνα ἓν ὦσιν, εἰ ἐκεῖνο αἰτίαν ἐπὶ τούτοις ἀναλήψεται ὁ ἀνὴρ Com. Mor. ἵνα ἓν ὦσιν, εἰ δι' ἐκεῖνο αἰτίαν λήψεται ἐπὶ τούτοις ὁ ἀνὴρ Sav. ἵνα ἓν ὦσιν· εἰ δι' ἐκεῖνο αἰτίαν ἐπὶ τούτοις ἀναλήψεται ὁ ἀνὴρ Montef. Itaque partim hunc, partim illos secutus est, de codicibus prorsus silens. Locum misere luxatum haud absurde tentavit Boisius, sic legens, ἵνα ἓν ὦσιν· ἢ καὶ ἐκεῖνο, εἰ αἰτίαν λ. a quo proxime abest id ipsum, quod nos ex codicum tenebris eruimus. De his nunc dicendum. In extremis αἰτίαν λήψεται ἐπὶ τούτοις ὁ ἀνὴρ omnes cum Savilio amice conspirant. Pro veteri lectione εἰ ἐκεῖνο αἰτίαν haec habent: καὶ εἰ

Digitized by Google

αἰτίαν G. ἢ τοῦτο, εἰ τὴν αἰτίαν L. ἢ ἐκεῖνο, εἰ αἰτίαν H. ἢ ἐκεῖν (sic) εἰ αἰτίαν pr. K. ἢ οἰκεῖν εἰ αἰτίαν idem ex corr. rec. Ex duobis ultimis nostra sumsimus, ubi ἢ ἐκεῖνο ad praegressum τουτέστιν, vel si mavis, τοῦτ' ἔστιν spectat. Lectionem, ut nunc emendata est, egregie confirmat Epit. cujus verba sunt: ἢ τοῦτο, ὅτι (+ εἰ) διὰ τοῦτο συνήφθη, ἵνα ἓν ὦσιν· ἢ ἐκεῖνο, ὅτι εἰ αἰτίαν λήψεται καὶ παρανομεῖ ὁ ἀνὴρ, ἐπὶ τούτοις ἐκβάλλων τὴν γυναῖκα κ. τ. ἑ.

p. 622 E. not.[i] Vulgo legitur, καὶ, κουφότερον· καὶ ποιεῖ τοῦτο, ἵνα μὴ νομίσωσιν κ. τ. ἑ. Verba καὶ ποιεῖ τοῦτο non vertit Vetus. Montef. *atque id facit, ne legem* etc. Hujus quoque loci levissima mutatione (ποίει pro ποιεῖ) sanitatem restituimus. Ponitur autem ποίει, *fac*, singulari numero, ut mox ἐννόησον et εὐχαρίστει.

p. 624 B. not.[k] Vulgarem lectionem, καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἔτι σφόδρα vertit Vetus. Nostrae, quae multo aptior est, ne meminerunt quidem Editores.

p. 624 D. not.[o] τῦφον καταπατεῖν κοσμικὸν Com. Mor. τὸν τῦφον κ. τὸν κοσμικὸν Sav. τῦφον κ. τὸν κοσμικὸν Ben. Libri aut τῦφον κ. κοσμικὸν, aut τὸν τῦφον κ. τὸν ἀνθρώπινον habent.

p. 625 C. lin. 8. τοὺς μεσασμοὺς, *incessus medios* Ge. "*Medios incessus* significat, qui locus est inter ambulandum honoratissimus." *Sav.* Tom. VI. p. 14 C. Οὐκ ὀλίγα περὶ μέτρων καὶ αὐτὸς διείλεκται, καὶ τῶν τούτων εὐτελεστέρων εἶναι δοκούντων, ἀσπασμῶν καὶ μεσασμῶν καὶ πρωτοκλισιῶν. Vim vocis non assecutus est Vir doctus apud *Steph.* Thes. p. 6093 B. Ed. Valp.

p. 626 B. lin. 6. σφόδρα περὶ αὐτὸν διέκειτο. Montef. *bene erga eum affectus.* Verbum διακεῖσθαι absolute positum notionem *amoris* et *affectus* continet, quod etiam de nomine διάθεσις notandum est. Tom. IX. p. 595 D. τῷ δὲ θεῷ πάλαι τοῦτο ἔδοξε, καὶ ἄνωθεν πρὸς ἡμᾶς διέκειτο; quae non vertenda, *pro nobis* ita *affectus erat*, sed, *erga nos* benevole *affectus erat.* Sed multo frequentius est quod h. l. legitur, σφόδρα διακεῖσθαι, *peramanter affectus esse.* Tom. XI. p. 305 D. τοῦτο δὲ ἀπὸ ψυχῆς γίνεται εὐγνώμονος καὶ σφόδρα διακειμένης πρὸς τὸν θεόν. Ibid. p. 190 D. διέκειντο γὰρ σφόδρα περὶ αὐτόν; ubi nullo jure Montef. ex nescio quo codice δ. γὰρ σφόδρα ἀγαπητικῶς περὶ αὐτὸν edidit.

p. 626 D. not.[h] ἐκ τῶν νυνὶ γενομένων. Vetus: *a praesentibus.* Montef. *ex iis, quae nunc geruntur.* Quae si vera essent, unice probandum esset γινομένων. Sed vertere debuerant, *ex iis quae modo facta sunt;* scilicet circa Pharisaeos et parvulos.

p. 627 A. not.[a] Veterem lectionem, a Savilio ex codice, ut

Digitized by Google

videtur, novatam, revocare visum est. Quin et ipse Savilius, quantum ex notis ejus colligo, postea sententiam suam mutavit. De codicibus unum restat monendum. Vetustissimus L. post magnam lacunam denuo incipit cum verbis εἰώθασιν οἱ ἄνθρωποι; deinde reliqua, ut nos edidimus, legit. Ergo hic quoque lectionem Commelinianam habuit. Montefalconius, qui in ceteris deserto archetypo suo Savilium imitatus est, rursus ad veterem rediit in verbo ἐξενήνεκται, quod Saviliano ἐξενίκησεν praetulit. Sed ἐξενίκησεν, *evaluit*, in quo consentiunt omnes codices, etiam Reg. 688, huic loco aptius videtur. Vid. *Budaei* Comm. L. G. p. 96. *Wesseling.* ad Diod. Sic. v. 57. Alia est ratio loci, qui legitur supra p. 341 A. ὅθεν δὴ καὶ παροιμία εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξενήνεκται. Ad sententiam vero dignissimus est, qui cum nostro conferatur, totus iste locus. Proverbium exstitisse videtur, μικρὰ κέρδη μεγάλαι ζημίαι, vel simile quid. Nam nihil huc pertinet Hesiodeum, κακὰ κέρδεα ἶσα ἄτῃσιν, a Savilio excitatum.

AD HOM. LXIII.

p. 629 A. not.[m] "Editi ἠγρίαινον. MSS. plurimi ἠγριαίνοντο, melius." *Montef.* Utrumque aeque probum est. Paulo post, Ἀλλ' οὐχ οὗτος οὕτως Edd. Sed οὕτως deest in duobus codd. favente Ep. Vid. adnot. ad p. 312 D.

p. 629 D. lin. 7. "δεικνὺς] Vel δείκνυσι legendum cum doctissimo Boisio, vel post πλέον ponendum comma, et continuanda sententia, deleto δὲ post θησαυρὸν, quam lectionem secutus videtur Interpres." *Sav.* Neutri emendationi accedunt libri scripti. Nec opus, si apodosin a verbis καὶ πλείονα, *etiam plura*, incipere cogites.

p. 631 A. lin. 8. τῶν καλῶν τούτων ἄθλων, τῆς ζ. ἐ. Sic Sav. Ep. et codices. τῶν τοιούτων ἄθλων, καὶ τῆς ζ. ἐ. Com. Mor. Ben.

p. 633 A. lin. 2, 3. Nomen ambiguum θεραπεία, quo vel *famulitium* vel *remedium* significari potest, gravissimo Patri ludendi occasionem praebuit.

p. 633 C. ἀργυρενδέτων καὶ χρυσεμπαστῶν Sav. Debuerat χρυσεμπάστων. Reliqui Editores in utriusque vocis accentu ponendo

Digitized by Google

peccant, ἀργυρενδετῶν καὶ χρυσεμπαστῶν contra codicum fidem scribentes. Χρυσόπαστος et χρυσέμπαστος alibi quoque permutantur; e. g. pp. 682 B. 835 C. Probum videtur utrumque, sed longe frequentius illud. Rarissimum ἀργυρόπαστος Polyaeno vindicavit *Koen.* ad Greg. Cor. p. 454 Ed. Schaef. *Casaub.* Animadv. ad Athen. p. 811. "Joan. Chrysostomus Homil. quinquagesima in "Matth. τί τὸ ὄφελος, εἰπέ μοι, τῶν λίθων τῶν τιμίων τούτων καὶ "τῶν χρυσεμπαίων ἱματίων. Lego χρυσεμπαίστων. Vestes auro "squalentes et clavis aureis insignes χρυσεμπαίστους appellarunt, "translato verbo ab arte fabrorum et caelatorum." Duo nostri operis loca imprudens commiscuit Vir magnus; unum Homiliae L. p. 518 E. ubi in omnibus libris tum editis, tum scriptis legitur, καὶ τί τὸ ὄφελος, χρυσόπαστα ἐπιβλήματα κ. τ. ἑ.; alterum Hom. LXXXIX. p. 835 C. cujus ipsissima verba, ut in exemplari hujus Homiliae Mussiponti anno MDXCII. excuso leguntur, laudavit Casaubonus. Sed ibi χρυσεμπαίων vitium typographicum est pro χρυσεμπάστων, quod unus meorum habet; Edd. autem cum ceteris codd. χρυσοπάστων legunt. Vocem χρυσεμπαίστων confinxit, ut videtur, ipse Animadversor. Praeterea cum ἐμπάσσειν pro ἐμποικίλλειν in re textoria vel ex Homero Il. γ. 126. notum sit, non opus est ad caelatoris artem dissimillimam confugere.

p. 633 D. not.[q] καὶ οἰκουμένην ἕκαστος (εἶχεν). Infra p. 685 B. ὥσπερ ἑτέραν οἰκοῦντες οἰκουμένην. Tom. XII. p. 249 D. Ἡκέτω τοίνυν πᾶσα ἡ οἰκουμένη, μᾶλλον δὲ δύο, καὶ τρεῖς, καὶ τέσσαρες, καὶ δέκα, καὶ εἴκοσιν οἰκουμέναι.

p. 633 E. lin. 3. θημωνίαν] θημονίαν pr. G. θιμωνίαν K. θημονίαν L. Plures scripturas θειμωνειὰ, θημονιὰ, θιμωνιὰ exhibet Hesychius.

p. 634 A. lin. 5. ἀκρόπολιν κακῶν. Stobaeus, p. 130, 52. Βίων ὁ σοφιστὴς τὴν φιλαργυρίαν μητρόπολιν ἔλεγε πάσης κακίας εἶναι. Idem dictum Diogeni Cynico tribuit Diog. Laert. VI. 50. τὴν φιλαργυρίαν εἶπε μητρόπολιν πάντων τῶν κακῶν; ubi doctissimus Menagius, allato Chrysostomi loco ait: "Male in vulgatis ἀκρόπολιν editum est, quod vel ipsa Aniani, veteris interpretis, interpretatio manifestum facit, qui vertit *metropolim.*" De *Aniani* versione utinam plura nos docuisset Vir eruditus; ἀκρόπολιν autem una cum omnibus libris tuetur *Georgius Trapezuntius.*

Digitized by Google

AD HOM. LXIV.

p. 634 D. not.[d] Monendus est Lector, consensum duorum codicum G. M. et Veteris Interpretis circa hanc operis partem non magni faciendum esse, cum constet eos ad manifesta vitia defendenda quasi conjurasse. Notabile exemplum ponam, ex hac ipsa Homilia sumtum, p. 638 C. ubi pro verbis *ἐφ' ἑτέρων παραβολῶν* in dictis codicibus *ἐφ' ἑτέρων παραζήλων* absurde legitur. Idem tamen in suo habuit Vetus, vertens, *aliis aemulationibus*. Vid. etiam p. 636 B. not.[y]

p. 636 D. not.[z] Notandus est usus adverbii *ἐντεῦθεν* pro *ἐνταῦθα*, in Chrysostomi sermone tritissimus, praecipue vero, ubi de praemiis aut poenis *in hac vita* percipiendis agitur. Adeas, si tanti est, pp. 44 B. 191 B. 292 C. 302 A. 303 C. *Καθάπερ γὰρ τῆς ἀρετῆς κἀντεῦθεν ἔδειξε τὰ ἔπαθλα, οὕτω καὶ τῆς κακίας τὰ ἐπίχειρα.* Interdum ponitur *ἐντεῦθεν ἤδη*, eodem sensu; e. g. pp. 301 B. 634 E. 636 E. In nostro loco *ἐνταῦθα* dederunt Edd. et pars codicum, quod huic locutioni non raro accidit. Interpretum in talibus errores perstringere nihil attinet.

p. 637 B. lin. 9. *εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ* Edd. praeter Sav. Spiritum lenem habent mei et Mosquenses omnes. Cf. adnot. ad p. 22 C.

p. 638 B. not.[c] Verba Evangelii *possunt*, paene dixi *debent*, abesse, ut totus locus sic constituatur: *Ἰδόντες γὰρ αὐτοὺς τῶν αὐτῶν ἀπολελαυκότας, φησὶ, (καὶ ταῦτα μηδὲν μέλλοντες ζημιοῦσθαι, μηδὲ εἰς τὸν ἑαυτῶν ἐλαττοῦσθαι μισθὸν) ἐδυσχέραινον κ. τ. ἑ.* In vulgari lectione pro *ἐδυσχέραινον καὶ ἠγ.* requiro *ἀλλὰ δυσχεραίνοντες καὶ ἀγ.* vel certe *ἀλλ' ἐδυσχ. καὶ ἠγ.*

p. 639 E. lin. 1. Non praetereundum est verbum activum *ἀπονοεῖν*, quod ex passivis *ἀπονοηθῆναι* et *ἀπονενοημένος* magis notum est. Gloss. Vet. *ἀπονοῶ*, *demento*. Hic valet, *superbire facio*. Minus recte Vetus: *ne rursus in* desidiam *illabantur*.

p. 640 C. not.[c] Vulgatum *ἐπὶ τῶν εὐαγγελίων* defendunt loca, quae sequuntur. Tom. VI. p. 64 B. *Ἐπὶ δὲ τῶν εὐαγγελίων καὶ ἑτέρως μεθοδεύει τουτὶ τῆς ὠφελείας τὸ εἶδος.* Ibid. p. 80 B. *Τοῦτο καὶ ὁ Χριστὸς πολλάκις ἐπὶ τῶν εὐαγγελίων ἐποίησε.* Lectio plurimorum codicum *ἐπὶ τῶν εὐαγγελιστῶν* de iis ipsis Evangelii doctoribus, qui in judicium sistuntur, intelligi potest. In prima Editione *εὐαγγελιῶν* (sic) excusum est. Nihil hic animadversionis dederunt Editores.

Digitized by Google

p. 641 A. lin. ult. *παρ' οὐδὲν, nihil* vel *minimum abest quin, propemodum;* rara locutio. Notiores sunt *παρ' ὀλίγον, παρὰ τοσοῦτον,* etiam *παρ' οὐδὲν* cum verbo *ἔρχεσθαι.* Chrys. de Sacerd. Lib. I. Opp. Tom. I. p. 369 A. *ὡς μηδὲν αὐτοῖς πλέον ἀπὸ τῆς νίκης γίνεσθαι, ἀλλὰ παρ' οὐδὲν ἧττον τῶν ἡττημένων τοὺς κρατήσαντας δυστυχεῖν.* Ubi Montef. "*ἧττον* deest in tribus MSS." Sed veram lectionem *ἀλλὰ παρ' οὐδὲν τὰ τῶν ἡτ.* ex cod. Augustano recte recepit Bengelius, concinentibus tribus aliis, quorum collatio diligentissime facta Tomo primo Ed. Ben. 2[dae]. ad calcem subjungitur. Eandem lectionem etiam in tribus illis Montefalconianis exstitisse, vix dubium esse potest. Huc pertinere videtur Hesychii glossa: *παρ' οὐδέν· εὔκολον, εὐχερές.*

p. 641 B. not.[r] 'Αφέσεσι est vetus lectio, a Savilio et Montef. mutata. Eadem confusio est p. 543 B. ubi oblitus sum monere, in codd. G. H. *καὶ ἡ ἀφαίρεσις* legi.

p. 642 C. not.[e] *ὑμετέροις*] Sic G. M. De Regiis H. K. nihil compertum habeo.

ibid. lin. penult. Verba *τοὺς εὐδοκιμοῦντας* casu exciderunt in Edd. praeter Savilianam omnibus.

p. 643 A. not.[o] Verba inclusa sic vertit Ge. *tum denique ex judicii nostri in nos ipsos sententia, quasi stimulo quotidie compuncti.*

AD HOM. LXV.

p. 644. A. not.[h] Librorum auctoritas pro breviori lectione *εἰ μὴ συνίεσαν οἱ πολλοὶ τῶν λεγομένων* stare videtur. Sed vereor ut constructio *συνιέναι τῶν λεγομένων,* etiam apud exteros rarissima, a Chrysostomi usu defendi possit. Certe mox ait, *οὐ συνίεσαν τὰ λεγόμενα.* Quid si *εἰ μηδὲν συνίεσαν οἱ πολλοὶ τῶν λεγομένων?*

p. 644 D. not.[o] Vulgatum *κατορθοῦν* retinui, ut nominativus sit *ἡ ἀνάστασις.* Cf. p. 669 D. Minus recte Montef.; *quae praeclare facturus erat* (Christus).

p. 645 A. not.[a] Corrige: "*καὶ προσελθεῖν* H. L."

p. 645 B. lin. 1. *φησὶν*] Sic Com. Sav. et codices. *φασὶν* Mor. Ben. In talibus verbum singulare multo libentius ponit Chrysostomus. Exempla in Indice dabo.

p. 646 A. lin. 1. *Προεπορεύθησαν γάρ, φησίν.* "Non capio *τὸ προεπορεύθησαν.* Marcus x. 35 habet *προσπορεύονται.*" *Matthaei.*

Digitized by Google

Idem monuit Montanus in margine Versionis Latinae ad v. *praecesserunt*. In codicibus nulla est varietas. Euthym. πρῶτα μὲν, ὡς ὁ Μάρκος φησὶν, αὐτοὶ μόνοι προσπορεύονται αὐτῷ, ἤγουν, προσέρχονται. Similia habet Theoph. ad h. l. sed προσπορεύονται per verba λάθρα καὶ ἰδίως ἔρχονται interpretatur. Aut προσεπορεύθησαν scripsit Auctor, aut quod verius puto, in mente ei inhaerebant verba Marci vers. 32, καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς; quem locum cum finitimo vers. 35 commiscuisse videtur.

p. 646 C. lin. 5. προσδοκῶντες ἀκούσεσθαι ὅπερ ᾔτησαν. "Quid " si π. λήψεσθαι ὅπερ ᾔτησαν? vel ut prius, ἐπιτεύξεσθαι οὗπερ ᾔτη" σαν?" *Bois.* Epit. προσδοκῶντες γὰρ, ὅτι εἰσακουσθήσονται, περὶ οὗ ᾔτουν; quasi legisset ἀκουσθήσεσθαι. Sed locum suum tuetur ἀκούσεσθαι, hoc modo: *sperabant se audituros esse, Si hoc potestis, concedo vobis* ἵνα εἷς ἐκ δεξιῶν μου κ. τ. ἑ.

p. 646 E. lin. 1. Savilius dedit, Ἂν τὸ πρότερον λύσωμεν κατὰ τὸ ἡμῖν ἐγχωροῦν, τότε καὶ τὸ δεύτερον κ. τ. ἑ. Verba insititia, ut multa alia, quae non monito lectore novavit, ex Bodl. 3019 sumsit.

p. 647 E. lin. 7. μετὰ τὴν τοῦ θεοῦ χάριν κ. τ. ἑ. "Hic locus " est notandus contra eos qui dicunt Chrysostomum neglecta " gratia plus aequo operibus tribuere, ut et in aliis locis gratiam " aut fidem non excludi putent. Ex gratia enim largitur, sed " dignos quaerit, ut ait sequenti Homilia [p. 654 A.]." *Ph. Montanus.*

p. 648 C. not.[y] Vetus: *Ita donec Christi sententia praeferri eos videbant.* Euthym. Ὅτε μὲν γὰρ προετίμα τούτους πολλάκις ὁ Χριστὸς, οὐκ ἐδυσφόρησαν, αἰδούμενοι τοῦτον· ὅτε δὲ οἴκοθεν ᾐτήσαντο τὴν προεδρίαν, ἠγανάκτησαν. Uterque igitur vocem ἄδηλος ignorabat.

p. 650 D. not.[d] Ὑψηλὸς εἶναι λέγεταί τις, ὅταν τῷ μήκει τοῦ σώματος τούτου [ᾖ] Com. Mor. Ben. Olim conjeceram τοῦτο ᾖ, quod postea ex optimo codice L. in lucem protraxi. Idem particulam ᾖ ante ὅταν aptissime supplet. In ceteris codicibus clausula posterior sic habetur, ἤτοι τῷ μήκει τοῦ σώματος τούτου, ut eam jampridem exhibuerat Savilius. Neque aliter Vetus, *aut proceritate corporis hujus.* In nostra lectione τοῦτο est ὑψηλὸς, quod librariis fraudi fuisse videtur, Supra p. 415 C. Πάλιν εὔκολοι καὶ κοῦφοι οἱ μὲν εἰσι φύσει, οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ τρυφῇ δουλεύειν καὶ μαλακίζεσθαι τοῦτο γίνονται; ubi similiter lapsus est Boisius, τοιοῦτοι pro τοῦτο conjiciens. Rursus p. 438 B. Ἤιδει γὰρ αὐτῶν τὸ φιλοχρήματον, ὅτι τοῦτο μᾶλλον ἦσαν ἢ φιλάνθρωποι. Cf. adnot. ad p. 595 B.

Digitized by Google

AD HOM. LXVI.

p. 654 A. not.[a] "Post κατορθώματα Editi addunt καὶ πολλῷ "μείζονα ἀποφαίνειν τῶν ὄντων. Sed duorum MSS. auctoritate "ducti illa expunximus, utpote et Christo et Chrysostomo indigna. "An dixit unquam Chrysostomus, Christum accedentium bona "opera multo majora praedicavisse, quam revera essent?" *Montef.* Sententia, contra quam tam graviter exarsit Montefalconius, meo quidem judicio innocentissima est. Si unum L. excipias, haec verba in omnibus meis leguntur. Leguntur etiam in Edd. nulla suspectae fidei nota. Postremo legit Vetus, ut videtur, *revelabat et extollebat* vertens. Epitomatorem quidem, qui omne supervacaneum recidere solet, nihil moror.

p. 655 C. not.[d] Codices tantum non omnes pro lectione τὸν ὄνον καθίσαι pugnant, eamque hodie non multum abest quin admittendam putem. Certe simile est quod legitur Tom. XI. p. 608 F. ὑψηλότερος ἔσῃ τοῦ καθημένου τὸ ὄχημα. Infra p. 657 A. τὴν ὄνον ἣν ἐκάθητο (omisso εἰς) habet Epit.

p. 656 B. lin. 7. ἡ ἡμετέρα εὐδοκίμησις ἐκείνους (sc. τοὺς Ἰουδαίους) παρεζήλωσε. Locum Apostoli Rom. xi. 11, 14 adumbravit. Sententiam horum verborum misere corrupit Montef. vertendo, *quia magno studio ardebant* (Apostoli) *ut nos acceptos redderent*. Ceterum verbum παραζηλοῦν, quod hic vulgari modo Chrys. adhibet, mox cum significatione *intransitiva*, in verbis ἥξουσι κἀκεῖνοι παραζηλοῦντες, repetit. Hic usus, de quo Lexica silent, recentiorem Graecitatem sapere videtur. Nam Nostri Epitomator priorem quoque locum mutavit, h. m. τὸ δὲ ἀκολουθῆσαι τὴν ὄνον τῷ πώλῳ δηλοῖ, ὅτι ἡ ἡμ. εὐδ. ἐποίησε παραζηλῶσαι τοὺς Ἰουδαίους εἰς τὸ πιστεῦσαι τῷ Χριστῷ. Rursus p. 665 B. verba καὶ πόρνας παρήγαγε καὶ τελώνας, ἵνα παραζηλώσωσι, quae apud Chrys. ambigua sunt, *ut* (Judaei) *aemulatione moverentur*, interpretatus est Epit.

p. 656 C. lin. 7. Locutionem, ἀντεῖπεν εἰς τὸ κατασχεῖν, quam non assecutus est Montef., sic intelligo, οὕτως ἀντεῖπεν, ὡς κατασχεῖν τὸν ὄνον. Nam, ut verbis Euthymii utar, ἐπεχείρησαν μέν τινες κωλύσαι, ἤγουν οἱ κύριοι αὐτῶν, ὡς εἶπεν ὁ Λουκᾶς· ἀκούσαντες δὲ ὅτι ὁ κύριος αὐτῶν χρείαν ἔχει, παρεχώρησαν. Idem Enarrator τοὺς κατέχοντας τὰ ἔθνη *daemonas* fuisse ait.

p. 658 D. not.[l] Etsi h. l. haud invitis codicibus μικρὸν sine praepositione scripsi, non tamen negarim formulam κατὰ μικρὸν, *paulatim*, aliquando pro μικρὸν, *paululum*, etiam apud bonos

Scriptores positam inveniri. Vid. *Ast.* Lex. Platon. Tom. II. p. 260. Adde hujus operis pp. 295 B. 675 C. Synes. p. 183 B. Διὸ [f. οὐ] παραπλήσιόν ἐστιν ἕνα κακόν τι μέγα ἐργάσασθαι, καὶ πολλοὺς κατὰ μικρὸν ἀδικῆσαι. Heliod. Aeth. IV. 17. δούπῳ τῶν ἀσπίδων τοὺς καὶ κατὰ μικρὸν αἰσθομένους ἐμβροντήσαντες.

AD HOM. LXVII.

p. 661 C. not.[e] Optimam lectionem κατήγορον, λέγων, a prioribus Edd. prorsus neglectam, confirmat Nicetas in Catena, qui haec Cyrillo incaute tribuit.

p. 661 E. lin. 1. τρανούσης κ. τ. ἑ. Haec mirum in modum auxit Euthym. Ἐκπληκτικώτατον οὖν τὸ τοιοῦτον θαῦμα. Τότε γὰρ πρῶτον χορὸς παίδων ὑπομαζίων τρανῶς ἐφθέγξατο. Οὐδὲ γὰρ ἁπλῶς ἦσαν παῖδες, ἀλλὰ παῖδες νήπιοι καὶ θηλάζοντες.

p. 662 D. lin. 7. Post ἄψυχον haec addunt M. Ep. Τινὲς δέ φασιν, ὅτι τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων ὡς ἄπιστον διαμένουσαν διὰ τῆς συκῆς ᾐνίξατο, ὡς ἄκαρπον κατακρίνας· ἀλλ' οὐκ ἔστι τοῦτο, οὐκ ἔστιν. Ejusmodi Scholium legitur in margine codicum Euthymii, quod hic transcribere non abs re erit. Συκῆ, φύλλοις κομῶσα μόνοις, ἡ τῶν Ἰουδαίων συναγωγή, καρπὸν μὲν δικαιοσύνης οὐκ ἔχουσα, μόνη δὲ τὴν τῶν πεπλανημένων ἠθῶν ἐπίδειξιν, ὡς φύλλα, προβαλλομένη. Ἢ καὶ ἄλλως, ἡ ἐν σκιαῖς καὶ τύποις σωματικοῖς τοῦ νόμου λατρεία, καὶ τὰ Ἰουδαϊκὰ παρατηρήματα. *Matthaei.* N. T. Tom. I. p. 331. "Obiter notandus est locus Chrysostomi p. 662 E. εἰκῆ "τινὲς τὸν νόμον δηλοῦσθαι ἐνταῦθα λέγουσι. Atque ita plane est "in Scholiis vetustis: Τύπος δὲ ἡ συκῆ καὶ τῆς τῶν Ἰουδαίων συνα-"γωγῆς καὶ τῆς ἐν νόμῳ σκιᾶς, καρπὸν οὐκ ἔχουσα βρώσιμον. Ex "his ergo conficitur, Scholia illa vetustiora esse Chrysostomo, et "Chrysostomum istis usum esse." Haec mihi quidem non probavit Vir doctus. Nam Scholiastes iste, praeterquam quod tanta brevitate usus est, ut a nemine, nisi qui aliunde eadem didicerit, intelligi possit, duas rationes allegoricas, a Scholiaste Euthymii probe discretas, in notula sua composuit; quarum alterius tantum meminit Noster. Altera autem, ut vidimus, in paucos Chrysostomi codices ex margine irrepsit.

p. 664 B. not.[p] Edd. ἀπέρχομαι. "Alii, εἶπεν, ἐγώ, κύριε, ἀπέρχομαι." *Montef.* Codices inter ἐγώ, κύριε et ἀπέρχομαι divi-

Digitized by Google

duntur; nullus, ut videtur, utramque lectionem conflat. Ergo Savilii sigla non intellexit Montef.

p. 666 A. lin. 3. ἐκεῖνα τὰ δίκτυα πλέκουσαν. Respexisse videtur Concionator locum pulcherrimum Xenoph. Mem. III. 11, 10.

p. 666 C. lin. 5. Haec faedissime in omnibus Editionibus tum ad lectionem, tum ad distinctionem jacent. Μηδεὶς τοίνυν τῶν ἐν κακίᾳ ἀπογινωσκέτω. Μηδεὶς ἐν ἀρετῇ ὢν νυσταζέτω, μήτε οὕτω θαῤῥείτω. Πολλάκις γὰρ αὐτὸν κ. τ. ἑ.

p. 667 D. lin. 2. Post ἐγένετο addit H. καὶ πρῶτος παραδείσου πύλας ἀνοίξας εἰσῆλθε.

AD HOM. LXVIII.

p. 669 C. lin. 7. εἰς κεφαλὴν γωνίας. Post haec verba Homilia incipit in Edd. "Manuscripti plurimi Evangelii lectionem hic ulterius prosequuntur." *Montef.* Scilicet ad finem v. 44, λικμήσει αὐτόν. Sic mei omnes, et Mosquenses, ut videtur, uno excepto, de quo haec monuit Matth. "Codex meus γ. ante Hom. LXVIII. "habet versum 33 et 34. Continuo vero Homiliam ita incipit: "Πάλιν ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλεῖ· μᾶλλον δὲ καλὸν ἀπαρτίσαι πᾶ-"σαν, εἶθ' οὕτως ἐπαγαγεῖν τὴν λύσιν αὐτῆς καὶ τὴν σαφήνειαν. Tum "subjicit textum sacrum a vers. 34 ad finem versus 44. Deinde "sic continuat, Πολλὰ ἀπὸ τῆς παραβολῆς, quod est initium Ho-"miliae apud Montef."

p. 670 A. not. [n] καὶ μικρὸν αὐτοῖς καταλιπεῖν Com. Mor. Ben. τὸ μικρὸν αὐτοῖς καταλιπεῖν Sav. Mox de forma aoristi ἐκέρδανον vide quae ad p. 136 C. monui.

ibid. lin. 6. καὶ νόμον...κατεσκεύασε.] καὶ νόμον ἔδωκε, καὶ θυσ. κατεσκεύασε, καὶ ναὸν ᾠκοδόμησε. Com. Mor. καὶ νόμον ἔδωκε, καὶ πόλιν ἀνέστησε, καὶ θυσ. κατεσκ. καὶ ναὸν ᾠκοδ. Sav. Ben. Cf. not. [q]. Confusio orta est ex similitudine clausularum, qua factum est ut haec vel illa excideret, deinde alieno loco reponeretur. Ordo, quem ex uno cod. M. dedi, et sua concinnitate, et Veteris Interpretis testimonio commendatur.

p. 670 B. not. [s] ἀπολαύσαντας] Sic G. ἀπολαύσαντες H. K. M. De altero codice incertus sum. Illud post Sav. et Ben. dedi. Nunc autem ad veterem lectionem ἀπολαύσαντες revocandam inclino. Nam, ut verissime observavit *Dorvill.* ad Char. p. 52.

Digitized by Google

[p. 230 Ed. Lips.] *Graeci tenacissimi sunt nominativi, si praecedat vel intelligatur iste casus.* Pauca exempla ex nostro opere, eaque a librariis haud inviolata, proferam. Supra p. 138 D. ὥστε χαριεντιζόμενοι λέγειν, ubi oblitus sum monere, unum cod. A. χαριεντιζομένους legere. Adde var. lect. ad pp. 378 B. 738 A. 834 E. Nostro simillimus locus est p. 393 B. Ἐπλεονέκτησας, φησὶ, τῷ πρότερός με ὁμολογῆσαι ἐνταῦθα; In alio loco p. 657 D. διὰ τὸ πολλάκις περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως εἰπὼν, μηδὲν ἄξιον ἀνύσαι τῆς παραινέσεως, *soloecophanes* quiddam vidit Savilius. Tom. IX. p. 516 E. ὥσπερ οὖν τὸ κακῶς εἶναι τοῦ κολάζεσθαι χεῖρον. Savilius conjecit κακοὺς vel κακόν; sed verius videtur, quod habet ex corr. Reg. 731, τὸ κακὸς εἶναι. Alterius constructionis, per accusativum scilicet, exempla congessit *Lobeck.* ad Phryn. p. 750.

p. 670 D. not.[1] ἐπαγωνίζονται τοῖς προτέροις, ἐναποδύονται τοῖς μιάσμασι. De vi et usu horum verborum cum nemo, quod sciam, eruditorum accurate disputaverit, in Lexicis autem omnia mista ac turbata sint, fas sit mihi paulo fusius disserere. Est igitur ἐπαγωνίζεσθαι ex origine nihil nisi *iterum certare,* vel *in certando perstare;* sed usus invaluit, ut adjuncta sit notio *acrius et obstinatius certandi,* vel *ita certandi, ut priorem concertationem contendendo superes.* Cum hac significatione *vel* absolute ponitur, ut supra p. 621 C. ἀλλ' ὡς δῆθεν ἐπαγωνιζόμενοί φασιν, h. e. *novo et firmiori argumento probantes.* Adde Tom. x. p. 39 C. Εἰ δὲ συσκιάσαι τὰ πρότερα ἐβούλοντο, ἔδει σιγῆσαι· ὡς τό γε ἐπαγωνίζεσθαι (*obstinate in incepto persistere*) μειζόνως ἀνῆπτε καὶ τὸν πόλεμον καὶ τὸν γέλωτα. Plutarch. I. p. 65 C. Χωρὶς δὲ τούτων ἑτέροις ἐπαγωνίζονται τεκμηρίοις, *aliis argumentis priora superare contendunt.* Philo. de Incorr. Mundi, p. 946 A. Ἐπαγωνιζόμενος δὲ ὁ Κριτόλαος ἐχρῆτο καὶ τοιούτῳ λόγῳ. *Vel* sequente dativo, quod a praepositione regatur. Supra p. 134 E. εὐλαβέστερος πρὸς τὸ περαιτέρω προελθεῖν ἐγένετο, καὶ ἐπαγωνίζεσθαι τῇ παρανομίᾳ, *scelus scelere superare contendere.* Infra p. 807 B. ἐπηγωνίσαντο τῷ τολμήματι, τῇ προδοσίᾳ τὸν σταυρὸν προσθέντες. Tom. VI. p. 146 C. ἄκουσον πῶς ὁ προφήτης ἐπαγωνίζεται τῷ εἰρημένῳ, *majus quiddam subjungit.* Huc pertinet locutio a Chrysostomo vel maxime frequentata, ἐπαγωνίζεσθαι τοῖς προτέροις. Exempla si quaeras, adeas pp. 130 B. 498 E. 694 C. 840 A. Rarius verbum est, sed quoad hunc usum ab altero vix hilum distans, ἐναποδύεσθαι. Praeter nostrum locum, (ubi perperam vertit Montef. *in scelera sese immergunt*) duo tantum exempla, sed ea maxime apposita, ad manum habeo; unum ex Epistola Chrysostomi ad Innocent. Papam,

Digitized by Google

Tom. III. p. 517 E. Οὐδὲ γὰρ ἐνταῦθα τὰ τῆς παρανομίας αὐτοῖς κατέλυσεν, ἀλλὰ καὶ μετὰ ταῦτα τοῖς προτέροις ἐπαπεδύετο: alterum ex Philone de Carit. p. 711 B. Ἐπαποδύεται αὐτὸς αὐτῷ καὶ ἐπαγωνίζεται. Alios hujus verbi usus nunc non attingo.

p. 670 E. not.[a] ἀπέχεσθαι, [καὶ] διὰ τοῦτο καὶ διὰ πολλῶν Com. Mor. ἀπέχεσθαι, καὶ διὰ τούτου καὶ διὰ πολλῶν Sav. Ben.

p. 673 C. lin. 1. ὁ τῶν μοναχῶν λέγω καὶ τῶν ἐσταυρωμένων. Tom. XII. p. 155 C. Γελᾷς δὲ ὅλως, καὶ διαχεῖς τὸ πρόσωπον, ὁ μονάζων; ὁ ἐσταυρωμένος, ὁ πενθῶν, γελᾷς, εἰπέ μοι; Nec ad monachos solum, sed ad unumquemque fidelium ex Chrysostomi quidem sententia pulcherrimum hoc nomen pertinet. Tom. IX. p. 596 B. περὶ τῶν πιστῶν καὶ ἀκριβῶς ἐσταυρωμένων. Tom. XI. p. 627 A. ἡ παρθένος ἡ μὴ μετὰ ἀκριβείας ἐσταυρωμένη. Tom. X. p. 177 D. ὁ ἐκ τῆς καθ' ἡμέραν ἐργασίας τρεφόμενος, καὶ μηδὲ οἰκέτην ἔχων μηδὲ καταγώγιον, ἀλλὰ πάντοθεν ἐστερημένος. Sic Edd. sed pro insolenti locutione πάντοθεν ἐστερημένος legendum ex duobus Regiis πάντοθεν ἐστρωμένος, i. e. ἐσταυρωμένος.

p. 673 D. not.[e] Vid. adnot. ad p. 169 D.

p. 673 E. not.[i] Inter ἠρεμία et ἐρημία, quae passim a librariis permiscentur (e. g. p. 218 A), interdum difficilis est electio. Infra p. 790 E. ἡσυχίαν καὶ ἠρεμίαν πολλὴν conjungit Noster. Contra Tom. XI. p. 630 B. οἷαν ἐστὶν ἀκοῦσαι ἐν ἡσυχίᾳ βαθείᾳ καὶ ἐν ἐρημίᾳ τῶν ἁγίων ᾀδόντων ἐκείνων.

p. 674 C. not.[a] πραγμάτων ὄχλος. Sic dicitur Tom. IV. p. 303 B. ὑπὸ τοσούτων ὀχλούμενος πραγμάτων, et p. p. καὶ πολὺς ἦν ὁ τῶν πραγμάτων ὄχλος. Synes. p. 171 A. ἐμαυτὸν ἐπιδοὺς ὄχλῳ πραγμάτων. Julian. Orat. in laudem Const. p. 20 B. τοσούτων κύκλῳ περιστάντων μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν κινδύνων, καὶ παντοδαπῶν θορύβου πραγμάτων: quae propter hanc causam a Wyttenbachio pro vitiosis habita sunt, quia ipse in loco exscribendo vocabulum κινδύνων casu omiserat.

p. 675 B. not.[i] κατωρυομένων] κατορυωμένων Mor. Ben. κατορυομένων Sav. Correxit Editor Ben. 2[dae]. Verba καὶ χοίρων a Montefalconio nescio unde invecta, etsi in nullo codice apparent, firmiter teneo. Zenodot. apud *Valck.* ad Ammon. p. 229. ἐπὶ χοίρων γρυλλίζειν καὶ γρύζειν, et p. p. ὠρυγὴ κυρίως ἡ τῶν κυνῶν φωνὴ, καὶ ὠρύεσθαι.

p. 675 C. lin. 1. διὰ τοὺς τῷ πηλῷ καὶ τῇ πλινθείᾳ προσηλωμένους. Locutio sumta ex loco Exodi i. 14. καὶ κατωδύνων αὐτῶν τὴν ζωὴν ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς σκληροῖς, τῷ πηλῷ καὶ τῇ πλινθείᾳ. Cf. pp. 463 E. 727 B. Persona demenda est Monacho nescio quo,

Digitized by Google

qui sub Aesopi nomine lusit, Fab. CXXXII. Ed. de Fur. (de asino, qui ab hortulano ad figulum dominum transiit) ἐπειδὴ πολὺ πλέον ἀχθοφορεῖν ἠναγκάζετο ἐν τῷ πηλῷ καὶ τῇ πλινθείᾳ.

p. 677 A. not.[w] τὰ (στόματα) τῶν πολλῶν βορβόρου τινὸς προσεῖπον ὀχετούς. Eandem constructionem verbi προσειπεῖν habet Noster pp. 61 B. 779 B. 821 B. Plat. Phileb. p. 19 D. τὸ προσρηθησόμενον ὀρθῶς ἄμεινον ἡδονῆς ἀγαθόν. Plut. II. p. 152 E. τὴν μὲν τοῦ Αἰθίοπος ἐπίταξιν οὐδὲν ἄν τις ἄλλο πλὴν ἀχνυμένην σκυτάλην προσείποι. Ad vulgarem lectionem προσεῖπον ὀχετοῖς haec Savilius: "Vel προσείκαζον legendum, inquit Boisius; vel post "ὀχετοῖς addendum παραπλήσια, vel ὅμοια, vel tale aliquid."

p. 677 B. lin. 6. παραστήσει...ἐννοήσει] Sic Ge. Sav. et codices omnes. παραστῆσαι...ἐννοῆσαι Mor. παραστήσαι...ἐννόησαι (sic) Ben.

p. 677 C. not.[x] "Morel. ὁ δεσπότης, alii ὁ προφήτης, recte. "Nam hic agitur de Elia Elisaeum in discipulum vocante. Elias "vero, ut ait hic Chrysostomus, non permisit Elisaeo, ut patrem "matremque salutatum iret, antequam magistro se totum addice-"ret. At secus in Scriptura legitur, ubi dicit Elias, *Vade et re-* "*vertere.*" *Montef.*

AD HOM. LXIX.

p. 678 B. lin. 5. Πάλιν ἀπέστειλε καὶ τὰ ἑξῆς (ceteris omissis) Sav. Ibid. lin. penult. ἡτοίμασα] ἡτοίμασται Mosq. ρ. ἡτοίμαστε (sic) Mosq. γ. invitis meis.

p. 678 C. lin. 3. καὶ ἀπέκτειναν καὶ τὰ ἑξῆς Com. Mor. Ben. Post haec verba Homiliam incipiunt. Mei omnes, et Mosquenses uno excepto, integram Parabolam exhibent. Ex Mosq. γ. post verba τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμ. nullam lectionem protulit Matthaeius. Lectiones codicum G. H. K. M. in margine dedi; alter L. per totam pericopam cum textu N. F. secundum Ed. Steph. 3[tiam] prorsus consentit, nisi quod v. 7, Καὶ ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος, et v. 13, ἄρατε αὐτὸν καὶ βάλετε habet.

ibid. lin. 11. καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος τῶν κεκλημένων. "Correctio Chrysostomi, quae etsi valde placet, repudianda est." *Matth.* Scilicet in sacro Codice legitur, καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος ἀνακειμένων. "Vulgo legitur ἀνακειμένων, sed quinque Mosqq. cum "Chrysostomo [hoc est, *Chrysostomus* cum Chrysostomo; cf. ad-

Digitized by Google

"not. ad p. 489 B.] tenent τῶν κεκλημένων, unde articulum mu-"tuati sumus, qui aegerrime abesset, quoniam non aliqui, sed "illi ipsi, quos reperissent, denotantur." *Fritzsche.* Itaque Vir doctissimus τῶν ἀνακειμένων edidit, articulo ex plane diversa lectione τῶν κεκλημένων arrepto, quod salvis sanae Critices regulis fieri posse vehementer nego. Hic certe non opus est tales machinas adhibere, cum ipsissima lectio τῶν ἀνακειμένων in codice Cant. et tribus aliis a Wetstenio memoratis exstet. Sed vel sic spernenda est.

p. 678 E. not.[m] εἰς γάμους αὐτοὺς ἕλκει. Sic K. Com. Mor. Ge. In lectione καλεῖ καὶ ἕλκει, non difficile est augurari, unde irrepserit verbum καλεῖ. Scilicet cum in clausula sequenti οὐ πρότερα τὰ ἔθνη κ. τ. ἑ. verbum καλεῖ vel simile quid aegre abesse videretur, illud ipsum primum in margine scriptum, deinde in seriem non uno loco invectum, libros turbavit. Post ἔθνη, καλεῖται addidit Sav. προσκαλεῖται Com. Mor. Ben. Ego vero ex praecedentibus verba εἰς γάμους ἕλκει κ. τ. ἑ. repeto.

p. 679 B. not.[w] Cum verba καλούμενοι...ἀναιρεθέντος ob homoeot. effluxissent, quod uni meorum quoque accidit, interpolatores, ut sententiam utcunque explerent, καλοῦντος inferserunt, quod in omnibus Edd. sine animadversione exhibetur. Tandem sua, ut centum aliis locis, recuperavit Chrysostomus.

p. 681 A. not.[t] Verba τοῦ δεσπότου etiam Nicetas respuit. Vid. adnot. ad p. 437 B.

p. 681 C. lin. 7. καὶ τῆς] καὶ γὰρ τῆς Sav. solus. Deinde sic pergunt Sav. Ben. τῆς κατασκαφῆς χαλεπώτερον μᾶλλον αὐτοὺς ἔκνιζε καὶ πολλῷ μεῖζον, τὸ ἀντ' ἐκείνων τοὺς ἐξ ἐθνῶν ὁρᾶν εἰσαγομένους. Hic audiendus est Montef. "Apud Morel. series hic "admodum vitiata erat, quae ex Manuscriptis [sic Reg. 688] et "ex Savil. restituitur. Sic porro legitur ibi: καὶ τῆς κατασκαφῆς "χαλ. ἔκνιζε τὸ εἰς τὰ ἐκείνων τοὺς ἐξ ἐθνῶν ὁρᾶν εἰσαγομένους." Nunc de meis codicibus dicendum est. Sic igitur K. καὶ τῆς κατασκαφῆς χαλεπώτερον· τὸ τὰ εἰς ἐκείνων εἰς τοὺς ἐξ ἐθνῶν εἰσαγομένους ὁρᾶν. H. καὶ τῆς κ. χαλ. μᾶλλον ἔκνιζε, τὸ εἰς τὰ ἐκείνων τοὺς ἐξ ἐθ. εἰσ. ὁρᾶν. G. M. καὶ τῆς κ. χαλ. μᾶλλον ἐκνίζοντο εἰς τὰ ἐκείνων καὶ πολλῷ μεῖζον τὰ (τὰ om. M.) τῶν ἐκείνων τοὺς ἐξ ἐθ. εἰσ. ὁρᾶν. In his duobus etsi valde depravatis, manifesta tamen verae lectionis vestigia exstant, quam solus intemeratam servavit L. καὶ τῆς κατασκαφῆς χαλεπώτερον ἔκνιζεν, τὸ εἰς τὰ ἐκείνων, καὶ πολλῷ μείζω τῶν ἐκείνων, τοὺς ἐξ ἐθνῶν ὁρᾶν εἰσαγομένους. Habes ipsissimam Morelli lectionem, repositis tamen, quae ob

Digitized by Google

homoeot. exciderant, verbis καὶ πολλῷ μείζω τῶν ἐκείνων. Sed adverbium μᾶλλον, quod in hoc uno codice deest, non rejiciendum putavi.

p. 683 B. not.[f] ἀλλὰ δεῖ σχεδιάσαντα Sav. Ben. Sed δεῖ abest a codd. L. M. et Edd. vett. et proculdubio insititium est. Dixi in adnot. ad p. 147 A.

p. 683 C. not.[i] πραγματείας Sav. Ben. γραμματεῖα Com. Mor. Utrumque cum verbo συντιθέναι recte conjungitur. Vide pp. 198 D. 778 C.

AD HOM. LXX.

p. 687 C. lin. 5. Ἀλλὰ πάντα γίνονται. *Sed omnia ista fiunt* Ben. *Universa nempe ista insidiantes faciunt* Ge. Fefellit eos locutio optime Graeca, πάντα γίνεσθαι, *alias ex aliis formas induere;* i. q. παντοῖος γίνεσθαι, de qua formula egit *Lehmann* ad Lucian. Tom. II. p. 372.

p. 689 D. lin. 1. ἀλλ' οἰωνίσαντο ἂν τὴν γυναῖκα. Verbum οἰωνίζεσθαι *abominari* cum eadem constructione legitur apud Suidam s. v. Οἰωνίζοντο· ἀπετρέποντο ὡς κακῷ οἰωνῷ. Τὸν δὲ ἡ μὲν νεότης ἐμίσουν τε καὶ οἰωνίζοντο· οἱ δὲ πρεσβύτεροι κατησπάζοντο καὶ ἐπῄνουν. Chrysost. Tom. VIII. p. 504 A. Καὶ γὰρ τὸ ξύλον (τοῦ σταυροῦ) οἰωνίζοντο, καὶ οὐδὲ θιγεῖν ἠνείχοντο. Quae sequuntur τοιοῦτοι et τοῦτο πάσχουσι de superstitiosa ominum observatione intellige.

p. 692 A. lin. 6. καὶ πάντα ἀναμέμικται κ. τ. ἑ. Locum valde perplexum sic vertit Vetus: *Omnia igitur jacent, quae temulentia gignere solet; verba stolida, mens furiosa, superbiae flatus, ceteraque hujusmodi.* Savilius lectionem suam, ut plures alias, ex Bodl. 3019 sumsit. Quanquam locum, qualis a me constitutus est, haudquaquam pro sincero praestiterim, illud certe de Chrysostomo bene meruisse mihi videor, quod νοήματα ex omnibus meis pro vitioso νοσήματα dedi. Hoc tamen habent Reg. 688 et Bodl. modo dictus.

Digitized by Google

AD HOM. LXXI.

p. 695 A. lin. 7. Locus sic legitur in Edd. Καὶ γὰρ ἐκεῖ ἐρωτηθεὶς περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀναστάσεως, καὶ τί ἀνάστασις, ἐδίδαξε πλέον οὗ ἐπύθοντο, παιδεύων αὐτούς. Ubi praeter molestiam verborum καὶ τί ἀνάστασις, non satis constat, quid illud sit, quod Christus ἐκ περιουσίας docuisse tradatur. Secundum nostram lectionem, interrogantibus de modo et qualitate resurrectionis, non solum responsum dedit (v. 30), verum etiam resurrectionem futuram esse argumentis (v. 31, 32) probavit. Cf. omnino p. 690 BC.

p. 696 D. not.[g] προσστῆναι. Vide adnot. ad p. 319 B. Tom. XI. p. 324 B. Ἐμοὶ δοκεῖ πάντα ἐπὶ τὸν πατέρα ἀνατιθέναι, ὥστε μὴ εὐθέως αὐτοῖς προστιθέναι τὸν λόγον. Sic in Edd. "Reg. 743 et marg. Savil. προστῆναι. Reg. 731 προτιθέναι, quod recepimus." *Ed.* Ben. 2[dae]. Imperite. Lege προσστῆναι, *ut non statim eis* offendat *oratio.* Obiter corrigo Basil. M. Hom. in Psal. xiv. Tom. I. p. 112 B. Εἶτα ὥσπερ ἐπὶ τῆς χολερᾶς οἱ τὸ ἀεὶ προϊστάμενον ἐξερῶντες. Lege προσιστάμενον.

p. 698 D. not.[e] μοιχοῖς ἀνδράσι Sav. Ben. "Alii et Morel. μοιχοῖς ἀνθρώποις." *Montef.* Itaque lectionem sui codicis L. μονομάχοις ἀνδράσι aut non vidit, aut consulto praeteriit. Hanc tamen ab ipso Auctore scriptam esse nullus dubito. Nam regia puella non *moechis,* qui omnium ordinum, etiam amplissimorum sunt, sed *gladiatoribus,* vilissimo hominum generi, ut paulo ante δραπέταις καὶ οἰκότριψι, recte opponitur. Herodian. I. 16, de Commodo Augusto, μήθ' ἑαυτὸν ἐπιδόντα μονομάχοις καὶ ἀπεγνωσμένοις ἀνθρώποις κινδυνεῦσαι. Hic velim ignoscat mihi Lector, si conjecturam quandam de alio Chrysostomi loco modeste propono. Exstat in Comment. in Epist. ad Hebr. Hom. xv. (Opp. Tom. XII. p. 154 B.) et paulo altius repetendus est. In eo est Orator, ut comparatione facta avaros ipsis prostibulis impuriores et impudentiores esse ostendat. Καὶ τοῦτο δὲ τῶν πορνῶν ἴδιόν ἐστιν, ὅτι τοῦ τὸ χρυσίον διδόντος εἰσί· κἂν γὰρ δοῦλος ᾖ, κἂν ἐλεύθερος, κἂν μοναχὸς, κἂν ὁστισοῦν, προτείνῃ δὲ τὸν μισθὸν, καταδέχονται· τοὺς δὲ μηδὲν προτείνοντας, κἂν πάντων ὦσιν εὐγενέστεροι, χωρὶς τοῦ ἀργυρίου οὐ προσίενται. Τοῦτο καὶ ἐνταῦθα οὗτοι ποιοῦσι· τοὺς μὲν ὀρθοὺς λογισμοὺς, ὅταν ἀργύριον μὴ ἔχωσιν, ἀποστρέφονται· τοῖς δὲ μιαροῖς καὶ ὄντως θεομάχοις συγγίνονται διὰ τὸ χρυσίον. Ex quo me ad Chrysostomi lectionem applicui, semper non tam haesi, quam obstupui in illis, κἂν μοναχὸς ᾖ. Nam quid, quaeso, *monacho* cum meretricula?

Ecquis credat tam scurrilem jocum, tam frigidam παρὰ προσδοκίαν figuram, a Concionatore sacro, eoque monasticae vitae in primis fautore, profectam esse posse? Quid multa? Scripsit Chrysostomus, κἂν γὰρ δοῦλος ᾖ, κἂν ἐλεύθερος, κἂν μονόμαχος; quibus apte respondent, κἂν πάντων ὦσιν εὐγενέστεροι. Sed ne sic quidem locum sanum esse judico. Certe in verbis τοῖς δὲ μιαροῖς καὶ ὄντως θεομάχοις haereat aliquis. Nam praeterquam quod vox θεόμαχος hic non valde apposita est, particulam ὄντως ad aliud quiddam, quod minus *vere* sic dici possit, respicere oportet. Itaque conjicio, ab Auctore scriptum fuisse, τοῖς δὲ μιαροῖς καὶ ὄντως θηριομάχοις, epitheto a praecedentibus κἂν μονόμαχος arrepto. Nam μονόμαχοι et θηριόμαχοι idem genus hominum sunt. At quid sunt λογισμοὶ θηριόμαχοι? Respondeo, *crudeles, truculenti,* quales possidebat Herodias, de qua supra legimus, p. 499 A. εἰ γὰρ καὶ ἐκείνη θηριομάχων ἀνδρῶν ψυχὴν ἐκτήσατο; h. e. ut paulo post subjungitur, ἁπάντων ἦν ἰταμωτέρα καὶ ὠμοτέρα. Quod vero ad avarum, vel potius τὸν πλεονέκτην attinet, istiusmodi hominum crudelitatem passim insectatur Chrysostomus. Nunc unum exemplum ponam ex Floril. p. 224 sumtum; ubi ait: Τὰ μὲν γὰρ θηρία τῇ φύσει ἐστὶ τοιαῦτα· οἱ δὲ πλεονέκται κατὰ φύσιν τὸ ἥμερον ἔχοντες, παρὰ φύσιν [l. εἰς] τὸ θηριῶδες ἑαυτοὺς ἐξάγειν βιάζονται. Habes, amice Lector, conjecturas meas, quibus si a libris scriptis suppetiarum aliquid accedet, vehementer laetabor. Unum addam, Mutianum, veterem harum Homiliarum Interpretem, priora sic vertisse; *sit ille servus, sit monachus, sit quilibet,* omissa clausula κἂν ἐλεύθερος: pro verbis autem τοῖς δὲ μιαροῖς καὶ ὄντως θεομάχοις συγγίνονται, haec dedisse; *malis autem et vere bestialibus commiscentur;* quae emendationi nostrae aliquatenus favent.

p. 699 A. lin. 5. ἂν παλαιστὴς μανθάνῃς. "Παλαίειν aut παλαι-"στικὴν [pro παλαιστής?], inquit Boisius: recte. Sic paulo post "ἂν πυκτεύειν μανθάνῃς." *Sav.* Vulgatum ferri posse videtur. Ita certe locutus est Aesop. Fab. CXL. Ed. de Fur. τί γὰρ τοῦ πατρός με μάγειρον διδάξαντος, ἰατρικὴν τέχνην ὑπελαβόμην;

p. 699 B. lin. 5. Haec pessime sine distinctione in omnibus Edd. leguntur, ἐνταῦθα δὲ ἐν αἰωνίῳ ζωῇ γέγονας ὅμοιος θεῷ κ. τ. ἑ.

p. 699 E. ὑπὲρ τῶν ἐνεργουμένων. Cf. Tom. x. p. 568 C. Ipsos Energumenos praesentes in Ecclesia sisti solitos esse, dum oratio pro illis fieret, alibi nos docuit Chrys. Tom. I. p. 477 B. ἂν διδάξωμεν ὑμᾶς, τίνος ἕνεκεν ἐκείνη γίνεται πρὸ τῶν ἄλλων ἡ εὐχή, καὶ τί δήποτε τοὺς δαιμονῶντας καὶ τῇ μανίᾳ πονηρᾷ κατεχομένους εἰσάγεσθαι κελεύει τότε ὁ διάκονος, καὶ κλίνειν τὰς κεφαλάς.

Digitized by Google

p. 700 A. not.[a] ἐγκληθῆναι. "Unus ἐκκλησιασθῆναι." *Montef.* Lectio valde notabilis, et a pluribus codd. testata; unde tamen nullus sensus, qui ad hujus loci sententiam appositus sit, elici potest. Verbum ἐγκαλεῖν cum κολάζειν copulat Noster, Tom. x. p. 14 A. καὶ δικασταῖς προσάγομεν τοῖς ἐγκαλοῦσι καὶ κολάζουσι, καὶ ἐπὶ τοῖς ἐναντίοις τιμῶσιν. Inepte vertit Vetus: *quique peccare possunt.*

AD HOM. LXXII.

p. 702 D. not.[t] διδασκαλίας Edd. sine ulla animadversione. Supra p. 143 B. ubi recte legitur τὴν τοῦ νόμου δυσκολίαν, unus A. διδασκαλίαν habet.

p. 702 E. not.[v] ἐπεὶ τούτοις] τούτους καὶ Bodl. 3019. Cum particula ἐπεὶ in nullo codice exstet, vereor ne Savilii ingenio, auctoritati Veteris Interpretis plus aequo tribuentis, debeatur. Nec tamen absente ea constructionem facile expedias. Integra clausula, quae molestissima est, in uno deest.

p. 703 B. lin. 8. εὐαγγέλια τῶν τραχήλων ἐξαρτῶσαι. Cf. Tom. II. p. 197 E. Οὐχ ὁρᾷς, πῶς αἱ γυναῖκες καὶ τὰ μικρὰ παιδία ἀντὶ φυλακῆς μεγάλης εὐαγγέλια ἐξαρτῶσι τοῦ τραχήλου, καὶ πανταχοῦ περιφέρουσιν, ὅπουπερ ἂν ἀπίωσιν; "Haec vero erant μικρὰ "εὐαγγέλια, quae gestabantur, ut a Judaeis φυλακτήρια. Rem "clare docet Isidorus Pelus. Lib. II. Ep. CL. Ἴσθι ὅτι τὰ φυλακ- "τήρια δελτία ἦν μικρὰ, τὸν νόμον ὠδίνοντα, ἅπερ ἐφόρουν οἱ τῶν "Ἰουδαίων καθηγηταὶ, ὥσπερ νῦν αἱ γυναῖκες τὰ εὐαγγέλια μικρά." *Suicer.* Thesaur. Tom. I. p. 1227.

p. 704 D. lin. 5. οὕτω καὶ εἷς διδάσκαλος κ. τ. ἑ. Vetus: *sic cum unus Dominus et unus Deus pater asseratur, non expellitur filius, quominus una cum patre Dominus et Deus sit.* Ergo in suo videtur habuisse pro διδάσκαλος utroque loco κύριος καὶ θεός; quod ad argumentationem quoque prorsus necessarium videtur. Euthym. οὕτω καὶ εἷς πατὴρ ἡμῶν λεγόμενος ὁ πατὴρ οὐκ ἐκβάλλει τὸν υἱὸν τοῦ λέγεσθαι πατέρα ἡμῶν.

p. 705 A. lin. 4. ἀλλὰ καὶ τὰ ἔσχατα διώκειν, sc. κελεύει, quod ex verbo contrariae significationis κωλύει tacite assumendum, usu vel ab optimis Scriptoribus noto. Tom. VIII. p. 511 C. Καὶ ταῦτα λέγω, οὐ κηδεύειν κωλύων, ἀλλὰ μετὰ συμμετρίας τοῦτο ποιεῖν. He-

Digitized by Google

rod. IX. 2. οὐδὲ ἐῶν ἰέναι ἑκαστέρω, ἀλλ' αὐτοῦ ἰζόμενον ποιέειν, ὅκως ἀμαχητὶ τὴν πᾶσαν Ἑλλάδα καταστρέψηται. Adde *Schaefer*. Appar. ad Demosth. Tom. II. p. 93. qui recte monuit, particulam adversativam omnem sensus ambiguitatem tollere. Prorsus singularis est ratio loci Apostolici, 1 Tim. iv. 3. κωλυόντων γαμεῖν, ἀπέχεσθαι βρωμάτων.

p. 705 D. lin. 5. "Haec ὅπου γε καὶ ψυχὴ μία πᾶσιν, addidi-"mus e Codice 694 et Savilio: omiserunt Morel. Commelin. [et "Ben.] propter homoeoteleuton." *Editor* Ben. 2[dae]. Habent, uno M. excepto, mei omnes.

AD HOM. LXXIII.

p. 708 C. lin. 1. τουτέστιν, αὐτογέενναν. Hujusmodi compositis vehementer delectatur Chrys. e. g. αὐτόλιθος p. 818 D. ubi vid. adnot. αὐτομανία Tom. IV. p. 78 A. αὐτόνεκρος Tom. III. p. 596 A. Adde Tom. VIII. p. 78 B. Οὐ μεθεκτὴν, φησὶν, ἔχει τὴν δωρεὰν, ἀλλ' αὐτοπηγὴ καὶ αὐτορίζα ἐστὶ πάντων τῶν καλῶν, αὐτοζωὴ, καὶ αὐτοφῶς, καὶ αὐτοαλήθεια. Plura dabit *Heinichen*. ad Euseb. H. E. Tom. III. p. 223 sqq.

p. 709 B. lin. 4. ἐκεῖνα διὰ ταῦτα. "Boisius rectius putat "ταῦτα δι' ἐκεῖνα, ut ταῦτα περὶ μικρῶν dicatur, ἐκεῖνα περὶ μεγά-"λων, ut in proxime praecedentibus et subsequentibus fit." *Sav.* Sed in usu pronominum οὗτος et ἐκεῖνος negligentissime versatus est Noster, ut vel ex hoc loco patebit. Nam paulo post ait: Τούτοις μὲν γὰρ ἐκεῖνα οὐχ εἵπετο· ἐκεῖνα δὲ τούτοις πάντως; quae si ad grammaticam rationem exigantur, plane inter se pugnantia sunt. Codices tamen nihil mutant. Similem confusionem videbis p. 299 B. Tom. II. p. 248 D. καὶ οὔτε οὗτοι ἐγκαλοῦσιν ἐκείνοις, οὔτε οὗτοι (pro ἐκεῖνοι) τούτων καταγινώσκουσιν. Tom. VIII. p. 147 A. Καὶ γὰρ πάντα ἐπὶ γῆς τούτῳ (Catechumeno), τὰ πάντα ἐν οὐρανοῖς ἐκείνῳ (fideli)· βασιλεὺς τούτῳ (fideli) ὁ Χριστὸς, ἐκείνῳ δὲ ἡ ἁμαρτία καὶ ὁ διάβολος. Et p. p. Καὶ ἔνδυμα πάλιν, τούτῳ (Catechumeno) μὲν τὰ σητῶν ἔργα, ἐκείνῳ δὲ κ. τ. ἑ. ubi recte monet Savilius, haec dici *contra rigidam legem linguae, sed non contra morem Auctoris*. Cf. adnot. ad p. 814 A.

p. 709 C. not.[d] ὁδηγοὺς αὐτοὺς καλεῖ τυφλούς; videlicet in v. 16 hujusce Capitis. Librariis fraudi fuit alius locus, Cap. xv. v. 14. Nam de *discipulorum* caecitate nulla hic quaestio est.

Digitized by Google

p. 710 A. not.[k] ἀλλὰ τοὐναντίον μὲν οὖν ἅπαν ποιεῖ, καὶ δείκνυσιν αὐτὴν περιττὴν οὖσαν Edd. Sic unus meorum G. ἅπαν ποιεῖ δείκνυσιν αὐτὴν K. ἅπαντα ποιῶν δείκνυσιν αὐτὴν H. ἅπαντα ποιεῖ, δεικνυσὶ δὲ αὐτὴν M. ἅπαντα ποιεῖ δείκνυσιν αὐτὴν (et οὖσαν om.) L. "Alii ἅπαν ποιεῖ δεικνὺς αὐτήν." *Montef.* Haec est lectio Edd. Com. et Morel. sed participium δεικνὺς in nullo codice vidi. Cum tamen δεικνὺς et δείκνυσι passim inter se commutantur (vid. adnot. ad p. 308 C.), non veritus sum locum sic constituere: ἀλλὰ τοὐναντίον μὲν οὖν, ἅπαντα ποιεῖ δεικνὺς αὐτὴν περιττὴν οὖσαν. Formula πάντα ποιεῖν de iis, qui *nihil intentatum relinquunt, ut id quod velint, efficiant*, secundum usum optimorum Scriptorum cum participio construitur. Xen. Cyrop. v. 4, 26. Οἱ δὲ Ἀσσύριοι ὡς ἤκουσαν ταῦτα, πάντα ἐποίουν πείθοντες τὸν βασιλέα συγχωρῆσαι ταῦτα. Plat. Euthyph. p. 6 B. πάντα ποιοῦσι καὶ λέγουσι φεύγοντες τὴν δίκην. Vid. *Lennep.* ad Phal. Ep. XLVIII. p. 162.

p. 711 C. not.[f] Verbum ἐπιβαίνειν cum tertio casu interdum conjungit Chrys. e. g. pp. 54 C. 121 B. Plutarch. II. p. 236 B. ἐπιβὰς τοῖς στρώμασι; quod tamen non omnino simile est. Infra not.[k] emendationis εἰσίασι pro ἴσασι, quae palmaria est, non meminit Montef.

p. 712 B. not.[g] Notanda est confusio vocum πηρὸς et πονηρὸς (quae rursus p. 823 A. redibit) propter locum Justini M. Apol. I. p. 57 C. ubi usque ad hunc diem corrupte legitur: ᾧ δὲ λέγομεν χωλοὺς καὶ παραλυτικοὺς καὶ ἐκ γενετῆς πονηροὺς ὑγιεῖς πεποιηκέναι αὐτόν: quanquam jampridem πηροὺς legendum viderat R. Steph., probantibus, sed deteriora sequentibus, quotquot fuerunt, Martyris Editoribus. Porro apud ipsum Chrys. Tom. v. p. 147 A. ὥσπερ γὰρ τὸν πηρόν, εἰ μὴ καθόλου τετύφλωται, vitiose edidit Mor. ὥσπερ γὰρ ὁ πονηρός. Haec tamen loca secure laudavit Vir in talibus non temere credendus *J. F. Schleusner* in Lexico N. F. s. v. πονηρὸς, scilicet ut illi vocabulo vim commentitiam, *morbosus*, vindicaret.

p. 713 B. not.[d] Pro "H. K." corrigendum "H. L."

p. 714 B. lin. 3. φάρυγγα] φάρυγα G. H. K. Vid. adnot. ad p. 474 D.

Digitized by Google

AD HOM. LXXIV.

p. 715 C. not.[h] Εἶτα ἐπειδὴ γνώμην ἐστιζεν Edd. non monito de alia scriptura Lectore. Non male quidem dicitur στίζειν γνώμην, *infamare* (*notavit* Ge.); sed longe praestat, meo quidem judicio, lectio codicum H. L. M. γνώμην ἤταζεν, cujus interpretatio est ἐρεύνα, quod in alio cod. legitur. Nam Dei proprium est ἐτάζειν καρδίας καὶ νεφρούς, Psal. vii. 10. 1 Paral. xxix. 17. Jerem. xvii. 10.

p. 716 B. lin. 1. οὗτοι δὲ...καλοῦντας. Vetus: *isti filium interfecerunt: illi vocantes ad nuptias, isti sponsum necarunt.* Hoc est, οὗτοι δὲ καὶ τὸν υἱόν· καὶ οἱ μὲν τοὺς ἐπὶ γάμον καλοῦντας, οὗτοι δὲ καὶ τὸν νυμφίον. Quae correctori debentur.

p. 717 B. not.[c] Animadvertat Lector optimam scripturam ἀπήτησε ab *omnibus* codicibus testatam, cujus tamen ne meminerunt quidem Editores. Vulgatum ἀπέτισε δίκην, *poenas persolvit*, perincommode ad subjectum Cainum refertur.

ibid. lin. ult. ὃν καὶ Ἰωδάε φησὶν ἡ γραφή. "Non Jodaë "sive Joïadam vocatum fuisse Zachariam illum dicit Scriptura "(2 Paral. xxiv. 20) sed ait Zachariam filium Joïadae fuisse, con- "tra quam narrat Chrysostomus μνημονικῷ lapsu." *Montef.*

p. 717 D. not.[h] Edd. Διὰ τοῦτο καὶ τὸ αἷμα αὐτῶν ἐκέλευσε προσφέρεσθαι. Ingeniosissimam Boisii conjecturam αἷμα ἀλόγων ἐκώλυσε προσφέρεσθαι, hoc est, *sanguinem animalium vetuit vesci*, laudo quidem, sed ut nunc locus emendatus est, minus necessariam puto. Αὐτῷ est pro ἑαυτῷ, ut centies apud Chrysostomum.

ibid. not.[k] "Unus ἐκέλευσε. Διὰ τοῦτο καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ "ἐκέλευσε προσφέρεσθαι· δεικνὺς...ἐπὶ ἀνθρώπου; quae sunt ἀσύστα- "τα." *Montef.* Hic est meus L. qui tamen verba Διὰ τοῦτο... ἐπὶ ἀνθρώπου non *bis* legit, sed tantum sedem eorum mutavit.

p. 718 A. lin. 3. ὥστε μηδὲν αὐτοῖς ἐγκαλεῖν. Vetus: *ne ab iis increparentur.* Montef. *ne se reprehenderent.* Mihi quidem rectius haec cepisse videtur Interpolator codicis L. scribens, ὥστε μηδὲν αὐτοὺς (τοὺς Φαρισαίους) ἐγκαλεῖν αὐτοῖς (τοῖς πατράσιν) ἔχειν.

p. 719 C. lin. 6. ὥσπερ οὖν οὐδὲ τοῖς πολιτείας ἕνεκεν μετανοοῦσι τότε. Vetus: *quemadmodum neque illi qui eversa civitate resipiscunt.* Similia habet Montef. Veriorem, ni multum fallor, interpretandi viam monstravit Epitomator, cujus verba sunt: οὕτως οὐδὲ ἡμῖν αὐτοῖς ἐπὶ ταῖς πονηραῖς πράξεσι μετανοοῦσιν ἐκεῖ. Nimirum his verbis Concionator a Judaeis ad auditores suos tran-

Digitized by Google

sit. Itaque πολιτεία pro *vita et moribus*, et hic quidem *malis*, ponitur.

p. 720 D. not.[y] Lectio vulgaris χαρίσῃ τῇ ἐπιθυμίᾳ non sollicitanda est. Aristot. Eth. Nic. IX. 8, 4. Οἱ δὴ περὶ ταῦτα πλεονέκται χαρίζονται ταῖς ἐπιθυμίαις, καὶ ὅλως τοῖς πάθεσι καὶ τῷ ἀλόγῳ τῆς ψυχῆς. Aliud est χρᾶσθαι ἐπιθυμίαις, cupididates *concipere*, e. g. Thucyd. VI. 15. ταῖς ἐπιθυμίαις μείζοσιν ἢ κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν ἐχρῆτο (Alcibiades).

ibid. not.[z] καὶ παγίδας τοῦ δ. Edd. invito codice L. qui solus haec verba agnoscit. Additamentum τοῦ διαβόλου, ex alio loco 1 Tim. iii. 7. huc translatum, agnoscit Chrysost. in Commentario ad loc. Opp. Tom. XI. p. 649 B.

AD HOM. LXXV.

"Manus vetus in imo margine paginae Codicis 694 adscripsit haec: "Ἀπὸ τοῦ παρόντος οε´ λόγου ἄρχονται ἀναγινώσκεσθαι καὶ οἱ καθεξῆς λόγοι καθημέραν τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ ἑβδομάδι." *Ed.* Ben. 2[dae]. Cur μεγάλη ἑβδομὰς dicatur, docet Chrys. Tom. IV. p. 294 B.

p. 723 E. not.[q] Teneo vulgatum οὐ μακρόθεν, a Montefalconio *non diu post* versum; quod vereor ne οὐκ εἰς μακρὰν requirat. Intelligo de *loci* vicinitate; Romani enim jam inter Judaeos versabantur.

p. 725 C. not.[k] De lectione οὐ τῆς συντελείας, ἀλλὰ τῶν Ἱεροσολύμων, a Savilio ex Bodl. 3019 tacite recepta, non tam mihi exploratum est, ut contra consensum omnium meorum codd. probandam putem. Nam vox συντέλεια, quamvis per hanc Homiliam potius de mundi interitu intelligenda est, in Veteri tamen Test. saepissime de urbium aut gentium eversionibus ponitur.

p. 726 A. not.[l] ἐλοῦσαν] Sic Ep. Mor. ἐλοῦσαν L. εἵλκυσαν M. qui codex in hac parte valde depravatus est. Ceteri ἐπελθοῦσαν, quod post Savilium edidit Montef. "Alii ἐλθοῦσαν." Sic Montef., de Morelli lectione nihil monens. Verbum ἐπιδραμεῖν posuit Euthym. Ex ἐλοῦσαν, ut videtur, factum est ἐλθοῦσαν, inde ἐπελθοῦσαν, quod per se tamen satis aptum est.

p. 726 D. not.[d] Edebatur ἀκατίῳ τῶν οὕτως ὡς εἶπον ταραττομένων. "Ferri haec possunt, si explicentur sic, ἐνὶ ἀκατίῳ τῶν

Digitized by Google

" οὕτως ταραττομένων ἀκατίων. Conjici tamen potest ἀκατίῳ οὕτως " ...ταραττομένῳ. Certe Interpres videtur expressisse dativum." *Matth.* Nov. Ecl. p. 156. *Dativum habent omnes mei et Reg.* 688.

p. 726 E. not.[h] "Boisius suspicatur sic legendum, καὶ μυρία " οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς οἰκοῦντας διέθηκαν κακά; ex quibus sane διέθηκαν " meo judicio necessario retinendum." *Sav.* Duo codices praebent καὶ μυρία τοῖς οἰκοῦσι [hoc male: vid. pp. 444 A. 746 C.] διέθηκαν κακά. Nihil tamen muto.

p. 727 A. lin. 3. καὶ μετὰ τούτων καὶ τὸ τὰ λεγόμενα εὖ. εἶναι, καὶ πρὸς τούτοις τὸ τὸν καιρὸν κ. τ. ἑ. Sav. Ben. "Haec inversa " erant apud Morel.; ex MSS. vero et ex Savil. restituta sunt." *Montef.* Nos veterem ordinem revocavimus, ita postulantibus omnibus codd. Cum Montef. facit Reg. 688.

p. 727 C. not.[l] Edd. κηρυττομένων. "Usitatius est activum. " Savilius putat Interpretem legisse κηρυττόντων, aut κηρυττομένων " active accipiendum esse." *Matth.* Reposui κηρυττόντων, quod praeter meos habet etiam Bodl. 3019, a Savilio, ni fallor, in subsidium vocatus.

ibid. not.[m] Lectio οὐ φθαρήσεται suspicionem mihi injicit, olim scriptum fuisse οὐ φθήσεται, vel οὐχὶ φθήσεται, quae forma alio loco p. 388 E. tantum non obliterata est. In loco Libanii Declam. XXIX. p. 676 D. δεινὸν ποιησάμενος ὀφθῆναι τελευτήσαντας πρὸ τοῦ δοῦναι δικήν, pro ὀφθῆναι Reiskius (Tom. III. p. 51) τὸ φθῆναι ex cod. edidit. Et sic jampridem correxerat *Wyttenb.* ad Plut. de S. N. V. p. 49. monens tamen, in tali constructione interdum nil referre, utrum ponatur φθῆναι an ὀφθῆναι.

p. 727 E. not.[b] Χαυνωθέντας γὰρ καὶ ἐκλυθέντας κ. τ. ἑ. Sic K. L. In Edd. Com. et Mor. post κόσμῳ haec leguntur: [Εἶτα προοίμια ταῦτά ἐστι, φησί.] Χαυνωθέντας [γὰρ] καὶ ἐκκαυθέντας κ. τ. ἑ. Sublatis uncis, haec est lectio meorum G. H. M. et Veteris Interpretis, nisi quod H. M. ἐκλυθέντας, Vetus autem *territos* habet. Prorsus diversam lectionem invexit Savilius, Commeliniana in marginem ablegata: Ἐπειδὴ δὲ τοιαῦτα τὰ προοίμια ἔσεσθαι εἰπών, χαυνωθέντας εἶδε καὶ ἐκλυθέντας et p. p. συστρέφει πάλιν αὐτοὺς διὰ τοῦτο, καὶ λέγει, ὅτι. Montefalconius haec in notis: "Hic plurima vitiata " habebantur in Edit. Morelli, quae ex MSS. et ex Savil. restituta " sunt." Textum autem sic constituit: Ἐπειδὴ δὲ τὰ προοίμια τοιαῦτα ἔσεσθαι εἰπών, χ. εἶδε καὶ ἐκλ. τῷ φ. τῶν ε. συστρέφει πάλιν αὐτοὺς λέγων, ὅτι. Eadem fere habet Reg. 688. nisi quod δὲ omittit, et in ultimis propius ad Savilium accedit, σ. πάλιν αὐτοὺς διὰ τούτου καὶ λέγει scribens. Si quid video, verba εἶτα προοίμια

Digitized by Google

ταῦτά ἐστι, φησὶ, quae ad lectionem Commel. pertinent, ex Scholio ad verba τῶν εἰρημένων adscripto nata sunt; quae postea in seriem illata correctoribus ansam dederunt, ut ad eorum sententiam totum locum arbitrario reformarent. Certe in nostra lectione nihil neque ad sensum, neque ad constructionem desideres.

p. 728 C. not.[e] "Haec quoque perperam jacebant in Editione Morelli, quae ex aliis [e. g. Reg. 688.] restituta sunt." *Montef.* Nos veterem lectionem, excepto verbo δυνατὸν, jubentibus codicibus revocavimus. Vetus: *illud vero* [nempe ὅτι ὤφθη X. ἕτερος] *nec fingere quidem audent.*

p. 728 E. not.[t] μηδὲ ἁπλῶς ἐντεῦθεν καὶ εἰκῇ φέρεσθαι. Haec vertit Vetus: *neve credere temere omnia ferri;* qui sensus quomodo a Graecis extricari possit, non video. Locum, ut videtur, depravatum, satius visum est intactum relinquere, quam invectis paucorum librorum interpolationibus pejus corrumpere. Editores hic nihil animadversionis dederunt.

AD HOM. LXXVI.

p. 732 A. lin. 2. Haec auxit Epit. h. m. Οὐ μόνον δὲ περὶ τοῦ ἀνδριάντος λέγει τοῦτο, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν στρατοπέδων. Quasi legisset: Ὅθεν μοι δοκεῖ καὶ τὰ στρ. λέγειν. Paulo infra idem habet, κἂν τὸ γυμνῷ; Euthym. τὸ καὶ γυμνῷ. Neutra emendatio a libris firmatur.

p. 733 A. Τοιοῦτος γὰρ ἦν ὁ λιμὸς κ. τ. ἑ. Haec, ni fallor, apud Josephum non leguntur. Chrysostomo, Scriptori in libris citandis incuriosissimo, haerebat in memoria alia fames, quae urbi Samariae ab Adado Syrorum Rege obsessae incessit. Vide 4 Reg. vi. 25 sqq. Joseph. Antiq. ix. 4, 4.

p. 733 B. lin. 2. Θέα] Sic Sav. et codices. Σκόπει Montef. de suo, ut videtur. Nam apud Mor. sic habetur locus: ἡ τῶν πραγμάτων ἀλή- et folio verso, θέα δέ μοι κ. τ. ἑ.

p. 734 D. not.[a] καὶ τὸν καιρὸν καθ' ὃν Sav. Ben. Etiam librarios male habuit rara constructio τὸν καθ' ὅν. Euthym. ad Matth. ix. 5. ἦσαν δὲ καὶ ἄμφω τὰ περὶ ὧν ἠρώτησε, θεῷ μὲν δυνατὰ κ. τ. ἑ. Theophylact. ad Matth. xi. 3. ἵνα κἀκεῖ σώσῃ τοὺς ὅσοι πιστεύειν ἔμελλον κ. τ. ἑ.

Digitized by Google

p. 735 B. not.[x] οἳ καὶ ἐκείνων ἔσονται πικρότεροι Sav. Ben. (om. οἳ) καὶ ἐκείνων εἰσὶ π. Com. Mor. Legendum puto, οἱ καὶ ἐκείνων πικρότεροι. Epit. οἱ καὶ ἐκείνων ὄντες πικρότεροι, δώσουσι σημεῖα κ. τ. ἑ.

p. 736 E. lin. penult. τῶν μενόντων. "Qui scilicet ab angelis congregati non fuerint, τῶν ἀπολιμπανομένων, ut mox ait." *Sav.*

p. 737 C. not.[x] ἀλλὰ ἀλγοῦμεν Edd. Cf. adnot. ad p. 93 C.

p. 738 C. not.[o] Locus valde turbatus, in quo constituendo paulo liberius agere coactus sum. In omnibus Edd. sic legitur: Τί τρέχεις πρὸς τοὺς πένητας, πρὸς ἀνθρώπους τοὺς πτωχεύσαντας; Δράμε πρὸς τὸν θεὸν, τὸν καὶ ὑπὲρ μικρῶν μεγάλα σοι παρέχοντα πράγματα. Plane eadem habent H. K. L. si unum verbum πτωχεύοντας pro πτωχεύσαντας excipias. Posteriora sic verti posse, *qui pro modicis magna tibi daturus est,* sibi persuasit Montef.; quod mihi quidem nunquam probabit. Nam puer didici, formulam πράγματα παρέχειν τινὶ Latine sonare, *alicui negotia facessere, molestus esse,* quod creditoris, non debitoris est. Aliam lectionem affert Savilius in margine: Τί μὴ τρέχεις πρὸς ἐκεῖνον, ἀλλὰ πρὸς ἀνθρώπους τοὺς πένητας τοὺς καὶ ὑ. μ. μ. σοι παρέχοντας πράγματα; Huic non valde dissimilem habet G. Τί μὴ τρέχεις πρὸς τοὺς πένητας, πρὸς ἀνθρώπους τοὺς πένητας τοὺς κ. τ. ἑ. Postremo Vetus sic: *Quare ad inopes curris? ad homines dico inopes, qui aut tibi tua non reddent, aut certe male et illiberaliter reddent? Ad Deum curre, qui pro parvis magna liberaliter reponit.* Ergo, ut videtur, utramque clausulam, τοὺς καὶ ὑπὲρ μ. et δράμε πρὸς τὸν θεὸν, τὸν καὶ ὑπὲρ μ. conjunxit. Hic fateor me eam viam secutum esse, qua ad probum et commodum sensum, potius quam qua ad ipsissima Auctoris verba, perveniri posset.

p. 738 D. lin. 5. "τὸν ἐμὸν καλλωπισμὸν, sc. καλλωπίζου [καλλώπισαι]. Sic in sequentibus subintelligendi imperativi συγγενικοὶ, cognatae significationis; nimirum, ὁπλίζου [ὁπλίσθητι], ἔνδυσαι, τράφηθι, ὅδευσον, κληρονόμησον, εἴσελθε, οἰκοδόμησον." *Sav.* Non opus erat monere, nisi graviter hic errasset Vetus Interpres, ad interpunctionem parum attendens. Majore culpa tenetur Montef., qui non solum male vertit, sed distinctionem, recte in prioribus Edd. dispositam, data opera corrupit.

p. 739 A. lin. penult. εἰς πίθον ἀντλεῖς τετριμμένον Com. Mor. Ben. Correxit Sav. Hic omnes mei τετρημένον habent; sed supra p. 72 B. unus A. τετριμμένον. Eundem scribarum lapsum notaverunt *Oudend.* ad Thom. M. p. 842. *Hemst.* ad Luc. Dial. Mar. vi. Tom. ii. p. 367 Ed. Bip. Adde Prov. xxiii. 27. Ed. Complut. Nam

Digitized by Google

Danaïdum πίθον τετρημένον, apud profanos vulgatissimum, non dubitaverunt in sacrum quoque Codicem inferre LXX Interpretes.

ibid. lin. ult. εἰς πῦρ ξαίνειν, *in ignem carminare lanam.* Plato de Legg. VI. p. 780 C. τὸ τῶν παιζόντων, εἰς πῦρ ξαίνειν, καὶ μυρία ἕτερα τοιαῦτα ἀνήνυτα ποιοῦντα δρᾶν; ubi vide *Ast.* Vulgo vertunt, *flammam discerpere* (Ge.) vel *ignem verberare* (Montef.). Similia sunt ἠθμῷ ἀντλεῖν, κοσκίνῳ φέρειν ὕδωρ, σπόγγῳ πάτταλον κρούειν, etc. Praeter Auctores paroemiographicos cf. *Boissonade* ad Aristaen. p. 723.

p. 739 D. not.[e] Lectionem *omnium* librorum, etiam Reg. 688, πένθεσι βεβλημένους, non sine dubitatione quadam recepi. Eustath. ad Hom. Il. ι. 3. Ὅτι βέλει τὸ πένθος ἔοικεν, ὡς πλῆττον εἰς ψυχήν· διό φησι· πένθεϊ δ' ἀτλήτῳ βεβολήατο πάντες ἄριστοι.

AD HOM. LXXVII.

p. 740 E. lin. 2. τῶν παρελθόντων. "Morel. τῶν προσελθόντων: "Savil. τῶν παρελθόντων. Congruentior videtur Morelli lectio." *Montef.* vertens, *quae praecessura erant.* Sed omnes codices, etiam Reg. 688, παρελθόντων habent. Vetus, *praedicta.* Paulo ante ἐπ' αὐτὸν ἔλθωσι Edd. tacite.

p. 741 D. lin. 5. οὐδὲ ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ. Sic Marc. xiii. 32. Matthaeus, εἰ μὴ ὁ πατήρ μου μόνος. "Chrysostomus consulto ex "Marco haec videtur assumsisse. Maximam [?] enim partem "Hom. LXXVII. in ea sententia explicanda consumsit." *Matth.* Verba τοῦ ἀνθρώπου ad leniendam sententiam a quibusdam addita sunt, quasi dicatur, οὐκ οἶδεν ὁ υἱός, ὡς ἄνθρωπος. *Fritzsche* ad Marc. l. l. "Plerique, ut Chrysostomus, Jesum rem ignoravisse ut *hominem,* optime scivisse ut *Deum* contendi putarunt." Fallitur. Nam Chrysostomi sententia haec est: οἶδεν, ἀλλὰ δι' οἰκονομίαν τινὰ ἀπεσίγησε.

ibid. not.[a] κωλύει μὴ [οὐ pro μὴ Sav.] μόνον μὴ μαθεῖν, ἀλλὰ μηδὲ καὶ ζητῆσαι Edd. Epitomatoris lectionem κωλύει οὐ μόνον ζητῆσαι, ἀλλὰ μηδὲ εἰς ἔννοιαν τοῦτο λαβεῖν non firmant codices.

p. 741 E. lin. ult. ἐκείνων ἀποτειχίζων τῇ πεύσει τὸ εἰρημένον. i. e. *quasi muro opposito discludens et dissepiens id quod dictum*

Digitized by Google

est ab illorum interrogatione, inquit Boisius. Alio modo, et magis vulgari, dici potuisset, ἐκείνοις ἀποτειχίζων τὴν πεῦσιν τοῦ εἰρημένου. Sic supra p. 224 B. ἀποτειχίζων ἑαυτῷ πανταχοῦ τὴν τοιαύτην θεωρίαν.

p. 742 B. lin. 1. Καὶ ὑμεῖς μὲν κ. τ. ἑ. "Hic disputat, et alibi "passim, contra Anomoeos, qui dicebant se perinde nosse sub- "stantiam Dei, atque Deus ipse eam noverat." *Montef.*

p. 742 C. not.[c] ἀποκρυψάμενος (sic ab eadem manu) K. Exempla hujus locutionis congessit *Wetsten.* ad Act. xx. 20.

p. 744 B. lin. 7. ἑαυτὸν κύριον ὀνομάζει, scilicet in versu 46, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος εὑρήσει, infra D. lin. 4. ubi male in Edd. legitur ὁ κύριος αὐτοῦ. Pronomen etiam a Mosqq. abest.

p. 745 B. not.[m] "Καὶ περὶ χαρισμάτων in uno codice deest, "nec legit Interpres. Duo MSS. καὶ περὶ χρημάτων perperam." *Montef.* Utinam nos docuisset, in quot suorum codd. καὶ περὶ χαρισμάτων invenerit. Ego certe hanc lectionem frustra quaesivi. Nec tamen eam in dubium voco.

p. 746 A. not.[w] μὴ τῶν μικρῶν τὰ μεγάλα προέσθαι. Minus necessaria est Savilii conjectura, μὴ ἀντὶ τῶν μικρῶν. Vide *Matthiae.* Gr. Gr. §. 342. qui apte excitavit locum Demosth. Phil. II. p. 68. μηδενὸς ἂν κέρδους τὰ κοινὰ δικαιὰ τῶν Ἑλλήνων προέσθαι. Morelli lectionem, quae plane absurda est, intactam reliquit novissimus Editor, nisi quod σωφρονήσας loco σωφρονίσας dedit.

p. 746 C. not.[d] Edebatur ὑπομιμνήσκει τῆς ἀγνοίας τὴν ἡμέραν, praepostere. "Unus codex, ἀναμιμνήσκει: alter [alius?] ὑπομιμνήσκει τὴν ἄγνοιαν τῆς ἡμέρας." *Montef.* Atqui *unus* ille (meus L.) qui ἀναμιμνήσκει legit, porro habet τῆς ἀγ. τῆς ἡμέρας, ut recte legendum vidit Savilius.

AD HOM. LXXVIII.

Text. lin. 5. ἔλαιον. Post h. v. statim Homiliam incipiunt Com. Mor. Sav. Post ἔλαιον sic pergit Montef. Αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν. Χρονίζοντος δὲ τοῦ νυμφίου, καὶ τὰ ἑξῆς. Quae ex Bibliis, non ex Chrysostomi codicibus hausisse videtur. Cum meis G. H. K. L. consentiunt quinque Mosqq.

Digitized by Google

p. 751 A. lin. 2. Ἀλλ' ἐνταῦθα μέν. Vetus: *in superioribus.* Epit. et Euthym. ἐπὶ τῆς προτέρας παραβολῆς.

ibid. lin. 9. κενοῦντα] ἀποκενοῦντα Sav. invitis codd. Paulo post ἔλεον pro ἔλαιον dedit Com. unde ἔλεος fecit Sav. Ἔλαιον cum codd. habent Mor. Ben. De hac confusione mox dicam.

p. 751 C. lin. 8. μετὰ τῶν πόρνων. Sic Ge. et Edd. In meis G. M. et Epit. πορνῶν lego; de Parisiensibus nunc non possum affirmare. Pro πορνῶν ante nos edebatur πόρνων, p. 339 A. necnon πόρνους pro πόρνας p. 143 B. Tom. VI. p. 34 E. ἐπὶ τῶν πόρνων (l. πορνῶν) γυναικῶν ἐκείνων, ubi mire hallucinatus est Montef. Cf. *Dorvill.* ad Char. p. 32. (p. 217 Ed. Lips.). In nostro tamen loco πόρνων tenendum est, siquidem p. p. ait, ὁ μὲν...ἡττήθη, quae in οἱ μὲν...ἡττήθησαν frustra mutare voluit Savilius. Statim, summo librorum consensu, dedi αἱ δὲ χρημάτων, ut illas ipsas virgines, quae in parabola inducantur, sermo respiciat. Sic paulo post αἱ νικηθεῖσαι. Sed, ut verum fatear, confusionis aliquid, vereor ne ipsius Chrysostomi culpa, huic loco accidisse videtur. Certe multo accuratius scripsisset, μετὰ τῶν πορνῶν...αἱ μὲν γὰρ σ. ἑ. ἡττήθησαν, ὁ δὲ χρημάτων. Cf. Theophylact. ad loc.

p. 752 A. not.[1] Non mirum est per hanc Homiliam libros inter ἔλαιον et ἔλεον fluctuare, cum haec vocabula ab ipso Homileta de industria inter se permista esse constet. Vocales $\overline{αι}$ et $\bar{ε}$ tunc temporis eodem prorsus sono efferri solitas esse probe exploratum est. Hanc παρήχησιν saepissime in rem suam vertit Chrysostomus, e. g. supra p. 405 D. Φαρμάκων γάρ, οὐ τραυμάτων δεῖται ὁ προσιών· ἐλέου, οὐ ξίφους. Tom. VIII. p. 76 E. Τὸ γὰρ ἔλαιον τοῦτο οὐ νῦν μόνον πολλὴν ἔχει τὴν ἰσχύν, ἀλλ' ὅτε καὶ αἱ θυσίαι ἤνθουν· ἔλεον γάρ, φησί, θέλω, καὶ οὐ θυσίαν.* Adde Tom. XI. p. 225 ABC. Eleemosynam cum *olea* arbore comparavit, supra p. 244 E. necnon in loco, quem excitavit *Hemst.* ad Lucian. Tom. I. p. 411 Ed. Bip. καθάπερ οἱ ἄνθρωποι κλάδους ἐλαιῶν ἐκκόψαντες ἐπισείουσι τοῖς βασιλεῦσι, διὰ τοῦ φυτοῦ ἐλέου αὐτοὺς καὶ φιλανθρωπίας ἀναμιμνήσκοντες. Nec dubitari potest hanc soni similitudinem Nostro causam exstitisse, cur de sola eleemosynae virtute parabolam decem virginum dictam esse putet. Rectius de bonis operibus in genere ab aliis Graecae Ecclesiae doctoribus (e. g. Cyrillo, qui ἔλεον νοητέον, ait, τὴν ἀγαθὴν φιλεργίαν) exposita

* Similiter in vocabulis καινὸς et κενός, quae a librariis quoque passim permutantur, lusit Gregor. Naz. Orat. in Novam Dominicam, p. 702 B. Οὐκ ὀφθήσῃ, φησί, κενὸς ἐναντίον μου, ἀλλ' εἴ τι καλόν, μετὰ σεαυτοῦ φέρων. Νῦν δὲ ὀφθητι καινός, τρόπον ἕτερος, ὅλος ἠλλοιωμένος.

Digitized by Google

est. Idem Pater τοὺς πωλοῦντας non ad pauperes, sed ad *rectorum dogmatum magistros*, δι' ὧν τις μανθάνει τὴν ἀρετὴν, refert. Veterum nemo quod sciam de *fide* intellexit, qui *Suiceri* Thes. s. v. ἔλαιον error est.

p. 752 D. not.[r] Editi omnes habent ἀλλ' οὐδὲν ὠνήσαντο, nulla data animadversione. Interpretes: *sed nihil utilitatis consecutae sunt.* Sed aoristi forma ὠνησάμην a verbo ὀνίνημι Lexicographis tantum, iisque liberalioribus (e. g. *Schleusner* Lex. N. F.) innotuit. Ejus vicem apud veteres ὠνήμην, apud recentiores autem ὠνάμην supplet. Vide *Lobeck.* ad Phryn. p. 12 sq. Ὠνησάμην, ambiguitatis vitandae causa, verbo ὠνεῖσθαι quasi proprium traditum est. Quare, si retineas ἀλλ' οὐδὲν ὠνήσαντο, vertendum, *sed nihil emerunt;* quo tamen sensu Auctor, ni fallor, potius dixisset, ἀλλ' οὐκ ὠνήσαντο, vel ἀλλ' οὐκ ἠγόρασαν. Sed cum in duobus codicibus ὤνησαν scriptum exstet, videndum num huic verbo syllaba το ex initio vocis sequentis τοῦτο adhaeserit. Forma ὤνησα proprie quidem activam vim habet, sed in hac locutione οὐδὲν ὤνησα, nonnunquam intransitive posita esse videtur pro οὐδὲν ὠνάμην, *nihil profeci;* quod in simillima formula οὐδὲν ὠφέλησα tritissimum est. Cujus tamen usus, cum haudquaquam vulgaris sit, exempla ponenda sunt. Philo Vit. Mos. p. 644 D. Βάδιζε ἐφ' ἣν σπεύδεις ὁδόν· ὀνήσεις γὰρ οὐδέν. Plutarch II. p. 423 D. ἐπεὶ δὲ παντοῖος γενόμενος ὑπὲρ τοῦ σῶσαι τοὺς ἄνδρας οὐδὲν ὤνησεν. Chrys. Tom. x. p. 77 B. Ἀλλ' ὥσπερ εἴ τις χρυσᾶ ὅπλα ἔχων διέλθοι ποταμὸν πυρὸς, φαιδρότερος διαβαίνει· εἰ δὲ χόρτον ἔχων διέλθοι, οὐ μόνον οὐδὲν ὀνίνησιν, ἀλλὰ καὶ ἑαυτὸν ἀπόλλυσιν. Quamobrem in loco Menand. Protect. p. 101 C. (p. 286 Ed. Niebh.) οἱ δὲ πρέσβεις τῶν Ἀβάρων ἐπεὶ οὐδέν τι ὤνησαν, ὧνπερ αἰτοῦντες πρὸς βασιλέα ἀφίκοντο κ. τ. ἑ. fortasse non omnino necessaria videbitur Lobeckii emendatio, ἤνυσαν.

p. 754 D. not.[s] "Deese videtur λαβὼν, aut ἐμπιστευθεὶς, aut tale quid." *Sav.* Sed cf. Tom. xi. p. 332 C. ἐννοῶμεν τὸν τὰ πέντε τάλαντα, καὶ τὸν τὰ δύο.

p. 755 E. not.[p] Verba καὶ χρηστολογεῖν inclusa habent Com. Mor. Sav. Ut hos imitemur, facit non tam codicum auctoritas, quae propter homoeot. levior est, quam ipsum verbum χρηστολογεῖν, quod semper fere in *malam* partem sumitur. Dixit tamen Eustathius ad Il. ψ. 598. ὅπερ λαληθῆναι οἰκεῖον ἐπὶ τοῦ μετὰ θυμὸν γαληνιάσαντος διὰ χρηστολογίας, ἢ τοιούτου τινός.

Digitized by Google

AD HOM. LXXIX.

p. 757 D. lin. 1. ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Sic omnes mei cum Reg. 688 et 5 Mosqq. Verba τοῦ πατρὸς, ab alio loco (xvi. 27) arrepta, post Savilium delevit Montef. Iidem tamen codices mox ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ habent.

p. 759 A. not.[q] Supra p. 112 B. σχῆμα μὲν ἱκετῶν καὶ προσκυνητῶν, ubi *quidam habent* οἰκετῶν, inquit Montef. Tom. xi. p. 550 E. Ἄκουε τὸ προσηνὲς, πῶς οὐ διδασκάλου κέχρηται φωνῇ, ἀλλ' οἰκέτου σχεδόν. Lege cum Dounaeo ἱκέτου. Utrumque conjunxit Chrys. Tom. ix. p. 676 D. Ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνος οὕτως, ἀλλ' ἱκέτου σχῆμα ἀνέλαβε καὶ οἰκέτου.

p. 761 E. Καὶ τοῦτο ἐδήλωσεν κ. τ. ἑ. "Putabat ergo Chrysostomus Zachariam Joannis Baptistae patrem fuisse summum Sacerdotem. Alii secus existimant." *Montef.* Vide supra p. 142 B. Eandem hallucinationem fusius exponit in Homilia de Christi die natali, Opp. Tom. ii. p. 361 B sqq. ubi ex die, quo ingressus est in *sancta sanctorum* Zacharias *summus Sacerdos* calculum ducit, ut probet in xxv diem Decembris incidere Domini natalem. Vide *Montefalconii* Monitum dictae Homiliae praefixum. Nunc alios Nostri errores ab ignorantia rerum Judaicarum natos perstringam. Itaque hoc ipso loco *annuas* factas esse Pontificum successiones falso affirmat. Porro voci ἐφημερία nescio quam significationem, certe non propriam tribuit, inde verum esse colligens, quod de summorum Sacerdotum electione dixit. Infra p. 769 A. τοὺς στρατηγοὺς τοῦ ἱεροῦ perperam ad Romanam custodiam trahit, cum ad Sacerdotes et Levitas, qui in Templo excubias agerent, illud nomen pertinere, ex Judaeorum Archaeologia notum sit. *Tributum didrachmi* (Exod. xxx. 13) non nisi a primogenitis ex lege solvendum esse incaute tradit, (supra p. 585 A.) ad locum alienissimum Num. iii. 45 provocans. Postremo in Homilia supra memorata omnia de *Templi partibus*, de *altaribus sacrificii* et *suffitus*, mirum in modum conturbat.

ibid. lin. ult. τοὺς ἀπὸ ἀρχιερέων, *qui de principibus sacerdotum fuerant* Ge. Ben. Rectius Sav. "ut ex-consules; *sacerdotio* scilicet *functos.*"

p. 762 A. not.[1] Scriptura plurimorum librorum οὐκ ἠνέσχοντο τὸν καιρὸν παρελθεῖν, de qua non monuerunt Editores, glossam referre videtur. Nec multum abest, quin in vulgari quoque lectione verba τοῦ καιροῦ insititia esse putem, quibus absentibus

Digitized by Google

cetera, οὐκ ἠνέσχοντο, ἀλλ' ἐν αὐτῇ κ. recte vertit Vetus: *exspectare non potuerunt, sed in ipsa* etc. Non tamen dissimulandum est, locutionem οὐκ ἀνέχεσθαί τινος in Chrysostomi scriptis significatione ab usitata paululum deflexa adhiberi, ut verti possit, *aliquem* vel *aliquid non curare, nullam ejus rationem habere.* Sic p. 89 C. ἀλλ' οὐκ ἂν οἱ μάγοι προφητῶν ἠνέσχοντο, ubi Anianus, *credidissent.* Rursus p. 785 C. ἐπειδὴ γὰρ οὐδὲ αὐτοῦ ἠνέσχετο, οὔτε τοῦ προφήτου, et p. p. ἀλλ' ὅμως ἐπειδὴ οὐκ ἠνέσχετο τῶν ῥημάτων. Tom. XI. p. 376 E. οἷον τὸ μηδενὸς ἀνέχεσθαι, καὶ ἐξουσίᾳ πάντα ποιεῖν. Haec si firma sunt, in nostro loco vertendum, *nullam* (sacri) *temporis rationem habuerunt*; quod aliis verbis dixit p. 812 D. οὔτε τὸν καιρὸν ᾐδέσθησαν ὅτι ἅγιος ἦν. Vocem καιρὸς aliter intellexisse videtur Euthym. ἀλλ' εὑρόντες τὸν προδότην, ἥρπασαν τὸν καιρόν.

AD HOM. LXXX.

Οὗτος ὁ λόγος ἀναγινώσκεται τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ δ'· καὶ τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ ε', πα' καὶ πβ'· καὶ τῇ μεγάλῃ παρασκευῇ ἐἰϲβ'* τὸ κατὰ Ἰωάννην, ἢ πδ' ἢ πε'. Manus non ita recens in marg. codicis M.

p. 767 B. not.[i] Pro vulgari lectione δώδεκα ἀνδρῶν παρόντων codices summo consensu δέκα tenent; quod tot Chrysostomi Editores prorsus fugisse, satis mirari nequeas. Hanc lectionem sane difficillimam pro calami errore habendam esse, nemo sobrius affirmabit; quare de explicatione videndum. Equidem sic sentio. Chrysostomo nescio unde in mentem venerat, a convivio Bethaniae habito abfuisse duo discipulos, Petrum scilicet et Joannem, quos Luca auctore Dominus ad coenam Paschalem ornandam in urbem misit. Verum est, hoc serius factum esse, nempe ipso die τῶν ἀζύμων; sed ad accuratas temporis rationes Chrysostomum non valde attendere, Lectori jam usu, opinor, compertum est.

p. 767 C. lin. penult. not.[c] πρὸς ἐλ.] περὶ ἐλ. G. K.

p. 768 A. not.[k] Montefalconii notula haec est: "Morel. εἴρηται. Alii ἐρεῖ ταῦτα." Isti *alii* sunt, ni fallor, Editio Saviliana. Certe in omnibus meis, etiam in Reg. 688, aliam, et quidem optimam scripturam ἔρηται lego. Vetus, *te consuluerit.* Non abs re erit locum, ut ab Euthymio enarratus est, exscribere.

* Super literas ῑϲ aliquid erasum esse videtur.

Digitized by Google

Καὶ σὺ τοίνυν ἐὰν μὲν ἴδῃς τινὰς κατασκευάζοντας ἐκκλησίας, ἢ μοναστήρια, ἢ ἀναθήματα, μὴ κέλευε καταλύειν τὸ γινόμενον, ἵνα μὴ πηρώσῃς αὐτῶν τὴν προθυμίαν· ἐὰν δὲ πρὸ τοῦ κατασκευάσαι τις ἐρωτήσῃ, κέλευε δοῦναι πτωχοῖς.

ibid. not.[l] Unde Montef. suam lectionem ἐπιθυμίαν petierit, nec divinare possum; nam Savilius προθυμίαν habet.

p. 769 A. lin. 7. καὶ ἀργυρίου τοσούτου, *tantillo*. Vetus, *minimo*. Supra p. 371 C. οὐ τοσούτου τοὺς ἀποστολικοὺς ἀποφαίνων πόνους ἀξίους. Infra p. 843 C. αἰσχύνομαι εἰ τοσοῦτον ὑπὲρ πενίας ἔχοιμι λέγειν, ὅτι οὐδέν ἐστι δεινόν. Haec loca male sollicitavit Boisius. Adde p. 464 A. πέλαγος οὐ τοιοῦτον οὐδὲ τοσοῦτον, ἀλλὰ πολλῷ μεῖζον καὶ ἀγριώτερον. Similis est usus particulae μέχρι pro *non ultra*, de quo vide Indicem.

p. 770 E. not.[o] In loco Siracidae Cap. x. inter octavum et nonum versiculum Codex Alexandrinus haec habet literis minoribus scripta: Φιλαργύρου μὲν γὰρ οὐδὲν ἀνομώτερον· οὗτος γὰρ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἔκπρακτον ποιεῖ. In Ed. Complut. eadem in medio v. 9 leguntur.

p. 771 C. lin. penult. Οὐδὲν κακὸν πέπονθας, ἂν μὴ προσποιῇ. Versiculus Menandri a pluribus laudatus. Plutarch. II. p. 475 B. οὐκ ἄχρηστόν ἐστι πρὸς ταῦτα ἔχειν ἀεὶ τὸ τοῦ Μενάνδρου πρόχειρον· Οὐδὲν πέπονθας δεινὸν, φησὶν, ἂν μὴ προσποιῇ. Ibid. p. 599 C. Stobaeus p. 571, 8. Lucian. Jup. Trag. sub finem. Vide Menand. p. 252 Ed. Cleric. et Emend. p. 93. Humanitus igitur erravit *J. van Voorst*, Chrys. Selecta, Tom. II. p. 157. "Occurrunt "aliae passim a Chrysostomo in rem suam adhibitae veterum "Philosophorum sententiae. Veluti illa, quae reperitur in Comm. "in Matth. Hom. LXXX. Ἄκουσον καὶ τῶν ἔξωθεν ταῦτα φιλοσο-"φούντων καὶ λεγόντων· Οὐδὲν κακὸν πέπονθας, ἐὰν μὴ προσποιῇ. "Haud scio an Platonis sit dictum." Locutionem satis tritam μὴ προσποιεῖσθαι *dissimulare* (vide quos laudat *Duker*. ad Thucyd. III. 47) non cepit Vetus, *nisi fingas*, vertens; nec magis, qui eum castigat, Savilius; "*nisi vendices*, οἰκειοῖ ab οἰκειοῦσθαι."

p. 772 A. not.[f] In hoc loco constituendo, unum codicem K. accurate expressimus, a quo non dissentiunt H. L. et Mor., pauculis exceptis, quae in margine notavimus. Post μηδενὸς δεῖσθαι sic pergit M. εὔδηλον ὅτι καὶ πενίας πάλιν τὸ δεῖσαι (sic) τοῦτο μάλιστα τὸ ἐν πενίᾳ εἶναι μᾶλλον ποιεῖ πλουτεῖν· εὐκολώτερον δ' ἄν τις κ. τ. ἑ. Alter codex G. haec habet: εὔδηλον ὅτι πενίας πάλιν τοῦτο μάλιστα, τὸ ἐν πενίᾳ εἶναι καὶ μᾶλλον σπουδάζειν πλουτεῖν. Καὶ γὰρ ὅτι εὐκολώτερον ἄν τις ἐν πενίᾳ ἢ ἐν πλούτῳ καταφρονήσειε

χρημάτων καὶ μᾶλλον ἐφίεται χρημάτων κ. τ. ἑ. Ab hoc codice prorsus pendere videtur Interpres Vetus. Nunc de Editionibus dicendum est. Veteres, ut dixi, nostra fere habent. Savilius post μηδενὸς δεῖσθαι haec dedit: εὔδηλον ὅτι τὸ ἐν πενίᾳ εἶναι μᾶλλον ποιεῖ πλουτεῖν. Καὶ γὰρ εὐκολώτερον ἄν τις ἐν πενίᾳ ἢ ἐν πλούτῳ καταφρονήσειε χρημάτων. Καὶ ὅτι μᾶλλον ἐφίεται κ. τ. ἑ. Hunc usque ad v. χρημάτων imitatus est Montef.; deinde inepte repetit, εὔδηλον ὅτι μάλιστα τὸ ἐν πενίᾳ εἶναι μᾶλλον ποιεῖ πλουτεῖν. Καὶ γὰρ ὅτι μᾶλλον ἐφίεται κ. τ. ἑ. Neuter horum Virorum de codicibus vel uno verbo monuit. Causas tantarum turbarum non difficile est investigare.

AD HOM. LXXXI.

"In hac Homilia et tribus sequentibus adhibuimus praeter "alios codicem Mussiponti excusum opera Frontonis Ducaei, "mutilatum illud quidem et valde mendosum, qui tamen non "semper erravit." *Sav.* Ex his unam tantum Homiliam, quae in Graecis est LXXXII, Mussiponti (vel potius Lugduni) anno MDXCI excusam, ad manum habui. Praeter hanc vidi duas alias LXXXIX et XC, anno sequenti ab eodem Editore publici juris factas, in libello cui titulus Κόφινος τῶν κλασμάτων τινῶν διαφόρων πατέρων παρὰ τῷ Ἀναστασίῳ σωζομένων. Hae omnes ex codicibus MSS. Bibliothecae Medicaeae exscriptae sunt.

p. 774 B. not. [m] "Morel. et Savil. τὸ λαθεῖν, sed Savil. suspicatur legendum τῷ λαθεῖν. Alii [et Reg. 688] τοῦ λαθεῖν." *Montef.* qui hoc edidit.

p. 775 B. not. [f] "Savil. ἐναγὲς, Morel. ἐναγῆ. Unus codex ἐναγὴς, alius ἐναγέστατε." *Montef.* Cf. adnot. ad p. 295 B.

p. 777 B. not. [r] Locum exscribam ut in Edd. Com. et Mor. legitur. Ἐταλάνισεν [οὖν αὐτὸν εἰκότως εἰπών· οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ. Ἐφόβησεν] αὐτὸν πάλιν εἰπών· καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ οὐκ ἐγεννήθη. Ὡς δὲ οὔτε τοῦτο ἐνέτρεψεν] αὐτὸν, εἶπεν· ᾧ ἐγὼ βάψας τὸ ψωμίον ἐπιδώσω. Hos secuti sunt, uncis tantum remotis et οὐδὲ pro οὔτε posito, Sav. Ben. Praeterea Εἶτα ante ἐφόβησεν invexit Sav. Lectionem Commelinianam etiam in minimis tuentur G. H. M. eandemque vertit Vetus. In K. εἰκότως abest; hoc uno excepto,

Digitized by Google

ad ceteros accedit. His omnibus desertis, lectionem codicis L., quae sententia potius quam verbis a vulgata recedit, fideliter imitatus sum, nisi quod αὐτὸν post ἐταλάνισεν, quod ab illo cod. abest, retinere visum est. Ad hanc quaestionem dirimendam maximum momentum habet verbum ἐνέτρεψε, quod in nostram lectionem aptissime (cf. p. 774 E.), in vulgatam nullo modo cadit. Verterunt quidem haec, ὡς δὲ οὐδὲ τοῦτο ἐνέτρεψεν αὐτὸν, Vetus, *sed quoniam neque sic emendatus est;* Montef. autem, *cum neque hoc ipsum flecteret;* sed verbum ἐντρέπειν, quod in Indice pluribus docebo, tales notiones omnino non patitur. Praeterea ad codicem memoratum accedit etiam Epitomatoris auctoritas, qui hic quidem locum praeterlapsus est, mox vero ad p. 787 B. ubi itidem de proditore sermo est, post v. συνεισήνεγκεν haec habet: Διὰ γὰρ τοῦτο ἐταλάνισεν αὐτὸν εἰπὼν, οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ· καὶ ἐφόβησεν αὐτὸν πάλιν εἰπὼν, καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ οὐκ ἐγεννήθη· καὶ ἐνέτρεψεν αὐτὸν βάψας τὸ ψωμίον καὶ ἐπιδεδωκὼς, ὥστε τῆς πονηρᾶς αὐτὸν ἀνατρέψαι βουλῆς.

p. 777 D. lin. 3. κατὰ κράτος] κατάκρας K. κατάκρως L. Cf. adnot. ad p. 382 A. Porro monendus est Lector, ad loca, quae literulis b, d, e notantur, Editores priores ne minimam quidem lectionis diversitatem e suis codicibus protulisse. Idem dictum sit de optima lectione οὕτω γυμνουμένοις, p. 778 D. not. p.

p. 779 E. lin. 3. Post ὑμῶν sic pergunt Sav. Ben. νῦν δὲ διχοτομηθέντες κ. τ. ἑ. omissis interpositis. Pleniorem lectionem stabiliunt praeter omnes meos Com. Mor. et Vetus. Itaque prorsus obstupesco Montefalconii monito: "Morel. νῦν δὲ, πορεύεσθε ἀπ' "ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον καὶ νῦν μὲν διχοτομη-"θέντες. Manuscripti autem omnes et Savil. ut in textu."

p. 780 B. lin. 10. πολλοὶ κ. τ. ἑ. Boisius ex conjectura ita legit: πολλοὶ τὸ σῶμα αἰτιῶνται, καὶ τὰς τούτων ὑπερβολὰς τῇ τῆς σαρκὸς κατασκευῇ λογίζονται καὶ ἀνατιθέασιν ἰατρῶν παῖδες. Locus ipse ἰατρῶν παῖδα, sed Boisio peritiorem, exspectare videtur. In libris scriptis nihil est remedii.

AD HOM. LXXXII.

p. 781 C. nott. [a, b] Articulos tuentur Mosquenses, uno aut altero excepto. Euthym. λαβὼν ἄρτον, δηλαδὴ, τὸν παρακείμενον αὐτῷ, ἢ καὶ ἕτερον συμπαρακείμενον, ὡς διδασκάλῳ.

p. 782 A. not. [f] κατεῖχε] Sic praeter omnes meos Reg. 688 et Euth. Vetus, *revocat*. Savilius suum κατήχει, ut alia plura in hac Hom. ab eo mutata, ex Ed. Mussipontana sumsisse videtur. Sequentia in Edd. Com. Mor. Ben. sic leguntur; καὶ διὰ λόγων, καὶ δι' ἔργων, καὶ διὰ φόβου, καὶ δι' ἀπειλῆς, καὶ διὰ τιμῆς, καὶ διὰ θεραπείας. Meliorem ordinem praebent G. H. K. M. Ge. Muss. Sav. etiam L. nisi quod καὶ διὰ τιμῆς, καὶ δι' ἀπειλῆς habet.

p. 782 D. lin. 1. τῆς ὑποσχέσεως κ. τ. ἑ. Haec ad exemplum codicum G. K. L. praeeunte Savilio distinximus. H. M. τῆς ὑποσχέσεως, τῆς ἐπαγγελίας τοῦ ν. τ. κ. et sic Com. Mor. Vetus: *pollicitationis et promissionis legis novae*. Montef. τῆς ὑποσχέσεως τῆς ἐπαγγελίας τοῦ ν. τ. κ. vertens, *promissionis novae legis*. Mox πάλιν habet Ed. Muss., et alter ex duobus codicibus, quibus usus est Montanus. In locutione τὴν διαθήκην τὴν ἐν τῇ καινῇ (διαθήκῃ) frustra haesit Boisius.

p. 783 B. not. [x] ἐπὶ τῆς ἐνεργ. et p. p. τῶν μυστηρίων Com. Mor. et sic Reg. 688. Nostram lectionem habent Muss. Sav. Ben. Cf. adnot. ad p. 517 D.

p. 784 A. lin. 1. ἔχων] Sic Ep. et codices. ἔχοντα Edd. praeter Sav.

p. 785 A. lin. 3. ἐν αὐτῷ τῷ ἔθνει. Sic Ep. Edd. et codices. "Quidam alii ἐν αὐτῷ τῷ ὄρει." *Montef.* Hoc Montef. ex margine Savilii, Savilius autem ex Ed. Muss., ubi ita legitur, hausisse censendus est.

p. 786 A. lin. 5. Post δεηθεὶς Savilius haec addit, πολλῷ μᾶλλον εἰς τοῦτο, codicem Muss. secutus. Mox iidem legunt, Πῶς οὖν εὐχῆς ἐδεῖτο.

p. 786 B. lin. penult. τοῦτο, οὐκ ἠρκ.] τοῦτο, δῆλον· οὐκ ἠρκ. γὰρ Ep. τοῦτο, δῆλον καὶ ἐντεῦθεν· οὐ γὰρ ἠρκ. Sav. De hac constructione dixi in adnot. ad p. 135 C.

p. 787 D. not. [y] Ἤτουν est vitiosa scriptura voculae εἴτουν. Vide *Bast.* in Addend. ad Greg. Cor. p. 876. Idem V. D. in Adversariis ad calcem Scapulae Ed. Oxon. ipsum εἴτουν in dubium vocavit, sed frustra. Nam hoc passim apud Scholiastas occurrit.

Digitized by Google

p. 789 A. lin. ult. ἀνώγεων] Sic Muss. Sav. Ben. quos incaute secutus sum. ἀνώγαιον Com. Mor. ἀνώγεον G. K. ἀνόγαιον L. ἀνάγαιον H. M. Quaedam de hac discrepantia monuit *Lobeck.* ad Phryn. p. 297. Pro scriptura ἀνάγαιον stant codices N. F. vetustissimi.

p. 789 D. not. [s] Lectionem codicis G. ὁρῶν τοὺς βορβόρου χαλεπωτέραν ἁμαρτίαν ἔχοντας καὶ προσίοντας post Mussipontanam ediderunt Sav. Ben. Alteram ὁρῶν γῆς καὶ βορβόρου κ. τ. ἑ. praeter codd. K. L. habent Com. et Mor.

AD HOM. LXXXIII.

p. 791 B. not. [e] Ut meam interpunctionem, quae ab omnibus Edd. discedit, defendam, apponam hic verba Epitomatoris: Ἕνεκεν τίνος εὔχεται; Ἵνα μὴ δόξῃ ὑ. ε. τὸ πρᾶγμα. Ἐπιῤῥέουσι δὲ καὶ ἱδρῶτες διὰ τὴν α. π. τὴν αὐτὴν, ἵνα μὴ εἴπωσιν κ. τ. ἑ. Idem mox verba Διὰ τουτο καὶ ἡ εὐχὴ non agnoscit.

p. 792 E. lin. 2. Πάλιν...καλεῖ] Ὅρα τὸν εὐαγγελιστὴν, ἕνα τῶν δώδεκα τὸν προδοτὴν καλεῖ H.

p. 793 B. not. [h] "Corrector recens codicis 694 in marg. pro Ἰωάννης adscripsit Λουκᾶς. Lucae enim sunt verba." *Edit.* Ben. 2[dae]. Memoria lapsus est Auctor, quod non raro ei accidit. Vid. var. lect. ad p. 333 D.

p. 793 C. Ταῦτ' οὖν εἰδότες κ. τ. ἑ. Quae sequuntur usque ad finem hujus Homiliae excerpsit *Matthaeius,* Nov. Eclog. xv. adhibito quodam codice Augustano, a Reisero in Catalog. Bibl. Aug. p. 7. num. 19 descripto.

p. 794 B. not. [w] Usitatius est in hac formula ὅπου γε, sed abesse potest enclitica. Vide p. 209 A. Tom. xi. p. 755 A. Καὶ τί θαυμαστὸν, εἰ ἐν οἰκίᾳ τοσαύτης ἀπήλαυσε τιμῆς, ὅπου καὶ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ κ. τ. ἑ. Joseph. c. Apion. p. 439. Καὶ τί δεῖ λέγειν περὶ τῶν κατὰ πόλεις καὶ βραχυτέρων, ὅπου περὶ τῆς περιηγήσεως τῆς Περσικῆς στρατιᾶς κ. τ. ἑ. ubi ὅπου γε ex Eusebio scribendum censuit *Toup.* ad Longin. π. ὑ. iv. 4.

ibid. not. [x] κόρῃ ἐρωμένῃ. "Κόρῃ deest in quibusdam, in aliis ἐρωμένῃ deest." *Montef.* Hoc quidem vere dixit Montef. sed verius dixisset, in *ceteris* ἐρωμένῃ deese. Nam, ni fallor, nullus

Digitized by Google

codex utrumque conjungit. Equidem olim putavi, συμπλέκεσθαι ἐρωμένῃ absente articulo aegre dici posse. Nunc autem paene eo perductus sum, ut de sententia decedam. Nam vox ἐρωμένη et significatione et usu ab ἑταίρα parum distat. Apud Aristaen. Ep. p. 93 Ed. Boiss. καὶ ἐπ' ἀρότῳ παίδων γνησίων τὴν ἐρωμένην ἠγάγετο γαμετὴν, articulum de suo addidit doctiss. Editor. In loco Plutarchi II. p. 60 F. ἐὰν δὲ πρὸς ἑταίραν ἢ μοιχεύτριαν ἐρωμένην κνησμός τις ἐξ ὀργῆς ἢ ζηλοτυπίας ὑπογένηται, suspicetur aliquis μοιχεύτρίαν ex margine irrepsisse.

ibid. lin. ult. Οὕτω καὶ ὁ πλουτῶν. Avarus, inquit, συγγίνεται τῇ εὐπορίᾳ (hoc nomen, ut femininum, alteri τῷ πλούτῳ praetulit) tanquam ἐρωμένῃ, ita tamen ut cupiditas ejus non satietur. Hanc figuram nostris auribus paulo turpiorem impense amat Chrysostomus. Vide adnot. ad p. 527 B. et ad p. 698 D.

p. 794 C. lin. 4. καὶ στενάζων. "Etsi hoc minime in dubium "voco, tamen nimis redolet Hebraismum. Malim ergo στενάζει, "omisso καί." *Matth.* Hebraismum redolet, quia ex libro Hebraico, Sirac. xxx. 20, excerptum est; quod Editores fugit.

p. 794 D. not.[f] "Bois. conjecit: Καὶ ποία ἡδονὴ τὸ νομίζεσθαι "φθόνου ἄξιον; 'Αλλ' ὄνομα μέγιστον ἔχω, φησί. Καὶ γὰρ ὄνομα κ. "τ. ἑ. Boisius videtur secutus esse vestigia Interpretis, qui ita "habet: *Quaenam est haec voluptas, si pateris invidiam solummodo "ut puteris? Sed nomen, inquies, maxime habeo. Recte id dicis, "nempe* etc. Ergo etiam aliquis ita possit conjicere: νομίζεσθαι "φθονούμενον; Ἔχω μὲν οὖν, φησὶν, ὄνομα μέγιστον. Καλῶς λέγεις· "καὶ γάρ." *Matth.* Istud καλῶς λέγεις Viro docto remittendum est; nam id ipsum in particulis Καὶ γὰρ jam inesse, vel tironibus notum est. Φθονούμενον quodammodo firmant codices, nec tamen verum videtur. Verba Φθόνου μὲν οὖν ὄνομα μέγιστον adversarii sunt, novo argumento probantis, scilicet divites ab omnibus *invideri*, quod ad felicitatem pertinere vulgari sermone decantatum est. Huic argumento non statim occurrit Chrysostomus, sed verbum ὄνομα cupide arripit, ut graviore plaga adversarium petat.

p. 794 E. not.[h] "καὶ γὰρ διπλοῦν ἡγεῖται τοῦτο. Sic Savil. "Morel. et omnes MSS. uno excepto, qui habet καὶ γὰρ κρεῖττον "ἡγεῖται τοῦτο. Longe melius. In priore quippe quo referatur "illud διπλοῦν non video. In altera, quam adoptandam putamus, "[immo, *putavimus;* nam ita edidit Montef.] omnia quadrant, "omnia fluunt. Advertendum autem in uno codice non τοῦτο "legi, sed τοῦτον, referendo scilicet ad πλοῦτον, *divitias.*" *Montef.* "Lectio codicum omnium et Edd. retinenda erat, sed in

Digitized by Google

"fine loco τοῦτο, scribendum erat τοῦτον. Sensus: καὶ γὰρ δι-"πλοῦν ἡγεῖται τοῦτον, nimirum τὸν θάνατον. Cur? quia divitias "magis amat, quam *hanc lucem*, quam vitam. Moritur ergo di-"vitiis, iisque in primis; moritur vero etiam huic luci. Boisius "conjecerat aut καὶ γὰρ διπλοῦν φοβεῖται φόβον, aut καὶ γὰρ δι-'πλῇ, ἢ οἱ ἄλλοι ἡγεῖται τοῦτο φοβερόν. Cod. August. exhibet "διπλοῦν et τοῦτον." *Matth.* Recte; et sic mei K. L. Ceteri autem, qui τοῦτο habent, non omnino cum Edd. consentiunt. Vide var. lect. Mox ejusdem Viri conjecturae δειπνοῦντες vel δειπνοποιοῦντες pro δαπανῶντες repugnant codices.

p. 795 A. lin. 5. συρφετόν. "Alii ὀρμαθόν." *Montef.* "Sic in "marg. Sav. Utrumque vocabulum huic loco convenit. Res re-"dit ad codices." *Matth.* Ὀρμαθὸν in codicibus non vidi.

p. 795 B. lin. 4. Boisius τὸ σῆμα κοσμῶν conjecit, invitis codd.

ibid. not.[o] Delevi αὔξουσι, jubentibus omnibus meis, necnon cod. Aug. Non tamen dissimulandum est, magis ex usu Chrysostomi illud verbum *adesse*. Eadem conjungit p. 198 E. πενίαν ἐπιτρίβων, λιμὸν αὔξων.

p. 795 D. not.[r] Nulla hic varietas in Edd. notata est, nisi quod φέρεσθαι pro φύρεσθαι habet in marg. Sav. Porro Matthaeius monuit, in cod. Aug. legi, καὶ οἰκίαν καὶ βίον ὑπὸ πενίας. Τί γάρ ἐστιν. Cum meis codd. amice conspirat Vetus: *paupertate victum* [immo *vitam humanam;* vide Indic. s. v. βίος] *et domos dedecore affici: omnia confundentes.* Aesch. Prom. V. 450. ἔφυρον εἰκῇ πάντα. Aristid. II. p. 112. ἀλλ' οἶμαι πάντα ταῦτα τῶν φυρόντων ἐστὶ τὰ ὀνόματα. Philo p. 169 D. πάντα διὰ πάντων συγχέουσι καὶ φύρουσι. Sic emendavit *Wesseling*. ad Diod. Sic. XVI. 80. quem vide. Legebatur φέρουσι. Eadem medicina eget Libanius Orat. Tom. I. p. 221. Ὁ δ' ἀπαλλαγεὶς τοῦ τὸ σῶμα νοσεῖν, ἐνόσει τὴν ψυχὴν πάλιν, καὶ τὴν ἀγορὰν ἐτάραττεν, οὐδαμοῦ στῆναι τὰς ἐφ' ἑκάστῳ τιμὰς ἐῶν, εἰδὼς ὡς ἀπὸ νοσούσης καὶ αὐτῆς καὶ φερομένης, γένοιτ' ἂν τις καὶ πρόσοδος αὐτῷ. Lege φυρομένης. Idem verbum Chrysostomo vindicandum, Tom. x. p. 84 E. ubi vulgo legitur: μὴ κατὰ τοὺς ἀγνώμονας τῶν οἰκετῶν φύγωμεν τὸν λόγον, μηδὲ νοσφιζώμεθα τὰ δεσποτικά. Legendum ex marg. Sav. et duobus Regiis ab Editore Ben. 2[dae] citatis, φύρωμεν τὸν λόγον, *rationes conturbemus.*

p. 796 A. not.[x] ἀργύρῳ ἐνδεδεμένας. "Hoc uno vocabulo ἀρ-"γυρένδετος, etiam χρυσένδετος; *argento, auro distinctum, caelatum.* "Supra p. 633 C. ὀχήματα ἀργυρένδετα καὶ χρυσόπαστα. Tom. VIII.

Digitized by Google

"p. 314 C. ἀργυρένδετος κλίνη. Memorantur etiam κλίναι λιθοκόλ-
" λητοι καὶ ὁλόχρυσοι, Euseb. Praep. Ev. p. 389 A." *Matth.*

p. 796 D. not.[f] Διὰ τοῦτο H. Διὰ ταῦτα δὲ M.

AD HOM. LXXXIV.

p. 799 B. lin. 5. μέσων νυκτῶν. Sic codices, uno excepto. Edebatur μέσον νυκτῶν, quod Boisio quoque displicuit. Barbarum est, quod legitur Tom. VIII. p. 489 C. Μεσονυκτῶν ὁδοιπορεῖ, ad quem locum haec Montef. "Savil. [et Cod. 709 recte] μέσων " νυκτῶν. Alii [Cod. 701] μέσον νυκτῶν. Morel. et MSS. [?] με- " σονυκτῶν." Inclusa addidit Editor Ben. 2[dus]. Vide *Kuehn.* ad J. Polluc. I. 70.

p. 799 D. not.[i] "Ἑκόντως, *ultro, sponte, voluntarie.* Chrys. in Matth. Hom. LXXXIV. Tom. II. p. 522. [Ed. Sav.]" Steph. Thes. p. 3567 D. Ed. Valp. Operam perdidit Vir doctus; nam vocabulum illud Graecia ignorat.

p. 800 B. not.[t] Hic desertis codicibus et veteribus Edd. lectionem Savilianam haud invitus amplexus sum. Cum enim πεπλανημένος et πεπλασμένος alibi inter se permutata sint (vid. adnot. ad p. 546 C.) hic quidem multo aptius videbatur πεπλασμένον. Porro judicet Lector num locis, quae sequuntur, idem remedium adhibendum sit. Euthym. Tom. I. p. 817. μόνην δὲ τὴν τῶν πεπλανημένων ἠθῶν ἐπίδειξιν. Totum locum exscripsi in adnot. ad p. 662 D. Theodoret. Tom. IV. p. 343. κέχρηνται πεπλανημέναις ἀποστόλων πράξεσι καὶ ἑτέροις νόθοις.

ibid. not.[x] "Savil. Καὶ μὴν εἶπεν, ὅτι ἐν τρισὶν, ἀλλ' οὐκ εἶπε, " λύω, omissis ceteris, quae tamen cum serie consonant, et ha- " bentur in MSS. plurimis. Ibidem, unus ἀπόνοια pro ἐπίνοια." *Montef.* Hic *unus,* qui est meus L., voculam εἰ non habet. De verbis controversis judicium penes Lectorem sit. Mihi certe non valde arrident.

p. 801 B. lin. 5. Καὶ προλαβὼν κ. τ. ἑ. "Hunc locum spinis " vepribusque obsitum, ita conjecturis suis purgat doctiss. Boi- " sius, quas tamen Lector ut conjecturas probabiles accipiat, " non tanquam ex tripode aut libris. Καὶ διὰ τοῦτο προβαλὼν " ἐρώτημα ὁ ἀρχιερεὺς, καὶ τὴν ψῆφον παρ' ἀκροατῶν ἐνεγκὼν...λοι- " πὸν ἀπάγει πρὸς τὸν Πιλάτον· οὕτως ὑπούλως καὶ κακοήθως ἅπαντα

Digitized by Google

"ἔπραττον." *Sav.* Posteriora ex Interprete sumsit, multorum verborum homine, qui vocabulum οὕτως ita non tam vertit, quam *dilatavit;* quae res Criticos non raro fefellit. Plurale ἔπραττον praeter Interpretem tuentur Com. Mor. repugnantibus codicibus. In initio periodi unus G. Καὶ διὰ τοῦτο προλαβὼν praebet, inutiliter. Προλαβὼν autem, sive τοὺς ἀκροατὰς assumes, sive absolute intelligas, nihil omnino offensionis habet. Durius dictum esset, τὴν ψῆφον παρ' αὐτῶν ἐνεγκὼν, nisi jam praecessisset, οὐ φέρει τὴν ψῆφον οἴκοθεν, ἀλλὰ παρ' ἐκείνων αὐτὴν ἐκκαλεῖται. Sensum non assecutus est Montef. vertens: *illorum accepta sententia.*

p. 802 D. not.[g] Savilii lectionem νικήσῃς αὐτὸν incaute Morello attribui, et contra; partim a Montefalconio deceptus. Hic autem egregiam emendationem κινήσῃς σαυτὸν primus e codd. eruit. Propter vocabulum φησὶ credideris hic aut verba ipsa S. Scripturae afferri, aut certe narrationem aliquam ad unum aut alterum Veterum istorum pertinentem adumbrari; de qua re tamen nihil compertum habeo. Ad Veteres autem, non ad auditores haec pertinere, docent sequentia: Μὴ παρατάξῃ καὶ αὐτὸς ἐξίσῃς. Paene oblitus sum monere, istud φησὶ in tribus codd. H. K. M. ante σαυτὸν legi, in uno autem G. non exstare.

p. 802 E. not.[h] Edebatur Μὴ παρατάξῃς, καὶ αὐτὸς ἐξοίσεις, καὶ νενίκηκας: hoc est, vertente Montefalconio, *Ne aciem instruas, et victoriam referes.* "Verba καὶ αὐτὸς ἐξοίσεις Interpres videtur non legisse; neque sane commodum ex iis sensum elicio." *Sav. Verba sunt nihili,* inquit Boisius, *et digna quae deleantur.* Montef. marginem Savilii secutus, "Alii ἐξοίσει," notavit. *In codicibus neque ἐξοίσεις neque ἐξοίσει invenire potui.* Hic de tota hac operis parte Lector monendus est, Savilium, tenuissimis subsidiis munitum, pauciora correxisse; Montefalconium autem, ad finem properantem, negligentia vel majore quam quae isti Viro usitata est, codices tractasse.

p. 803 A. not.[m] καὶ ὄψει τὸ τρόπαιον. Sic Commelinus, quem ceteri secuti sunt. Savilius in margine haec scripsit: καὶ ὄψει τοὺς ἡττημένους. Οἷά ἐστι τὰ ῥήματα; Εἰσήγαγες κ. τ. ἑ. Montefalconius: "Alii καὶ ὄψει πῶς ἡττημένης εἰσὶ τὰ ῥήματα. Εἰσήγαγες." Sic, si ἐστὶ loco εἰσὶ ponas, habent omnes mei, quibus addendi sunt Regii 688 et 696. Nec aliter Vetus: *Et si vis verba mulieris audiamus, ut a superato penitus atque prostrato animo proferri videas.* Mirus sane consensus; qui tamen me non movit, ut sanam priorum Editionum scripturam cum *interpretatione,* ut mihi quidem videtur, manifesta commutarem.

Digitized by Google

AD HOM. LXXXV.

p. 804 C. lin. 6. τριωβολιμαῖον] Sic K. L. τριοβολ. K. [et sic unus F. p. 421 D.] τρωβολ. M. Eadem diversitas in Edd. videtur. Com. Mor. τριβωλιμαῖον. Ben. τριοβολ. Sav. τριωβολ. Vide *Lobeck.* ad Phryn. p. 709.

p. 804 E. not.[p] Euthym. καταθεματίζειν δέ ἐστι, τὸ ἀναθεματίζειν· οὕτω γὰρ ὁ Μάρκος εἶπε· καὶ ἄμφω δὲ ταυτὶ τὸ καταρᾶσθαι δηλοῦσι. Ad quae Matthaeius: "Ita etiam uterque [codex Euthymii] in contextu Matthaei. Recte. Alterum, quod nec "Complutensis Editio habet, ex suo Lexico depromsit Erasmus."

p. 805 C. not.[y] Locum, ut nos post Sav. et Ben. eum edidimus, recte vertit Vetus: *quia non solum magistri delictum non occultavit, sed exquisitius etiam quam ceteri, hoc ipso quia discipulus erat, conscripsit.* Aliam lectionem secuti sunt Com. Mor. ὅτι οὐ μόνον οὐκ ἔκρυψε τὸ ἐλάττωμα, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων σαφέστερον ἀπήγγειλεν αὐτῷ τούτῳ τῷ μαθητῇ. Eadem habent K. L. sed αὐτὸ τούτῳ K. αὐτὸ τοῦτο L. Hujus codicis ex lectione oritur sensus plane diversus, scilicet ut omnia ad Petrum referantur, qui laude dignus habendus sit, quod ipse suum delictum aliis idem narrantibus manifestius Marco exposuerit. Morelli lectionem parum accurate descripsit Montef.; de codicibus autem nihil monuit.

p. 806 A. lin. 2 Verba τοὺς μὴ νήφοντας gravi interpolationis suspicione laborant. Solus tamen Euthymius ea omittit.

p. 806 B. not.[k] Savilius in marg. γρ. ἀναρτήσας ἑαυτὸν ἀπόλλυται; et in textu, ἀναιρεῖ, ''πείσας ἑαυτὸν ἀπολέσαι, per errorem, ut videtur, pro ''ἀναιρεῖ, πείσας ἑ. ἀ. ut integra lectio sit, καὶ θανάτῳ α. καὶ κ. πᾶσιν ἀναρτήσας ἑαυτὸν ἀπόλλυται. Ad hanc proxime accedit Vetus, vertens: *suspensus periit.* Postremo Reg. 688 post καρπώσηται sic pergit: οὕτω θανάτῳ α. καὶ κ. πᾶσιν ποιήσας ἑαυτῷ ἀπώλετο. In tanta lectionum confusione alte silet Montef.

p. 806 C. not.[n] Vetus quoque φησὶν habuit, sed minus recte ad Judam retulit. Nam est singulare pro plurali, quod in hoc verbo tritissimum est. Cf. p. 807 B.

p. 807 A. not.[s] Anacoluthon in voce περιστέλλοντας libri scripti non sarciunt. Montefalconius quidem, *Alii* περιστελλόντων, notavit; sed hoc a margine Savilii, ἴσ. περιστελλόντων, eum accepisse crediderim.

Digitized by Google

p. 807 C. not.[f] Lectionem Savilianam suspectam facit particula μὲν in priori membro, τὸν μὲν λῃστὴν εἵλοντο κ. τ. ἑ. quae in duobus quidem codd. deest, a tertio autem et a Savilio retinetur. Porro in locutione ἐγκλήμασιν ἁλῶναι mihi quidem novum quiddam inesse videtur. Savilius post ἁλόντα addit μᾶλλον, invitis codd.

p. 808 A. lin. 2. Τοῦτο καὶ Ἰουδαῖοι μὴ συνειδότες ὑπέμενον. "Interpres Vetus sic convertit: *sed Judaei amentia convoluti hoc* "*modo fecerunt.* Ὑπέμενον hic significare puto, *in coeptis* vel *in* "*consilio suo perstiterunt.*" *Montef.* Praeclare. Tu junge τοῦτο ὑπέμενον, *hoc iis quoque accidit; hoc,* nempe τὸ τὸ πάθος ἀνακηρύττειν. Vetus autem, quantum ex versione ejus colligo, post ἀνακηρύττοντας distinctionem fecit; deinde verba καὶ ἀμφιεννύντες (ita enim legisse videtur) ad sequentia traxit, satis absurde.

p. 810 B. lin. 5. τῇ σκιᾷ λατρεύοντες. Sic Ge. et codd. Cf Hebr. viii. 5. Perperam mutavit Savilius, τῇ σκηνῇ λατρεύοντες.

ibid. not.[a] Παλιγκάπηλος, vilior quam κάπηλος. Utrumque junxit Noster, supra p. 430 C. Demosth. c. Aristog. p. 784, 8. κάπηλός ἐστι πονηρίας, καὶ παλιγκάπηλος, καὶ μεταβολεύς. Vid. *T. H.* ad Plut. p. 445 sqq.

AD HOM. LXXXVI.

p. 810 E. not.[c] Hic locus et indiligentiae et temeritatis priorum Chrysostomi Editorum insigne specimen dabit. Nam cum in prima Editione verba τῶν νομικῶν casu, opinor, excidissent, Savilius ex ingenio, ut videtur, non monito lectore lacunam sic sarsit, οὐδένα ποιούμενον λόγον τῶν γινομένων. Hunc imitatus est Montef., sed ut aliquid ad Auctorem emendandum de suo conferret, γενομένων loco γινομένων excudendum curavit; hoc unum in margine notans, *verba* τῶν γενομένων *in Morel. deesse.* Haec in Ed. Ben. 2[da]. repetita sunt. Nunc de libris scriptis dicendum. Praeter meos vidi etiam Barocc. 189, et Regios 688, 696; qui omnes summo consensu genuinam lectionem tuentur. Pro νομικῶν levi mutatione νομίμων dat Epit. Postremo Vetus Interpres, qui omnibus Editoribus ad manum fuit, locum sic vertit: *Nam quoniam videbant nullam a Pilato* de legalibus *curam fieri.* Verbum non addam.

Digitized by Google

p. 811 B. not.[k] *καὶ βραχέα ἀποκρινόμενος.* Boisius sic legendum putat: *εἰ γὰρ καὶ βραχέα ἀποκρινόμενος εὑρίσκεται.* Sed eundem fere sensum fundunt vulgata, si *καὶ* pro *καίπερ* accipias. In Reg. 688, *καὶ βραχέα ἀποκρίνεται* legitur.

p. 811 C. not.[p] *ἀναμνῆσαι* Com. Mor. *ἀναλῆψαι* (sic) Sav. cum hac notula: "Boisius mavult *ἀνανῆψαι* vel *ἀνακτήσασθαι.*" *Ἀνανῆψαι* ex *omnibus*, ut ait, codicibus recepit Montef.

p. 812 B. lin. 8. Haec *εἰ χρήματα συνέλεγεν* desunt in Edd. praeter Ben. "Interpres addit, ex suo an ex libris? *si pecuniam ingentem conflabat.*" *Sav.* Leguntur in omnibus meis.

p. 813 B. lin. 2. *οὔτε τὸ πλῆθος πρὸς τοὺς Ἰουδαίους.* "Quo-" modo potuit multitudo Judaeorum Judaeis resistere? et quid "est aliud multitudo Judaeorum quam Judaei ipsi? Interpres "vertit, *nec multitudo sacerdotibus*, ac si legerit *πρὸς τοὺς ἱερέας*; "sed omnes MSS. et Edd. habent *πρὸς τοὺς Ἰουδαίους.*" *Montef.* Etiam Savilius, *Ἀρχιερέας*, inquit, *Interpres, et sic omnino legendum.* Sed pace tantorum Virorum, *οἱ Ἰουδαῖοι*, quando a plebe secernuntur, sunt *proceres Judaeorum*, qui usus Joannis Evangelistae fere proprius est.

p. 813 C. lin. 6. *καὶ ὁ ψηφιζόμενος ἀποδύηται τὰ ἐγκλήματα.* Haec perperam vertit Montef. *et qui fert sententiam crimina rejiciat.* Nam *ἀποδύεσθαι τὰ ἐγκλήματα* hoc est, *a se culpam amoliri*, in qua locutione nomen plurale *τὰ ἐγκλήματα* ponere Nostro moris est. Vide p. 812 C. (bis), et cf. adnot. ad p. 595 E. Recte cepit Vetus: *si sententiam laturus judex proferendae sententiae crimina rejicit.*

p. 814 A. not.[e] Verba *ἐκ τούτων ἦσαν* in margine habet Savilius. Totum locum, qui ab Editoribus indignum in modum mulcatus est, nunc tandem in integrum restitutum esse confidenter affirmarim. Scilicet inter Paulum et fideles Hierosolymitanos cum viginti fere anni intercesserint, recte ille *τοῖς ἐπαρωμένοις* ipsis, hi autem natis eorum adnumerantur. Ceterum ne quis ad hunc sensum *ἐξ ἐκείνων ἦσαν* desideret, meminerit, quaeso, quae de hac confusione supra diximus ad p. 709 B.

p. 815 C. not.[a] *τὴν πρὸς τὰ καλὰ αἰδῶ.* Sic omnes mei. Edebatur sine animadversione *κακὰ*, quod notioni vocis *αἰδὼς* plane repugnat. Aristoxenus Musicus apud Ammon. p. 6. *διαφορὰν τήνδε νομιστέον αἰδοῦς τε καὶ αἰσχύνης, ὅτι ἡ μὲν αἰδὼς πρὸς ἡλικίαν, πρὸς ἀρετὴν, πρὸς ἐμπειρίαν, πρὸς εὐδοξίαν κ. τ. ἑ.* ubi omnino spernenda est conjectura *Sturzii* ad Etym. Gud. p. 16, *κακίαν* loco *ἡλικίαν* tentantis. Corrigam alium Nostri locum, Tom. VI.

Digitized by Google

p. 176 D. ubi vulgo legitur: Καὶ ἀνθρακιὰ πυρὸς ἔμπροσθεν αὐτοῦ· καὶ περιειστήκεισαν οἱ σατράπαι· ἐκομίσθη τὸ βιβλίον μυρίων γέμον κακῶν· (ἡ γὰρ τῶν κακῶν προφητεία κακῶν ἀναίρεσίς ἐστι·) καὶ ἀνεγινώσκετο. Scripsit Chrysostomus μυρίων γέμον καλῶν.

ibid. not.[a] Lectionem Savilianam, quam noster textus exhibet, tuentur G. H. K. M. et Reg. 688. Alter codex L. lacunam habet. Nimis brevis est Vetus: *quem* (pudorem) *subito calcare atque projicere non potest.* Alteram scripturam pluribus vitiis laborare nemo non videt.

p. 816 A. not.[k] Ad vulgarem scripturam ἑαυτὰς haec Savilius: "Interpres, τοὺς ἄνδρας αὐτῶν: sequitur enim in proxima sententia, τοὺς συνοικοῦντας ὠθεῖν."

AD HOM. LXXXVII.

p. 818 B. not.[l] Locus sic vulgo legitur: Καθάπερ γὰρ δεδοικότες μὴ δόξωσιν ἐλλιμπάνειν τι τοῦ τολμήματος, τοὺς μὲν προφήτας οἰκείαις ἀνεῖλον χερσὶ, τοῦτον δὲ ψήφῳ δικαστοῦ. Οὕτως ἅπαντα πράττουσι, καὶ αὐτόχειρες κ. τ. ἑ. Particulam γὰρ om. G. H. K. M. quorum tres G. H. M. δεδοικότων legunt. Iidem quatuor post τολμήματος plene interpungunt; deinde Καὶ τοὺς μὲν προφήτας denuo incipiunt. Haec nihil omnino ad loci sanationem conferunt. Alter codex L. ceteris, ut vulgo leguntur, manentibus, ἀνεῖλον in ἀνελόντες mutat. Hoc recepto, et distinctione melius constituta, omnia recte fluunt. Formula οὕτως ἅπαντα πράττουσι in clausula sententiae solennis est, ut paulo ante p. 801 B. Hoc Boisius quoque vidit, qui locum proculdubio vitiatum magna contentione sic restituit: Καθάπερ γὰρ......τολμήματος τῶν πατέρων αὐτῶν (ἐπειδὴ τοὺς μὲν πρ. οἰκ. ἀνεῖλον χ. ἐκεῖνοι, τοῦτον δὲ οὗτοι ψ. δ.) οὕτως ἅπαντα πράττουσι.

p. 818 D. not.[v] Cf. Tom. x. p. 245 E. Κἂν γὰρ αὐτόλιθος ᾖ τις, ἐννοήσας ἐκείνην τὴν νύκτα, πῶς ἦν μετὰ τῶν μαθητῶν ἀδημονῶν ...κηροῦ γίνεται ἁπαλώτερος. Tom. iv. p. 39 E. κἂν λιθίνην (Sav. αὐτολιθίνην) ἔχῃ ψυχήν. Floril. p. 559. Εἰ γὰρ λίθος ἦν, εἰ γὰρ σίδηρος, εἰ γὰρ αὐτοαδάμας. Talia composita non raro a librariis tentata sunt: e. g. Tom. ix. p. 464 C. κἂν εὔπορός τις ᾖ, κἂν ὕπατος, κἂν αὐτοβασιλεὺς, *verus et ipsissimus rex;* alii vul-

Digitized by Google

gariter, αὐτὸς ὁ βασιλεύς. Alciphr. Ep. III. 7. ἡμιθνῆτα, μᾶλλον δὲ αὐτονεκρὸν (Barberin. αὐτὸν νεκρὸν) θεασάμενος. Cf. adnot. ad p. 708 C.

p. 818 E. not.[s] Haec καὶ ἐπ' ἐρημίας ἁπάσης cum sequentibus jungunt codices et Nicetas; apud Epit. autem non leguntur.

p. 819 A. lin. 12. Οὐδὲ ἐκεῖνος, nempe Joannes. At vox γευσάμενος a Matthaeo, non a Joanne ponitur. Hujus verba sunt, ὅτε δὲ ἔλαβε τὸ ὄξος.

p. 820 D. lin. 5. "Post χλευάζῃ desiderari videntur nonnulla, veluti haec: ἀλλ' οὐχ οὕτω πικρῶς. Ἠκίσθης;" *Bois.* Vetus, quem imitatus est Montef., pro χλευάζῃ, *verberibus caesus es,* perperam dedit. Innuitur ludificatio, qua regiis ornamentis Christum decoraverunt. Cf. p. 818 A.

p. 821 B. not.[p] δεσπόζῃ. "Sic MSS. uno excepto, qui habet ἄρχῃ. Editi κατάχρῃ, male, ut Savilius ipse suspicatus est." *Montef.* Nimirum Savilius in margine ἴσ. κατάρχῃ notavit.

p. 822 D. not.[1] Verba ab omnibus Editoribus praetermissa habent cum meis Regii 688, 697. Vertit quoque Vetus. Plures hujusmodi lapsus in fine longi operis videbimus.

p. 823 A. not.[r] "Aliquot MSS. πηροῦ δόξαν, melius quam Editi, qui habebant πονηροῦ δόξαν." *Montef.* De hac permutatione dixi in adnot. ad p. 712 B.

p. 823 D. lin. 1. ἐπέτριβον εἰς κακίαν, *in pejora detrudebant* Ge. Minus recte Montef. *in nequitia detinuerint.* Constructio rarior, sed immerito Boisio suspecta, tum hic, tum supra p. 708 C. ἐπιτρίβοντες αὐτοὺς ἐπὶ πολλῷ μείζονα φαυλότητα ἧς ἔχουσιν. Ipsissimam nostri loci formulam habet Isid. Pelus. Lib. v. Ep. 549. Μὴ ἡ θεία μακροθυμία ἐπιτριβέτω σε εἰς κακίαν, ἀλλ' εἰς ἀρετὴν παρακαλείτω.

AD HOM. LXXXVIII.

p. 824 A. lin. 3. λιμᾶ] λειμᾶ L. λιμᾶ 1 Mosq. λαμᾶ Ben. σαβαχθανί] σαβαχθανεὶ H. L. 1 Mosq. σαβακτανὶ M. 1 Mosq. λιμασαβαχθανὶ Ep. λειμὰς ἀβαχθανεὶ Com. Mor. λαμασαβαχθανὶ Sav. De scriptura horum vocabulorum sic statuit Scholiasta cod. G. Ἦλι, Ἦλι, λιμάνα σαβακτάν. Οὕτως χρὴ ἀναγινώσκεσθαι κατὰ τὴν ἀκρίβειαν τῆς Σύρας φωνῆς. Eadem habet Barocc. 189.

Digitized by Google

ibid. lin. 5. ἀκούσαντες καὶ τὰ ἑξῆς, omissis ceteris, Edd. In cod. M. omnia post v. ἐγκατέλιπες desiderantur.

p. 825 C. lin. 7. Ἕτερος δὲ κ. τ. ἑ. "Chrysost. p. 825 CD. ubi "hunc versum repetit, addit: ἕτερος δὲ προσελθὼν λόγχῃ αὐτοῦ "τὴν πλευρὰν ἔνυξεν, idque etiam suis vocabulis repetit, εἰς νεκρὸν "(hoc ergo Joan. xix. 34 convenit, ubi legitur, ὡς εἶδον αὐτὸν ἤδη "τεθνηκότα; minime vero huic loco, cum subjiciatur, πάλιν κρά-"ξας φωνῇ μεγάλῃ) σῶμα λοιπὸν ὑβρίζοντες. Cum igitur Chrys. "saepius, maxime in Evangelio Matthaei, ob parallelismum alio-"rum Evangelistarum voces explicet, dubium est, an hoc Matth-"aeo tribuat. Chrysostomum nec Theophylact. nec Euthym. Zi-"gab. sequitur. Attamen his similia, ἄλλος δὲ λαβὼν λόγχην, "ἔνυξεν αὐτοῦ τὴν πλευρὰν, καὶ ἐξῆλθεν ὕδωρ καὶ αἷμα, addunt apud "Wetsten. C. L. 5. 48. 67. Vers. Aethiop. quibus addidit Gries-"bachius 115." *Matthaei.* Plura vide apud *Wetsten.* ad Matth. xxvii. 49. Haec silentio praeteriit Nostri Epitomator.

p. 827 B. lin. 4. τὸ μάλιστα γένος κατακριθέν. Sic codices; Edd. τὸ μάλιστα κατακριθὲν γένος. Sed infra p. 835 A. τὸ μάλιστα γένος ἀτιμωθὲν omnes habent. Tales inversiones particula haec libenter patitur. Supra p. 317 D. ὅπερ ἐκ τοῦ μάλιστα μὴ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν ἐφάνη, ubi haesit Bois. Nota est formula, μάλιστα ὅσον ἠδύνατο.

ibid. lin. 6. αὗται δὲ παρῆσαν. Gravius vocabulum hic desiderari videtur. Euth. παρέμειναν. Ep. προσεκαρτέρουν. Theoph. καρτεροῦ

p. 827 E. lin. 2. καὶ ἀπελθεῖν καὶ περιχυθῆναι. Vetus: *ad unguendum ipsum accurrerent.* Montef. *accederent et corpus ungerent.* Ridicule. Nec minus imperite Boisius περιχέαι legi vult. Verbum exquisitum est περιχυθῆναι, *effuse amplecti,* idem fere quod περιπτύξασθαι. Vid. *Villoison.* ad Long. Pastor. p. 194. Adde Chrys. Tom. IX. p. 528 A. ἀλλὰ καὶ περιεχύθη καὶ κατεφίλησε, ubi nihil vidit Interpres. Ibid. p. 759 D. in loco nobilissimo: Τίς μοι νῦν ἔδωκε περιχυθῆναι τῷ σώματι τοῦ Παύλου, κ. τ. ἑ. De mortuo posuit etiam Lucian. de Luctu. §. 13. Εἶθ' ἡ μήτηρ, καὶ νὴ Δί' ὁ πατὴρ, ἐκ μέσων τῶν συγγενῶν προελθὼν καὶ περιχυθεὶς αὐτῷ. Imitatatus est Ovidius, Metam. IV. 360.

Et nunc hac juveni, nunc *circumfunditur* illac.

p. 838 B. not.[1] Vetus: *conservum tuum in omnibus pascis atque curas.* Post haec verba aliam et multo breviorem Homiliae conclusionem habet Georgius Trapezuntius, quam ad calcem hu-

Digitized by Google

jus Homiliae excudendam curavit Montanus, haec notans: "Haec "in Graecis hic non habentur, sed alia quaedam, et Homiliae "item duae hactenus desideratae." Reliqua autem pars hujusce Homiliae, necnon integrae Homiliae LXXXIX. et XC, quas non vertit Trapezuntius, ab eodem Montano, ut ipse ait, "ex vetus-"tis Graecis Regiae Bibliothecae codicibus nunc primum Latini-"tate donatae sunt, anno MDLIV." Atque haec est Versio, quae in Edd. Com. et Morel. repetita est. Itaque falsus est Montefalconius in Praefatione Tomi VII. Sect. VI. "In Editis "Latinis operum Chrysostomi, itemque in Graeco-Latinis Comme-"liniano et Morelliano, post octo priores Homilias...*ceterae om-"nes* cum interpretatione Georgii Trapezuntii prodiere." Etiam Matthaeius in Eclog. XIX. et Vir doctus, qui Benedictinam repetitam curavit, plus semel per has Homilias ad *Veteris* Interpretis, qui nullus est, auctoritatem provocant.

p. 828 C. not.[o] Savilium imitatus est Montef. monens, verba διὸ καὶ ἔλεγε deesse in Morel. Paulo post, integra linea a προσαιτεῖ ad προσαιτεῖ ab omnibus Edd. abest. Eadem de causa p. 830 B. verba ὑμᾶς διδάξω τὰ τακτικὰ καὶ παιδεύσω ταῦτα in Edd. Com. Mor. et Ben. exciderunt. Hoc est mehercule *codices conferre.*

p. 829 B. not.[1] Καταιονήσας primus edidit Montef., cujus notam exscribere non gravabor. "Κατανοήσας. Sic Mor. Com. et "codex unus; duo alii κατανοῶν. Savil. κατανοήσας; sed codicis "cujusdam lectionem in margine posuit, ut solet, nempe καταιο-"νήσας, a verbo καταιονάω, *ungo, foveo, emplastro obduco.* Lectio-"nem ergo καταιονήσας quasi mendum habuit: neque hic tantum "vocem hujusmodi rejecit Vir alioquin accuratissimus, sed etiam "Hom. LX. in Genesin, p. 576 E. ubi illud καταιονήσει θεραπεύειν "sic legit ille, κατ' εὐνοίας λόγον μὴ θεραπεύειν. Hic autem κα-"ταιονήσας apprime quadrat: nam agitur de manu torpente et "contracta, quam emplastro emollire satagunt." In nota satis longa, quod maxime scitu necessarium erat, id non dixit bonus Monachus; videlicet, utrum lectionem καταιονήσας in uno aut pluribus librorum suorum invenerit. Id nunc a me dicendum est. Itaque καταιονήσας diserte legitur in meo L. qui Montefalconio est Regius 1934. Alius, Reg. 688, καταιονῶν praebet. Ceteri omnes κατανοῶν, idque vertit Montanus, *frequenter explorans et contrectans.* Verum est, Savilium in margine γρ. καταιονήσας scripsisse, sed per incuriam, ut videtur, pro ἴσ. καταιονήσας. Nam in notis haec ille: "Ingeniosissimus Boisius animadvertit legen-

Digitized by Google

"dum *καταιονήσας, oleo perfundens;* quod verbum cum esset mi- "nus familiare, imperitus librarius mutavit in *κατανοήσας.*" Verbum *καταιονᾶν*, rarius *αἰονᾶν, perfundere, fomentare* (e. g. *ἐλαίῳ* vel *ὕδατι θερμῷ*) e Scriptoribus medicis satis notum est, ut vix opus sit Montefalconii errorem, de *unctione* vel *emplastro* cogitantis, perstringere. Omnia de his verbis occupaverunt *Gatak.* ad M. Ant. v. 9. p. 197. *Piers.* ad Moerid. p. 73. *Wyttenb.* ad Plut. Moral. Tom. vi. p. 550. Horum ex affluentia pauca nobis exempla ponenda sunt. Locus Nostri supra dictus est: Ὅταν γὰρ ᾖ πάθος τομῆς δεόμενον, εἰ μέλλοι ὁ ἰατρὸς τοῦτο καταιονήσει θεραπεύειν, ταχέως ἀνίατον ἐργάζεται τὸ πάθος. Alter Chrys. Orat. xvii. p. 248, 15. Τὰ γοῦν φλεγμαίνοντα τῶν σωμάτων οὐκ εὐθὺς ἐνέδωκε πρὸς τὴν πρώτην καταιόνησιν, ἀλλ' ἂν συνεχῶς ποιῇ τις, ἐμαλάχθη καὶ ῥᾷον ἔσχεν. Theodoret. Tom. iv. p. 793. οὐκ ἀπαυδῶμεν, ἀλλὰ τῇ σπογγίᾳ τοῦ λόγου καταιονῶμεν τῆς ἀπιστίας τὸ πάθος. Vocabula fere synonyma sunt ἐπιβρέχειν, καταπλάττειν, καταντλεῖν, etiam ἐπαντλεῖν. Ultimum Chrysostomo donandum in loco corrupto, Tom. ii. p. 377 E. Διὰ τοῦτο συνεχῶς ἀπαντλοῦμαι τοῖς ῥήμασιν, ὥστε τὸ οἴδημα τῆς ὀργῆς ὑπονοστῆσαι, καὶ καταστα λῆναι τὴν φλεγμονήν. Quid sit ἀπαντλοῦμαι, nemo facile dixerit; lego non magna mutatione, ἐπαντλῶ ὑμᾶς. Tom. viii. p. 170 B. Μετὰ γὰρ τῶν ἔμπροσθεν εἰρημένων, καὶ ἑτέροις αὐτοὺς ἐπαντλεῖ λογοις. Tom. vi. p. 61 C. Ἐπειδὴ γὰρ χαλεπὸν τὸ ἕλκος καὶ δύσεικτον, διὰ τοῦτο καὶ συνεχῶς ἐπαντλεῖν ἔδει. Sed haec hactenus.

p. 829 C. not. [k] Post ἀποστησόμεθα delevi vocem περιοδεύοντες, auctoritatem quatuor codicum et Latini Interpretis secutus. Nam quo sensu hic apte ponatur, equidem non video. Boisius legendum suspicatur περιδεύοντες, *irrigantes;* quod vereor ut Graecum sit.

AD HOM. LXXXIX.

p. 831 E. lin. 4. τοῦ εἶπεν. "Post εἶπεν glossator recens cod. "694 addit τοῖς Ἰουδαίοις, et post ἐγείρομαι adscribit in margine: "τοῖς μὲν γὰρ μαθηταῖς πολλάκις τοῦτο εἴρηται· τοῖς δὲ Ἰουδαίοις "οὐκ (sic) εὕροι κ. τ. ἑ. Et expressit haec additamenta G. Trape- "zuntius [immo Ph. Montanus] in versione Latina." *Editor* Ben. 2[dus]. Etiam Boisius post εἰρημένον addendum τοῖς Ἰουδαίοις putat;

Digitized by Google

quod tamen pro se quisque intelligere possit. Aliter rem expedivit Euthymius, distinguendo inter duas locutiones τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ et μετὰ τρεῖς ἡμέρας. Hoc enim, inquit, nusquam dixit Dominus. Cf. Isidor. Pelus. Lib. II. Ep. 212. Mox verbum ᾔδεσαν rectius cum Montano *intellexerant*, quam *sciebant* cum Montef. vertas. Cf. p. 459 C.

p. 832 B. not.[p] προελθεῖν *e domo exire*. Vid. *Hemst.* ad Lucian. Tom. I. p. 217 Ed. Bip. Theoph. πῶς δ' ἂν ἔκλεψαν οἱ μαθηταὶ, οἱ διὰ τὸν φόβον ἀποκλεισθέντες, καὶ μὴ τολμῶντες ὅλως ἐξελθεῖν; Lex erat, μηδεὶς ἐκπορευέσθω ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ. Exod. xvi. 29.

p. 833 C. not.[c] Codex L. qui fere semper cum Ep. et Mor. consentit, hic lacunam habet. Dicitur autem ἡ τριήμερον (subaudi ἡμέρα) ut ἡ σήμερον ἡμέρα et similia. Τὸ τριήμερον *tertio die* dixit Cyril. Hieros. p. 57 D. καὶ ὁ ταφεὶς Ἰησοῦς πάλιν ἀνέστη τὸ τριήμερον ἀληθῶς.

p. 835 A. lin. 8. Haec Savilius sic exhibet: τὸ μάλιστα γένοι ἀτιμασθὲν διὰ τὴν τῆς Εὔας παρακοὴν εἰς τιμὴν ἄγων. Etiam Euthym. addit, ἐκ τῆς ἀπάτης τοῦ ὄφεως.

p. 835 B. not.[f] Lectio codicum G. H. non est ἀκούσητε παρ' αὐτοῦ, sed παρ' αὐτοῦ ἀκούσητε. Cum his conspirant Reg. 688, Ed. Muss. et Montani Latina. Verba παρ' αὐτοῦ non agnoscunt K. L. Com. Mor. Savilianam autem lectionem in libris non vidi. Porro observandum est, codices, qui ἀπόθεσθε habeant, post ἀκούσητε plene interpungere.

p. 835 E. lin. 1. βλακείας] βασιλείας Com. Mor. Sic quoque Cod. Aug. (apud *Matth.* Eclog. XIX.) qui in multis aliis manifeste vitiosis cum iisdem mire concordat.

p. 836 A. not.[o] Pronomen agnoscunt praeter omnes meos Ed. Muss. et Interpres Latinus.

p. 836 B. not.[r] φαινομένη ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς Sav. Ben. "Post "φαινομένη, τοὺς, quod praebet etiam cod. Aug. collatus a Mat"thaeio, Eclog. p. 209, addidimus e Reg. 694. Savil. in margine "addit τοῖς. Post ἀγορᾶς Savil. [in textu] addit πάντων ὀφθαλ"μούς." *Editor* Ben. 2[dae]. Τοὺς ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς est vetus lectio Edd. Com. et Mor., male a Sav. secundum Ed. Muss. mutata. Etiam additamentum πάντων ὀφθαλμοὺς Mussipontanae debetur.

p. 838 A. not.[k] Τίς γ. π. τῶν σφ. ἑαλωκυιῶν τ. καταχωνεύσασα Sav. Ben. Revocavimus veterem lectionem, insuper a Reg. 688 et cod. Aug. testatam. Nam paulo post sequitur, Τίς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, quod nemo sollicitavit.

Digitized by Google

AD HOM. XC.

p. 839 C. not.[t] ὦ πάντων ἀνόητοι. Cf. adnot. ad p. 391 B.

p. 839 E. lin. 4. Μὴ γὰρ θύραν κ. τ. ἑ. "Doctiss. Boisius lo-"cum suspicatur esse mendosum, quem ex conjectura sic emacu-"lat: Μὴ γὰρ θύραν ἦν ἀνατρέψαι ἕνα μόνον; μὴ γὰρ πλείους "λαθεῖν; Egregie, si libri addicerent." *Sav.* Nihil mutandum. Nimirum verbum ἦν hic non pro δυνατὸν ἦν, sed pro ἔδει positum est, ut saepe apud Chrys. Vid. Indic. s. v. εἰμί. Optime Montanus: *An tum* agebatur, *ut janua everteretur?* Sequentia μὴ γὰρ ἕνα λαθεῖν non intellexit Montef. vertens, *num vel unus latere poterat?* Sensus est: num tale negotium fuit, ut ab uno homine suscipi posset? *num id agebatur, ut unus tantummodo custodes falleret?*

p. 842 B. lin. ult. Μάλιστα μὲν οὖν οὐκ ἐκέλευσεν Ed. Ben. 2[da]. Vocula οὖν, quam hic tacite invexit Vir doctus, deest in Edd. et codd.

p. 843 A. not.[v] Dixi *alios* πλεονεκτεῖν habere. Sic certe post Muss. ediderunt Sav. Ben. Utra scriptura in codice N. legatur, incertus sum. Montanus vertit: *a divitiarumne abstinebis cupiditate?* quem sic correxit F. Ducaeus ad calcem Ed. Muss. *a divitiis per fraudem accumulandis.* Recte, si πλεονεκτεῖν scribatur. Nam aliud est φιλαργυρία, aliud πλεονεξία, *inhonestum lucri studium,* cum aliorum defraudatione fere conjunctum. E. g. p. 52 A. ἔστι μὲν γὰρ δικαιοσύνη τὸ μὴ πλεονεκτεῖν. p. 132 A. τὸν ἅρπαγα καὶ πλεονέκτην. p. 297 C. καὶ οὔπω λέγω περὶ πλεονεξίας, ἀλλὰ περὶ δικαίου πλούτου τέως. Et sic centies. Quare cum in nostro loco de pecunia malis artibus comparanda nulla sit quaestio, multo aptius videbatur πλουτεῖν. Utrumque conjunxit Chrys. Tom. x. p. 85 E. εἰ τὴν ὑμετέραν τῶν πλεονεκτούντων καὶ πλουτούντων κακίαν μετῆλθον.

p. 843 B. not.[w] Haec sic edidit Montef. Πῶς μὲν οὖν οὐ δυνατόν; Ἐγὼ γὰρ τοὐναντίον ἐρῶ πλουτοῦντα. Sic unus meorum K. Particula οὖν deest in N. Com. Mor. "Savil. Πῶς μὲν οὖν οὐ δυ-"νατόν; Ἐγὼ γὰρ τοὐναντίον ἐρῶ· πλουτοῦντα οὐκ ἔνι τούτων ἐπι-"τυχεῖν. Καὶ γὰρ κ. τ. ἑ. Quae desunt in Reg. 694; sed ex-"pressit G. Trapezuntius." *Editor* Ben. 2[dae]. Savilius secutus est Ed. Mussipontanam, ubi eadem leguntur. Quod vero ait Vir doctus, Trapezuntium (vel potius Montanum) haec expressisse, id aliud agenti ei excidit. Nam verba Interpretis sunt: *Immo*

Digitized by Google

vero quomodo fieri non potest? Ego enim de divite contrarium dicam. Quae cum Latinis Montefalconii accurate consentiunt. Equidem, si vulgaris lectio retinenda sit, malim posteriora sic distinguere: Ἐγὼ γὰρ τοὐναντίον ἐρῶ, πλουτοῦντα; ut ad vocem πλουτοῦντα tacite a praecedentibus assumatur, πῶς δυνατὸν τούτων ἐπιτυχεῖν; Sed cum unus codex G. priora sic constituat, Πῶς οὖν δυνατόν; alii vero, ut supra dixi, Πῶς μὲν οὐ δυνατόν; facilius videbatur negantem particulam delere; quo facto, et distinctione leviter mutata, nihil ad perfectam sententiam supplendum erit.

ibid. lin. penult. ἀγγελικοῦ] εὐαγγελικοῦ K. Vid. adnot. ad p. 608 E.

p. 843 C. not.[x] ἀντιτιθεὶς] Sic K. *e regione collocans* Montan. Editi omnes τιθείς. Praecedit syllaba ᾱν.

p. 844 C. not.[k] Verbum καταδύεσθαι cum tertio casu construitur Floril. p. 176. καὶ οὐ καταδύεται τῇ πενίᾳ, οὐδὲ ἐγκαλύπτεται, ἀλλὰ καὶ ἐγκαλλωπίζεται.

p. 845 B. not.[p] Hic duplex homoeoteleuton librarios fefellit, aliis a μεθ' ἡμῶν ad μεθ' ἡμῶν, aliis ab ω̄ν ἦν ad ω̄ν ἦν saltum facientibus. Hinc apparet, posterius ἦν male in Edd. Mor. Ben. desiderari. Cum scriba codicis K. erravit Ed. Muss. Postremo verba καθάπερ καὶ μετ' ἐκείνων ἦν non vertit Montanus. Locum sincerissime edidit Savilius, nisi quod in clausula Ἔσται γὰρ καὶ μεθ' ἡμῶν, voculam καὶ omisit.

ibid. not.[r] Verba τοῦτο γὰρ...κατόρθωμα, a Commelino praeterita, ex Ed. Muss. et Vers. Lat. reposuit Sav. Habentur in tribus meis et Reg. 697. Itaque Montefalconius, praecepti Horatiani memor, *Servetur ad imum* etc. in ultima pagina, vel potius dimidio paginae, duas lacunas, a Savilio jampridem sartas, silentio praeteriit.

Digitized by Google

INDICES.

Digitized by Google

Digitized by Google

INDEX I.

LOCORVM S. SCRIPTVRAE.

GENESIS.

Cap.	Vers.	Pag.
I	11, 20	506 C
II	25	236 D
III	5	171 B
	9	744 E
	13	456 B
	16, 19	361 D
	19	166 A*
	22	186 C
	—	351 A
IV	1	598 C
	24	716 E
VIII	7	77 A
IX	2	635 C
	6	717 D
XII	1	543 A
XVIII	7	405 C
	17	314 A
	20, 21	744 E
	27	312 C
	—	652 C
	—	706 C
XXV	8	337 A
XXVII	29	124 C
XXVIII	20	272 D
XXXVIII	29	37 A
XXXIX	14	803 A
XL	8	598 C
XLI	32	792 B
XLIX	7	124 B
	10	25 C
	—	92 A

EXODUS.

Cap.	Vers.	Pag.
II	24	324 D
IV	2	360 B
V	2	652 C
XI	5	743 D
XII	14	783 A
	16	434 E
XIV	15	248 B
XIX	8	664 C
	18	569 D
XX	5	717 A
	12	522 A
	21	569 D
XXI	16	522 A
XXII	1	536 E
XXIII	5	200 E
XXXII	6	98 B
	10	404 B
	32	404 A
	—	567 D
XXXIII	11	757 B

NUMERI.

Cap.	Vers.	Pag.
III	45 sqq.	585 A
XI	12	404 B
XII	3	757 B
	8	757 B
	14	79 B
XV	32	434 D
	38	703 C
XXX	14	352 C
XXXV	25	761 E

* Vid. adnot.

Digitized by Google

DEUTERONOMIUM.

Cap.	Vers.	Pag.
IV	2	520 C
VI	4	222 B
	—	411 B
	—	700 E
	8	703 B
	11, 12	561 B
XXII	27	76 A
XXV	5	496 C
XXXII	8	599 E
	15	561 B
XXXIII	9	399 C

REGUM I.

I	13	96 B
II	5	611 A
	25	731 A
	30	346 D
VI	6	120 C
	7 sqq.	91 A
	9	279 D
X	3	773 D
XVI	1	79 B
	7	344 A
XXVIII	15	626 A
	—	814 D

REGUM II.

XII	7—9	730 A
XV	25, 26	43 C
XVI	11	43 B
	11, 12	132 B
	—	192 D

REGUM III.

XI	11, 12	24 C
XVIII	18	590 B
	21	305 D
XIX	18	273 A
	20	677 C
XXI	19	305 D

REGUM IV.

Cap.	Vers.	Pag.
V	11	357 A
XIII	21	578 D
XIX	34	24 C
	35	798 D
XX	3	544 E

PARALIPOMENON II.

VI	30	344 A

JOBUS.

I	1	52 A
	—	209 A
III	25	386 C
VII	16	386 D
XI	6	386 D
XXX	25	199 D
	—	386 C
XXXI	1	224 B
	—	386 A
	24, 25	385 E
	25	269 E
XXXVIII	7	736 A
XL	3	388 B
XLII	5, 6	388 B

PSALMI.

II	1, 2	410 B
IV	5	214 B
	—	456 C
V	10	710 D
VI	6	410 D
VII	10	344 A
VIII	3, 4	106 A
XIII	4	677 B
XVII	12	569 E
XVIII	5	310 C
XXI	7	312 C
	—	706 C
	17, 19	410 C
XXII	4	553 A
	5	693 B
XXIII	6	741 A
	8	258 A
XXIV	18, 19	132 B
XXXIII	19	491 B
XXXIV	14, 15	147 A

Digitized by Google

PSALMI.

Cap.	Vers.	Pag.
XXXVI	11	189 A
XXXVII	5	429 B
XXXVIII	13	642 D
XLIV	3	328 B
	11	530 A
	11, 12	39 A
	12	356 A
XLVIII	8	79 A
XLIX	12	351 A
	14	217 B
	23	217 B
L	6	419 D
	19	186 A
	—	491 B
	—	652 A
LII	1	694 E
LVI	5	778 B
LXVII	19	257 E
LXVIII	22	410 C
	—	819 A
LXXI	6	541 B
	7	77 A
LXXV	10	491 B
LXXVI	14	417 A
LXXVII	20	506 D
LXXIX	9	471 A
	13	38 A
LXXXIII	11	67 C
LXXXV	8	417 A
LXXXIX	2	77 A
XCIV	2	183 B
	8	816 D
XCVI	2	569 C
C	6	491 B
CI	4	28 B
CII	20	251 C
	22	257 D
CIII	3	569 C
	15	583 A
CV	2	727 B
	—	788 C
	31	231 B
CVI	16	410 E
	25	335 B
CIX	1	106 A
	7	692 B
CXIII	11	318 A
CXIV	7	361 C

ADNOT.

PSALMI.

Cap.	Vers.	Pag.
CXVIII	71	148 A
CXXIX	1	248 B
CXL	2	217 B
	—	711 D
CXLIV	16	272 C
CXLVI	9	272 D
CXLVIII	9	275 E
	12	76 A

PROVERBIA.

V	2—4	714 B
VI	6, 8	232 B
	30	731 A
	34	52 C
IX	9	91 C
	12	625 D
XII	28	764 C
XVI	5	652 A
XVIII	21	526 E
XIX	17	199 C
	—	659 E
XX	6	536 B
XXIII	13, 14	558 C
XXIV	17, 18	442 A
XXVIII	1	306 A

ECCLESIASTES.

I	1	739 B
II	13	795 C
VII	3	444 A

CANTICUM CANTICORUM.

VIII	6	52 C

SAPIENTIA SALOMONIS.

III	1	336 D
VI	7	322 B
XVI	29	312 B

SIRACIDES.

I	22	822 C
II	2	148 B

SIRACIDES.

Cap.	Vers.	Pag.
IV	8	403 E
	—	527 C
V	6	463 D*
	7	677 D
IX	8	223 D
	15	527 D
X	9	770 E*
XII	13	138 B
XVIII	16	405 E
	—	527 C
	30	714 A
XX	2	794 C
XXVIII	3	764 C
XXX	1	558 C
	20	794 C
XXXII	10	491 C
XXXIV	24	537 B

ESAIAS.

Cap.	Vers.	Pag.
I	10	150 A
	15	526 E
	—	670 D
	18	534 B
	26	75 A
II	4	258 A
III	16	225 B
	16, 17, 24	836 C
V	1	471 A
	2	38 A
	4	163 A
	—	418 C
	—	471 A
	—	672 B
	19	152 B
VI	3	250 D
VII	14	74 C
VIII	3	75 A
IX	5, 6	93 B
XI	6	143 C
	10	106 A
	—	143 C
	—	410 A
XIII	9	464 B
	21, 22	603 E
XIV	13	312 D
XIX	1	569 C
XX	3	236 D
XXIX	13	158 C
XXXV	10	361 D
	—	554 D
XXXVI	12	421 B
XXXVII	35	324 D
XL	3	142 D
XLII	2	541 B
XLIII	26	450 A
XLV	7	279 C
XLIX	15	282 E
LI	1, 2	151 C
LII	7	373 A
	14	804 B
LIII	2	328 B
	7	410 A
	—	410 B
	—	551 C
	8	21 A
	—	410 B
	—	811 C
	9	206 A
	12	258 A
	—	410 B
LVIII	3	352 C
	5—7	572 B
	6—9	553 C
	7	478 C
	9	553 B
LXI	1	258 A
LXVI	1	228 D
	2	186 A
	—	491 A
	—	652 A

JEREMIAS.

Cap.	Vers.	Pag.
I	18	548 C
II	5	672 B
	10	232 A
	11	232 A
	12	614 D
	32	462 B
III	7	666 C

* Vid. adnot.

JEREMIAS.

Cap.	Vers.	Pag.
III	7	718 C
IV	2	230 D
VII	16, 17	460 D
VIII	4	320 E
	—	667 A
	—	816 D
XI	14	79 A
	—	609 A
XIII	10, 12	353 B
XV	1	79 A
	19	755 D
XVII	9	344 A
XVIII	7—10	635 B
XXII	17	712 B
XXIII	23	553 A
XXXI	31	2 A
	31, 32	213 B
	33	2 A
XXXV	2	462 B

BARUCH.

III	35	258 B
	38	21 B

EZECHIEL.

II	5	670 C
	—	744 E
V	5 sqq.	460 D
	7	731 B
XIII	10	671 E
XIV	14, 16	79 B
XVI	6, 9, 14, 26	463 D
	20—22	731 A
	49	98 B
	—	169 A
	—	581 E
	51	420 D
	—	731 B
XVIII	23	477 C
	—	816 D
XX	12	434 D
XXXVI	22	40 B

DANIEL.

II	24	80 B
III	17	67 A

DANIEL.

Cap.	Vers.	Pag.
III	18	66 C
	—	388 A
VII	13	569 C

PRECES TRIUM PUERORUM.

	3, 4, 5	41 C
	15	186 B
	26	68 B

HOSEAS.

IV	2	670 D
	—	717 D
VI	3	283 A
	4	283 B
	6	519 D
IX	7	462 A
XIII	14	258 A

AMOS.

III	6	279 C
VI	6	501 A
	—	763 C
VIII	11	30 C
IX	7	125 B
	—	150 A

MICHAS.

I	11	763 C
III	10	670 D
IV	3	258 A
V	2	92 A
	—	103 B
VI	3	346 A
	—	672 B
VII	5, 6	398 D

JOEL.

I	6	64 B
II	13	248 B

ZACHARIAS.

V	7	429 B
IX	9	258 A

Digitized by Google

MALACHIAS.

Cap.	Vers.	Pag.
II	13	808 A
III	1, 2	258 B
IV	2	258 B
	4, 6	576 B
	5	417 D

S. MATTHAEI

LOCA SUO ORDINE QUAERANTUR.

S. MARCUS.

Cap.	Vers.	Pag.
I	13	168 D
II	7	343 B
	11	343 D
	26	432 D
	27	434 C
III	4	438 B
IV	10	475 E
	13	470 B
	33	487 B
	39	757 C
V	5	777 C
	19	365 E
VI	18	305 D
	—	590 B
	20	495 D
	23	497 C
	52	505 C
VII	11	522 C
	19	526 A*
	24	529 C
VIII	12	540 C
	17, 18	538 B
	—	542 A
IX	6	569 B
	20 sqq.	579 B
	22—25	578 C
	32	578 B
	32	584 E
	34	587 A
X	10	622 D
	17	628 A
	21	628 A
	32	644 C
	35, 37	645 B
XI	13	662 B
XII	14	688 A
	32	695 C
	34	695 B
XV	39	825 D
	44	825 D

S. LUCAS.

Cap.	Vers.	Pag.
I	4	6 C
	6	52 B
	27	25 B
	29	54 B
	34	54 A
	76	179 A
II	14	311 B
	48	34 A
III	2	140 B
	3	140 C
	5, 6	142 E
	10	305 C
	14	273 D
	16	153 D
IV	13	172 B*
	23	208 E
	—	494 C
	25 sqq.	494 D
V	8	42 C
VI	1	431 D
	20	185 B
	22, 23	192 B
	25	444 B
	26	192 A
	30	404 D
	35	199 A
	—	575 A
	36	404 D
	—	435 A
	—	509 B
	—	536 B
	37	602 D
VII	2	313 D

* Vid. Adnot.

Digitized by Google

S. LUCAS.

Cap.	Vers.	Pag.
VII	4	317 C
	5	315 E
	6	316 C
	21	408 E
	29	420 A
	45	501 E
	47	787 C
VIII	22	333 B
	27	777 C
	45, 46	359 A
	46	532 A
	49	357 A
	50	358 C
	55	360 C
IX	8	495 B
	9	305 C
	12	476 A
	28	565 D
	31	567 A
	32, 33	569 B
	45	578 B
	—	584 E
	50	448 B
	54, 55	567 E
	55	346 A
	60	691 A
	62	331 A
X	2	488 C
	8	486 B
	19	651 D
	20	299 E
	—	376 C
	21	426 C
	22	547 D
XI	17	8 A
	20	446 E
	27, 28	468 E
	41	519 D
	—	535 D
	47, 48	714 E
XII	7	562 C
	20	336 E
	32	749 C
	47	322 B
	—	730 E
	49	94 A
	—	398 E
XIII	4, 5	808 D

S. LUCAS.

Cap.	Vers.	Pag.
XIII	23	602 E
	34	730 E
XIV	26	399 C
	—	428 D
	27	428 D
	33	428 D
XV	5	600 D
	7	600 D
XVI	9	81 A
	19	721 D
	26	752 B
XVII	1	594 C
	18	309 A
	34	743 D
XVIII	11, 12	244 C
	12	352 A
	18, 19	329 C
	27	721 E
	31	644 C
	34	550 A
	—	644 C
XIX	5	349 C
	8	349 C
	—	537 A
	—	796 B
	9	349 C
	11	645 C
XX	13	744 E
	14	671 A
	17, 18	671 B
	36	690 B
XXI	3, 4	534 D
	15	381 D
XXII	3	781 D
	7	773 B
	10	773 D
	15	777 A
	—	783 A
	31	785 D
	—	791 E
	32	785 C
	35	370 D
	35—38	797 C
	48	793 B
	49	798 B
	64	804 C
XXIII	34	239 D
	—	610 C

Digitized by Google

S. LUCAS.

Cap.	Vers.	Pag.
XXIII	34	762 D
	40	287 A
	43	188 C
	47, 48	826 E

S. JOANNES.

Cap.	Vers.	Pag.
I	1	204 D
	3	204 D
	—	276 B
	—	548 D
	—	724 A
	10	204 D
	—	211 D
	11	211 D
	12	137 A
	21	575 C
	—	576 A
	29	155 A
	—	161 B
	—	327 D
	—	663 E
	31	140 C
	33	140 C
	—	155 B
	—	407 A
	34	155 B
	—	663 E
	43	180 A
	47	135 C
	48	329 D
	50, 51	547 B
	51	547 B
II	14 sqq.	661 B
	16	825 E
	19	460 B
	—	643 E
	18, 19	663 C
III	13	546 C
	20	694 E
	25, 26	408 A
	29	352 B
	30	407 B
	—	679 C
	31	663 E
IV	1 sqq.	653 B
	5	575 C
	22	628 A

S. JOANNES.

Cap.	Vers.	Pag.
IV	35	488 C
	—	662 E
	37	488 D
	38	367 C
	—	662 E
	49	317 A
	—	530 C
V	6	342 B
	6, 8	667 B
	7	667 C
	14	463 C
	—	667 A
	17	203 D
	—	350 D
	—	431 E
	—	438 A
	31	628 A
	46	149 B
VI	9	505 C
	—	539 A
	17	540 A
	21	515 C
	26	508 C
	62	546 C
VII	4	329 C
	—	468 A
	5	77 C
	—	468 A
	6	329 C
	12	672 A
	23	438 A
	25, 26	672 E
	33, 34	643 E
	37	679 C
	39	368 B
	42	24 B
	52	135 D
VIII	13	179 B
	—	409 B
	28	824 B
	33	151 B
	33, 41	532 C
	39	469 A
	41, 44	231 B
	46	206 A
	48	672 A
	49	755 C
	58	204 C

Digitized by Google

S. JOANNES.

Cap.	Vers.	Pag.
IX	16	345 C
	—	476 D
	—	566 D
	—	672 A
	39	531 D
X	18	825 D
	33	566 D
	33, 37, 38	343 D
	41	419 A
	—	484 D
XI	22	315 A
	25	315 B
	40	315 A
	42	204 A
	48	801 C
XII	2	360 D
	3	711 C
	24	555 D
	—	740 D
	47	576 C
XIII	2	776 E
	7, 8	161 C
	8	551 A
	15	642 B
	22, 26	774 C
	27	776 D
	—	781 D
	35	376 D
	37	568 E
XIV	6	427 C
	12	390 E
	15	694 E
	26	2 A
	27	373 A
	30	206 A
XV	1	155 C
	13	610 B
	14, 15	389 D
	22	411 B
XVI	5, 6	377 D
	12	353 D
	—	549 C
	33	148 A
	—	361 D
XVII	10	211 A
	23	376 D
XVIII	4	793 B
	11	798 A

S. JOANNES.

Cap.	Vers.	Pag.
XVIII	16	648 E
	23	755 C
	28	799 E
	30	801 B
	31	801 D
	36	84 C
	—	811 A
XIX	11	812 C
	21	801 D
	—	806 D
	30	819 A
	34	825 C
	37	736 D
XXI	11	144 E
	15	485 B
	21	786 E

ACTA APOSTOLORUM.

Cap.	Vers.	Pag.
I	7	741 E
	—	786 E
	8	680 E
	9	569 C
II	13	3 B
	29	324 E
	—	432 D
	—	696 D
	34	106 A
III	6	844 C
	12	308 A
	—	787 A
IV	16	304 D
	19, 20	380 A
	20	304 E
	32	269 B
	—	373 D
V	28	304 D
	—	380 A
	41	428 E
VII	59	337 A
IX	4	346 A
	—	828 C
	40	755 B
X	4	519 D
	—	749 D
	14	524 A
	15	786 E
	41	783 E

Digitized by Google

ACTA APOSTOLORUM.

Cap.	Vers.	Pag.
XIII	22	44 B
	—	484 D
	46	111 A
	—	681 B
XVI	15	712 D
XVII	6, 7	384 B
XIX	4	140 D
	—	141 D
XX	30	594 B
XXI	11	144 E
	20	78 A
	—	813 E
XXIII	6, 7	397 C
XXVI	5	689 A

EPIST. AD ROMANOS.

I	18	411 E
	25	563 B
	28	426 E
II	5	731 B
	8—10	411 E
	12	411 D
	—	730 B
	13	664 C
	17, 18	299 C
	21	208 D
III	22	283 C
	23	351 A
	31	206 B
V	3	221 C
	4	764 E
	10	436 A
VI	7	331 C
	17	425 D
	19	675 A
	21	221 C
VIII	1, 2	210 B
	3, 4	206 B
	6, 7	294 A
	18	428 E
	23	251 A
	24	393 B
	32	290 D
	34	239 D
	35	428 E
IX	3	226 A
	5	51 B

EPIST. AD ROMANOS.

Cap.	Vers.	Pag.
IX	6	106 B
	6—8	136 C
	20	776 A
	28	152 E
	30—32	141 A
X	2	97 B
	3	141 A
	—	426 C
	4	206 B
	12	283 C
	14	473 B
	15	373 A
	18	725 C
XI	4	273 A
	8	398 B
	25, 26	656 B
	28	136 A
	29	617 A
	33	612 D
XII	12	249 B
	19	214 A
XIII	4, 5	219 D
	7	688 D
	12	146 B
XIV	4	284 A
	9	690 E
	10	284 A
	15	600 C
XV	2, 3	748 D
	9	681 E
XVI	4	545 A
	18	293 D

EPIST. I AD CORINTHIOS.

I	9	598 C
II	9	157 B
	—	554 E
	10	742 A
	14	287 D
	—	552 C
III	5	704 B
	7	271 C
	18	426 A
IV	4	97 B
	5	284 A
V	5	132 A
	8	435 A

Digitized by Google

EPIST. I AD CORINTHIOS.

Cap.	Vers.	Pag.
V	11	349 C
	12	607 A
VI	3	759 E
	7	214 A
	9	584 A
	9, 10	215 D
	—	584 A
	11	140 D
	15	500 D
VII	3	117 B*
	4	117 A
	5, 10	816 A
	15	637 A
	23	551 C
	25	751 B
	26, 28	188 D
	29, 31	116 C
	30, 31	721 A
	31	690 C
	—	720 E
	32	188 D
	—	279 D
	34, 35	753 C
IX	7, 9, 14	350 C
X	1 sqq.	435 D
	3—5	640 B
	11	30 A
	12	320 E
	—	667 A
	24	748 D
	27	486 B
	31	503 E
	32	197 A
XI	10	599 E
	24	782 C
	27	112 B
	31	450 A
	—	456 C
	31, 32	642 E
XII	26	591 D
	31	376 C
	—	486 D
XIII	2	300 D
	3	748 E
	4	695 B
	8	610 A
XIII	9	427 E
	10	209 E
XIV	20	410 D
	—	765 B
	22	163 D
XV	8, 9	312 D
	9	42 C
	—	706 C
	26	411 C
	33	30 B
	36	740 D
	41	560 A
	52	752 A

EPIST. II AD CORINTHIOS.

Cap.	Vers.	Pag.
I	4	543 C
	8, 10	334 A
II	2	102 A
	4	591 D
	7, 11	816 C
	16	197 E
III	3	2 B
IV	4	426 E
	16	764 E
	17	221 C
	—	428 D
	17, 18	291 E
V	19	217 D
	20	762 B
VI	15	361 A
VII	2	374 D
	5	594 B
	—	725 B
	10	187 C
	11	31 B
VIII	5	190 B
	13, 14	401 B
IX	6	81 B
	8	562 D
X	6	439 E
XI	2	679 A
	3	97 B
	12	372 D
	13, 26	725 B
	26	594 B

* Vid. adnot.

EPIST. II AD CORINTHIOS.

Cap.	Vers.	Pag.
XI	29	591 D
	—	750 B
XII	7	148 A
	9	312 A
	—	379 A
	—	608 D
	15	374 E
	—	656 D

EPIST. AD GALATAS.

I	4, 5	563 B
	13	347 D
	15	639 B
II	8	679 D
	—	681 A
III	28	712 C
IV	4	51 A
	14, 15	545 A
	15	636 E
	22, 24	213 B
V	2	137 A
	12	623 C
	22	562 D
	24	691 B
VI	4	785 B
	8	304 B
	14	460 A
	—	552 D
	17	221 C

EPIST. AD EPHESIOS.

II	14	38 A
IV	26	217 E
V	14	667 A
	32	679 A
VI	2, 3	188 C
	12	99 A
	—	292 B

EPIST. AD PHILIPPENSES.

I	23	295 C
	—	337 A
	23, 24	749 A
II	10, 11	411 C

EPIST. AD PHILIPPENSES.

Cap.	Vers.	Pag.
II	17, 18	430 C
III	2	244 D
	14	221 D
	19	102 A
IV	4	95 B
	5	720 E
	5, 6	746 B

EPIST. AD COLOSSENSES.

I	6	725 D
	23	725 C
	24	221 C
II	3	742 B
	14	409 E
III	15	310 D
	17	561 E

EPIST. I AD THESSALONICENSES.

II	14, 15	191 C
	15	680 A
	19	591 D
III	8	591 D
IV	5, 13	242 D
	16	488 E
	—	737 B
	—	752 A
V	3	742 D

EPIST. II AD THESSALONICENSES.

II	9, 10	735 B
III	10, 13	403 A
	15	403 A

EPIST. I AD TIMOTHEUM.

I	9	209 A
II	8	256 B
	—	290 B
	—	527 C
	9	225 B
	—	510 C
	—	836 D

Digitized by Google

EPIST. I AD TIMOTHEUM.

Cap.	Vers.	Pag.
III	6	186 B
	—	652 A
V	5	364 A
	20	284 B
	23	582 D
VI	6	575 B
	—	721 A
	9	720 D
	10	628 A
	—	634 A
	—	694 E
	—	721 A
	16	527 D

EPIST. II AD TIMOTHEUM.

II	12	636 D
	25	346 A
III	5	288 B
IV	2	284 B
	7	544 E
	8	648 B
	15	288 B
	17	383 B

EPIST. AD TITUM.

II	8	346 B
	11, 12	575 D
	13	575 D
III	10	288 B

EPIST. AD HEBRAEOS.

Cap.	Vers.	Pag.
I	7, 8, 13	647 A
III	3	416 E
IV	13	260 D
	—	572 A
V	12	233 A
X	28, 29	730 D
	29	789 E
	32, 33	192 E
	37	146 B
	—	720 E
	—	746 B
XI	13	136 B
	14—16	136 B
	38	71 B
XII	2	804 D
	4	241 A
	6	174 C
	12	667 A
	14	190 A
	—	640 D
XIII	4	527 A
	13	804 D

EPIST. AD JACOBUM.

IV	6	651 E

EPIST. I AD PETRUM.

III	15	384 A

LOCA QUAE IN ADNOTATIONIBUS OBITER ILLUSTRANTUR.

	Adnot. ad
Exod. i. 14.	675 C
1 Reg. xvii. 4.	589 A
Matth. vi. 27.	589 A
—— vii. 3.	363 A
—— ix. 6.	329 B
—— xi. 25.	363 A
Luc. xviii. 7.	334 A
Rom. vi. 17.	363 A
Rom. xi. 11, 14.	656 B
1 Cor. xiii. 7.	44 A
2 Cor. iv. 18.	350 B
—— xii. 7.	169 D
Coloss. iii. 17.	171 D
Philipp. ii. 30.	569 A
1 Tim. iv. 3.	705 A
Jac. i. 11.	388 E

Digitized by Google

INDEX II.

VERBORVM, LOCVTIONVM ET VARIARVM LECTIONVM.

ἀγαθός. ἀγαθῶν conf. c. ἀγώνων 242 B. c. ἀρετῶν 44 C. c. καλῶν 305 E. ἀγαθώτερος 453 C.

ἀγαπᾶν, seq. ὅτι 839 D.

ἀγαπητὸν, *satis est, bene actum videtur* 99 A. 179 C. al. Diog. L. x. 118. συνουσία δὲ ὤνησε μὲν οὐδέποτε, ἀγαπητὸν δὲ, εἰ μὴ καὶ ἔβλαψεν: h. e. vertente Cic. Tusc. v. 33. *omninoque genus hoc voluptatum optabile esse, si non obsit; prodesse nunquam.* Cf. *Sturz.* Lex. Xenoph. s. v. Saepe in h. v. lapsi sunt Interpretes; e. g. Vetus 29 A. 299 B. Montef. 417 A.

ἀγγαρεύειν quid sit 238 A.

ἄγγελος q. d. ἀπαθὴς 466 A. de monachis 674 C. bis.

ἀγγελικὴ πολιτεία 608 E. *not.* 624 E. ἀγγελικὸς, εὐαγ. conf. 608 E. *not.* 843 B. *not.*

ἄγειν, ἐνάγειν conf. 348 E.

ἀγελάζεσθαι 168 D.

ἀγήρατος, ἀγήρως, ἀκήρατος conf. 668 BC.

ἄγκυρα ἱερὰ 388 A.

ἀγνωμοσύνη, *perversitas, protervitas* 72 B. (perperam *desidia,* Montef. ad loc.) Contrarium est τὸ καταπειθὲς 664 B.

ἄγνοια conf. c. διάνοια 338 D. c. ἄνοια 790 A.

ἄγραν σοβεῖν 172 E. *not.* Cf. *Matth.* ad Euth. III. 684.

ἀγριαίνειν,—εσθαι 629 A. *not.*

ἀγριώτερος, ἀλογώτερος 176 A.

ἀγροικικώτερος 55 C.

ἀγυρτῶν βίος 552 E.

ἄγχειν (καὶ ἀποπνίγειν) de duro creditore 201 D. 202 A. Cf. *Wetsten.* ad Matth. xviii. 28. οἱ ἀγχόμενοι, *afflicti, oppressi* 658 E. ἄγχειν conf. c. ἐλέγχειν 153 C. c. ἀνέχειν 214 A. ἄγχεσθαι, μάχεσθαι 432 A.

ἀγωγὴ de galli cantu 805 CD.

ἀγώγιμα, *merces* 583 E.

ἀγών. ἀγώνων, ἀγαθῶν 242 B.

ἀγωνία, *timor* 455 D (ubi male Ben. *concertatio*) 786 B.

ἀγωνίζεσθαι, de re 591 B. Cf. VIII. 214 A. ἀναχωρήσας ἀφίησιν αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὸ ἔργον ἀγωνίζεσθαι παρ' αὐτοῖς.

ἀγωνοθέτης 556 C.

ᾄδειν, *celebrare* 652 C. 768 B. ᾀδόμενος, διδόμ. δηλοὺμ. conf. 447 A.

Digitized by Google

ἀδέκαστος 267 E. 269 C. 307 A.
ἀδημοσίευτος 606 C.
ἀδιασπάστως 790 D.
ἀδιαφορία (βρωμάτων) 308 D.
ἀδιαφόρως conf. c. διαφόρως 368 D. *not.* 708 E. c. διαφόρους 501 A.
ἀδικεῖσθαι τοῦτο (al. τούτῳ) 412 C. *not.*
ἀδιορίστως conf. c. ἀορίστως 269 C. c. ἀδιόρθωτος 774 D.
ἀθάνατος (θάνατος) 535 A. *not.*
ἀθλοφόρος, θαλλοφόρος 16 C.
ἀθρόον, ἀθρόως conf. 20 B. 348 B.
ἀθυμεῖν. ἀθυμήσωμεν, θαυμάσωμεν conf. 543 A.
ἀθυμία conf. c. ἐπιθυμία 244 A. 385 D. 582 E. c. ῥᾳθυμία 823 C.
αι, ε, idem sonus 752 A. *not.*
αἰδὼς πρὸς τὰ καλά, non κακὰ 815 C. *not.*
αἴθριος, *sub dio* 760 D.
αἱμάσσειν. ᾑμαγμένα χείλη, sc. fuco 355 A.
αἱμοβόρος 499 B.
αἰνίττεσθαί τινα 350 D. *not.* 791 D. (ubi *reprehendere* Ge. ἀδήλως ἐλέγχειν Bois. Rectius *perstringere* vertas, quam cum *Abresch.* ad Aristaen. I. 27. *irridere, insultare.*) αἰν. τινὶ, τινὰ conf. 695 A.
αἴρειν, ἕλκειν conf. 682 A. αἰρεῖσθαι, vox nihili 212 C. *not.*
αἱρεῖν. ἑλεῖν *capere, sibi devincire* 265 B. 666 A. adversarium *convincere* 211 C. 522 C. εἷλε, εἶχε conf. 666 A. ἑλοῦσαν, ἐπελθοῦσαν conf. 726 A. *not.* αἱρεῖσθαι, ἀναιρεῖσθαι (κακίαν) conf. 212 C. *not.*
αἰσχρός. αἴσχιστα, ἔσχατα conf. 497 D. 541 B. 593 C.
αἰσχύνεσθαι, *erubescentes inducere* 221 C. *not.*
αἰσχύνη, ἀσχημοσύνη conf. 778 C. 796 A. 802 B. IV. 456 E.
αἰχμαλωτίζειν 264 A.
ἀκάθεκτος 154 C. 263 A.
ἀκαρὴς ῥοπὴ, *punctum temporis* 320 B.
ἀκαριαῖος χρόνος 180 C. 735 D. ἐν ἀκαριαίῳ 726 A. 787 B.
ἀκατανάγκαστος 555 D.
ἀκατάπληκτος 333 C.
ἀκατάστατος 316 A.
ἀκατέργαστος 474 B. X. 377 A.
ἀκάτιον 726 D.
ἀκήρατος, ἀγήρατος conf. 668 BC.
ἀκήρυκτος πόλεμος 173 C.
ἀκίνδυνος. ἐξ ἀκινδύνου, ἔξω κινδύνου conf. 155 A.
ἀκίχητα διώκειν 631 D. (ubi ἀκατάληπτα διώκειν L.) Cf. *Matth.* N. E. p. 21.
ἀκκίζεσθαι 376 B. *not.*
ἀκμάζειν, ἐνακμάζειν conf. 303 E. ἀκμάζουσα ἀξίνη 152 B.
ἀκολουθεῖν ἑαυτῷ, *secum non pugnare* 651 A.
ἀκονᾶν τὴν γλῶτταν 528 A.
ἀκούειν, in re foenebri 199 B. *not.*
ἀκράδαντος 609 B. *v. l.*
ἄκρατον φῶς 570 D. 571 E.
ἀκροάτης, θεάτης conf. 308 D.
ἀκροβατεῖν 511 C.
ἀκρόδρυα (τὰ) 684 D. *recentes herbae* Ge. *arborum baccae* Montef. Cf. *Schweigh.* ad Athen. p. 52 A.
ἀκρόπολις 423 C. sensu metaph.

Digitized by Google

186 C. conf. c. μητρόπολις 634 A. *not.*
ἀκρόχολος 430 D. 780 C. Cf. *Lobeck.* ad Phryn. p. 664.
ἀκρωτηριάζεσθαι, de eunuchis 623 D.
ἀκτήμων 722 A. ἀκτημοσύνη, *voluntaria paupertas* 10 B. 261 D.
ἀκτὶν (ἡ) et αἱ ἀκτῖνες, non addito τοῦ ἡλίου, 205 A. *not.*
ἄκυρός τινος 284 C. τὰ ἀκυρότερα 771 D.
ἀκωλύτως 390 D. *not.*
ἄλας. ἀλῶν, ἄλλων conf. 501 D. 774 A. Vid. κοινωνεῖν.
ἀλάστωρ δαίμων 381 A.
ἀλγεῖν τι 197 A. Edd. ἀλγεῖν πρός τινα, *in aliquem incitari* Ge. 765 A.
ἀλεία 157 A. 180 B.
ἀλείφειν τινὰ, *animum alicui addere,* 192 C. 323 C. 333 D. seq. ἐν 514 B. ἠλειμμένος, ἀληλιμμένος 729 A. ἤλειφεν, εἴληφεν conf. 567 B. [Cf. IX. 570 C. ἐπειδὴ αὕτη μάλιστα τὸν ἀκροατὴν ἤλειφεν ἡ ἐλπίς; ubi ante Montef. edebatur εἴληφεν.]
ἄληπτος βίος 250 D. 253 C. conf. c. ἀνεπίληπτος β. 664 E.
ἀλήστευτος, ἄσυλος conf. 364 A. *not.*
ἀλίζειν 193 E.
ἁλίσκειν. ἁλίσκεσθαι ψεύδους (alii ψευδής) 594 D. ἁλοὺς ἐγκλήμασι, locutio suspecta 807 C. *not.* ὁ ἁλούς τινος 64 C. *not.* ὁ ἁλοὺς, absente pronomine, 270 B. 676 A. 822 C. al.
ἀλλὰ pro ναὶ ἀλλὰ 149 C. *not.*
ἀλλὰ in apodosi 93 C. *not.* 662 C. *v. l.* ἀλλὰ γὰρ 494 A. ἀλλὰ omissum ante ἄλλως 271 A. ἀλλ' οὐχ ὁ δεῖνα, non addito οὕτως vel τοιοῦτος 312 D. *not.*
ἀλλεπάλληλος 707 A. *v. l.* Cf. *Matth.* N. E. p. 82.
ἄλλος. ἄλλοις, ἀλλήλοις conf. 484 A. ἄλλων, ἀλῶν conf. 501 D. 774 A. ἄλλων, πολλῶν conf. 630 D.
ἄλλως, ὅλως conf. 447 B. 728 D.
ἀλλοτριᾶν. τὸ ἠλλοτριωμένον, *aversio* 488 B.
ἀλογία, ἀπολογία conf. 243 B. 259 C.
ἄλογος. ἄλογον, *animal* (proprie *qua rationis expers est,* sed haec notio non raro negligitur) 201 B. 441 A. 474 B. 662 C. 676 D. 717 D. *not.* 808 C. [In hodierna Graecitate ἄλογον *equum* significare notum est. Sic VI. 273 D. εἰ δὲ βούλει δρόμον ἀλόγων ὁρᾶν, τίνος ἕνεκεν οὐκ ἔζευξας τὰ ἄλογα ἐν σοὶ πάθη;] ἀλογώτερος, ἀγριώτερος conf. 176 A.
ἀλύειν, *animo concidere, languere, remissum esse, cessare,* 255 C. 292 C. ἀλύειν πρός τι 16 A. 267 D.
ἀμαθαίνειν 159 C. Cf. *Ast.* Lex. Plat. s. v.
ἀμαζόβιος 683 D.
ἀμάρα 582 A. *not.* ἐν ἀμάρᾳ καὶ βορβόρῳ III. 452 A.
ἁμαρτάνειν. ἁμαρτῶν 607 B. *v. l.* ἁμαρτῶντας 717 A. *v. l.* Cf. var. lect. ad VI. 47 A.

Digitized by Google

ἀμαύρωσις 826 A.
ἄμαχος, ἀμήχανος conf. 308 E.
ἀμβλωθρίδιος 574 E.
ἀμείβειν τόπον ἐκ τόπου 371 D. 625 E. *ἀμείβειν, ἀμείβεσθαι* conf. 176 AB.
ἀμέλει 489 A.
ἀμελεῖν. ἠμελημένος, negligens 624 A. 664 E. 675 D.
ἀμύητος, nondum baptizatus 59 C. 146 A. *not.* 252 C. conf. c. *ἀμετανόητος* 730 C.
ἀμύνεσθαι τοῖς ἴσοις 234 D. 238 D. (ubi Bois. conj. *ἀμείβεσθαι.*)
ἀμφιβάλλειν 335 E. *not.*
ἀμφίβολος 812 D. *ἀμφιβολία* 419 E.
ἀμφίθυρα (τὰ) aulaea, vela quae ad januas appendebantur 796 AB. Male de *januis biforibus* accepit Montef. Vetus in priori loco *mensas*, in altero *portarum velamina* vertit. Adde XI. 23 D.
ἀμφότερος, ἑκάτερος conf. 419 B.
ἄν. Optativum sine *ἂν*, interrogando 417 C. 507 C. affirmando 275 C. 419 C. *δ' ἂν* in *ὅπου δ' ἂν* et sim. 328 D. *not.*
ἀναβαίνειν, ὑπεραναβαίνειν conf. 3 B. *not.* [Adde VIII. 73 D. *οἱ μὲν γὰρ ἀναβεβηκότες τοῦ λαοῦ τὴν ἀσθένειαν.* Sic Sav. Ben. et duo codd. a novissimo Ed. inspecti: Commelin. *ὑπεραναβεβηκότες.*]
ἀναβάλλεσθαι εἰς σημεῖα 486 C.
ἀνάγειν conf. c. *ἐνάγειν* 63 B. 167 E. 222 D. c. *ἀνάπτειν* 236 A. *Pors.* ad Eur. Med. 106. *ἀναχθῶσιν, ἐνεχθῶσιν, ἀνενεχθῶσιν* conf. 546 B.
ἀναγεννᾶν, γεννᾶν conf. 517 B. 711 A. (cf. 787 D. *v. l.*) *ἀναγεννηθῆναι*, de Baptismo 551 B.
ἀνάγραπτος 491 D.
ἀναγωγή. κατ' ἀναγωγὴν, per allegoriam 338 B.
ἀναδεῖσθαι στέφανον 148 B. *τὸ τῶν Χριστιανῶν ὄνομα* 116 A. II. 151 A. ubi deteriorem lectionem *ἐνεδύσατο* secutus est Montef.
ἀναδέχεσθαι, δέχεσθαι (μαχὰς) conf. 173 C.
ἀνάθημα 796 E. *ornamentum* Ge. (ex Hom. Od. *a.* 152.) *donum* Ben.
ἀναιρεῖν τὸ μὴ ποιεῖν 190 B. *ἀνέλῃς, ἐξέλῃς* conf. 486 C. *ἀναιρεῖσθαι, αἱρεῖσθαι* conf. 212 C. *not.* *ἀναιρετικὸς* 218 B.
ἀναισθητεῖν, ἀναισχυντεῖν conf. 104 C. 778 D.
ἀναίσθητος conf. c. *ἀναίσχυντος* 588 D. X. 95 C. c. *ἀναιδὴς* 479 D.
ἀναισχυντία (ἡ Κυνικὴ) 144 C.
ἀνακαγχάζειν 98 A. conf. c. *ἀνακακχ.* et *ἀνακαχλ.* 60 B. *not.*
ἀνακαινίζειν, ἐγκ. conf. 552 A.
ἀνακαίνισις,—νωσις,—νησις 787 D.
ἀνακαλεῖσθαί τινα 812 A. *τι* 616 A.
ἀνακόπτειν 116 A.
ἀνακρούεσθαι, de cithara 475 A. *τινὰ, reprimere* 813 B.
ἀνακυκλοῦσθαι 363 C.
ἀναλογία τῶν μελῶν 844 B.
ἀναλύειν τὸ γεγενημένον 361 B.
ἀναμετρεῖν, ἀναμένειν conf. 525 E.
ἀναμνῆσαι, ἀνανῆψαι conf. 811 C.

Digitized by Google

ἀναμοχλεύειν, inquietare, molestiam inferre 472 A.

ἀνανῆψαι conf. c. ἀναμνῆσαι 811 C. c. ἀναπνεῦσαι 707 A.

ἀναξηραίνειν γαστέρα 575 A.

ἀναπαύειν τινὰ, *mulcere* 7 B. 193 C. τὸν νόμον 89 A. 161 E. 205 B. (ubi Edd. ἀπολύειν). ἀναπαύεσθαι, *cessare* 824 D. conf. c. παύεσθαι 465 B. seq. τινὶ vel ἐπί τινι 652 A.

ἀναπηδᾶν seq. genit. sine ἐκ 47 A. *not.* Codicum lectio defendi potest ex Aesop. Fab. CVI. Ed. Schneid. τοῦ φορείου ἀναπηδήσασα.

ἀναπίπτειν 45 B. 81 A. al. τὸ ἀναπίπτειν κυρίως ἐπὶ ψυχῆς ἐστιν· οἷον ἀθυμεῖν, ὀλιγωρεῖν. Athen. p. 23 B. ἀναπεπτωκότες, *desides, remissi* 281 C.

ἀναπλάττειν παρ' ἑαυτῷ 545 D.

ἀναπληροῦν 487 E. *not.*

ἀναπλοῦν 398 A. 487 E. *not.* [Adde IX. 543 A. ὅπερ καὶ αὐτὸ μετὰ πολλῆς ἀναπλοῖ τῆς σαφηνείας.]

ἀναπνεῖν, ἀποπνεῖν 331 D. *not.* ἀναπνεῦσαι, ἀνανῆψαι 707 A.

ἀναπολῆσαι, ἀναποδίσαι 534 A.

ἀνάπτειν, ἀνάγειν conf. 236 A.

ἀναπτεροῦν 145 C. -οῦσθαι 103 C. 359 B. 444 A. in malam partem 354 A.

ἀνάρπαστος de urbe, i. q. ἀνάστατος 736 E.

ἀναρριπίζειν 156 D. 423 D.

ἀναρτᾶν τι ἐπί τινα 74 B. -ᾶσθαι 484 C. *not.*

ἄναρχος Deus 244 A.

ἀνάστασις, ἔγερσις 376 C. *not.*

ἀναστοιχειοῦν *in elementa resolvere* 181 B. *not. reformare, renovare* VIII. 80 A. ἀναστοιχείωσις *restauratio* IV. 239 E.

ἀναστρέφειν, ἀνατρέπειν conf. 214 E. 642 E. ἀναστρέφειν, ἀποσ. 718 B. ἀναστρέφειν, ἐπανασ. 363 B.

ἀναστροφὴ, ἀνατροφὴ 713 A.

ἀνατείνεσθαι, *orationem dirigere*, suspectum 185 B. *not.* ἀνατ. ἀπειλὴν 147 E.

ἀνατιθέναι, *in acta referre* 322 A.

ἀνατρέπειν θύραν 130 E. 839 E. δωρεὰν, *revocare, irritam facere* 616 C. τάξιν 242 E.

ἀνατρεπτικὸς 610 A.

ἀνατρέχειν, καταφεύγειν 700 E.

ἀναφέρειν. ἀνήνεγκαν, ἤνεγκαν conf. 494 B. 593 E. (cf. 584 D). ἀνενεχθῶσιν, ἐνεχθῶσιν, ἀναχθῶσιν 546 B. ἀναφερόμενοι (ὦμοι) 232 A.

ἀναφύρειν 788 BC.

ἀναχαιτίζειν 751 E. 814 A.

ἀναχρωννύναι 101 B.

ἀναχωρεῖν de Christo 180 B. *not.* 504 A.

ἀναχώρησις, *solitudo* 568 C.

ἀνδραγάθημα 767 B.

ἀνδριαντοποιὸς 605 B.

ἀνεγχώρητος, ἀνεγχείρ. 483 C.

ἀνελεημοσύνη, ἐλεημ. 158 A. *not.*

ἀνελεὴς, an Graecum 249 B. *not.* conf. c. ἀνηλεὴς ibid.

ἀνελεύθερος,-α,-ον 836 B.

ἀνενδεὲς (τὸ) 372 D.

ἀνενέργητος 223 B.

ἀνέπαφος, de virgine 58 A. 77 A. (= ἄφθορος *Ruhnk.* ad Tim. p. 133). de thesauro 166 C.

Digitized by Google

ἀνεπαίσθητος, ἀναίσθ. 530 C.
ἀνεπηρέαστος 267 A.
ἀνεπίληπτος, ἄληπτος 664 E.
ἀνεπινοήτως 538 E. *v. l.*
ἀνεπιτίθεσθαι 621 C. *not.*
ἄνεσις, *recreatio, requies, commoditas rerum* 68 A. 72 A. 132 C. 176 C. etc. Cf. Lexica N. F.
ἄνεσις, ἀντίδοσις conf. 401 A.
ἄνετος βίος 174 C.
ἀνέχειν, *sustentare* animum 133 C. *retinere* iram 712 A. *coercere* 214 A. (ubi Edd. ἄγχωμεν: codices ἄγχειν, ἀνέχειν aut ἐπέχειν habent. Vetus *reprimere:* Arm. *admonere, castigare.*) ἀνάσχοις Edd. vitiose 500 B. ἀνέχεσθαι ποιεῖν (alii ποιῶν 296 E.) τι 272 E. 422 A. al. οὐκ ἀνέχεσθαί τινος, *non curare* 762 A. *not.* ἀνέχεσθαι, ἀντέχεσθαι conf. 612 B. 701 A.
ἀνηλεής, ἀνελεής conf. 249 B. *not.*
ἀνήνυτος, ἀδύνατος conf. 107 B.
ἄνθος, *oris color* 395 D. ἀνθῶν, gen. pl. 763 E. Alio loco 275 C. codices fluctuant inter ἀνθῶν et ἀνθέων.
ἀνθρωπάρεσκος 700 B.
ἄνθρωπος conf. c. οὐρανὸς, ναὸς, ὄνος, ἄνω, πρῶτος 179 D. *not.* ἀνθρώπων, ἀνδρῶν conf. 809 B. ἀνθρώποις, ἀνδράσι conf. 698 D. *not.* ἄνθρωποι, πολλοὶ conf. 744 B.
ἀνθυποστρέφειν, ἀνθυποφέρειν 397 B. *not.*
ἀνία, ἄνοια, ἐπάχθεια 510 B. *not.*
ἀνιέναι, de feris 603 D. *not.* ἀνεῖται, ἄνεισι conf. ibid. ἀνίησι, ἀνίστησι 631 A. ἀνειμένος καὶ φαιδρὸς 419 C.
ἀνιλεῶς, vox nihili 249 B. *not.* [I. 721 D. ἀναισχύντως καὶ ἀνιλέως (sic). Lege ἀνηλεῶς.]
ἀνιμᾶσθαι, metaph. pro ἀνακτᾶσθαι 583 B.
ἀνιστάναι. ἀναστῆναι, de statua 356 A. *not.* ἀνίστησι, ἀνίησι conf. 631 A.
ἀνιστόρητον (τὸ) τῶν τόπων 780 D.
ἀνοηταίνειν 361 A.
ἀνόητος, ἀνόνητος conf. 354 A. 425 D. 598 B. 748 A. 800 C. Cf. 1 Tim. vi. 9.
ἄνοια conf. c. ἀπόνοια 619 E. 689 A. c. ἀνομία 710 C. c. ἀπέχθεια 510 B. *not.* c. ἀνία ibid. c. ἄγνοια 790 A. c. κατηγορία 292 D.
ἀνοίγειν. ἀνοίγων, ἀνορθῶν conf. 427 A. ἤνοιξε, ἔνυξε conf. 825 C. ἀνοίγνυσι 519 D.
ἀνόνητος. Vid. ἀνόητος.
ἀντάξιος, ἀνάξιος, ἄξιος conf. 579 C. *not.*
ἀνταπόδοσις. Vid. ἀντίδοσις.
ἀντεγγράφειν 158 E.
ἀντεπάγειν. ἀντεπήγετο, ἀντεπείγετο conf. 171 C. *not.*
ἀντέχεσθαι, ἀνέχ. 612 B. 701 A.
ἀντὶ τοῦ interpolatum 401 B. 448 B.
ἀντιβλέπειν πρός τι 767 A. ἀντιβλέψαι, ἀντιλέξαι conf. ibid.
ἀντιδιαστέλλειν 390 D. *not.*
ἀντίδοσις conf. c. ἀνταπόδοσις 131 E. 132 D. 643 D. 761 B. Cf. var. lect. ad IX. 753 E. Ed. Ben. 2^{dae}. conf. c. ἄνεσις 401 A.

Digitized by Google

ἀντιλέγειν ἐπὶ τούτοις 177 E. ἀντιλέξαι, ἀντιβλέψαι 767 A.
ἀντιλογία, ἀπολογία 681 B.
ἀντινομία 620 B.
ἀντιποιεῖσθαι, ἀντέχεσθαι 189 B.
ἀντιπρόσωπος 470 A.
ἀντίῤῥησις 622 C. 786 B.
ἀντιστρατεύειν 220 B.
ἀντιστρέφειν τὴν τάξιν 280 C. al. ἀντιστρόφως 220 D.
ἀντιτυπία 78 A.
ἀντιφιλοτιμεῖσθαι 235 B. 721 B.
ἀντλεῖν, *experiri*, conf. c. ὁρᾶν 363 C. εἰς πίθον τετρημένον 739 A. *not.*
ἀνύειν. ἤνυσας, ἔδωκας conf. 537 A.
ἀνυπόδετος 236 D. 842 B.
ἀνυστικὸς 534 E.
ἄνω, *in cruce* 762 D.
ἀνώγεων. De scriptura hujus v. 789 A. *not.*
ἀνωμαλία ἀέρων 144 C. mentis 443 E. sortis humanae 250 A. 503 D.
ἀνώτερος, φανότερος conf. 177 D.
ἄξιος λόγου 137 A. *not.* τὴν ἀξίαν ἐκτιννύναι 612 D. ἄξιος, ἀντάξιος conf. 579 C. *not.*
ἀοίδιμος 835 A. *v. l.*
ἀορίστως, ἀδιορίστως conf. 269 C.
ἀπάγειν conf. c. περιάγειν 337 D. c. ἀπάγχειν ibid. *not.* ἀπάξει, ἀπαλλάξει conf. 604 B. ἀπάγειν subaud. βίου 337 D. *not.*
ἀπαγορεύειν, *desperare* 232 E. πρός τι 323 E. ἀπηγορευμένα (τὰ), *prohibita* (male *desperata crimina* Ge.) 285 D.
ἀπαγχονίζεσθαι, *invidia rumpi* 454 C.
ἀπαγωγὴ, de carcere 378 D. conf. c. ἐπαγωγὴ 133 C.
ἀπάθεια, de angelis 251 D. ἀπαθὴς, εὐπαθὴς, ἐμπαθὴς conf. 395 E. *not.*
ἀπαιτεῖν debitorem 199 B. ἀπήτησε, ἀπέτισε conf. 717 B. *not.*
ἀπακριβοῦσθαι 560 B.
ἀπαλλαγὴ, ἀποδημία conf. 219 C.
ἀπαλλάττειν ἔκ τινος 125 B. Edd. 479 C. *v. l.* ἀπαλλάττειν subaud. ἐγκλήματος 503 B. ἀπαλλαγῆναι, ἀποῤῥαγῆναι conf. 265 D.
ἁπαλὸς, μαλακὸς conf. 818 D.
ἀπαναισχυντεῖν 581 B.
ἀπαντᾶν, καταντᾶν conf. 291 D. ἀπαντήσεσθαί τινι, locutio suspecta 370 A. ἀπαντώντων, ἁπάντων, ἀνθρώπων conf. 225 A.
ἀπαραλόγιστος 787 C.
ἀπαρνεῖσθαι plus quam ἀρνεῖσθαι 557 A.
ἀπαρτᾶν. ἀπηρτῆσθαι, *sejunctum, remotum esse* 427 B. Male Montef. *non pendere;* Vetus, *suspendi separarique.* Cf. *Wyttenb.* ad Plut. Mor. VI. 752.
ἅπας. ἅπαντες, ἀπόντες 507 D. ἁπάντων, ἀπαντώντων 225 A.
ἀπάτη τινὸς, vi activa 812 E. Cf. 394 A. *not.*
ἀπαυθαδιάζεσθαι 791 D.
ἀπειθῶν, ἀπιστῶν conf. 155 D.
ἀπειλεῖν, προξενεῖν conf. 657 C.
ἀπειλήφορος (ἄγγελος) 545 C.
ἄπειμι. ἀπόντες, ἅπαντες 507 D.
ἀπειρημένος, ἀπεῤῥιμμένος conf. 249 A. *not.* τὰ ἀπειρημ. ibid.

Digitized by Google

ἀπεναντίας subaud. ἐστὶ 321 C. *not.* ἀπεναντίος 187 B. *v. l.*
ἀπερινόητος Deus 21 B. -ον VIII. 75 D. *inconsiderate dictum* Mont. *absurdum* Aretin. Adde XI. 235 C. -ως, *absurde* 586 E. *v. l.* [Polyb. IV. 57. οἱ δὲ παρεισπεσόντες ἀπερινοήτως, *praeter exspectationem* Schweigh. *temere atque inconsiderate* Casaub. rectius, ut videtur.]
ἀπερίτρεπτος 548 C.
ἀπέριττον (τὸ) 181 C.
ἀπερυθριᾶν 192 C. ἀπηρυθριασμένος 422 E.
ἀπέχθεια. Vid. ἐπάχθεια.
ἀπέχειν seq. infin. sine τοῦ 162 D. 447 C. ἀποσχήσεσθε, ἀποστήσ. conf. 777 D.
ἀπιστῶν, ἀπειθῶν conf. 155 D.
ἀπλήρωτος, *non impletus* Ge. *non implendus* Ben. 205 E.
ἁπλοῦν, *expandere, extendere:* τὰς χεῖρας 22 C. τὸν ἀέρα 177 B. γῆν, θάλατταν 517 D. γράμματα 9 A. ὑπόσχεσιν (seq. ἐπὶ) 635 E.
ἁπλῶς εἶναι 532 D. *not.*
ἀπό. οἱ ἀπὸ ἀρχιερέων, *sacerdotio functi* 761 E. *not.*
ἀποβλύζειν, *evomere* 256 C. proprie τὸ ἀποστάζειν διὰ τὴν βρεφικὴν βραχυστομίαν Eustath. ad Il. ι. 487.
ἀποβολὴ οἰκείων 385 D. 394 D. conf. c. ἀπώλεια 302 B.
ἀποδέειν, *inferiorem esse* 373 E. 611 B.
ἀποδημεῖν, *mori* 763 B. conf. c. ἀποπηδᾶν 339 B. 369 D.
ἀποδημία 198 B. 251 A. conf. c. ἀπαλλαγὴ 219 C.
ἀποδύεσθαι, *accingi* 221 B. 367 B. ἀποδῦναι 657 B. ἀποδύεσθαι, ἀπολύ. ἀπολού. conf. 449 E. *not.* [Nunc video locutionem ἀποδύεσθαι τὰ ἐγκλήματα in Chrysostomi quidem scriptis non sollicitandam esse. Cf. adnot. ad p. 813 C. Adde *Savil.* in Notis p. 231.]
ἀποδυσπετεῖν, *stomachari, aegre ferre* 29 C. 675 D.
ἀποκαθεύδειν 834 B.
ἀποκαλύπτειν. Vid. ἀποκρύπτειν.
ἀποκηρύττειν, *abdicare* 364 B. *bona alicujus proscribere* 733 C.
ἀποκλήρωσις, *praedestinatio* 476 A. 624 B.
ἀποκλίνειν, ἐπικλ. conf. 597 B.
ἀποκοπαὶ χρεῶν, *novae tabulae* 641 B.
ἀποκόπτεσθαι, *castrari* 623 C.
ἀποκρούεσθαι 384 D. 387 B. 468 B. conf. c. διακρ. 357 C.
ἀποκρύπτειν τινά, *superare, to eclipse* 497 A. τινὰ ἔν τινι 665 D. conf. c. ἀποκαλύπτειν 426 E. 504 A. *v. l.* οὐδὲν ἀποκρυψάμενος 742 C. *not.*
ἀποκτᾶσθαι 489 C.
ἀποκτείνειν, -κτέννειν, -κτένειν 391 ABC. *not.*
ἀπολαμβάνειν μέρος, *separare, partem rei excerpere* 7 C. (male *recipere* Intt.) 168 C. 674 B.
ἀπολαύειν. ἀπήλαυον, ἀπέλαυον conf. passim, tum in Edd. tum in codd. Horum majorem numerum non monito Lectore fere secutus sum.

Digitized by Google

ἀπόλλω, forma vitiosa. ἀπόλω 601 D. 754 C. προσαπόλλει 601 D. προσαπόλλουσι Aesop. Fab. cxxxiii. Ed. de Fur.
ἀπολογία conf. c. ἀλογία 243 B. 259 C. c. ἀντιλογία 681 B.
ἀπολούεσθαι ἁμαρτήματα 499 E. *not.*
ἀπολύειν ἐντολὴν 205 B. Edd. ἀπολελυμένος, *dissolutus* 60 B. -ως, *absolute* 697 A. ἀπολύεσθαι ἐγκλήματα, ἁμαρτήματα 449 E. *not.*
ἀπολύτως, *absolute* 390 D. *not.*
ἀπομένειν = ὑπολείπεσθαι 335 B.
ἀπονίπτεσθαι ἁμαρτήματα 146 A. *not.* 449 E. *not.*
ἀπονοεῖν, *superbire facio* 639 E. *not.* ἀπονοηθῆναι 450 D. 475 B. 484 E. ἀπονενοημένος, *superbus* 143 A. 592 E. 627 B.
ἀπόνοια, *arrogantia, superbia.* Hoc sensu semper, ni fallor, apud Chrys. occurrit. Cf. *Savil.* in Notis p. 555. *Suicer.* Thes. s. v. conf. c. ἄνοια 619 E. 689 A. c. ὑπόνοια 328 D. *not.*
ἀπονυστάζειν 321 D. 666 D.
ἀποπηδᾶν τινα, *aversari* 431 A. τινὸς 408 A. conf. c. ἐπιπηδᾶν 408 A. c. ἀποδημεῖν 339 B. 369 D.
ἀποπληροῦν τὸν νόμον 642 C.
ἀποπνεῖν, ἀναπνεῖν conf. 331 D.
ἀποπνίγειν. Vid. ἄγχειν. -εσθαι, *suffocari prae indignatione* 121 A. 402 C. 454 C. 661 D. (ubi Edd. καταπνίγεσθαι).
ἀπορεῖν τινος 137 B. τινὰ, *ad incitas redigere* 579 A. 768 B. Vid. ἐξαπορεῖν et διαπορεῖν.
ἀπορράπτειν στόμα 193 A. 309 D. al.
ἀπορρηγνύναι πρὸς μανίαν, *prorumpere* 127 B. *not.* ἀπορραγῆναι σώματος 337 A. 545 C. ζωῆς 265 D. ἀπορραγῆναι, *absistere* 371 B.
ἀπόρρητα (τὰ) τινὸς 409 B. 414 D. 439 B. ἀπόρρητος conf. c. ἀπρόσιτος 21 B. c. ἀντίρρητος 290 C.
ἀπορρίπτειν. ἀπερρῖφθαι, *abjectum esse* 67 C. ἀπερριμμένος 208 B. 407 C. conf. c. ἀπειρημένος 249 A. *not.*
ἀπορριφὴ 367 B. *not.*
ἀποσιγᾶν τι 170 A. ἀποσιωπᾶν 14 C.
ἀποσκευάζεσθαί τινα, *se ab aliquo expedire* 508 B.
ἀποσκιρτᾶν 141 B.
ἀποσμήχειν 19 A. 308 D. 526 D.
ἀποστασία 420 B. *v. l.* ἀποστάτης, *rebellis* 145 D.
ἀποστερεῖν cum dupl. accus. 510 A.
ἀποστοιχειοῦν non Graecum 181 B. *not.*
ἀποστολικὸς νόμος, ζῆλος, *Pauli* lex, studium 561 E. 127 C.
ἀποστρέφειν τὴν ἀκτῖνα 205 A. *not.* 804 B. ἀπέστρεψε conf. c. ἀπήστραψε 205 A. c. ἀπέκρυψε 804 B. ἀποστρέφειν, ἀναστρ. τὸν λόγον 718 B. ἀποστρέφεσθαι, ἐπιστρ. 240 B.
ἀποσχισθῆναι, ἀποσχοινισθῆναι conf. 570 A.
ἀποτείνεσθαι = ἀποτείνειν τὸν λόγον 185 B. *not.* conf. c. ἀνατ. ibid.

ἀποτειχίζειν ὁδὸν, εἴσοδον 137 D. 227 D. 336 B. ἑαυτὸν 32 B. τί τινι 741 E. *not.* conf. c. τειχίζειν 32 B. c. ἐπιτ. 592 D. 741 E.
ἀποτέμνεσθαι, *decollari* 498 C. al.
ἀποτηγανίζεσθαι, *cruciari*, de damnatis 464 B. praecipue de poena Divitis (Luc. xvi. 24) 449 D. 640 D. al. Cf. *Matth.* ad Philipp. i. 16.
ἀποθέσθαι, προαποθ. conf. 158 A.
ἀποτίνειν. ἀπέτισε, ἀπήτησε 717 B.
ἀποτομία 226 C. ἀποτόμως 226 A.
ἀποτρέπειν seq. infin. sine τοῦ 279 A.
ἀποτροπαῖος 395 E.
ἀποτυμπανίζειν, *fustibus caedere* 384 B. 440 A. = ἀποκεφαλίζειν XII. 248 C. Alii aliter. Cf. *Gatak.* Advers. Misc. c. 46.
ἀποτυχία segetis 574 D.
ἀποφαίνειν. ἀπέφηνε, ἐνεφ. conf. 392 B. ἀποφαίνεσθαι, *sententiam ferre* 745 A.
ἀποφαντικῶς λέγειν 569 A.
ἀπόφασις, *affirmatio* 289 C. 389 E. *mera aff. probationibus destituta* 319 D. IX. 712 D. καὶ οὐδὲ κατασκευῆς δεῖται, ἀλλ' ἀρκεῖται τῇ ἀποφάσει. *sententia judicis* 488 E. 733 A.
ἀποφέρεσθαι, de captivis 48 A. *not.* ἀπηνέχθησαν, ἀπήχθ. ibid.
ἀποφράττειν τὰς ἀκοὰς 173 B. τὸ στόμα 369 D. Edd.
ἀπραγμοσύνη virtutis pars 588 A.
ἄπρακτοι, ἄκαρποι conf. 809 A.
ἀπρονόητος 212 C.
ἀπροσεξία, *incuria* 268 E.
ἀπρόσιτος, ἀπόρρητος conf. 21 B.
ἀπροστάτευτος 77 B.
ἀπρόσφορος, πρόσφ. 420 A. *not.*
ἅπτειν, πατεῖν (πῦρ) conf. 454 A.
ἀπώλεια absolute pos. 338 A. 425 C. conf. c. ἀποβολὴ 302 B.
ἄρα, ἄρα μὴ conf. 485 C.
ἀραχνώδης 28 B. *v. l.*
ἀργεῖν. ἀργῶν τρέφεσθαι 402 C. XII. 117 B.
ἀργία, ἐνέργεια conf. 667 B.
ἀργυρένδετος 633 C. 796 A. *not.*
ἀργυροκοπεῖον, χρυσοχοεῖον junguntur 518 B. X. 92 C. Athen. p. 193 D. Cf. Plut. II. 830 D.
ἄρδην καθεύδειν 693 B.
ἀρετὴν, αὐτὴν conf. 320 B. ἀρετῶν, ἀγαθῶν 44 C.
ἀριστεὺς 323 B. conf. c. ἀριστεύων 400 D.
ἀριστίνδην 768 E.
ἀριστοποιεῖν 704 A. *v. l.*
ἄριστος (ὁ), *prandium* 502 A. Edd. Cf. *Bast.* ad Greg. C. p. 22.
ἀριστοτέχνης Deus 276 D. Cf. *Wytten.* ad Plut. de S. N. V. p. 24.
ἀρκεῖσθαι ἔν τινι 513 C. Edd.
ἄρκος, ἄρκτος 61 A. *not.* ἄρκος constanter habet Cod. Vat. Vers. LXX.
ἁρμοδίως 171 C.
ἀρνειὸς 676 B.
ἁρπάζειν. οὐδένα ἁρπάσεται 750 B.
ἀῤῥαβὼν 157 B. 660 A.
ἀῤῥαγὴς (ναὸς) 711 A.
ἀρτοποιητικὴ (ἡ) 534 C.
ἄρχειν, ἄρχεσθαι conf. 238 D. *not.* ἄρχεσθαι, ἔχεσθαι 563 B.
ἀρχὴ, ἀρετὴ, γέννησις, ἰσχὺς conf.

Digitized by Google

298 D. τὴν ἀρχὴν, *omnino* 211 B.
ἀρχιερεῖς, ἱερεῖς conf. 434 C. *not.* οἱ ἀπὸ ἀρχιερέων 761 E. *not.*
ἄρχων 16 C. 685 A. Insignia ejus sunt ζώνη καὶ χλανὶς X. 233 D. ἄρχοντες, ἀρχόμενοι conf. 542 D.
ἀσάφεια 550 A. 568 D. *not.*
ἀσβόλη, ἄσβολος 355 B. Cf. *Lobeck.* ad Phryn. p. 113.
ἀσβολοῦν. ἠσβολωμένος 355 B. 402 A.
ἀσμενίζειν τι 514 D. *Wytten.* ad Plut. Mor. VI. 693. -εσθαι ibid. Edd.
ἀσπιδηφόρος, ἀσπιδοφ. 553 A.
ἀστεῖος, *ludibundus* 765 A.
ἀστράγαλοι 492 E.
ἀστρολογία 84 B. ἀστρονομία 85 A.
ἄστρον, de sole 571 E.
ἀσυγκρίτως 157 C. 261 A.
ἄσυλος 160 B. 166 C. 364 A. *not.*
ἀσφάλεια, ἀσάφεια 568 D. *not.*
ἀσφαλίζεσθαί τινα, *munire, cautum reddere* 716 C. 724 E. 734 E. 260 D. Edd.
ἀσχάλλειν 16 A.
ἀσχημοσύνη. Vid. αἰσχύνη.
ἀσχολαιότερος barbarum 404 E. *not.*
ἀσώματοι δυνάμεις, de daemonibus 12 C. 138 D.
ἀτακτεῖν 159 C.
ἀταραξία 513 D.
ἀτάραχος 594 B. conf. c. ἀτάρακτος 74 B. ἀταράχως 783 B.
ἄτε ὡς, ὁ τέως conf. 168 B.
ἀτελὴς (δῆμος) 279 D.
ἀτίθασσος 437 B.
ἄτιμος, παράνομος conf. 497 A.
ἀτιμοῦν, ἀτιμάζειν conf. 618 C. *not.*
ἀτοκία 340 E. *not.* ἀτόκια (τὰ) ibid.
ἀτονεῖν 206 B. 607 C. 647 D.
ἄτονος 581 D.
ἄτοπος, *turpis.* ἄτ. ἐπιτηδεύματα 384 C. ἄτ. ἔρωτες 673 E. de Sodomitis 460 D. Cf. *Jacobs.* ad Ach. Tat. p. CII.
αὐθαδιασμὸς 210 C. 307 C.
αὐθεντεῖν 204 A. αὐθεντία 276 B.
αὐταρκῶς, *satis, commode* 772 B. 782 C.
αὐτεξούσιον 92 B.
αὐτογέεννα et similia 708 C. *not.*
αὐτόθεν, *illico, ultro* 9 C. 658 C. 714 B.
αὐτόλιθος, αὐτὸς λίθος conf. 818 D. *not.*
αὐτός. αὐτὸς, *ipse*=*Dominus* 148 A. 288 C. Hebr. xiii. 5. conf. c. ὁ Χριστὸς 156 E. 346 A. 594 B. αὐτὸς, οὗτος conf. 143 D. et passim. αὐτῇ, αὕτη 170 B. 395 D. αὐτοὶ, οὗτοι 265 C. αὐτὸ = τὸ πρᾶγμα 406 A. 442 C. *not.* αὐτὸ de nomine masculino 304 A. *not.* αὐτὰ pro αὐτὸ 230 D. *not.* 279 E. *not.* 300 A. *not.* αὐτοὶ de genere hominum 184 A. *not.* 303 B. *not.* αὐτὸ μόνον 459 D. *not.* αὐτὸς ὁ cum notione *accurationis* 142 D. 254 D. 757 A. 812 D. ὁ αὐτός. ταὐτὰ, ταῦτα conf. 503 D. ταὐτὸν 633 E. τὴν ἐκείνην αὐτοῖς vitiose pro τὴν αὐτὴν ἐκείνοις 446 B.
αὐτοῦ. Pro eo αὐτοῦ scribere

Digitized by Google

solet Chrys. 22 C. *not.* 147 E. *not.* 637 B. *not.* 717 D. *not.*
αὐτοτελὴς 153 A.
αὐχεῖν, μέγα φρονεῖν conf. 452 C.
ἀφαιρεῖν. ἀφελῶ, φιλῶ 229 B.
ἀφανίζειν πρόσωπον 259 D. 354 D. τὸν ἀέρα 402 C. *in nihilum redigere* Ben. *corrumpere* Ge. rectius.
ἄφατος, ἄφραστος 327 C. 554 E.
ἄφεσις, ἀφαίρεσις conf. 641 B. *not.*
ἄφετος 604 B.
ἀφιέναι seq. infin. 836 B. ἀφίης, ἀφεὶς, ἀφεῖς, ἀφῇς conf. 253 B. 404 A. 567 D. ἀφίεται, ἐφίεται conf. 464 B. *not.*
ἀφιστάναι. ἀποστήσεσθε, ἀποσχήσεσθε conf. 777 D.
ἀφορμὴ 747 E. 753 E. *facultates* 573 C. *not.*
ἀφοσιούμενος, *perfunctorie* 422 B.
ἄφραστος. Vid. ἄφατος.
ἀχανὲς (πέλαγος) 555 A.
ἀψῖδες οὐρανοῦ 242 A.
ἀψοφητὶ 244 D.

B.

βάθρον. βάθρα, *subsellia* 796 A. Jungit τὸ βάθρον τὸ ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ τὴν κλίμακα 65 C. ubi Montef. de *pavimento* intelligit: Graecum verbum Armenis literis expressit Interp. Arm. [Divitis cadaver κεῖται γυμνὸν ἐπὶ τοῦ βάθρου V. 517 D.] ἐκ βάθρων ἀνασπάσαι 422 E.
βαθύς. βαθεῖα εἰρήνη 258 A. βαθὺς, βαρὺς conf. 344 A.
βακχεύειν εἴς τινα 817 D. -εσθαι τῷ Διονύσῳ 777 E.
βάλλειν. βαλεῖν, λαβεῖν conf. 474 D. *not.* 834 B. βεβλημένος (πένθεσι), βεβαρημένος conf. 739 D. *not.*
βάναυσος 509 D. *not.* αἱ βάναυσοι τέχναι ibid.
βαπτίζειν. βαπτίζοντος, βαπτίσματος conf. 141 E. *not.* 165 A. βαπτίσασθαι, -σθῆναι 160 E. 1 Cor. x. 2.
βάραθρον, de vitio 518 A. conf. c. βόθρος 82 C.
βαρεῖν 630 B. βαρεῖσθαί τι, *aegre ferre* 68 A. Vid. βάλλω.
βαρὺς conf. c. βαθὺς 344 A. c. βάρβαρος 419 C.
βασανίζειν τὴν ὄψιν fuco 354 D.
βασίλεια (τὰ), urbis regio 17 B.
βασιλεία (ἡ), om. τῶν οὐρανῶν 633 D. et sine articulo 354 D. 492 A.
βασιλεύουσα πόλις 85 C. *not.*
βασιλεὺς, lusus puerilis 686 A. 492 E. *not.*
βαττολογία quid sit 249 A.
βιάζεσθαι pass. 403 C. 475 B. med. 614 C.
βίος. (1) *vita* vel *conditio hominum.* "*Vitam* appellat varias vitae civilis conditiones." *Matth.* N. E. p. 37. Sic 294 B. πολλῶν ὁ βίος τοιούτων γέμει παραδειγμάτων. 302 C. τὰ ἐν τῷ βίῳ κακὰ (ubi male Edd. ἐν τῷ παρόντι βίῳ). 219 A. 423 B. 485 C. 535 D. 713 D. XI. 774 A. ἐπὶ ἀνατροπῇ τῶν πάντων ὁ Χριστιανισμὸς εἰς τὸν βίον εἰσενήνεκται. Plura dabit

Digitized by Google

Casaub. Animad. p. 954. Nec aliter Latini. Cic. de Off. III. 7. *negat ullam pestem majorem in* vitam hominum *invasisse.* [Sic intelligo locum Athen. XIV. p. 615 F. *τὴν σχολὴν εἰς τοῦτο τὸ μέρος τοῦ βίου καταχρώμενον*, ubi haesit magnus Animadversor; pessime autem Schweigh. *τὴν σχολὴν τοῦ βίου* jungere praecipit.]

(2) sensu morali = *πολιτεία*, fere semper *in bonam partem*, ut *πρᾶξις, τρόποι, ἔργα* et sim. Sic 293 B. *παρὰ γὰρ αἱρετικοῖς ἔστι πολλάκις καὶ βίον εὑρεῖν*: quem locum corrupit Ed. Venet. *ἐνάρετον* post *βίον* inferciendo. Adde 299 C sq. 484 C sq. Τῷ *βίῳ* opponuntur *ἡ πίστις, τὰ δόγματα*, interdum *τὰ σημεῖα*.

(3) *vita saecularis.* Nostri locutionem, *παρθένος ἀποταξαμένη τῷ βίῳ*, laudavit *Vales.* ad Euseb. H. E. VI. 3. Cf. 2 Tim. ii. 4. Hinc *βιωτικοὶ ἄνθρωποι* 442 D. 759 B. *βιωτικὰ πράγματα* 348 B.

βιωτικός. Vid. *βίος* N° 3. conf. c. *ἄτιμος* 810 B.

βλάβη, *λώβη* conf. 682 B. *βλάβῃ* (non *τῇ β.*) *τῇ ἡμετέρᾳ* 175 A. *not.* 440 D.

βλακεία, *ignavia, mollities, luxus* 510 A. 557 E. 812 D. 835 E. Cf. *Ruhn.* ad Tim. p. 60 sq.

βοᾶν. *αὐτὰ βοώντων, αὐτοβ.* conf. 230 D. *not.* *βεβοημένος*, seq. *ἐν* vel *ἐπὶ* 14 AB.

βόθρος, *βάραθρον* conf. 82 C.

βοοστάσιον 534 C. 830 D. (ubi H. K. cum Edd. *βουσ.*)

βόρβορος, *μάργαρος* conf. 66 B. *not.* *γῇ καὶ β.* 789 D.

βούλεσθαι cum accus. 25 B. 298 E. conf. c. *βουλεύεσθαι* 175 A. 687 C.

βραβεύειν 261 A.

Βρεττανικὸς 767 C. Sic ed. Sav. Βρετανικὸς Ben. Diod. Sic. *ἡ* Βρεττανική. Herodian. Βρέττανοι.

βρόχος. *ἐπὶ βρόχον ἐλθεῖν* 54 B. 192 C. *τοὺς ἀπὸ βρόχων κατάγειν* 297 D. *not.*

βύειν, *μύειν* 447 B. *not.* X. 435 E.

Γ.

γαλακτοτροφεῖσθαι 766 D. -*τροφία* 124 A.

γαλεάγρα 339 D. 603 C.

γάννυσθαι, *γάνυσθαι* 544 D. *not.* 592 C. *not.*

γὰρ in initio Hom. 347 A. 414 B. 565 A. al. *γὰρ* repetitum 327 B. *not.*

γαστήρ. *γαστρὸς, τρυφῆς* 159 B.

γαστρίζειν, *saginare, opipare accipere* 501 C. -*εσθαι*, *gulae indulgere* 159 A. 501 C. 707 C.

γειτνίασις, *γειτονία* 602 A.

γελᾶν, *καταγελᾶν* conf. 288 B.

γέμειν τινὸς, *ἔκ τινος* conf. 706 A.

γενεὰ, *genus hominum* 741 A.

γένεσις, *genealogia* 7 B. *astrologia* 89 A. *not.* [Adde IV. 636 C. *τῇ τάξει χρησάμενος τῆς ἔξω γενέσεως*. "*Exterioris generationis*. Quid hoc rei est?

Digitized by Google

" Fortasse, inquit A. Dounaeus, τῆς ἐξ ἀρχῆς γεν. Latinus Interpres videtur non legisse τὸ ἔξω; certe non vertit: omnes tamen libri nostri et Regii habent. Quid si legamus τῆς ἑξῆς γ.?" *Sav.* " Mallem utrumque et ἔξω et ἑξῆς abesse." *Ed.* Ben. 2[dae]. Nimirum τὴν τάξιν τῆς γ. de *ordine aetatis* natorum Jacobi perperam ceperunt VV. DD.]

γενικός. τὰ γενικώτατα πάθη 222 D. *not.*

γεννᾶν, ἀναγ. conf. 517 B. *not.* γεννηθεὶς, γενηθεὶς 311 B. γεννώμενος, γενόμ. 136 D.

γέννησις conf. c. γένεσις 89 A. *not.* c. ἀναγέννησις 787 D.

γεραίρειν 674 C.

γῆ. γῆς, τῆς conf. 138 D. *not.* γῆ καὶ βόρβορος 789 D. γηπόνος 11 C.

γίνομαι. [Sic constanter scripsi; quanquam et codd. et Edd. hic illic alteram formam praebent.] γίνεσθαι πρός τι vel πρός τινι 289 B. *not.* κατά τινος 528 A. τινὸς μόνου 187 D. γίνου omiss. 543 C. γίνεσθαι, τείνεσθαι, ἐπείγεσθαι conf. 289 B. (cf. 557 C.) γινομένων, νομικῶν 810 E.

γνήσιος υἱὸς de Christo 21 C. al. γνησίως (subaudi υἱόν) 547 A.

γνησιότης, οἰκειότης, ἡμερότης conf. 389 D.

γνώμη, *alacritas* 809 B. conf. c. προθυμία 768 A. σῇ γνώμῃ 738 A.

γνώρισμα 59 C. 216 A. conf. c. γνώριμον 748 B.

γόμος, *onus jumenti* 201 A.

γόνος vitiosum 2 A. *not.*

γόνυ. πρὸ (alii πρὸς) τῶν γ. 307 D. πρὸ τῶν γ. ἱκετεύειν Basil. I. 107 D.

γοῦν. ὡς...γοῦν 189 D. καὶ... γοῦν 626 A. 662 E. ἀναισχύντου γοῦν ἀπολογίας 801 E. 806 B.

γράμματα (τὰ), non *sacra Scriptura* 522 E. *not.* γράμμα, πρᾶγμα conf. ibid. γράμμα, σύγγραμμα 732 E.

γραμματεῖα, πραγματεία 683 C.

γρηγορεῖν. ἐγρηγορώς, ἐγρήγορος 489 D.

γυμνάζειν τὸν λόγον 662 D. seq. ἐπὶ παραβολῆς, ὑποδείγματος, προσώπου al. 304 A. 647 D. 664 C. Plut. I. 873 C. μελέτης ἕνεκεν γυμνάζων τὸν λόγον εἰς φαύλην ὑπόθεσιν.

γυμνασία (ἡ) 333 D. γυμνάσια (τὰ) 367 B. *not.* 514 C.

γυμνὸς, seq. ἀπὸ 777 D. *v. l.* γυμνῇ τῇ κεφαλῇ, *barefaced* 390 D. 422 D.

γυναικόδουλος 627 B.

Δ.

δαὶ, δὲ conf. 464 D. 518 E. 522 D. 529 C. 598 A. 829 B.

δαπανᾶν πολυτελῶς 795 A. *not.* δαπανώμενος, *dissipabilis* 554 A.

δαπανητικὸς 340 B.

δὲ in apodosi, *e contrario* 93 C. *not.* τί δέ; τί δαί; conf. Vid.

δαί. δ' ἂν 328 D. not. 779 E. δ' οὖν 715 B. 737 D.
δεδίττεσθαι, *timere* 545 C. 361 E. v. l. *terrere* 340 C. 590 E.
δεῖ eleganter suppressum 147 A. not. intrusum 123 C. not. 557 C. 618 C. δεῖ, δοκεῖ conf. 407 A. δεῖ, δεῖται 534 D. not. 639 D. 815 A. δέῃ, ᾖ 246 D. δέῃ *opus sit,* et δέῃ *roges* conf. 256 B. not. δέον, constructio peculiaris 93 C. not.
δείδω. δέδοικα, δέδια conf. 304 E. ἔδεισε, ἔδησε 496 B.
δεικνύναι. δείκνυσι, δεικνὺς conf. 308 C. not. 710 A. not. ἐδείχθη, ἐδέχθη conf. 8 A. not. δείξας, διδάξας 270 C. 695 A.
δειλιᾶν, seq. infin. 194 D.
δειλὸς, δοῦλος conf. 632 E.
δείματα, διηγήματα conf. 545 B.
δεῖν, *ligare*. ἔδησε, ἔδεισε conf. 496 B. δεδέσθαι, δέρεσθαι 749 C. δεδεμένος, λελυμ. 4 B. not.
δεινὰ conf. c. κακὰ 737 A. c. συμφοραὶ 514 A. c. ἀηδῆ 814 E.
δέκα, δώδεκα conf. 767 B. not.
δεξιοῦσθαι 295 D. not.
δέομαι. δέεται 315 B. δέεσθαι 533 B. δεῖται, δεῖ conf. Vid. δεῖ.
δέρεσθαι, δεδέσθαι conf. 749 C.
δεσμεῖν, δεσμεύειν 284 C. 818 B.
δεσμὸς conf. c. ἑσμὸς 444 B. c. δῆμος 833 A.
δεσμωτήριον, δικαστ. conf. 218 D.
δεσμώτης conf. c. δημότης 544 B. c. δεσπότης 771 B.
δεσποτεία 267 D.
δεσπότης conf. c. δεσμώτης 771 B. c. προφήτης 677 C. not. τοῦ δεσπότου intrusum 437 B. not.
δεύτερος, ἕτερος conf. 274 D. 337 E. δεύτερον, πρότ. 245 A.
δέχεσθαι. ἐδέχθη, ἐδείχθη conf. 8 A. not. ἐδέξω, ἐξελέξω 485 D.
δὴ οὖν 641 BE. Edd. 676 E.
δηλητήρια, om. φάρμακα 174 C.
δηλῶν, δεικνὺς conf. 516 A.
δήλως 769 D. VI. 275 C.
δημαγωγὸς Moyses 23 B. Apostoli 12 B.
δημηγορεῖν *celebrare?* 490 C. not.
δημοσίευσις 541 A.
δημώδης 185 B.
διά. δι' οὗ = ὑφ' οὗ 598 C.
διαβάλλειν res dicitur 191 B. not. διαβεβλημένος, *infamis* 347 D.
διαβιβάζειν τὴν ὕβριν 406 A.
διάβροχος, *humidus* 28 B.
διαγγέλλω. διήγγελον 211 A. v. l.
διάγειν, διατρίβειν conf. 674 B.
διαγορεύειν 102 C.
διαγρηγορεῖν 569 B.
διαδιδόναι. Vid. διδόναι.
διαδοχὴ, διδαχὴ conf. 701 C.
διάθεσις, *caritas, studium* 295 B. 328 D. 393 A. 774 E. seq. περὶ 230 B. 327 A.
διαθρυλεῖν, διαθρυλλ. 556 B. not. 590 E. not. τὰ ὦτα διαθρυλούμενος 590 E. not.
διαιρεῖν, *discernere* 471 A. διελεῖ, *dividet*, vitiose 757 D. διεῖλε, διέσχισε conf. 397 B.
διαίρειν. διᾶραι στόμα 384 B. Cf. Ind. Demosth. s. v.
διακαίεσθαι, *amore inflammari* 229 B. not. διακαίωμαι, δεδικαίωμαι conf. ibid. διακαίεσθαι, διακεῖσθαι 215 A. not.
διακεῖσθαι πρὸς vel περί τινα 626 B. not. 838 A. Cf. *Jacobs.* ad

Digitized by Google

Philostr. p. 307. διάκειται, διακέηται 215 A. *not.*
διακλᾶν ξύλα 705 B. διακλώμενος, *fractus, mollis* 674 C. διακλώμενοι τράχηλοι 225 B. διακεκλασμένον σχῆμα, βλέμμα etc. 676 A. διακεκλασμένα μέλη (cantus) II. 318 A. Cf. *Toup.* Emend. I. 166.
διάκλασις μελῶν (membrorum) 422 E.
διακονεῖσθαι, *ministrare* 705 B. sensu turpiori 503 D. *not.* de Diaconis 789 C.
διάκονος, διδάσκαλος conf. 373 B. διακονία, οἰκονομία 810 A.
διακόπτεσθαι, *discruciari* 240 D. I. 757 C. διακοπτόμεθα τῶν ὠδινουσῶν γυναικῶν χαλεπώτερον. de mari ventis agitato 673 D.
διακρατεῖν 237 B. 395 D. 535 B.
διακριβοῦσθαι 54 C.
διακρούεσθαι, *excutere, discutere, repellere.* χάριν 1 B. νεφελὴν 283 B. τοὺς ὄχλους 342 C. supplicem 530 D. τὰ δεινὰ 504 D.
διακωδωνίζειν 174 A. 776 E.
διαλαβεῖν πελάγη 323 D. *not.*
διαλέγεσθαι, διατάττεσθαι conf. 372 A. 399 C. διελέχθησαν, διηλέγχθησαν 8 A. *not.*
διάλεξις, *homilia* 32 C. 572 D.
διαλύεσθαι, *absolvere* 32 C. τὸ πᾶν 502 C. τὰ ἁμαρτήματα, *expiare* 131 A. 183 C. διαλελυμένος, *in risum solutus* 60 B. δ. βίος 146 A.
διάλυσις, *expiatio* 131 E. conf. c. διάχυσις 97 A. *not.*
διαναβάλλεσθαι 801 D.
διανίστασθαι 20 B. 181 E. 283 C.
διάνοια conf. c. ἄνοια 186 C. *not.* c. ἄγνοια 338 D. κατὰ διάνοιαν, κατ' ἰδίαν conf. 109 B. *not.*
διαπατᾶν 344 B.
διαπιστεῖν τῇ γεέννῃ 155 D. τῇ κρίσει 740 A.
διάπλασις 395 D.
διαπορεῖν, intrans. 130 C. 304 D. trans. 519 B. 768 A. Vid. ἀπορεῖν et ἐξαπορεῖν.
διαῤῥάπτειν 510 CD.
διαῤῥεῖν 97 A. 186 D. διαῤῥέων βίος 543 D. -ον σχῆμα 144 E. -ουσα τρυφὴ 145 A.
διαῤῥήγνυσθαι de rixantibus 200 A.
διασαφεῖν 34 B. *v. l.* 616 B. *v. l.* ἑαυτὸν, ἑαυτῷ 575 C. *not.*
διασπᾶν γραμματεῖον 553 D. 572 D.
διαστασιάζειν 228 A. 397 C. conf. c. διστάζειν 203 B.
διαστρέφω. διεστραμμένα στοιχεῖα 159 A.
διασχίζω. διέσχισε, διεῖλε 397 C.
διάτασις κροτάφων 473 E.
διατάττεσθαι conf. c. διαλέγεσθ. 372 A. 399 C. c. διαλλάττεσθ. 372 A.
διατείνεσθαι, *pandiculari* 581 C. *not.*
διατιθέναι τινά τι 726 E. *not.* [I. 791 D. καὶ τὰ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν διατιθείς. Corrige αὐτὸν ex Sav. et codd. Cf. *Hemst.* ad Luc. Nigr. 38.] διαθεῖναι πρὸς ἑαυτὸν, *sui similem facere* 771 D.
διατινάσσειν τὴν φλόγα 200 E. Cf. Prec. 3 puer. v. 25.

διατιτρώσκειν λοβοὺς ὤτων, per contemtum pro διατρεῖν 836 E.
διατριβὴ, σχολὴ conf. 94 B.
διατρίβειν, διάγειν conf. 674 B.
διατρώγειν, de gehenna 737 D.
διατυποῦν 51 A. XI. 475 C. Charit. Aphrod. IV. 1.
διαφθείρω, φθείρω conf. 193 E. διαφθορὰ, φθορὰ 331 D.
διάφορος 301 C. 638 A. *v. l.* δ. πλακοῦντες 501 A. *not.*
διαφόρως 638 A. 758 A. Vid. ἀδιαφόρως.
διαχέειν 561 B. διαχεῖσθαι τρυφῇ 354 A. cibo 561 B. Joseph. Ant. XI. 5. 6. risu I. 321 B. Cf. *Matth.* N. E. p. 190. *Jacobs.* ad Philostr. p. 365.
διάχυσις, διάλυσις conf. 97 A. *not.* *Wytten.* ad Plut. de S. N. V. p. 103.
διδασκαλία, δυσκολία 702 D. *not.*
διδάσκαλος, διάκονος conf. 373 B.
διδάσκειν. Vid. δεικνύναι.
διδαχὴ, διαδοχὴ conf. 701 C.
διδόναι, διαδοῦναι conf. 741 E. διδόαμεν 97 B. *not.* τίς ἂν μοι δοίη, *utinam* 465 B. τίς μοι νῦν ἔδωκε IX. 757 D.
δίδραχμα (τὰ) 761 E. *not.* δίδραγμα 585 A. *v. l.*
διεκδικεῖν 233 B.
διελέγχειν. διηλέγχθησαν, διελέχθ. conf. 8 A. *not.*
διευκρινεῖν 735 A.
δικάζειν τινὶ, τινὰ conf. 287 B.
δικαιολογεῖσθαι 638 CD.
δικαστήριον, -ια conf. 53 A. 837 A. conf. c. δεσμωτήριον 218 D.
δίκη, τιμωρία conf. 214 C.
διοικίζειν. διῳκισμένος de paralytico 345 A. *not.* Adde VIII. 68 D. τά τε παραλελυμένα καὶ διῳκισμένα συγκολλωμένα μέλη.
διολισθαίνειν 641 D.
διορατικὸς 489 A.
διορθοῦν. Vid. κατορθοῦν.
διορύττειν γάμους 830 A.
διστάζειν, διαστασιάζειν 203 B.
διπλασιασμὸς 718 B.
διωθεῖσθαι δόξαν 364 D. τοὺς ὄχλους 327 E. non διωθεῖν 529 D. *not.*
διώκειν amice 295 D. *not.* conf. c. δεξιοῦσθαι, ἀγαπᾶν ibid. *repellere* 529 D. *not.* δ. τὰς ἐρημίας 778 B.
δόγμα, *opinio* 308 A. *not.*
δοκεῖν. δοκοῦντα, δυνάμενα 172 C.
δόκησις, dogma Docetarum 495 D. *not.*
δόξα, κενοδοξία conf. 261 D.
δοξολογία 563 B.
δοξομανεῖν 627 B. -νία 625 C.
δόρυ σεῖσαι, κινῆσαι conf. 830 A. δόρυ κινεῖν, *manum hastae admovere* Eur. Androm. 607.
δοῦλος, δειλὸς conf. 632 E.
δορυφορία, -ίαι conf. 545 A. *not.*
δρέπεσθαι metaph. 638 E.
δριμεῖα χολὴ 631 D. *acris bilis* Pers. Sat. II. 13.
δρόσος ἐν καμίνῳ 68 B. *not.* Cf. *Boisson.* ad Nicet. II. 113.
δρυμοτομικὴ, δρυοτ. conf. 534 C.
δυσανάσχετος 602 C.
δυσδιόρθωτος 606 A.
δυσείδεια, δυσωδία conf. 355 B. *not.* Eadem confusio est IX. 224 B.
δυσένδοτος 606 D.
δυσκολία, διδασκαλία 702 D. *not.*

Digitized by Google

δυσκρασία corporis 780 B.
δυσπαράδεκτος 570 E.
δυστροπία 817 E.
δύστροπον (τὸ) 34 C. *not.*
δυσφορώτατος, δυσφώρατος, δυσφωρατότατος conf. 244 D. *not.*
δυσφώρατος, δύσφωρος ibid. [Negat *Schaefer.* ad Choeril. p. 274. exstitisse formas δύσφωρος, δύσχειρος et sim.; superlativos autem δυσφωρότατος, δυσχειρότατος per syncopen a legitimis δυσφωρατότατος, δυσχειρωτότατος fluxisse autumat.]
δυσωπεῖν, *pudorem incutiendo exorare;* "supplicando invidiam facere, sic ut prae pudore quis precibus concedere cogatur." *Hemst.* ad Chrys. in Philem. Hom. II. Legitur 68 B. (ubi male *placare* verterunt) 568 D. 607 C. 645 B. Cf. *Lobeck.* ad Phryn. p. 190.
δῶμα, *casula* 326 C. δωμάτιον monachi 674 A.
δωρεὰ (ἡ), de beneficio S. Spiritus per Baptismum collato 60 A. 164 E. de remissione peccatorum 140 D.
δωροφορεῖν 586 C.

E.

ε, αι, idem sonus 752 A. *not.*
ἑαυτοῦ, αὐτοῦ conf. passim. ἑαυτὸν, ἐμαυτὸν 344 D. ἡμᾶς ἑαυτοὺς 536 B. *v. l.* ὑμῖν ἑαυτοῖς 813 D. *v. l.*
ἑβδομὰς μεγάλη Adnot. p. 151.
Ἑβραῖος, Ἰουδαῖος conf. 214 B.
ἐγγίνεσθαι, ἐπιγ. conf. 102 C. 148 A. 223 B.
ἔγγονος, ἔκγονος 2 A. *not.* 25 A. *not.* 124 C. 282 E. 675 E. al.
ἐγγυμνάζειν 643 E. 644 A.
ἐγγὺς cum dat. 719 E.
ἔγερσις, ἀνάστασις 376 C. *not.*
ἐγκαινίζω, ἀνακ. conf. 552 A.
ἐγκαλεῖν seq. διατί, *objicere* 689 C. ἐγκληθῆναι, ἐκκλησιασθῆναι conf. 700 A. *not.*
ἐγκαλινδεῖσθαί τινι, ἔν τινι 651 B.
ἐγκαλλωπίζεσθαι 93 B. 101 C. al.
ἐγκαλύπτεσθαι, *erubescere* 322 A. -ψάμενος, *capite operto* 323 E. ἐγκαλύπτειν, ἐκκαλ. 106 B.
ἔγκαρπα (φυτὰ) 177 C. IV. 78 B.
ἐγκαταδεῖν 783 B.
ἐγκαταλιμπάνειν, *omittere* 241 A.
ἐγκλείειν, ἐκκλείειν (τὸν νόμον) conf. 309 C. 490 C. *not.*
ἐγκλημάτων vel τῶν ἐγκ. ἀπαλλάττειν 595 E. *not.* 813 C. *not.*
ἐγκόπτειν, *mediam rem turbare.* Vid. ἐκκόπτειν.
ἐγκρίνειν, *adoptare, adnumerare* 309 D. 348 A. *approbare* 350 E. cui contrarium est ἐκβάλλειν. Cf. 223 C. *not.*
ἐγκύπτειν libro 129 A. 706 D. Contrarium est ἀνακύπτειν. Synes. p. 247 D. ὅταν ἀνακύψω τῶν βιβλίων, ἐπιῤῥεπὴς εἰμι πρὸς ἅπασαν παιδιάν.
ἐγρήγορος, ἐγρηγορὼς conf. 498 D. Cf. Thom. M. p. 625.
ἐγχέειν, ἐκχ. conf. 476 C.
ἐγχωρεῖ, personaliter pos. 447 B. οὐκ ἐγχωρεῖ Σατανᾶς Σατανᾶν

Digitized by Google

ἐκβάλλειν. τὰ ἐγχωροῦντα 701 C. κατὰ τὸ ἐγχωροῦν 372 D. τὰ οὐκ ἐγχωροῦντα ἄλλως γενέσθαι 294 A.
ἔθος, ἔθνος conf. 227 B. *not.*
εἰ, ἢ conf. 531 E. *not.* εἰ, ἡ 291 C. εἰ καὶ, κἂν 433 A. *not.* εἰ καὶ, εἰκῆ 452 A.
εἰδεχθής, *deformis* 395 B.
εἴδω. οὐκ εἶδες...de re in S. Scriptura posita 157 E. 201 E. μὴ τοῦτο ἴδῃς 195 B. *not.* 386 C. *not.* οἶδε *solet* 598 C. al. εἶδε, οἶδε conf. 127 A. εἴδομεν, οἴδαμεν 304 E. 380 B. ἴδω, εἰδῶ 161 B. 195 B. 295 A. 343 D. ἰδεῖν, εἰδέναι 740 B. ἰδὼν, εἰδὼς 208 C. 321 A. 726 C. ἴδῃς, εἴπῃς 386 C. *not.* εἴσεται, ἰάσεται 332 D. ἴσασι, εἰσίασι 711 C. ᾔδει, ἔδει 681 B.
εἴδωλον νεκρὸν 711 B.
εἰκῆ, εἰ καὶ conf. 452 A.
εἴκειν. εἴξοντα, ἥξοντα 347 B. εἴξουσι, ἥξ. 655 B. Vid. ἥκειν.
εἰκὸς, εἰκότως conf. 797 E. 834 B.
εἱμαρμένη καὶ ἀνάγκη 623 E. καὶ γένεσις 89 A. *not.*
εἰμὶ, *sum.* ἔστι, *opus est;* οὐκ ἔστι, *non opus est* 330 D. 401 B. 464 A. 659 E. 720 C. 839 E. *not.* εἶναι ἔν τινι 440 D. πρός τι, πρός τινι 289 B. *not.* ἧς, ᾖς conf. 473 A. *not.* ᾖ, ἡ 349 C. *not.* ᾖ, δέῃ 247 D.
εἶμι, *eo.* ᾔει, εἴη conf. 515 C. ᾔει, εἴη, ἥκει 367 A. ἴῃς, εἴῃς, ᾔεις, ἥκῃς 376 E. ᾔεσαν, ἴεσαν 645 E. Vid. προσίημι.
εἶπον. εἴπῃς, ἴδῃς conf. 386 C. *not.*
εἰρωνεύεσθαι 519 A.
εἷς. ὑφ' ἓν, *all at once* 776 E. 815 C.
εἰσάγειν, *probare* 748 D. conf. c. ἐνάγειν 547 C. c. ἐξάγειν 642 D. c. εἰσφέρειν 138 A.
εἰσαγωγὴ (δίκης) 837 A.
εἰσιέναι. εἰσίασι, ἴσασι 711 C.
εἴσοδος, ὁδὸς conf. 137 D. 292 E.
εἶτ' οὖν, ἔτι οὖν, εἰ οὖν 258 C.
εἶτουν 787 D. *not.* Greg. Naz. p. 520 D. ὑποστάσεις, εἶτουν πρόσωπα, ὅ τισι φίλον. Euthym. I. 1011. ἔκλασεν, εἶτουν συνέθρυψε.
ἐκ, ἀντὶ conf. 341 B.
ἑκάτερος, ἀμφότ. conf. 419 B. οἱ ἑκάτεροι 802 B. *v. l.*
ἑκατοστιαῖος τόκος 573 C.
ἐκβαίνειν cum accus. 514 C.
ἐκβακχεύειν 793 C.
ἐκβάλλειν τὸν νόμον 490 C. *not.* Adamum 170 B. coll. 169 A. conf. c. ἐμβάλλειν 267 A. 571 D. 705 B. c. ἐκκλείειν 490 C. *not.*
ἐκβολὴ 583 C. Act. xxvii. 18.
ἔκγονος. Vid. ἔγγονος.
ἐκδέχεσθαι 13 A. *accipere* Interpp. Annon potius *exspectare?*
ἐκδιδόναι τὴν ψυχὴν 428 E. (ubi Edd. ἀποστρέφεσθαι) 510 D.
ἐκδικία 608 E. *Dorv.* ad Char. VII. 1.
ἐκεῖ conf. c. ἐκεῖνο 196 D. c. ἐκείνην 499 B.
ἐκεῖνος et οὗτος negligenter adhibet Chrys. 709 B. *not.* 814 A. *not.* ἐκεῖνο, *id quod dicturus sum* 410 D. *not.* Cf. *Dobree* Adv. I. 364. ἐκείνης, μόνης conf. 192 D. 335 D.

Digitized by Google

ἐκθηλύνειν 422 D.

ἐκκαίεσθαί τινος 374 C.

ἐκκαλεῖσθαι, *incitare* 300 E. 505 B. non ἐκκαλεῖν 538 A. conf. c. διεγείρειν 321 B.

ἐκκαλύπτειν, ἐγκαλ. conf. 106 B.

ἔκκαυσις (βαλανείου) 634 A.

ἐκκλείειν. Vid. ἐγκλ. et ἐκβάλλειν.

ἐκκλησιαστικὴ πολιτεία 38 A.

ἐκκλησιάζεσθαι 700 A. *not.*

ἐκκλίνειν τι 231 D.

ἐκκόπτειν, *excidere, abolere* 227 B. 351 D. ὁδὸν 111 C. conf. c. ἐγκόπτειν 216 D. 313 C. 330 C.

ἔκκρισις 525 E. 692 E.

ἐκκυλισθῆναι 689 D. εἰς ὀργὴν 355 B. *Matth.* N. E. p. 195.

ἐκλαμβάνειν, *intelligere* 28 B. 338 B. X. 585 C. κατὰ τοῦτο τὸ δεύτερον (σημαινόμενον) αὐτὴν ἐξελάβετο. Lege ex Reg. 741 ἐξέλαβεν.

ἐκλύειν, *enervare* 99 B. 208 C. (male *remorari* Ge. *avertere* Ben.) 659 C. 684 D. ἐκλ. ὀργὴν 608 B. ἐντολὴν 203 C. ἐκλύειν, ἑλκύειν 99 B. *not.*

ἐκνικᾶν εἰς παροιμίαν 627 B. *not.* ἐκνικᾶσθαι 453 A.

ἐκόντως, vox nihili 799 D. *not.*

ἐκπίπτειν, ἀποπ. conf. 152 A.

ἐκπηδᾶν, ἀναπηδᾶν conf. 47 A. *not.*

ἔκπληκτος, *stuporem afferens* 834 D.

ἐκπλήττειν, *attonitum reddere* 150 C. (pessime Ben. *increpare*, et p. a. ἐκπλήττεσθαι *objurgare!*) ἐκπλῆττον 160 E. 834 D. *v. l.*

ἐκπολεμοῦσθαι 190 B.

ἐκπομπεύειν, *publicare, infamare* 35 A. 53 A. 286 D. Vid. ἐμπ.

ἐκπορνεύειν 38 B. Ep. Jud. v. 7.

ἔκπτωσις 295 A. 298 A.

ἐκστατικὸς 607 B.

ἐκστροφὴ (ὀφθαλμοῦ) 422 E.

ἐκτείνειν, *intendere* 222 A. *protrahere* 220 A. *mortuum extendere* 756 A.

ἐκτιννύναι (τὴν ἀξίαν) 612 D.

ἔκτισις 174 C. 659 B.

ἔκτοτε 725 D. *v. l.*

ἐκτραγῳδεῖν 174 A. 530 C. 699 D.

ἐκτραχηλίζειν 186 B. -λιάζειν 443 B. *not.*

ἐκφέρειν ψῆφον 535 D. 671 B. ἐπιτίμιον 159 E. δίκην 459 B. ἐκφέρεσθαι εἴς τι 358 B. ἐξενήνεκται παροιμία 341 A. 627 B. *not.*

ἐκφορεῖν, ἐκφυσᾶν conf. 341 C.

ἐκφυσᾶν 244 D. 341 C. *v. l.*

ἐκχέειν ἑαυτὸν 54 B. ἐκχυθῆναι, *dispergi* 88 B. 841 C.

ἐλαία, symbolum ἐλέους 752 A. *not.*

ἔλαιον, ἔλεον. Luditur in sono ambiguo 752 A. *not.*

ἐλαύνειν, *progredi* 127 C.

ἐλεεῖν = ἐλεημοσύνην ποιεῖν 650 A. Haec permutantur 451 A.

ἐλεημοσύνη, duplici sensu 373 C. *not.* conf. c. ἀνελ. 158 A.

ἐλεήμων, ἀνελ. conf. 82 C.

ἐλευθεροῦν, usu singulari 262 A.

ἑλκεχίτων 674 C.

ἑλκηθμὸς, ἑλκυσμὸς (614 B.), σπαραγμὸς conf. 139 B.

ἑλκύειν, ἐκλύειν conf. 99 B. *not.*

ἔλλαμψις 119 A.

Ἕλλην, *Ethnicus* 198 C. 355 D. Ἑλλήνων παῖδες 361 B. 763 B.

ἐλλιμπάνειν 374 C. 516 A.

Digitized by Google

ἐλπίδες (χρησταὶ) 56 A. 142 B. 164 B.

ἐμβάλλειν ἀγωνίαν τινὶ 154 B. (Cf. Plut. I. 1027 A. Frequentius dicitur ἐμβ. τινὰ εἰς ἀγωνίαν). ἐμβάλλειν εἰς ἐκκλησίαν 117 A. εἰς ἀγορὰν *Matth.* N. E. p. 98. εἰς λόγον 734 A.

ἐμμελῶς, *modeste* 469 B.

ἐμμένειν 151 A. 661 B. conf. c. ἐπιμένειν 151 A.

ἐμβολή, *impetus* venti 515 D. *Toup.* Emend. I. 337 sq.

ἐμπαράσκευος 155 A. II. 144 B. τὸ ἡδὺ καὶ ἐμπαράσκευον τῆς τραπέζης. Sic Sav. εὐπαράσκευον Ben. invitis Lexicis.

ἐμπαροινεῖν = ἐνυβρίζειν 288 A. 610 C.

ἐμπλατύνειν 550 A. Vid. πλατύνειν.

ἐμπομπεύειν τινὶ, *exsultare in aliqua re* 686 B. 715 A. conf. c. ἐκπομπ. 497 A. 819 B. c. ἐπιπομπ. 819 B.

ἐμπορεύεσθαί τινα 614 B. 2 Pet. ii. 3.

ἐμπορία, εὐπ. 489 C. 492 D. et ἀπ. 613 E.

ἐμπρησθῆναι 335 D. 387 C. 676 A. conf. c. ἐμπλ. 675 D.

ἐμπυρίζειν 726 E.

ἐμφαίνω, ἀποφαίνω conf. 392 B.

ἐμφαντικῶς 217 A. 279 D. 634 A. conf. c. ἐμφατ. X. 125 C.

ἐμφιλόσοφος 791 C.

ἐμφιλοχωρεῖν 134 E. 244 C. 336 D.

ἐμφορεῖσθαι 516 E. 528 C. 803 E.

ἐν redundat 196 B. 223 A. 514 B. 665 D. 812 D.

ἐναβρύνεσθαι, *sibi placere* 65 C. 495 C. *not.* 499 C. 703 D.

ἐνάγειν, *inducere, suadere,* absol. 134 B. εἴς τι passim. conf. c. ἄγειν 348 E. c. ἀνάγειν 63 B. 167 E. 483 D. c. εἰσάγειν 547 C. IX. 616 A. ὥστε μᾶλλον ἐνεργεῖν τὸν ἀκροατὴν Ben. Rectius Sav. ἐνάγειν.

ἐναγής, propr. 381 A. μιαρὸς καὶ ἐ. 412 D. vocat. ἐναγῆ 775 B. *v. l.*

ἐναγκαλίζεσθαι 624 E.

ἐναγώνιος, *sollicitus* 152 E. 293 D. al.

ἐνακμάζειν 338 D. 515 D. 676 C. conf. c. ἀκμάζειν 303 E.

ἐναντιολογία 671 B.

ἐναντίον τοῦ, τῷ conf. 211 AB. οὗ, ὃ τοὐναντίον 499 D. 702 C.

ἐναποκεῖσθαι, ἀποκ. conf. 532 B.

ἐναπομένειν 199 C. 814 A. 538 D. *not.*

ἔνατος. Hanc scripturam tuetur major pars codicum: ἔννατος semel dant Edd. 401 D. Cf. *Fritzsche* ad Marc. p. 692.

ἔναυλος 306 B. 615 D.

ἐνδείκνυσθαι, *se ostentare* (usitatius ἐπιδ.) 244 D. Plut. I. 867 E. τοῖς συνωμόταις ἐνδεικνύμενος. conf. c. ἐπιδ. 53 B. 253 B. 280 B. 467 D. al.

ἐνδεῖν 517 D. *not.* ἐνδεδεμένος, ἐνδεδυμένος conf. 562 B. 796 A.

ἐνδεχόμενον 320 D. *not.*

ἐνδιαβάλλειν 451 D. *v. l.*

ἐνδιατρίβειν 6 C. 558 B.

ἐνδοιάζειν 294 A.

ἐνδυναμοῦσθαι 506 A.

ἐνεγγυᾶσθαι 289 A. *not.* 440 B.

Digitized by Google

ἔνεδρα (τὰ) 149 C.
ἕνεκεν, *quod attinet ad* 780 B. πάντων ἕνεκεν 649 A.
ἐνεργεῖν 273 A. conf. c. συνεισφέρειν 797 D. ἐνεργούμενοι 699 E. *not.* 822 C.
ἐνευφραίνεσθαι 842 E.
ἐνηχεῖν 10 A. 91 C. 547 C.
ἔνι, ἐνὸν conf. 231 C. ἐνὸν, δυνατὸν ibid. οὐκ ἔνι, ἀδύνατον 294 B.
ἐνιέναι, ἐντιθέναι conf. 543 C.
ἐνιζάνειν 676 C.
ἐνίστασθαι, *instituere* 674 C. *v. l.* *resistere* 814 A. 819 D.
ἐννεαμηνιαῖος 124 A.
ἑνοῦν 95 A. 216 B. 483 D.
ἐνοχλεῖν, de supplice 282 B. conf. c. παρακνίζειν 343 B.
ἔνσαρκος 412 A.
ἐνσκήπτειν, ἐγείρειν conf. 99 B.
ἔνστασις, *objectio* (*negatio* Ge.) 433 C.
ἐνταῦθα, ταῦτα conf. 636 D. pro ἐκεῖ 751 A. *not.*
ἐνταφιαστής 332 C.
ἐντείνειν πληγὰς 778 A. 804 B. conf. c. ἐπιτείνειν πλ. 201 C.
ἐντεῦθεν, ἐνταῦθα conf. 156 B. al. ἐντεῦθεν, *in hac vita* 636 D. *not.*
ἐντιθέναι, τιθέναι (κηλῖδα) 422 C. conf. c. ἐνιέναι 543 C.
ἐντρέπειν τινὰ, *pudorem alicui injicere.* Multimodis ab Interpretibus vertitur, e. g. *hortari, admonere, convertere, coercere, increpare, perstringere, flectere* (777 B. *not.*): sed unica verbi notio ea est, quam supra posuimus.
ἐντρεπτικῶς 242 C. 271 D. al.
ἐντρέφεσθαι, ἐνστρ. 28 A. 422 A. ἐντρέφ. συντρέφ. 412 B. *not.*
ἐντρυφᾶν, τρυφᾶν conf. 668 C.
ἐντυγχάνειν, *legere* 129 A. 732 E. Alciphr. II. 1.
ἐντυποῦν 158 C. 549 A.
ἐνυφαίνειν 189 A. 523 A.
ἐξαιρεῖν, ἀναιρεῖν conf. 486 C. ἐξαιρεῖσθαι, in die judicii 198 C. 297 B. ἐξῃρημένος 502 B. *v. l.*
ἐξαίρετον = ἴδιον 191 D.
ἐξακοντίζειν (ὕδωρ) 215 A.
ἐξαλλάσσειν. ἐξηλλαγμένος, *diversus* 6 B. 9 C. 144 C. al.
ἐξαπλοῦν 487 E. *v. l.* -οῦσθαι 483 B.
ἐξαπορεῖν 350 B. *not.*
ἐξαπόρησις 531 C.
ἐξαργυρίζειν 166 E. 659 D.
ἐξαρτᾶν χρυσία 836 E. cum dat. 684 A. *v. l.* ἐξαρτᾶσθαι ἀλλήλων 312 E.
ἐξελθεῖν, de eventu praedictionum 319 E. 644 B. (ubi vulgo ἐπελ.) ἐξελθεῖν εἰς κακίαν, *delabi* 605 E. ἐξῆλθον conf. c. ἐξεβλήθησαν 441 A. c. ἐξηλάθησαν 578 C.
ἐξετάζειν cum dupl. accus. 29 C. ἐξητασμένος, *bene consultus* 568 E. ἐξετάζωμεν, ἐξετάσ. 169 D. *not.*
ἐξευρημένος, ἐξυρημένος conf. 99 A. 502 B. *not.*
ἐξηγεῖσθαι, ἐπεξ. 178 C. 239 B.
ἐξιλεοῦσθαι τὸν θεὸν 256 B. τὴν ἀδικίαν 536 E. ἐξιλεοῦσαι pro ἐξιλεοῖ 256 B. *not.* [In loco VIII. 77 B. παροξύνειεν ἂν μᾶλλον ἢ ἐξιλεώσαιε τὸν θεὸν, re-

Digitized by Google

vocanda est vetus lectio ἐξιλεώσαιτο, suffragante Flor. p. 367.]
ἕξις, τάξις conf. 294 B.
ἐξίσης, ἐξοίσεις conf. 802 E. *not.*
ἐξογκοῦν, *exaggerare* 732 E.
ἔξοδοι (γυναικὸς) 117 B.
ἐξοκέλλειν, *navem impingere*; metaph. de iis qui ad turpe vitae genus deflectunt: absol. 2 B. εἴς τι 80 A. 186 C. 462 C.
ἐξολισθαίνειν 107 C. ἐξώλισθον, ἐξωλίσθησα conf. 815 B.
ἐξομολογεῖσθαι 146 A. -γησις 141 B.
ἐξουσία. ὑπὸ τῇ, ὑπὸ τὴν, ἐπὶ τῇ ἐξ. conf. 219 B. αἱ ἐξουσίαι, non addito τοῦ σκότους 126 C. 138 D.
ἐξουσιαστικῶς 204 A.
ἔξω. ἡ ἔξω γένεσις 89 A. *not.* Vid. γένεσις.
ἐξωθεῖν ἑαυτὸν 712 C.
ἔξωθεν. οἱ ἐξ. *ethnici* 90 B. τὰ ἐξ. 59 C. 649 C.
ἐπαγγελία = γῆ ἐπαγγελίας 435 D. *not.*
ἐπάγειν. ἐπάγει λέγων 242 A. *not.* ἐπάγεσθαι, *suadere* 58 AC. ἐπάγεσθαι (προφήτην) *afferre testem* 785 C. sed ἐπάγειν (προφ.) *adjicere* 327 C. 415 D.
ἐπαγωγή. Vid. ἀπαγωγή.
ἐπαγωνίζεσθαι 670 D. *not.*
ἐπᾴδειν τί τινι 561 D. *not.*
ἐπαίρειν (ταῖς ἐλπίσι) 142 B. 173 C. *amovere* 834 C. conf. c. ὑπαίρειν 207 C. *not.*
ἐπαισχύνεσθαί τινα, ἐπί τινι 467 C.
ἐπάλληλος 13 B. 312 A. 582 E. conf. c. ἀλλεπάλληλος 707 A.
ἐπανατρέχειν 144 B.
ἐπανελθεῖν 486 C. *not.* conf. c. ἐπελθ. et ἀπελθ. 666 C.
ἐπανιέναι. ἐπανῆτε, ἐπάνιτε conf. 150 D. *not.*
ἐπαντλεῖν (ῥήματα) 354 E. Cf. *Jens.* Lect. Luc. p. 368 sq. *Matth.* N. E. p. 193. ἐπαντλεῖν, ἀπ. conf. 829 B. *not.* [Isid. P. I. 154. πολλὰς ὑμῖν ἐπαντλοῦμεν καθ' ἡμέραν τὰς παρακλήσεις. Sic correxit *Matth.* l. l. Vulgo ἀπαντλοῦμεν.]
ἐπαποδύεσθαι 670 D. *not.*
ἐπαπορεῖν 13 B. conf. c. ἐξαπ. 350 B. *not.*
ἔπαυλις 830 D.
ἐπαφίεναι τὴν γλῶττάν τινι 510 B. 612 E. Julian. Ep. I. Proprie dicitur ἐπ. τοὺς κύνας τινί.
ἐπάχθεια, ἀπέχθεια conf. 316 C. 354 E. 544 A. 510 B. *not.*
ἐπεγγελᾶν 386 E.
ἐπεὶ, *alioqui* 56 B. (ubi male *ceterum* An. *sed* Ben.) 75 B. 404 B. (ubi LXX. εἰ δὲ μή). Cf. Rom. xi. 6.
ἐπείγειν. ἐπειχθῶμεν, ἐναχθῶμεν conf. 614 E.
ἐπεισάγειν 31 A. 223 D. 257 C. conf. c. ἐπιφέρειν 184 A. c. ἐπισυνάγειν 613 D.
ἐπεισιέναι, ἐπιέναι conf. 527 B. τὰ ἐπεισιόντα, *reditus* 630 B.
ἐπεμβάλλειν 631 C. Basil. I. 112 B. πρὶν παντελῶς καθαρθῆναι δευτέραν τροφὴν ἐπεμβαλλόμενοι.
ἐπεξαιτεῖν. Vid. ἐπιζητεῖν.
ἐπεξέρχεσθαι, ἐξερχ. conf. 680 B.

Digitized by Google

ἐπεξηγεῖσθαι. Vid. ἐξηγεῖσθαι.
ἐπέρχεσθαι. ἐπελθεῖν, *legere* 129 B. 325 B. *penitus tractare* 486 C. *not.* conf. c. μετελθεῖν ibid. III. 26 A. c. ἑλεῖν 726 A. *not.* ὁ ἐπελθὼν, *qui primus obviam fit* 605 B.
ἕπεσθαι. οἱ ἑπόμενοι, τὰ ἑπόμενα 353 A. *not.* ἑπομένων, ἐπιμενόντων conf. 619 C.
ἐπέχειν, *coercere* 212 C. 214 A. *v. l.* τάξιν 525 B.
ἐπηρεάζειν τινὰ, τινὶ conf. 475 A.
ἐπί τινι pro ἐπί τινος 126 C. *not.* ἐπὶ τῷ, ἐπὶ τὸ cum infin. 153 A. *not.*
ἐπιβαίνειν cum dat. 711 C. *not.* *insultare* 498 C.
ἐπιβαλεῖν, ἐπιλαβεῖν 355 E.
ἐπιβλήματα, *stragula* 509 E. Λακωνικὰ 796 B. *operimenta* mensae sacrae 518 E. *involucra* mortuorum 332 B.
ἐπιβουλὴ, vi activa 394 A. *not.*
ἐπιγίνεσθαι. Vid. ἐγγίνεσθαι.
ἐπιγινώσκειν ἁμαρτίαν, ἁμαρτάνων conf. 589 B. *not.*
ἐπιγράφειν signum crucis 551 C.
ἐπιδαψιλεύεσθαι, *corollarium* sive *auctarium ultro addere*, cum dat. 237 E. cum gen. Basil. II. 85 E. ὥστε, ἂν ἐμοὶ πείθῃ, καὶ ἐπιδαψιλεύσῃ τῶν ὕβρεων: "sic "ut objectum opprobrium non "tantum fatearis, sed majus "etiam cumulatiusque tibi "convenire libenter agnos-"cas." Quae verba sunt summi *Hemst.* ad Luc. D. M. xxx. 2. qui omnino consulendus est.
ἐπιδείκνυσθαι. Vid. ἐνδείκνυσθαι.
ἐπιδεσμεῖν, *vulnus obligare* 346 C. X. 628 E.
ἐπιδιδόναι, *augeri* 11 A. 271 B. *not.* 284 C. 341 D. ἐπιδιδόναι, διδόναι (τὴν ψυχὴν) conf. 436 C. 479 D. ἐπιδιδοῦντα 517 A. Edd.
ἐπιέναι, *legere* 676 D. πάντα ἐπιέναι 9 A. II. 120 C. 540 E. τὰ ἐπιόντα, *quae in mentem veniunt* 172 A. 443 E. [IX. 594 C. κἂν ὁτιοῦν ἕτερον ἐπείῃ. Lege ἐπίῃ, *invadat.*]
ἐπιζῆν, ἐπιζητεῖν conf. 648 E.
ἐπιζητεῖν, εὑρεῖν conf. 659 E. ἐπεζήτησε, ἐπεξήτησε 181 C. Cf. *Schaef.* Mel. Crit. p. 74 sq. ἐπιζ. τὴν οἰκίαν, *domum petere* 317 B.
ἐπιθέτης, *impostor* 293 B. [Ps. i. 1. λοιμῶν LXX. ἐπιθετῶν Sym. Hieron. Ep. x. ad Fur. *Ubicunque viderint Christianum, statim illud de trivio: ὁ Γραϊκὸς ἐπιθέτης.*] *pauper simulatus* 502 A. IX. 588 D. XII. 117 B. Hinc ἐπίθεσιν ποιεῖν, *pauperem simulare*, IX. 588 D. 589 B.
ἐπιθυμία seq. infin. 632 B. conf. c. εὐθυμία 592 E. Vid. ἀθυμία.
ἐπιθυμητὸς, *optatus* 632 C.
ἐπίκαιρος 377 C.
ἐπικεῖσθαι, de cibis, conf. c. παρακ. 129 B. 500 E.
ἐπίκηρος 271 C. 292 A.
ἐπικρατεῖν, ἔτι κρατεῖν 417 B.
ἐπιλαμβάνεσθαι, *nancisci*, 113 A. 231 B. ἑαυτοῦ, *se emendare* Ge. 569 A. ἐπειλημμένοι, ἐπιμελούμενοι (ἀρετῆς) conf. 639 C.

Digitized by Google

ἐπιλέγειν 198 C. 373 B. 753 A. ἐπιλέγεσθαι, *seligere* 235 C. 650 B. conf. c. ἐκλ. 235 C.
ἐπιλείπειν. ἐπέλιπεν, ἐνέλ. 145 C.
ἐπίμελεια, θεραπεία conf. 184 E.
ἐπιμελεῖσθαι, -λεσθαι conf. 197 E. 342 B. Vid. ἐπιλαμβάνεσθαι.
ἐπιμένειν τοῖς αὐτοῖς 117 C. 152 D. al. conf. c. ἐμμένειν 151 A. ἐπιμενόντων, ἑπομένων 619 C.
ἐπιμίγνυσθαι 711 C. *v. l.*
ἐπίμονος, καρτερικὸς conf. 289 A.
ἐπίνοια 800 B. *v. l.* Vid. ὑπόνοια.
ἐπίνοσος 474 C. 559 C.
ἐπίπαππος, πρόγονος conf. 13 C.
ἐπιπηδᾶν, de nimia alacritate 317 D. τοῖς θαύμασι 365 A. *conjicere se* 549 D. conf. c. ἀποπηδᾶν 408 A.
ἐπιπληκτικῶς 352 A. Edd. 525 C.
ἐπιπομπεύειν pro ἐμπ. 819 B. Edd.
ἐπιρρεῖν 507 E. 633 D. 658 E. *Hemst.* ad Luc. D. M. IX. 2.
ἐπιρρεπὴς 488 B. 536 A.
ἐπισείειν, *minitari* 228 B.
ἐπισκήπτειν, *incusare* 308 D. al. ἐπ. τούτῳ, τοῦτο conf. 663 D. *mandata dare,* de moriente 468 B. 753 B.
ἐπισκοτεῖν 196 D.
ἐπισπείρειν 481 D. pro σπείρειν male Edd. 488 D.
ἐπισπουδάζειν, ἔτι σπ. conf. 710 B.
ἐπιστασία (ἡ) sexûs virilis 354 B.
ἐπιστρέφειν, *ad meliorem frugem convertere* 214 A. 460 C. al. conf. c. παιδεύειν 466 A. *oculos hominum in se convertere* 836 B. οὐκ ἐπιστρέφεσθαι, *non curare* 240 B. *not.* X. 635 D. οὐκ ἀνεπεστράφην, οὐκ ἀνεφρόντισα.
ἐπιστύφειν, metaph. 194 A.
ἐπισυνάγειν, ἐπεισάγειν 613 D.
ἐπισύρεσθαι 457 A. 508 B.
ἐπισφίγγειν 60 A. 167 B. al.
ἐπισωρεύειν 175 D.
ἐπίτασις. μετ' ἐπιτάσεως = σφόδρα 630 C.
ἐπιτάττειν. ἐπετάγημεν, ἐπετάγη ἡμῖν conf. 842 A.
ἐπιτείνειν ἀρετὴν 203 C. φιλοσοφίαν 305 B. (alii τιμᾶν φ.)
ἐπιτέμνειν, *concise loqui* 612 B.
ἐπιτειχίζειν τί τινι, *quasi* ἐπιτείχισμα vel *Deceleam quandam adversus aliquem excitare* 289 D. 294 D. 671 B. 817 A. de personis 423 D. 500 D. Cf. *Hemst.* ad Luc. Nigr. 23. [IX. 465 C. ἐφόβησε τὸν ἀκροατὴν, ἐπήχησεν αὐτῷ τὴν ἡμέραν τὴν φοβεράν. Codices ἐπετείχισεν.] conf. c. ἀποτειχίζειν 592 D. 741 E. *not.*
ἐπιτήδειος, φιλόσοφος conf. 530 A.
ἐπιτιθέναι δόξαν τινὶ 589 A. *not.* -θεσθαι, *importune rogare* 282 A.
ἐπιτρέπειν, συγχωρεῖν conf. 344 E.
ἐπιτρίβειν, *aggravare* 198 E. 795 B. [Dicitur ipse aegrotus ἐπιτρίβεσθαι IX. 518 A.] τινὰ εἴς τι 823 D. *not.*
ἐπίτριμμα, *fucus, pigmentum.* Junguntur ἐπιτρίμματα καὶ ὑπογραφαὶ 96 A. 259 D. 354 C. De Sacerd. VI. init. καὶ ὀφθαλμῶν ὑπογραφαὶ, καὶ παρειῶν ἐπιτρίμματα. [E vocabulis ἐντρίβειν, ἔντριμμα, ἐπιτρίβειν, ἐπίτριμμα, primum ἐντρίβειν solum Veteribus notum est.

Digitized by Google

Cf. *Piers.* ad Moer. p. 166 sq. Ἔντριμμα praeter J. Poll. v. 101 habet Plut. I. 557 F. Ἐπιτρίβειν a Phryn. App. Soph. p. 40, ἐπιτρίβεσθαι ἐπὶ γυναικῶν λέγεται χρωμένων ψιμυθίῳ τῷ προσώπῳ, ἢ φύκει, sine exemplo affertur. Ἐπίτριμμα cum hac significatione centies a Chrysostomo positum, in Lexicis ad hunc diem desideratur.]
ἐπιτροπεύειν 501 B.
ἐπιτωθάζειν, *irridere* 498 BC. In priori loco male verterunt, *decipere* Ge. *adulari* Ben.
ἐπιφέρειν, ἐπεισάγειν conf. 184 A.
ἐπίχαρις 499 A.
ἐπίχειρον, *poena* 308 D. 558 B.
ἐπιχρίειν, περιχ. conf. 230 A.
ἐπιχρωννύναι 395 D. 480 E.
ἐπιχωριάζειν 4 C. 181 A. seq. ἐν 493 D. *v. l.*
ἐπομβρία 574 D.
ἐπουράνιος, οὐρ. conf. 203 B.
ἐρᾶν τι 189 C. Edd. ἐρωμένη, sine artic. 794 B. *not.*
ἐργάζεσθαι (εἰς ἀργύριον) *amplificare* Ge. 754 D.
ἐργαστήριον medici 829 B.
ἔργον = δύσκολον 597 A. Cf. *Bast.* Ep. Crit. p. 88.
ἐργωδία 535 C.
ἐργώδης 553 D.
ἐρεῖν, εὑρεῖν conf. 353 D.
ἐρείπιον 459 B.
ἔρεσθαι. ἔρηται, εἴρηται, ἐρεῖ ταῦτα conf. 768 A. *not.*
ἐρετὴς, ἐργατὴς conf. 510 C.
ἐρημία, ἠρεμία 673 E. *not.*
ἐρινὺς, ἐριννὺς 440 E. *not.*
ἑρμηνεὺς 396 B.
ἐρυγὴ 692 E.
ἐρυσίβη 574 D.
ἔρχεσθαι ἐπί τινος 142 D. Vid. χαμαί.
ἑσμὸς ἐπιθυμιῶν 28 B. παθῶν 444 B. *v. l.* [Adde IX. 571 B.] ἑσμὸς, δεσμὸς ibid.
ἑστιᾶν (τὰς ὄψεις) 836 A.
ἔσχατος εὔπορος, *opulentissimus* 658 B. Cf. 675 E. οἱ ἔσχατοι *vilissimi* 42 C. ἐν ἐσχάτοις εἶναι 178 D. Vid. αἴσχιστος.
ἐτάζειν. ἤταζεν, ἔστιζεν 715 C. *not.*
ἑταιρεῖν. ἡταιρηκότες νέοι 675 A.
ἕταιρος, ἕτερος conf. 82 C. 385 C.
ἕτερος ἀνθ' ἑτέρου 71 C. 288 B. 603 A. ἕτ. δεύτερος conf. 337 C.
ἐτήσιοι ὄμβροι 239 B. ὑετοὶ 402 C.
ἔτι οὖν, εἶτ' οὖν conf. 258 C. ἔτι, ἐπὶ 469 C.
εὖ δὲ, κρεῖττον δὲ conf. 210 E.
εὐαγγέλια μικρὰ 703 B. *not.* ἐπὶ τῶν εὐαγγελίων 640 C. *not.*
εὐαγγελιστὴς, ἀπόστολος 347 C. —τῶν, εὐαγγελίων 640 C. *not.*
εὐαγγελικὸς 324 B. Vid. ἀγγελικός.
εὐαπόδεκτος, ἀπόδεκτος 671 E
εὐγένεια, συγγένεια 368 E. *not.*
εὐγλωττία 535 D.
εὐγνωμονικὸς, vox nulla 431 D.
εὐγνωμοσύνη, *ingenuitas, candor animi* 39 C. 42 A. al.
εὐδία 302 B. εὔδιος 591 D.
εὐδιεινὸς, εὐδεινὸς, εὐδινὸς 540 E. *not.*
εὐδοκεῖν, εὐδοκιμεῖν 269 D. *not.*
εὐέμπτωτος 652 B.
εὐεργεσία, vi activa 437 B.
εὐετηρία, *annuorum proventuum felicitas* = εὐδαιμονία, καλὸς ἐνι-

Digitized by Google

αυτὸς Hesych. Legitur 771 A. ubi Ben. *sterilitas*, vitio, ut videtur, operarum.
ευθέως inversum 324 A.
εὐθηνία 533 C. conf. c. εὐθυμία 387 B. 559 E. *not.*
εὐκαιρία 626 C.
εὔκαιρος. ἐν εὐκαίρῳ 747 A. Edd. εὔκαιρον εἰπεῖν 410 D. 612 D. 727 B.
εὐκαίρως, εὐκόλως conf. 261 D.
εὐκαταγώνιστος 602 A.
εὐκολία, *levitas* 371 D.
εὔκολος, εὐτελὴς conf. 11 A. *not.*
Εὐλόγησον, πάτερ. Adnot. p. 3.
εὐμηχανία Christi 775 D.
εὐπαθὴς, ἐμπ. ἀπ. 395 E. *not.*
εὐποιΐας ποιεῖν 808 A.
εὐπορία, ἐμπ. conf. 489 C. 492 D. et ἀπορία 613 E.
εὐπραγεῖν 456 A.
εὐπρόσωπος, *speciosus* 573 B.
εὕρεμα, εὕρημα 10 A. *not.*
εὐρίπιστος 329 D.
εὔριπος 114 C. 255 E. 302 A.
εὑρίσκειν. εὑρεῖν conf. c. ἐρεῖν 353 D. c. ἐπιζητεῖν 659 E.
εὐρυχωρία, *scope* 215 E. 224 B.
εὔσημος 662 A.
εὐτελὴς, εὔκολος 11 A. *not.*
εὐτονία 383 D. 532 B. al. in loco suspecto 814 C. = καρτερία, ἀνεξικακία, ὑπομονὴ Hesych.
εὐχαριστήριος ὕμνος 560 E.
εὐχαριστίας εἰδέναι 312 B. *not.* μετ' εὐχ. μετὰ χαρᾶς conf. 41 B.
εὐχέλαιον (τὸ) 373 C. *not.*
εὐχὴ (ἡ), oratio Dominica 217 C. εὐχὴ, προσευχὴ 252 C. 259 C. εὐχὴ, ἀρχὴ 252 C.
ἐφάλλομαι. ἐφήλλατο 464 A. Edd.
ἐφάμιλλος 382 E.
ἐφέλκειν, -εσθαι conf. 65 B. *not.*
ἐφίεσθαι, *cupere* 650 E. al. ἐφίεσθαι (pass.) *permitti*, conf. c. ἀφίεσθαι 464 B. *not.* ἐφίεται, ἐφεῖται ibid.
ἐφημερία 761 E. *not.*
ἐφοδηγεῖν 198 A.
ἐφόδιον, *occasio, praetextus* 165 E. Demosth. 917, 14. Cf. Thom. M. p. 398.
ἔχειν. οὐδένα ἔχειν, *derelictum esse* 818 E. ἕξουσι, ἥξουσι conf. 197 C. VIII. 123 B. ἔχεσθαι, ἄρχεσθαι 363 B. εἶχεν, εἷλεν 666 A. [X. 61 E. ἄρ' ἂν εὔκολον ἦν ἔχειν καὶ ἑλκῦσαι τοὺς ἐναντιουμένους. Lege ἑλεῖν.]
ἕως cum conjunct. sine ἂν 226 E. etiam 268 B. Edd.

Z.

ζεύγλη 534 C.
ζῆν. ζήσω, ζήσομαι 803 C.
ζώδια, *figurae pictae* vel *intextae* 509 D. Cf. *Schweig.* ad Herod. I. 70.
ζωὴ 321 B. i. q. βίος N° 1.
ζώνη, insigne ἄρχοντος 739 B.

H.

ἤ, ἢ οὐκ interrog. 214 D. 422 A. al. ἤ, ᾗ conf. 349 C. *not.* ἢ aut εἰ omissum in formula ἢ εἰ 362 C. *not.*
ἢ γὰρ ἄν. Non raro pingitur ἢ

Digitized by Google

γὰρ ἄν, tum in codd. tum in Edd. e. g. 696 A. Ben.
ἡδύτερον, ἥδιον conf. 511 E.
ἠθικὸς (ὁ) λόγος, de Christi sermone 222 B. de suo IX. 552 B.
ἥκειν, ἥειν, εἴην conf. 367 A. 376 E. ἥξει, ἕξεις 713 C. ἥξουσι, ἕξουσι 197 C. ἥξοντα, εἴξοντα 347 B. 655 B. [In locutione τὸ εἴς τι ἧκον, fere semper codex unus et alter εἶκον praebet. In loco IX. 616 C. adhuc legitur in Edd. τῶν εἰς τὴν διόρθωσιν εἰκόντων.]
ἡμέρα. καθ' ἡμέραν, μεθ' ἡμ. conf. 205 A. Cf. 685 A.
ἥμερον ποιῆσαι, glossema v. πτοῆσαι 615 A. v. δικαιῶσαι 501 E.
ἠρέμα, *fortasse* (?) 786 D.
ἠρεμία, ἐρημία conf. 673 E. *not.*
ἤτουν, vox nihili 787 D. *not.*

Θ.

Θάβωρ 205 A. *not.*
θάλαμος. οἱ ἐν θαλάμοις, αἱ ἐν θ. conf. 735 C.
θάλλος, θάλος 164 B.
θαλλοφόρος, ἀθλοφ. conf. 16 C. [Legi θαλλοφόρος apud Nostrum in loco similis argumenti, quem nunc revocare nequeo.]
θάνατος dicitur λελύσθαι et δεδέσθαι 4 B. *not.* θάνατος ὁ ἀθάνατος 535 A. *not.*
θαῤῥύνειν, θαῤῥεῖν conf. 391 A.
Θάσιος οἶνος 501 B. 544 B.
θαῦμα, *admiratio* 814 B. θαύματα, θαυμαστὰ conf. 181 B. 348 B. 408 D.
θαυμάζω. θαυμάσω, -σομαι 255 C. θαυμάσωμεν, ἀθυμήσωμεν 543 A.
θαυμάσιος, θαυμαστὸς 185 D.
θεάτης, ἀκροάτης 308 D.
θέατρον, *multitudo circumstantium* 187 A. 307 D. al.
θεήλατος ὀργὴ 733 A.
θεογνωσία 619 CD.
θεόμαχος, θηριόμ. 698 D. *not.*
θεοποιεῖν 11 A.
θεὸς, δεσπότης, de Christo, conf. 611 A. $\overline{\text{ΘC}}$, $\overline{\text{KC}}$ conf. 111 A. 564 D. $\overline{\text{ΘC}}$, $\overline{\text{XC}}$ 70 A. 200 E. 281 B. 321 C. 793 D. 829 D.
θεραπεία, *observantia*, *conciliatio* 523 B. 525 D. 556 A. sensu ambiguo 633 A. *not.* conf. c. ἐπιμέλεια 184 E.
θερμὴ πίστις 313 C. *not.* θερμὸς, φιλόστοργος conf. 718 D.
θέσις πόλεως 16 B. νόμου 224 A.
θεσπίζειν 701 D.
[θετὸς], [θητὸς] 404 B. *not.*
θεωρία (*divitiae sensuum* An.) 48 A.
θηλυδρίας, *mollis* 500 D.
θημωνία 633 E. *not.*
θηριομαχία 354 D. *v. l.*
θηριόμαχος 499 A. conf. c. θεόμαχος 698 D. *not.* [Ne quis in locutione λογισμοὶ θηριόμαχοι offendat, exscribam Nostri locum XI. 386 D. Καὶ γὰρ καὶ ταύτῃ ἐφέστηκε δήμιος ἀναγκάζων ἀρνήσασθαι τὸν θεὸν διὰ τῆς βλασφημίας, ἐφέστηκεν ὁ διάβολος δημίοις λογισμοῖς καταξαίνων.]

Digitized by Google

θολοῦν 28 B. 264 C. 549 A.
θορυβεῖν, -εῖσθαι conf. 106 C.
θυσία, οὐσία conf. 710 C.

I.

ιαζειν, ιζειν, formae verborum 443 B. *not.*
Ἰακώβ, Ἰώβ conf. 269 D. *not.*
ἴασιν ἔχειν 322 A. ἴασις, ἰατρεία conf. 537 E.
ἰατροὶ sine artic. 240 A. *v. l.* Cf. ad Thom. M. p. 229.
ἰδικῶς 253 A. 751 A.
ἰδιολογεῖσθαι 649 A.
ἴδιος, οἰκεῖος conf. 803 A. al. κατ' ἰδίαν, κατὰ διάνοιαν 109 B.
ἰδίωμα 735 A.
ἱερεῖς, ἀρχιερεῖς conf. 434 C. *not.*
ἵεμαι, spiritu leni = ὁρμῶ 651 D.
Ἰησοῦς. IC, XC conf. 45 C. 179 C. 783 C. 806 A.
ἱκέτης, οἰκέτης conf. 759 A. *not.*
ἱκέτου σχῆμα 247 B. 256 B.
ἰλιγγιᾶν 87 A. 597 B. Cf. *Piers.* ad Moer. p. 196 sqq.
ἵνα intrusum ante μὴ 762 A. 809 A. ἵνα modo prorsus singulari a Chrys. positum 404 E. *not.* ἵνα cum futuro 548 B. 606 D. ἵνα μάθῃς, constructio peculiaris 329 B. *not.*
ἰοβόλος 166 A.
Ἰουδαῖοι (οἱ), *proceres Judaeorum* 813 B. *not.*
ἰοῦν. ἰούμενος, ἰωμένος conf. 838 B. (ἰούμενος 492 C. Sav. solus.)
ἵππος, vox nequam 692 E. Cf. Hesych. s. v. ἵππον. *Dorv.* ad Char. p. 296 Ed. Lips.
ἰσάζω. ἀπὸ τοῦ ἰσάζοντος 759 E.
ἰσοθεΐα 186 C. 595 B.
ἰσονομία 685 D.
ἴσος τινὸς 382 E. τινὸς, τινὶ conf. 241 A. 242 B.
ἱστάναι ἔν τινι (usitatius μέχρι τινὸς) 188 B. coll. 189 A. στῆναι, *cessare* 417 D. cum participio 161 C. *not.* [IV. 79 D. ἔστη τοῦ δημιουργεῖν; sed p. p. ἔστη δημιουργῶν.] ἵστασθαι μετά τινος 70 B. *not.* ἵστασθαι πρός τι vel τινὰ, *obsistere* 119 C. 368 C. *adversus objectionem adversarii se accingere* 46 A. 270 D. 433 B. 521 A. 689 E. ἵστασθαι, *constare* 300 C. χορὸν στῆσαι 21 B. χ. ἵστασθαι 311 B. 674 C. ἑστήκασι, ἑστήκασι conf. 482 D. *not.*
ἰωβηλαῖος 641 B.

K.

κάγχασμα 713 D. *v. l.*
καθάπερ. Vide ὡς.
καθαρίζειν τὰ βρώματα 536 A. *not.*
καθαρίζειν, καθαίρειν 309 D.
καθαρισμὸς, καθαρμὸς 134 E.
καθάρσια (τὰ) 541 E. 709 A.
καθεύδω. καθευδῆσαι 791 AD.
καθημερινὸς, μεθημ. conf. 685 A.
καθιέναι, κατιέναι conf. 647 D.
καθίζειν cum accus. 655 C. *not.*
καθοδηγεῖν 337 A.
καθυφιέναι τινὸς 493 C. 531 A.
καὶ temporale 388 E. *not.* Adde 553 B. καὶ γὰρ δὴ, *siquidem* 518 B. καὶ τί τοῦτο; 35 A. *not.* καὶ ὁ, ὁ καὶ conf. 213 A.

Digitized by Google

674 D. καὶ τὸ, τὸ καὶ 429 C. καὶ εἰ, εἰ καὶ 822 A. καὶ ὅτι, ὅτι καὶ 156 A.
καινὸς, κενὸς, lusus verborum 752 A. *not.* καινοτέρως 761 B.
Καῖν βίος 430 E. IX. 553 B.
καινοτομεῖν 214 B. al.
καινοτόμος 384 D.
καίριος, κεφαλαῖος conf. 6 A.
καιρὸς = συμφορὰ 43 B.
κακέμφατος 419 E.
κακηγορεῖν, κατηγ. 285 C. 366 E. *not.* al. κακηγορία, κατηγ. 198 C. al.
κακὸς, καλὸς conf. 815 C. *not.* κακὰ, δεινὰ 737 A. κακὰ intrusum 151 A. 178 D.
κακοτεχνία 509 E. 533 E.
κακουργεῖν cum dat. 33 B. (Bois. conj. κακ. ἐπὶ τῷ λ.)
κάλαμοι (θηρατοῦ) 651 C.
καλλωπίζειν, *fucare* 396 D. -εσθαι 96 A. 225 A. *efferri*, ἐπί τινι (non ἐπί τινος) 126 A.
καλὸς, κακὸς conf. 815 C. *not.* καλὸν, ἀναγκαῖον 448 D. καλός γε, ironice 359 D. 381 A. 792 D.
καλύπτειν, ἐγκ., ἐκκ. conf. 106 B.
καλῶς, *satis* 131 C. 180 A. 653 B.
κάμπτειν, ἐπικ. conf. 819 C.
κἂν cum indic. 433 A. *not.* καὶ κἂν juncta 196 C. *not.* κἂν, καὶ conf. 609 D. κἂν, εἰ καὶ 433 A. *not.* κἂν, *saltem* 101 C. 159 A. 227 A. al.
κανὼν 655 CD.
καπηλεύειν τινὰ 614 B. τὴν φιλανθρωπίαν 573 A. -ειν, -εσθαι conf. 614 B.
καραδοκεῖν 779 C.
κάρος, ex nimio fulgore 569 C.
καρποῦσθαί τινος, ἀπό τινος 158 B. καρποῦσαι 263 D.
καρτερεῖν, καταίρειν 430 B. *not.*
καρτερικὸς, ἐπίμονος conf. 289 A.
καρυκεία, *conditura curiosa* 684 C. Cf. *Piers.* ad Moer. p. 220.
καρυκευτικὴ (ἡ) 509 C. In Lexicis deest.
κατά. κατ' ἐκεῖνον *ad exemplum ejus* 173 A. *not.* καθ' ἑαυτὸν = κατ' ἰδίαν 455 B. τὰ καθ' ἑαυτὸν, *res suae* 163 A. 296 CD. τὸ μὴ κατὰ πράγματος κείμενον 453 D. *quod rei propositae non convenit* Ge. Cf. *Matthiae* Gr. Gr. §. 581.
καταβάλλειν τινὰ 521 B. 536 D. *serere* doctrinam 78 B. καταβάλλειν, καταστέλλειν 268 D. καταβαλεῖν, -λαβεῖν 604 D.
καταγοητεύεσθαι 633 A.
κατάγχειν, κατέχειν 482 C.
καταγώγιον 582 A. *not.*
καταδεῖν. κατέδησε, κατεδίκασε 608 A. *not.* [Cf. II. 116 D. καὶ ταῖς πολλαῖς ταύταις κατέδησεν ἀνάγκαις.]
καταδύειν navem 726 D. (alii καταλύειν). aegrum 721 B. καταδύεσθαί τι vel τινὶ, *erubescere* 844 C. *not.*
κατάδυσις (λῃστοῦ) 19 C.
καταθεματίζειν 804 E. *not.*
καταιονᾶν 829 B. *not.* καταιονήσας, κατανοήσας conf. ibid.
καταίρειν, καρτερεῖν conf. 430 B.
καταισχύνειν. κατῃσχυμμένος 615 D. Adnot. p. 84. *not.*
κατακλᾶν. κατακεκλασμένα μέλη, *molles cantus* 29 C.

Digitized by Google

κατακοιμίζειν. Vid. κοιμίζειν.
κατακοπή, ἀποκοπή (κρεῶν) 684 C.
κατάκρας, κατὰ κράτος conf. 382 A. *not.* 777 D. *not.*
καταλαμβάνειν τὰ ὄρη, τὰς ἐρημίας 116 B. *not.* 128 A. 466 B. 560 E. 562 C. al. Ἰουδαίαν 134 D. ἀκρόπολιν 423 C. 604 D. *not.* καταλαβεῖν, καταβαλεῖν conf. ibid. καταληφθείσης, -λυθείσης 56 A.
καταλέγειν στρατόπεδα 812 B. ἐρετὰς 510 C.
καταλήγειν, λήγειν conf. 347 C. εἴς τι 14 C. 485 C.
κατάλληλος, *congruus* 186 C. al.
καταλύειν τὸν βίον 363 B. τὸν πόθον 111 C. καταλύειν, *desinere* 722 B. εἴς τι 563 B. [Verbo ita posito Librarii nomen aliquod comitem adjungere amant, e. g. τὸν βίον 134 C. τὸν λόγον 563 B. quibus nunc addo 290 A. ubi verba τὴν σπουδὴν delenda videntur, et μὴ καταλύσῃς, *ne desistas* vertendum.] conf. c. ἀναλύειν 366 C.
καταμαλακίζειν 145 B. 362 A. 386 A.
καταναλίσκειν τὴν σπουδὴν 278 D. *not.*
καταντᾶν, ἀπαντᾶν conf. 291 D.
κατάνυξις. εἶναι ἐν τῇ κ. 450 A.
καταπαίζειν 498 D. *v. l.* Cf. ad Thom. M. p. 218.
καταπαλαίειν 802 B.
καταπάσσειν 395 D. Cf. καταχέειν.
καταπειθὴς 3 B. 76 B. 656 D. al.
καταπίπτειν, *abjecto animo esse* 137 B. conf. c. μεταπ. 156 D.
καταπνίγεσθαι pro ἀποπ. 661 D. Edd.
καταπτήσσειν. κατεπτηχὼς 185 E.
καταπραΰνειν 649 A.
καταῤῥάσσειν, *terrae applodere* 169 C. 257 B. 756 A. κατέῤῥαξε, κατέῤῥηξε 169 C. Vid. *Interpp.* ad Herod. IX. 69. et ad Demosth. 675, 18. Cf. *Dobree* Advers. I. 475.
καταῤῥηγνύναι. καταῤῥαγῆναι, de tempestate 96 A. 303 A. Herod. I. 87. *Boiss.* ad Philostr. p. 403.
κατασήπειν, metaph. 820 A.
κατασκαφή, καταστροφή 139 D. 560 D.
κατασκευάζειν, *probare, efficere* (Cic. Tusc. I. 31) 270 D. 447 C. al. κατασκευαστικὸς, *demonstrativus* 505 E.
κατασκευή, *demonstratio.* σαρκὸς, *habitus corporis* 780 B.
κατασκλῆναι 78 A.
κατασπάσαι, καταπαῦσαι 581 D.
καταστέλλειν, -βάλλειν 268 D. κατεσταλμένος, συνεστ. 146 A.
καταστοχάζεσθαι 393 C. *v. l.*
καταστροφή. Vid. κατασκαφή.
καταστύφειν. κατεστυμμένα ῥήματα, *aspera verba* 195 A.
κατασφάττειν, κατακόπτειν 496 A.
κατάσχεσις 683 D. *v. l.* Act. vii. 5.
κατατείνειν ἑαυτὸν 272 C. 277 E. conf. c. κατατήκειν 273 B.
κατατήκειν ἑαυτὸν 273 B. XI. 493 A.

Digitized by Google

κατατίθεσθαι (*πάθη*), *ἀποτ*. 627 C.
κατατολμᾶν (*τινὸς*), *audacter aggredi* 254 C. 265 D. 555 A. 839 D. *βρωμάτων* 526 A. *not.* *ἀδήλων* 628 A. [*κυμάτων*, de pelagi trajectione VI. 273, ubi male de calamitate feliciter superata intellexit Matth. Cf. III. 516 A.] absolute 777 C. Edd.
κατάτομος 665 C. *v. l.* In Lexicis deest.
κατατρέχειν, *ἀποτρ*. (*εἰς τὸ θέατρον*) 113 C.
καταφέρειν, *prosternere* 323 C. [X. 616 B. *Δαυὶδ τὸν Γολιὰθ καταφέρει*.] *κατενεχθῆναι*, ex somno 321 D. Act. xx. 9.
καταφερὴς = *λαγνὸς* 627 B. Cf. Eustath. ad Od. *ο*. 470. *Interpp.* ad Thom. M. p. 519 sq. *Lobeck.* ad Phryn. p. 439.
κατωφερὴς 627 B. Edd. Adde XII. 267 B. ubi non ceperunt Interpp.
καταφορικὸς 715 D. -*ῶς* 452 B.
καταφυτεύειν cum accus. 729 B.
καταχέειν γέλωτα 509 E. *κάλλος* 491 C.
καταχωνεύειν, *conflare* 838 A.
καταχωννύναι 15 A. 630 B.
κατέδω. *κατεδηδοκὼς*, *καταδεδαπανηκὼς* 282 C.
κατεξανίστασθαί τινος, *despicere aliquem* (=*κατακαυχᾶσθαι* Rom. xi. 18) 41 B. 136 B. *τῶν πολλῶν* 785 B. 786 D. *τῶν νόμων* 687 D. in bonam partem 145 C. 305 B. [Hinc *κατεξανάστασις* et *καταφρόνησις* (*δόξης καὶ πλούτου καὶ τῶν ὁμοίων*) jungit Iambl. Vit. Pythag. 16.]
κατεργασθῆναι, curis *confici* 167 C.
κατέχειν cum gen. (= *κρατεῖν*) 270 A. 387 C. *ἐντολῆς* 595 B. cum. accus. personae, *reprimere* 107 A. 782 A. *coercere* haereticos 482 C. *prehendere* debitorem 202 C. *κατέχειν*, *κατάγχειν* 482 C. *κατεῖχε*, *κατήχει* 782 A. *κατέχεσθαι*, *συνέχ*. (*πυρετῷ*) 720 C.
κατηγορία, *ἄνοια* conf. 292 D. Vid. *κακηγορία*.
κατηχεῖν, *κατέχειν* conf. 782 A. *κατηχούμενος* et *πιστὸς* 61 B.
κατιέναι, *καθιέναι* conf. 647 D.
κατορθοῦν, *corrigere* (= *διορθοῦν*) 358 B. 655 C. conf. c. *διορθοῦν* 208 D. 234 D. *κατορθοῦν τι*, *rem praeclare gerere* 642 C. de re 644 D. *not.* *οἱ κατορθοῦντες*, -*θωκότες*, *integri* 174 D. 405 B.
κατορθώματα Dei erga nos 310 D.
κατορύττειν ἑαυτὸν, -*εσθαι*, prae pudore 443 C. 692 C.
κατωρύεσθαι 675 B. *not.*
καυστικὰ (*τὰ*) 215 A.
κεῖσθαι et compos. Conjunctivi forma anomala 215 A. *not.* [*Savil.* in Notis p. 6. "Hic "sive lapsus, sive usus (*διακείμεθα* pro *διακεώμεθα*) adeo "frequens in *κεῖμαι* et compo- "sitis, in hoc praesertim auc- "tore, ut non librarii tantum "culpa esse videatur."] *κεῖται*, *γένηται* conf. 267 B.

Digitized by Google

κελεύειν, κωλύειν conf. 482 D. 636 B. 151 A. *not.* κελεύει omissum 705 A. *not.*
κενός. Vid. καινός.
κενοῦν, *profundere, effundere;* τὰ χρήματα 631 AC. τὰ πάθη 241 B. τὴν σπουδὴν 356 A. πάντα κενοῦν, *omnia perdere* 200 D.
κεντεῖν λάθρα, *to stab in the dark* 591 C.
κερδαίνειν, aor. 1. ἐκέρδησα 557 E. aor. 2. ἐκέρδανον? 136 C. *not.* Exemplis adde 320 C.
κεφαλαὶ, crepundia? 492 E. *not.* κ. κιόνων 519 A.
κῆλις 146 A. κηλῖδα τιθέναι, ἐντιθ. conf. 422 C.
κήρυγμα, σχῆμα conf. 210 E.
κήρυξ opponitur βασιλεῖ 396 B.
κηρύττεσθαι an activum? 737 C. *not.* κηρύττειν, ἀνακ. 103 A. 104 A. 320 A.
κιβώτιον Ecclesiae 373 C. *not.* Idem γαζοφυλάκιον dicitur X. 401 C.
κίνδυνος. ἔξω κινδύνου, ἐξ ἀκινδύνου 155 A.
κινεῖν, *movere, in tractationem vocare* 533 E. XI. 32 C. τὸν νόμον, *temerare* 203 E. κινεῖν πᾶν εἶδος et sim. 349 A. 355 A. 461 A. κινήσης, νικήσης conf. 802 D. *not.* Vid. δόρυ.
κισσοὶ, in calceis 511 B.
κλᾶσθαι, de animo 572 D.
κλέπτειν, *fallere* 232 B. 480 E.
κληρονομεῖν cum gen. 176 A. *not.*
κλῆρος 747 A. conf. c. κληρονομία 685 B.
κνῖσα, κνίσσα 229 D. *not.*
κνώδαλον 11 A.
κοιμίζειν, κατακοιμίζειν (λύχνον) 685 A. Cf. J. Poll. VII. 178.
κοινός. κοινῇ, κοινὴν 201 D. 225 A. κοινῇ, κοινὴ 794 D.
κοινωνεῖν cum dat. 819 A. 500 E. *v. l.* ἀλῶν 375 C. 501 D.
κοινωνία (ἀλῶν) 357 B.
κοινωφελῶς, κοινοφελῶς 755 A. κοινοφελεῖ διανοίᾳ Aesch. Eum. 985.
κολάζειν conf. c. κοσμεῖν 222 E. c. κολακεύειν 415 D.
κόλασις conf. c. κρίσις 301 B. c. τιμωρία 790 A.
κολλυβίστης 661 A. [κολυβίστης G. H. L. M.]
κολλώδης 840 C.
κολυβοῦν (τὰ ἑαυτοῦ) *deminuere* Ge. 601 E.
κονιᾶν, per contemtum de fuco 354 D.
κόπτειν, *interrogationibus obtundere* 50 B. *not.* κόπτεσθαι, *vexari, discruciari* 429 D. 727 B. 809 C. κόπτειν, σκώπτειν conf. 50 B. *not.*
κόρη, non addito ὀφθαλμοῦ 266 D. 526 E.
κοσμεῖν, κολάζειν (τὰ πάθη) conf. 222 E.
κοσσοτράπεζος 502 B. *not.*
κουρὰ 512 B.
κραταιοῦν, κρατεῖν conf. 169 B.
κρατεῖν, ἐπικρατεῖν conf. 417 B. 580 A. κρατεῖν, κραταιοῦν 169 B.
κρεῖττον δὲ, εὖ δὲ conf. 210 E.
κρίνεσθαί τινος, ὑπέρ τινος 572 B.
κρίσις, κόλασις conf. 301 B.
κριτήριον, δικαστήριον 267 E. *not.*

Digitized by Google

κριτὴς, κτιστὴς 488 A.
κρόκη, *tenue filum* 703 B.
κροσσωτὰ (subaud. ἱμάτια) *vestes fimbriatae* 682 D. ubi notandum, verba κροσσωτοῖς χρυσοῖς περιβεβλημένην, πεποικιλμένην ex Vers. LXX. Psal. xliv. 15. desumta esse.
κρυμνὸς, forma suspecta 501 B. Edd. 518 B. 519 A. Ed. Mor. Cf. *Valck.* ad Bion. vi. 14.
κρύπτειν ἔκ τινος 425 D. 426 D.
κτῆμα, *servus?* 603 A. (ubi verba καὶ κτήματα non verterunt Interpretes.) κτήματα, χρήματα conf. 630 A. bis.
κυκαν. ἐκύκων, ἐκύκουν, ἐκύκλουν conf. 811 A.
κύριος. Vide θεός. ἡ κυρία (subaud. ἡμέρα) 183 C. κύριος, *proprius*, et κύριος, *Dominus* conf. 431 D. *not.* κύριος, οἰκεῖος, τίμιος conf. 519 B.
κυριότης 696 B.
κύων sepulchralis 263 B. *not.*
κωλύειν seq. μὴ 151 A. 741 D. *v. l.* seq. ὥστε 526 B. seq. genit. 537 B. τὰ κεκωλυμένα, *vetita* 187 C. 526 C. κωλύειν, κωμῳδεῖν conf. 214 A. Vid. κελεύειν.
Κωνσταντινούπολις Adnot. p. 3.

Λ.

λαγχάνειν τινὶ, *alicui sorte obtingere*, usu singulari 658 A.
λαϊκὸς 479 B.
λακίσαι, λακῆσαι conf. 47 A. 139 A. Act. i. 18.
λαμὰ σαβαχθανί. De orthographia 824 A. *not.*
λαμβάνειν. λαβεῖν, βαλεῖν conf. 474 D. *not.* εἴληφεν, ἤλειφεν 567 B.
λάμπειν. λάμπον, λαμπρὸν 551 E.
λαμπρὰ (σώματα) *pulchra* 223 A.
λειμῶνες, λιμένες conf. 676 C. [Adde 362 A. ubi εἰς λιμένας, *in prata florentia* vertit Ge.]
λευχειμονῶν 362 B. *not.*
λῆξις, de regno coelorum 173 D. 237 D. al.
ληρωδία 662 D.
λίθινος = ἀναίσθητος 109 B. 451 A. conf. c. λίθος 451 A.
λιθοκόλλητος 518 A. *Matth.* N. E. p. 128.
λικμῶν, *ventilabrum*, vox nulla 368 A.
λιμῷ μάχεσθαι 432 A. *not.*
λίχνος, *avidus* 180 B.
λογισμὸς, *appetitus* 492 D. *not.* λογισμοὶ, *rationes* 262 A. 271 A. κοινοὶ λογισμοὶ, sine artic. 690 B. 269 B. λογισμὸς, λόγος conf. 29 A. "Nil frequentius confusione harum vocum." *Wytten.* ad Plut. de S. N. V. p. 21.
λόγος, *Homilia* Adnot. p. 3. λόγου μεταδοῦναι, μεταλαβεῖν 481 E. λόγῳ (*ratione*) τετιμῆσθαι, sine artic. 115 B. *not.* κατὰ λόγον (= εἰς λόγον) τινὸς 208 A. τίνι λόγῳ, τίνι τρόπῳ conf. 635 A. Vid. λογισμός.
λογοθέσιον, *ratiocinium* 615 B.
λοιμοὶ qui sint 708 A. λοιμῶν συνέδριον 800 A.
λύειν. λελυμένος, δεδεμένος 4 B. *not.*

Digitized by Google

λυμαίνεσθαι conf. c. λύεσθαι et al. 262 C. c. μαίνεσθαι 613 A. *not.*
λυμεὼν 381 AC. 708 A.
λύμη, λοίμη 821 E. 837 D. Ed. Mor.
λύττα, γλῶττα conf. 587 D.
λυττᾶν πρός τι 677 A. λυττῶν conf. c. ἀλγῶν 631 D. c. λυπῶν 632 C.
λυχνία Ecclesiae 373 C. *not.*
λώβη, *corporis labes* 386 B. 706 A. οἱ λελωβημένοι, *mutili* Ben. *leprosi* Ge. 658 B. λώβη, βλάβη conf. 682 B.
λῶφαν 440 C.

M.

μαγγανεία 126 B. 666 A.
μαγγανεύειν 395 A.
μάγος, in malam partem 112 A.
μάζα 534 D. *not.* Zenob. I. 12. ἀγαθὴ καὶ μάζα μετ' ἄρτον.
μαίνεσθαι, λυμαίνεσθ. 613 A. *not.*
μακάριος. Vid. μακρός.
μακαριότης, μεγαλειότης 676 D.
μακρόθεν, οὐ μ. conf. 723 E. *not.*
μακροθυμεῖν, *differre* 334 A. *not.*
μακρὸς, *longinquus* 89 B. μακρότερος, μακαριώτερος 684 B.
μαλακία, *ignavia* 812 C.
μάλακος, *pathicus* 321 A. Cf. *Wetst.* ad 1 Cor. vi. 9. μαλακὸς conf. c. ἁπαλὸς 818 D. c. ἀναίσθητος 496 A.
μάλιστα inversum 827 B. *not.* μάλιστα μὲν, μ. μὲν οὖν conf. 349 D. 837 B. 842 B. *not.* 845 B.
μᾶλλον ἢ seq. genit. 351 A. *not.*
Μάνης, Μανιχαῖος conf. 783 C.
μανθάνειν παλαιστὴς 699 A. *not.*
μάργαρος, βόρβορος 66 B. *not.*
μάρμαρα (τὰ) 270 B.
μαρμαρυγὴ 196 C.
μαρτυρία, *locus a S. Scriptura excitatus* 171 C. 671 B. μαρτυρία, μαρτύριον conf. 725 E. 807 D.
μαρτύριον, *martyrium* 646 C. 749 A. de plaga 200 B.
μαρτυρεῖν, *martyrium pati* 450 C. 749 A.
μαστροπὸς 698 B. -πεύειν ibid.
ματαιόπονος 511 A. -νία 618 A.
μάχαιρα, *culter* 797 E.
μάχεσθαι, ἄγχεσθαι conf. 432 A.
μέγα, μετὰ conf. 278 C. *not.*
μεγαλειότης, μακαριότης 676 D.
μεγαλόνοια 149 D.
μεγαλοποιεῖν 703 C.
μεγαλόφωνος (Esaias) 836 C.
μεγαλοψυχία 745 D.
μέγεθος, μέσον conf. 241 A.
μεθαρμόζεσθαι = μετασχηματίζεσθαι 363 B.
μεθημερινὸς, καθημ. 685 A.
μεθίστασθαι, μετανίστασθαι 123 AC.
μεθοδεία 480 E. μεθοδεύειν 761 B.
μεθορμίζεσθαι 128 B. 632 C.
μειοῦν 658 E.
μέλει, μέλλει conf. 723 E. 833 D.
μέλλειν, μένειν conf. 736 E.
μέλος, μέρος conf. 818 A.
μὲν γὰρ 168 D. 683 C. 694 A. μὲν, δὲ usu peculiari 363 A. *not.* μὲν οὖν. Vide μάλιστα.
μένειν conf. c. μέλλειν 736 E. c. ἀναμένειν 326 B. μένωσιν, ὦσιν 202 C. μενέτω, μὲν ἔστω 682 B. μενούσης, οὔσης 771 E.

Digitized by Google

μερικὸς 189 B. 209 E.
μεριμνᾶν τι 429 C. *μεμεριμνημένος*, *attentus* 155 A. 183 B. 566 B. Vid. *πτωχεύειν*.
μεσασμὸς 625 C. *not.*
μεσολαβεῖν 571 B.
μεσονυκτεῖν, vox nulla 799 B. *not.*
μέσος. *ἐν μέσῳ* vel *ἐν μέσοις*, *in vita civili* 30 A. 184 D. 706 C. *μέσον*, *μέγεθος* conf. 241 A. *μέσον νυκτῶν*, *μέσων ν.* 799 B.
μετὰ, *praeter* 128 B. 286 A. al. *μετὰ τῶν εἰρημένων* 6 A. 11 A. 36 C. al. *non sine* vel *non extra* 10 A. 90 A. 767 C. *μετὰ*, *μέγα* 278 C. *μετὰ*, *μεστὰ* 603 D. *μετὰ*, *τὰ* 248 C.
μεταβάλλειν pro *μεταβάλλεσθαι* 294 B. 376 E. *μεταβαλλόμενος*, *μεταμελόμενος* 282 D. 808 C. *-βληθείη*, *-μεληθείη* 808 D.
μετάβασις, *μετανάστασις* 543 B.
μετακομιδὴ 659 D.
μεταλλεύειν 559 D.
μετανάστασις. Vid. *μετάστασις* et *μετάβασις*.
μετανίστασθαι. Vid. *μεθίστασθαι*.
μετάνοια. *οἱ ἐν μ.* 700 A.
μεταπίπτειν cum genit. 414 D.
μεταῤῥυθμίζειν 736 A.
μετασχηματίζειν 207 C. 736 A.
μετασκευάζειν, de transformatione sacramentali 789 A.
μεταχειρίζεσθαι 523 B. *not.*
μετέρχεσθαι (*ἀρετὴν*) 457 C. 486 C. *v. l.*
μετεωρίζειν ὀφθαλμοὺς 224 D. *διάνοιαν* 465 C.
μετέωρος, *volitans animo* 373 C. *superbus* (Ge. Montef.), *ferox* (Arm.) 455 E.
μετοχετεύειν 720 E.
μετριάζειν, *modeste*, *humiliter agere* 314 B. 706 BC.
μέτρον 436 C. conf. c. *μέτριον* 450 D. c. *μέρος* 472 E.
μέχρι, *non ultra* 15 C. 152 A. 176 C. 769 A. *not.*
μὴ abundat post verba negantia 151 A. 190 B. *not.* 211 E. 279 A. 412 E. *μὴ* male inversum 282 B. *not.*
μηδὲ, *μὴ δὴ* conf. 164 B. 240 B.
μηδέποτε, *μηδέπω* 142 A. 268 B.
μήποτε cum fut. 267 E. 592 B. pro *μήπω* 393 D.
μήτε, *μήτι* conf. 6 B.
μήτρα. *μήτρας*, *μητρὸς* 51 A.
μητρόπολις 634 A. *not.*
μίασμα, *νόσημα* conf. 537 C.
μικρολογεῖν 660 B. *v. l.* *μικρολογήσαντες* 341 B. Mor. Ben.
μικρολογίζεσθαι 341 B. *v. l.*
μικρολογία legis Mos. 710 A.
μικρολόγος 510 A. 511 B. 512 A.
μικρός. *κατὰ μικρὸν paululum* 658. D. *not.*
μικροψυχία, *animi imbecillitas* vel *impotentia*. In loco 608 C. *παραλύει τὰς ἔχθρας καὶ τὰς μικροψυχίας ἀναιρεῖ*, non male vertitur *simultates*, *jealousies*; quae ab animo pusillo et suspicaci nascuntur. Cf. quae dixit *Montef.* ad p. 240 D. et in Onomastico s. v. quae tamen caute legenda sunt.
μικρόψυχος *qui animo pusillo et impotenti est* 272 C. 544 C. *τὸ ἀνόητον καὶ μ.* 140 A.
Μιλήσιοι, *Φιλιππήσιοι* 594 B. *not.*
μνῆμα, *σῆμα* 394 D.

Digitized by Google

μνήμη. ἐν μνήμῃ τινὸς γενέσθαι 450 A. *not.*
μνησικακεῖν τινὶ 616 E. τινὰ 617 C. *v. l.*
μοιχὸς, μονόμαχος 698 D. *not.*
μονάζειν 116 B.
μοναχὸς, μονόμαχος 698 D. *not.*
μονὴ 822 C. Edd.
μονομαχία 354 B. *v. l.*
μονόμαχος. Vid. μοιχὸς et μοναχός.
μόνος. Vid. ἐκεῖνος.
μόνον suppressum 195 B. al. οὐ μόνον pro οὐ μόνον οὐ 212 E. 298 D. 319 B. *not.* 426 A. μὴ μόνον 50 A. 473 C.
μονοῦν. μεμονωμένος 168 C.
μονοχίτων 842 B.
μόνωσις 513 D.
μορμολύκειον 336 D.
μοχθηρὸς, ὀχληρὸς conf. 602 A.
μύειν 331 C. conf. c. καμμύειν 477 B. c. βύειν ibid. *not.*
μυῖα. μυιῶν, μυῶν 652 C.
μυρίος. μυρίων, μαρτυρίων 330 D.
μυστήρια (τὰ), de Baptismo 146 A. *not.*
μυστικὴ σιγὴ 18 A.

N.

ναὸς, de corpore Christi 51 A. 123 C. *not.* de corp. pauperis 519 B. *not.* [Adde IX. 540 B. τοὺς δὲ ναοὺς τοῦ θεοῦ καὶ λιμῷ καὶ γυμνότητι παρορῶν ἀπολλυμένους.] ναὸς, νοῦς conf. 683 A. ναὸς, ἄνος 123 C. *not.* [VI. 83 A. Διά γάρ τοι τοῦτο οὐδὲ ἄνθρωπον ἁπλῶς πλάσας, ἐνῴκησεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ τῆς κυήσεως ἠνέσχετο, καὶ ταύτης ἐννεαμηνιαίου κ. τ. ἑ. Qui locus cum alterum plane referat, nemo dubitet pro ἄνθρωπον, ναὸν reponere; praesertim cum statim sequatur, τὸ δὲ ἄβατον γενέσθαι πονηρίᾳ τὸν ναὸν ἐκεῖνον.]
νάπαι, σπήλαια conf. 95 A.
ναρκᾶν, propr. *torpere* 312 B. 829 B. Hom. Il. θ. 328. Gen. xxxii. 25. *metu obrigescere* 499 C. *stupidus, tardus ad agendum fieri*, idem fere quod ἀποκνεῖν 123 A. 267 D. 306 C. Hinc Lexica ditari possunt. ναρκῶν, ἀλγῶν conf. 829 B.
ναυαγεῖν ἐν λιμένι 199 A. 323 D.
ναυάγιον, de diluvio 163 E.
ναυτιῶν, *languidus, remissus?* 788 A.
νεανιότης 76 A.
νεκυομαντεία (νεκρομ. Mor. Ben.) 395 A.
νεοῦν ἀρούρας 457 B. 513 A.
νευροῦν 323 C.
νεωτεροποιὸς 384 D. -ποιΐα 145 D.
νήματα (σηρικὰ) 510 B.
νικᾶν. νικήσῃς, κινήσῃς 802 D.
νίπτειν, ῥίπτειν conf. 387 C. *not.*
νιφάδες σημείων, κακῶν et sim. 181 C. 188 A. 387 A. 724 B. 781 A.
νόημα conf. c. ὄνομα 294 D. c. νόσημα 692 A. *not.*
νοητὴ (γῆ) 188 B.
νόμος, λόγος conf. 115 A.
νόμιμα (τὰ) 521 A. νομικῶν, γινομένων conf. 810 E *not.*
νοσεῖν, de haereticis 128 C. 460 A. conf. c. φρονεῖν 562 C.

Digitized by Google

νόσημα, νόημα conf. 692 A.
νόσον στρέφειν, τρέφειν 339 C.
νοῦς βασιλεὺς 682 D. νοῦς, ναὸς conf. 683 A. κατὰ νοῦν λαβεῖν 115 C. *not.* [Locutio infimae, ni fallor, Graecitatis: e. g. M. Psellus de Daemon. pp. 13, 49. Legitur quidem in loco Chrys. VI. 292 A. λάβωμεν, παρακαλῶ, κατὰ νοῦν ἐκεῖνο τὸ δικαστήριον. Sed Homiliam istam merum centonem esse, licet aliter judicarint Sav. et Montef., bonis argumentis probari potest. Nostri formula est εἰς νοῦν λαβεῖν, II. 564 C. al.]
νυκτομαχία 694 A.
νύξ. νύκτα τὴν ἡμέραν ὁρῶν 323 E. "Interp. pro ὁρῶν videtur legisse ποιῶν. Boisius νύκτα "καὶ ἡμέραν ὀῤῥωδῶν." *Sav.* Frustra. Similis est locutio VI. 292 B. οὐδὲ ἀνθρώπους ἑώρων τοὺς ἀνθρώπους. Cf. ibid. 63 B. σκότος δὲ ἐνταῦθά φησι τὸ ἀπὸ τῆς συμφορᾶς αὐτοῖς ἐγγινόμενον, οὐχ ὡς τῆς ἀκτῖνος ἀφανιζομένης, ἀλλὰ τῆς διαθέσεως τῶν πασχόντων ἐν μέσῃ τῇ μεσημβρίᾳ ἀντὶ φωτὸς σκότος ὁρώντων.
νύττειν. ἔνυξε, ἤνοιξε conf. 825 C.

Ξ.

ξαίνειν εἰς πῦρ 739 A. *not.*
ξέεσθαι, *carminari*, de martyribus; Vetus, *uncis ferreis laniari.*

ξενίζειν (καὶ καινοτομεῖν) 214 B. -εσθαι 558 A. 1 Pet. iv. 4.
ξένιον, *donum* 402 A.
ξενοδόχος 761 A. -χεῖον 658 B.
ξενοφωνεῖσθαι, *auribus peregrinari* (Cic. pro Mil. 12. *vestrae peregrinantur aures*) 189 A. XII. 89 A.
ξηραίνειν hominem 662 C.
ξιφήρης 212 D.
ξυρᾶσθαι. ἐξυρημένοι, de mimis 502 B. *not.* conf. c. ἐξευρημένοι et ἐξηρημένοι ibid.

O.

ὁ, Articulus: ejus usus 349 A. *not.* 734 D. *not.* in exclamationibus 198 C. *not.* 700 B. 713 D. ὁ μὲν, οὗτος δὲ 271 C. *not.*
ὄγκος γαστρὸς 52 C. *pondus* auri 793 E.
ὁδοιπορεῖν, de pedestri itinere 655 D.
ὁδὸς, εἴσοδος conf. 137 D. 292 E. ὁδῷ προβαίνων, *progressione facta* 233 D. 355 C. al. ὁδῷ βαδίζειν 159 A. 313 A.
ὅθεν in initio periodi, *quare* 167 B. 169 E. al. ὅθεν, ὅτε conf. 279 E.
οἷ, οἷα, ποῦ conf. 175 D. 844 C.
οἰκεῖν, διοικεῖν (πόλιν) conf. 692 B. οἰκοῦντα, ὄντα 85 C.
οἰκεῖος, κύριος conf. 519 B. Vid. οἰκία et οἰκουμένη.
οἰκειοῦσθαι 634 D. 647 D.
οἰκέτης. Vid. ἱκέτης.
οἴκημα, *carcer* 183 D.

Digitized by Google

οἰκία, *familia* 809 BD. οἰκία, οἰκεία conf. 122 B. *not.* 543 B.
οἰκιστής 546 A.
οἰκογενής 405 D.
οἰκοδομεῖν, -εῖσθαι conf. 683 C.
οἰκοδομία 301 A. *not.*
οἴκοθεν = φύσει 415 B.
οἰκονομία, *procuratio quaevis* 810 A. *divinae providentiae administratio quaevis* 103 B. 301 A. 352 D. 792 D. *dispensatio peculiaris, qua Verbum divinum homo vere factum est, ceteraque peregit, quae ad salutem nostram pertinent.* 311 C. 654 C. Opponuntur ἡ οἰκονομία et ἡ θεότης 6 C. 546 C. οἰκονομία, διακονία conf. 810 A.
οἰκονομικῶς, *callido quodam consilio* 416 E. 648 B.
οἶκος, non addito τοῦ θεοῦ 711 C.
οἰκότριψ 200 B. 697 C.
οἰκουμένη, vice substantivi 685 B. *not.* οἰκουμένης, οἰκείας conf. 251 C.
οἰνοπώλης 809 D.
οἰνωμένος 500 D.
οἷον εἰ, οἷον ἂν εἰ conf. 266 A. *not.* 685 E. οἷον ἂν εἰ seq. conjunctivo 137 D. *not.* 795 B. Edd. οἷόν τι λέγω, *verbi gratia* 146 E. al. οὕτω...οἷον 684 B.
οἱονδηποτοῦν 751 B. Edd.
οἱονοῦν (τὸ) 733 A. Edd.
οἰστρούμενος 339 A.
οἰωνίζεσθαι 698 D. *not.*
ὀλίγος. ὀλίγῳ πρὸ 734 E.
ὀλιγοσιτία 631 D.
ὅλος. δι' ὅλου, δι' ὁδοῦ 323 C.
ὅλως conf. c. ὅμως 233 A. c. ἄλλως 447 B. 728 D. c. οὕτως 412 B.
ὅμοιός τινος, τινι conf. 241 A.
ὁμοίως, ὅμως 494 C.
ὁμολογεῖν. ὡμολογημένος 229 C. 450 B. 709 A. μὴ ὡμολ. 285 A. *not.*
ὁμορόφιος, ὁμωρόφιος etc. 349 B. 571 A. *not.*
ὀμφαλὸς, ὀφθαλμὸς conf. 684 A. Cf. *Jacobs.* ad Philostr. p. 264.
ὄναρ, κατ' ὄναρ conf. 829 C.
ὀνειδίζειν τί τινι vel τινα 730 AE.
ὀνειροπολεῖν 142 B. 386 C. 723 D.
ὀνηλάτης 589 C. 605 A.
ὄνημι. οὐδὲν ὤνησε, *nihil profecit* 752 D. *not.*
ὄνομα, νόημα conf. 294 D.
ὀνομάζειν, εἶναι νομίζειν 175 A.
ὄνος, ἄνθρωπος conf. 200 B.
ὀξυδερκής 491 C.
ὀξυδερκῶν, ὀξυδορκῶν 28 B.
ὀπαὶ formicarum 685 B.
ὁπλίζειν. ὁπλίσωνται, πλήσσωνται conf. 797 D.
ὅπλον, sensu obscoeno 692 E. Vid. Hesych. s. v. *Dorv.* ad Char. p. 296 Ed. Lips. ὅπλων, ὄχλων conf. 454 D. *not.*
ὅπου pro ὅπου γε 794 B. *not.*
ὄπτομαι. ὀφθήσεται, φθήσεται conf. 727 C. *not.*
ὄργανον (διαβόλου) 172 DE.
ὀρεωκόμος, ὀρεοκόμος 808 E.
ὁρίζειν μισθὸν 192 B. al. conf. c. πορίζειν μ. 764 A.
ὁρκίζειν. ὥρκισε, ὥρκωσε 811 B.
ὁρμαθὸς (τῶν Στωϊκῶν) 382 A. conf. c. συρφετὸς 795 A. *not.*
ὁρμή, sine ἄλογος 813 D.
ὁρμητίας, *fervidus* 780 B.

Digitized by Google

ὄρος. τὰ ὄρη καταλαβεῖν 116 B. *not.*
ὀρχήστρα 421 C. al. Vid. σκηνή.
ὅς. ὃ δὴ = διὸ δὴ 356 E. *not.* δι' ὧν = διὰ τούτου ὅτι 181 B. 269 A. al. [Sic dicitur ἐξ ὧν 149 C. X. 14 A. ὑπὲρ ὧν 362 A. ad normam noti Atticismi ἀνθ' ὧν.] ἤ, εἰ conf. 581 E.
ὅσος. ὅσος, πόσος conf. 762 E. et passim. ὅσοι, ὡς οἱ 340 D. ὅσον εἴς τι ἥκει 367 B. *not.* et sine verbo 22 A. 25 A. al. ὅσον ἂν, sine τοσοῦτον 379 B. 779 C. ὅσα ἂν...τοσούτῳ 305 B. 617 D. ὅσον ... τοσούτῳ, ὅσῳ...τοσοῦτον 345 A. *not.*
ὁστισοῦν. [τοῦ] ὁτουοῦν 767 D. Edd.
ὄστρακον. ἐξ ὀστράκου (vel ὀστράκων) σκεύη 795 E. ubi *Samia vasa* docte vertit Vetus.
ὅταν pro ἢ ὅταν 30 C. Cf. *Sav.* in Notis p. 2.
ὅτε cum conjunctivo 147 C. 459 B. *v. l.* IV. 145 A. ὅτε, ὅθεν conf. 279 E.
ὅτι abundat ante locum laudatum 347 C. ubi haesit Bois. ὅτι γάρ, ἐπεὶ ὅτι, usu peculiari 135 C. *not.* 786 B. *not.*
ὅτιπερ 337 E. 387 E.
οὐ, σὺ conf. 122 C. οὐ γὰρ οὖν 831 C. οὐ γάρ; *nonne?* parentheticum 381 A. *not.* 412 B. *not.* οὐ μήν, οὐ μὴν δὲ conf. 281 B. 342 C.
οὐδαμινόν, *res nihili* 284 E.
οὐδὲ γάρ, οὐδὲν γὰρ conf. 280 E. 465 C. Vid. οὔτε γάρ.
οὐδείς. οὐδένα ἔχων, *ab omnibus derelictus* 818 E. οὐδὲν...τι 158 B. 465 C. *v. l.* παρ' οὐδέν, *propemodum* 641 A. *not.*
οὐδέπω, οὐδέποτε conf. 128 B. 380 C. οὔπω οὐδέπω in eadem periodo 676 B.
οὐκέτι, οὐκ ἔστι conf. 539 C.
οὐκοῦν post verba e S. S. allata 254 C. *not.*
οὖν. Vide δέ.
οὐράνιος, ἐπουράνιος 203 B. Vid. οὐρανός.
οὐρανοπολίτης, οὐρανοῦ π. conf. 685 D. Legitur οὐρανοῦ π. 296 E. οὐρανῶν π. 424 A. 564 B.
οὐρανός, οὐράνιος 231 C. 232 B. 244 A. 250 B. 263 A. οὐρανός, ἄνθρωπος 179 D. *not.*
οὔριος. ἐξ οὐρίας 674 E.
οὔτε γὰρ 101 B. 188 C. al. conf. c. οὐδὲ γὰρ 172 B. 193 E. al.
οὗτος, usu singulari 376 B. *not.* οὗτος et ἐκεῖνος negligenter adhibet Chrys. 709 B. *not.* 814 A. *not.* [Adde 293 B. lin. 1.] οὗτος δὲ pro ὁ δὲ 271 C. *not.* τοῦτο = τοιοῦτος 650 D. *not.* τοῦτο ἄνθρωπος, τοῦτο θεὸς 536 B. [Frustra in hac locutione haesit *Matth.* N. E. p. 136. Nec minus sincerus est locus Aristaen. I. 28. quem uno ore vitii damnant doctissimi Editores, assentiente *Bast.* Ep. Crit. p. 152. Verba sunt, ἐπεὶ τοῦτό γε ἐστὶν ἀνήρ, τὰ δυνατὰ ἀκριβῶς διαγνῶναι, καὶ μηκέτι ματαίαν ἐπάγεσθαι λύπην.] οὗτος, αὐτὸς conf. Vid. αὐτός. ταῦτα, ταὐτὰ 503 D. *not.* ὅπερ

Digitized by Google

καὶ τοῦτο (?) 85 A. *not.* τουτέστιν intrusum aut omissum 208 B. 342 D. 718 A. τουτέστι respondet quaestioni τί δέ ἐστι; 622 D. *not.* 636 A. IX. 532 B.
οὕτω suppressum ante ὡς 216 A. *not.* οὕτω, usu singulari 74 B. conf. c. οὗτος 199 B. 226 C. 280 C. al. c. οὗτοι 778 D.
ὀφθαλμὸς, ὀμφαλὸς conf. 684 A.
ὄφλημα, *debitum* 615 D. bis. Cf. *Sallier.* ad Thom. M. p. 666. ὄφλημα, ὀφείλημα conf. 659 E.
ὀχετὸς, *cloaca* 331 D. 677 A. 582 A. *not.* [In loco Marci vii. 19, pro ἀφεδρῶνα, ὀχετὸν venditat Codex singularis, qui Bezae cognomine gaudet.]
ὀχλούμενος, ἐνοχλ. conf. 339 D.
ὄχλος πραγμάτων 674 C. *not.*
ὀψαρτυτικὴ (ἡ) 509 C.
ὄψις. ἐξ ὄψεως γίνεσθαι 282 C.

Π.

πάγη, πηγὴ conf. 712 B. πάγη, πληγὴ 781 B.
παγκράτιον 738 C.
παθητὸς 237 D.
πάθος, πένθος conf. 361 A. πάθος, πάθημα 804 D.
παιδεύειν, πείθειν 508 B. π. εἴς τι 818 D. Edd.
παιδοτριβεῖσθαι 625 C.
παιδοτρίβης 333 C. 699 A. -ίβην, -ιβεῖν (οὐκ εἰδὼς) 385 C.
παῖς. παισὶ, πᾶσι conf. 503 D.
πάλαι, πάλιν conf. 782 D.
πάλαισμα, σκάμμα, χάρισμα conf. 210 A.
παλαιστής. Vid. μανθάνειν.
παλιγκάπηλος 810 B. *not.*
πάλιν, πάλαι conf. 782 D. πάλιν, πολλὴν 310 C.
πανάγιος 788 B. 818 C. *v. l.*
παναρμόνιος 475 A.
πανδαισία 679 D.
πανηγυρίζειν, *festos dies agere* 829 D.
παννυχὶς 127 C. 796 E.
πάντοθεν, ἄνωθεν conf. 216 B.
παντοῖος γίνεσθαι 687 C. *not.*
πάνυ γε ironicum 381 A. *not.*
παρὰ τὸν θεὸν, *per Deum stat* 290 C. οὐδὲν παρὰ τοῦτο 512 C. *not.* παρ' οὐδὲν 641 A. *not.*
παραβαίνειν, παρακούειν 232 B.
παραβουλεύεσθαι 569 A. *not.*
παράδειγμα conf. c. πρᾶγμα, q. v.
παραδειγματίζειν 100 A. 101 C.
παραδοξοποιὸς 131 A. -ποιεῖν 342 C. 672 E.
παράδοσις, προδοσία conf. 797 D.
παραζηλοῦν, duplici sensu 656 B. *not.*
παράθεσις, *comparatio* 649 B.
παραινίττεσθαι 440 B. *v. l.*
παρακαλεῖσθαι med. 316 C. 268 B. *v. l.*
παρακάλυμμα, προκ. 679 E.
παρακεῖσθαι de vico 506 D. παρακέηται, -καίηται, -κειται conf. 215 A. *not.*
παρακνίζεσθαι 159 C. 587 A. conf. c. ἐνοχλεῖσθαι 343 B.
παραλογίζεσθαι pass. *falli* 171 B. 499 B. 688 B. med. *fraudare* 197 D.
παράλυτος, -τικὸς 358 E. 438 A.

Digitized by Google

παραμυθεῖσθαι, *mitigare* 324 D. *not.* *expiare* peccata, ibid. παρεμυθεῖτο μὴ ἀλγεῖν 733 E. Sic XII. 341 D. παραμυθουμένης φέρειν τὰ δεινά.

παραμυθία conf. c. ῥᾳθυμία 598 B. c. παῤῥησία 192 A.

παραναλίσκειν 745 C.

παράνοια, παροινία conf. 47 A. et ἄνοια 452 B. et παρανομία 807 A.

παρανοιγνύναι, παραδεικν. 222 D.

παρανομία, *nequitia* 339 D. al. conf. c. παροινία 101 C. c. παροιμία 713 D.

παράνομος, ἄτιμος conf. 497 A.

παραπέμπειν, *transvehere* 166 C. τινὰ *cum contemtu dimittere* 620 A. Dio Chrys. 364, 9. παραπέμπεσθαι, supplicem *dimittere* 648 B. 657 BC.

παραπέτασμα, *aulaeum* 682 C. 684 A. de judicibus 476 B. *not.*

παραπίπτειν, παρεμπ. 64 B.

παραποιεῖν, *adulterare, in pejus mutare* 707 D. = παραχαράττειν.

παραπομπὸς, *qui tradit* vel *transmittit* 604 E. 659 E. [non παράπομπος, ut in textu prave excusum est.]

παράσημον, *signum* 92 A. 576 C. *cognomen* 768 D.

παρασύρεσθαι 812 B.

παράταξις 94 A. 601 E.

παρατήρησις, *observantia religiosa* ciborum etc. 520 C. 523 D. locorum XII. 394 B.

παρατρέχειν, παραβλέπειν 521 A.

παρατυγχάνειν. ἐκ τοῦ παρατυγχάνοντος 205 B.

παραυτὰ, *statim* 645 B. Cf. *Toup.* Emend. IV. 178. *Lobeck.* ad Phryn. p. 47.

παραφέρειν, περιφέρειν 36 A. *not.* παραφέρεσθαι, περιφ. de ebrio 582 B. [περιφ. IX. 573 D.]

παράφορος 692 A.

παραχαράττειν, *perperam novare* 26 C.

παραχωρεῖν cum particip. *desinere* 161 C. *not.* παραχωρεῖν, παρεκχ. 435 C. παραχωρείτω, παρίτω 789 A.

παρεγγράφειν, de pictoribus 355 A.

παρείσδυσις 677 D.

παρεκτικὸς 509 D.

παρελαύνειν, *superare* 665 D.

παρέλκειν, *differre* aliquem 364 D. conf. c. περιελ. 553 A.

παρεντιθέναι 315 D.

παρεξετάζειν 675 A.

παρερμηνεύειν 445 C.

παρέρχεσθαι, περιέρχ. 781 A. παρελθεῖν, *adesse* 200 C. 738 A. conf. c. προσελθεῖν 200 C.

παρευδοκιμεῖσθαι seq. ὑπὸ 511 B. Lucian. Hermot. 51. Charit. Aphrod. v. 3.

παρθένοι σύνοικοι 224 A. *not.*

παρίημι. παρειμένος, *paralyticus* 320 A. 345 A. *not.*

παρίστασθαι 614 D. παρίστησι, περιΐσ. conf. 758 B. παραστήσεται, προστ. 464 B.

παροδεύεσθαι 291 D bis.

παροιμία, παρανομία 713 D.

παροινία. Vid. παράνοια.

παρορμᾶν, *incitare* 814 E.

παροχὴ 759 A.

παῤῥησία (βίου) 653 D. μετὰ π.

aperte 120 B. *not.* παῤῥησία conf. c. περιουσία ibid. c. παραμυθία 192 A.
παρωθεῖσθαι 613 D. 647 C.
παρυφιστάναι 293 B. -τασθαι 244 B. *not.*
πᾶς. τὰ πάντων 189 D. *not.* πάντων cum positivo 391 B. *not.* πάντα (= παντοῖος) γίνεσθαι 687 C. *not.* πάντα εἶναι 572 A. πάντα ποιεῖν cum particip. 710 A. *not.* πάντων, πασῶν conf. 513 B. *not.* πᾶσαν, πᾶσιν 23 B. *not.* 592 A. πάντων, πάντως 63 C.
πάσχειν τι πρός τινα 138 D.
πατεῖν πῦρ 454 A. πατεῖν, ἅπτειν conf. ibid.
πάτριος. πατρίων, πατριῶν 727 A.
πεδᾶν, *ligare* 366 A.
πειθηνίως 798 A.
πείθω. πείσας, ποιήσας 637 A. πείθων, παιδεύων 508 B.
πεῖραν λαβεῖν τινος, in malam partem 158 A. 295 B. 463 E. Hebr. xi. 36. Adnot. p. 85.
πειρατήριον 578 E.
πένθος, πάθος conf. 361 A.
πένταθλος 385 C.
πεπαίνειν 676 E.
περιάγειν. ἄγειν καὶ π. 337 D. *not.* 383 A. *v. l.* 627 B.
περιαντλεῖσθαι 379 B. 707 A.
πέρας, *culmen* 652 B.
περιβάλλειν ζημίᾳ, ζημίαν conf. 764 D.
περιβόητος seq. ἐν 812 D.
περίβολος 296 E. 603 B. 771 C.
περιεῖδον, ὑπερεῖδον conf. 295 D.
περιέλκειν conf. c. παρέλκειν 553 A. c. περιτρέπειν 525 A.
περιϊστάναι, παριστάναι 758 B.
περικαίεσθαί τινος 568 E. 698 C. IX. 471 A. Ed. Ben. 2dae.
περίκειμαι. περικέηται, περίκειται, περικαίηται conf. 215 A. *not.*
περικεφαλαία 492 E. *not.*
περικλύζειν 355 D. 526 C. 829 C.
περικοπή, *portio S. S.* 13 B. 757 E.
περιλείπεσθαι, παραλ. conf. 140 B.
περιοδεύειν 829 C. *not.* [Dicitur de duce *excubias circumeunti* (vid. *Coraes.* ad Plut. Vit. Arat. 7.) etiam de medico *aegrotos visitanti,* ut Lucian. Nigr. 22. Sed in loco Chrys. de *uno* tantum aegroto quaestio est.]
περιουσία, παῤῥησία conf. 120 B. *not.* ἐκ περιουσίας, non μετὰ π. (nisi in locutione μετὰ πολλῆς τῆς π.) ibid.
περιπείρειν ἑαυτὸν 455 B. 831 C. *v. l.* 1 Tim. vi. 10. περιπαρῆναι 463 A.
περιπίπτειν ἑαυτῷ, *in semet ipsum incurrere, sibi contradicere* 107 A. 309 A. 494 A. 831 C. Cf. *Hemst.* ad Luc. D. M. xxvi. 2.
περιπλάσσειν 829 B.
περιπολεῖν, de angelis 244 A.
περιῤῥεῖν 359 C. *not.* περιῤῥεῖσθαι (αἵματι) 172 A. 601 E.
περισπᾶν 218 A. *Wetst.* ad Luc. x. 40.
περισπούδαστος 536 B. 758 D. al.
περισσεύειν = πλέον τῶν ἐπιτεταγμένων ποιεῖν 562 E.
περίστασις, *urgens necessitas, casus adversus* 466 D. 673 C. οὐ μετὰ περιστάσεως, *nulla urgente necessitate* 431 E. (male

Digitized by Google

Ben. *nulla oblata occasione.*) Cf. 433 C.
περιστέλλειν τινὰ 602 B. (*fovere* Ben. *defendere* Ge. Malim, *excusare, peccata ejus abscondere.* De re posuit Dio Chrys. p. 322, 12.)
περιστοιχίζεσθαι 378 B.
περισφίγγειν 332 C. 786 A.
περιτιθέναι, in re foenebri 199 B. *not.* conf. c. ἐπιτιθέναι 199 C. 589 A.
περιτρέπειν (τὴν αἰτίαν) εἴς τινα 525 A. *v. l.* Lysias p. 104, 25. -εσθαι, *everti* 171 E.
περιττός. τί τὸ περιττόν; *quid lucri est?* 280 A.
περίττωμα 474 B.
περιφέρειν, *jactare, celebrare* 24 B. 41 B. 126 B. 627 B. 642 C. al. conf. c. παραφέρειν 36 A. *not.* περιφέρεσθαι, de ebrio (vid. παραφ.) de saucio 172 A. (cf. *Piers.* ad Moer. p. 196 sq.) inter orandum 247 D. de levi et inconstanti 415 A.
περιφορὰ, *casus* 91 A. *revolutio* temporum 728 C.
περιχυθῆναι 827 E. *not.*
πέτεσθαι, *hilarem esse* 544 D. πέτεται, πέταται 272 A. πέτεσθαι, πέτασθαι, πετᾶσθαι 651 C.
πεῦσις 546 B. 634 D. conf. c. πίστις 483 A.
πηγάζειν 283 B. 394 C. in miraculo panum 204 B. 506 B.
πηγὴ, πάγη conf. 712 B.
πήλινος 668 B. 675 C.
πηλὸς καὶ πλινθεία 675 C. *not.*
πηρὸς, caecus 533 A. *not.* πηρὸς, πονηρὸς conf. 712 B. *not.*
πηροῦν φύσιν 340 E. γαστέρα 402 B. πίστιν 767 D. πηροῦσθαι, τυφλοῦσθαι 264 B.
πίθος. Vid. ἀντλεῖν.
πιμελὴ 474 B.
πίπτειν πρός τινα = προσπίπτειν 651 A.
πιστοῦσθαί τινα 56 B. 785 A. τινὶ 797 D. *v. l.* πιστωθῆναι, πιστευθῆναι conf. 792 C.
πλαδαρὸν (σῶμα), *quod nimiis et malis laborat humoribus* 474 A. *Matth.* N. E. p. 121.
πλακουντοποιὸς 692 B.
πλανᾶν. πεπλανημένος, *falsus* 334 E. 580 A. (cf. 576 E.) πεπλαν. πεπλασμένος conf. 800 B. *not.*
πλάνη, *falsitas, fraus* (non *error*) 801 E. 831 C.
πλάνος, *seductor* 171 E. 459 B. *not.*
πλάσμα, πρᾶγμα conf. 840 A.
πλάττεσθαι med. 403 A. πλάττειν, πράττειν 840 A.
πλατύνειν, *exaggerare* 387 B. conf. c. ἐμπλατ. 550 A.
πλέθρα, sine γῆς 167 A.
πλεῖν, διαπλεῖν conf. 363 D.
πλείων. πλέον loco μᾶλλον 241 B. 275 A. al. πλεῖον cum compar. 393 B.
πλεκτάνη 697 E.
πλεονάζειν. ἐκ τοῦ πλεονάζοντος 759 D.
πλεονεκτεῖν *superiorem esse* 30 C. 393 B. conf. c. πλουτεῖν 843 A. *not*.
πλεονέκτης. Ejus crudelitas 698 D. *not.*
πλεονεξία differt a φιλαργυρία 843 A. *not.* = ἀμετρία 147 C. 280 B. πλεονεξίας ἐρᾶν 172 D. 720 D.

Digitized by Google

πληγὴ, πάγη conf. 781 B.
πλήθουσα τράπεζα 168 D.
πληθύνεσθαι, πλύνεσθαι 527 B.
πληκτικὸς 215 C. -ῶς 350 A. conf. c. ἐπιπληκτικῶς 352 A.
πληροῦν, ἐκπλ. (ἐπιθυμίαν) 512 A.
πλήττειν, *offendere* 205 B. (ubi haesit Bois.) 328 C. 431 E. πέπληγα cum signif. pass. 218 A.
πλινθουργεῖν 435 C.
πλοῦς (ὁ δεύτερος) 1 B.
πλουτεῖν τινι, ἔν τινι 190 A. πλουτεῖν, πλεονεκτεῖν conf. 843 A.
πλύνειν ὀνείδεσι 527 B. *not.* πλύνεσθαι ἐν ὕβρεσι ibid. πλύνεσθαι, πληθύνεσθαι ibid.
πνεῖν τοσοῦτον, τοσοῦτος 84 B. *not.*
πνεῦμα = ψυχὴ καὶ προαίρεσις 185 D.
ποθεῖν, ἐπιποθεῖν conf. 394 D.
πόθεν ὅτι 27 B.
ποθητὸς 20 A. IX. 655 C. *v. l.*
ποιεῖν, ποιεῖσθαι conf. 174 C. 307 D. 702 A. ποιεῖ, ποίει 622 E. *not.* ποιεῖ, πείθει 428 D. ποιήσας, πείσας 637 A.
ποικίλλειν (τὸν λόγον) 301 D. al.
ποικιλτικὴ ars 509 D.
ποῖος. τοῦτο· ποῖον; et sim. 269 B. *not.*
πολεμεῖσθαι 397 D.
πολέμων περιγενέσθαι 691 D.
πολιορκουμένη πόλις, imago summae miseriae 673 D.
πολιτεία, *dispensatio divina* 38 A. 181 A. *mores*, in malam partem 719 C. *not.*
πολλαχοῦ ἀλλαχοῦ 329 B. 546 C. πολλαχοῦ conf. c. -χῇ 329 B. c. -ῶς 476 A.
πολύς. ὁ π. λόγος 137 D. πολὺς εἶναι ποιῶν τι 188 D. *not.* πολὺ, *valde* 291 C. al. πολὺς, πολλοῖς conf. 188 D. πολλῷ, πολλοὶ 162 A. πολλὴν, πάλιν 310 C.
πολυσχιδὴς 489 D.
πονεῖν. πονέσαι 370 C. X. 262 C. *v. l.* πεπονηκὼς, *detritus* 180 D. 674 D. conf. c. πεποιηκὼς 232 B. πονεῖσθαι, ταλαιπωρεῖσθαι conf. 739 A.
πονηρεύεσθαι 624 C.
πονηρὸς vitiose pro πηρὸς 712 B. *not.*
πόνος, τρόπος conf. 710 D. πόνος, χρόνος 668 A. πόνοι δίκαιοι 11 B. 248 E. al. Cf. Prov. iii. 9.
πορίζειν, ὁρίζειν conf. 764 A.
πόρνη, πόρνος conf. 751 C. *not.*
πόρος, *ratio victus comparandi* 685 C. (ubi male verterunt, *cursus, vita*). πόροι 722 C. conf. c. πόνοι 248 E.
ποτήριον. Vid. ψυχρός.
πούς. παρὰ πόδας, de praemiis et poenis 193 A. 219 E. al.
πρᾶγμα conf. c. πλάσμα 840 A. c. τάγμα 697 A. c. τραῦμα 633 A. c. ῥῆμα 189 D. c. γράμμα 522 E. *not.* c. πρόσταγμα 309 C. *not.* c. παράδειγμα 155 C. *not.*
πραγματεία, *opus conscriptum* 4 A. 8 B. conf. c. γραμματεῖα 683 C.
πραγματεύεσθαι cum accus. *ex aliqua re quaestum facere* (= ἐμπορεύεσθαι) 82 C. 243 B. 303 C. *not.*

Digitized by Google

πράτης 474 D.
πράττειν, πλάττειν 840 A.
πρεπώδης 547 D. 565 C.
πρεσβεύειν, *praedicare* 384 BC.
πριστηροειδὴς (τροχὸς) 156 D. Esai. xli. 15.
πρὸ, *magis quam* 188 C. 373 B. *not.* 421 A. lin. 7. al.
προάγειν, προσάγειν conf. 109 B. 775 B.
προαγωγὸς τροφὸς 698 A.
προαίρεσις, πρόθεσις conf. 776 D.
προανακρούεσθαι = προοιμιάζεσθαι, *praeludere* 150 C. 459 A. Cf. *Jacobs.* ad Philostr. p. 578. Parum accurate verterunt Interpretes.
προαποτίθεσθαι 132 D. 158 A. *not.*
προβαίνειν. οἱ, ποῦ πρ. conf. 75 D. 844 C. Vid. ὁδός.
προβάλλειν (πρόβλημα) 619 E. 621 C. Aristoph. Nub. 758. -εσθαι 161 C. *not.* Vid. προσβάλλειν.
πρόβολος, *scopulus* 443 B. 726 D. Hom. Od. μ. 251. Demosth. p. 795, 14.
πρόγονος, de foemina 35 C.
προδιατυποῦν 655 B. 805 E.
προδοσία, παράδοσις conf. 797 D.
πρόδρομος (ὁ), Baptista 178 B. 469 A.
προεδρεύειν, προσεδρ. conf. 607 D.
προεξάγειν (τῆς μετανοίας) 806 B.
προέρχεσθαι, *in publicum prodire* 832 B. *not.* προελθεῖν, προσελθεῖν ibid. 345 C. *not.*
προηγούμενος, *principalis* 278 B. 350 A. 709 C. π. νόμος 227 B. *not.* 434 E. *not.*
προηγουμένως, *ex professo, data opera, destinato,* (non obiter et ex occasione) 181 D. 205 B. 260 A. 319 B. 431 E. al.
πρόθεσις, προαίρεσις conf. 776 D.
προθεσμία (ἡ) 153 C. 346 B.
πρυθύρων, θυρῶν conf. 299 D.
προίεσθαί τί τινος 746 A. *not.* Vid. προσιέναι.
προὶξ, *donum quodvis* 522 C. *not.*
προΐστασθαι, *patrocinari* 137 A. 464 B. *v. l.* 658 A. conf. c. παρίστασθαι 464 B. ὁ προεστηκὼς Monachorum 674 E. Vid. προσίστασθαι.
προκάλυμμα, παρακ. 679 E.
προκαταβάλλειν 197 A. -εσθαι 157 A. 272 C.
πρόκειμαι, προσκ. conf. 764 D. τὰ προκείμενα, *res suscepta* 163 B. 216 D. *not.* 534 D.
προλαμβάνειν, *praecedere* 367 C. *praeoccupare* 801 B. προληφθῆναι 526 D. Gal. vi. 1.
προλεαίνειν 219 C.
πρόληψις, *opinio qua animus occupatur* 525 C. 542 A. conf. c. ὑπόληψις 542 A.
προξενεῖν, ἀπειλεῖν conf. 657 C.
πρόξενος 395 D.
προοδοποιεῖν cum acc. 694 E. 623 E. *v. l.* cum dat. 13 B. 141 D. al.
πρόοδος, πρόσοδος 653 C.
προοικονομεῖν 701 D.
προπάτωρ 171 B. *not.*
προπέμπειν, πέμπειν conf. 201 B.
προπορεύεσθαι, προσπ. 646 A. *not.*
πρόρριζος, πρόρριζον conf. 733 D.
πρός. πρὸς τὸ, πρὸς τῷ conf. 418 A. *not.* πρός τι (male ad-

dunt ἰδὼν) 28 B. πρὸς τῷ τέλει freq. πρὸς αὐτῷ τῷ καιρῷ 644 B. Vid. εἶναι, γίνεσθαι, διατιθέναι.

προσάγειν, προάγειν conf. 109 B. 775 C. προσάγων, προϊὼν 239 B. προσήχθημεν, προσηνέχθημεν 656 B.

προσανέχειν 809 B. *v. l.* εὐχαῖς II. 34 C. ὕμνοις XI. 631 A.

προσάπτειν, προστρίβεσθαι conf. 343 C. *not.*

προσαράσσειν 324 B.

προσαρτᾶν. προσηρτημένος, προσηρμοσμένος 510 B. *not.*

προσβάλλειν (τῇ πόλει), *accedere* 643 D. absolute 688 E. 689 B.

προσβολὴ 17 B.

προσεδρεία 288 A. al.

προσεδρεύειν, προεδρ. conf. 607 D.

πρόσειμι. προσέστω, προσίτω 297 D.

πρόσειμι, *adeo.* προσίτω, προσέστω 297 D. προσίτω, παρέστω 517 E. προσίτω, προσιέτω 788 A. προσήει, προσίῃ 769 A. προσήεσαν, προσίεσαν 546 C.

προσειπεῖν τινά τι 677 A. *not.*

προσεκτικὸς 470 B. 523 C.

προσένεξις 656 B. *v. l.* Cf. *Bast.* ad calcem Lex. Scapul. Ed. Oxon. s. v. εἰσένεγξις.

προσέρχεσθαι, *accedere* ad Christum 345 C. *not.* προσελθεῖν, παρελθεῖν 200 C. 740 E. *not.* προσελθεῖν, προελθεῖν 832 B. *not.* προσελθεῖν, προσέχειν 504 E. προσῆλθε, προσέσχε 628 A.

προσέχειν τινὶ ὥς τινι, *certam opinionem de aliquo habere* 726 B. *Matth.* N. E. p. 155, qui sententiam loci non perspexit. προσέχειν τρυφῇ 97 C. νηστείᾳ 168 D. ὑδροποσίᾳ 147 A. conf. c. προσανέχειν 809 B. Vid. προσέρχεσθαι.

προσηλοῦσθαι 263 A. 312 E.

προσήνεια 542 B. προσηνὴς 673 C.

προσθήκη, de re viliore 508 E.

προσίημι. προσήκασθε 665 A. προσίηται, ποιῇ conf. 31 C. *not.* προσιέτω, προσίτω 788 A. προσίεσαν, προσήεσαν 546 C. προσίεται, προίεται 529 D. [II. 8 A. ὡς εἰ μὴ ἦν ἀσθένεια διενοχλοῦσα, οὐκ ἂν ἠνάγκασε τὸν μαθητὴν οὐδὲ τὸν ὀλίγον προΐεσθαι. Lege προσέσθαι. VI. 285 C. ἐπειδὰν πολλοὺς καὶ μακροὺς ἀποτείναντες λόγους μὴ πεισθῶσι τὰ τῶν ἀρρωστούντων προέσθαι σιτία καὶ φάρμακα. Corrige πείσωσι et προσέσθαι.]

προσίστασθαί τινι, *offendere* 319 B. *not.* 696 D. *not.* προσστῆναι, προστῆναι conf. ibid.

πρόσκαιρα, παρόντα conf. 673 A.

πρόσκειμαι, πρόκ. 764 D.

προσκιογραφεῖν, προσκιαγ. 782 B.

προσκρούειν. οἱ προσκεκρουκότες (καὶ ἠτιμωμένοι) 642 C.

πρόσκρουμα, πρόσκρουσμα 255 C. 430 D. Thom. M. s. v.

προσμαρτυρεῖν 783 E. *v. l.*

πρόσοδος, πρόοδος conf. 653 C.

προσοχὴ 14 B. προσέχεια 15 A. *v. l.*

προσπηγνύναι 840 BC.

προσποιεῖσθαι ποιεῖν, ποιῶν 174 A. μὴ προσποιεῖσθαι 771 C. *not.*

προσπορεύεσθαι, προπ. 646 A. *not.*

Digitized by Google

πρόσρησις, *salutatio* 243 BC.
προσρίπτειν. προσερρῖφθαι ἁπλῶς, *temere adjectum esse* 6 B. 36 C.
πρόσταγμα, πρᾶγμα 309 C. *not.*
προστασία, *patrocinium* 341 D. 754 A.
προστάτης, δεσπότης conf. 593 C.
προστήκειν. προστετηκέναι, *addictum esse* 430 E. 564 B.
προστιθέναι, προτιθ. conf. 164 E. 267 A. 352 D. 381 C. 420 D. 469 A.
προστρίβεσθαι propr. 714 A. ὀνείδη 286 C. conf. c. προσάπτειν 343 C. *not.*
προσφέρεσθαι, *vesci* 560 E. *not.* 717 D. *not.* Vid. προφέρειν et προσάγειν.
πρόσφορος, ἀπρόσφ. 420 A. *not.*
προσφθείρεσθαί τινι, *deperire aliquem* 14 A. ubi Interpp. nihil viderunt. Legitur XII. 310 B. προσεφθαρμένος ἑταίρᾳ τινί. Alciphr. I. 32, 34. Aristaen. II. 7. Interdum valet *cum pernicie ad aliquem accedere*, ut Aristoph. Eccl. 248. Euseb. H. E. III. 23.
προσχοῦν (λιμένα) 535 E. *Matth.* N. E. p. 393.
προσωπεῖον ῥῖψαι 387 C. *not.* Adde 498 A.
πρόσωπον, προσωπεῖον conf. 387 C. 774 D.
προσωποποιεῖσθαί τι 279 D.
προτέρως 585 C. Edd.
προτιθέναι. Vid. προστιθέναι.
προτιμότερος, πρότερος 679 C.
προτροπὴ 115 A.
προφέρειν, *exprobrare* 170 A. 296 C. 715 B. conf. c. προσφέρειν 170 A. 574 E. 811 A. XI. 779 F.
προφήτης (ὁ), de Davide 306 D. *not.* = οἱ προφῆται ibid. προφήτης, δεσπότης 677 C.
προφθάνειν, φθάνειν conf. 180 D.
προφυλάττεσθαί τινα, *praemonere* 701 E.
πρῶτος, πρότερος conf. 136 E.
πρῶτος, ἄνθρωπος 179 D. *not.*
πρωτότυπος ὀφειλέτης 199 B. *not.*
πτεροῖς ἁλίσκεσθαι 838 C. Vid. *Pors.* ad Med. p. 21. *Matth.* N. E. p. 218.
πτερορρυεῖν 836 B. *Matth.* N. E. p. 209.
πτεροῦσθαι 349 C. Cf. ἀναπτεροῦσθαι.
πτοεῖν 59 A. 615 A. ἐπτοῆσθαι πρός τι 275 A. 395 B. 499 A. 625 B. περί τι 588 D. [Schol. ad Greg. Naz. Or. I. in Julian. p. 7. ἐπτοημένας. εἴρηται ἀπὸ τοῦ πτοεῖσθαι καὶ φοβεῖσθαι· ὁ γάρ τινι πράγματι προστετηκὼς περιδεὴς ἐστι μήπως ἀφαιρεθῇ αὐτοῦ. Cf. *Creuzer.* ad Plotin. de Pulchr. p. 211 sq.] ἐπτοημένοι, κεκτημένοι conf. 533 D.
πτωχεύειν, *mente inopem et pusillum esse* 278 A. *not.* Adde X. 149 E.
πυθμὴν (κακίας) 2 A.
πυκτεύειν τῷ ἀέρι 739 B. πενίᾳ (vulgo ἐν π.) 739 D.
πωλοδάμνης 604 A.
πῶμα, πτῶμα, σῶμα conf. 332 A.
πῶς male abundat 550 B. *v. l.* πῶς οὖν; loco τί οὖν; 278 D. [Eur. Med. 1376. πῶς οὖν;

Digitized by Google

τί δράσω; nisi distinguendum, πῶς οὖν τί δράσω; ut coarctata sit duplex interrogatio.] πῶς οὖν ἵνα 677 C. Eadem formula reponenda est X. 248 E.

P.

Ῥαάβ. Nomen excidit 14 A. *not.* Cf. 38 B. *not.*
ῥαγδαῖος, de pelago 780 D.
ῥαγδαίως 842 C. propr. de imbre III. 73 E. 458 A. VI. 273 B.
ῥαθυμία conf. c. ἀθυμία 823 C. c. παραμυθία 598 B.
ῥακὰ, ἀντὶ τοῦ, σὺ 214 C.
ῥακοδύτης 713 D.
ῥάπτειν (δανείσματα) 197 D.
ῥήματα χρηστὰ, *dignitas* Ge. *celebritas* Ben. 442 B. ῥήματα, χρήματα conf. 199 D.
ῥιπτεῖν 171 D bis. (Sic codd. ῥίπτειν Edd.) ῥίπτειν, νίπτειν conf. 387 C. *not.*
ῥοδωνιὰ 430 B. 685 E. Vid. ad Thom. M. p. 784 sq.
ῥοῖζος 453 A.
ῥοπὴ, *punctum temporis* 320 B. *momentum, influence* (=βοήθεια) in locutione Chrysostomica ἡ θεία ῥοπὴ vel ἡ ἄνωθεν ῥοπὴ 786 B. 787 AB. Cf. *Suicer.* Thes. s. v. N° 2. [In loco Nostri X. 198 A. ὥστε ἂν ἐθέλωμεν, πολλὴν ἔχομεν πάντοθεν πρὸς ἀρετὴν τὴν ῥοπὴν, cave vertas cum Montef. *propensionem.*]
ῥύαξ, *rivus* 706 C. metaph. 182 B.
ῥυθμίζειν 78 A. *maturitatis suae sermone moderatus est* An.
Ῥωμαῖοι, de Graecis 424 B. 756 D.

Σ.

σαίρειν. σεσηρὼς, σεσηπὼς conf. 60 B. *not.*
σανίδες, de simulacro 65 C. 394 E.
σατραπεία 279 C.
σαφῶς, σοφῶς conf. 644 B.
σείειν. Vid. δόρυ.
σειρὰ χρυσῆ 193 B.
σηκοὶ (μαρτύρων) 424 B. Vid. *Baver.* Gloss. Theod. s. v. *Valck.* ad Ammon. p. 155 sq.
σῆμα, μνῆμα conf. 394 D. σῆμα, σῶμα 795 B. *not.*
σημαινόμενον (τὸ) 209 A. *not.*
σήπω. σεσηπὼς οἶνος 474 D. IX. 537 E.
σηρικὸς 264 A. 510 B.
σιδηροῦσθαι 183 D.
σίμβλος vel σίμβλον 676 E.
σίνηπι, σινάπεως 489 C. *not.*
σιτοπώλης 809 D.
σκάμματα 210 A. *v. l.* 412 C.
σκάνδαλα dicebantur οἱ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὰ σώματα διαστρέφοντες 594 C.
σκευόφορος, *lixa* 692 E. sensu obscoeno, ibid. Cf. *Toup.* Emend. I. 461.
σκηνὴ, *ostentatio scenica* 338 C. 407 C. 481 D. 762 C. οἱ ἐπὶ σκηνῆς, οἱ ἐπὶ τῆς σκηνῆς 99 A. 266 A. 502 B. al. [Sine causa *Schaefer* Mel. Crit. p. 27. in hac formula articuli absentiam aegre fert.

Digitized by Google

Idem Vir doctissimus inter duas locutiones οἱ ἀπὸ τῆς σκηνῆς et οἱ ἐπὶ τῆς σκηνῆς hoc discrimen statuit, ut illa de *actoribus scenicis*, haec aut de *personis scenicis*, aut de *actoribus, dum in scena versentur*, recte dicatur. Itaque in loco Alciphr. III. 65. τῶν ἑταιρῶν τὰς πολυτελεστέρας, καὶ μουσουργῶν τὰς καλλιστευούσας, καὶ τοὺς ἐπὶ σκηνῆς ἁπαξαπλῶς εἰπεῖν ἅπαντας, corrigendum censet τοὺς ἀπὸ σκηνῆς. Vulgatum defendendum suscipit *Bast.* Ep. Crit. App. p. v. duas formulas, non accurate quidem, sed vulgari ex usu, promiscue adhiberi affirmans. Cui eatenus assentior, ut formulam οἱ ἐπὶ τῆς σκηνῆς recte et usitate de histrionibus, etiam cum extra scenam versentur, dici posse existimem; id quod mille exemplis probari potest. Similiter οἱ ἐπὶ τῆς ὀρχήστρας dixit Noster 796 A. Rarius dicuntur οἱ ἐν τῇ σκηνῇ, ut 837 D. XII. 155 A. De altera autem locutione οἱ ἀπὸ τῆς σκηνῆς nondum mihi liquet; nam nec ipse exemplum vidi, et in loco Herodiani v. 7. 6. quem unum excitavit Schaeferus, ἐς τοσοῦτον δὲ ἐξώκειλε παρανοίας, ὡς πάντα τὰ ἀπὸ τῆς σκηνῆς καὶ τῶν δημοσίων θεάτρων μεταγαγεῖν ἐπὶ τὰς μεγίστας τῶν βασιλικῶν πράξεων, inest nota breviloquentia, τὰ ἀπὸ τῆς σκηνῆς μεταγαγεῖν pro τὰ ἐπὶ τῆς σκ. ἀπὸ τῆς σκ. μεταγαγεῖν.]

σκληραγωγία 78 A. 160 A. al.
σκοτεινοὶ vulgo dicebantur οἱ ἀνελεήμονες 753 A.
σκοτοδινιᾶν 240 B.
σκοτόδινος, σκοτοδίνη, σκοτοδινία conf. 583 A. *not.*
σκοτοῦσθαι, *vertigine* vel *visus hebetudine affici* 172 A. 200 B. 413 A. σκοτωθείης, σκοτισθείης conf. 633 B.
σκύλσις 367 B. *not.*
σκωλήκων βίος 552 E. Cf. 651 B.
σκώπτειν, κόπτειν conf. 50 B. *not.*
σμινύη, ὕνη conf. 534 C.
σοβεῖν 172 E. σ. πρό τινος 625 C. Vid. ἄγρα.
σοφία (ἡ ἄπειρος) de Christo 349 E. Vid. φιλοσοφία.
σπᾶν ὕπνον 564 B. *not.* σπωμένη (φῦσα) 298 B. *not.*
Σπανία, Ἱσπανία conf. 725 D.
σπανίζοντα (τὰ), *exceptions* 389 D.
σπατάλη 225 C.
σπιλὰς 83 A. 443 B. Cf. *Sallier.* ad Thom. M. p. 804 sq. [Junguntur ὕφαλοι et σπιλάδες in noto Epigram. (Anal. Gr. II. p. 343.) Φασὶ δὲ καὶ νήεσσιν ἁλιπλανέεσσι χερείους Τὰς ὑφάλους πέτρας τῶν φανερῶν σπιλάδων.]
σπονδή, *confoederatio* 482 C. conf. c. σπουδή ibid.
σπουδή, σχολή conf. 604 A. σπουδὴν καταναλίσκειν 278 D. *not.*
στασιώδης, στασιαστής 801 D.
σταυροῦν. οἱ ἐσταυρωμένοι, de monachis 673 C. *not.*

Digitized by Google

στέγειν, στέργειν conf. 44 A. *not.* 227 D.
στέγους (αἱ ἐπὶ τοῦ) 356 C. Epist. Jerem. v. 10.
στέργειν. Vid. στέγειν.
στεφανίτης 144 D. 803 B.
στέφανος, *serta* (non *fastigium*) 242 A. *not.*
στεφανοῦν. ἐστεφανώθησαν, ἐστεφανώσαντο 362 B. *not.*
στιβὰς 507 B. *not.*
στίζειν, *interpungere* 318 C. ἔστιζεν, ἤταζεν conf. 715 C. *not.*
στίχος. στίχον, στοιχεῖον conf. 159 A. *not.*
στοιχεῖον, de luna 579 E. de coelo et terra 741 C. στοιχεῖον, στίχον conf. 159 A.
στραγγαλοῦν τὰς χεῖρας, de furioso 777 B.
στρατεύεσθαί τινι 16 C. 738 B. Greg. Naz. 488 C. στρατευόμενοι, *milites* 466 D. Luc. iii. 14.
στρατηγικὸς, τραγικὸς conf. 382 C. De hac confusione vid. *Schaefer* ad Plut. Tom. v. p. 80. Adde Ammon. p. 83. ab eodem in Indice indicatum.
στρατηγοὶ τοῦ ἱεροῦ 761 E. *not.*
στρατιώτης, βασιλεὺς oppos. 10 B. 176 B.
στρεβλοῦν, de vectigalium exactoribus 659 A.
στρέφειν τι συνεχῶς, *semper in ore habere* 345 D. 757 E. στρέφειν, τρέφειν conf. 339 C. 484 B. 583 D.
σὺ, per contemtum 214 C.
συγγένεια, εὐγένεια 568 E. *not.* συγγενείας, συγγενεῖς 508 C.
συγγινώσκειν τινί τι (pro συνειδέναι) 787 C. *v. l.*
συγγνωμονικὸς 255 A. 436 C. al. conf. c. εὐγνωμ. 431 D.
σύγγραμμα, γράμμα conf. 732 E.
συγκαταβάλλεσθαι, *simul everti* 482 C.
συγκατάβασις 205 B. κατὰ συγκατάβασιν *demisse et secundum nostrum captum* 228 D.
συγκαταβατικὸς 203 D. 721 E.
συγκαταλύεσθαι τῷ παρόντι βίῳ 191 A. 535 B. ἐν τῷ π. β. 841 E. *v. l.*
συγκείμενος, *conscriptus* 727 E.
συγκολλᾷν 95 A. 253 C. 255 B.
συγκόπτεσθαι 200 A.
συγκρατεῖν. Vid. συγκροτεῖν.
συγκροτεῖν, usu latissimo, *coagmentare, conflare, confirmare, tueri* etc. 6 A. 100 B. 168 D. 205 D. 366 C. 455 B. 470 A. al. ἑαυτὸν (non ἑαυτῷ) 237 B. *not.* συγκροτεῖν, συγκρατεῖν conf. 223 C. *not.* 252 A. *not.* 509 D. *not.*
συγκρούεσθαι 199 E.
συγκύπτειν. συγκεκυφὼς 828 B. Luc. xiii. 11. Sirac. xii. 11.
συγχωρεῖν, ἐπιτρέπειν conf. 344 E.
συζῆν κακίᾳ et sim. 243 C. 294 B. 306 A. συζῆν, συνεῖναι conf. 430 E.
συλλογὴ, *consideratio* 72 AB. 73 A. qui usus rarissimus est. Similiter occurrit συλλέγειν, *considerare* VIII. 80 D. IX. 640 A.
συλλογίζεσθαί τινα, *cum aliquo* 437 E. τοὺς νόμους, *de legibus* 208 C.

Digitized by Google

σύλλογος, circulus 60 B. 642 C. de Ecclesia 118 A.
συμβαίνειν ἐπί τινος 122 B. 556 B. *not.* συμβαίνει, *fieri potest* 67 A. X. 89 A. συμβαίνειν conf. c. συμφέρειν 445 C. c. συμφωνεῖν 522 D. 538 C.
συμβάλλειν τινὶ 573 D. συμβάλλειν, ἐμβ., ἐκβ. conf. 374 D. τῶν ἁλύσεων ταῖς χερσὶ τῶν φυλαττόντων συμβεβλημένων 131 A.
συμβόλαιον 430 C. συμβόλαια, συμβούλια conf. 775 C.
σύμβολον, conventus 372 E. *v. l.*
συμβούλια, συμβόλαια conf. 775 C.
συμμαθητής, μαθητής conf. 786 C.
σύμμετρος, σύντροφος conf. 215 C.
συμμικτὸς (ὁ), non addito λαὸς 46 C. Adde Judith. i. 16.
συμπίπτειν, συνεμπ. conf. 354 B. 546 D.
σύμπτωμα in loco suspecto 690 B.
συμφέρον, συμβαῖνον conf. 445 C. συμφέρον, φοβερὸν 744 C.
συμφορῆσαι 61 B. 554 A. συνεφόρησε, συνεφόρεσε, συνεφρόνησε conf. 555 A.
συμφωνεῖν. Vid. συμβαίνειν.
σύμψηφος, σύμψυχος conf. 687 E.
συνάγειν, συνεισάγειν conf. 222 B. 331 C. 479 A. συνάγειν, εἰσάγειν 512 A.
συναγωγὴ (ἡ) = ὁ Ἰουδαισμὸς 38 B. I. 574 E.
συναιρεῖν, celeriter conficere 216 D. *not.*
συναλλάσσειν, vulgariter dictum pro γαμεῖν 713 A.
συναναστρέφειν, συνανατρέφειν conf. 74 A. 461 A.
σύναξις, coetus Ecclesiae 258 B. 310 D. al.
συνάπτεσθαι (-τειν Edd.) 109 B.
συνασπίζειν (ἀλλήλοις) 602 A.
συνείδησις 785 B.
συνείδω. συνειδὼς, συνιδὼν conf. 306 B. 321 C. et συνιεὶς 801 A. συνειδὼς, συνιεὶς 808 A.
συνεῖναι, συζῆν (φόβῳ) conf. 430 E.
συνεισάγειν. Vid. συνάγειν.
συνεισφέρειν. Vid. ἐνεργεῖν.
συνελαύνειν. συνηλάθη τὸ πρᾶγμα, *res eo redacta est* 805 D.
συνεμπίπτειν. Vid. συμπίπτειν.
συνεπιτίθεσθαι 724 A. seq. infin. 621 C. *not.*
συνεφίστασθαι 464 D.
συνέχω. τὰ συνέχοντά τι, *quae caput rei continent*, vel *in quibus tota res vertitur;* e. g. τὰ σ. τὸ πᾶν 492 A. τὴν ζωὴν ἡμῶν 6 A. 60 C. 509 D. 709 E. τὴν ἀγάπην 763 E. [Conferri potest locutio Polybiana τὸ συνέχον, *quod praecipuum est.* At τὰ συνέχοντα δεινὰ 523 A. sunt *pericula quibus tenetur aliquis.*] συνέχειν παρ' ἑαυτῷ, *apud se retinere* 492 B.
συνήθεια, τυραννὶς conf. 16 A.
συνθήματος (ἐκ) 817 D. 820 C.
συνιέναι τῶν λεγομένων (?) 644 A. *not.* συνιεὶς conf. c. συνορῶν 538 D. c. συνειδὼς 808 A.
συνιστάναι, commendare 485 A. *firmare* 307 E. *συνίστασθαι, constare, probari* 8 C. 155 B. 300 B.
σύνοικος, συνοικοῦσα conf. 224 A.
συνταράττειν, συντάττειν conf. 10 A. Cf. 294 C. 382 E.

Digitized by Google

συντείνειν εἴς τι 121 C. σ. ἑαυτὸν 597 C. συντεταμένος 553 A.
συντέλεια, *finis mundi* 139 E. 488 E. al. 725 C. *not.*
συντέμνειν εἴς τι 49 A. *not.*
συντιθέναι, de astrologis = συμβάλλειν 85 A.
συντρέφεσθαι 111 A. conf. c. ἐντρέφεσθαι et τρέφεσθαι 412 B.
συντριβὴ 279 B.
σύντροφος, *familiaris* 189 A.
συνυποκρίνεσθαι 194 D. Gal. ii. 13.
σύρεσθαι χαμαὶ 185 A. *not.* σεσυρμένος = ταπεινὸς 657 A.
σύριγγες apum 676 E.
Σύρων γλῶττα 105 A. 214 C.
συρφετὸς, ὁρμαθὸς, ἑσμὸς 795 A.
συρφετωδῶς 247 E.
συστέλλεσθαι 130 A. 765 A. συνεσταλμένος, κατεστ. 146 A.
συστήματα haereticorum 480 D.
συστρέφειν (τὴν ψυχὴν), metu *contrahere* 465 C. 545 B. συστρέφειν, συσφίγγειν 728 A.
συσφίγγειν 781 C.
συφεὼν 830 C. = χοιροκουμάσιν (sic) M. in marg. Hesych. κουμάσιον, τὸ τῶν ὀρνίθων οἴκημα. Cf. *Coray* Ἄτακτα, IV. p. 372.
σφαγὰς, φάλαγγας conf. 394 A.
σφαῖρα, *pila lusoria* 492 E. *not.*
σφετερίζεσθαι, -ρισμὸς 566 D.
σφίγγειν, de paralytico 182 B. σφιγεὶς, σφιγγεὶς 368 B. *not.*
σφοδρὸς, -ῶς conf. 677 D. σφοδροὶ, -ῶς 432 B. σφοδρὸς, δυνατὸς 174 A.
σφοδρότης, *vehemens studium* 639 D.
σφραγίζειν, -εσθαι, de signo crucis 551 C. 820 B.
σχεδιάζειν (οἴκησιν) 683 B. ἐσχεδιασμένη τράπεζα 144 A.
σχέσις, *relatio* 228 D. 470 C.
σχῆμα, ἀσχημοσύνη oppos. 795 E. σχῆμα, κήρυγμα conf. 210 E. σχήματα, χρήματα 512 C. *not.*
σχηματίζειν 280 A.
σχοινοστρόφος 261 B.
σχολὴ, σπουδὴ conf. 604 A. σχολὴ, διατριβὴ 94 B. σχολῇ γ' ἂν 434 D. *not.*
σωλὴν 51 A.
σῶμα. σωμάτων ἐρᾶν 187 D. al. σώματα (pl.) et ψυχὴ (sing.) 308 C. 328 A. 345 B. al. σῶμα, στόμα 410 E. σῶμα, σῆμα 795 B. *not.*
σωματοφύλαξ 626 D.
σωτὴρ, φωστὴρ conf. 390 B.

T.

ταλαιπωρεῖσθαι, πονεῖσθαι conf. 739 A. τεταλαιπωρημένος, *laboriosus* 652 D.
ταλαιπωρία, τιμωρία conf. 237 C.
ταμιεύειν καιρῷ 541 A. ἐν καιρῷ 222 C. *not.* ἐκεῖ 199 D.
ταυτομάτου (ἀπὸ) 520 E.
τάφος, τάφρος 263 B. *not.* κυνῶν τάφῳ προσδεδεμένος ibid.
ταχινὸς 554 C.
τε, usu rariori 340 D. *not.*
τέθηπα 802 E.
τείνειν. οἷ, ποῦ τείνει 175 D. τεταμένος, *late extensus* 780 D.
τεῖχος vel τειχίον, quo discernebantur sexus in Ecclesia 712 BC.

Digitized by Google

τελαμὼν phylacterii 703 C.

τελεῖν εἰς ἀριθμὸν, *redire ad*, de summa 810 A. τελεῖσθαι τῷ Βεελφεγὼρ 125 A. 162 D. al. τῷ διαβόλῳ 99 B. 321 A.

τέλεον, *prorsus* 230 C.

τελέσματα, *pensiones agricolarum* 614 A. 659 A.

τέλματα, *lacunae, brevia* 780 D.

τελωνεία, τελωνία 273 D. *not.*

τετραώροφος 533 D.

τέως, *in praesentia* 179 C. al. ὁ τέως, ἅτε ὡς conf. 168 B.

τήκειν (λιμῷ) 529 A.

τηρεῖν καιρῷ, ἐν καιρῷ 222 C. *not.*

τιθέναι. τίθης, τιθεῖς, τιθεὶς conf. 182 E. (cf. 279 B. *v. l.*) τιθέαμεν 97 B. *not.* τίθησι, τί φησι conf. 179 D. τεθεὶς, τεχθεὶς 135 E.

τίκτειν. τεχθεὶς, τεθεὶς 135 E.

τιμᾶν τούτῳ, τοῦτο conf. 507 A. (cf. 319 A.) τιμᾶν φιλοσοφίαν (alii ἐπιτείνειν) 305 B. (cf. 270 B.)

τιμωρητικὸς 662 C.

τιμωρία conf. c. δίκη 214 C. c. κόλασις 790 A. c. ταλαιπωρία 237 C.

τίς γίνεται = πῶς διάκειται 30 B. 154 D. τίς vel τί ἐστι 112 C. 426 C. τινὰ intrusum 240 B. *not.* τί; 819 D. *v. l.* τί γάρ; 808 D. τί οὖν; 37 C. τί οὖν, ἐὰν τὸ καὶ τό; formula excusationes fingentis 218 C. 223 D. 229 BC. al. ἀλλὰ τί; 120 A. καὶ τί τοῦτο; 35 A. *not.*

τοίνυν in initio periodi? 290 A. Edd. Cf. *Lobeck.* ad Phryn. p. 342. post parenth. 560 E.

τοιοῦτος cum significatione adjectivi praecedentis 163 C. 422 E. τοιοῦτον, ὅσον 429 D. codd. τοιοῦτον, ὃν 702 A.

τοιχωρύχος. Vid. τυμβωρύχος.

τοκίζειν 78 C. *v. l.*

τόκος, *partus* 55 C. *not.*

τομώτερος, κατατομ. conf. 665 C.

τόνος 161 C. 347 B.

τοπάρχης 66 B.

τόπος, τρόπος. Vid. τρόπος.

τοσαυτάκις 606 E.

τοσοῦτος, *tantillus* 769 A. *not.* τοσαύτη, ἡ 639 A.

τότε, ποτὲ conf. 301 C.

τραγικός. Vid. στρατηγικός.

τρανότερος 207 B. (ubi τρανώτερος Sav. et cod. A.) 344 D. al.

τρανοῦν 661 E.

τράπεζα, *esca* freq. de lacte materna 355 C. τράπεζαν αἰδεῖσθαι 501 E.

τραπεζίτης 405 B.

τραπεζοποιὸς, *structor* 692 B.

τραυλίζειν 231 E.

τραῦμα, πρᾶγμα conf. 633 A.

τραυματίας 201 B.

τραχύνεσθαι, θρασύνεσθαι 822 B.

τρέφειν, ἐντρ., συντρ. conf. 412 B. τρέφειν, στρέφειν 339 C. τραφῆναι, τρυφῆσαι 738 D.

τρεῖν. τετρημένος, τετριμμένος (πίθος) 739 A. *not.*

τρίζειν, τρύζειν conf. 603 D.

τριήμερον (ἡ) 833 C. *not.*

τριπῆχυς homo 589 A. *not.*

τρίχινον ἱμάτιον 144 B. τρίχινος, τρύχινος conf. 682 E.

τριωβολιμαῖος 421 D. 804 C. (cf. 638 D).

τριώροφα καὶ τετραώροφα 533 D. Cf. *Jacobs.* ad Philost. p. 198.

Digitized by Google

τροπὴ (λόγου) 152 B.

τρόποι (vulgo addunt ἀγαθοὶ) 713 B. τρόπος, πόνος conf. 710 D. τρόπος, τόπος per parechesin 59 C. *not.*

τροποῦσθαι 756 B. τροπωθεῖσα, τρωθεῖσα conf. 691 C.

τροφὴ, τρυφὴ oppos. 475 A. conf. 506 E. X. 186 D. Wyttenb. ad Plut. de S. N. V. p. 35. τροφὴ, τροφὸς, τροφεὺς conf. 738 E.

τροχὸς, *trochus* 492 E. *not.*

τρύζειν, τρίζειν 603 D.

τρυφᾶν, ἐντρυφᾶν conf. 668 C. τρυφῆσαι, τραφῆναι 738 D.

τρυφή. Vid. τροφή.

τρύχινα, τρίχινα (ἱμάτια) conf. 682 E. Vid. *Wagner* ad Alciph. I. 36.

τυγχάνω, sine ὢν 829 A.

τυμβωρύχος 413 B. 770 C. conf. c. τοιχωρύχος 176 C. 263 B. *not.*

τυμβωρυχία 354 B.

τύπτειν. ἐτύπτησα, ἔπληξα conf. 147 A.

τυπτίζειν 746 D. *v. l.*

τυραννὶς, συνήθεια conf. 16 A.

Τυῤῥηνικὸν πέλαγος 114 C. 780 D. Alciphr. I. 18. Τυῤῥηνικὸν, τυραννικὸν conf. 842 B. Phot. Lex. p. 611.

τυφλώττειν, τυφλοῦσθαι 811 B.

Υ.

ὑβρίζειν, *asperius increpare* 821 D. lin. ult. Sic ponitur ὕβρις 458 C. lin. 9.

ὑγρὸς, *mollis* (cum διαλελυμένος) 28 C. 146 A. *Matth.* N. E. p. 454.

ὕδερος 287 A. 298 B.

ὑδερόω, ὑδεριάω conf. 830 B.

ὑδροποσίᾳ προσέχειν 147 A.

υἱοποιεῖσθαι med. 517 B.

ῡμι (verba in). Conjunctivi forma anomala 198 C. *not.*

ὕνη, ὕνις (ὕννη Mor. Ben.) 534 C. ὕνη, σμινύη conf. ibid. [δίκελλαν, ὕννας τε jungit Aesop. Fab. XXXIII. Ed. de Fur.]

ὑπαγορεύειν 547 C.

ὑπαίρειν, vox nihili 207 C. *not.*

ὑπακούειν, ἀκούειν conf. 488 D.

ὑπανάπτειν 356 C. Edd.

ὑπαναπτικὰ 215 A. *v. l.* pro καυστικὰ, invitis Lexicis.

ὑπάρχειν. τὰ ὑπηργμένα 271 B. *not.*

ὑπασπιστὴς 626 D.

ὑπεισέρχεσθαί τινι, τινὰ conf. 737 C. XI. 475 F.

ὑπεκκαύματα ἀλαζονείας 705 B. πορνείας XI. 463 D.

ὑπεναντίος 521 D. 691 B. ὑπεναντίως, ὑπεναντίας conf. 422 D.

ὑπεξαιρεῖν ἑαυτὸν 417 B.

ὑπεξίστασθαι 209 E.

ὑπεραναβαίνειν [Basil. I. p. 103. A.] Vid. ἀναβαίνειν.

ὑπερβάλλων, *excellens* (vulgo addunt πάντα λόγον) 216 C.

ὑπερβλύζειν 452 D.

ὑπερεῖδον, περιεῖδον conf. 295 D.

ὑπερεχόμενα (τὰ) 262 C. *not.*

ὑπερκεῖσθαι, *differri* 163 B.

ὑπέρογκος 242 D. al.

ὑπερορία (ἡ) 134 C.

ὑπερφερὴς 88 B.

Digitized by Google

ὑπηχεῖν 158 C. "Vide quae diximus Tom. v. p. 129: nam "ὑπηχεῖν idem est atque ὑπακούειν et ὑποψάλλειν, nimirum *respondere*, succinendo "scilicet." *Montef.*

ὑποβρύχιος 114 B.

ὑπογράφειν, *describere* 129 A. 481 D. ὀφθαλμοὶ ὑπογεγραμμένοι κοσμιότητι 491 E. [Phryn. App. Soph. p. 68. ὑπογράμματα· οἷς ὑπογράφονται τοὺς ὀφθαλμούς· ἔστι δέ τις μέλαινα σκευασία, ἣν καὶ στίβην καλοῦσι. Cf. *Boiss.* ad Philost. p. 580.]

ὑπογραφή. Vid. ἐπίτριμμα. Nicostratus ap. Stob. p. 445, 48. καὶ ψιμυθίου καὶ ὑπ' ὀφθαλμῷ (l. ὀφθαλμῶν) ὑπογραφῆς.

ὑποδεικνύναι, ἐπιδ. conf. 419 C.

ὑποδέκτης 809 C.

ὑποδέχεσθαι, *accipere* 199 B.

ὑποδηματοποιός 510 A.

ὑποδηματοῤῥάφος 509 D. 600 B.

ὑποδῦναι, *personam induere* 174 B.

ὑπόθεσιν (καθ'), *hypothetice* 226 B.

ὑποκλέπτειν, *fallere* 170 A.

ὑπολαβεῖν, ἀπολαβεῖν 570 A.

ὑπόληψις, *existimatio* 523 B.

ὑπόνοια, idem 198 D. conf. c. ἐπίνοια 445 B. c. ἀπόνοια 328 E. c. ὑποψία 207 D.

ὑποπτεύεσθαι παρά τινι, τινὸς conf. 503 D. ὑποπτεύεσθαι in bonam partem 823 B.

ὑποῤῥεῖν, περιεῤῥεῖν conf. 359 C. *not.* ὑποῤῥέων, *diffluens* 422 A.

ὑπορύττειν metaph. 356 C. 391 A. 840 A.

ὑποσκελίζειν 80 A. 292 C. ὁδὸν 292 E.

ὑποσπείρειν 623 E.

ὑποστέλλειν. ὑπεσταλμένως 208 A. 242 C. *not.*

ὑποτείνειν (ἐλπίδας) 164 B. 196 D.

ὑποτελής (φόρου) 687 A.

ὑποτέμνεσθαι 643 E. 652 D. al. conf. c. ὑποτέμνειν 769 C. II. 29 B.

ὑπωρόφιος, ὑπορόφιος 684 D. Cf. 571 B. *not.*

ὕστερος, ὕστερον conf. 154 A.

ὕφαλος 83 A. 443 B. Thom. M. p. 805. εἰ δὲ ὕφαλος μόνον εἴπῃς ἄνευ τοῦ πέτρα, κάλλιον.

ὑφαντική (ἡ) 509 E.

ὑφειμένως 696 CD.

ὑφέν. Vid. εἷς.

ὑφίστασθαι. τῶν μαθητῶν τὸν χορὸν ὑποστησάμενος 185 B. (*ante se constituens* Ge. Ben. Quid si *in locum* vulgi *sufficiens*?) ὑποστήσεσθαι, ἀπαντήσεσθαι conf. 370 B. ὑφέστηκε, καθέστηκε, πέφυκε 166 C.

ὑφορμᾶν, vox nihili 415 B.

ὑφορμεῖν, *suspectum esse* 415 B. *not.*

Φ.

φαίνηται, γένηται conf. 220 D.

φάλαγγας, σφαγὰς conf. 394 A.

φανερός. Vid. φανός.

φανός. φανότερος, φανερώτερος conf. 175 A. 177 D. 197 B. 360 E. *not.* 488 C. [φανότερος pro φανερώτερος dedit Editor Ben. 2[dae], IX. 715 E. X. 46 D. Cf. *Jacobs.* ad Philost. p. 460.]

φανότερος, ἀνώτερος, λαμπρό-

Digitized by Google

τερος conf. 177 D. Vitiosa scriptura φανώτερος legitur 175 A. Mor. 177 D. Sav. 197 B. *v. l.* 488 C. *v. l.* *Matth.* N. E. p. 59.

φαντάζειν, *vanas species praebere* 508 A. Thom. M. p. 887. φ. τινὰ *spectris alicui oculos praestringere* 553 A. φαντάζεσθαι, *mente concipere* 10 B. praesertim in locutione οὐδὲν μέγα περὶ Χριστοῦ φαντάζεσθαι 334 E. al. ἐφαντάσθησαν, ἔφησαν conf. 394 D.

φαντασία, *vana species* 345 B. 376 A. 459 E. 826 E. (ubi Edd. φάντασμα) *mentis error* (Hor. Ep. II. 2. 140) 462 C. *pompa, ostentatio* 144 C. 151 E. 157 D. 836 D. *Wetst.* ad Act. xxv. 23.

Φάσις. ὄρνεις ἀπὸ Φ. 692 B.

φάρυξ, -υγος 474 D. *not.* 714 B. *not.*

φενακίζειν 753 D.

φέρεσθαι ἁπλῶς 728 E. *not.* φέρειν, φύρειν conf. 795 D. *not.*

φεύγειν cum gen. 23 A. *not.* φεύγων, φυγὼν 601 D.

φημί. φησὶν, *inquies,* objicientem inducit 35 A. *not.* et passim. φησὶν, *inquiunt,* sing. pro plurali 91 A. 386 D. 494 A. 663 C. 833 B. [2 Cor. x. 10, φησὶ *inquiunt* Vulg. Nostrates, *say they,* recte: nisi putes eos lectionem φασὶ, a Beza temere suppositam, vertisse.] φησὶ, φασὶ conf. 222 B. 638 B. *not.* 645 B. *not.* 806 C. *not.* 831 C. 840 DE. ἔφην, ἔφθην εἰπὼν conf. 204 B. 207 B. al. ἔφησαν, ἐφαντάσθησαν 394 B.

φθάνειν. φθάσαι τι (pro εἴς τι) 251 B. *not.* [πατρίδα φθάσας, *redux in patriam* Nicet. Eugen. v. 296.] φθήσεσθε, φοβηθήσεσθε conf. 388 E. φθήσεται, ὀφθήσεται 727 C. *not.* Vid. φημί.

φθόνος, φόνος conf. 496 C.

φθορὰ, διαφθορὰ 331 D.

φιλαρχία, φιλαργυρία conf. 673 A.

Φιλιππήσιοι, Μιλήσιοι 594 B. *not.*

φιλεῖν, φιλεῖσθαι conf. 440 B. φιλῶ, ἀφελῶ 229 B. *not.*

φιλόκοσμος 354 A. Ep. Jerem. v. 8. *Matth.* N. E. p. 189.

φιλομαθὴς 653 B.

φιλονεικεῖν, *omnibus nervis contendere, obstinate persistere* 43 A. 63 B. et passim. φ. καὶ βιάζεσθαι 128 A. al.

φιλοπονεῖν (τι) *elaborare* 768 A.

φιλοσοφεῖν, *philosophari* 9 A. 127 B. 270 A. 764 D. lin. ult. sensu Chrysostomico 565 E. 764 D. lin. 1. Vid. φιλοσοφία.

φιλοσοφία, σοφία conf. 127 B. X. 48 E. Cf. *Krabing.* ad Greg. Nyss. de An. p. 313. Φιλοσοφία, secundum usum Chrysostomicum, non est *Christiana pietas* (*Casaub.* ad Athen. p. 282 sq.) non *cujuslibet virtutis exercitium* (*Montef.* ad p. 565 C.) non *pia et casta vita* (*Leo* ad Chrys. de Sacerd. p. 98) non *virtus in genere* (*van Voorst* Chrys. Selecta II. p. 172): sed *ea virtutis pars, quae ad appetitus affec-*

Digitized by Google

tusque carnales domandos pertinet. Itaque ad philosophiam Christianam haec in primis referenda: ἀνεξικακία et μακροθυμία 237 C. 238 E. 324 B. *demissa de se opinio* 43 A. 580 E. *pecuniae contemtus* 273 E. *vita austera et monastica* 418 E. *reliqua* ἀπάθεια 128 B. Ei autem contraria sunt, ζηλοτυπία 52 B. βασκανία καὶ κενὴ δόξα 565 DE. τὰ ἄλλα πάθη 43 A. "Φιλοσοφίας διδάγματα, patientiae, constantiae, moderandarum cupiditatum, irae, voluptatis, avaritiae. Distinguuntur ἀρετῆς μαθήματα, quae pertineant magis ad exercenda bona et officia." *Baver.* Gloss. Theod. p. 426.

φιλόσοφος, σοφὸς conf. 126 B.

φιλοστοργεῖν 486 A.

φιλοτιμεῖσθαι, *munificum, liberalem se ostendere* 519 A. 610 E.

φιλοτιμία, *munificentia, liberalitas* 177 C. 190 B. 199 A. in loco suspecto 542 D.

φλέγειν, φλεγμαίνειν 221 A. *not.*

φλεγμαίνειν, *intumescere* 31 B. 298 B. 706 B.

φοβεῖν. φοβηθήσεσθε, φθήσεσθε conf. 388 E.

φοβερὸς, φορτικὸς conf. 258 E. [Cf. IX. 463 E. ἐπειδὴ γὰρ φοβερὸς ἐγένετο καὶ βαρύς.] φοβερὸν, συμφέρον 744 C.

φοιτήτης 586 C.

φονᾶν 112 A. Cf. *Valck.* Opusc. II. p. 250 sq. φονῶσι, φθονῶσι, φωνοῦσι conf. 811 E.

φονεύειν. φονεύσαντες, φόνου πνέοντες conf. 762 E.

φόνος. φόνου πνεῖν 762 E. φόνον (alii φόνιον) βλέπειν 139 A. φόνος, φθόνος conf. 496 C.

φοράδην 313 C.

φορολόγος 809 C.

φορυτὸς 457 C. 837 D.

φράττειν, ἐμφρ. (γλῶτταν) 458 B.

φρόνημα. τὸ φρ., τὰ φρ. conf. 370 B.

φυγαδεύεσθαι 792 C. *Lobeck.* ad Phryn. p. 385.

φυλακὴ 683 E. Vid. φύλαξ.

φύλαξ (= δεσμοφύλαξ) 184 A. φύλακας, φυλακὰς 183 E. *not.*

φύραμα, de corpore humano 8 A. 51 B.

φύρειν, φέρειν conf. 795 D. *not.* πάντα φύρειν ibid.

φῦσα, *follis* 298 B. *not.*

φυσᾶν. μέγα φ. (alii μ. φρονεῖν) 136 B.

φύσημα, *tumor* 287 A.

φύσις, ψῆφος conf. 671 C.

φυτεύειν τῇ ψυχῇ (alii ἐν τῇ ψ.) 44 C.

φωστὴρ, σωτὴρ conf. 390 B.

X.

χαίνειν. κεχηνέναι περί τι 137 C. πρός τι 354 A. Cf. *Jacobs.* ad Ach. T. p. 847.

χαλᾶν ὀργὴν 234 E. Aristoph. Vesp. 727. invidiam 662 A. χαλᾶν (τινα) *remissum facere* 155 B. [X. 541 C. ὅτι ὁ ὀργιζόμενος φιλανθρωπεύεται, οὐκ ἐκεῖνος ὁ πρὸ τοῦ καιροῦ καλῶν

Digitized by Google

αὐτὸν, καὶ μηδὲ ἀφιεὶς αἴσθησιν λαβεῖν τοῦ πλημμελήματος. "Hic videtur aliquid vitii "subesse; καλῶν hic non pla-"cet." *Montef.* "Dounaeus "παρακαλῶν, Boisius κολα-"κεύων proponit." *Ed.* Ben. 2[dae]. Sine dubio legendum χαλῶν.] χαλῶν, χαλινῶν conf. 662 A. χαλάσας, καθεὶς 317 A.

χαλκεῖα (τὰ) 520 C. (χαλκία G. M. Euth.)

χαμαὶ κύπτειν 511 B. ἕρπειν 538. C. νεύειν 836 B. σύρεσθαι 185 B. *not.* ἔρχεσθαι ibid. ["Lu-"cian. Hermotim. 5. ἡμεῖς δὲ "ὁ συρφετὸς καὶ ὅσοι χαμαὶ "ἐρχόμενοί ἐσμεν: ubi falsa est "eorum opinio, qui ἑρπόμενοι "conjecerunt. Schol. Greg. "Naz. Montac. p. 35. τοῖς "πολλοῖς explicat per τοῖς χα-"μαὶ ἐρχομένοις." *Boiss.* ad Aristaen. p. 660.]

χαμαίζηλος 10 B. 657 A.

χαμευνία 160 A. 561 C. -εῖν 748 E.

χάος (pro χάσμα, Luc. xvi. 26) 752 B. *v. l.*

χαρὰ, εὐχαριστία conf. 41 B.

χαρακτὴρ 355 D.

χαριεντίζεσθαι 138 D. -τισμὸς 355 A.

χαρίζεσθαι. χαρίσῃ, χρήσῃ (ἐπιθυμίᾳ) 720 D. *not.*

χαρίσματα, *gratiae fructus?* 210 A. χάρισμα, χάρις conf. 756 B. χαρίσματα conf. c. χρήματα 745 B. c. σκάμματα et παλαίσματα 210 A.

χασμᾶσθαι 15 B. 183 A. 281 C. 581 C.

χαῦνος, homo *vanus, levis, remissus* 415 B. al.

χαυνοῦν (κολακείᾳ) 687 C. I. 757 A. χαυνοῦσθαι 155 C.

χέειν. χεθῆναι, χυθῆναι 766 D.

χείρ. μετὰ χεῖρας ἔχειν 470 A. ἀπὸ, ὑπὸ, ἐπὶ τῶν ἰδίων χειρῶν 69 B.

χειρόγραφον = γραμματεῖον 659 E.

χειροτονηθῆναι, de sacris ordinibus 551 B.

χελιδόνες agyrtarum 402 A. *not.*

χερσοῦσθαι propr. 513 A. Jerem. ii. 31. Prov. xxiv. 31. metaph. 152 A.

χηραμοὶ, *cavernae* formicarum 685 B. in metallifodinis 836 B. X. 209 D. *lustra* ferarum II. 668 C.

χλανὶς, χλαμὺς 763 E. 818 A.

χορός. Vid. ἱστάναι.

χορεύειν (= βακχεύειν) εἴς τινα 817 D.

χρᾶσθαι. Vid. χαρίζεσθαι.

χρεία, χρῆσις conf. 511 D. τῆς χρείας εἶναι 760 B.

χρήματα cur ita dicta 508 E. conf. c. ῥήματα 199 D. c. κτήματα 630 A. c. σχήματα 512 C. c. χαρίσματα 745 B.

χρῆσις conf. c. χρίσις 766 C. c. χρεία 511 D.

χρηστολογεῖν, in bonam partem 755 E. *not.*

χρίειν cum dupl. accus. 431 E.

χρίσις, χρῆσις conf. 766 C.

Χριστιανὸς, nomen honorificum 198 C. *not.*

χριστοκτόνος 815 B. -νία 807 B.

Χριστός. $\overline{\text{XC}}$, $\overline{\text{KC}}$ conf. 36 C. Vid. Θεὸς et Ἰησοῦς.

Digitized by Google

χρόνος, πόνος conf. 668 A. χρόνος διῆλθε, παρῆλθε 767 B.
χρυσέμπαστος. Vid. χρυσόπαστος.
χρύσινος, *numus aureus* 808 A.
χρυσίον, χρυσὸν 769 E. 793 D. χρυσία, ornamenta muliebria 354 C. 603 A. [Male χρύσεα II. 166 A. Montef.]
χρυσόπαστος, χρυσέμπαστος conf. 633 C. *not.*
χρυσοφορεῖν 836 B. de equis 261 D. Cf. III. 446 D.
χρυσοφόροι γυναῖκες 835 C.
χρυσοχόος 685 E.
χρυσοχοεῖον. Vid. ἀργυροκοπεῖον.
χύδην. τοὺς ζωμοὺς τοὺς χύδην μεμιγμένους 692 B.
χωλεύουσα γλῶττα 232 A.
χωρεῖν seq. infin. 721 A.
χώρα. ἐν χώρᾳ = ἐν τάξει 396 C. χώραν δοῦναι 814 B.

Ψ.

ψαλμῳδία, ὑμνῳδία conf. 564 B.
ψελλίζειν 229 D. 661 E.
ψήγματα auri 793 E.
ψηφῖδες, crepundia? 492 E. *not.*
ψῆφος, φύσις conf. 671 C.
ψιλὰ (τὰ) *vilia* 276 E.
ψοφοδεής 380 C.
ψυχαγωγεῖσθαι 424 A.
ψυχικὸς 327 D. 181 D. *v. l.*
ψυχοῦν 280 B. = προσωποποιεῖσθαι 279 D.
ψυχοφθόρος, ψυχρὸς conf. 814 C.
ψυχρὸς, *frivolus, ineptus* 12 B. 16 B. al. ποτήριον ψυχροῦ, π. ψυχρὸν, π. ψυχροῦν 501 B. *not.* 518 E. *not.*

Ω.

ὠδὶν (ἡ) sing. 240 D. 1 Thess. v. 3. ὠδῖνες de Baptismo 375 A. 602 B. ὠδῖνας λύειν dicitur *vel* ipsa puerpera 118 B. *vel* id quod paritur 375 A. *vel* qui partui adest et opem fert, ut Job. xxxix. 2. Hinc explicandus est locus obscurus Act. ii. 24. Vid. Theophylact. ad loc.
ὠδίνειν, *gestire* 554 B. *not.* ὠδίνουσα ἐπιθυμία 672 E.
ὠθεῖν ξίφος 202 B. Eurip. Orest. 291. ὠθεῖν ἐπὶ κεφαλὴν 673 A. ἑαυτὸν ἐνδοτέρω 198 B. ὦσε, ἔπεμψε, ἤγαγε conf. 764 A.
ὠνὴ 842 D.
ὡς pro ὥστε 330 A. 546 A. 727 B. ὡς, ὥστε conf. 330 A. 727 B. 827 A. οὐδαμόθεν ἄλλοθεν ὡς 625 B. οὐδὲν ἕτερον ὡς 627 C. ὡς pro ἕως 754 D. ὡς abundat 696 D. ὡς, ὥσπερ, καθάπερ constructione peculiari 471 A. *not.*
ὥστε. Vid. ὡς. ὑπὲρ τοῦ ὥστε φιλοσοφεῖν 796 D. Edd. ὥστε, ὥστε μὴ conf. 581 D.

Digitized by Google

INDEX III.

RERVM MEMORABILIORVM.

*** Indicatur locus, ubi *incipit* rei tractatio.

ADAMUS per arrogantiam cecidit 186 B. 652 D. Adamum cur malum creaverit Deus 595 B.
Adventus Christi duo in S. S. memorantur 575 D. Eorum discrimen 541 A. secundus noctu fiet 743 E. 751 E.
Aedes divitum et pauperum comparantur 795 E.
Aegaeum mare ventis infestatur 780 D.
Aegyptus monachorum sedes 126 A. magicarum artium inventrix 126 B. multa habet adhuc veterum superstitionum vestigia 127 A. Aegyptii gulae dediti 128 B.
Aesopus personatus 675 C. *not.*
Agricolarum misera sors 614 A.
Allegoriam rarius admittit Noster: e. g. in historia Phares et Zarae 37 C. Ruth et Booz 38 C. in narratione de daemoniacis et porcis 338 C. de Syrophoenissa 529 E. de asino a Christo conscenso 655 B. 656 B. Allegoriam rejicit Chrys. 662 E. *not.*
Angeli minaces moribundis adsunt 545 C. Angelos suos habent sancti, immo unusquisque nostrum 599 D.
Anima corpori pulchritudinem affert 395 D. Animarum post mortem conditio 337 B. non per terras palantur 336 E. non daemones fiunt 336 B.
Anomoei confutantur 548 C. 704 C. 742 B. *not.*
Antichristi adventus 735 B. 743 A.
Antiochenses de nomine Christiano in sua urbe invento gloriabantur 116 A. Ecclesia Antiochena centum millia fidelium numerabat 810 A. ter mille pauperes alebat 658 B.
Antonii magni vita ab Athanasio conscripta 128 C. *not.* Antonius Arianorum haeresin praedixit 128 C.
Apocryphos V. T. libros pro Sacra Scriptura laudat Chrys. 223 D. 714 A. 764 B. IV. 44 D. Baruch prophetis adscribitur 21 B.
Apostoli cur non statim a prin-

cipio missi 368 B. quatuor piscatores et duo publicani 369 B. ante crucem ἀτελεῖς erant 569 B. 645 D. mortuos innumeros etiam ante Spiritum collatum suscitaverunt 567 D.
Arca Ecclesiae 373 C. *not.*
Ariani perstringuntur 128 C.
Aristippus notatur 382 B.
Artes singulae aliarum artium indigent 584 C. Artes quaedam nomine indignae 509 C.
Artificum vitia 613 D.
Astrologia, vana disciplina 84 B. *not.* 728 D.
Avaritia non est naturalis cupiditas 770 A. ad pecuniam comparandam obstat 341 A. 627 A. Vide *Pecuniae amor.*
Avari descriptio 771 A. Ejus anima nudata 492 C. Avari et daemoniaci comparatio 339 A. 777 C.

B.

Baptismus Mysteriorum nomine appellatur 146 A. *not.* Baptismi donum quid 140 D. Dei ministerium in Baptismo 517 B. Lapsis post Baptismum poenitentiae locus 146 A. 252 C. *not.* Baptismus Joannis gratiae expers 154 A. 164 E. *Judaicus* dicitur 164 D. [Alio loco II. 370 B. Joannis Baptismus medium locum inter Judaicum (Lev. xv. 5) et Christianum tenet.]
ADNOT.
Baruch prophetis adnumeratur 21 B.
Barbarorum dictum mirabile 424 B.
Bethlehem, *domus panis* 112 A. Peregrinationes ad praesepe visendum susceptae 105 A.
Blasphemia S. Spiritus quo sensu ἀσύγγνωστος dicatur 448 E.
Bonum aliquando malum esse potest, et vice versa 231 A.

C.

Coelestis urbis descriptio 17 A. 19 B.
Calceorum luxus exagitatur 510 A.
Canes ad sepulchra ligati 263 B. *not.*
Canon contra omnem de divina providentia dubitationem: *Nemo laeditur nisi a se ipso* 131 D. 528 A. *not.*
Cantica meretricia in theatris 421 B. 675 A.
Capernaum Christi patria esse putabatur 585 B.
Caritas bonorum omnium caput 216 A. 486 B. Caritatis Christianae ratio 610 A.
Castratio damnatur 623 D.
Catalogus viduarum, virginum, pauperum 658 B.
Centurionis, qui Christi supplicio praesidebat, martyrium traditur 827 A.
Chananaeorum priscorum impietas 530 A.
Charybdis prope Libyam 780 D.

Digitized by Google

Christianum nomen Antiochiae inventum 116 A. etiam apud Ethnicos honorificum 198 C. *not.* Christiana religio legibus sancita 385 A. Christianae fidei praecipua capita 6 A. Christianae doctrinae perspicuitas 11 B. vitae facilitas 533 D. 842 B. Christiani quasi angeli in terris esse debent 466 A.

Christi generatio duplex 20 C. *not.* Christus filius Dei γνήσιος 585 D. consubstantialis cum patre 547 D. 560 A. Christus, ut Deus, secreta hominum novit 344 A. vulgi opinionem de divina ejus natura non convellit 343 C. salutantes θεοῦ υἱὸν non increpuit 516 C. cur demissius aliquando et loquatur et agat 203 D. aperte se Dominum vocat 744 B. creditur esse Deus 818 D. Ejus caro *templum* vocatur 123 C. *not.* Christus nunquam risit, ne subrisit quidem 96 C. ad cogitationes hominum, non verba respondet 329 C. cum Jona comparatur 460 E. exemplo suo fines et modos vivendi nobis fixit 655 C. 757 A. Christi passio prophetis nota 410 A. *gloria* dicitur 567 A. Christus vere, non specie passus est 459 D. Christi descensus in Hadem 409 D. Ejus resurrectionis summa evidentia 832 A. Corpus ejus post resurrectionem non passibile 784 A. Christus cum cruce redibit 551 E. et noctu 743 E. 751 E. Christi aspectus gratia plenus 328 A. Ejus effigies non exstabat 328 C. 757 B. Christus nobis omnia est 296 A. 738 D. Ejus erga nos beneficia 295 D. 478 D. Christus legis Mosaicae auctor 200 E. *not.* totum vetus Testamentum procuravit 743 C. Fata eorum, qui ante Christi adventum vixerunt 411 A.

Chrysostomus ad traditionem patrum provocat 33 A. nonnulla auditoribus enucleanda relinquit 45 B. 91 B. 653 B. rhetorice loquitur 122 B. *not.* 244 D. *not.* Allegoriam rarius adhibet. Vide *Allegoria.* plausus aversatur 232 D. Ejus studium erga populum 374 E. humilitas 737 C. παῤῥησία contra divites et potentes 233 B. 790 B. inter concionandum in iram delapsus venuste se corrigit 355 B. alios libros a se scriptos indicat 829 D. Evangelistas alium pro alio ponit 793 B. *not.* Ejus errores in rebus Judaicis 761 E. *not.* in rebus sui temporis 47 A. *not.* Ejus negligentia in locis S. S. laudandis 117 B. *not.* 275 C. *not.* 315 C. *not.* 357 C. *not.* in aliis auctoribus citandis 733 A. *not.* Num ex scholiis hodie exstantibus explicationes suas hauserit 579 E. *not.* 662 D. *not.*

Circenses ludi 60 B. 553 E.

Circulatores describuntur 402 A.

Digitized by Google

Circumcisionis abrogandae difficultas summa 523 B.
Coena Domini clausis foribus habita 288 C. *Eucharistia* vocatur 310 D. singulis conventibus celebrata *ibid.* Sacerdos solus poculum tradebat 479 A. Christus ipse per Sacerdotem elementa porrigit 517 A. Corpus Domini in sacra coena 789 A. Ultima precatio in mysteriis exspectanda 784 B. Haeretici quidam aquam pro vino adhibebant 784 A. Communicantes a Diaconis diligenter explorandi 789 C.
Comissationes damnantur 500 C.
Conciones domi repetendae 72 A.
Conjuges quomodo a maritis suis corrigendae 354 A. Conjugibus viri corrigendi traduntur 115 A.
Connubia pro pecuniis adipiscendis 713 A. Connubium vulgo συνάλλαγμα vocant *ibid.* Connubio jungendi sunt juvenes, castitatis ergo 604 B.
Controversiae contra Judaeos, Graecos et haereticos 829 C.
Contumeliae quomodo ferendae 822 A.
Conversio meretricis cujusdam famosae 665 E.
Corporis pulchritudo ab anima pendet 395 D. Corporis corruptio vindicatur 394 B. Contrarii eventus incommoditates *ibid.*
Crucifixi Monachi dicuntur 673 C. *not.*
Crucis laudes 551 B. Crucem ubique depingi mos erat *ibid.* Crucis signum 551 D. 820 B. 822 A. Ejus vis et efficacia mirabilis 552 A. Crux est signum Filii hominis 551 E. 736 B.
Cubitum staturae humanae mensura 589 A. *not.*
Cultus (θεραπεία) vi potentior 556 A.
Cynici notantur 144 C. 382 B.

D.

Daemones tormentis coacti gehennam confitebantur 175 A. [Mos erat, daemoniacos ante ossa martyrum sistere; quorum vim mirabilem non ferentes, daemones secretis flagellis caedi vulgo credebantur. Vid. Chrys. X. 626 A.] Daemones circa sepulchra haerent 336 B. 395 B. Dogma perniciosum, animas mortuorum daemonas fieri 336 B.
Daemoniaci clamabant, *Ego sum anima illius cujuspiam* 336 C. Daemoniacis turpius afficiuntur homines lascivi 339 A. avari 339 A. 777 C. Vide *Energumeni.*
Damnatorum duplex supplicium 489 A. Cf. 295 A.
Davidis magna erat apud Judaeos existimatio 324 E. 432 C. Ejus simplicitas et magnanimitas 625 E. modestia et patientia fere evangelica 43 B. Davidis peccatum omni modo

Digitized by Google

aggravat Chrysostomus, ut resipiscentiam ejus illustriorem faciat 322 A.

Debitoribus indulgendum 202 A.

Dei justitia contra objectiones quasdam asseritur 131 D. 412 B. Deus semper nube obvolutus inducitur 569 C. Dei erga homines beneficia 612 C. 660 A. Deus alia facit, alia permittit 729 C. Ignorantiae vel dubitationis verba Deo attributa 670 C. 744 E.

Diabolus cur ὁ πονηρὸς audiat 254 A. non est natura malus *ibid.* per superbiam Diabolus factus est 186 B. Ejus calliditas et condescensio 814 C. interdum pietatis specie in errorem inducit 816 A.

Diaconorum alba tunica 789 D. Ad eorum officium pertinebat, accedentes ad mensam sacram diligentissime explorare 789 C.

Dictum philosophorum de genere et patria 136 A. barbarorum de spectaculis Romanorum 424 B. Dicta vulgaria: de superbo, οὐκ οἶδεν ἑαυτὸν, ἀγνοεῖ ἑαυτὸν 312 D. de divite, πολλὴ ἡ σῆψις τοῦ πλούτου παρὰ τῷ δεῖνι 492 B. de paupere, τὸν πένητα καὶ γυμνὸν οὐδὲ ἑκατὸν ὁμοῦ συνελθόντες δύνανται ἀποδῦσαί ποτε 794 A. Usura ῥύπος dicebatur 574 B. connubium, συνάλλαγμα 713 A. immisericordes, σκοτεινοὶ 753 A. Dicta vulgaria malae notae: *Numus aureus oculos juvat* 138 E. δίδου μοι τὴν σήμερον, καὶ λάμβανε τὴν αὔριον 174 E. ὡς πάντες καὶ ἐγὼ 464 D. οὐδὲν παρὰ τοῦτο 512 C. *not.* ἔστω ἡδύ τι καὶ γλυκὺ, καὶ ἀποπνιγέτω με 713 D. [Proverbium erat, γλυκὺ ἤτω καὶ πνιξάτω, vel γλυκὺ μέλι καὶ πνιξάτω. Cf. Paroem. Gr. p. 128 Ed. Gaisf.] Vide *Proverbia.*

Diogenis πίθος 144 C. Ejus impuritas 382 C.

Discrepantia Evangelistarum veritatis argumentum est 5 B.

Divites quota pars Antiochensium 657 E. Divitiarum vituperatio 793 C.

Docetae notantur 459 D. *not.*

E.

Ebrietatis et saturitatis mala 581 D. 691 C.

Ecclesia communis omnium domus 373 B. Hujus domus supellex 373 C. *not.* Ecclesiae ornatui non nimis studendum 518 A. 768 A. Colloquia in Ecclesia notantur 257 C. Sexus septo ligneo discernebantur 712 B. olim non ita erat *ibid.* Suffitus in Ecclesia 830 E. Ecclesiae bona et praedia 808 E.

Ecclesiastici cur negotiis saecularibus implicari coacti sint 808 E. Nomina iis a bonorum administrationibus imposita 809 D.

Eclipsis solis aevo Chrysostomi 825 A.

Digitized by Google

Eleemosynam impense diligit Chrys. 698 A. frequenter de ea concionatur 657 D. 829 C. Eleemosyna ars est 509 A. 534 A. Eleemosyna non ex usura facienda 573 B. non ex rapina 808 A. (sed cf. 81 B.) non ad ostentationem 246 A. 698 A. Eleemosyna solvit peccata 519 D. 748 A. jejunium et precationem adjuvat 749 D. virginitate major est 519 E. Eleemosyna Judaeorum quanta 641 A. Vide *Pauperes*.

Elias et Baptista inter se comparantur 305 D. Elias unde admirandus 484 D. 567 B. idiota erat 567 C. sed non ἀτελής 568 A. Elias adventum Christi secundum praecedet 575 E. ut Judaeos convertat 576 C.

Emmanuelis nomine cur non vulgo vocatus fuerit Christus 74 C.

Energumeni in Ecclesia sistebantur, dum oratio pro iis fiebat 699 E. *not.* a mysteriis arcebantur 789 D. Vide *Daemoniaci*.

Esaias et Baptista amice conspirant 142 C. Esaias prophetarum μεγαλοφωνότατος 836 C.

Eva sola, quando a serpente sollicitata est 168 C.

Evangelium cur ita dictum 4 A. Ejus summa quid 6 A. Evangelia prae Prophetis facilia multis videbantur 13 A. Evangelia illotis manibus tractare nefas putabatur 30 A. Evangelia parva e collo suspensa 703 B. *not.*

Evangelica praedicatio quantis temporum difficultatibus premeretur 726 B.

Evangelistae ubi et quo fine singuli scripserint 6 C. Eorum in rebus narrandis discordia 5 B. concordia, ubi discordia creditur 315 D. 335 E. 565 D. Eorum veritatis studium 803 C.

Eucharistia cur sic appelletur 310 D. Vide *Coena Domini*.

F.

Fati et necessitatis dogma perniciosum 623 E. Ejus assertores cum Manichaeis junguntur 321 C.

Ferae in urbibus alebantur 603 C. Ferae post hominis lapsum timorem ejus abjecerunt 635 C.

Ficus arborum humidissima 663 A.

Fides caput est et radix 379 C. Ex fide salus 319 A. Fides sine moribus non prodest 299 C. 640 B.

Filius non ignorat diem judicii 741 D. Vide *Christus*.

Finis mundi prope est 146 B. 267 E.

Foenoris vituperatio 572 E. Foenerare miserum est *ibid.* Eleemosyna ex foenore non

Digitized by Google

facienda 573 B. Bona nomina numerata pecunia magis expetenda 660 B. Vide *Usura.*
Fornicatio in diversis personis non idem peccatum 730 B.
Fucus muliebris 355 A.
Funambuli 266 B.

G.

Gades. Oceanus ultra Gades ignotus 780 D.
Gehenna credenda est 175 A. 412 A.
Genealogiae Christi difficultates 45 B.
Generatio Christi duplex 20 C. *not.*
Genesis. Vide *Astrologia.*
Gentiles pueris similes 552 C.
Gentium vocationem significat asinus a Christo conscensus 655 B.
Gladiatores vilissimum genus 698 D. *not.*
Gloria coelesti excidere quantum sit 295 A.
Graecorum nonnulli omnia reliquerunt 273 E. injurias condonaverunt 763 B.
Gratia divina sine hominis voluntate nihil valet, ut nec voluntas sine gratia: dogma magnum 787 A. Chrys. an plus aequo operibus tribuerit 647 E. *not.*
Gratiae ante et post cibum agendae 506 B. 784 B. Monachorum formula 560 E. *not.*
Gulae indulgentia notatur 473 E. 581 D. Mensae deliciae 692 B. Ferculorum ordo legitimus 692 C.

H.

Haereses erant apud Judaeos 689 A. Haeresis prava eorum, qui in mysteriis aqua, non vino utebantur 784 A. eorum, qui vetus Testamentum Diabolo auctori referebant 205 D.
Haeretici coercendi sunt, non necandi 482 B.
Hierosolymorum obsidio quam funesta 733 A.
Hirundines ab agyrtis circumferebantur 402 A.
Homo ad malum pronior est 422 A. Homini naturalis est misericordia 536 A. pudor 815 C. virtus 291 B. Hominum erga Deum delicta 611 D. Homines pueris ludentibus similes sunt 296 C. Homo tricubitalis est staturae 589 A. *not.*
Humi cubatio 160 A. 748 E.
Humilitas *caput* virtutis 491 A. philosophiae principium 186 D. Humilitas quantum prosit 649 D.

I.

Jacobus frater Domini: ejus aspera vita 78 A.
Jejunium quantum sit bonum 168 D. Jejunium infima vir-

Digitized by Google

tutis pars 486 B. sine eleemosyna nihil valet 749 E.
Ignis divinae praesentiae symbolum 154 D.
Ignorantia nonnullarum rerum ferenda 729 A.
Imperatores religioni favebant 385 A. Imperatricis frater a meretrice quadam irretitus 666 A.
Inaurium luxus notatur 836 E.
Incendium. Machinae contra incendia 215 A.
Infantium Bethlehemitarum caedes justitiae divinae non repugnat 131 D.
Injuriarum recordatio quam mala 762 C.
Interpunctiones loci S. S. diversae 318 C.
Invidia quantum malum 440 D.
Joannes Baptista. Ejus vitae asperitas et sanctitas 143 E. 416 B. Christo major vulgo credebatur 162 A. 179 C. cum Elia comparatur 305 D. Discipuli ejus a Christo alieniores erant 179 C. 351 C. 408 A. Vide *Baptismus.*
Joannes Evangelista ceteris sublimior 7 A. Idem in contumeliis Christo factis describendis plurimus est 769 A. post excidium Hierosolymitanum vixit 734 B.
Jobus Apostolis major 387 D. ante legem vixit 388 B. de resurrectione nihil compertum habuit 386 D.
Jonae et Christi comparatio 460 E.
Josephus Historicus, Judaeus erat et legis zelota 732 E. Herodis mors ab eo narrata 133 B. Ejus testimonium de atrocitate obsidionis Hierosolymitanae 727 E. 733 A.
Ira quando opportuna et inopportuna 214 A.
Ironia in S. Scriptura 186 C. 351 A.
Judaeis nomen βασιλείας peregrinum 319 C. Eorum sectae 689 A. onera (λειτουργίαι) 808 D. Judaicarum rerum tempore Christi mira corruptio 761 D. Judaei Romanis infesti 726 D. Judaeorum fabula de furto corporis Christi confutatur 839 C. Gentis excidium ob Christum crucifixum evenit 733 A. Judaei sub Juliano Graecis contra Christianos se junxerunt 463 A. Eorum mores tempore Chrysostomi *ibid.* omina observabant 689 D.
Judaismus totus in ciborum observatione continetur 523 A.
Judas Iscariota ex pecuniae amore periit 769 D.
Judas et Theudas rebelles in deserto 145 D. 499 E. 687 A.
Judices pone velum sedebant 456 B. *not.* lingua peregrina utentem audire nolebant 756 D.
Judicium futurum probatur 175 E. 739 D. Quales morimur, tales judicamur 183 C.
Juliani impietas 47 A. 463 A. Ejus avunculus a vermibus corrosus 47 A. *not.*

Digitized by Google

Juramenta dediscenda 231 E.
Justitia pro omni virtute ponitur 209 A.
Juvenes connubio jungendi sunt, ut caste vivant 604 B.

L.

Laconica stragula 796 B.
Lacrymarum utilitas 96 A.
Lavatio post reditum a sepulchris superstitiosa 422 C. ante tractationem S. Scripturae 30 A.
Lea deformis erat 355 D. a barbaris educata *ibid.*
Leviticae legis caerimoniae a cultu Graecorum repetendae sunt 90 B.
Lex pro tota Scriptura ponitur 701 A. Lex data Adamo, Noacho, Abrahamo et Judaeis 181 A. Legem modo servabant Christus et Apostoli, modo non servabant 309 B.
Liberum arbitrium non tollit gratia divina 476 A.
Libidinis oestrum unde oriatur 624 A.
Lingua est equus regius 526 E.
Literae regiae in theatro recitatae 18 A. 257 C.
Liturgia. Psalmi in Ecclesia populo succinente cantati 158 C. Oratio pro orbe terrarum eucharistica 311 A. Precatio pro energumenis, poenitentibus etc. 699 E. post Homiliam finitam 512 D. Vesperi Paschae legebatur historia crucifixionis 818 C.
Lucas Pauli discipulus 5 A. 46 A. qua de causa scripserit Evangelium 6 C. cur genealogiam dederit 46 A.
Lucerna Ecclesiae 373 C. *not.*
Lunatici cur sic dicti 579 E. *not.*
Lusus pueriles 492 E. *not.*

M.

Magi Ecclesiae progenitores 110 A. Persarum doctores 120 B.
Mala undenam 596 C. non a Deo, non a natura, non spontanea, non increata *ibid.* Mali nihil patitur vir bonus 764 C.
Mamona tyrannus acerbus 112 B. 270 A. cum imagine Nabuchodonosoris comparatur 68 B.
Manichaei legem explodunt 211 A. 524 D. Demiurgum, qui et Deus Judaeorum, malum esse affirmant 211 C. 398 C. 562 C. alium Deum Christo patrem tribuunt 211 C. prolixe confutantur *ibid.* Manichaeorum dogmata: malam esse vitam 562 C. naturam 587 D. malitiam immobilem esse 321 A. Manichaei et Marcionitae 322 E. 506 B. Iidem et Valentiniani 783 C. Manichaei et ii qui fati doctrinam tenent 321 C.

Digitized by Google

Marcion notatur 427 E. incarnationem negabat 110 A. Christi passionem tollebat 460 A. Christum vere mortuum esse negabat 784 D. 791 C. Vide *Manichaei*.

Marcus Petri discipulus 5 A. 586 C. 805 C.

Maria non γενεαλογεῖται, quare 26 B. post partum virgo remansit 77 B. ambitionis et arrogantiae insimulatur 467 C.

Martyrum aspectus dum cruciabantur 430 B. Eorum sepulchra visenda 424 B. Vide *Daemones*.

Matthaeus Hebraice scripsit 7 A. primus Evangelistarum 46 A. nomen suum non celat 347 B. Ejus virtutes 491 E.

Menandri versiculus 771 C. *not.*

Mendici non contumeliose tractandi 402 A. parasitis ali digniores 502 A. ante Ecclesias stabant 836 D.

Mensa Ecclesiae 373 C. Ejus operimenta 518 E.

Meretrices nudae in theatris natabant 113 C. Meretrices divitum mensis adhibitae 501 C. Meretrix quaedam famosa tempore Chrysostomi 665 D. ejus conversio mirabilis 666 A.

Metalla. Damnati in metalla 464 B. 559 D.

Militum vitia 613 A.

Mimi infamia apud Graecos notati 421 C. Mimorum par describitur 422 D. Mimi in ludibrium rasi 502 B. *not.*

Miracula quaedam tempore Chrysostomi visa 47 A. *not.* Miracula novam πολιτείαν inducunt 181 A. non tantum ad Ethnicorum conversionem valent, quantum mores et vitae sanctitas 376 A. 466 B. Montes a quibusdam sanctorum translati 576 C.

Misericordia homini naturalis est 536 A.

Monachi montes et deserta occupabant 116 B. *not.* Monachorum Aegyptiorum vita 126 A. Monachorum nonnulli ne aquam quidem gustabant 273 B. *Angeli* vocantur 561 D. 563 B. Eorum hymnus post cibum eucharisticus 561 A. Vita monastica fuse describitur in Moralibus Homiliarum LXVIII. LXIX. LXXII. Monachi ex divitibus et nobilibus erant 675 E. Monachorum tabernacula 684 A. Eorum humilitas 705 B. et aequalitas inter se 705 C. Eorum opera: agros colere, qualos nectere, saccum texere 706 B. [libros describere XI. 630 F.] Monachi visendi 707 A. Etiam mulieres vitae monasticae se addicebant 126 C. 564 B.

Mortui non immodice lugendi 361 A. Epulae in honorem mortuorum celebratae 361 E. *not.* Post mortem nulla remissio 183 C. Mortuorum animarum conditio 337 B. Mortuus est, qui vitam viti-

osam et luxuriosam vivit 331 B.

Moyses idiota erat 567 C. Ejus parentes 493 D.

Mulieres χρυσοφόροι notantur 835 C. Mulierum vitia 354 A. Mulieres a viris in Ecclesia cancellis sequestratae 712 B. Evangelia ex collo pendentia gestabant 703 B. *not.*

Murmura inter concionandum 429 C. 543 D. 828 A.

Myrrha maxime glutinosa 840 C.

Mysteria Baptismus dicitur 146 A. *not.*

N.

Nautae sociis laborantibus succurrebant 200 C.

Necessitas. Vide *Fatum.* Ex necessitate nemo malus est 598 B.

Necromantia 395 A. 423 D.

Negotiationes justae quaenam sint 573 D.

Nero, os leonis 383 B.

Novatiani notantur 252 C. *not.*

Nube obvolutus Deus inducitur 569 D.

Nuditatem quid primum effecerit 101 B.

O.

Oblationes poculorum, tapetum et sim. in usum Ecclesiae 518 A. 768 A.

Oblectamenta honesta et spectaculis meliora quaenam sint 424 B.

Oleum corpus roborat 641 C. Febricitantibus caput oleo perfundebatur 583 A. Oleum lucernae sacrae ad aegrotos curandos adhibitum 373 C. *not.*

Ominum observatio 689 D. *not.*

Opes ex vestibus, aedibus, servis et agris constabant 362 C.

Oratione Dominica solis initiatis licebat uti 252 C. *not.*

Orchestrae noxa 423 B.

P.

Paedagogi 404 C. cum delectu pueris dandi 605 A.

Panis ἐπιούσιος quid 252 A. *not.*

Parabolae non ad literam interpretandae 638 E.

Parasiti carpuntur 501 C. plagis se offerebant 502 A. quomodo in bonos usus vertendi sint 502 D. ex parasitis convivae et amici faciendi 503 B.

Pascha non suo tempore celebrarunt Judaeorum sacerdotes 800 A.

Patris nobilitas filio nihil prodest 136 C. Patres filios abdicabant 364 B. Patres fortunis filiorum, non moribus providebant 604 A.

Patria nihil gloriae confert 136 A.

Paulus, dum in terris erat, in coelo versabatur 94 B. 553 A. nusquam risisse narratur 96 C.

Paulus Samosatensis divinam

Digitized by Google

Christi naturam negabat 110 A.
Pauperes ad coenas in honorem mortuorum datas vocabantur 361 E. *not.* Pauperum cura commendatur 657 A. Pauperes quota pars Antiochensium 657 E. Pauperes alere Deo gratius est quam Ecclesias ornare 518 B. 768 A. Pauperes qui alit, Christum alit 478 C. 828 A. Pauperis voluntarii descriptio 492 C. Paupertatis laudes 843 D. Vide *Eleemosyna.*
Pax in Ecclesia a Praeside data 373 A. 374 A.
Peccatum daemon est 376 B. lepra 308 D. paralysis 667 B. Peccata majora vel minora sunt secundum personarum differentiam, e. g. fornicatio 730 A. Peccata parva ad majora ducunt 814 C.
Pecuniae amor quam prave animum afficiat 137 C. 263 A. 266 C. 631 C. 776 D. Vide *Avaritia.*
Pentathli: eorum exercitia 385 C.
Peregrinatio ad Bethlehem religionis ergo 105 A.
Pericles 382 C. tacito nomine inducitur 362 B. *not.*
Persis ad septentrionem Palaestinae sita 87 B.
Petrus primogenitus 586 D. ceteris Apostolis fervidior 514 D. 524 D. Apostolorum os 546 E. Ejus studium et audacia 569 A. Ejus confessio Nathanielis confessione major 547 B. Petri confessio Ecclesiae fundamentum 786 A. Petri lapsus quaenam sint beneficia 787 A.
Pharisaei Hierosolymitani ceteris pejores 520 B.
Phasianae aves 692 B.
Philosophia. Vide Indicem Graecum s. v.
Philosophi perstringuntur 8 B. 382 A. Philosophi Graeci genus et patriam *externas res* vocabant 136 A. de morte amicorum quomodo consolarentur 361 B. quidam et pecunias et mortem spreverunt 198 B.
Pictura et opus Phrygium artes non sunt 509 D.
Plato in servitutem venditus est 382 A. misere periit (?) *ibid.* Ejus respublica explosa 9 C. 11 A.
Plausus inter concionandum 232 D.
Pneumatomachi perstringuntur 164 B.
Poenas scelerum alii in hac vita, alii in futura, alii in utraque expendunt 449 D. Poena damnatorum duplex 489 A.
Poenitentia post lavacrum non tollitur 146 A. 252 C.
Praedestinatio absoluta (ἀποκλήρωσις) nulla est 476 A. 624 B.
Praedicationis Evangelicae tempora quam difficilia 726 D.
Praediorum possessores: eorum vitia 614 A.
Praeficae Graecae ad funera fidelium adhibitae 361 A.

Digitized by Google

Praemia sensibilia etiam sub nova lege proposita 188 C.

Praestigiatores pueros jugulabant, ut animas eorum sibi ministrantes haberent 336 B. ossa mortuorum movebant 423 D.

Precationis assiduitas quanta res sit 281 C. 289 B. 532 E. Precari contra inimicos quam sit periculosum 256 B. Preces post concubitum facere nefas habebatur 527 A. Vide *Liturgia.*

Prophetae Christi passionem non nesciebant 410 A. Prophetici libri multi perierunt 135 B.

Propontis mare fluctuosissimum 780 D.

Proverbia: *μέχρι τῆς δορᾶς τὸ πρόβατον* 294 A. *ἀδάμαντα πλήττειν, κέντρα λακτίζειν, πῦρ ἐν ἱματίῳ δεσμεῖν* 305 A. *ναυαγεῖν ἐν λιμένι* 323 D. *Καΐν βίον ζῆν* 430 E. *σκωλήκων β. ζ.* 552 E. *πῦρ πατεῖν, ἀδάμαντα παίειν, πρὸς κέντρα λακτίζειν* 554 B. *μικρὰ κέρδη μεγάλαι ζημίαι* 627 A. *not.* *ἀκίχητα διώκειν* 631 D. *εἰς πίθον τετρημένον ἀντλεῖν, εἰς πῦρ ξαίνειν, τῷ ἀέρι πυκτεύειν* 739 A. *not.* Proverbia a Diabolo provenerunt 713 D. Vide *Dicta vulgaria.*

Psalmorum cantus in Ecclesia 158 C.

Pudor homini naturalis est 815 C.

Pueri tres: eorum confessio 41 C. eorum magnanimitas 66 A.

Puerorum crepundia 492 E. *not.*

Pulchritudo corporis quam fluxa 395 B.

R.

Regni coelorum nomen Judaeis ignotum 319 C.

Remissio peccatorum nulla ante crucem 140 D. sanguini Christi semper tribuitur *ibid.* Remissionis viam facilem instituit Deus, nempe injuriarum oblivionem 256 A. 615 A.

Resurrectio Christi multis argumentis probatur 832 A.

Revolutionis temporum dogma explosum 728 C.

Rhetoricem solam exercebant juvenes 605 B.

Risus solutus damnatur 97 A.

S.

Sabbati utilitas quaenam fuerit 434 D. Sabbatum Christianis non necessarium 435 A.

Sacerdos summus tempore Christi in annum eligebatur 761 D. Sacerdotes audiebant sacerdotio functi 759 E. Sacerdos solus poculum tradebat 479 A. Sacerdotis fornicatio flagitiorum culmen 730 D.

Sacrificia ex Graecorum cultu originem traxerunt 90 B.

Saltationis vituperatio 498 A.

Digitized by Google

Saluti proximi nihil anteponendum 601 B. Salus vel minimorum curanda 600 B.

Salutando alios praevertere oportet 243 A.

Sanctorum preces plurimum valent 79 C. Sanctorum invocatio non prohibenda 81 A.

Scripturarum lectio a populo valde negligebatur 29 C. XII. 91 A. Scripturae lectio quovis lectulo jucundior 373 D. Scripturae libri multi perierunt 135 B.

Scythae Hamaxobii et Nomades 683 D.

Senatori Romano usuram exercere non licebat 574 C.

Septuaginta Interpretes plus centum annis ante Chr. natum vixerunt 75 C. [immo annis CCC. teste ipso Chrys. VI. 183 C.] Eorum Versio ceteris anteponenda 75 B.

Sepulchra in urbibus non construebantur 711 A. Sepulchrorum effossores 263 B. *not.*

Sermo montanus apud rudiores habitus 470 B.

Servi per testamentum manumissi 776 A. heros ad coenam vocabant 478 E. Servi servos habebant 590 D. Servorum aegrotantium cura 720 A.

Signum crucis. Vide *Crux.*

Sodomitarum crimina μισοξενία et amores detestabiles 460 D. et gulae indulgentia 169 A.

Spectacula. Locus classicus de spectaculis 421 B. Fabularum argumenta 423 A. Barbarorum de spectaculis Romanis dictum 424 B. Spectaculorum noxa 675 A. Vide *Theatra.*

Spiritus Sanctus Christo non minor 164 C.

Sterilitas arte inducta 340 E.

Sublimiora quae sint: virginitas, jejunium, voluntaria paupertas 10 B.

Suffitus in Ecclesia 830 E.

Superbia omnis malitiae fons 186 C. Diabolo et protoplasto exitii causa 186 B. Mariae virgini imputatur 467 C. Superbia verae dignitati repugnat 650 B.

T.

Templi partes aliquot tempore Chrysostomi supererant 723 A. Templi cultus ad exemplar Graecae superstitionis adumbratus est 90 B. Templum est Christi caro 123 C. *not.* pauperis corpus 519 B. *not.*

Tentationes non ultro arcessendae 168 C. 253 D.

Testamenti Veteris promissiones ad praesentem vitam spectabant 210 A. Testamentum Novum die Pentecostes datum 3 A.

Thasium vinum 501 B. 544 B.

Theatra struxit Diabolus 99 B. In theatris meretrices nudae prodibant 101 A. 113 C. Vide *Spectacula.*

Digitized by Google

Themistocles Atheniensibus ut naves conscenderent suasit 382 C.
Theudas. Vide *Judas.*
Tibicines circumforanei, qui somnum hyemis tempore rumpebant 402 A.
Tonsorum tabernae 61 C. *not.*
Transsubstantiatio. Vide *Coena Domini.*
Tres pueri. Vide *Puer.*
Tricubitalis est homo 589 A. *not.*
Tyrrhenum fretum ob angustias formidolosum 780 D.

V.

Valentiniani tacito nomine carpuntur, qui dicebant Christum per Virginis matricem quasi per canalem transiisse 51 A. Deum malum esse affirmabant 562 C. oeconomiam negabant 783 C.
Vana gloria omnia bona corrumpit 697 D. in primis eleemosynam 698 A.
Vanitas rerum humanarum 739 B.
Velum. Vide *Judices.*
Versiones Graecae V. T. plures 75 B.
Vicissitudo bonorum et malorum in vita humana 543 A.
Viliora hominum genera: coqui, agasones, caupones, sutores 589 C. 613 A.
Vinum Thasium 501 B. 544 B. Vinum non incusandum, sed vinolenti 582 B.
Virginitas a Christo commendatus, saltem Apostolis 623 A. Virginitas quanta res sit, inde apparet, quod etiam in novo Foedere non venit sub legis necessitatem 750 A. 751 B. Virginitas sine eleemosyna non est virginitas 753 C.
Virgines συνείσακτοι 244 A. *not.*
Virtus nobis est secundum naturam 291 B. Virtutis *membra* quae sint 490 E.
Vita haec bonis et malis permixta 543 A. Vita instar maris est, varios sinus habens 780 D.
Vitia militum, artificum, praediorum possessorum 613 A. mulierum 354 A. ["Locus "illustris de recta ratione "aliena vitia corrigendi." *Casaub.* MS.]
Vocatio divina necessitatem non infert 770 B.
Voluntas sine gratia nihil valet, ut nec gratia sine voluntate 787 A.
Usura ῥύπος dicebatur 574 B. Usura centesima 573 C. Vide *Foenus.*

Z.

Zachariam Baptistae patrem pro Sacerdote summo habuit Chrys. 142 B. 761 E. *not.*
Zenonis respublica 9 C.
Zonae usus apud veteres 144 E.
Zorobabel cur ita vocatus 105 A.

Digitized by Google

INDEX IV.

LOCORVM CHRYSOSTOMI

QVAE OBITER IN ADNOTATIONIBVS AVT EMENDANTVR AVT FIRMIVS STABILIVNTVR.

		Adnot.
Tom. I.	p. 236 D	pag. 78
	316 D	44
	369 A	135
	721 D	201
	791 D	211
Tom. II.	8 A	242
	15 E	65
	144 B	216
	151 A	199
	377 E	177
Tom. IV.	152 C	94
	746 C	52
Tom. V.	264 A	31
Tom. VI.	83 A	232
	176 D	173
	281 A	50
	285 C	242
Tom. VIII.	73 D	199
	77 B	217
	178 C	84
	376 D	62
	395 A	78
	489 C	168
	506 B	43
Tom. IX.	465 C	220
	472 A	29
	516 E	140

		Adnot.
Tom. IX.	p. 528 D	pag. 97
	570 C	198
	594 C	219
	616 A	216
	616 C	223
	627 A	43
Tom. X.	59 B	35
	61 E	222
	84 E	167
	147 D	23
	157 A	97
	177 D	141
	390 A	53
	412 A	9
	415 E	32
	437 A	50
	452 C	79
	585 C	215
Tom. XI.	50 B	77
	151 A	43
	492 F	56
	553 B	16
Tom. XII.	119 A	70
	134 B	53
	148 A	78
	154 B	145
	190 D	72

Digitized by Google

ADDENDA ET CORRIGENDA.

IN ADNOTATIONIBVS.

Pag. 69. lin. penult. pro *aberravit* lege *oberravit*.
95. lin. 20. pro καταkαύσει lege καταπαύσει.

IN INDICE GRAECO.

Ad v. κτῆμα. Adde: "In loco p. 603 A. nunc malim κτήματα "de *jumentis* (praesertim *mulis*, qui ad fastum muliebrem "pertinebant: cf. p. 113 A.) intelligere; de qua vocis signi-"ficatione, vid. *Coray*, Ἄτακτα IV. p. 260."

Ad v. ξέεσθαι. Adde: "430 B."

Digitized by Google

Digitized by Google